www.e-rara.ch

Sefer Tehilim, Mishle, Ḳohelet ṿe-Shir ha-shirim =

Pagnini, Sante

Geneṿa, [1616]

Bibliothèque de Genève

Shelf Mark: Bb 429

Persistent Link: https://doi.org/10.3931/e-rara-72189

www.e-rara.ch
Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

Cta 807
B 6. 429

ספר תהלים משלי קהלת
ושיר השירים:

PSALMI DAVIDIS,
PROVERBIA SALOMONIS,
ECCLESIASTES ET Canticum Canticorum Hebraicè

Cum Interlineari versione Santis Pagnini:

Benedicti Ariæ Montani & aliorum collato studio, ad Hebraicam dictionem diligentissimè expensa.

בגנווא

בבית האדון מאר אדיר כאפא אילן׃

BIBLIOTHEQUE PUBLIQUE DE GENEVE

AVCTORIS INCOGNITI PROLOGVS IN PSALMOS.

QVONIAM, vt ait Magister in principio glossæ Epistolę Pauli ad Romanos, Principia omnium rerum requirenda sunt prius, vt earũ notitia plenior possit haberi. Idcirco huius libri causas & Principia declarare oportet. Vt autẽ ait Philosophus 2. Physicorum, Principia rerũ & causæ sunt quatuor, scilicet, Causa efficiens & productiua, Causa materialis & subiectiua, Causa formalis & disiunctiua, Causa finalis & completiua: & sic conformiter istius libri Psalmorum quatuor sunt causæ. Prima est causa efficiens & productiua, & ista est duplex, scilicet, causa principalis & causa instrumentalis. Causa principalis est ipse Deus, per quem omnia facta sunt, & sine quo nihil fieri potest. Io. 1. & 15. cap. Causa autem efficiens & instrumẽ-

talis, ſecundùm beatum Auguſtinum, & Magiſtrum ſententiarum in glo. fuit ipſe Dauid, qui omnes Pſalmos compoſuit. Sed ſecundùm Hieronymũ fuit ipſe Dauid non ſolus, ſed & multi alij qui Pſalmos compoſuerunt, vt in titulis Pſalmorum proſequendo apparebit. Nam, vt dicit Hieronymus in Prologo huius libri, decẽ fuerunt auctores Pſalmorum, ſcilicet, Dauid, Moyſes, Salomon, tres filij Chore, Aſaph, Ethan, Eman, & Idithum. Et etiam poſt iſtos alij fecerunt aliquos Pſalmos, qui non nominantur. Et ideo aliqui Pſalmi ſine titulo ponuntur: quia ipſorum auctores ignorantur. Iſte tamen totus liber attribuitur ipſi Dauid, quia licèt non omnes Pſalmos, tamen maiorem partem ipſe fecit, & conſuetudo eſt à principaliori parte totum denominare. Et hoc ſatis videtur innuere titulus, qui toti libro præmittitur: qui talis eſt, Incipit liber hymnorum vel ſoliloquiorũ prophetæ de Chriſto, qui principaliter iſtũ librum ipſi Dauid attribuit, qui ſingulari nomine *Propheta* inter cęteros nominatur. Propter quod dicit Magiſter in glo.

Auctores Pſalterij.

Titulus eius.

in gl. prædicta. Cùm enim in Scriptura dicitur *Propheta* ſine additione proprij nominis, intelligitur Dauid: vt cùm dicitur *Apoſtolus*, intelligitur Paulus, & cùm dicitur *Vrbs*, intelligitur Roma. Quare autem Dauid in comparatione ad alios Prophetas per excellentiam dicitur Propheta: eſt, quia excellentiori modo aliis ſuam Prophetiam habuit à Deo ſibi reuelatã. Vbi notãdum quòd, vt ait Magiſter in Prologo huius libri, *prophetia alicui reuelatur quinque modis*, ſcilicet per facta, per dicta, per ſomnia, & ſola inſpiratione Spiritus ſancti, remoto omni exteriori adminiculo, facti, dicti, viſionis, vel ſomnij: quod oſtendo. Primò igitur quandoque alicui reuelatur prophetia per facta: quando, ſcilicet, per vnum factum alicui aliquid aliud reuelatur, ſicut per arcam, quam Noë fecit, in qua ſolum exiſtentes ſunt ſaluati, & cæteri à diluuio ſubmerſi: eidem fuit reuelata fides catholica, extra quam nullus poteſt ſaluari. 24. quæſtio. 1. quia ſola. &c. quoniam verus oriẽs. Et iſtum modum reuelationis propheticæ in multis oſten-

prophetia, & reuelatio.

dit Greg. super Ezech. parte 1. homil. 6. dicens, Quid est, quod Adam dormiẽte Eua producitur: nisi quòd moriente Christo formatur Ecclesia? Quid est quòd Isaac ad immolandum ducitur, ligna portat, aræ superponitur, & vixit; nisi quòd Redemptor noster ad passionem ductus lignum Crucis ipse portauit? & sic in sacrificio pro nobis ex humanitate est mortuus; vt tamẽ immortalis maneret ex diuinitate. Quid est quòd homicida post mortem Pontificis absolutus, ad propriam terram redit, nisi quòd humanum genus quod peccando sibi mortem intulerat, post mortem veri sacerdotis, scilicet, Redẽptoris nostri Christi, peccatorum suorũ vinculis soluitur, & in Paradisi possessionem reparatur? Et isto modo reuelatum fuit ipsi Ionæ per factum hæderæ, quæ sub vna nocte nata est, & vna nocte periit, qualiter Deus iustè pœnitenti ciuitati Niniuæ pepercit. Ionæ 4. Secundo modo reuelatur Prophetia per verba vel dicta, sicut per verba, quæ dixerunt Angeli, Gen. 12. In semine tuo benedicentur omnes gentes, sibi fuit

reuelata

reuelata Chriſti incarnatio. Sic & glorioſæ Virgini per verba Angeli dicit, Spiritusſanctus ſuperueniet in te, &c. Et iſto modo fuit reuelata Prophetia ſua Oſeæ & multis aliis, qui ſuas prophetias per aliquod verbum ſibi reuelatas oſtendunt, dicentes, Verbum Domini ad eos fuiſſe factum. Tertio modo reuelatur per viſiones. Et iſto modo fuit reuelatum Hieremiæ, malos per Aquilonem, à quo omne malum panditur, figuratos, pœna ignis in inferno cruciandos, dum, vidit ollam ſuccenſam à facie Aquilonis. Hier. 1. Et Moyſi partus Virginis ſine corruptione, dum vidit rubum ardentem ſine conſumptione, Exod. 3. Propter quod canit Eccleſia, *Rubũ quẽ viderat Moyſes*, &c. Et iſto modo prophetauit Eſaias, qui prophetiam ſuã à viſione incipit, dicens, *Viſio Eſaiæ.* Quarto modo, fit reuelatio per ſomnia. Iſto modo fuit reuelatũ ſponſo virginis Mariȩ, Ioſeph, *quod ipſa de Spiritu S. conceperat.* Matt. 1. *Et quod Herodes puerũ leſum perſecuturus erat.* Matt. 2. *quia Angelus Domini apparuit in ſomnis Ioſeph*, dicens, *Surge, & accipe puerum*, &c. *Futurum eſt.n.*

vt Herodes quærat, &c. Et isto modo Daniel prophetizauit Regi Nabuchodonozor somniũ, & interpretationẽ eius, quod nocte in somnio per reuelationẽ acceperat. Dan. 2. Quinto verò modo fit reuelatio ex sola inspiratione Sp. S. qui per seipsum cor illuminat, & reuelat obscura. Et isto modo reuelata fuit prophetia istius libri ipsi Dauid, scilicet, instinctu Sp. S. remoto omni exteriori adminiculo, propter quod ipse de seipso dicit, ps. 84. *Audiã quid loquatur in me Dominus Deus meus*, &c. Modo ad propositum, quia vltimus modus reuelationis excellentior est cæteris, & ab excellentiori fit denominatio, ideo quia ipse Dauid prophetiam isto modo excellẽtiori habuit, ipse inter cæteros per excellentiam dicitur Propheta. Ex quibus omnibus apparet huius libri prima causa, scilicet efficiens tam principalis, quã secundaria, & instrumentalis. Secunda est causa materialis, & subiectiua, & hęc causa istius libri est ipse Christus. Vbi notandum, quòd iste liber se generaliter extendit ad omnia, quæ in Script. S. continẹntur singulariter, quoniam, vt Causa materialis Christus.

ait

ait Cassiodorus super librum istum, totus Christus quãtum ad caput, & membra, est subiectum & materia totius sacræ scripturæ, & similiter secũdum eum totus Christus est materia huius libri. Et hoc est, quod doctores dicunt, scilicet, quòd iste liber continet totam sacrã scripturam, quia scilicet principaliùs agit de Christo, & eius mẽbris, circa quę tota Scriptura versatur, q patet, si consideres, quòd in isto libro agitur de Christi æterna generatione, Psal. 2. *Dominus dixit ad me, filius meus es tu*, &c. De Christi cũ Patre ęqualitate, Psal. 109. *Dixit Dominus domino meo*, &c. De Christi Incarnatione, Psal. 71. *Descendit sicut pluuia in vellus*, &c. De Christi Natiuitate, Psal. 84. *Veritas de terra orta est.* De Christi apparitione, Psal. 81. *Reges Tharsis, & insulæ*, &c. De Christi victoria in tentatione, Psal. 90. *Super aspidem, & basiliscum ambulabis*, &c. De Christi à Iuda proditione, Psal. 40. *Homo pacis meæ, in quo sperabã, ampliauit super me supplantationẽ.* De Christi passione per totum Psal. 21. *Foderunt manus meas, & pedes meos*, &c. De Christi morte, & expiratione, Psal. 87. *Factus sum sicut*

homo inter mortuos liber. De Christi Resurrectione, Psal. 3. *Ego dormiui, & resurrexi, &c.* De Christi gloriosa Ascēsione. Psal. 86. *Ascēdit Deus in iubilatione, & dominus in voce tubæ.* De Christi ad iudiciū apparitione, Psal. 49. *Dominus noster manifestè veniet, ignis in conspectu eius,* &c. Et sic totius hui⁹ libri materia dicitur Christus. Tertia verò causa huius libri est formalis, & hæc est duplex, scilicet, forma tractatus, & forma tractādi. Forma tractatus est forma ipsius libri, id est, Psalmorū ordinatio. Vbi notandum, quòd non eodē ordine, quo Psalmi facti sunt, sunt in isto libro ordinati, quod patet. Nam inter Psalmos Dauid, primus est Ps. 142. scilicet, *Benedictus Dominus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium,* &c. Hūc enim fecit in principio suæ iuuentutis, quando scilicet miraculosè de gigante Goliad gloriosus habuit victoriā, & tamē ponitur quasi in fine libri. Similiter inter omnes Psalmos generaliter prim⁹ fuisse videtur, Psal. 45. *Deus noster refugiū,* quē fecerunt tres filij Chore in deserto, quando ipsorū pater cū suis complicibus à terra fuit miraculose absorptus, &

tamen

tamē multi alij Pſalmi ante ipſum ſituā-
tur. Huius autē ratio eſt, quia poſtquam
Biblia Hebræorū per Babylonis regem
fuerat cōbuſta, nutu diuino ſurrexit Eſ-
dras propheta, qui quæſiuit Pſalmos ad
verſus factos, quos reperire potuit, & i-
pſos in vnū librū cōpilauit, ſcilicet ordi-
ne, quo ipſos reperit. Nō tamen ex hoc
dicitur auctor libri, ſed magis cōpilator,
vel etiā ordinator Pſalmorū. Forma ve-
rò tractandi eſt modus quē tenet iſte li-
ber, qui ſecundū Magiſtrū in gloſſa talis
eſt. Quoniā quādoq; agit de Chriſto ſe-
cundū caput, aliquando ſecūdum cor-
pus, ſcilicet, quod eſt Eccleſia, aliquādo
ſecundū vtrūque. Agit autē de Chriſto
ſecundū caput tribus modis. Aliquādo
ſecūdū diuinitatē, vt ibi. Tecū principiū
in die virtutis tuæ, &c. Aliquādo ſecun-
dū humanitatē, vt ibi. Ego dormiui, &
ſoporatus ſum. Aliquādo per trāſactio-
nē, vt quando caput vtitur voce mem-
brorū: vt ibi. Longè à ſalute mea verba
delictorū meorum, &c. & ibi. Deus, tu
ſcis inſipientiā meam. Itē de corpore, id
eſt, de Eccleſia agit tribus modis, ſcilicet
aliquādo ſecundū perfectos, vt ibi. Pro

patribus tuis nati ſunt tibi filij, &c. Aliquādo ſecundū imperfectos, vt ibi, *Imperfectum meum viderunt oculi tui.* Aliquādo ſecundū illos, qui ſunt in Eccleſia ſolo nomine, nō re, numero, nō merito, vt in Pſal. 107. *Deus laudem meam ne tacueris*, &c. Ex quibus apparet huius libri cauſa formalis. Quarta eſt cauſa finalis, & hæc eſt, vt Deus à nobis laudetur, vt per Dei laudē præmiū gloriȩ mereamur æternȩ. Nā iſte liber totā ſacram ſcripturā cōtinet per modū laudis diuinæ, vt dicūt doctores. Et hoc ſatis declarat huius libri titulus, quia dicitur liber hymnorum vel ſoliloquiorum. Vt autem ait Auguſtinus in gloſſ. *Hymnus eſt laus Dei cum cantico Canticum autem eſt exultatio mentis habita de æternis in vocem prorumpēs.* Bene ergo dicitur liber hymnorū, quia docet nos laudare Deum cū exultatione habita de æternis, & hoc nō ſolū corde, verum etiā & voce. Ex hoc apparet ſolutio cuiuſdā quæſtionis, quȩ ſolet fieri, ſcilicet quare liber Pſalterij plus in Eccleſiaſticis legitur officiis, præ omnib⁹ aliis ſacrȩ ſcripturȩ libris Et hāc quæſtionē Magiſter mouet in gloſſ. & ipſam

Cauſa finalis.

ipſam ſoluit, dicens. Notandum autem hanc ſcripturã, ſcilicet Pſalterij, plus cęteris ſcripturis in Eccleſiaſticis officiis frequẽtari, quod ideo fit, quia in hoc libro cõſummatio eſt totius Theologicę paginæ. Hic enim diſtribuũtur præmia bonorum, ſupplicia malorũ, rudimenta incipiẽtium, progreſſus proficientium, perfectio peruenientium, vita actiuorũ, ſpeculatio cõtemplatiuorum. Hic enim docetur quid peccatũ auferat, quid pœnitentia reſtituat, quid pœnitẽs peccati cõſcius dicat, &c. Quibus omnibus cõſideratis, ad ſtudiũ huius libri præ aliis omnes hortatur B Hieronymus, cuilibet noſtrum dicens, *Nunquam de manibus, aut oculis tuis liber Pſalterij diſcedat.* Dicatur ad verbum oratio ſine intermiſſione, vigilet ſenſus, nec vagis cogitationibus patens corpus, pariterq; animus tendatur ad Dominum: *Iram vince patiẽtia, ama ſcientiam ſcripturarum, & carnis vitia nõ amabis*, &c. Ex quibus omnib. patet huius libri cauſa finalis. Quibus præmiſſis, deſcẽdo ad hui⁹ libri diuiſionẽ, qui ſecundũ Magiſtrũ in gloſſ. prima ſui diuiſione in tres partes diuiditur, ſci-

Diuiſio Pſalteri.

ipſam

licet in tres quinquagenas, quibus tres ſtatus Chriſtianę religionis ſignificãtur. Primus eſt ſtatus pœnitentiæ. Secundus eſt ſtatus iuſtitiæ. Tertius eſt ſtatus laudis æternæ vitæ. In prima quinquagena agitur de ſtatu pœnitentiũ, ideo illa terminatur in pœnitẽtia, ſcilicet, in Pſalmo pœnitentiali, qui eſt, *Miſerere mei Deus*, &c. Secundũ terminatur in iuſtitia, ideo terminatur in Pſal. iuſtitiæ, ſcilicet 100. qui eſt, *Miſericordiam, & iudicium cantabo tibi, Domine*, &c. Tertium terminatur in laude æternę vitę in fine, ibi, Omnis ſpiritus laudet Dominum. Vel aliter ſecũdũ alios doctores, iſte liber diuiditur in tres partes, quia primo ponitur Procemiũ, ſiue præfatio in primo Pſalmo, ſecũdo ponitur executio, in ſecũdo Pſalmo, tertio ponitur principaliter intenta concluſio, ibi, Pſal. 145. *Lauda, anima mea Dominum.* Pars ergo procemialis eſt iſta, primus Pſalmus. Vel ſecũdum alios doctores diuiditur in tres partes, quia ponitur præfatio in principio, ſecundo executio in principio ſecundi Pſal. tertio principalis concluſio, Pſalm. 145. *Lauda, anima mea, Dominum.*

IN LIBROS SALOMONIS ex Catena Græca SS. Patrum.

SApiens erat Salomon: vtpote ex eo ortus, cui dicere licebat, *Incerta & occulta sapientiæ tuæ manifestasti mihi:* (*Psal.* 50.) Et à puero rursum in sapientiæ & virtutum omniũ schola studiosè educatus & institutus: & singulari tandem Dei beneficio ad eum sapientiæ gradum, temporis quasi puncto euectus, vt ante & post se nullum parem habuerit. Hic ergo vniuersitatis naturá, quam pro sapientiæ suę excellẽtia & magnitudine accuratissimè exploratam habebat, in tria rerum genera deduxit: nempe in *Ethica, Physica, & Hyper-physica* omnémque adeo sapientiæ doctrinam tribus voluminibus ab omni errore & falsitate prorsus immunibus comprehensám nobis exposuit.

Et quidem primum ex his, quod maiorem partẽ obscura oratione decurrat *Parœmiarum* nomine designauit. Est enim Parœmia sermo subobscurus, etsi interim per quędá manifesta vim suá non omnino dissimulet, vel certe est sermo eiusmodi qui prima quidẽ fronte facilem sensum offerre videtur, at in recessu quiddam reconditum, atque abstrusum continet. Vsus est autem obscuro orationis genere, ne hæc doctrina morum quasi facilis ab ignaris contemneretur, aut profanorum hominum insidiis & sannis temerè exponeretur.

Alterum vero quod *Physica* complectitur

iíſque,qui in *Ethicis* progreſſus habent,prę-cipuè proponitur,*Eccleſiaſten* inſcripſit:quãdoquidem Sapiens in eo opere de ſolis ceterorúmq; aſtrorum motione,de terræ ſtabilitate,de cæli natura & conſtitutione,déque aliis ſimilibus, quæ non exigua rerum naturalium pars ſunt, non abſq; eximia ſapientia concionatur, concionandóque ad vnum omnes ad vniuerſi orbis cõtemplationem blande prouocat ſuauitérque inuitat. Concionatur de iis quoque hic rebus, quas hominem expetere vel fugere,dicere rurſum vel reticere par eſt, déque aliis denique compluribus, quę ad rectam hominis inſtitutionem faciunt plurimum.

Tertio autem & poſtremo *Cantici Canticorum*, hoc eſt, excellentiſſimi carminis titulum præfixit. Huius argumentum totum eſt ſpirituale & myſticum : nihil enim ex inſtituto de iis rebus illic diſputat, quæ ſub ſenſum cadunt, verùm, totus in eo eſt, vt myſtici ſponſi & ſponſę amorem mutuámque eorumdem inter ſe beniuolentiam deſcribat,nobíſq; ob oculos ponat. Paucis, *Cantic.* liber ea proponit,quæ ad animę in virtutibus iam conſummatę ſtatum pertinent: ſicut *Parœmiæ* ex profeſſo ea tractant, quę ad hominem ſpiritualis vitę viam primum ingreſſum potiſſimum ſpectant, & *Eccleſiaſtes* ea, quę ad animam aliquò iam tenus in virtutum ſtadio progreſſam faciunt.

ספר

ספר תהלים

LIBER

TEHILLIM,

ID EST LAVDVM,

QVI APVD NOS

DICITVR,

LIBER PSALMORVM.

Psalmvs I. א

Beatus vir — non qui *viri* *Beatitudines*

אשְׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר׀ לֹא

,impiorũ cõſiliũ in ambulauit

[a] יעַץ — הָלַךְ [a] בַּעֲצַת רְשָׁעִים

,ſtetit non peccatorũ via in&

וּבְדֶרֶךְ חַטָּאִים לֹא עָמָד

cathedra — .ſedit nõ deriſorũ *conſeſſu* in &

[b] לוץ — וּבְמוֹשַׁב [b] לֵצִים לֹא יָשָׁב׃

eius lege in & ,eius voluntas Domini lege in *Quinimo* — Sed
2 כִּי אִם בְּתוֹרַת יְהוָה חֶפְצוֹ [c] וּבְתוֹרָתוֹ — יָרָה [c]
plantatum lignum ſicut erit Et .nocte ac die meditabitur — arbor plãtata
3 יֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה׃ וְהָיָה כְּעֵץ שָׁתוּל
,ſuo tempore in dabit ſuum fructum *quod* † aquarum riuos *ſuper* — ſecus
עַל־פַּלְגֵי־מָיִם אֲשֶׁר [d] פִּרְיוֹ יִתֵּן בְּעִתּוֹ — † quæ
.faciet proſperare ,faciet quod omne & :decidet nõ eius foliũ & — פָּרָה [d]
וְעָלֵהוּ לֹא־[e]יִבּוֹל וְכֹל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה יַצְלִיחַ׃ — נָבַל [e]
eam diſpellet ‡ quam gluma ſicut *quinimo* ;impij ſic Non — ſed
4 לֹא־כֵן הָרְשָׁעִים כִּי אִם־כַּמֹּץ אֲשֶׁר־[f]תִּדְּפֶנּוּ — ‡ proiiciet
,iudicio in impij ſtabunt non Ideò .ventus — נָדַף [f]
5 רוּחַ׃ עַל־כֵּן לֹא־[g]יָקֻמוּ רְשָׁעִים בַּמִּשְׁפָּט — קוּם [g]
ſciens ‖ Quoniam .iuſtorum *cœtu in* *peccatores &* * — * nec impij in cõgregatione
6 וְחַטָּאִים [h] בַּעֲדַת צַדִּיקִים׃ כִּי־יוֹדֵעַ — ‖ ſcit
.peribit impiorum via & :iuſtorum viam Dominus — יָעַד [h]
יְהוָה דֶּרֶךְ צַדִּיקִים וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃

PSAL. II. ב

meditabuntur populi & ,gentes *ſunt tumultuatæ* quid Vt — congregabũt ſe
1 לָמָּה רָגְשׁוּ גוֹיִם וּלְאֻמִּים [i] יֶהְגּוּ־
conſultant ‖ principes & ,terræ reges Aſtabunt :inane — חָגַר [i]
2 רִיק׃ יִתְיַצְּבוּ מַלְכֵי־אֶרֶץ וְרוֹזְנִים [k]נוֹסְדוּ־ — ‖ cõſiliabũtur
.eius *Vnctum* aduerſus & ,Dominum aduerſus ,pariter — יָסַד [k]
יָחַד עַל־יְהוָה וְעַל־מְשִׁיחוֹ׃ — Chriſtum
nobis à proiiciamus & ;eorum vincula Dirumpamus
3 נְנַתְּקָה אֶת־מוֹסְרוֹתֵימוֹ וְנַשְׁלִיכָה מִמֶּנּוּ
Dominus ,ridebit cælis in Habitans .eorum funes
4 עֲבֹתֵימוֹ׃ יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם יִשְׂחָק אֲדֹנָי
,ſuo *naſo* in eos ad loquetur Tunc .eos ſubſannabit furore
5 יִלְעַג־לָמוֹ׃ אָז יְדַבֵּר אֵלֵימוֹ בְאַפּוֹ
meum regem conſtitui ego Et .eos terrebit ſua ira in &
וּבַחֲרוֹנוֹ [l]יְבַהֲלֵמוֹ׃ וַאֲנִי נָסַכְתִּי מַלְכִּי — חָרַר [l]

sanctū meum. *statutum* ‖ ipsum Narrabo *.meæ sanctitatis* montem ,Siion super
‖ decretum. אֲסַפְּרָה אֶל־חֹק[m] עַל־צִיּוֹן הַר־קָדְשִׁי׃ 7
חָקַק[m] .te genui hodie ego :tu † meus Filius ,me ad dixit Dominus
† es יְהוָה אָמַר אֵלַי בְּנִי אַתָּה אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ׃
;tuam hæreditatem gentes dabo & ,me à Postula
נָתַן[n] שְׁאַל מִמֶּנִּי וְאֶתְּנָה[n] גוֹיִם נַחֲלָתֶךָ 8
terminos virga in eas Conteres .terræ *fines* tuam possessionē &
רוּעַ[o] וַאֲחֻזָּתְךָ אַפְסֵי־אָרֶץ׃ תְּרוֹעֵם[o] בְּשֵׁבֶט 9
confringes .eos *disperges confractos* figuli vas sicut :ferrea
נָפַץ[p] בַּרְזֶל כִּכְלִי יוֹצֵר תְּנַפְּצֵם[p]׃
erudite .terræ iudices vos *castigate* ,intelligite reges nunc Et
יָסַר[q] וְעַתָּה מְלָכִים הַשְׂכִּילוּ הִוָּסְרוּ[q] שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃ 10
.tremore in exultate & ,timore in Domino Seruite
גִּיל[r] עִבְדוּ אֶת־יְהוָה בְּיִרְאָה וְגִילוּ[r] בִּרְעָדָה׃ 11
† in cùm ,via † pereatis & ,irascatur fortè ne filium Osculamini
נַשְּׁקוּ־בַר פֶּן־יֶאֱנַף וְתֹאבְדוּ דֶרֶךְ כִּי־ 12
furor .eo in *confidentes* * omnes beati :eius *nasus* paululum vel exarserit
* qui sperant יִבְעַר כִּמְעַט אַפּוֹ אַשְׁרֵי כָּל־חוֹסֵי[a] בוֹ׃
חָסָה[a]

Psal. III. ג

cùm fugeret à facie Absalom *faciebus à ipsum fugiendo in* ,Dauidis Canticum
מִזְמוֹר לְדָוִד בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אַבְשָׁלוֹם 1
valde :mei *angustiatores* ‖ sunt multiplicati *quàm* Domine .sui filij
‖ hostes בְּנוֹ׃ יְהוָה מָה־רַבּוּ[b] צָרָי 2
רָבַב[b] *dicentes* ‡ Multi .me aduersum *insurgentes* † multi
† surgunt ‡ dicunt רַבִּים קָמִים[c] עָלָי׃ רַבִּים אֹמְרִים 3
‡ est .Selah ,Deo in ei salus ‡ non ,meæ animæ
קוּם[c] לְנַפְשִׁי אֵין יְשׁוּעָתָה לּוֹ בֵאלֹהִים סֶלָה׃
* est *exaltans* ‖ &,mea gloria ;me pro * clypeus Domine tu Et
‖ exaltas גָּנַן[d] רוּם[e] וְאַתָּה יְהוָה[d] מָגֵן בַּעֲדִי כְּבוֹדִי וּמֵרִים[e] 4
† clamaui *clamabam* † Dominum ad mea Voce ,meum caput
רֹאשִׁי׃ קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶקְרָא 5
.Selah ,suæ sanctitatis monte de me exaudiuit &
עָנָה[f] וַיַּעֲנֵנִי[f] מֵהַר קָדְשׁוֹ סֶלָה׃

Dominus quia :euigilaui ‡ ,dormiui & ,accubui Ego ‡ &

6 אני שכבתי ואישנה ^g הקיצותי כי יהוה ^g קוץ

.populi * millibus decem à timebo Non .me *fulciet* § § sustentauit

7 עם מרבבות לא־^h אירא ויסמכני: * populis: ^h ירא

.me *contra se posuerunt* || circumquaque qui

אשר סביב ^i שתו עלי: || pugnauerūt aduorsum

percussisti quia ,mi Deus me serua ,Domine Surge ^i שות

8 קומה יהוה ^k הושיעני אלהי כי־^l הכית ^k ישע ^l נכה

impiorum dentes :maxilla † meos inimicos omnes † in

את־כל־איבי לחי ^m שני רשעים ^m שן

tuum populum super :salus ‡ Domini .confregisti ‡ est

9 שברת: ליהוה הישועה על־עמך

.Selah .tua benedictio

ברכתך סלה:

PSAL. IIII. ד

.Dauidi canticum *Neghinoth* in Victori Psalmis

1 למנצח בנגינות מזמור לדוד:

angustia in ,meæ iustitiæ Deus me exaudi *me inuocando In* Cūm inuocauero

2 בקראי ^n ענני אלהי צדקי ^o בצר ^n ענה ^o צור

,meam oratione audi & ,mei miserere :mihi fecisti dilatatione

הרחבת לי ^p חנני ושמע ^q תפלתי: ^p חנן ^q פלל

ignominiam in § meam gloriam vsquequo viri Filij § verteris

3 בני־איש עד־מה כבודי לכלמה

scitote Et .Selah :mendacium quæretis ,inane diligetis

4 תאהבון ריק תבקשו כזב סלה: ^r ודעו ^r ידע

,exaudiet Dominus :sibi pium Dominus segregauit quod

כי־הפלה יהוה חסיד לו יהוה ישמע

:peccetis ne & ,*Contremiscite* ‡ .eum ad *me clamando in* cūm clamauero

5 בקראי אליו: רגזו ואל־תחטאו

.Selah ,tacete & vestro cubili super ,vestro corde in *dicite* § † Pauete § loquimini

אמרו בלבבכם על־משכבכם ^f ודמו סלה: ^f דמם

.*Dominum in sperate* * & :iustitiæ sacrificia Sacrificate * confidite in Domino.

6 זבחו זבחי־צדק ובטחו אל־יהוה:

dicunt. Eleua ªbonum nos faciet videre Quis :dicentes Multi

7 רַבִּים אֹמְרִים מִי־יַרְאֵנוּ טוֹב נְסָה־ [a] רְאֵה

vultus tui .Domine *tuarum facierum* lucem nos super

עָלֵינוּ אוֹר פָּנֶיךָ יְהוָה׃

* quo eorum frumentum * tempore à ,meo corde in lætitiā Dedisti

8 נָתַתָּה שִׂמְחָה בְלִבִּי מֵעֵת דְּגָנָם

.sunt multiplicata eorum nouum vinum &

וְתִירוֹשָׁם [b] רָבּוּ׃ [b] רָבַב

Dominus tu quia ,dormiam & ,accubabo pariter pace In

9 בְּשָׁלוֹם יַחְדָּו אֶשְׁכְּבָה וְאִישָׁן כִּי־אַתָּה יְהוָה

confidenter .me habitare facies *fiducia in* ,solus

לְבָדָד לָבֶטַח [c] תּוֹשִׁיבֵנִי׃ [c] יָשַׁב

PSAL. V. ה

* exercitus .Dauid canticum Hannechiloth * super Victori

1 לַמְנַצֵּחַ אֶל־הַנְּחִילוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד׃

locutionem .meā *meditationē* intellige :Domine auribus percipe mea Eloquia

2 אֲמָרַי הַאֲזִינָה יְהוָה בִּינָה הֲגִיגִי׃

quoniam :mi Deus & ,mi rex mei clamoris voci Attende

3 הַקְשִׁיבָה לְקוֹל שַׁוְעִי מַלְכִּי וֵאלֹהָי כִּי

,meam vocem audies manè Domine .orabo te ad

4 אֵלֶיךָ אֶתְפַּלָּל׃ יְהוָה בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי

præparabo .speculabor & ,† tibi *disponam* manè

† orationem

בֹּקֶר אֶעֱרָךְ־לְךָ וַאֲצַפֶּה׃

‡ es

* iuxta te * habitabit non :*tu* ‡ impietatem volens Deus non Quia

5 כִּי לֹא אֵל־חָפֵץ רֶשַׁע אָתָּה לֹא [d] יְגֻרְךָ [d] גּוּר

$ stabūt stulti :tuis oculis coram *vesani consistent* $ Non .malus

6 [e] רָע׃ לֹא־יִתְיַצְּבוּ הוֹלְלִים לְנֶגֶד עֵינֶיךָ [e] רוּעַ

loquentes Perdes .iniquitatem operantes omnes odisti

7 שָׂנֵאתָ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ תְּאַבֵּד דֹּבְרֵי

sanguinolentum & fraudulentum .Dominus abominabitur *doli & sanguinum* virum ,mendacium

כָזָב אִישׁ־דָּמִים וּמִרְמָה יְתָעֵב׀ יְהוָה׃

,tuā domum introibo tuæ misericordiæ multitudine in ego Et

8 וַאֲנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבוֹא בֵיתֶךָ

sancto tuo .tuo timore in *tuæ sanctitatis* templo in me incuruabo

[f] אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל־קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ׃ [f] שָׁחָה

;meos inimicos propter ,tua iustitia in me duc Domine

9 יְהוָה ׀ g נְחֵנִי בְצִדְקָתֶךָ לְמַעַן שׁוֹרְרָי

g נחה

.tuam viam meas facies ad * dirige

* coram me

הוֹשַׁר לְפָנַי דַּרְכֶּךָ׃

הישר

eorum intimum ,rectum tim † ore in * non Quoniam

10 כִּי אֵין h בְּפִיהוּ נְכוֹנָה קִרְבָּם

ק * est

.blandiuntur sua lingua ,eorũ guttur patens sepulchrũ,prauitates † eorum

i הַוּוֹת קֶבֶר־פָּתוּחַ גְּרוֹנָם לְשׁוֹנָם יַחֲלִיקוּן׃

h פרה

multitudine in ‡ suis consiliis à cadant ,Deus eos Desola ʒ

i הוה

11 k הַאֲשִׁימֵם ׀ אֱלֹהִים l יִפְּלוּ m מִמֹּעֲצוֹתֵיהֶם בְּרֹב

ʒ Desolare fac

rebellauerunt quoniam ,eos expelle * eorum præuaricationum ‡ propter multitudinem

פִּשְׁעֵיהֶם n הַדִּיחֵמוֹ כִּי־o מָרוּ

k עשם l נפל

seculum in te in confidentes † omnes lætabuntur Et .te contra

12 בָךְ׃ וְיִשְׂמְחוּ כָל־p חוֹסֵי בָךְ לְעוֹלָם

* expellere fac

te in exultabunt & :eos super facies operire & ,canent præconia *

m יעץ n נדח

יְרַנֵּנוּ q וְתָסֵךְ עָלֵימוֹ וְיַעְלְצוּ בְךָ

o מרה

iusto benedices tu Quia .tuum nomen diligentes ‡ † qui sperant

13 אֹהֲבֵי שְׁמֶךָ׃ כִּי־אַתָּה תְּבָרֵךְ צַדִּיק

p חסה

.eum coronabis voluntate scuto vt :Domine * laudabunt,

יְהוָה r כַּצִּנָּה f רָצוֹן תַּעְטְרֶנּוּ׃

q סכך

‡ qui diligunt

PSAL. VI. ו

r צנן f רצה

canticum octauam super Neghinoth ʒ in Victori

ʒ Psalmis

1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר

neque ;me arguas tuo naso in ne Domine .Dauidis

furore

2 לְדָוִד׃ יְהוָה אַל־בְּאַפְּךָ t תוֹכִיחֵנִי וְאַל־

t יכח

,Domine mei Miserere .me corripias tua excandescentia * in

* ira

3 u בַּחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי׃ x חָנֵּנִי יְהוָה

u יחם x חנן

sunt territa quoniam ,Domine me sana :ego † debilis quoniam

† sum

כִּי אֻמְלַל אָנִי רְפָאֵנִי יְהוָה כִּי נִבְהֲלוּ

,Domine tu & ;valde est territa mea anima Et .mea ossa

ואתה

4 עֲצָמָי׃ וְנַפְשִׁי נִבְהֲלָה מְאֹד וְאַתָּ יְהוָה

ק

,meam animam eripe ,Domine Reuertere ?* vsquequo

* cõteres mei

5 עַד־מָתָי׃ שׁוּבָה יְהוָה חַלְּצָה נַפְשִׁי

.tuam misericordiam propter me serua

y הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן חַסְדֶּךָ׃

y ישע

*eſt — quis ſepulchro in :tui memoria morte in * non Quoniam

כִּי אֵין בַּמָּוֶת זִכְרֶךָ בִּשְׁאוֹל מִי 6

feci — *faciam* natare, meo gemitu in Laboraui ?tibi confitebitur

7 יוֹדֶה־לָּךְ׃ יָגַעְתִּי בְּאַנְחָתִי אַשְׂחֶה

lachrymis meis — meum ſtratum *mea lachryma* in :meum lectum nocte omni in

נְמַסָּה [a] — בְּכָל־לַיְלָה [a] מִטָּתִי בְּדִמְעָתִי עַרְשִׂי

:meus oculus *indignatione* † præ *eſt Eroſus* .*liquefaciam* *

* liquefeci. Caligauit † ira § propter ‡ inimicos

8 אַמְסֶה׃ עָשְׁשָׁה מִכַּעַס עֵינִי

me à Recedite .meos *anguſtiatores* ‡ omnes *in* § inueterauit

9 עָתְקָה בְּכָל־צוֹרְרָי׃ סוּרוּ מִמֶּנִּי

vocem Dominus audiuit quoniam, iniquitatem operantes omnes

כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן כִּי־שָׁמַע יְהוָה קוֹל

:meam deprecationem Dominus Audiuit .mei fletus

10 בִּכְיִי׃ [b] שָׁמַע יְהוָה תְּחִנָּתִי — [b] בָּכָה

fuſcepit — .*accipiet* meam orationem Dominus

יְהוָה [c] תְּפִלָּתִי [d] יִקָּח׃ — [c] פָּלַל [d] לָקַח

:mei inimici omnes valde terrebuntur & ,afficientur Pudore

11 יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ מְאֹד כָּל־אֹיְבָי

.ſubitò afficientur pudore ,conuertentur

יָשֻׁבוּ יֵבֹשׁוּ רָגַע׃

PSAL. VII. ז

† *Delectatio* — verba ſuper Domino cecinit quod Dauid Sighaion †

1 [e] שִׁגָּיוֹן לְדָוִד אֲשֶׁר־[f] שָׁר לַיהוָה עַל־דִּבְרֵי — [e] שָׁגָה [f] שׁוּר

te in meus Deus Domine .Iemini filij Chus

2 כּוּשׁ בֶּן־יְמִינִי׃ יְהוָה אֱלֹהַי בְּךָ

.me eripe & ,me perſequentibus omnibus ab me ſerua :ſperaui

[g] חָסִיתִי הוֹשִׁיעֵנִי מִכָּל־רֹדְפַי [h] וְהַצִּילֵנִי׃ — [g] חָסָה [h] נָצַל

* laceret, — non & ,*lacerans* * :meam animam leo vt rapiat fortè Ne

3 פֶּן־יִטְרֹף כְּאַרְיֵה נַפְשִׁי פֹּרֵק וְאֵין

‡ ſit qui eruat. — ſi ,iſtud feci ſi meus Deus Domine .*liberans* ‡

4 מַצִּיל׃ יְהוָה אֱלֹהַי אִם־[i] עָשִׂיתִי זֹאת אִם־ — [i] עָשָׂה

§ manibus — .meis *volu* § in iniquitas eſt

יֶשׁ־עָוֶל [k] בְּכַפָּי׃ — [k] כַּף

‡ pacificè degenti mecum * qui — meum *anguſtiatorem* † erui & * ,malum *meo pacifico* ‡ retribui Si

5 אִם־גָּמַלְתִּי שׁוֹלְמִי [l] רָע וָאֲחַלְּצָה צוֹרְרִי

,meam animam inimicus Persequatur * :retinent *gratis
6 יִרְדֹּף אוֹיֵב נַפְשִׁי רֵיקָם׃
meam gloriam & ,meas vitas ‡ terra in cõculcet & ,cõprehendat & ‡ vitam meã,
[m]וְיַשֵּׂג [n]וְיִרְמֹס לָאָרֶץ חַיָּי וּכְבוֹדִי ׀ [m]נשג [n]חיה
Domine Surge .Selah ,habitare faciat* puluerem in * collocet:
7 לֶעָפָר יַשְׁכֵּן סֶלָה׃ קוּמָה יְהוָה ׀
:meorum hostium indignationes propter te eleua ,tuo naso † in † furore
בְּאַפֶּךָ הִנָּשֵׂא בְּעַבְרוֹת צוֹרְרָי
.præcepisti iudicium ,me ad ‡ te suscita & ‡ mihi in iudicio quod
וְעוּרָה אֵלַי מִשְׁפָּט [o]צִוִּיתָ׃ [o]צוה
eum super * & :te circundabit populorum cætus † Et † congregatio *propter eam
8 [p]וַעֲדַת לְאֻמִּים תְּסוֹבְבֶךָּ וְעָלֶיהָ
iudicabit Dominus .reuertere altitudinem in [p]יעד
9 לַמָּרוֹם שׁוּבָה׃ יְהוָה [q]יָדִין [q]דון
,meam iustitiam secundum Domine me iudica :populos
עַמִּים שָׁפְטֵנִי יְהוָה כְּצִדְקִי
Consumet .me super ‖ meam perfectionem secundum & ‖ quæ est in
[r]וּכְתֻמִּי עָלָי׃ 10 יִגְמָר [r]תמם
,corda probans* & iustus ,stabiles & ,impios malum nunc *tu qui probas
נָא רַע ׀ רְשָׁעִים וּתְכוֹנֵן צַדִּיק וּבֹחֵן לִבּוֹת
,Deum super † meus Clypeus .iustus* Deus renes & *iuste.
11 [s]וּכְלָיוֹת אֱלֹהִים צַדִּיק׃ [t]מָגִנִּי עַל־אֱלֹהִים † est Deus qui seruat
,iustus iudex ‡ Deus .corde rectos seruantem [s]כלה [t]גנן
12 [u]מוֹשִׁיעַ יִשְׁרֵי־לֵב׃ אֱלֹהִים שׁוֹפֵט צַדִּיק ‡ iudicat iustum,
,fuerit conuersus non Si .die omni in indignans ‡ Deus &
13 וְאֵל זֹעֵם בְּכָל־יוֹם׃ אִם־לֹא יָשׁוּב [u]ישע
,illum parauit & ,tetendit suum arcum :acuet* suum gladium ‡ irascitur impio
חַרְבּוֹ יִלְטוֹשׁ קַשְׁתּוֹ דָרַךְ וַיְכוֹנְנֶהָ׃ *acuit:
ardentes in † suas sagittas :mortis vasa fecit parare ei Et † persequentibus operatus est.
14 וְלוֹ [x]הֵכִין כְּלֵי־מָוֶת [y]חִצָּיו לְדֹלְקִים
concepit & ,iniquitatem parturiet * Ecce .operabitur [x]כון [y]חצץ
15 יִפְעָל׃ הִנֵּה יְחַבֶּל־אָוֶן וְהָרָה * parturiuit
,excidit ‡ Cisternam .mendacium peperit & ,laborem ‡ ‡ peruersitatẽ,
16 עָמָל וְיָלַד שָׁקֶר׃ בּוֹר כָּרָה ‡ fodit
.operabitur* foueam in cadet & :eam effodit & * quam operatus est.
וַיַּחְפְּרֵהוּ [z]וַיִּפֹּל בְּשַׁחַת יִפְעָל׃ [z]נפל

peruerſitas ,eius verticem ſuper & :eius caput in eius *labor* Conuertetur

ישוב עמלו בראשו ועל קדקדו 17

iniquitas :eius iuſtitiã ſecũdũ Domino Confitebor .deſcẽdet eius *violẽtia*

ירד[a] חמסו ירד: [a]אודה יהוה בצדקו 18

.altiſſimi Domini nomini pſallam &

ואזמרה שם־יהוה עליון:

PSAL. VIII. ח

cantu calcantium in torculari Pſalmus .Dauid canticum Hagithith ‡ ſuper Vincenti

למנצח על־הגתית מזמור לדוד: 1

† grande eſt tuum nomen *illuſtre* † quàm noſter Domine Domine

יהוה אדנינו מה־אדיר שמך 2

‡ qui poſuiſti gloriam ſuper tuam *laudem* *des* quòd ‡ ;terra vniuerſa in

נתן[b] בכל־הארץ אשר [b]תנה הודך על־

‡ lactentium fundaſti *ſugentium* ‡ &.paruulorum ore Ex .cælos

השמים: מפי עוללים וינקים יסדת 3

* inimicos

‖ compeſcendum *faciendum ceſſare* ‖ ad :tuos *anguſtiatores* * propter fortitudinem

† vltorem. עז למען צורריך להשבית

,tuos cælos videbo Quoniam *ſe vlciſcentem* † & ,inimicum

אויב ומתנקם: כי־אראה שמיך 4

quas ſtellas & ,lunam :tuorum digitorum opus

מעשה אצבעתיך ירח וכוכבים אשר

* eſt filius & :eius recorderis quod ,homo * Quid præparaſti

כוננתה: מה־אנוש כי־תזכרנו ובן־ 5

feciſti eum *facies* deficere Et ;eum viſites quòd ,hominis

אדם כי תפקדנו: ותחסרהו 6

ab angelis: ‡ coronaturus. ,eum *redimiturus* ‡ es decore & ,gloria & :*Deo à* paululum

מעט מאלהים וכבוד והדר תעטרהו:

omnia :tuarum manuum operibus *in* eum facies Dominari

עשה[c] תמשילהו [c]במעשי ידיך כל 7

Pecudes,& bo ues *armenta &* ,*Pecus* .eius pedibus ſub poſuiſti

שות[d] צון[e] [d]שתה תחת־רגליו: [e]צנה ואלפים 8

* beſtias agreſtes Volucres cæli, ,*cælorum* *Volatile* ,*campi* *animalia* * etiam & :ipſa vniuerſa

כלם וגם בהמות שדי: צפור שמים 9

.marium ſemitas tranſeuntem :maris piſces &

ודגי הים עבר ארחות ימים:

tuum nomen *illuſtre* ‖ quàm ,noſter Domine Domine [d] grande eſt

10 שְׁמְךָ מָה־אַדִּיר אֲדֹנֵינוּ יְהוָה

! terra vniuerſa in

:בְּכָל־הָאָרֶץ

PSAL. IX. ט

.Dauid canticum Labben muth-Hal † Victori

1 :לַמְנַצֵּחַ עַל־מוּת לַבֵּן מִזְמוֹר לְדָוִד

narrabo :meo corde toto in *Dominum* *Celebrabo* ‡

2 אוֹדֶה [f] יְהוָה בְּכָל־לִבִּי אֲסַפְּרָה

:te in exultabo & ,Lætabor .tua mirabilia omnia

3 :כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ אֶשְׂמְחָה וְאֶעֶלְצָה בָךְ

meos inimicos reuertendo In * .altiſſime *tuum nomen* *canam*

4 אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ [g] עֶלְיוֹן: בְּשׁוּב־אוֹיְבַי

tuis faciebus à ‖ peribunt & impingent :retrorſum

:אָחוֹר יִכָּשְׁלוּ וְיֹאבְדוּ מִפָּנֶיךָ

ſediſti :meam cauſam & ,meum iudicium feciſti Quoniam

5 כִּי־[h]עָשִׂיתָ מִשְׁפָּטִי [i]וְדִינִי יָשַׁבְתָּ

perdidiſti ;gentes *Increpaſti* ‡ .iuſtitiam *iudicans* † ſolio in

6 לְכִסֵּא שׁוֹפֵט צֶדֶק: גָּעַרְתָּ גוֹיִם אִבַּדְתָּ

.ſempiternum ʒ & ,ſeculum in deleſti eorum nomen :impium

:רָשָׁע שְׁמָם [k]מָחִיתָ לְעוֹלָם וָעֶד

ciuitates & ,*finem* ‖ in ſolitudines ſunt *conſummatæ* * inimice O

7 הָאוֹיֵב [l]תַּמּוּ חֳרָבוֹת לָנֶצַח וְעָרִים

ſeculum in Dominus Et .ipſis † *eorum* memoria periit :deſtruxiſti

8 נָתַשְׁתָּ אָבַד זִכְרָם הֵמָּה: וַיהוָה לְעוֹלָם

ipſe Et .ſuum ſolium iudicium ad parauit :*ſedebit* ‡

9 [m]יֵשֵׁב כּוֹנֵן לַמִּשְׁפָּט כִּסְאוֹ: וְהוּא

.rectitudinibus in populis dicet sui ʒ :iuſtitia in orbem iudicabit

:יִשְׁפֹּט תֵּבֵל בְּצֶדֶק יָדִין לְאֻמִּים בְּמֵישָׁרִים

temporibus exaltatio :*tenui* * exaltatio Dominus erit Et

10 [n]וִיהִי יְהוָה מִשְׂגָּב [o]לַדָּךְ מִשְׂגָּב לְעִתּוֹת

:tuum nomen ſcientes te in ſperabunt Et .anguſtia in

11 [p]בַּצָּרָה: וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ

.Domine te quærentes dereliquiſti non quia

:כִּי לֹא־עָזַבְתָּ דֹרְשֶׁיךָ יְהוָה

---

[d] grande eſt

† *ſuper mortem Nabal*

‡ Confitebor Domino

[f] ידה

cantabo nomini tuo

* Cùm reuerſi fuerint inimici mei

[g] עלה

‖ à facie tua.

[h] עשה [i] דון

† qui iudicas

‡ Subuertiſti

ʒ in

[k] מחה

* finitæ

‖ ſeculum,& vrbium quas

[l] תמם

† cum

‡ permanebit

[m] ישב

ʒ iudicabit populos in rectitudine.

* pauperi:

[n] היה [o] דכך

[p] צור

qui habitat in — populis in annunciate :Siion *habitanti* Domino Cantate

[a]נֶגֶד — זַמְּרוּ לַיהוָה יֹשֵׁב צִיּוֹן [a] הַגִּידוּ בָעַמִּים 12

* opera — :eſt recordatus *eorum ſanguines* ‖ quærens Quoniam .eius *ſtudia**

† ſanguinem eius — עֲלִילוֹתָיו׃ כִּי־דֹרֵשׁ דָּמִים אוֹתָם זָכָר 13

† pauperum — mei Miſerere .*afflictorum* † clamoris eſt oblitus non

עֲנָוִים — לֹא שָׁכַח צַעֲקַת [b] עֲנִיִּים׃ חָנְנֵנִי 14

ק — me *exaltans* ;*me odientibus ab* ‡ meam afflictionem vide ,Domine

[b]עָנָה — יְהוָה רְאֵה עָנְיִי מִשֹּׂנְאָי מְרוֹמְמִי

‡ quæ eſt ab iis qui odio habent me, qui exaltas — tuas laudes omnes narrem Vt ,mortis portis de

מִשַּׁעֲרֵי מָוֶת׃ לְמַעַן אֲסַפְּרָה כָּל־[c]תְּהִלָּתֶיךָ 15

.tua ſalute in exultabo :Siion filiæ portis in

[e]הָלַל [d]גּוּל — בְּשַׁעֲרֵי בַת־צִיּוֹן [d] אָגִילָה בִּישׁוּעָתֶךָ׃

§ quam — quod reti in :fecerunt § foueam in gentes ſunt Demerſæ

[e]עָשָׂה — טָבְעוּ גוֹיִם בְּשַׁחַת [e] עָשׂוּ בְּרֶשֶׁת זוּ 16

,Dominus eſt Notus .eorum pes eſt captus ,abſconderunt

[f]יָדַע — טָמָנוּ נִלְכְּדָה רַגְלָם׃ [f] נוֹדַע יְהוָה 17

* manuum — eſt illaqueatus ſuarum *volarum* * opere in ,fecit iudicium

[g]כָּפַף [h]יָקַשׁ — מִשְׁפָּט עָשָׂה בְּפֹעַל [g] כַּפָּיו [h] נוֹקֵשׁ

‖ in ſeculū eſt ſalus hæc. — impij Reuertantur .*Selah* ‖ meditatio :impius

† quæ oblitæ ſunt — רָשָׁע הִגָּיוֹן סֶלָה׃ יָשׁוּבוּ רְשָׁעִים 18

‡ ſeculum in obliuionem erit pauper:' — .Dei *immemores* † gentes omnes :ſepulchrum ad

לִשְׁאוֹלָה כָּל־גּוֹיִם שְׁכֵחֵי אֱלֹהִים׃

expectatio *egenus erit obliuioni æternum* ‡ in non Quoniam

[i]אָבָה [k]קָוָה — כִּי לֹא לָנֶצַח יִשָּׁכַח [i] אֶבְיוֹן [k] תִּקְוַת 19

§ non * ſeculum. — non Domine Surge .*perpetuum* * in peribit § pauperum

עֲנִיִּים תֹּאבַד לָעַד׃ קוּמָה יְהוָה אַל־ 20

‖ coram te. — .*tuas facies ſuper* ‖ gentes iudicentur :homo roboretur

יָעֹז אֱנוֹשׁ יִשָּׁפְטוּ גוֹיִם עַל־פָּנֶיךָ׃

† quòd — homines † gentes ſciant ,eis timorem Domine Pone

[l]שׁוּת [m]יָרֵא — [l]שִׁיתָה יְהוָה [m] מוֹרָה לָהֶם יֵדְעוּ גוֹיִם אֱנוֹשׁ 21

‡ ſunt, — .Selah ,*ipſi* ‡

הֵמָּה סֶּלָה׃

PSAL. X. ✝

§ manes * oportuno tempore — te abſcondes :longinquo in *ſtabis* § Domine quid Vt

לָמָה יְהוָה תַּעֲמֹד בְּרָחוֹק תַּעְלִים 1

inſequetur impius ſuperbia In || ?anguſtia in *tempora ad*

2 לְעִתּוֹת [n] בַּצָּרָה׃ [o] בְּגַאֲוַת רָשָׁע יִדְלַק

.cogitauerunt quas cogitationibus in capiantur *:afflictum*

עָנִי יִתָּפְשׂוּ בִּמְזִמּוֹת זוּ חָשָׁבוּ׃

ſuæ animæ *auiditate* ‡ ſuper *improbum* † laudauit Quoniam

3 כִּי־הִלֵּל רָשָׁע עַל־[p]תַּאֲוַת נַפְשׁוֹ

.Dominum fecit iraſci ,benedixit auaro &

וּבֹצֵעַ בֵּרֵךְ נִאֵץ יְהוָה׃

Deus *non** ,quæret non *ſui naſi factum ſecundum* ⁋ Impius

4 רָשָׁע כְּגֹבַהּ אַפּוֹ בַּל־יִדְרֹשׁ אֵין אֱלֹהִים

omni in eius viæ *afficient Dolore* † .eius *cogitationes omnes*||

5 כָּל־[q]מְזִמּוֹתָיו׃ [r]יָחִילוּ דְרָכוֹ בְּכָל־

ſuos hoſtes omnes *:eius regione è* ⁋ tua iudicia *altitudo* ‡ ,tempore

עֵת מָרוֹם מִשְׁפָּטֶיךָ מִנֶּגְדּוֹ כָּל־צוֹרְרָיו

*mouebor** non ,ſuo corde in Dixit *.eos in* ſufflabit

6 [s]יָפִיחַ בָּהֶם׃ אָמַר בְּלִבּוֹ בַּל־אֶמּוֹט

.malo in non quòd || generationem *& generationem in*

[t]לְדֹר וָדֹר אֲשֶׁר לֹא בְרָע׃

ſub † ;fraude & ,dolis & ,eſt plenum eius os *Execratione*

7 אָלָה פִּיהוּ מָלֵא [u]וּמִרְמוֹת [x]וָתֹךְ תַּחַת

.iniquitas & ,*labor* ‡ eius lingua

לְשׁוֹנוֹ עָמָל וָאָוֶן׃

occidet latibulis in ,villarum inſidiis in *Sedebit* ⁋

8 יֵשֵׁב בְּמַאְרַב חֲצֵרִים בַּמִּסְתָּרִים יַהֲרֹג

.ſe abſcondent pauperem ad * eius oculi :innocentem

[y]נָקִי עֵינָיו לְחֵלְכָה יִצְפֹּנוּ׃

inſidiabitur ſuo *tugurio* || in leo ſicut ,latibulo in Inſidiabitur

9 יֶאֱרֹב בַּמִּסְתָּר כְּאַרְיֵה [z]בְסֻכֹּה יֶאֱרֹב

.ſuū rete in eum *trahendo in afflictum*‡ rapiet ;*afflictum* † rapiendū ad

לַחֲטוֹף [a]עָנִי יַחְטֹף עָנִי בְּמָשְׁכוֹ בְרִשְׁתּוֹ׃

,*attritorū*||cōgregatio eius *robuſta in** cadet & ,*humiliabitur* ,*ſe Attereret*⁋

10 וְדָכָה [b]יָשֹׁחַ וְנָפַל בַּעֲצוּמָיו [c]חֵלְכָּאִים׃

,*ſuas facies* † occultauit :Deus eſt oblitus :ſuo corde in Dixit

11 אָמַר בְּלִבּוֹ שָׁכַח אֵל הִסְתִּיר [d]פָּנָיו

.æternum in vidit non

בַּל־רָאָה לָנֶצַח׃

‡ ꝓpter ſupbiā impij pſecutionē ſuſtinebit pauper.

[n]צור [o]גאה

† ſe impius

‡ deſiderium

[p]אוה

⁋ ꝓpter ſupbiā quā facie præ ſe fert

*Deū, nec erit

|| in omnibus cogitationib.

†ꝓſperabūtur

[q]זמם [r]חול

* דרכיו

ק

‡in altitudine

⁋ coram eo: in

*mouebo meā generatione ī

|| quia nō eueniet mihi malum. Maledictione † in

[s]פוח [t]דור

[u]רמה [x]תוך

‡ peruerſitas

⁋ Manebit

*ſuper pauperem aſpiciet,

|| cubiculi

[y]נקה [z]סכך

† pauperem

‡ pauperem cùm traxerit

⁋ Contritum humilémque ſe oſtendet,

* cum fortib.

|| pauperum

[a]ענה [b]שוח

ידכה

ק

[c]חלך [d]פנה

† faciem ſuā, ne videat in ſeculum.

ne , tuam manum eleua ,Deus Domine Surge
קוּמָה יְהוָה אֵל נְשָׂא יָדֶךָ אַל 12
pauperum. impius fecit iraſci quid Propter .afflictorum obliuiſcatis
עֲנָוִים[a] עַל מֶה נִאֵץ רָשָׁע 13 תִּשְׁכַּח [a]
.requires non ‡ ſuo corde in dixit ? Deum
אֱלֹהִים אָמַר בְּלִבּוֹ לֹא תִדְרשׁ׃
dandum ad , reſpicies iram & , laborem tu quippe Vidiſti ‖
14 [b]רָאִתָה כִּי אַתָּה עָמָל וָכַעַס [c]תַּבִּיט לָתֵת
fuiſti tu pupillo : pauper relinquet te ſuper , tua manu in
בְּיָדֶךָ עָלֶיךָ יַעֲזֹב חֵלְכָה יָתוֹם אַתָּה [d]הָיִיתָ
quæres ,mali & ,impij brachium Contere ? adiutor
15 עוֹזֵר׃ שְׁבֹר זְרוֹעַ רָשָׁע וָרָע תִּדְרוֹשׁ
rex Dominus .inuenies non ‡ eius impietatem
16 רִשְׁעוֹ בַל תִּמְצָא׃ יְהוָה מֶלֶךְ
.eius terra de gentes perierunt :æternitatis & ,ſeculi ‖
עוֹלָם וָעֶד אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ׃
facies parare :Domine audies manſuetorum † Deſiderium
17 [c]תַּאֲוַת עֲנָוִים שָׁמַעְתָּ יְהוָה [f]תָּכִין
.tuam aurem facies intendere ,eorum cor
לִבָּם תַּקְשִׁיב אָזְנֶךָ׃
conterendum ad ‡ vltrà addat ne ,tenuem & ,pupillum iudicandum Ad
18 לִשְׁפֹּט יָתוֹם וָדָךְ בַּל יוֹסִיף עוֹד לַעֲרֹץ
.terra de hominem
אֱנוֹשׁ מִן הָאָרֶץ׃

Margin notes:
a עֲנָוִים / ענוים / ק
‡ quod
‖ Sed tu vidiſti peruerſitatē, & irā aſpexiſti, & quia dedit ſeipſum in manu tua, tibi relinquit cauſam ſuam
b רָאָה c נָבַט
d הָיָה
‡ dixit quòd
‖ in ſeculū, & in æternum,
† humilium
e אָוָה f כּוּן
Vt iudices pupillo, & pauperi,
‡ impius , vt conterat

PSAL. XI. יא

quomodo ,ſperaui Domino In .Dauidi Victori
1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד בַּיהוָה [g]חָסִיתִי אֵיךְ
:paſſer veſtrum montem Tranſuola ‖ ,meæ animæ dicetis
תֹּאמְרוּ לְנַפְשִׁי נוּדוּ הַרְכֶם צִפּוֹר׃
parauerunt ,arcum tendent ‡ impij ecce Quoniam
2 כִּי הִנֵּה הָרְשָׁעִים יִדְרְכוּן קֶשֶׁת כּוֹנְנוּ
rectos in caligine ipſa in iaciendum ad ,neruum ‡ ſuper ſuam ,ſagittam
[h]חִצָּם עַל יֶתֶר [i]לִירוֹת בְּמוֹ אֹפֶל לְיִשְׁרֵי
iuſtus :deſtruentur fundamenta ‖ Quoniam .corde
3 לֵב׃ כִּי הַשָּׁתוֹת יֵהָרֵסוּן צַדִּיק

Margin notes:
g חָסָה
dicitis
‖ vt trāſmigret à mōte veſtro ſicut auis?
נודי / ק
‡ tetenderūt
‡ chordam, vt iaciant
h חֵץ i יָרָה
‖ retia

,suæ sanctitatis templo in Dominus ?est operatus quid
מה־פעל׃ יהוה בהיכל קדשו 4
eius palpebræ ,videbunt eius oculi ,eius solium * cælis in Domini *est
[k]חזרת יהוה בשמים כסאו עיניו [k]יחזו עפעפיו
.hominum filios probabunt
יבחנו בני אדם׃
diligentem & ,impium & ;probabit iustum Dominus
5 יהוה צדיק יבחן ורשע ואהב
.eius anima habuit odio ,rapinam iniquitatem.
חמס שנאה נפשו׃
,sulphur & ,ignem ,laqueos impios super Pluet
[l]פוח 6 ימטר על־רשעים [l]פחים אש וגפרית
.eorum calicis partem terrorum spiritum & procellarum
[m]מנרה ורוח זלעפות [m]מנת כוסם׃
rectum :dilexit iustitias Dominus iustus Quoniam
7 כי־צדיק יהוה צדקות אהב ישר
,eius facies videbunt
יחזו פנימו׃

PSAL. XII. יב

.Dauidi canticum octauam super Victori
1 למנצח על־השמינית מזמור לדוד׃
desierunt ‡ quoniam ,pius defecit quia Domine Serua misericors
2 [n]הושיעה יהוה כי־גמר חסיד כי־[o]פסו ‡ defecerunt
.hominum filiis à fideles [n]ישע [o]פסס
אמונים מבני אדם׃
labium ,suo socio ‖ vnusquisque loquentur * Mendacium *loquetur
3 שוא ידברו איש את־[p]רעהו שפת ‖ cū proximo
,loquentur corde & corde in ,blanditiarum [p]רעה
חלקות בלב ולב ידברו׃
linguam ;blanditiarum labia vniuersa Dominus Succidet blanda
4 יכרת יהוה כל־שפתי חלקות לשון
,magna loquentem
מדברת גדלות׃
nostra labia ,roboremus nostra lingua In :dixerunt Qui Linguam nostram
5 אשר אמרו ללשננו נגביר שפתינו

‖dominabitur ‡ pauperum, שדד[b] ענה[a] † dicit

,*afflictorum* ‡ vaſtitatem Propter ?nobis *dominus* ‖ quis ,nobiſcum

אתנו מי אדון לנו׃ [a] משד [b] עניים 6

dicet † ,ſurgam nunc ,inopum clamorem propter

מאנקת אביונים עתה אקום יאמר

‖ eum ‡ab eo qui deridēdo ſufflat in eum.

.*eum illaqueabit* ‡ ſalute in ‖ ponam ,Dominus

יהוה אשית בישע [c] יפיח לו׃

conflatum argentum ,munda eloquia ,Domini Eloquia

[c] פוח

אמרות יהוה אמרות טהרות כסף צרוף 7

‖ à domino terræ, defæcatum ſeptemplicíter.

.*ſepties fuſum* ,*terram in clibano in* ‖

בעליל לארץ מזקק שבעתים׃

[d] נצר

generatione à eum cuſtodies :eos ſeruabis Domine Tu

אתה יהוה תשמרם [d] תצרנו מן הדור 8

‡ In circuitu ‖ambulāt cùm exaltant ipſi, † eſt

; *ambulabunt* ‖ impij *Circumquaque* ‡ .ſeculum in hac

זו לעולם׃ סביב רשעים יתהלכון 9

[e] רום

.hominum filiis † vilitas ,*exaltare ſecundum*

[e] כרם זלות לבני אדם׃

PSAL. XIII. יג

.Dauidi canticum Victori

למנצח מזמור לדוד׃

in ſeculum:

vſquequo *æternum* mihi oblíuiſcêris Domine Vſquequo 1

עד אנה יהוה תשכחני נצח עד אנה

faciem tuam

ponam Vſquequo ?me à *tuas facies* abſcondes 2

[f] שות

תסתיר את פניך ממני׃ עד אנה [f] אשית

Vſquequo ?die in meo corde in dolorem ,mea anima in conſilia 3

[g] יעץ [h] יגה

[g] עצות בנפשי [h] יגון בלבבי יומם עד אנה

? me ſuper meus inimicus exaltabitur

ירום איבי עלי׃

‖ & [i] נבט [k] אור ‡ in morte.

illumina ,meus Deus Domine me exaudi ‖ ,Aſpice

[i] הביטה ענני יהוה אלהי [k] האירה 4

.*mortem* ‡ dormiam fortè ne ,meos oculos

עיני פן אישן המות׃

mei hoſtes :ei præualui ,meus inimicus dicat fortè Ne

[l] צור

פן יאמר איבי יכלתיו [l] צרי 5

tua miſericordia in ego Et .nutauero cùm exultabunt

[m] גול

[m] יגילו כי אמוט׃ ואני בחסדך 6

:Domino cantabo ,tua salute in meum cor *exultabit* * ,speraui *exultauit

אָשִׁירָה לַיהוָה ⁿ בִּשׁוּעָתֶךָ לִבִּי יָגֵל בָּטַחְתִּי ⁿשׁוּר

me super ‡ retribuit quoniam ‡ mihi.

כִּי גָמַל עָלָי׃

PSAL. XIV. יד

‖ non ,suo corde in *nebulo* Dixit .Dauidi Victori stultus

1 אֵין בְּלִבּוֹ נָבָל אָמַר לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד | est

non ;*facinus* ‖ fecerunt abominabile ,‡ corruperunt :Deus ‡ viam suam,

עֲלִילָה אֵין הִתְעִיבוּ הִשְׁחִיתוּ אֱלֹהִים | opus,

super prospexit cælis è Dominus .bonum *faciens* * *est qui faciat

2 עַל־ הִשְׁקִיף מִשָּׁמַיִם יְהוָה עֹשֵׂה־טוֹב׃

quærens ,intelligens sit an *videndum ad* | ,hominum filios | vt videat

אֶת־ דֹּרֵשׁ מַשְׂכִּיל הֲיֵשׁ ᵒלִרְאוֹת בְּנֵי־אָדָם ᵒרְאוֹת

;*sunt facti rancidi* ‡ pariter ,*recessit Omnis* .Deum Omnes decli-

3 נֶאֱלָחוּ יַחְדָּו ᵖסָר הַכֹּל אֱלֹהִים׃ nauerunt

‡ fœtuerunt;

.vnus etiam ‡ non ,bonum faciens ‖ non | est

אֵין עֹשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם־אֶחָד׃ ᵖסוּר

?iniquitatem operantes omnes cognouerunt Nonne

4 הֲלֹא יָדְעוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן

Dominum ;panem comederent ‡ ,meum populum comedentes ‡ ac si

אֹכְלֵי עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם יְהוָה

quoniam ;timore timuerunt Ibi .inuocauerunt non

5 לֹא קָרָאוּ׃ שָׁם ׀ פָּחֲדוּ פָחַד כִּי־

afflicti Consilium .iusti generatione in Deus

6 אֱלֹהִים בְּדוֹר צַדִּיק׃ ᑫעֲצַת־ ʳעָנִי ᑫיוֹעֵץ ʳעָנָה

.‖ eius spes Dominus quoniam ;afficietis pudore | est

תָבִישׁוּ כִּי יְהוָה מַחְסֵהוּ׃

conuertendo in ‡ ?Israel salutem Siion ex dabit Quis ‡ quando cō-

7 מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב uertet

lætabitur ,Iahacob exultabit :sui populi captiuitatem Dominus

יְהוָה שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח

.Israel

יִשְׂרָאֵל׃

PSAL. XV. טו

peregrinabitur quis Domine .Dauidi Canticum

1 מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה מִי־יָגוּר

?tuæ sanctitatis mōte in habitabit quis ?tuo tabernaculo in

בְּאָהֳלֶךָ מִי־יִשְׁכֹּן בְּהַר קָדְשֶׁךָ׃

veritatem *loquens* ‡ & ,iustitiam *operans* ‡ & ,*perfectus Ambulans*

2 הוֹלֵךְ תָּמִים וּפֹעֵל צֶדֶק וְדֹבֵר [a]אֱמֶת

non .sua lingua *super est oblocutus* * Non .suo corde in

3 בִּלְבָבוֹ׃ לֹא־רָגַל׀ עַל־לְשֹׁנוֹ לֹא־

super detulit † non opprobrium & ,malum suo *socio* ‖ fecit

עָשָׂה לְרֵעֵהוּ רָעָה וְחֶרְפָּה לֹא־נָשָׂא עַל־

& ,*reiectus* ,*eius oculis in Contemptus* ‡ .suum propinquum

4 קְרֹבוֹ׃ נִבְזֶה׀ בְּעֵינָיו נִמְאָס וְאֶת־

non & ,se affligere iurauit :*glorificabit* ‡ Dominum timentes

יִרְאֵי יְהוָה יְכַבֵּד נִשְׁבַּע [b]לְהָרַע וְלֹא

,vsuram ad dedit non suam Pecuniam .*mutabit* *

5 [c]יָמִר׃ כַּסְפּוֹ׀ לֹא־נָתַן בְּנֶשֶׁךְ

non :hæc *faciens* † .accepit non innocentem *super* ‖ munus &

וְשֹׁחַד עַל־[d]נָקִי לֹא לָקָח עֹשֵׂה־אֵלֶּה לֹא

.seculum in *mutabit* ‡

יִמּוֹט לְעוֹלָם׃

Qui ambulat perfecte,
‡ operatur
‡ loquitur

[a]אָמֵן

* accusauit
‖ proximo
† accepit contra
‡ Qui despicit se in oculis suis, abiicit se,
‡ glorificat: qui

[b]רוּעַ

* mutauit.

[c]מִיר

‖ contra
† qui facit

[d]נָקַה

‡ labetur

PSAL. XVI. טז

sperauі quoniam :Deus me Custodi .Dauidi Michtam †

1 [e]מִכְתָּם לְדָוִד שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי־[f]חָסִיתִי

meum bonum :tu * meus *Dominus* ‡ :Domino *Dixisti* ‡ .te in

2 בָךְ׃ אָמַרְתְּ לַיהוָה אֲדֹנָי אַתָּה טוֹבָתִי

:*ipsi* † terra in qui sanctis In .te *super* ‖ non

3 בַּל־עָלֶיךָ׃ לִקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ הֵמָּה

.*es in* ‡ mea voluntas omnis *inclytis &*

וְאַדִּירֵי כָּל־חֶפְצִי־בָם׃

libabo non ,*festinarunt alienum* * ,eorum *idola* ‡ Multiplicentur

4 [g]יִרְבּוּ עַצְּבוֹתָם אַחֵר מָהָרוּ בַּל־[h]אַסִּיךְ

eorum nomina assumam nec ,sanguine de eorum libamina

נִסְכֵּיהֶם מִדָּם וּבַל־[i]אֶשָּׂא אֶת־שְׁמוֹתָם [i]נָשָׂא

† *Insigne aureolum.*

[e]כָּתַם [f]חָסָה

‡ Dixi
‡ Deus
* es
‖ est nisi à
† sunt: & fortibus ‡ est.

‡ dolores
* qui alteri Deo donauerant:

[g]רָבָה [h]נָסַךְ

,meæ hæreditatis pars Dominus .meis labiis *ſuper* *

5 יְהוָה מְנָת־חֶלְקִי עַל־שְׂפָתָי׃

.meam ſortem *ſuſtentans* tu :mei calicis &

וְכוֹסִי אַתָּה תּוֹמִיךְ גּוֹרָלִי׃

hæreditas etiam :iocundis in mihi ceciderunt *Funes*

6 חֲבָלִים נָפְלוּ־לִי בַּנְּעִמִים אַף־נַחֲלָת

qui Domino Benedicam .*me ſuper* ſpecioſa

7 שָׁפְרָה עָלָי׃ אֲבָרֵךְ אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר

.mei renes me erudierunt noctibus etiam :mihi conſuluit

יְעָצָנִי אַף־לֵילוֹת יִסְּרוּנִי [k]כִלְיוֹתָי׃

mea dextera à quoniã ;ſemper me corã Dominum Poſui

8 [l]שִׁוִּיתִי יְהוָה לְנֶגְדִּי תָמִיד כִּי מִימִינִי

exultauit & ,meum cor eſt lætatum Propterea .*nutabo non*

9 בַּל־אֶמּוֹט׃ לָכֵן שָׂמַח לִבִּי [m]וַיָּגֶל

.*fiducia in* ‡ habitabit mea caro *etiam* † :mea gloria

כְּבוֹדִי אַף־בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לָבֶטַח׃

non ‖ :ſepulchro in meam animã relinques non Quoniam

10 כִּי לֹא־תַעֲזֹב נַפְשִׁי לִשְׁאוֹל לֹא־

me facies Scire .*foueam videre* § tuum miſericordẽ *dabis*

11 [n]תִתֵּן חֲסִידְךָ [o]לִרְאוֹת [p]שָׁחַת׃ [q]תּוֹדִיעֵנִי

tuis faciebus cum ‖ lætitiarum ſaturitas ;*vitarum* * ſemitam

אֹרַח חַיִּים שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ

.*perpetuò* ‡ tua dextera in † iocunditates

נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח׃

PSAL. XVII. יז

intende ,iuſtitiam Domine Audi .Dauidi Oratio

1 [r]תְּפִלָּה לְדָוִד שִׁמְעָה יְהוָה צֶדֶק הַקְשִׁיבָה

labiis *non in* * ,meam orationem auſculta ,meo clamori

[s]רִנָּתִי הַאֲזִינָה תְפִלָּתִי בְּלֹא [t]שִׂפְתֵי

:egrediatur meum iudicium *tuis faciebus* ‖ A .doli

מִרְמָה׃ מִלְּפָנֶיךָ מִשְׁפָּטִי יֵצֵא

,meum cor Probaſti .*rectitudines* † videant tui oculi

עֵינֶיךָ [u]תֶּחֱזֶינָה מֵישָׁרִים׃ בָּחַנְתָּ לִבִּי

non cogitaui .*inuenies* ‡ non ,me conflaſti ,nocte viſitaſti

פָּקַדְתָּ לַּיְלָה צְרַפְתַּנִי בַל־תִּמְצָא [x]זַמֹּתִי בַל־

* in ſuſtentas

Hæreditatem eſt mihi.

[k] כָּלָה

[l] שָׁוָה eſt, ne declinem

[m] גּוּל

† &
‡ confidēter.
‖ nec
permittes
§ vt videat corruptionem.

יָתִיר י

[n]נָתַן [o]רָאָה

[p]שׁוּחַ [q]יָדַע

* vitæ.
‖ eſt cũ vultu tuo: † ſunt
‡ in ſeculum.

[r] פָּלַל

* quæ eſt abſq;

[s]רָנַן [t]שָׂפָה

‖ facie tua
† iniquitates,

[u] חָזָה

‡ inueniſti in me iniquitatem, quod

[x] זָמַם

verbo in * hominum opera *Ad* ❡ .meum os *transibis*
לִפְעֻלּוֹת אָדָם בִּדְבַר יַעֲבָר־פִּי׃ 4
effractoris ‖ semitas custodiui ego ,tuorum labiorum
אֲנִי שָׁמַרְתִּי אָרְחוֹת פָּרִיץ׃ שְׂפָתֶיךָ
nutarunt non ‡ ,tuis *orbitis* † in meos gressus *Sustentando*
[a] בְּמַעְגְּלוֹתֶיךָ בַּל־נָמוֹטּוּ אֲשֻׁרַי תָּמֹךְ 5
:Deus me exaudies quoniam ,te inuocaui Ego .mei pedes
אֲנִי־קְרָאתִיךָ כִי־תַעֲנֵנִי[a] אֵל פְּעָמָי׃ 6
Segrega ❡ .meum eloquium audi ,mihi tuam aurem inclina
[c] הַפְלֵה אִמְרָתִי׃ שְׁמַע לִי הַט־אָזְנְךָ[b] 7
insurgentibus ab :sperantium seruator tuas *misericordias*
מִמִּתְקוֹמְמִים [d] חוֹסִים מוֹשִׁיעַ [e] חֲסָדֶיךָ
filiæ nigredinem * vt me Custodi .tuam dexteram in
שָׁמְרֵנִי כְּאִישׁוֹן בַּת־ בִּימִינֶךָ׃ 8
facibus † A .me *abscondes* ‖ tuarum alarum vmbra in ,oculi
מִפְּנֵי תַּסְתִּירֵנִי׃ כְּנָפֶיךָ בְּצֵל [e] עָיִן 9
anima in ‡ meorum inimicorũ :me vastauerunt qui ,impiorum
בְּנֶפֶשׁ אֹיְבַי שַׁדּוּנִי[f] זוּ רְשָׁעִים
suo ore :❡ clauserunt suo Adipe .me *super circundabunt*
פִּימוֹ סָגְרוּ חֶלְבָּמוֹ עָלָי׃ יַקִּיפוּ [g] 10
nos ‖ circundederũt nũc *nostro Gressu* .*superbia in* * sunt locuti
סְבָבוּנִי עַתָּה אַשֻּׁרֵנוּ בְגָאוּת׃ [h] דִּבְּרוּ 11
.terram in declinandum ad *ponent* † suos oculos
בָּאָרֶץ׃ לִנְטוֹת יָשִׁיתוּ[i] עֵינֵיהֶם
leunculi vt & ,rapere *appetet* ‡ ,leonis vt ,eius Similitudo
כְּאַרְיֵה יִכְסוֹף לִטְרוֹף וְכִכְפִיר דִּמְיֹנוֹ[k] 12
,eius *facies* ‡ preueni ,Domine Surge .abditis in manentis
קוּמָה יְהוָֹה קַדְּמָה פָנָיו יֹשֵׁב בְּמִסְתָּרִים׃ 13
.*tuo gladio* * impio ab meam animam erue :eum incurua
מֵרָשָׁע חַרְבֶּךָ׃ פַּלְּטָה נַפְשִׁי הַכְרִיעֵהוּ
tempore † de viris à ,Domine *tua manu* ‖ viris A
מִמְתִים־יָדְךָ יְהוָֹה מִמְתִים מֵחֶלֶד [l] 14
,eorum ventrem implebis tuo abscondito & :vita in *eorum pars*
חֶלְקָם בַּחַיִּים [m] וּצְפִינְךָ תְּמַלֵּא בִטְנָם
.suis paruulis suum residuum *reponent* ‡ & :filij saturabuntur
יִשְׂבְּעוּ בָנִים [n] וְהִנִּיחוּ יִתְרָם לְעוֹלְלֵיהֶם׃

transiuit
❡ Propter
* propter verbum
‖ dissipatoris.
Sustenta
† viis
‡ ne declinẽt
עֲנֵה[a]
❡ Mirifica pietates
נְטֵה[b]
יְשַׁע[c] חֲסֵה[d]
* pupillam
‖ absconde
† facie
צֵלֶ[e]
‡ qui propter animã circundederunt
יָקַף[g] שָׁדַד[f]
❡ corpus suũ:
* superbè. In via nostra
‖ me:
נוּ
קְ
† posuerunt
גְּאָה[h] שׁוּת[i]
‡ desiderauit
‡ faciem
דָּמָה[k]
* qui est gladius tuus.
‖ qui sunt flagellum tuum erue
† mũdo, quorum pars est
וּצְפוּנְךָ
קְ
מָתָה[l] צָפַן[m]
‡ dimittent
יָנַח[n]

*euigilando in** satiabor *:tuas facies* ‡ videbo iustitia in Ego
15 אני בצדק אחזה פניך אשבעה° בהקיץ
.tuam imaginem
PSAL. XVIII. יח תמונתך׃

‡ faciem tuā.
* cum expergefacta fuerit imago tua,
° קיץ

est locutus qui Dauid Domini seruo Victori
1 למנצח לעבד יהוה לדוד אשר דבר
eripuit † die in :huius cantici verba Domino
ליהוה את־דברי [p] השירה הזאת ביום [q]הציל־
,suorum inimicorum omnium *vola* ‡ de eum Dominus
יהוה אותו מכף כל־איביו

† qua
[p]אשר [q]נצל
‡ manu

Domine te Diligam :dixit Et .Saul manu de &
2 ומיד שאול׃ ויאמר ארחמך יהוה
,mea arx & ,mea petra Dominus .mea fortitudo
3 חזקי׃ יהוה סלעי ומצודתי
,meū scutū :eo in sperabo mea petra ,meus Deus ,meus erutor &
ומפלטי אלי צורי אחסה־בו [r]מגני
inuocabo Laudatum .mea eleuatio ,meæ salutis cornu &
4 וקרן ישעי משגבי׃ מהלל אקרא

[r] גנן

me circundederunt ‡ .seruabor meis inimicis ab & ,Dominum
5 יהוה ומן־איבי אושע׃ אפפוני
.me terrebant *beliahal* ‖ torrentes & ,mortis *funes**
חבלי־מות ונחלי בליעל יבעתוני׃
me præuenerunt ;me circundederunt inferni *Funes* †
6 חבלי שאול סבבוני קדמוני
,Dominum inuocabo *mihi* ‡ angustia In .mortis laquei
7 [f]מוקשי מות׃ [t]בצר־לי אקרא יהוה
:meam vocem suo templo de audiet ;clamabo meum Deum ad &
ואל־אלהי אשוע ישמע מהיכלו קולי
.eius aures in introibit *eius facies ad* meus clamor &
ושועתי לפניו [u]תבא באזניו׃

‡ Quoniam
* dolores
‖ impietatis
† Dolores
‡ mea
[f]יקש [t]צור
coram eo
[u] בוא

montium fundamenta & ,terra contremuit & ,se mouit Et
8 ותגעש ותרעש הארץ [x]ומוסדי הרים
*.ei fuit furor** quoniam *,sunt commota* ‡ & :se mouerunt
ירגזו ויתגעשו כי־חרה לו׃
:perdet † eius ore ex ignis & ,eius *naso* ‖ in fumus Ascendit
9 עלה עשן באפו ואש־מפיו תאכל

[x] יסד
‡ mouerūt se,
* est iratus,
‖ furore
† consumpsit

,cælos inclinauit Et .eo ab sunt succensi carbones

נָטָה[a] שָׁמַיִם וַיֵּט[a] גֶּחָלִים בָּעֲרוּ מִמֶּנּוּ׃ 10

super equitauit Et .eius pedibus sub caligo & :descendit &

עַל־ וַיִּרְכַּב וַיֵּרַד וַעֲרָפֶל תַּחַת רַגְלָיו׃ 11

ventorum. .venti pennas super volauitque ,volauit & ,Cherub

רָאָה[c] עוּף[b] כְּרוּב וַיָּעֹף[b] וַיֵּדֶא[c] עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ׃

‡ Posuit tene-bras eius circuitibus in ,suum latibulum *obscuritatem* *Ponet* ‡

שׁוּת[d] יָשֶׁת[d] חֹשֶׁךְ סִתְרוֹ סְבִיבוֹתָיו 12

† in ‖ cælorum. *ætherum* ‖ nubibus † aquarum tenebrositas ,eius tegmen

סָכַךְ[e] סֻכָּתוֹ[e] חֶשְׁכַת־מַיִם עָבֵי שְׁחָקִים׃

,grando ;transierunt eius nubes eo coram fulgorem Propter

מִנֹּגַהּ נֶגְדּוֹ עָבָיו עָבְרוּ בָּרָד 13

,Dominus cælis in tonauit Et .ignis carbones &

וְגַחֲלֵי־אֵשׁ׃ וַיַּרְעֵם בַּשָּׁמַיִם יְהוָה 14

dedit .ignis carbones & , grando :suam vocem *dabit* altissimus &

עָלָה[f] נָתַן[g] וְעֶלְיוֹן[f] יִתֵּן[g] קֹלוֹ[h] בָּרָד וְגַחֲלֵי־אֵשׁ׃

קוֹל[h] fulgura & :eos *dispersit contritos* ‡ & ,suas sagittas misit Et

‡ confregit וַיִּשְׁלַח חִצָּיו וַיְפִיצֵם[i] וּבְרָקִים 15

פּוּץ[i] ,aquarū *aluei* † apparuerunt Et .eos *conturbauit* &,*multiplicauit* ‖

‖ iecit, & perdidit רָב וַיְהֻמֵּם׃[k] וַיֵּרָאוּ[l] אֲפִיקֵי מַיִם 16

† profunda tuam increpationē propter orbis fundamēta sunt discooperta &

הָם[k] רָאָה[l] וַיִּגָּלוּ[m] מוֹסְדוֹת תֵּבֵל מִגַּעֲרָתְךָ

,altitudine de Mittet .*tui nasi* ‡ venti flatū propter :Domine

גָּלָה[m] יְהוָה מִנִּשְׁמַת רוּחַ אַפֶּךָ׃ יִשְׁלַח מִמָּרוֹם 17

‡ iræ tuæ. .multis aquis de me extrahet ,me capiet

לָקַח[n] יִקָּחֵנִי[n] יַמְשֵׁנִי מִמַּיִם רַבִּים׃

,me habentibus odio ab & ,forti meo inimico ab me Eruet

נָצַל[o] עָזַז[p] יַצִּילֵנִי[o] מֵאֹיְבִי עָז[p] וּמִשֹּׂנְאַי[q] 18

שָׂנֵא[q] me Præuenient .me *præ* robustiores fuerunt quoniam

כִּי־אָמְצוּ מִמֶּנִּי׃ יְקַדְּמוּנִי 19

baculus .mihi *fulcrum in* Dominus fuit & :meæ contritionis die in

הָיָה[r] בְיוֹם־אֵידִי וַיְהִי־יְהוָה[r] לְמִשְׁעָן לִי׃

complacuit quoniam ,me eruet :latitudinem in me eduxit Et

וַיּוֹצִיאֵנִי לַמֶּרְחָב יְחַלְּצֵנִי כִּי חָפֵץ 20

,meam iustitiam secundum Dominus mihi Retribuet .me in

בִּי׃ יִגְמְלֵנִי יְהוָה כְּצִדְקִי 21

,mihi reddet mearum manuum puritatem secundum
[s]כְּבֹר יָדַי [t]יָשִׁיב לִי׃ — [s]בָּרַר [t]שׁוּב
egi impiè non & ,Domini vias custodiui Quia
22 כִּי־שָׁמַרְתִּי דַּרְכֵי יְהוָה וְלֹא־רָשַׁעְתִּי
,me coram eius iudicia omnia Quoniam .meo Deo à
23 מֵאֱלֹהָי׃ כִּי כָל־מִשְׁפָּטָיו לְנֶגְדִּי
,eo cum perfectus fui Et .me à *amouebo* non eius statuta & — amoui
24 [u]וְחֻקֹּתָיו לֹא־[x]אָסִיר מֶנִּי׃ וָאֱהִי תָמִים עִמּוֹ — [u]חָקַק [x]סוּר
mihi Dominus reddidit Et .mea iniquitate ab me custodiui &
25 וָאֶשְׁתַּמֵּר [y]מֵעֲוֺנִי׃ וַיָּשֶׁב־יְהוָה לִי — [y]עָוָה
mearũ manuum puritatem secundum ,meam iustitiam secundum
כְּצִדְקִי כְּבֹר יָדַי
cum ‡ ,eris misericors misericorde Cum .suis oculis corã — ‡ &
26 לְנֶגֶד עֵינָיו׃ עִם־חָסִיד תִּתְחַסָּד עִם־
,eris mundus mundo Cum .eris perfectus perfecto viro
27 גְּבַר תָּמִים תִּתַּמָּם׃ עִם־נָבָר תִּתְבָּרָר
tu Quoniam .*te reddes peruersum* peruerso cum & — peruersus videberis.
28 וְעִם־עִקֵּשׁ תִּתְפַּתָּל׃ כִּי־אַתָּה
.humiliabis excelsos oculos & ;seruabis *afflictum* populum — pauperem
עַם־[z]עָנִי [a]תוֹשִׁיעַ וְעֵינַיִם רָמוֹת תַּשְׁפִּיל׃ — [z]עָנָה [a]יָשַׁע
,Domine meam lucernam illuminabis tu Quoniam
29 כִּי־אַתָּה [b]תָּאִיר נֵרִי יְהוָה — [b]אוֹר
te in Quoniam .*meam tenebrositatem* ‡ illuminabit meus Deus — ‡ tenebras meas.
30 אֱלֹהַי [c]יַגִּיהַּ חָשְׁכִּי׃ כִּי בְךָ — [c]נָגַהּ
.murum transiliam Deo meo in & ,exercitum *percurram* † — † conteram
[d]אָרֻץ גְּדוּד וּבֵאלֹהַי אֲדַלֶּג־שׁוּר׃ — [d]רוּץ
;conflatum Domini eloquium ,*eius* via ‡ perfecta Dei — ‡ est
31 הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת־יְהוָה צְרוּפָה
Deus quis Quoniam .eo in sperãtibus omnibus *ipse* ‖ clypeus — ‖ est
32 [e]מָגֵן הוּא לְכֹל [f]הַחוֹסִים בּוֹ׃ כִּי מִי אֱלוֹהַּ — [e]גָּנַן [f]חָסָה
?nostrum *Deum* præter *petra* * quis & :*Dominum* præter — * fortis
מִבַּלְעֲדֵי יְהוָה וּמִי צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ׃
perfectam *dedit* † & ,fortitudine me *accingens* ‖ *Deus* — ‖ qui accingit † posuit
33 הָאֵל הַמְאַזְּרֵנִי חָיִל [g]וַיִּתֵּן תָּמִים — [g]נָתַן
,ceruarum sicut meos pedes *Adæquans* .meam viam
34 דַּרְכִּי׃ מְשַׁוֶּה רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת — Ponens

Qui docet | meas manus Docens .me ſtare faciet mea excelſa ſuper &

35 ועל־ במותי יעמידני׃ מלמד ידי

conteretur | .meis brachiis æreus arcus conteritur & ,bellum ad

למלחמה ונחתה קשת־נחושה זרועתי׃

tua dextera ,tuæ ſalutis ſcutum mihi dediſti Et

36 ותתן־לי [a] מגן ישעך וימינך | [a] גנן

Dilatabis .me multiplicabit tua mãſuetudo & ;me fulciet

37 תסעדני [b] וענותך [c] תרבני׃ תרחיב | [b] ענה [c] רבה

declinauerunt | .mea crura nutarunt non & :me ſubtus meum greſſum

צעדי תחתי ולא מעדו קרסלי׃

non & :eos comprehendam & ,meos inimicos Perſequar

38 ארדוף אויבי [d] ואשיגם ולא־ | [d] נשג

donec conſumam | non & ,eos Transfigam .eos conſumere donec ,reuertar

39 אשוב עד־[e] כלותם׃ אמחצם ולא־ | [e] כלה

.meos pedes ſubtus cadent :ſurgere poterunt

יכלו קום [f] יפלו תחת רגלי׃ | [f] נפל

incuruabis :bellum ad fortitudine me accinxiſti Et

40 ותאזרני חיל למלחמה תכריע

inimicos meos | dediſti meorum inimicorum Et .me ſubtus mihi obſiſtentes

41 [g] קמי תחתי׃ ואיבי נתתה | [g] קום

Clamabunt .eos ſuccidam me habentes odio & :ceruicẽ mihi

42 לי ערף ומשנאי [h] אצמיתם׃ ישועו | [h] צמת

erit ſaluator; ad | .eos exaudiuit non & ,Dominum ſuper ; ſaluans non &

ואין מושיע על־יהוה ולא ענם׃ | [i] ישע

lutum ſicut :venti facies ſuper ‡ puluerem vt eos comminuam ‖ Et

‖ pudore afficiam ‡ coram vẽto; | 43 ואשחקם כעפר על־פני־רוח כטיט

contentionibus à me Erues .eos euacuabo platearum

44 חוצות אריקם׃ תפלטני [k] מריבי | [k] רוב

† quem | cognoui non † populus :gentium caput in me pones ,populi

עם [l] תשימני לראש גוים עם לא־ידעתי | [l] שום

‡ ſeruiet ‖ congregabunt ſe | ;mihi obtemperabunt ‖ auris auditum Ad .mihi ſeruient ‡

45 יעבדוני׃ לשמע אזן ישמעו לי

,decident extranei Filij .mihi mentientur extranei filij

46 בני נכר יכחשו־לי׃ בני־נכר [m] יבלו | [m] נבל

benedictus & Dominus Viuit .ſuis carceribus à expaueſcent &

47 ויחרגו ממסגרותיהם׃ חי־יהוה וברוך

.meæ ſalutis Deus ſe exaltet & ,*mea petra* fortis meus,

צורי וירום אלהי ישעי׃

.me ſub populos duxit & ;mihi vltiones *dans* Deus — qui dat

48 האל הנותן נקמות לי וידבר עמים תחתי׃

mihi obſiſtentibus ab etiam ,meis inimicis ab meus Erutor — præ inimicis meis

49 מפלטי מאיבי אף מן־קמי

Propterea .me erues *rapinæ* viro à ;me exaltabis — iniquo

50 תרוממני מאיש חמס [n]תצילני׃ על־כן — [n]נצל

.cantabo ‡ tuo nomini & ;Domine gentibus in tibi cõfitebor — ‡ hoc

אודך [o] בגוים יהוה ולשמך אזמרה׃ — [o]ידה

miſericordiam faciens & ,ſui regis ſalutes † Magnificans — † *Deus*

51 מגדל ישועות מלכו ועשה חסד׃

.ſeculum in vſque eius ſemini & ,Dauid ſuo *vncto* — Chriſto

למשיחו לדוד ולזרעו עד־עולם׃

PSAL. XIX. יט

enarrantes Cæli .Dauidi canticum Victori — enarrant

1 למנצח מזמור לדוד׃ השמים מספרים

.*expanſio indicans* eius manuum opus & ;Dei gloriam — annunciat firmamentum

2 כבוד־אל ומעשה ידיו [p]מגיד הרקיע׃ — [p]נגד

nocti nox & :ſermonem *eructabit* ‖ diei Dies — ‖ loquetur

3 יום ליום [q]יביע אמר ולילה ללילה — [q]נבע

,verba † non & ,ſermo ‡ Non .ſcientiam indicabit — † eſt ‡ ſunt

4 יחוה־[r]דעת׃ אין־אמר ואין דברים — [r]ידע

exiuit terram omnem In .eorum vox *ſit audita* ‡ non *vt* — ‡ auditur

5 בלי נשמע קולם׃ בכל־הארץ יצא

Soli ;eorum eloquia orbis extremum in & ,eorum linea

[s]קום ובקצה תבל מליהם לשמש — [s]קוה

egrediens ſponſus tanquam ipſe Et .eis in tabernaculũ poſuit

6 [t]שם־אהל בהם׃ והוא כחתן יצא — [t]שום

.viam currendum ad potens vt gaudebit ;ſuo thalamo de

מחפתו ישיש כגבור לרוץ ארח׃

eius reuolutio & ,eius egreſſio cælorum extremo Ab

7 מקצה השמים [u]מוצאו ותקופתו — [u]יצא

.eius calore à *latens* ‡ non & ;eorum extrema ſuper — ‡ eſt qui ſe abſcondat

על־קצותם ואין נסתר מחמתו׃

testimonium ;animã conuertens ,perfecta Domini Lex

8 תורת[a] יהוה תמימה משיבת נפש עדות [b] — ירה[a] עוד[b]

parvulum Præcepta .simplicem efficiens sapientem ,fidele Domini

9 יהוה נאמנה מחכימת פתי: [c] פקודי — פתה[c]

,purum Domini præceptum :cor lætificantia ,recta Domini

ישרים משמחי לב [d] מצות יהוה ברה — צור[d]

permanens ,mundus Domini Timor .oculos illuminans

10 מאירת עינים: יראת יהוה טהורה עומדת

seculum, — .pariter sunt iustificata ;veritas Domini iudicia ,perpetuum in

לעד משפטי יהוה[e] אמת צדקו יחדו: — אמן[e]

†magis quam aurũ, & aurũ multum ; & dulciora — dulcia & ;multo obrizo præ & ,auro præ † Desiderabilia

11 הנחמדים מזהב ומפז[f] רב ומתוקים

illustratur tuus seruus Etiam .fauorum liquore ‡ & ,melle præ

12 מדבש ונפת צופים: גם עבדך נזהר — פזז[f]

‡fauo placentis melle confectis. — .§multa merces ea custodiendo in :eis in

§ est.

בהם בשמרם עקב רב:

.me munda occultis ab ?intelliget quis Errores

13 שגיאות מי יבין מנסתרות נקני:[g] — נקה[g]

à superbiis — dominentur ne ,tuum seruum prohibe insolentibus ab Etiam

14 גם מזדים[h] חשך עבדך אל ימשלו — זוד[h]

mihi, § magna. — ,multa § preuaricatione à ero mũdus & ero perfectus tunc ,me in

כי אז איתם ונקיתי מפשע רב:[i] — רבב[i]

mei cordis meditatio & ,mei oris eloquia voluntatẽ ad Erunt

15 יהיו לרצון[k] אמרי פי והגיון[l] לבי — רצה[k] הגה[l]

coram te; — .mi redemptor & ,mea petra Domine ;tuas facies ad

לפניך יהוה צורי וגאלי:

PSAL. XX. כ

Dominus te Exaudiat .Dauid canticum Victori

1 למנצח מזמור לדוד: יענך[m] יהוה — ענה[m]

.Iahacob Dei nomen te eleuet :angustiæ die in

2 ביום צרה ישגבך שם אלהי יעקב:

tibi sacrificiorum § holocaustũ tuum — .te fulciat Sion de & ;sanctitare de tuum auxilium Mittat

3 ישלח עזרך מקדש ומציון יסעדך:

tua ascensio § & ;tuorum munerum omnium Recordetur

4 יזכר כל מנחתיך[n] ועולתך[o] — מנח[n] עלה[o]

omne & ;tuum cor ſecundum tibi Det .Selah ,incineret

5 ידשנה סלה: יתן־לך כלבבך וכל־

,tua ſalute in *Ouabimus* * .impleat tuum conſilium *Exultabimus

6 [p] עצתך ימלא: [q] נרננה בישועתך [p] יעץ [q] רנן

Dominus impleat :eleuabimus vexillum noſtri Dei nomine in &

ובשם אלהינו נדגל ימלא יהוה

fecit ſaluum quòd ſciui Nunc .tuas petitiones omnes

7 כל־משאלותיך: עתה ידעתי כי [r] הושיע [r] ישע

:ſuæ ſanctitatis cælis de *ei reſpondebit* † ;ſuum *vnctum* ‖ Dominus ‖ Chriſtum

יהוה משיחו [ſ] יענהו משמי קדשו †exaudiet illũ

hi & ,curru in Hi .ſuæ dexteræ ſalus fortitudinibus in [ſ] ענה

8 בגבורות ישע ימינו: אלה ברכב ואלה

noſtri Dei Domini *nomine in* nos & ;equis in nomen.

בסוסים ואנחנו בשם־יהוה אלהינו

nos & ;ceciderunt & ,ſe incuruauerunt Hi .memorabimus

9 נזכיר: המה כרעו ונפלו ואנחנו

rex ,ſerua Domine .nos ereximus & ,ſurreximus

10 [t] קמנו ונתעודד: יהוה הושיעה המלך [t] קום

.nos clamare die in nos exaudiet qua inuocauerimus

יעננו ביום־קראנו:

PSAL. XXI. כא

tua fortitudine in Domine .Dauid canticum Victori

1 למנצח מזמור לדוד: יהוה [u] בעזך [u] עז

!vehementer exultabit quàm tua ſalute in & :rex lætabitur

2 ישמח־מלך ובישועתך מה־[u] יגיל מאד: [u] גור

prolationem & ,ei dediſti eius cordis Deſiderium

3 [x] תאות לבו נתתה לו וארשת יתיר י

eum præuenies Quoniam .Selah ,prohibuiſti non eius labiorũ [x] אור

4 שפתיו בל־מנעת סלה: כי־תקדמנו

.obrizi diadema eius capiti appones ;bonitatis benedictionibus

ברכות טוב [y] תשית לראשו עטרת [z] פז: coronam auream.

dierum longitudinem ei dediſti :te a petiit *Vitas** [y] שות [z] פזז

5 חיים שאל ממך נתתה לו ארך ימים * Vitam

:tua ſalute in eius gloria ‡ Magna *.perpetuum* † & ,ſeculum‖ ‖ in

6 עולם ועד: גדול כבודו בישועתך † ſeculum ‡ eſt

‡ pones | Quoniam .eum super *adæquabis* ‡ decorem & ,gloriam
כי־ עליו׃ תשוה והדר הוד 7
* seculum; lætitia in eum lætificabis ;*perpetuum* * in benedictiones eum pones
חדה[a] תחדהו[a] בשמחה לעד ברכות תשיתהו
‖ vultu tuo. ;Domino in *Sperans* † rex Quoniam *tuis faciebus* ‖ cum
† sperat
כי־המלך בטח ביהוה את־פניך׃ 8
.nutabit non altissimi misericordia in &
עלה[b] עליון[b] בל־ימוט׃ ובחסד
‡ Sufficiet *inueniet* * tua dextera :*tuos inimicos omnes* ‡ tua manus *inueniet* ‡
‡ omnibus inimicis tuis:
תמצא ימינך לכל־איביך ידך תמצא 9
* sufficiet habentibus tempore in ignis clibanum vt eos Pones .te odio *habentes*
תשיתמו׀ כתנור אש לעת שנאיך׃ 10
‖ iræ tuæ; eos *perdet* ‡ & ;eos *deglutiet* ‡ suo *naso* † in Dominus *tuarum facierũ*‖
† furore
‡ disperdet
‡ consumet
יהוה באפו יבלעם ותאכלם פניך
eorum semen & ;perdes terra è eorum Fructum .ignis
פרה[c] פרימו[c] מארץ תאבד וזרעם אש׃ 11
* hominum. :malum te super declinauerunt Quoniam .*hominis* * filiis à
נטה[d] כי־נטו[d] עליך רעה מבני אדם׃ 12
‖ quam .†poterunt non ‖ cogitationem cogitauerunt
‡ perficere,
חשבו מזמה[e] בל־יוכלו׃
זמם[e] ‡ præparabis tuis funibus in ;humerum eos pones Quoniam
‡ sagittas
שית[f] כי תשיתמו[f] שכם במיתריך תכונן 13
‖ contra faciẽ :tua fortitudine in Domine te Exalta .eorum *facies super* ‖
עזז[g] בעזך[g] רומה יהוה על־פניהם׃ 14
.tuam fortitudinem psallemus & ,cantabimus
שור[h] נשירה[h] ונזמרה גבורתך׃

PSAL. XXII. כב

matutinam .Dauid canticum *auroræ* ceruam super Victori
למנצח על־אילת השחר מזמור לדוד׃ 1
elongatus *longinquus* ?me dereliquisti quid vt ,meus Deus ,meus Deus
רחוק עזבתני למה אלי אלי 2
* & *clamabo* ‖ meus Deus .mei rugitus verbis * ,mea salute à
‖ clamo in die,
† exaudis
אקרא אלהי שאגתי׃ דברי מישועתי 3
‡ est .mihi silentium ‡ non & ,nocte & :*respondebis* † non & *interdiu*
דמה[i] יומם ולא תענה ולילה ולא־דומיה[i] לי׃

.Israel laudes *inhabitans* ‡ sanctus tu Et ‡permanens

4 וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב [k]תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל׃ [k]הלל

.eos eruisti & ,sperauerunt :nostri patres sperauerunt te In

5 בְּךָ בָּטְחוּ אֲבֹתֵינוּ בָּטְחוּ וַתְּפַלְּטֵמוֹ׃

non & ,sperauerunt te in :euaserunt & ,clamauerunt te Ad

6 אֵלֶיךָ זָעֲקוּ וְנִמְלָטוּ בְּךָ בָטְחוּ וְלֹא־

:vir non & ,vermis † ego Et .affecti pudore fuerunt † sum vt

7 בוֹשׁוּ׃ וְאָנֹכִי תוֹלַעַת וְלֹא־אִישׁ

.populi contemptus & ,hominum opprobrium

חֶרְפַּת אָדָם וּבְזוּי [l] עָם׃ [l]בזה

,*labio in*‖ emittent :me subsannabunt me videntes Omnes ‖ per labium.

8 כָּל־[m]רֹאַי יַלְעִגוּ לִי יַפְטִירוּ בְשָׂפָה [m]ראה

:eum eruat ,Dominum ad *Volue* .†caput mouebunt †dicendo: Deuoluit se

9 [n]יָנִיעוּ רֹאשׁ׃ [o]גֹּל אֶל־יְהוָה יְפַלְּטֵהוּ [n]נוע

‡ tu Quoniam .eo in complacuit quoniam ,eum eripiat

10 [p]יַצִּילֵהוּ כִּי חָפֵץ בּוֹ׃ כִּי־אַתָּה [o]גלל

.meę matris vbera super me faciēs cōfidere ;vtero ab me⁹ eductor ‡ es

[q]גֹחִי מִבָּטֶן מַבְטִיחִי עַל־שְׁדֵי אִמִּי׃ [p]נצל

meæ matris ventre de ;vulua ex sum proiectus te Super [q]גוח

11 עָלֶיךָ הָשְׁלַכְתִּי מֵרָחֶם מִבֶּטֶן אִמִּי

quoniam ,me à te elonges Ne .tu †meus Deus † es

12 אֵלִי אָתָּה׃ אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי כִּי־

.auxiliator * non quia :propinqua angustia * est

13 [r]צָרָה קְרוֹבָה כִּי־אֵין עוֹזֵר׃ [r]צור

Basan *robusti* ‖ :multi vituli me Circundederunt ‖ tauri

14 סְבָבוּנִי [s]פָּרִים רַבִּים אַבִּירֵי בָשָׁן [s]פר

:suum os me super *Patefecerunt* ‡ .me circundederunt *corona* † †instar coronæ

15 כִּתְּרוּנִי׃ [t]פָּצוּ עָלַי פִּיהֶם ‡ Aperuerunt

;sum effusus aqua Sicut .rugiens & ,rapiens leo ‡ [t]פצה

אַרְיֵה טֹרֵף וְשֹׁאֵג׃ כַּמַּיִם נִשְׁפַּכְתִּי ‡ vt

:cera sicut meum cor fuit :mea ossa omnia se separauerunt &

וְהִתְפָּרְדוּ כָּל־עַצְמוֹתָי הָיָה לִבִּי כַּדּוֹנַג

testa tanquam Aruit .meorum viscerum medio in se liquefecit

16 [u]נָמֵס בְּתוֹךְ מֵעָי׃ יָבֵשׁ כַּחֶרֶשׂ [u]מסס

puluerē in & ,meis faucibus *adhærēs* mea lingua & ,mea fortitudo iungitur

[x]כֹּחִי וּלְשׁוֹנִי מֻדְבָּק מַלְקוֹחָי וְלַעֲפַר־ [x]כוח

,canes me circundederunt Quoniam .me pones mortis

מוֹת תְּשְׁפְּתֵנִי׃ כִּי סְבָבוּנִי כְּלָבִים 17

congregatio ,meas manus *leo quasi* ‡ :me circundederunt malignantium *cœtus*

‡ foderunt [a]עֲדַת מְרֵעִים הִקִּיפוּנִי [b]כָּאֲרִי יָדָי

כרו ,aspicient ipsi :mea ossa omnia Numerabo .meos pedes &

ק וְרַגְלָי׃ אֲסַפֵּר כָּל־עַצְמוֹתָי הֵמָּה [c]יַבִּיטוּ 18

;sibiipsis mea vestimenta Diuident .me in inspicient

[a]יעד [b]כָּרָה יִרְאוּ־בִי׃ יְחַלְּקוּ בְגָדַי לָהֶם 19

[c]נבט Domine tu Et .sortem proiicient meam vestem super &

[d]נפל וְעַל־לְבוּשִׁי [d]יַפִּילוּ גוֹרָל׃ וְאַתָּה יְהוָה 20

.festina meum auxilium ad ,mea fortitudo :te elonges ne

אַל־תִּרְחָק אֱיָלוּתִי לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃

canis manu è ;meam animam gladio à Erue

[e]נצל [e]הַצִּילָה מֵחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד־כֶּלֶב 21

cornibus à & ;leonis ore ab me Serua .meam vnicam

[f]ישע יְחִידָתִי׃ [f]הוֹשִׁיעֵנִי מִפִּי אַרְיֵה וּמִקַּרְנֵי 22

exaudisti me. tuum nomen Narrabo .*mihi respondisti* vnicornium

[g]ענה רֵמִים [g]עֲנִיתָנִי׃ אֲסַפְּרָה שִׁמְךָ 23

‖ congregationis .te laudabo *concionis* ‖ medio in ;meis fratribus

לְאֶחָי בְּתוֹךְ קָהָל אֲהַלְלֶךָּ׃

Iahacob semen vniuersum ,eum laudate Dominum Timentes

[h]ירא [h]יִרְאֵי יְהוָה הַלְלוּהוּ כָּל־זֶרַע יַעֲקֹב 24

.Israel semen omne eo ab timete & :eum glorificate

כַּבְּדוּהוּ וְגוּרוּ מִמֶּנּוּ כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל׃

humilitatem ,*afflicti mansuetudinem* est abominatus nec ,spreuit non Quia

pauperis, כִּי לֹא־בָזָה וְלֹא שִׁקַּץ עֱנוּת עָנִי 25

faciem suam ,eum ad *ipsum clamando in &* ;*illo ab suas facies* abscondit neque

à me;& cùm clamaui וְלֹא־הִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ וּבְשַׁוְּעוֹ אֵלָיו

† congregatione mea vota :multa *concione* † in mea laus te A .audiuit

[i]הלל שָׁמֵעַ׃ מֵאִתְּךָ [i]תְהִלָּתִי בְּקָהָל רָב נְדָרַי 26

,pauperes Edent .*eum* ‡ timentibus coram reddam

‡ te אֲשַׁלֵּם נֶגֶד יְרֵאָיו׃ יֹאכְלוּ עֲנָוִים 27

viuet :eum quærentes Dominum laudabunt ;saturabuntur &

[k]חיה וְיִשְׂבָּעוּ יְהַלְלוּ יְהוָה דֹּרְשָׁיו [k]יְחִי

conuertentur & ,Reminiscentur .seculum in vestrum cor

לְבַבְכֶם לָעַד׃ יִזְכְּרוּ וְיָשֻׁבוּ 28

se inclinabunt & ;terræ fines omnes Dominum ad

[l] שחה — אֶל־יְהוָה כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ [l] וְיִשְׁתַּחֲווּ

.gentium familiæ vniuersæ *tuas facies ad* coram te

לְפָנֶיךָ כָּל־מִשְׁפְּחוֹת גּוֹיִם׃

.gentes in dominans ‖ & ;regnum ‡ Domini Quoniam — ‡ est ‖ dominabitur gentibus, † adorauerunt

29 כִּי לַיהוָה הַמְּלוּכָה וּמֹשֵׁל בַּגּוֹיִם׃

:terræ pingues omnes *se incuruauerunt* † & ,Comederunt

30 אָכְלוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ כָּל־דִּשְׁנֵי־אֶרֶץ

;puluerem * descendentes omnes se incuruabunt *eius facies ad* ‡ — ‡ ante ipsum * in

לְפָנָיו יִכְרְעוּ כָּל־יוֹרְדֵי עָפָר

:ei seruiet Semen .viuificabit non suam animam ‖ & ‖ qui

31 וְנַפְשׁוֹ לֹא חִיָּה׃ זֶרַע יַעַבְדֶנּוּ׃

nunciabunt & ,Venient .generatione in Domino narrabitur

32 [m] בוא [n] נגד — יְסֻפַּר לַאדֹנָי לַדּוֹר׃ [m] יָבֹאוּ [n] וְיַגִּידוּ

.fecit quia, genito populo ;eius iustitiam

[o] ילד — צִדְקָתוֹ לְעַם [o] נוֹלָד כִּי עָשָׂה׃

PSAL. XXIII. כג

.deficiam non ,me *pascens* Dominus .Dauidi Canticum — pascit

1 [p] רעה — מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה [p] רֹעִי לֹא אֶחְסָר׃

aquas *super* ‡ :me accubare faciet germinis tuguriis In — ‡ ad

2 [q] נאה — [q] בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי עַל־מֵי

:conuertet meam Animam .me ducet requietum

3 מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי׃ נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב

.suum nomen propter iustitiæ *orbitas in* me ducet — per semitas

יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי־צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ׃

timebo non ,mortis vmbræ vallem *in*ambulauero cum Etiam — per

4 [r] ילך — גַּם כִּי־[r] אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא־אִירָא

ipsa ,*tuum fulcrum* ‡ & ,tua virga :mecum tu quoniam ,malum — ‡ baculꝰ tuus.

[s] רוע [t] שען — [s] רָע כִּי־אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ [t] וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה

contra mensam *meas facies ad* *Dispones* .me consolabuntur — Præparabis coram me latam

5 יְנַחֲמֻנִי׃ תַּעֲרֹךְ לְפָנַי שֻׁלְחָן נֶגֶד

meus calix ‖ ,meum caput oleo in impinguasti :meos hostes — ‖ &

[u] צור — [u] צֹרְרָי דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי

me sequetur misericordia & bonum Veruntamen .*exuberans* * erit saturus

6 [x] רוה — [x] רְוָיָה׃ אַךְ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי

‡ habitabo in domo
ᵃ חָיָה

Domini *domum in reuertar* ‡ & :meæ vitæ diebus omnibus
כָּל־יְמֵי ᵃחַיָּי וְשַׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה
.dierum longitudinem in
לְאֹרֶךְ יָמִים׃

PSAL. XXIIII. כד

‖ eſt

:eius plenitudo & ,terra ‖ Domini .canticum Dauidi
לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ 1
maria ſuper ipſe Quia .eo in habitantes & ,orbis
תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃ כִּי־הוּא עַל־יַמִּים 2
aſcendet Quis .eam firmauit flumina ſuper & ;eam fundauit
יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ׃ מִי־יַעֲלֶה 3
;eius ſanctitatis loco in ſtabit quis & ?Domini montem in
בְהַר־יְהוָה וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ׃

manibus, & mundus
ᵇ נָקָה
‡ ſuam,
℥ doloſe:

vanum in accepit non qui ,corde *purus &* ,*volæ* Mundus
ᵇנְקִי כַפַּיִם וּבַר־לֵבָב אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא 4
.dolo in ℥ iurauit nec ;*meam* ‡ animam
נַפְשׁוֹ וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה׃

ᶜ נָשָׂא
נפשי ק

Deo à iuſtitiam & ;Domino à benedictionem Accipiet
ᶜיִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי 5
quærentium ;eum quærentium generatio ‖ Hæc .ſuæ ſalutis
יִשְׁעוֹ׃ זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁו מְבַקְשֵׁי 6

‖ eſt
דורשיו ק
† faciem tuã
‡ portæ perpetuæ;
℥ eſt in prœlio.

,veſtra capita portæ Eleuate .Selah ,Iahacob *tuas facies* †
פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה׃ שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם 7
.gloriæ rex introibit & ;*ſeculi fores* ‡ vos eleuate &
וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃
,potens & ,fortis Dominus ?gloriæ rex iſte ℥ Quis
מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר 8
.veſtra capita portæ Eleuate *.belli* potens Dominus
יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה׃ שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם 9

portæ perpetuæ;
ᵈ בּוֹא
* eſt

.gloriæ rex introibit & ;*ſeculi fores* vos eleuate &
וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם ᵈוְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃
ipſe ,exercituum Dominus ?gloriæ rex iſte *ipſe* * Quis
מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא 10
.Selah ,gloriæ rex
מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה׃

PSAL. XXV. כה

.Ieuabo meam animam Domine te Ad .Dauidi

1 לְדָוִד אֵלֶיךָ יְהוָה נַפְשִׁי [e] אֶשָּׂא׃ — [e] נָשָׂא

exultent ne ;afficiar pudore ne ,ſperaui te in meus Deus

2 אֱלֹהַי בְּךָ בָטַחְתִּי אַל־אֵבוֹשָׁה אַל־יַעַלְצוּ

non ,te *expectantes* ‡ omnes Etiam .me *in* ‖ mei inimici — ‖ de ‡ qui expectãt

3 אֹיְבַי לִי׃ גַּם כָּל־[f] קֹוֶיךָ לֹא — [f] קָוָה

.*inaniter* ‖ præuaricantes pudore afficientur :pudore afficientur — ‖ gratis.

יֵבֹשׁוּ יֵבֹשׁוּ הַבּוֹגְדִים רֵיקָם׃

.me doce tuas ſemitas ;me ſcire fac Domine tuas Vias

4 דְּרָכֶיךָ יְהוָה [g] הוֹדִיעֵנִי אֹרְחוֹתֶיךָ לַמְּדֵנִי׃ — [g] יָדַע

† tu quia me doce & ,*tua veritate in* ‡ me *facere iter* ‖ Fac — ‖ ambulare ‡ per veritatem tuam † es

5 הַדְרִיכֵנִי בַאֲמִתֶּךָ וְלַמְּדֵנִי כִּי־אַתָּה

Reminiſcere .die omni expectaui te ;meæ ſalutis Deus

6 אֱלֹהֵי יִשְׁעִי אוֹתְךָ [h] קִוִּיתִי כָּל־הַיּוֹם׃ זְכֹר — [h] קָוָה

;tuarum miſericordiarum & ,Domine tuarum miſerationum

רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ

,*mearum pueritiarum* ‡ Peccatorum .*ipſa* ‡ ſeculo à quia — ‡ ſunt ‡ adoleſcentiæ meæ;

7 כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה׃ חַטֹּאות נְעוּרַי

tuã miſericordiã ſecundũ ,memineris ne mearũ prẹuaricationũ &

וּפְשָׁעַי אַל־תִּזְכֹּר כְּחַסְדְּךָ

.Domine tuam bonitatem propter ;tu mei memento

זְכָר־לִי־אַתָּה לְמַעַן טוּבְךָ יְהוָה׃

peccatores docebit ideo ;Dominus rectus & Bonus

8 טוֹב־וְיָשָׁר יְהוָה עַל־כֵּן יוֹרֶה חַטָּאִים

humiles docebit & ;iudicio in *manſuetos Deducet* .via in — Ambulare faciet humiles

9 בַּדָּרֶךְ׃ יַדְרֵךְ [i] עֲנָוִים בַּמִּשְׁפָּט וִילַמֵּד עֲנָוִים — [i] עָנָה

,miſericordia Domini ſemitæ Omnes .ſuam viam

10 דַּרְכּוֹ׃ כָּל־אָרְחוֹת יְהוָה חֶסֶד

.eius teſtimonia & ,eius pactum cuſtodiẽtibus ,veritas &

[k] וֶאֱמֶת לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדֹתָיו׃ — [k] אָמַן

.meæ iniquitati parces & ;Domine tuum nomen Propter

11 לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה וְסָלַחְתָּ [l] לַעֲוֹנִי — [l] עָוָה

?Dominum timens vir *hic* ‡ Quis .*ipſa* multa quoniam — ‡ eſt

12 כִּי [m] רַב־הוּא׃ מִי־זֶה הָאִישׁ יְרֵא יְהוָה — [m] רָבַב

viam, quam — bono in eius Anima .eligat ,via in eum docebit

ירה[a] — בטוב נפשו׃ בדרך יבחר [a] יורנו 13

.terram hæreditate accipiet eius semen & ;morabitur

לון[b] — ארץ׃ יירש וזרעו [b]תלין

suum pactum & ;eum timentibus Domini Secretum

ובריתו ליראיו יהוה סוד 14

illis notum faciet. — :Dominum ad semper mei Oculi .eis notificandum ad

ידע[c] — אל־יהוה תמיד עיני להודיעם׃ [c] 15

.meos pedes reti è educet ipse quoniam

יצא[d] — רגלי׃ מרשת [d]יוציא כי הוא־

‡ super — .ego afflictus* & :vnicus quia mei miserere & ,me ad ‡ Respice

* pauper — אני׃ ועני כי־יחיד וחנני אלי פנה 16

‖ ab angustiis — meis coarctationibus à‖ :sunt dilatatæ mei cordis Angustiæ

צור[e] — ממצוקותי הרחיבו לבבי [e] צרות 17

:meum laborem & ,meam afflictionem Vide .me educ

יצא[f] — ועמלי עניי ראה [f] הוציאני׃ 18

quoniam ,meos inimicos Vide .meis peccatis omnibus parce &

נשא[g] — כי־ ראה־איבי חטאותי׃ לכל־ [g] ושא 19

iniquo — .me oderunt iniquitatis odio & :sunt multiplicati

שנאוני׃ חמס ושנאת רבו

,confundar ne ;me erue & ,meam animam Custodi

נצל[h] — אל־אבוש [h] והצילני נפשי שמרה 20

Perfectio — :me custodient rectitudo & ,Integritas .te in speraui quoniam

חסה[i] — [l] יצרוני תם־וישר [k] כי־[i]חסיתי בך׃ 21

תמם[l]נצר[k] — ,Israelem Deus Redime .te expectaui quoniam

את־ישראל אלהים פדה קויתיך׃ כי 22

.eius angustiis omnibus ex

צרותיו׃ מכל

PSAL. XXVI. כו

ego quoniam ,Domine me Iudica .Dauidi

‖ deficiam — אני כי יהוה שפטני לדוד 1

† funde — non ,sum fisus Domino in & :ambulaui mea perfectione in

נסה[m] — לא בטחתי וביהוה הלכתי בתמי

צרפה — examina † :me tenta & ,Domine me Proba .vacillabo‖

ק — צרופה [m] ונסני יהוה בחנני אמעד׃ 2

tua misericordia Quoniam .meum cor & ,meos renes
3 כִּלְיוֹתַי וְלִבִּי׃ כִּי חַסְדְּךָ
tua veritate in ambulabo & :meis oculis coram
לְנֶגֶד עֵינָי וְהִתְהַלַּכְתִּי בַּאֲמִתֶּךָ׃
latentibus ‡ cum & :mendacij ‡ viris cum sedi Non
4 לֹא־יָשַׁבְתִּי עִם־מְתֵי־שָׁוְא וְעִם נַעֲלָמִים
cum & :malignantium concionem * Odiui .introibo non
5 לֹא אָבוֹא׃ שָׂנֵאתִי קְהַל מְרֵעִים וְעִם
,meas volas munditia ‖ in Lauabo .sedebo non impiis
6 רְשָׁעִים לֹא אֵשֵׁב׃ אֶרְחַץ בְּנִקָּיוֹן כַּפָּי
faciendum audire Ad † .Domine tuum altare circuibo &
7 וַאֲסֹבְבָה אֶת־מִזְבַּחֲךָ יְהוָה׃ לַשְׁמִעַ
.tua mirabilia omnia narrandum ad ‡ & ,confessionis voce in
בְּקוֹל תּוֹדָה וּלְסַפֵּר כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ׃
locum & ,tuæ domus habitaculum dilexi Domine
8 יְהוָה אָהַבְתִּי מְעוֹן בֵּיתֶךָ וּמְקוֹם
peccatoribus cum colligas ‡ Ne .tuæ gloriæ tabernaculi
9 מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ׃ אַל־תֶּאֱסֹף עִם־חַטָּאִים
.meas vitas sanguinum * viris cum & ;meam animam
נַפְשִׁי וְעִם־אַנְשֵׁי דָמִים חַיָּי׃
plena eorum dextera & :scelus ‖ eorum manibus in Quorum
10 אֲשֶׁר־בִּידֵיהֶם זִמָּה וִימִינָם מָלְאָה
,me redime :ambulabo mea perfectione in ego Et .munere †
11 שֹּׁחַד׃ וַאֲנִי בְּתֻמִּי אֵלֵךְ פְּדֵנִי
:rectitudine in stetit meus Pes .mei miserere &
12 וְחָנֵּנִי׃ רַגְלִי עָמְדָה בְמִישׁוֹר
.Domino benedicam concionibus ‡ in
בְּמַקְהֵלִים אֲבָרֵךְ יְהוָה׃

מִבְּלַה אָמֵן ‡ mendacibus ‡ occultantibus se.
מְתֵה * cœtum
שָׂנֵא ‖ innocentia manus
נָקָה כַּף † Vt audire faciam vocem ‡ narrem
יָדָה ‡ consumas
*sanguinolentis vitā meā.
חָיָה ‖ præuaricatio:
זִמָּם † muneribus.
תֻּמָּם
פָּדָה ‡ cœtibus.

PSAL. XXVII. כז

?timebo quo à ,mea salus & ,mea lux Dominus .Dauidi
1 לְדָוִד יְהוָה אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא
?pauebo quo à ,mearum vitarum fortitudo Dominus
יְהוָה מָעוֹז־חַיַּי מִמִּי אֶפְחָד׃
edendum ad ‡ maligni me super appropinquando In †
2 בִּקְרֹב עָלַי מְרֵעִים לֶאֱכֹל אֶת־

vitæ meæ.
† Cùm appropinquauerint aduersum
‡ vt edant

,impegerũt ipsi ,mihi mei inimici & mei hostes ,meam carnẽ

צוּר [a]

בְּשָׂרִי צָרַי [a] וְאֹיְבַי לִי הֵמָּה כָּשְׁלוּ

fuerint castra aduersum me,

,turma me super fuerit castrametata Si .ceciderunt &

3 וְנָפָלוּ׃ אִם־תַּחֲנֶה עָלַי מַחֲנֶה

† aduersum
‡ hac re fiduciam habebo.

hoc ‡ in ,bellum me super † surgat si :meum cor timebit non

לֹא־יִירָא לִבִּי אִם־תָּקוּם עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת

Vnam
‖ hoc

hanc ‖ ;Domino à petij Vnam .confidens ego

4 אֲנִי בוֹטֵחַ׃ אַחַת שָׁאַלְתִּי מֵאֵת־יְהוָה אוֹתָהּ

* vt inhabitẽ
יָשַׁב [b]

diebus omnibus Domini domo in me sedere* ,quæram

אֲבַקֵּשׁ [b] שִׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה כָּל־יְמֵי

‖ vitæ meæ, vt videã pulchritudinem
‡ quæram

visitandum ad † & ,Domini amœnitate in videndum ad ,mearum vitarum‖

חַיַּי לַחֲזוֹת בְּנֹעַם־יְהוָה וּלְבַקֵּר

suo tabernaculo in me abscondet Quia .eius templo in

5 בְּהֵיכָלוֹ׃ כִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסֻכֹּה

‡ tabernaculi
רוֹעַ [c]

petra in ,sui tentorij ‡ abscondito in me abscondet :mala die in

בְּיוֹם [c] רָעָה יַסְתִּרֵנִי בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ בְּצוּר

super meum caput exaltabit nunc Et .me exaltabit

6 יְרוֹמְמֵנִי׃ וְעַתָּה יָרוּם רֹאשִׁי עַל

† in
‡ tabernaculo

eius tentorio ‡ in sacrificabo & ,meis circuitibus† ,meos inimicos

אֹיְבַי סְבִיבוֹתַי וְאֶזְבְּחָה בְאָהֳלוֹ

.Domino canam & ,cantabo :vociferationis sacrificia

זִבְחֵי תְרוּעָה אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לַיהוָה׃

,mei miserere & ,clamabo ,meam vocem Domine Audi

7 שְׁמַע־יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא וְחָנֵּנִי

faciem meã;
עָנָה [d] פָּנֶה [e]

;meas facies quærite :meum cor dixit Tibi .me exaudi &

8 וַעֲנֵנִי׃ [d] לְךָ אָמַר לִבִּי בַּקְּשׁוּ [e] פָנָי

faciem tuam

abscondas Ne .quæram Domine tuas facies

9 אֶת־פָּנֶיךָ יְהוָה אֲבַקֵּשׁ׃ אַל־תַּסְתֵּר

‡ faciem tuam
נָטָה [f]

,tuum seruum iram in declines ne ,me à tuas facies ‡

פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי אַל [f] תַּט־בְּאַף עַבְדֶּךָ

הָיָה [g]

me dimittas ne & ,me derelinquas ne :fuisti meum auxilium

עֶזְרָתִי [g] הָיִיתָ אַל־תִּטְּשֵׁנִי וְאַל־תַּעַזְבֵנִי

mea mater & ,meus pater Quoniam .meæ salutis Deus

10 אֱלֹהֵי יִשְׁעִי׃ כִּי־אָבִי וְאִמִּי

יָרָה [h]

me Doce .me colliget Dominus & :me dereliquerunt

11 עֲזָבוּנִי וַיהוָה יַאַסְפֵנִי׃ [h] הוֹרֵנִי

propter ,rectitudinis ſemitam *in* † me duc & ,tuam viã Domine † per
יְהוָה דַּרְכֶּךָ וּנְחֵנִי בְּאֹרַח מִישׁוֹר לְמַעַן
;meorum hoſtium *voluntate in* ‡ me tradas Ne .meos hoſtes ‡ voluntati
12 שׁוֹרְרָי : אַל־[i]תִּתְּנֵנִי בְּנֶפֶשׁ [k]צָרָי [i]נתן [k]צור
.rapinam loquens & ,falſitatis ‖ teſtes me in ſurrexerunt quoniam ‖ mẽdaces, & locuti ſunt iniquitatem.
כִּי [l]קָמוּ־בִי עֵדֵי־שֶׁקֶר וִיפֵחַ חָמָס :
terra in Domini bonitatẽ *in* videre crederem Niſi [l]קום
13 לוּלֵא הֶאֱמַנְתִּי [m]לִרְאוֹת בְּטוּב־יְהוָה בְּאֶרֶץ [m]ראה
roborabit & ,te robora :Dominum *ad* Expecta .viuentium
14 [n]חַיִּים : קַוֵּה אֶל־יְהוָה חֲזַק וְיַאֲמֵץ [n]חיה
.Dominum *ad* expecta & ;tuum cor ‖ ‖ Deus
לִבֶּךָ וְקַוֵּה אֶל־יְהוָה :

PSAL. XXVIII. כח

taceas ne ,mea petra clamabo Domine te Ad .Dauidi
1 לְדָוִד אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא צוּרִי אַל־תֶּחֱרַשׁ
deſcendẽtibus *cum* aſſimiler & ;me à ſileas fortè ne ,me à
מִמֶּנִּי פֶּן־תֶּחֱשֶׁה מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יוֹרְדֵי
me clamando in ‖ mearum deprecationũ vocem Audi .lacum in ſepulchrum
2 בוֹר : שְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִי ‖ cùm clamauero
:tuæ ſanctitatis adytum ad meas manus *me eleuando in* ,te ad cùm eleuauero
אֵלֶיךָ בְּנָשְׂאִי יָדַי אֶל־דְּבִיר קָדְשֶׁךָ :
,iniquitatẽ operantibus cũ & ,impiis cum me tradas Ne
3 אַל־תִּמְשְׁכֵנִי עִם־רְשָׁעִים וְעִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן
.eorum corde in malũ ‡ & ;ſuis *ſociis* *cum pacem loquentibus * proximis ‡ eſt
דֹּבְרֵי שָׁלוֹם עִם־[o]רֵעֵיהֶם [p]וְרָעָה בִּלְבָבָם : [o]רעה [p]רוע
malum ſecundum & ,eorum opus ſecundum eis Da
4 תֶּן־לָהֶם כְּפָעֳלָם וּכְרֹעַ
:eis da eorum manuum opus ſecundum ,eorum *ſtudiorum* operum
מַעַלְלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם תֵּן־לָהֶם
intelligent non Quoniam .eis eorum retributionem redde intellexerunt
5 [q]הָשֵׁב גְּמוּלָם לָהֶם : כִּי לֹא יָבִינוּ [q]שוב
,eos deſtruet† ,eius manuũ opus *ad* & ,Domini opera *ad* † Ideò
אֶל־פְּעֻלֹּת יְהוָה וְאֶל־מַעֲשֵׂה יָדָיו יֶהֶרְסֵם
.eos ædificabit non &
וְלֹא [r]יִבְנֵם : [r]בנה

vocem audiuit quoniam ,Dominus Benedictus

6 ברוך יהוה כי שמע קול

,meum ſcutũ & ,mea fortitudo Dominus .mearum deprecationũ

7 תחנוני׃ יהוה ׀ עזי ומגני

:meum cor exultauit & ,ſum adiutus & ,meũ cor ſperauit ipſo in

בו בטח לבי ונעזרתי ויעלז לבי

‡ eorum: :eis ‡ fortitudo Dominus .ei confitebor meo cãtico de &

8 ומשירי[a] אהודנו׃ יהוה עז[b]־למו שור[a] עוז[b]

‖ Chriſti ‡ eſt .ipſe ‡ ſui vncti ‖ ſalutum fortitudo &

ומעוז ישועות משיחו הוא׃

:tuæ hæreditati benedic & ;tuum populum Serua

9 הושיעה[c] ׀ את־עמך וברך את־נחלתך ישע[c]

.ſeculum in vſque eos extolle & ,eos paſce &

ורעם ונשאם עד־העולם׃

PSAL. XXIX. כט

afferte dare :arietum filios Domino Date .Dauidi Canticum

1 מזמור לדוד הבו[d] ליהוה בני אלים[e] הבו יהב[d] איל[e]

gloriam Domino Date .fortitudinem & ,gloriã Domino

2 ליהוה כבוד ועז[f]׃ הבו ליהוה כבוד עזז[f]

* gloria .ſanctitatis decore * in Domino vos incuruate:ei' nominis

שמו השתחוו[g] ליהוה בהדרת־קדש׃ שחה[g]

;fecit tonare gloriæ Deus ,aquas ſuper Domini Vox

3 קול יהוה על־המים אל־הכבוד הרעים[h] רעם[h]

:potentia in Domini Vox .multas aquas ſuper Dominus

4 יהוה על־מים רבים[i]׃ קול־יהוה בכח[k] רבב[i] כוח[k]

gloria. ,cedros confringens Domini Vox .decore in Domini vox

5 קול יהוה בהדר׃ קול יהוה שבר ארזים

.Libani cedros Dominus confregit &

וישבר יהוה את־ארזי הלבנון׃

ſicut ,Sirion & ,Lebanon :vitulum ſicut eas faciet exilire Et

6 וירקידם כמו־עגל לבנון ושריון כמו

.ignis flammas ſuccidens Domini Vox .vnicornium filiũ

7 בן־ראמים׃ קול־יהוה חצב להבות אש׃

parturire faciet feras deſerti. Dominus faciet parturire .deſertum tremefaciet Domini Vox

8 קול יהוה יחיל[l] מדבר יחיל יהוה חול[l]

,ceruas faciet parturire Domini Vox .Cades desertum

9 מִדְבַּר קָדֵשׁ׃ קוֹל יְהוָה יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת

.gloriam *dicens* ipse totus ,eius templo in & :syluas detexit &

וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד׃

rex Dominus sedit & :sedit diluuio in Dominus

10 יְהוָה [m]לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב יְהוָה מֶלֶךְ — [m] נבל

:dabit suo populo fortitudinem Dominus :seculum in

11 לְעוֹלָם׃ יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ [n]יִתֵּן — [n] נתן

.pace in suo populo benedicet Dominus

יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בְשָׁלוֹם׃

PSAL. XXX. ל

.Dauid domus dedicationis cantici Psalmus

1 מִזְמוֹר [o]שִׁיר־חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד׃ — [o] שור

lætificasti nō & :me exaltasti quoniam ,Domine te Exaltabo

2 אֲרוֹמִמְךָ יְהוָה כִּי [p]דִלִּיתָנִי וְלֹא־שִׂמַּחְתָּ — [p] דלה

,te ad clamaui ,meus Deus Domine .*mihi* ‡ meos inimicos — ‡ de me.

3 אֹיְבַי לִי׃ יְהוָה אֱלֹהָי שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ

inferno ab fecisti ascendere ,Domine .me sanasti & — [q] עלה

4 וַתִּרְפָּאֵנִי׃ יְהוָה [q]הֶעֱלִיתָ מִן־שְׁאוֹל — descēdentibus in sepulchrū.

.*lacum me descendendo* à me viuificasti :meam animam

נַפְשִׁי [r]חִיִּיתַנִי מִיּוֹרְדֵי־בוֹר׃ — [r] חיה מירדי

memoriæ cōfitemini & ,eius misericordes Domino Canite

5 זַמְּרוּ לַיהוָה חֲסִידָיו [s]וְהוֹדוּ לְזֵכֶר — ק

vita ‡ ,eius *naso* | in * momentum Quoniam .eius sanctitatis — [s] ידה

6 קָדְשׁוֹ׃ כִּי רֶגַע בְּאַפּוֹ חַיִּים

.*iubilatio*‡ mane *in* & ,flet' pernoctabit *vespera in* | :eius volūtate in

בִּרְצוֹנוֹ בָּעֶרֶב [t]יָלִין [u]בֶּכִי וְלַבֹּקֶר [x]רִנָּה׃

* est | furore ‡ vita | vesperi ‡ lætitia

.seculum in *nutabo* † non :mea *quiete* | in dixi ego Et

7 וַאֲנִי אָמַרְתִּי [y]בְשַׁלְוִי בַּל־אֶמּוֹט לְעוֹלָם׃ — [t] לון [u] בכה

meo monte in fecisti stare tua voluntate in Domine

8 יְהוָה [z]בִּרְצוֹנְךָ הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי — [x] רנן [y] שלה

.territus fui :*suas facies* ‡ abscondisti :fortitudinem — | felicitate † declinabo

[a]עֹז הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ [b]הָיִיתִי נִבְהָל׃ — [z] רצה

.orabo Dominum ad & ,clamabo Domine te Ad — ‡ faciē tuam:

9 אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא וְאֶל־יְהוָה אֶתְחַנָּן׃ — [a] עזז [b] היה

Quæ vtilitas ‡ eum descendero in

? foueam ad me descendendo in ‡ ;meo sanguine in *lucri Quid*

מַה־בֶּצַע בְּדָמִי [a] בְּרִדְתִּי אֶל־שָׁחַת 10

[a] ירד [b] ירדה

?tuā veritatē annunciabit nūquid :puluis tibi cōfitebitur Nūquid

[b] הֲיוֹדְךָ עָפָר [c] הֲיַגִּיד אֲמִתֶּךָ׃

[c] נגד

adiutor esto Domine :mei miserere & ;Domine Audi

שְׁמַע־יְהוָה [d] וְחָנֵּנִי יְהוָה הֱיֵה־עֹזֵר 11

[d] חנן

soluisti ;mihi chorum in meum planctum Vertisti .mihi

לִי׃ הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי פִּתַּחְתָּ 12

.lætitia me accinxisti & ,meum saccum

[e] שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה׃

[e] שַׂק

mi Deus Domine :taceat non & ,gloria tibi canat Vt

לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא [f] יִדֹּם יְהוָה אֱלֹהַי 13

[f] דמם

.tibi confitebor seculum in

לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ׃

PSAL. XXXI. לא

Domine te In .Dauidi canticum Vincenti

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ בְּךָ־יְהוָה 1

tua iustitia in :seculum in pudore afficiar non ,speraui

[g] חָסִיתִי אַל־אֵבוֹשָׁה לְעוֹלָם בְּצִדְקָתְךָ 2

[g] חסה

,me erue celeriter ,tuam aurem me ad Inclina .me eripe

פַּלְּטֵנִי׃ [h] הַטֵּה אֵלַי אָזְנְךָ מְהֵרָה [i] הַצִּילֵנִי 3

[h] נטה [i] נצל

vt petra fortis, vt domus munita, vt serues me.

.me seruandum ad ,munitionum domum in fortitudinis petram in mihi esto

הֱיֵה לִי לְצוּר מָעוֹז לְבֵית מְצוּדוֹת [k] לְהוֹשִׁיעֵנִי׃

propter & ,*tu* ‡ mea munitio & ,mea petra Quoniam

כִּי־סַלְעִי וּמְצוּדָתִי אָתָּה וּלְמַעַן 4

[k] ישע

‡ es,

me Educes .me deduces & ,me duces tuum nomen

שִׁמְךָ [l] תַּנְחֵנִי וּתְנַהֲלֵנִי׃ [m] תּוֹצִיאֵנִי 5

[l] נחה [m] יצא

‖ es,

.mea fortitudo ‖ tu quoniam ;mihi absconderunt quod ,reti è

מֵרֶשֶׁת זוּ טָמְנוּ לִי כִּי אַתָּה מָעוּזִּי׃

me redemisti ,meum spiritum commendabo tua manu In

בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי [n] פָּדִיתָה אוֹתִי 6

[n] פדה

vanitates obseruantes Odiui .veritatis Deus Domine

יְהוָה אֵל אֱמֶת׃ שָׂנֵאתִי הַשֹּׁמְרִים הַבְלֵי־ 7

frustra; ‡ in

.speraui Dominum *ad* ‡ ego & ;*mendacij*

שָׁוְא וַאֲנִי אֶל־יְהוָה בָּטָחְתִּי׃

vidiſti quia ,tuā miſericordia in lætabor & ,Exaltabo
8 אָגִילָה [o] וְאֶשְׂמְחָה בְּחַסְדֶּךָ אֲשֶׁר רָאִיתָ : [o] גּוּר
.meam animam anguſtiis in cognouiſti :meam afflictionem
אֶת־עָנְיִי [p] יָדַעְתָּ בְּצָרוֹת נַפְשִׁי׃ : [p] עָנָה
feciſti ſtare :inimici manum in me concluſiſti † non Et : † tradere feciſti
9 וְלֹא הִסְגַּרְתַּנִי בְּיַד אוֹיֵב הֶעֱמַדְתָּ
quoniam ,Domine meî Miſerere .meos pedes latitudine in
10 בַמֶּרְחָב רַגְלָי׃ [q] חָנֵּנִי יְהוָה כִּי : [q] חָנַן
,mea anima ,meus oculus *indignatione in contabuit* ‡ :mihi ‖ anguſtia : ‖ eſt
צַר [r] לִי עָשְׁשָׁה בְכַעַס עֵינִי נַפְשִׁי : ‡ computruit in ira
,mea vita moleſtia ″ in *defecerunt* ‖ Quoniam .meus venter & : [r] צוּר
11 וּבִטְנִי׃ כִּי [ſ] כָלוּ [t] בְיָגוֹן חַיַּי : ‖ defecit ″ dolore vita
;mea fortitudo *mea iniquitate incorruit* ‡ :gemitu in mei anni & : mea,
וּשְׁנוֹתַי בַּאֲנָחָה כָּשַׁל בַּעֲוֹנִי [u] כֹּחִי : [ſ] כָּלָה [t] יָגָה
fui *meis hoſtibus cunctis De* .*ſunt corroſa* ‖ mea oſſa & : ‡ labefactata
12 וַעֲצָמַי עָשֵׁשׁוּ׃ מִכָּל־צֹרְרַי [x] הָיִיתִי : eſt propter iniquitatē meam
me videntes ;meis notis pauor & ,valde meis vicinis & ,opprobriū
חֶרְפָּה וְלִשְׁכֵנַי מְאֹד וּפַחַד לִמְיֻדָּעָי [y] רֹאַי : [u] כּוֹחַ [x] הָיָה
mortuus ſicut fui Obliuioni .me à migrauerunt ,foris : ‖ computruerunt. Propter
13 בַּחוּץ נָדְדוּ מִמֶּנִּי׃ נִשְׁכַּחְתִּי [z] כְּמֵת : omnes hoſtes
audiui Quoniam .*perient* ‡ vas ſicut fui , corde à : meos
14 מִלֵּב הָיִיתִי כִּכְלִי אֹבֵד׃ כִּי שָׁמַעְתִּי : [y] רָאָה
eos conſultando in † vndique pauorem ,multorum vituperationem : [z] מוּת
דִּבַּת [a] רַבִּים [b] מָגוֹר מִסָּבִיב [c] בְּהִוָּסְדָם : ‡ perditum.
.*ſunt machinati* ‡ meam animam *capiendum ad :me ſuper* ‖ pariter : † dū cōſultant
יַחַד עָלַי לָקַחַת נַפְשִׁי זָמָמוּ׃ : [a] דָּבַב [b] גּוּר
meus Deus ,dixi :Domine ſperaui te *ſuper* ‖ ego Et : [c] יָסַד
15 וַאֲנִי עָלֶיךָ בָטַחְתִּי יְהוָה אָמַרְתִּי אֱלֹהַי : ‖ aduerſum
manu de me erue ;mea tempora † tua manu In .tu ‡ : me: vt caperēt
16 אָתָּה׃ בְּיָדְךָ עִתֹּתָי [d] הַצִּילֵנִי מִיַּד : ‡ cogitauerūt. ‖ in ‡ es
fac Lucere .me perſequentibus à & ,meorum inimicorum : † ſunt
17 [e] הָאִירָה וּמֵרֹדְפָי׃ אוֹיְבַי : [d] נָצַל
,*tua miſericordia in* ″ me ſerua tuum ſeruum ſuper *tuas facies* ‡ : [e] אוֹר
פָּנֶיךָ עַל־עַבְדֶּךָ [f] הוֹשִׁיעֵנִי בְחַסְדֶּךָ׃ : ‡ faciem tuam
te inuocaui quoniam ,afficiar pudore non Domine : ″ propter miſericordiā tuā.
18 יְהוָה אַל־אֵבוֹשָׁה כִּי קְרָאתִיךָ : [f] יָשַׁע

excidentur Obmutescent ,sepulchro in *silebunt* ;impij afficientur pudore

דמם[a] — יֵבֹשׁוּ רְשָׁעִים [a]יִדְּמוּ לִשְׁאוֹל׃ תֵּאָלַמְנָה 19

* mendacia ,superbia *in durum* ‖ iustum *super* ,*loquentia* ,*fastuatu* * labia

quæ loquũtur aduersus — שִׂפְתֵי שָׁקֶר הַדֹּבְרוֹת עַל־צַדִּיק עָתָק בְּגַאֲוָה

‖ dura quod tuum bonum † multum Quam contemptu &

‡ est — וָבוּז׃ מָה רַב טוּבְךָ אֲשֶׁר־ 20

‡ & quod coram ‡ :te in sperantibus es operatus ‡ ,te timẽtibus abscõdisti

‡ est — צָפַנְתָּ לִּירֵאֶיךָ פָּעַלְתָּ [b]לַחֹסִים בָּךְ נֶגֶד

חסה[b] *suarum facierum** absconditọ in eos Abscondes :hominum filiis

* faciei tuæ — י אָדָם׃ תַּסְתִּירֵם ׀ בְּסֵתֶר פָּנֶיךָ 21

‖ abscondito tabernaculi, contentione à ,*tugurio* ‖ in eos abscondes ,viri elationibus ab

מֵרֻכְסֵי אִישׁ תִּצְפְּנֵם [c]בְּסֻכָּה מֵרִיב

סכך[c] fecit mirificare quoniam :Dominus Benedictus .linguarum

לְשֹׁנוֹת׃ בָּרוּךְ יְהוָה כִּי הִפְלִיא 22

munita *munitionis* ciuitate in mihi suam misericordiam

חַסְדּוֹ לִי בְּעִיר מָצוֹר׃

dum festinarẽ *oppositio ex* ‡ sum excisus ,*me festinando in* ,dixi ego Et

‡ ab oculis tuis: — וַאֲנִי ׀ אָמַרְתִּי בְחָפְזִי נִגְרַזְתִּי מִנֶּגֶד 23

,mearum deprecationum vocem audisti verè :*tuorum oculorum*

עֵינֶיךָ אָכֵן שָׁמַעְתָּ קוֹל תַּחֲנוּנַי

‡ quando clamaui omnes Dominum Diligite .te ad *me clamando in* ‡

בְּשַׁוְּעִי אֵלֶיךָ׃ אֶהֱבוּ אֶת־יְהוָה כָּל־ 24

* custodit *reddens* ‖ & ,Dominus *custodiens* * fideles ,eius misericordes

‖ reddit retributionem residuo — חֲסִידָיו אֱמוּנִים נֹצֵר יְהוָה וּמְשַׁלֵּם

‡ superbè. roborabit & ,vos Roborate .*superbiam* facienti *residuum super*

גאה[d] — עַל־יֶתֶר עֹשֵׂה [d]גַאֲוָה׃ חִזְקוּ וְיַאֲמֵץ 25

‡ Deus .Domino in sperantes omnes ;vestrum cor

לְבַבְכֶם כָּל־הַמְיַחֲלִים לַיהוָה׃

* intelligẽtia.

PSAL. XXXII. לב

Beatus cui dimittitur prævaricatio, cui tegitur peccatum. Beatus homo cui

,*prævaricationis condonati Beatitudines* .*erudiens** Dauidi

לְדָוִד מַשְׂכִּיל אַשְׁרֵי [e]נְשׂוּי־פֶּשַׁע 1

imputabit non *hominis Felicitates* *peccati tecti*

נשא[e] כסה[f] — [f]כְּסוּי חֲטָאָה׃ אַשְׁרֵי־אָדָם לֹא יַחְשֹׁב 2

* est .dolus eius spiritu in * nec ;iniquitatem *ei* Dominus

עוה[g] — יְהוָה לוֹ [g]עָוֹן וְאֵין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה׃

meo rugitu in :mea oſſa inueterauerunt ,tacui Quoniam
3 כִּי הֶחֱרַשְׁתִּי [h]בָּלוּ עֲצָמָי בְּשַׁאֲגָתִי
aggrauabitur nocte ac die Quoniam .die omni
4 כָּל־הַיּוֹם׃ כִּי יוֹמָם וָלַיְלָה תִּכְבַּד
,æſtatis ſiccitates in meus *humor* † eſt verſus :tua *manus* ‖ me ſuper
עָלַי יָדֶךָ נֶהְפַּךְ לְשַׁדִּי בְּחַרְבֹנֵי קַיִץ
,te feci cognoſcere meum Peccatum .Selah
5 סֶלָה׃ חַטָּאתִי [i]אוֹדִיעֲךָ
ſuper ‡ confitebor ,dixi ,operui non meam iniquitatem &
[k]וַעֲוֹנִי לֹא־[l]כִסִּיתִי אָמַרְתִּי אוֹדֶה עֲלֵי
iniquitatem *abſtuliſti* ‡ tu & :Domino meas præuaricationes
פְשָׁעַי לַיהוָה וְאַתָּה נָשָׂאתָ עֲוֹן
miſericors omnis orabit hoc *Super* .Selah ,mei peccati
6 חַטָּאתִי סֶלָה׃ עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל־חָסִיד
aquarum inundatione in veruntamen :*inueniendi* tempore ,te ad
אֵלֶיךָ לְעֵת מְצֹא רַק לְשֵׁטֶף מַיִם
,mihi † abſconſio Tu .pertingent non eum ad ,multarum
7 [m]רַבִּים אֵלָיו לֹא [n]יַגִּיעוּ׃ אַתָּה סֵתֶר לִי
,me circundabis *liberandi* ‡ clamoribus :me cuſtodies anguſtia ab
[o]מִצַּר [p]תִּצְּרֵנִי רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי
qua via in ‡ te docebo & ,te faciam Intelligere .Selah
8 סֶלָה׃ אַשְׂכִּילְךָ [q]וְאוֹרְךָ בְּדֶרֶךְ־זוּ
.meo oculo *te ſuper* ‖ conſulam * :ambules
[r]תֵלֵךְ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינִי׃
.intelligere ‡ non ‡ ,mulus ſicut † ,equus ſicut ſitis Ne
9 אַל־[s]תִּהְיוּ כְּסוּס כְּפֶרֶד אֵין הָבִין
,*ſtringendum epiſtomio ad* *eius maxillam* ‖ freno & ,*lupato In* *
בְּמֶתֶג־וָרֶסֶן [t]עֶדְיוֹ לִבְלוֹם
10 ,impio † dolores Multi .*te ad* *propinquare* *ne*
בַּל קְרֹב אֵלֶיךָ׃ [u]רַבִּים מַכְאוֹבִים לָרָשָׁע
.*eum* circundabit miſericordia ,Domino in ſperantem & ‡
וְהַבּוֹטֵחַ בַּיהוָה חֶסֶד יְסוֹבְבֶנּוּ׃
omnes iubilate & ;iuſti exultate & ,Domino in Lætamini
11 שִׂמְחוּ בַיהוָה [x]וְגִילוּ צַדִּיקִים [y]וְהַרְנִינוּ כָּל־
.corde recti
יִשְׁרֵי־לֵב׃

[h] בלה
‖ percuſſio
† viror
[i] ידע
‡ aduerſũ me
[k] עוה [l] כסה
‡ dimiſiſti
* Propter
inuentionis
† es
[m] רבב [n] נגע
‡ liberationis
[o] צור [p] נצר
‡ viã per quã
[q] ירה
* &
‖ tibi
[r] ילך
† &
‡ quibus
‡ eſt
[s] היה [t] ערה
* Camo
‖ os eius obtura, ne appropinquet tibi.
† erunt
[u] רבב
‡ ſed
[x] גיל [y] רנן

PSAL. XXXIII. לג

Exultate § pulchra

decora § rectis ;Domino in iusti *dicite Præconia*

רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה לַיְשָׁרִים נָאוָה

,nabel in ;cithara in Domino Confitemini .laus

2 תְּהִלָּה׃ [a] הוֹדוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר בְּנֵבֶל — [a] ידה &

;nouum canticum ei Cantate .ei canite decachordo*

3 עָשׂוֹר זַמְּרוּ־לוֹ׃ [b] שִׁירוּ־לוֹ שִׁיר חָדָשׁ — [b] שור

|| bene canite cum clamore. † est

verbum † rectum Quia *.iubilatione in modulando benefacite* ||

4 הֵיטִיבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה׃ כִּי־יָשָׁר דְּבַר־

iustitiam Diligens .fide in eius opus omne & ;Domini

5 יְהוָה וְכָל־מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה׃ אֹהֵב צְדָקָה

.terra est plena Domini misericordia ;iudicium &

וּמִשְׁפָּט חֶסֶד יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ׃

eius oris spiritu in & ;sunt facti cæli Domini verbo In

6 בִּדְבַר יְהוָה שָׁמַיִם [c]נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ [d]פִּיו — [c] עשה [d] פה

aquas aceruum sicut Congregans .eorum exercitus omnis

7 כָּל־צְבָאָם׃ כֹּנֵס כַּנֵּד מֵי

ponens

Domino à Timeant .voragines thesauris in *dans* ;maris

8 הַיָּם נֹתֵן בְּאוֹצָרוֹת תְּהוֹמוֹת׃ יִירְאוּ מֵיְהוָה

.orbis habitatores omnes paueant eo ab ;terra omnis

כָּל־הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל׃

.stetit & ,præcepit ipse ;fuit & ,dixit ipse Quoniam

9 כִּי הוּא אָמַר [e]וַיֶּהִי הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֹד׃ — [e] היה

Irritas fecit

annihilauit ;gentium consilium fecit irritum Dominus

10 יְהוָה [f]הֵפִיר [g]עֲצַת־גּוֹיִם הֵנִיא — [f] פור [g] יעץ

seculum in Domini Consilium .populorum cogitationes

11 מַחְשְׁבוֹת עַמִּים׃ [g]עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם

.generationem & generatione in eius cordis cogitationes;stabit

תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ [h] לְדֹר וָדֹר׃ — [h] דור

§ Beata gens * est

populum || ;*eius* Deus * Dominus cuius *,gentis Beatitudines* §

12 אַשְׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהָיו הָעָם

|| populus,quē

;Dominus respexit cælis E .sibi hæreditatem in elegit

13 בָּחַר לְנַחֲלָה לוֹ׃ מִשָּׁמַיִם [i]הִבִּיט יְהוָה — [i] נבט

habitaculo De .hominum filios omnes vidit

14 רָאָה אֶת־כָּל־בְּנֵי הָאָדָם׃ מִמְּכוֹן־

.terræ habitatores omnes *ad*‡ ;prospexit *eius sedere*† — † suæ sessionis

15 שִׁבְתּוֹ[k] הִשְׁגִּיחַ אֶל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ — ‡ super

omnia *ad* considerans ,eorum cor pariter Formans — יָשַׁב[k]

16 הַיֹּצֵר יַחַד לִבָּם הַמֵּבִין אֶל־כָּל־

;*roboris* multitudine in saluatur rex Non .eorum opera — exercitus;

מַעֲשֵׂיהֶם׃ אֵין־הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע[l] בְּרָב־חָיִל — יָשַׁע[l]

.potentiæ multitudine in *eruetur* † non potens — ‡euadet

17 גִּבּוֹר לֹא־יִנָּצֵל בְּרָב־כֹּחַ׃

sui robotis multitudine in & ;salutem ad equus ‡ Mendacium — ‡ est

18 שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה וּבְרֹב[m] חֵילוֹ — רָבַב[m]

;eum timentes *ad* § Domini oculus Ecce .eruet non — ‡ super

19 לֹא יְמַלֵּט׃ הִנֵּה עֵין יְהוָה אֶל־יְרֵאָיו

morte a *eruendum Ad* .eius misericordia in sperantes — Vt eruat

לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ׃ לְהַצִּיל[n] מִמָּוֶת — נָצַל[n]

.fame in eos *viuificandum ad* † & ;eorum *animam*‖ — ‖ animas

20 נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם[o] בָּרָעָב׃ — † vt viuificet — חָיָה[o]

,nostrum auxilium ,Dominum exspectauit nostra Anima

21 נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה[p] לַיהוָה עֶזְרֵנוּ — חָכָה[p]

;nostrum cor lætabitur eo in Quia .*ipse*‡noster clypeus & — ‡ est.

וּמָגִנֵּנוּ הוּא׃ כִּי־בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ

.sperauimus eius sanctitatis nomine in quia

22 כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ׃

quemadmodum ;nos super Domine tua misericordia Sit

יְהִי־חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר

.te *expectauimus* — sperauimus in

יִחַלְנוּ לָךְ׃

PSAL. XXXIIII. לד

;Abimelech *faciei ad* ‖ suum *sensum ipsum mutando in* ,Dauidi — cùm mutauit ipse verbum ‖ coram

1 לְדָוִד בְּשַׁנּוֹתוֹ[q] אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ

omni in Domino Benedicam .abiit & ,eum expulit & — שָׁנָה[q]

2 וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלַךְ[r]׃ אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־ — הָלַךְ[r]

Domino In .meo ore in eius laus semper ;tempore

3 עֵת תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי׃ בַּיהוָה

.lætabuntur & ,*mansueti* audient ;mea anima se laudabit — humiles,

תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים[s] וְיִשְׂמָחוּ׃ — עָנָה[s]

eius nomen exaltemus & ;mecum Dominum Magnificate

4 גַּדְּלוּ לַיהוָה אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ

;me exaudiuit & ,Dominum Quæsiui .pariter

5 יַחְדָּו׃ דָּרַשְׁתִּי אֶת־יְהוָה וְעָנָנִי

,eum ad Aspexerunt .me eripuit meis timoribus omnibus ex &

6 וּמִכָּל־מְגוּרוֹתַי [a]הִצִּילָנִי׃ [b]הִבִּיטוּ אֵלָיו — [a]נָצַל [b]נָבַט

.sunt affectæ pudore non eorũ facies & ;sunt illuminati &

וְנָהָרוּ וּפְנֵיהֶם אַל־יֶחְפָּרוּ׃

pauper — ,omnibus ex & ;audiuit Dominus & ,clamauit *afflictus* Iste

7 זֶה [c]עָנִי קָרָא וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־ — [c]עָנָה

Castrametatur — ,Domini angelus *Castrametans* .eum seruauit eius angustiis

8 [d]צָרוֹתָיו [e]הוֹשִׁיעוֹ׃ חֹנֶה מַלְאַךְ־יְהוָה — [d]צוּר [e]יָשַׁע

,videte & ,Gustate .eos eripit & ,eum timentes circũ

9 סָבִיב [f]לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם׃ טַעֲמוּ וּרְאוּ — [f]יָרֵא

† est — .eo in sperabit *viri beatitudines* *:Dominus † bonus quoniam

* beatus vir qui

כִּי־טוֹב יְהוָה אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה־בּוֹ׃

* est — defectus * non quoniam ;eius sancti Dominum Timete

10 [f]יְראוּ אֶת־יְהוָה קְדֹשָׁיו כִּי־אֵין מַחְסוֹר

‡ famescẽt:sed — ;*esurierunt* ‡ & ,sunt depauperati Leunculi .eum timentibus

11 לִירֵאָיו׃ כְּפִירִים [g]רָשׁוּ וְרָעֵבוּ — [g]רָשַׁשׁ

.bono omni deficient non Dominum quærentes &

וְדֹרְשֵׁי יְהוָה לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב׃

Venite — Domini timorem ;mihi obedite ,filij *Agite*

12 [h]לְכוּ־בָנִים שִׁמְעוּ־לִי יִרְאַת יְהוָה — [h]יָלַךְ

§ qui vult vitam,diligit — *diligens* ,*vitas* *volens* § vir Quis .vos docebo

13 אֲלַמֶּדְכֶם׃ מִי־הָאִישׁ הֶחָפֵץ [i]חַיִּים אֹהֵב — [i]חָיָה

* vt videat — tuam linguam Custodi ?bonum *videndum ad* * dies

14 יָמִים לִרְאוֹת טוֹב׃ נְצֹר לְשׁוֹנְךָ

.dolum loquendo à tua labia & ;malo à

[k]מֵרָע וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה׃ — [k]רוּעַ

,pacem quære ;bonum fac & ,malo à Declina

15 סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם

† super — :iustos *ad* † Domini Oculi .eam sequere &

16 וְרָדְפֵהוּ׃ עֵינֵי יְהוָה אֶל־צַדִּיקִים

* Iræ — Domini *Facies* * .eorum clamorem ad eius aures &

17 וְאָזְנָיו אֶל־שַׁוְעָתָם׃ פְּנֵי יְהוָה

:eorum memoriam terra è *ſuccidendum ad* ‡ :malum facientes *in* § § ſunt contra
18 בעשׂי רע לְהַכְרִית מארץ זכרם: ‡ vt ſuccidat
eorũ anguſtiis omnibus ex &:audiuit Dominus &,Clamauerũt עשׂה
19 צעקו ויהוה שׁמע ומכל־צרותם
& :corde contritis Dominus * Propinquus .eos eruit * eſt
20 הצילם: קרוב יהוה לנשברי־לב ואת־ נצר
;iuſti mala † Multa .ſeruabit ſpiritu attritos † ſunt
21 דכאי־רוח יושׁיע: רבות רעות צדיק רבב
omnia Cuſtodiens .Dominus cum eruet ipſis cunctis à &
22 ומכלם יצילנו יהוה: שׁמר כל־
Interimet .eſt contritum non eis ex vnum :eius oſſa
עצמתיו אחת מהנה לא נשׁברה: תמותת מות
.deſolabuntur iuſtum odio habentes &:malitia impium
23 רשׁע רעה ושׂנאי צדיק יאשׁמו:
non & :ſuorum ſeruorum animam Dominus *Redimens* Redimit
פדה יהוה נפשׁ עבדיו ולא
.eo in ſperantes omnes deſolabuntur
יאשׁמו כל־ החוסים בו: חסה

PSAL. XXXV. לה

pugna ;*meum litigantibus cum* ‖Domine *Litiga* .Dauidi Iudica ‖ iudicantes me, & impugna impugnantes me.
1 לדוד ריבה יהוה את־יריבי לחם
:ſcutum & ,clypeum Apprehende .*meum pugnantibus cum*
2 את־לחמי: החזק מגן וצנה מגן צנן
,lanceam *euacua* * Et .meum adiutorium in ſurge & * expedi
3 וקומה בעזרתי: והרק חנית ריק חנה
:meæ animæ dic :me perſequentium occurſum in claude &
וסגר לקראת רדפי אמר לנפשׁי
quærentes erubeſcent & ,afficientur Pudore .*ego* * tua Salus * ſum
4 ישׁעתך אני: יבשׁו ויכלמו מבקשׁי
ignominia † afficientur & ,retrorſum vertentur :meam animam † pudore
נפשׁי יסגו אחור ויחפרו סוג
faciès ad ‡ gluma ſicut Erunt .meum malum cogitantes ‡ ante ventũ;
5 חשׁבי רעתי: יהיו כמוץ לפני־ רוע יהיה
.*impellens* § Domini angelus & :*venti* § impellet
רוח ומלאך יהוה דחה: eos,

tenebræ, angelus &: lubricitates & ,*tenebroſitas* eorum via Erit

יְהִי־דַרְכָּם חֹשֶׁךְ וַחֲלַקְלַקּוֹת וּמַלְאַךְ 6

[a] חִנָּם abſconderunt gratis Quoniam .eos perſequens Domini

rete ſuum: כִּי־ [a]חִנָּם טָמְנוּ־ יְהוָה רֹדְפָם׃ 7

[b] שׁוּחַ .meæ animæ foderunt gratis :*ſui retis* foueam mihi

Veniet ei cō-tritio,quam לִי [b]שַׁחַת רִשְׁתָּם חִנָּם חָפְרוּ לְנַפְשִׁי׃

quod ipſius rete & ,cognoſcet non ,*deſolatio eum Inuadet*

contritionem תְּבוֹאֵהוּ שׁוֹאָה לֹא־יֵדָע וְרִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר־ 8

[c] נָפַל .*eam in* cadet *deſolationem* in ;eum capiet ,abſcondit

טָמַן תִּלְכְּדוֹ בְּשׁוֹאָה [c]יִפָּל־בָּהּ׃

[d] גּוּל [e] שׂוּשׂ .eius ſalute in gaudebit :Domino in exultabit mea anima Et

וְנַפְשִׁי [d]תָּגִיל בַּיהוָה [e]תָּשִׂישׂ בִּישׁוּעָתוֹ׃ 9

‡ pauperem,à fortiori ?tu ſicut quis Domine :dicent mea oſſa Omnia

כָּל־עַצְמוֹתַי תֹּאמַרְנָה יְהוָה מִי כָמוֹךָ 10

[f] נצל [g] ענה egenum & ,pauperem & ,eo *præ forti à afflictum* ‡ eripiens

[h] אָבָה [i] עוּד מַצִּיל [f] עָנִי [g] מֵחָזָק מִמֶּנּוּ וְעָנִי [h]וְאֶבְיוֹן

* mendaces; ſterilitatem non quæ :*iniquitatis* * teſtes Surgent ?eum rapiente à

‡ ægrotātibus ipſis, veſtimē-tum habebam è ſacco, מִגֹּזְלוֹ׃ יְקוּמוּן [i]עֵדֵי חָמָס אֲשֶׁר לֹא־ 11

pro malum mihi Reddent .me interrogabūt cognoui

יָדַעְתִּי יִשְׁאָלוּנִי׃ יְשַׁלְּמוּנִי רָעָה תַּחַת 12

[k] עָנָה ,*ipſos ægrotando in* ‡ ego Et .meæ animæ *orbitatem* ,bono

† ad טוֹבָה שְׁכוֹל לְנַפְשִׁי׃ וַאֲנִי בַּחֲלוֹתָם 13

[l] פָּלַל :meam animam ieiunio in affligebam ,*ſaccus mea veſtis*

* Sicut pro a-mico , ſicut pro fratre meo לְבוּשִׁי שָׂק [k]עִנֵּיתִי בַצּוֹם נַפְשִׁי

,reuertebatur meum ſinum *ſuper* † mea oratio &

[l]וּתְפִלָּתִי עַל־חֵיקִי תָשׁוּב׃

[m] רֵעַ lugens tanquam ,ambulabam ,*mihi frater ſi ac* ,*ſocius ſi Ac* *

‡ pullatus hu-miliabam [m]כְּרֵעַ כְּאָח לִי הִתְהַלָּכְתִּי כַּאֲבֶל־ 14

[n] שָׁחַח mea claudicatione in Et .me *incuruabam atratus* ‡ ,matrem

‡ aduerſum אֵם קֹדֵר [n]שַׁחוֹתִי׃ וּבְצַלְעִי 15

* cachinnati ſunt, me *ſuper* ‡ ſe congregauerunt ,ſe congregauerunt & ,ſunt lætati

שָׂמְחוּ וְנֶאֱסָפוּ נֶאֶסְפוּ עָלַי

[o] נכה [p] דָּמַם .ſiluerunt non & ,*proſciderunt* * ;cognoui nō & ,percuſſi

‡ Cum impiis * qui indulgēt ventri erant, [o]נֵכִים וְלֹא יָדַעְתִּי קָרְעוּ וְלֹא־[p]דָמּוּ׃

† contra me *ſuper* † fremendo ;*ſubſannatione* * ſubſannatoribus *hypocritis In* ‡

בְּחַנְפֵי לַעֲגֵי מָעוֹג חָרֹק עָלַי 16

redue ‡ ?videbis quamdiu Domine .fuis dentibus

17 שַׁגִּימוֹ׃ q אֲדֹנָי כַּמָּה תִּרְאֶה r הָשִׁיבָה — ‡ eripe

.meam vnicam *leunculis* * a ;eorum defolationibus à meā animam — q שׁז r שׁוב

נַפְשִׁי מִשֹּׁאֵיהֶם מִכְּפִירִים יְחִידָתִי׃ — * leonibus

.te laudabo forti populo in :magno cœtu in tibi Confitebor

18 f אוֹדְךָ בְּקָהָל t רָב בְּעַם עָצוּם אֲהַלְלֶךָּ׃ — f ידה t רבב

gratis me *odientes* :*falsò* mei inimici *mihi* lætentur Ne

19 אַל־יִשְׂמְחוּ־לִי אֹיְבַי שֶׁקֶר שֹׂנְאַי חִנָּם — ‡ gratis: neque odio habētes

,*fuper* † & ,loquentur pacem non Quia .oculo annuant — † contra

20 יִקְרְצוּ־עָיִן׃ כִּי לֹא שָׁלוֹם יְדַבֵּרוּ וְעַל־

.cogitabunt *fraudium* * verba ;terræ *tranquillos* — humiles

רִגְעֵי־אֶרֶץ דִּבְרֵי מִרְמוֹת יַחֲשֹׁבוּן׃ — * fraudulentâ

,Euge :*dixerunt* $,fuum os me *fuper* ‡ fecerunt dilatare Et — ‡ contra

21 וַיַּרְחִיבוּ עָלַי פִּיהֶם אָמְרוּ הֶאָח — $ dicentes;

ne ,Domine Vidifti .nofter oculus vidit ;euge

22 הֶאָח u רָאֲתָה עֵינֵנוּ׃ רָאִיתָה יְהוָה אַל־ — u ראה

.me à te elonges ne Domine :taceas

תֶּחֱרַשׁ אֲדֹנָי אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי׃

mi Deus :meum iudicium ad euigila & ,te Sufcita

23 x הָעִירָה y וְהָקִיצָה לְמִשְׁפָּטִי אֱלֹהַי — x עור y קוץ

.meam *litem* ad ,mi Domine & — caufam

וַאדֹנָי z לְרִיבִי׃ — z ריב

,mi Deus Domine tuam iuftitiam fecundum me Iudica

24 שָׁפְטֵנִי כְצִדְקְךָ יְהוָה אֱלֹהָי

!Euge :fuo corde in dicant Ne :*mihi* lætentur ne & — de me

25 וְאַל־יִשְׂמְחוּ־לִי׃ אַל־יֹאמְרוּ בְלִבָּם הֶאָח

.eum *Abforpfimus* :dicant ne :noftræ animæ — Difperdamus

נַפְשֵׁנוּ אַל־יֹאמְרוּ בִּלַּעֲנוּהוּ׃

:meo malo læti pariter erubefcant & ,afficiantur Pudore

26 יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ יַחְדָּו שְׂמֵחֵי a רָעָתִי — a רוע

.me *fuper* fe magnificantes :erubefcentia &,pudore induātur — aduerfus

יִלְבְּשׁוּ־בֹשֶׁת וּכְלִמָּה הַמַּגְדִּילִים עָלָי׃

dicent & ,meam iuftitiam *volentes* exultabunt & ,Laudabunt — qui volunt

27 b יָרֹנּוּ וְיִשְׂמְחוּ חֲפֵצֵי צִדְקִי וְיֹאמְרוּ — b רנן

.fui ferui pacem *volens* Dominus Magnificetur femper — qui voluit

תָמִיד יִגְדַּל יְהוָה הֶחָפֵץ שְׁלוֹם עַבְדּוֹ׃

die omni ;tuam iuſtitiam loquetur mea lingua Et

וּלְשׁוֹנִי תֶּהְגֶּה צִדְקֶךָ כָּל־הַיּוֹם 28

.tuam laudem

[a]תְּהִלָּתֶךָ׃

[a] הָלַל

PSAL. XXXVI. לו

.Dauidi Domini ſeruo Victori

1 לַמְנַצֵּחַ לְעֶבֶד־יְהוָה לְדָוִד׃

eſt in medio

non :mei cordis *interiori in* impio prævaricationis Dictum

2 נְאֻם־פֶּשַׁע לָרָשָׁע בְּקֶרֶב לִבִּי אֵין־

* eſt
‖ ante oculos

leniuit Quoniam .eius *oculorum oppoſito ex* ‖ Dei pauor *

3 פַּחַד אֱלֹהִים לְנֶגֶד עֵינָיו׃ כִּי־הֶחֱלִיק

† ei peccatum
‡ vt inueniat
‡ vt odio habeat bonum.

.*odiendũ ad* ‡ ſuam iniquitatẽ *inueniendũ ad* ‡ ,ipſius oculis in *ſe ad* †

אֵלָיו בְּעֵינָיו לִמְצֹא [b]עֲוֹנוֹ לִשְׂנֹא׃

* ſunt

intelligere deſiit :dolus & ,iniquitas * eius oris Verba

4 דִּבְרֵי־[c]פִיו אָוֶן וּמִרְמָה חָדַל לְהַשְׂכִּיל

[b] עָוָה [c] פֶּה

:ſuo cubili *ſuper cogitabit* † Iniquitatem .*benefaciendum ad* ‖

‖ vt beneface-ret.

5 לְהֵיטִיב׃ אָוֶן יַחְשֹׁב עַל־מִשְׁכָּבוֹ

† cogitat in
‡ ſtat ſecus
‡ &
* abiicit.

.*reprobabit* * non malum ‡ ;bonam non viam *ſuper ſe ſtatuet* ‡

יִתְיַצֵּב עַל־דֶּרֶךְ לֹא־טוֹב רָע לֹא יִמְאָס׃

ad vſque tua veritas ;tua miſericordia cælis in Domine

6 יְהוָה בְּהַשָּׁמַיִם חַסְדֶּךָ אֱמוּנָתְךָ עַד־

‖ cælos.
† fortiſſimi,

tua iudicia ,*Dei* † montes ſicut tua Iuſtitia .*æthera* ‖

7 שְׁחָקִים׃ צִדְקָתְךָ כְּהַרְרֵי־אֵל מִשְׁפָּטֶךָ

.Domine ſeruabis animal & hominem :multa abyſſus

תְּהוֹם [d]רַבָּה אָדָם וּבְהֵמָה [e]תוֹשִׁיעַ יְהוָה׃

[d] רָבַב [e] יָשַׁע

‡ eſt

hominum filij & :Deus tua miſericordia ‡ precioſa Quàm

8 מַה־יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם

pinguedine è Inebriabuntur .ſperabunt tuarũ alarũ vmbra in

9 בְּצֵל כְּנָפֶיךָ [f]יֶחֱסָיוּן׃ [g]יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן

[f] חָסָה [g] רָוָה

.eis dabis potum tuarum deliciarum torrente & ;tuæ domus

בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם׃

‡ eſt ‡ vitæ

videbimus tuo lumine in :*vitarum* ‡ vena ‡ tecum Quoniam

10 כִּי־עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה־

;te ſcientes ad tuam miſericordiam Trahe .lumen

אוֹר׃ 11 מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ

pes *me inuadat* * Ne .corde rectos ad tuam iuſtitiam & — * veniat mihi

12 וְצִדְקָתְךָ לְיִשְׁרֵי־לֵב׃ אַל־תְּבוֹאֵנִי רֶגֶל

.me faciat *mouere* ‖ ne impiorum manus & :ſuperbiæ — ‖ migrare

גַּאֲוָה וְיַד רְשָׁעִים אַל־[h]תְּנִדֵנִי׃ — [h]נוּד

non & ,ſunt expulſi :iniquitatis operarij ceciderunt Ibi

13 שָׁם נָפְלוּ פֹּעֲלֵי אָוֶן [i]דֹּחוּ וְלֹא־ — [i]דּוּחַ

.ſurgere potuerunt

יָכְלוּ קוּם׃

PSAL. XXXVII. לז

zelaueris ne ;*malignos in* *ſuccenſeas* Ne .Dauidi — miſceas te cũ malignis;

1 לְדָוִד אַל־[k]תִּתְחַר בַּמְּרֵעִים אַל־תְּקַנֵּא — [k]חָרָה

herba tanquam Quoniam .iniquitatem facientes *in*

2 [l]בְּעֹשֵׂי עַוְלָה׃ כִּי כֶחָצִיר — [l]עָשָׂה

.decident germinis olus ſicut & ,ſuccidentur velociter

מְהֵרָה [m]יִמָּלוּ וּכְיֶרֶק דֶּשֶׁא [n]יִבּוֹלוּן׃ — [m]מוּל — [n]נָבַל

terram habita :bonum fac & ,Domino in Spera

3 בְּטַח בַּיהוָה וַעֲשֵׂה־טוֹב שְׁכָן־אֶרֶץ

dabit & ;Domino *ſuper* ‖ te delecta Et .veritatem paſce & — ‖ in

4 וּרְעֵה אֱמוּנָה׃ וְהִתְעַנַּג עַל־יְהוָה [o]וְיִתֶּן־ — [o]נָתַן

Dominum *ſuper* † Deuolue .tui cordis petitiones tibi — † ad

5 לְךָ מִשְׁאֲלֹת לִבֶּךָ׃ [p]גּוֹל עַל־יְהוָה — [p]גָּלַל

educet Et .faciet ipſe & ,eo *ſuper* ‡ ſpera & :tuam viam — ‡ in

6 דַּרְכֶּךָ וּבְטַח עָלָיו וְהוּא יַעֲשֶׂה׃ [q]וְהוֹצִיא — [q]יָצָא

.meridiem ſicut *tuum iudicium* ℥ & :tuam iuſtitiã lumen ſicut — ℥ iudicia tua

כָאוֹר צִדְקֶךָ וּמִשְׁפָּטֶךָ כַּצָּהֳרָיִם׃

ſecundantem in ſuccenſeas ‖ ne *, eum expecta* * & ,Domino Tace — * ſpera in eo, ‖miſceas te cũ eo qui proſpe ratur in via ſua ;cũ viro faciẽte abominationes. Define a furore,

7 דּוֹם לַיהוָה וְהִתְחוֹלֵל לוֹ אַל־תִּתְחַר בְּמַצְלִיחַ

Remitte .*verſutias facientem virum in* ;*ſuam viam*

8 דַּרְכּוֹ בְּאִישׁ עֹשֶׂה [r]מְזִמּוֹת׃ [s]הֶרֶף — [r]זָמַם — [s]רָפָה

veruntamen ,*ſuccenſeas* ‡ ne ;*excandeſcentiam* † relinque & ,*naſo à* — † iram; ‡ miſceas te;

מֵאַף וַעֲזֹב חֵמָה אַל־תִּתְחַר אַךְ־

:exciden ur maligni Quoniam .malefaciendum ad

9 [t]לְהָרֵעַ׃ כִּי־[t]מְרֵעִים יִכָּרֵתוּן — [t]רוּעַ

.terram accipient hæreditate ipſi Dominum exſpectantes &

[u]וְקוֵֹי יְהוָה הֵמָּה יִירְשׁוּ־אָרֶץ׃ — [u]קָוָה

super aduertes & :impius * non & ,paululum adhuc Et
10 ועוד מעט ואין רשע [a] והתבוננת על־
capient hæreditate humiles Et .ipse † non & ,eius locum
11 מקומו ואיננו: [b] וענוים יירשו־
Machinans ‡ .pacis multitudine super ‡ delectabuntur & ,terram
12 ארץ והתענגו על־[c]רב שלום: זמם
.suis dentibus eum super frendens * & :iustum contra impius
רשע לצדיק וחרק עליו [d] שניו:
.eius dies veniet quòd vidit quia ;ei ridebit Dominus
13 אדני ישחק־לו כי ראה כי־יבא יומו:
,suum arcum tetenderunt & ;impij soluerunt ‖ Gladium
14 חרב פתחו רשעים ודרכו קשתם
.via rectos mactandum ad ;egenum & afflictum proiiciendum ad †
[e] להפיל עני [f] ואביון לטבוח ישרי־דרך:
eorum arcus & ;eorum cor in ingredietur eorum Gladius
15 חרבם [g] תבוא בלבם וקשתותם
copia præ ‡ iusto paululum Bonum ‡ .confringentur
16 תשברנה: טוב מעט לצדיק [h] מהמון
impiorum brachia Quia .magnorum * impiorum
17 רשעים רבים: כי זרועות רשעים
Sciens ‖ .Dominus iustos sustentans & :confringentur
18 תשברנה: וסומך צדיקים יהוה: יודע
seculum in eorum hæreditas & :perfectorum dies Dominus
יהוה ימי תמימם ונחלתם לעולם
diebus in & :malo tempore in afficientur pudore Non .erit
19 תהיה: לא [i] יבשו בעת [k] רעה ובימי
inimici & ,peribunt impij Quia .saturabuntur famis
20 רעבון ישבעו: כי רשעים יאבדו ואיבי
.defecerunt fumo in * ,defecerunt ;agnorū pretiositas ‡ sicut ‡ Domini
יהוה כיקר כרים [l] כלו בעשן כלו:
,miserescens ‡ iustus & .reddet ‡ non & ,impius accipiens ‖ Mutuum
21 לוה רשע ולא ישלם וצדיק חונן
:terram accipient hæreditate eius ‡ benedicti Quia .dans &
22 ונותן: כי מברכיו יירשו ארץ
hominis gressus Domino A .excidentur eius * maledicti &
23 ומקלליו יכרתו: מיהוה מצעדי־גבר

* erit
‖ contemplaberis
† erit
[a] בין [b] ענה
‡ in
‡ Cogitat
[c] רבב
* frendet aduersus
[d] שנן
‖ acuerunt
† vt faciāt ruere pauperem, & inopem; vt iugulent
[e] נפל [f] אבה
[g] בוא [h] המה
‡ Melius est
‡ quā diuitiæ
* multæ.
‖ Scit
[i] בוש [k] רוע
‡ erunt
‡ pretiosi agni
* sicut fumus
[l] כלה
‖ accipit
† reddit;sed
‡ donat,& dat
‡ ab eo
* ab eo

non ,ceciderit Cùm .volet eius viam :*firmantur* ‖
24 כוננו ודרכו יחפץ׃ כי ᵐ יפל לא
.eius manum *ſuſtentans* ‡ Dominus quia :*protelabitur*
יוטל כי יהוה סומך ידו׃
iuſtum vidi non & ,ſenui etiam ,fui Puer
25 נער ⁿ הייתי גם־זקנתי ולא ° ראיתי צדיק
die Omni .panem quærens eius ſemen & ‡ : derelictum
26 נעזב וזרעו מבקש־לחם׃ כל־היום
Recede ,benedictionem in ‖ eius ſemen & :*mutuans &* ,*miſerans*
27 חונן ומלוה וזרעו לברכה׃ סור
Dominus Quia .ſeculum in *habita* * & :bonum fac & ,malo à
28 מרע ועשה־טוב ושכן לעולם׃ כי יהוה
:ſuos miſericordes derelinquet non & :iudicium *diligens* †
אהב משפט ולא־יעזב את־חסידיו
.ſuccidetur impiorum ſemen & :cuſtodientur ſeculum in
לעולם נשמרו וזרע רשעים נכרת׃
ſeculum in habitabunt & :terram accipiēt hæreditate Iuſti
29 צדיקים יירשו־ארץ וישכנו לעד
eius lingua & :ſapientiam loquetur iuſti Os .eam ſuper
30 עליה׃ ᵖ פי־צדיק יהגה חכמה ולשונו
non :eius corde in eius Dei Lex ,iuſtum loquetur
31 תדבר משפט׃ תורת אלהיו בלבו לא
iuſtum impius *Speculans* * .eius *greſſus mutabit* ‡
32 תמעד אשריו׃ צופה רשע לצדיק
eum derelinquet non Dominus .eum interimere *quærens* ‖ &
33 ומבקש להמיתו׃ יהוה לא־יעזבנו
eum iudicari in † eum condemnabit nec :eius manu in
בידו ולא ירשיענו בהשפטו׃
;te exaltabit & :eius viā cuſtodi & ,Dominum *ad* Expecta
34 קוה אל־יהוה ושמר דרכו וירוממך
.videbis ,*impios ſuccidi in* ‡ ,terram *hæreditandum ad* ‡
לרשת ארץ בהכרת רשעים תראה׃
laurus ſicut *ſe diffundentem &* ;*terrificum* * impium Vidi
35 ראיתי רשע עריץ ומתערה כאזרח
eum quæſiui & :*ipſe* ‖ non ecce & ,tranſiuit Et .viridis
36 רענן׃ ויעבר והנה איננו ואבקשהו

‖ diſponuntur
ᵐ נפל proiicietur
‡ ſuſtentat
ⁿ היה ° ראה
‡ nec
donat, & mutuat,
‖ erit
* habitabis
† amat.
ᵖ פה
‡ nutabunt pedes
* Speculatur
‖ quærit
† cùm iudicatus fuerit ipſe
‡ vt hæreditate capias
‡ cùm ſucciſi fuerint impij
* fortem; & vireſcentem
‖ fuit

perfectum, ;rectum vide & ,*integrum* Custodi .inuentus est non &

תָּם a שְׁמָר־תָּם[a] וּרְאֵה יָשָׁר וְלֹא נִמְצָא׃ 37

merces vnicuique . pax *viro nouissimum* quia

כִּי־אַחֲרִית לְאִישׁ שָׁלוֹם׃

* merces *nouissimum* * ;pariter delebuntur præuaricantes Et

וּפֹשְׁעִים נִשְׁמְדוּ יַחְדָּו אַחֲרִית 38

* succisa est. ;Domino à iustorum salus Et .*excidetur* * impiorum

רְשָׁעִים נִכְרָתָה׃ וּתְשׁוּעַת צַדִּיקִים מֵיְהוָה 39

eos adiuuabit Et .angustiæ tempore in eorum fortitudo

צוּר b מָעוּזָּם בְּעֵת[b] צָרָה׃ וַיַּעְזְרֵם 40

;eos seruabit & ,impiis ab eos eruet ,eos eruet & ,Dominus

יְהוָה וַיְפַלְּטֵם יְפַלְּטֵם מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם

חָסָה c .eo in sperauerunt quia

כִּי־[c]חָסוּ בוֹ׃

Psalmus
furore,
‡ nec
‡ ira

PSAL. XXXVIII. לח

יכח d

.commemorandum ad Dauid *Canticum*

* descenderũt
† est sanitas

מִזְמוֹר לְדָוִד לְהַזְכִּיר׃ 1

חֵצֶץ[f] תֹּם[e] tua *excandescentia* ‡ in & ‡ ,me arguas tuo *feruore* in ne Domine

יְהוָה אַל־בְּקֶצְפְּךָ[d] תוֹכִיחֵנִי וּבַחֲמָתְךָ 2

‖ est
* propter peccatum meum. ;me in *sunt defixæ* * tuæ sagittæ Quoniam .me corripias

תְיַסְּרֵנִי׃ כִּי־חִצֶּיךָ[e] נִחֲתוּ־בִי 3

עֹרָה g *integritas* † Non . tua manus me super descendit &

‖ grauiores

וַתִּנְחַת עָלַי יָדֶךָ׃ אֵין־[f]מְתֹם 4

נשא h meis ossibus in pax ‖ non :tuam iram propter mea carne in

‡ Putruerunt
† propter stultitiam meam.

בִּבְשָׂרִי מִפְּנֵי זַעְמֶךָ אֵין־שָׁלוֹם בַּעֲצָמַי

pertransierũt meæ iniquitates Quoniam .*mei peccati faciebus à* *

באש i מִפְּנֵי חַטָּאתִי׃ כִּי עֲוֺנֹתַי[g] עָבְרוּ 5

מקק k .me *præ* fuerunt *graues* ‖ graue onus sicut ,meum caput

רֹאשִׁי כְּמַשָּׂא[h] כָבֵד יִכְבְּדוּ מִמֶּנִּי׃

‡ Incuruatus
† & humiliat⁹
‖ vehementissime:

.*meæ stultitiæ faciebus à* † ;mei liuores tabuerunt ,*Fœtuerunt* ‡

הִבְאִישׁוּ[i] נָמַקּוּ[k] חַבּוּרֹתָי מִפְּנֵי אִוַּלְתִּי׃ 6

* pullatus *atratus* * die omni :*valde vsque* ‖ sum *depressus* †,sum *Contortus* ‡

שחח l נַעֲוֵיתִי שַׁחֹתִי[l] עַד־מְאֹד כָּל־הַיּוֹם קֹדֵר 7

† ardore; ;*fœdo* † fuerunt plena mea ilia Quoniam .ambulaui

קלה m הִלָּכְתִּי׃ כִּי־כְסָלַי מָלְאוּ נִקְלֶה[m] 8

ſum attritus & ,ſum Debilitatus .mea carne in *integritas*] non & ‖eſt perfectio
9 ואין מתם בבשרי׃ נפוגתי ונדכיתי
Domine .mei cordis *palpitatione præ* * rugij: *valde vſque* ‡ ‡ vehementiſ-
10 עד־מאד שאגתי מנהמת לבי׃ אדני ſime:
te à meum ſuſpirium & ;meum deſiderium omne te coram * propter ru- gitum
נגדך כל־[n]תאותי ואנחתי ממך [n]אוה
me dereliquit ,circuiuit meum Cor .abſconditum eſt non
11 לא־נסתרה׃ לבי סחרחר עזבני
non ipſi etiam ,meorum oculorum lumen & :mea fortitudo
[o]כחי ואור־עיני גם־הם אין [o]כוח
meæ plagæ regione è mei *ſocij & ,me Diligentes* † .mecum ‡ ‡ ſunt
12 אתי׃ אהבי [p]ורעי מנגד נגעי † Qui dilexe-
.ſteterunt longinquo à mei propinqui & ſtete unt rant me, & a- mici
יעמדו וקרבי מרחק עמדו׃ [p]רעה
quærentes & ,meam animā quærentes tetenderunt laqueos Et
13 וינקשו מבקשי נפשי ודרשי
die omni dolos & :prauitates ſunt locuti meum malum
[q]רעתי דברו [r]הוות ומרמות כל־היום [q]רוע [r]הוה
;audiebam non ſurdus tanquam ego Et .meditabantur
14 [ſ]יהגו׃ ואני כחרש לא אשמע [ſ]הגה
vir ſicut fui Et ,ſuum os *aperiret* * non ‡ mutus ſicut & ‡ qui * aperit
15 וכאלם לא יפתח־[t]פיו׃ ואהי כאיש [t]פה
.redargutiones eius ore in † non ;*audiens* ‡ non qui ‡audit,
אשר לא־שמע ואין בפיו [u]תוכחות׃ † ſunt
Domine *reſpondebis* * tu ;expectaui Domine te Quia [u]יכח
16 כי־לך יהוה הוחלתי אתה תענה אדני * exaudies
nutando in ;mihi † lætentur forte Ne :dixi Quia .mi Deus † de me; nu-
17 אלהי׃ כי־אמרתי פן־ישמחו־לי במוט tante ſiquidem
.egerunt magnificè me *ſuper* ,meo pede contra
רגלי עלי הגדילו׃
meus dolor & ;‡ paratus claudicationem ad ego Quoniam ‡ ſum;
18 כי־אני לצלע נכון ומכאובי
;*indicabo* ‖ meam iniquitatem Quoniam .ſemper * me coram * eſt ‖ annunciabo,
19 נגדי תמיד׃ כי־עוני [x]אגיד timebam pro- pter peccatū
:ſunt roborati viuentes mei inimici Et *.meo peccato à ero ſollicitus* meum.
20 [x]אדאג מחטאתי׃ ואיבי [y]חיים עצמו [x]דאג [y]חיה

reddentes Et .falsò me habentes odio sunt multiplicati &

21 וְרַבּוּ[a] שֹׂנְאַי שָׁקֶר ׃ וּמְשַׁלְּמֵי

me sequi pro* ,mihi aduersabantur bono pro malum

[b]רָעָה תַּחַת טוֹבָה יִשְׂטְנוּנִי תַּחַת רָדְופִי־

ne mi Deus ;Domine me derelinquas Ne .bonum

22 טוֹב ׃ אַל־תַּעַזְבֵנִי יְהוָה אֱלֹהַי אַל־

Domine ;meum auxilium ad Festina .me à te elonges

23 תִּרְחַק מִמֶּנִּי ׃ חוּשָׁה לְעֶזְרָתִי אֲדֹנָי

,mea salus ‡

[c]תְּשׁוּעָתִי ׃

PSAL. XXXIX. לט

.Dauid canticum Iduthun ipsi Victori

1 לַמְנַצֵּחַ לִידִיתוּן מִזְמוֹר לְדָוִד ׃

mea lingua *in peccando* à* meas vias Custodiam :Dixi

2 אָמַרְתִּי אֶשְׁמְרָה דְרָכַי מֵחֲטוֹא בִלְשׁוֹנִי

.me iuxta *impium adhuc in* ,*epistomidem* ‡ meo ori custodiam

אֶשְׁמְרָה לְפִי מַחְסוֹם בְּעֹד רָשָׁע לְנֶגְדִּי ׃

meus dolor & :bono à tacui ,silentio Obmutui

3 נֶאֱלַמְתִּי [d]דוּמִיָּה הֶחֱשֵׁיתִי מִטּוֹב וּכְאֵבִי

,*meo interiori* ‡ in meum cor Caluit .est turbatus

4 נֶעְכָּר ׃ [e]חַם־לִבִּי בְּקִרְבִּי

.mea lingua *in* sum locutus :ignis exarsit mea meditatione in

בַּהֲגִיגִי תִבְעַר־אֵשׁ דִּבַּרְתִּי בִּלְשׁוֹנִי ׃

meorū dierum mensurā & ,meum finē Domine me scire Fac

5 [f]הוֹדִיעֵנִי יְהוָה קִצִּי [g]וּמִדַּת יָמַי

palmos † Ecce .*ego qui quanti noscam* ;*ipsa** quæ

6 מַה־הִיא אֵדְעָה מֶה־חָדֵל אָנִי ׃ הִנֵּה טְפָחוֹת

:te coram nihil tanquam meum tempus & ,meos dies *dedisti*

נָתַתָּה יָמַי וְחֶלְדִּי כְאַיִן נֶגְדֶּךָ

Selah ,stans homo omnis vanitas vniuersa vtique

אַךְ כָּל־הֶבֶל כָּל־אָדָם [h]נִצָּב סֶלָה ׃

vanè † veruntamen ,vir ambulauit imagine in Veruntamen

7 אַךְ־בְּצֶלֶם יִתְהַלֶּךְ־אִישׁ אַךְ־הֶבֶל

.ea *colligens quis* ‖ nesciet & ,*coaceruauit** :tumultuabuntur

[i]יֶהֱמָיוּן יִצְבֹּר וְלֹא־יֵדַע מִי־אֹסְפָם ׃

---

gratia.

[a]רַבב

* eo quòd sequebar

[b]רוֹע

רדפי

קׄ

‡ ad salutem meam.

[c]יֶשַׁע

לידותון

קׄ

* ne peccem

‡ clausuram quandiu est impius

[d]דומם

‡ medio mei,

[e]חמם

[f]ידע [g]מדד

* sit, scio quòd temporalis sum

† vt palmi mensuram posuisti.

[h]יצב

† in vanum

* cōgregabit,

‖ qui congregat

[i]המה

te in mea *expectatio* † :Domine expectaui quid nunc Et — † spes

8 וְעַתָּה מַה־[k]קִּוִּיתִי אֲדֹנָי [l]תּוֹחַלְתִּי לְךָ — [k]קוה [l]יחל

:me erue meis præuaricationibus omnibus Ex *ipsa* * — * est.

9 הִיא׃ מִכָּל־פְּשָׁעַי [m]הַצִּילֵנִי — [m]נצל

non ,Obmutui .me ponas ne stulti opprobrium

10 חֶרְפַּת נָבָל אַל־[n]תְּשִׂימֵנִי׃ נֶאֱלַמְתִּי לֹא — [n]שׂום

me *desuper* * Remoue .fecisti tu quia :meum os aperiam — * à

11 אֶפְתַּח־פִּי כִּי אַתָּה [o]עָשִׂיתָ׃ הָסֵר מֵעָלַי — [o]עשה

.defeci ego tuæ manus *conflictu* ‡ à :tuam plagam — ‡ bello

נִגְעֶךָ מִתִּגְרַת יָדְךָ אֲנִי [p]כָלִיתִי׃ — [p]כלה

,virum corripuisti iniquitatem *super* ‡ increpationibus In — ‡ propter

12 [q]בְּתוֹכָחוֹת עַל־עָוֺן יִסַּרְתָּ אִישׁ — [q]יכח

vanitas veruntamen :eius desiderium timeã vt fecisti liquescere &

[r]וַתֶּמֶס כָּעָשׁ חֲמוּדוֹ אַךְ הֶבֶל — [r]מסס

,Domine meam orationem Audi .Selah ,homo omnis

13 כָּל־אָדָם סֶלָה׃ שִׁמְעָה [s]תְפִלָּתִי יְהוָה — [s]פלל

ne meam lachrymam ad :percipe auribus meum clamorem &

וְשַׁוְעָתִי הַאֲזִינָה אֶל־דִּמְעָתִי אַל־

.mei patres omnes vt incola *:tecum ego* ″ peregrinus quia *,taceas* * — * surdum te exhibeas, ″ sum apud te;

תֶּחֱרַשׁ כִּי גֵר אָנֹכִי עִמָּךְ [t]תּוֹשָׁב כְּכָל־אֲבוֹתָי׃

.*ego* * non & ,vadam antequam ;roborabor & ,me à *Claude* † — [t]ישב

14 [u]הָשַׁע מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה בְּטֶרֶם [x]אֵלֵךְ וְאֵינֶנִּי׃ — † Desine * sim.

PSAL. XL. מ

[u]שׁוע [x]ילך

expectaui Expectando .canticum ,Dauid ipsi Victori

1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר׃ קַוֹּה קִוִּיתִי

.meum clamorem audiuit & ,*me ad declinauit* & :Dominum inclinauit se mihi,

2 יְהוָה [y]וַיֵּט אֵלַי וַיִּשְׁמַע שַׁוְעָתִי׃ — [y]נטה

:cœni luto è ,sonitus cisterna è me fecit ascendere Et

3 [z]וַיַּעֲלֵנִי מִבּוֹר שָׁאוֹן מִטִּיט הַיָּוֵן — [z]עלה

.meos gressus *parans* ‡ ;meos pedes petram super statuit & — ‡ dirigens

[a]וַיָּקֶם עַל־סֶלַע רַגְלַי כּוֹנֵן אֲשֻׁרָי׃ — [a]קום

.nostro Deo laudem ,nouum * canticum meo ore in *dedit* | Et — | posuit * hoc

4 וַיִּתֵּן בְּפִי [b]שִׁיר חָדָשׁ [c]תְּהִלָּה לֵאלֹהֵינוּ — [b]שׁור [c]הלל

.Domino in sperabunt & :timebunt & ,multi videbunt

יִרְאוּ רַבִּים וְיִירָאוּ וְיִבְטְחוּ בַּיהוָה׃

Beatus vir | non & ;suam spem Dominum posuit qui *viri Felicitates*

[a] שוט | אשרי הגבר אשר־[a]שם יהוה מבטחו ולא־ 5

† ad | .mendacium † declinantes & ,superbos ad respexit

[b] שוט | פנה אל־רהבים [b]ושטי כזב׃

,tua mirabilia meus Deus Domine tu fecisti Multa

[c] עשה | רבות [c]עשית אתה יהוה אלהי נפלאתיך 6

est qui ordinet | annunciabo :te apud *ordinare* non nos erga tuas cogitationes &

[d] נגד | ומחשבתיך אלינו אין ערך אליך [d]אגידה

† plura sunt quam vt narrentur. | .*narrare præ fuere fortia* † ;loquar &

ואדברה עצמו מספר׃

‡ oblationem | :mihi fodisti aures ,noluisti *munus* ‡ & Sacrificium

[e] כרה | זבח ומנחה לא חפצת אזנים [e]כרית לי 7

Tunc .postulasti non peccato pro sacrificiū & ,holocaustum

עולה וחטאה לא שאלת׃ אז 8

.me super est scriptū libri volumine in :veni Ecce ,dixi

[f] בוא [g] גלל | אמרתי הנה־[f]באתי [g]במגלת־ספר כתוב עלי׃

§ Vt facerem | tua lex & :volui mi Deus tuam voluntatem *faciendum Ad* §

[h] רצה [i] ירה | לעשות־[h]רצונך אלהי חפצתי [i]ותורתך 9

* est. | cœtu in iustitiam Annunciaui .*meorum viscerum medio in

בתוך מעי׃ בשרתי צדק בקהל 10

‖ prohibui. | .sciuisti tu Domine ;*prohibebo* ‖ non mea labia ecce ,multo

[k] רבב | [k]רב הנה שפתי לא אכלא יהוה אתה ידעת׃

:mei cordis medio in operui non tuam Iustitiam

[l] כסה | צדקתך לא־[l]כסיתי בתוך לבי 11

† abscondi | *celaui* † non :dixi tuam salutem & ,tuam veritatem

[m] ישע | אמונתך [m]ותשועתך אמרתי לא־כחדתי

.multo cœtu in tuam veritatē & ,tuam misericordiam

[n] אמן [o] רבב | חסדך [n]ואמתך לקהל [o]רב׃

‡ prohibeas | :me à tuas misericordias *occludas* ‡ ne Domine Tu

אתה יהוה לא־תכלא רחמיך ממני 12

.me custodiant semper tua veritas & tua misericordia

[p] נצר | חסדך ואמתך תמיד [p]יצרוני׃

‡ innumeras | *numerum non ad vsque* ‡ mala me *super* circundederunt Quoniam

[q] רוע | כי אפפו־עלי [q]רעות עד־אין מספר 13

:videre potui non & ,meæ iniquitates me comprehenderūt

[r] נשג [s] עון | [r]השיגוני [s]עונתי ולא־יכלתי [t]לראות

me dereliquit meũ cor & ,mei capitis capillis præ ſunt *fortificata* ‖
עָצְמוּ מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי וְלִבִּי עֲזָבָנִי׃
mei auxiliũ ad Domine ;me *eruendum ad* † Domine Complace
14 רְצֵה יְהוָה [u] לְהַצִּילֵנִי יְהוָה לְעֶזְרָתִי
quærentes pariter erubeſcent & ,afficientur Pudore .feſtina
15 חוּשָׁה׃ יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ יַחַד מְבַקְשֵׁי
,retrorſum reuertentur :eam *abſumendum ad* † ,meam animam
נַפְשִׁי [u] לִסְפּוֹתָהּ [x] יִסֹּגוּ אָחוֹר
ſuper ‡ Deſolabuntur .meum malum volentes ,*pudefient* ‡ &
16 וְיִכָּלְמוּ חֲפֵצֵי רָעָתִי׃ [y] יָשֹׁמּוּ עַל־
.euge ,Euge :*mihi dicentes* * ,ſui pudoris mercedem
עֵקֶב [z] בָּשְׁתָּם הָאֹמְרִים לִי הֶאָח הֶאָח׃
, te quærentes omnes te in lætabuntur & ,Gaudebunt
17 [a] יָשִׂישׂוּ וְיִשְׂמְחוּ בְּךָ כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ
tuam ſalutem *diligentes* ‖ ,Dominus Magnificetur ,ſemper dicent
יֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל יְהוָה אֹהֲבֵי [b] תְּשׁוּעָתֶךָ׃
:*mihi* ‡ cogitabit Dominus ,egenus & ,*afflictus* † ego Et
18 וַאֲנִי [c] עָנִי [c] וְאֶבְיוֹן אֲדֹנָי יַחֲשָׁב לִי
ne mi Deus :tu ‡ meus liberator & ,meum auxilium
עֶזְרָתִי וּמְפַלְטִי אַתָּה אֱלֹהַי אַל־
tardaueris
תְּאַחַר׃

[t] ראה
‖ multiplicatę
† vt eruas
[u] נצל
† vt perdant
[u] ספה [x] סוג
‡ pudore affi-cientur
‡ in
[y] שמם
* qui dicũt de me:
[z] בוש [a] שוש
‖ qui diligunt
[b] ישע
† pauper,
‡ de me:
[c] ענה [d] אבה
‡ es

PSAL. XLI. מא

intelligentis Beatitudines .Dauid cantus Victori
1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל
Dominus eum liberabit mala die in *:tenuem ad*
2 אֶל־[e] דָּל בְּיוֹם רָעָה יְמַלְּטֵהוּ יְהוָה׃
beatificetur ;eum viuificet & ,eum cuſtodiat Dominus
3 יְהוָה יִשְׁמְרֵהוּ [f] וִיחַיֵּהוּ יְאֻשַּׁר
eius inimicorum *anima in* ‖ eum tradas ne & :terra in
בָּאָרֶץ וְאַל־תִּתְּנֵהוּ בְּנֶפֶשׁ אֹיְבָיו׃
omne :*languoris* † lectu ſuper eum fulciat Dominus
4 יְהוָה יִסְעָדֶנּוּ עַל־עֶרֶשׂ [g] דְּוָי כָּל־
.eius infirmitate in verſaſti eius cubile
מִשְׁכָּבוֹ הָפַכְתָּ [h] בְחָלְיוֹ׃

Beatus vir qui intelligit ſuper pauperẽ:
[e] דלל
[f] חיה
ואשר
ק
‖ voluntati
† doloris eius
[g] דוה
[h] חלה

,meam animā ſana ;mei miſerere Domine :dixi Ego

אני־אמרתי יהוה חנני רפאה נפשי 5

§ de me

mihi § malum dicent mei Inimici .tibi peccaui quia

כי־חטאתי לך: אויבי יאמרו רע לי 6

venerit ſi Et ?eius nomen peribit & ,morietur quando

מתי ימות ואבד שמו: ואם־בא 7

congregabit ,eius cor loquetur mendacium ,videndum ad

לראות שוא ידבר לבו יקבץ־

loquetur ,foras egredietur :ſibi iniquitatem

און לו יצא לחוץ ידבר:

* aduerſum
|| murmurabunt
† aduerſum
‡ impium

,me habentes odio omnes *muſſitabunt* || me *ſuper* * Simul

יחד עלי יתלחשו כל־שנאי 8

Beliahal ‡ Verbum .mihi malum cogitabunt me *ſuper* †

עלי יחשבו רעה לי: דבר־בליעל 9

adhærebit ei,
§ vt ſurgat.

.*ſurgere* § addet non accubuit qui & ;*ipſum in effuſum*

יצוק בו ואשר שכב לא־יוסיף לקום:

* qui comedebat

comedens * ,*eo in* fidebam cui ,meæ pacis vir Etiam

גם־איש שלומי אשר־בטחתי בו אוכל 10

|| aduerſum

.calcaneum me *ſuper* || magnificauit ,meum panem

לחמי הגדיל עלי עקב:

חנן[a] קום[b]

reddam & ,fac me reſuſcitate & ,mei miſerere Domine tu Et

ואתה יהוה [a]חנני [b]והקימני ואשלמה 11

,me in complacuiſti quoniam ,cognoui hoc In .eis

להם: בזאת ידעתי כי־חפצת בי 12

רוע[c]

ego Et .me ſuper meus inimicus iubilabit non quia

כי לא־[c]יריע איבי עלי: ואני 13

perfectione
§ ambulaui:
* corā te ſemper.

tua faciem ad * me ſtatuiſti & ,me in ſuſtentaſti :§ mea *integritate* in

[d]בתמי תמכת בי [e]ותציבני לפניך

תמם[d] יצב[e]

Iſrael Deus Dominus Benedictus *ſeculum in*

לעולם: ברוך יהוה אלהי ישראל 14

.Amen & ,Amen :ſeculum in vſque & ,ſeculo à

מהעולם ועד העולם אמן ואמן:

ספר שני

PSAL. XLII. מב

intellectus filiis

Corach *filiis* *erudiens* ,Victori

למנצח משכיל לבני־קרח: 1

ita ,aquarum *decursus super anhelabit cervus* Quemadmodum
2 כאיל תערג על־אפיקי־מים כן

mea anima Sitiuit .Deus te ad *anhelabit* ‡ mea anima
3 נפשי תערג אליך אלהים: צמאה נפשי

*faciebus** videbor & ,veniam quando ,viuum Deum *ad* ,Deum ad
לאלהים לאל [f]חי מתי אבוא ואראה [g]פני

die panis mea lachryma mihi Fuit ?*Dei*
4 אלהים: היתה־לי דמעתי לחם יומם

;tuus Deus ‡ Vbi :die omni me ad *dicendo in* † nocte ac
ולילה באמר אלי כל־היום איה אלהיך:

,meam animam me super *effundam &* *,recordabor* ‡ Horum
5 אלה אזכרה ואשפכה עלי נפשי

domum ad vsq; eis cum *me mouebo* ‡ ,numerum in transibo quoniā
כי אעבר [h]בסך [i]אדדם עד־בית

tripudians *turba* ‖ ,confessionis & *,ouationis* * voce in Dei
אלהים בקול־רנה [k]ותודה המון חוגג:

;me *super tumultuaberis* ‡ & ,mea anima te *deprimes* † Cur
6 מה־[l]תשתוחחי נפשי [m]ותהמי עלי

salutes ‡ :ei confitebor adhuc quia ,Deum expecta
הוחלי לאלהים כי־עוד [n]אודנו ישועות

mea anima me *super* ‖ ,mi Deus .eius *facierum* *
7 פניו: אלהי עלי נפשי

Chermonim ‡ & ,Iardē terra de tui recordabor idcirco: *se deprimet* †
[o]תשתוחח על־כן אזכרך מארץ ירדן וחרמונים

*clamans** voraginem *ad* Vorago .*pusillo* ‡ monte *de*
8 מהר מצער: תהום־אל־תהום קורא

tui fluctus & ,tuæ *illisiones* † omnes :tuarum fistularū *vocem* ‖ ad
לקול צנוריך כל־משבריך [p]וגליך

Dominus præcipiet *Interdiu* ‡ .transierunt me super
9 עלי עברו: יומם יצוה יהוה

oratio :mecum eius canticum nocte *in* & ,suam misericordiam
חסדו ובלילה שירה עמי [q]תפלה

.*mearum vitarum* ‡ Deo
לאל [r]חיי:

cerua desiderat ad torrentes
‡ desiderat
* coram Deo?
[f]חיה [g]פנה
† dum dicunt
‡ est
‡ recordās effundo
‡ incedens
[h]סכך [i]דדה
* laudis,
‖ multitudo
[k]ידה [l]שחח
† humiliasti
‡ personuisti in
‡ nam sunt
[m]חמה [n]ידה
* in vultu
| in
† humiliata est: ‡ de
[o]שחח
‡ paruo.
* vocat
‖ sonitum
† inudationes
[p]גלל
‡ In die
[q]פלל
vitæ meæ.
[r]חיה

?mei es oblitus quid Vt : meæ petræ Deo Dicam

אֹמְרָה לְאֵל סַלְעִי לָמָה שְׁכַחְתָּנִי 10

?inimici oppressionem *in* ‖ ambulabo *atratus* † quid vt

לָמָּה־קֹדֵר אֵלֵךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב׃

,mei *hostes* * me *probro affecerunt* ‡ ,meis ossibus in *occisione* In §

בְּרֶצַח בְּעַצְמוֹתַי חֵרְפוּנִי [a] צוֹרְרָי 11

? tuus Deus ‡ Vbi : die omni me ad *ipsos dicendo in* ‖

בְּאָמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ׃

tumultuaberis ‡ cur & ,mea anima te *deprimes* ‖ Cur

מַה־[b]תִּשְׁתּוֹחֲחִי נַפְשִׁי וּמַה־[c]תֶּהֱמִי 12

salutes † ;ei confitebor adhuc quia ,Deum expecta ?me *super*

עָלָי [d] הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד [e] אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת

.meus Deus & ,*mearum facierum* ‖

פָּנַי וֵאלֹהָי׃

PSAL. XLIII. מג

non gente de *meam litem litiga* * & Deus me Iudica

שָׁפְטֵנִי אֱלֹהִים [f] וְרִיבָה רִיבִי מִגּוֹי לֹא־ 1

.me *eripies iniquitatis & doli* § viro à : misericorde

חָסִיד מֵאִישׁ מִרְמָה וְעַוְלָה תְפַלְּטֵנִי׃

?me elongasti quid vt ,meæ fortitudinis Deus † tu Quia

כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי [g] מָעוּזִּי לָמָה זְנַחְתָּנִי 2

? inimici oppressionem *in* * ambulabo *atratus* ‡ quid vt

לָמָּה־קֹדֵר אֶתְהַלֵּךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב׃

:me ducent ipsæ :tuam veritatem & ,tuam lucem Mitte

שְׁלַח־אוֹרְךָ [h] וַאֲמִתְּךָ הֵמָּה יַנְחוּנִי 3

.tua tabernacula ad & ,tuæ sanctitatis montem ad me introducẽt

[i] יְבִיאוּנִי אֶל־הַר־קָדְשְׁךָ וְאֶל־מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ׃

lætitiæ Deum ad ,Dei altare ad introibo Et

וְאָבוֹאָה אֶל־מִזְבַּח אֱלֹהִים אֶל־אֵל שִׂמְחַת 4

.mi Deus ,Deus ,cithara in tibi confitebor & :meæ exultationis

[k] גִּילִי וְאוֹדְךָ בְכִנּוֹר אֱלֹהִים אֱלֹהָי׃

?me *super tumultuaberis* ‡ cur & ,mea anima te *deprimes* Cur

מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי נַפְשִׁי וּמַה־תֶּהֱמִי עָלָי 5

salutes † :ei confitebor adhuc quoniam ,Deo in spera

הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעוֹת

† pullatus
‖ propter
§ Vt occisio est
‡ quũ probris afficiunt
* inimici
[a] צוּר
‖ dicentibus ipsis
‡ est
‖ humiliasti
‡ personuisti in
[b] שחח [c] המה
† qui est
[d] יחל [e] ידה
‖ vultus mei,
* iudica iudicium meum
[f] רוב
§ doloso & iniquo eripe
† es
[g] עוז
‡ pullatus
* propter
[h] אמן
[i] בוא
[k] גול
humiliasti
‡ personuisti in
† qui est

. meus Deus & ;mearum facierum † † vultus mei,

פָּנַי וֵאלֹהָי׃

PSAL. XLIIII. מד

. eruditen * Corach filiis Victori * intelligentia,

1 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל׃

narrauerunt noſtri patres ,audiuimus noſtris auribus in Deus

2 אֱלֹהִים בְּאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ אֲבוֹתֵינוּ סִפְּרוּ־

.quondam diebus in ,eorum diebus in es operatus opus :nobis priſtinis.

לָנוּ פֹּעַל פָּעַלְתָּ בִימֵיהֶם בִּימֵי קֶדֶם׃

:eos plantaueras & ,expuliſti gentes tua manu Tu expellere feciſti,

3 אַתָּה יָדְךָ גּוֹיִם [l]הוֹרַשְׁתָּ [m]וַתִּטָּעֵם [l]ירש [m]נטע

ſuo gladio in non Quia .eos emiſiſti & ,populis malefeciſti,

4 תָּרַע לְאֻמִּים וַתְּשַׁלְּחֵם׃ כִּי לֹא בְחַרְבָּם

:eos ſeruauit non eorum brachium & ;terram poſſederunt

יָרְשׁוּ אֶרֶץ וּזְרוֹעָם לֹא־[n]הוֹשִׁיעָה לָּמוֹ [n]ישע

quia ;tuarum facierum lux & ;tuum brachium & ,tua dextera ſed vultus tui,

כִּי־יְמִינְךָ וּזְרוֹעֲךָ וְאוֹר פָּנֶיךָ כִּי

præcipe ,Deus meus rex ipſe Tu .eos voluiſti complacuiſti in eis.

5 [o]רְצִיתָם׃ אַתָּה־הוּא מַלְכִּי אֱלֹהִים צַוֵּה [o]רצה

:cornupetemus noſtros hoſtes te In .Iahacob ſalutes

6 יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב׃ בְּךָ צָרֵינוּ נְנַגֵּחַ

.nobis obſiſtentes conculcabimus tuo nomine in inimicos noſtros.

בְּשִׁמְךָ נָבוּס [p]קָמֵינוּ׃ [p]קום

non meus gladius & ;ſperabo meo arcu in non Quia

7 כִּי לֹא בְקַשְׁתִּי אֶבְטָח וְחַרְבִּי לֹא

:noſtris hoſtibus ab nos feciſti ſeruare Quoniam .me ſeruabit

8 [q]תוֹשִׁיעֵנִי׃ כִּי [q]הוֹשַׁעְתָּנוּ [r]מִצָּרֵינוּ [q]ישע [r]צור

laudauimus Deo In .pudore affeciſti nos odio habētes & laudamus

9 וּמְשַׂנְאֵינוּ [s]הֱבִישׁוֹתָ׃ בֵּאלֹהִים הִלַּלְנוּ [s]בוש

.Selah ,confitebimur ſeculum in tuo nomini & ,die omni

כָּל־הַיּוֹם וְשִׁמְךָ לְעוֹלָם [t]נוֹדֶה סֶלָה׃ [t]ידה

egredieris non & :nos feciſti erubeſcere & ,elongaſti Etiam

10 אַף־זָנַחְתָּ וַתַּכְלִימֵנוּ וְלֹא־[u]תֵצֵא [u]יצא

ab retrorſum nos redire Facies † .noſtris exercitibus in ‡ ‡ cum † Feciſti

11 בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃ [x]תְּשִׁיבֵנוּ אָחוֹר מִנִּי־ [x]שוב

† nostras opes. Posuisti

[a] שסה

‡ pecudes ‖ Vendidisti

[b] זרה [c] רבה

‡ diuitiis, † propter pretia ″ Ponere fecisti

nos *Dabis* . † sibiipsis diripuerunt nos habentes odio & :hoste

צר ומשנאינו [a]שסו למו׃ תתננו 12

Vendes ‖ .nos dispersisti gentes in & ;cibi *pecus* ‡ vt

כצאן מאכל ובגוים [b]זריתנו׃ תמכר־ 13

.eorum *pretiis in* † multiplicasti non & ,*lucro* ‡ sine tuum populū

עמך בלא־הון ולא־[c]רבית במחיריהם׃

,subsannationem ;nostris vicinis opprobrium nos *Pones* ″

[d]תשימנו חרפה לשכנינו לעג 14

prouerbium nos *Pones* ‖ .nostris circuitibus * derisionem &

[d] שום

* his qui erant in ‖ Ponere fecisti

וקלס לסביבותינו׃ תשימנו משל 15

.populis in capitis commotionem ;gentibus in

בגוים מנוד־ראש בלאמים׃

pudor & ;me coram mea verecundia die Omni

[e] בוש

‡ faciei meæ † Propter vocem * propter inimicum, & vltorem.

כל־היום כלמתי נגדי [e]ובשת 16

,probris afficientis *voce A* † .me operuit *mearum facierum* ‡

פני כסתני׃ מקול מחרף 17

.*vlciscentis se &* ,*inimici faciebus à* *:afficientis contumeliis &

ומגדף מפני אויב ומתנקם׃

nec :tui sumus obliti nec ,nobis venit hoc Totum

[f] בוא

כל־זאת [f]באתנו ולא שכחנוך ולא־ 18

retrorsum se vertit Non .tuo pacto in sumus mentiti

שקרנו בבריתך׃ לא־נסוג אחור 19

.tua semita de noster pes declinauit & ‖ :nostrum cor

‖ nec

[g] נטה

לבנו [g]ותט אשרינו מני ארחך׃

operuisti & :draconis loco in nos contriuisti Quoniam

[h] כסה

כי דכיתנו במקום תנים [h]ותכס 20

nominis sumus obliti Si .mortis vmbra in nos *super*

[i] כפף

scis

עלינו בצלמות׃ אם־שכחנו שם 21

:alienum deum ad nostras palmas expandimus & :nostri Dei

אלהינו ונפרש [i]כפינו לאל זר׃

sciens ipse quia ?hoc inuestigabit Deus Nonne

propter

הלוא אלהים יחקר־זאת כי־הוא ידע 22

tota occidimur te *super* Quoniam .cordis abscondita

pecudes ad iugulandum paratæ.

תעלמות לב׃ כי־עליך הרגנו כל־ 23

.*mactationis* *pecus* vt fuimus æstimati :die

היום נחשבנו כצאן טבחה׃

ne ,expergiscere ?Domine dormies quid vt ,te Suscita
24 עוּרָה לָמָּה תִישַׁן אֲדֹנָי [k] הָקִיצָה אַל־
?abscondes *tuas facies* ‡ quid Vt *.perpetuum* † in te elonges
25 תִּזְנַח לָנֶצַח׃ לָמָּה־פָנֶיךָ תַסְתִּיר
?nostræ oppressionis & ,nostræ afflictionis obliuisceris
תִּשְׁכַּח [l] עָנְיֵנוּ וְלַחֲצֵנוּ׃
adhæsit :nostra anima puluerem ad *est depressa* Quia
26 כִּי שָׁחָה לֶעָפָר נַפְשֵׁנוּ דָּבְקָה
;nobis auxilium * Surge .noster venter terræ
27 לָאָרֶץ בִּטְנֵנוּ׃ קוּמָה עֶזְרָתָה לָּנוּ
.tuam misericordiam propter nos redime &
וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ׃

k קוּץ † seculum. ‡faciem tuam

l ענה humiliauit se

*ad

PSAL. XLV. מה

,*erudiens* ‡ Corach filiis Sosannim § super Victori
1 לַמְנַצֵּחַ עַל־שֹׁשַׁנִּים לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל
,bonum verbum meum cor Eructauit .amorum canticum
2 שִׁיר יְדִידֹת׃ רָחַשׁ לִבִּי דָּבָר טוֹב
scribæ stylus | mea lingua :regi mea opera *ego dicens* †
אֹמֵר אָנִי [m] מַעֲשַׂי לְמֶלֶךְ לְשׁוֹנִי עֵט סוֹפֵר
gratia est diffusa ;hominum filiis præ Pulchruisti . velocis
3 מָהִיר׃ [n] יָפְיָפִיתָ מִבְּנֵי אָדָם הוּצַק חֵן
.seculum in Deus tibi benedixit propterea :tuis labiis in
בְּשִׂפְתוֹתֶיךָ עַל־כֵּן בֵּרַכְךָ אֱלֹהִים לְעוֹלָם׃
;tua gloria :potens §,femur super tuo gladio te Accinge
4 חֲגוֹר חַרְבְּךָ עַל־יָרֵךְ גִּבּוֹר הוֹדְךָ
verbũ super equita ,prosperare tuo decore † Et .tuo decore &
5 וַהֲדָרֶךָ׃ וַהֲדָרְךָ צְלַח רְכַב עַל־דְּבַר־
terribilia te docebit & :iustitiæ mansuetudinis & ,veritatis &
[o] אֱמֶת וְעַנְוָה־צֶדֶק [p] וְתוֹרְךָ נוֹרָאוֹת
te sub populi ,acutæ tuæ Sagittæ .tua dextera
6 יְמִינֶךָ׃ [q] חִצֶּיךָ שְׁנוּנִים עַמִּים תַּחְתֶּיךָ
Deus *tuum Solium* § . regis inimicorum cor in :‡ cadent
7 [r] יִפְּלוּ בְּלֵב אוֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ׃ כִּסְאֲךָ אֱלֹהִים
.tui regni ‡ virga *rectitudinis* virga *:perpetuum &* ,æternum
עוֹלָם וָעֶד שֵׁבֶט מִישֹׁר שֵׁבֶט מַלְכוּתֶךָ׃

§ *lilia* ‡ intellectus

† dico ‖ vt

m עשה

n יפה

§ ô

† in

o אמן p ירה

q חצץ ‡ cadent. § Sedes tua

r נפל in seculum, & vltra: ‡ æquitatis est

אהבת

propterea impietatem odisti & ,iusti iam Dilexisti

אהבת צדק ותשנא רשע על־כן 8

participibus .tuis *sodalibus* præ lætitiæ oleo tuus Deus Dominus te vnxit

[a] שוש משחך אלהים אלהיך שמן ששון[a] מחבריך:

† Vt :tua vestimenta omnia ,*cæsiæ* ‡ ,aloe & ,Myrrha †
‡ & cassia,

מר־ואהלות קציעות כל־בגדתיך 9

†ædibus eburneis, ex quibus .te lætificauerunt *vnde* ,*dentis* *palatiis* † ex

מן־היכלי שן מני שמחוך:

‡ cum honorabilibus coniunx adstitit :tuis *pretiositatibus in* ‡ regum Filiæ

בנות מלכים ביקרותיך נצבה שגל 10

* diademate aureo. ,vide & ,filia Audi .*Ophir* *auri massa* * in tuā dexteram ad

[b] ראה לימינך בכתם אופיר: שמעי־בת ו[b]ראי 11

.tui patris domus & ,tui populi obliuiscere & :tuā aurē inclina &

[c] נטה [c]והטי אזנך ושכחי עמך ובית אביך:

† est ,tuus dominus † ipse quoniam :tuū decorem rex cōcupiscet Et

[d] אוה [d]ויתאו המלך יפיך כי־הוא אדניך 12

‡ Tyri cum *tuas facies* ‡ ,munere *in* Sor || filia Et .ei te incurua &
‡ vultum tuū

[e] שחה [e]והשתחוי־לו: ובת־צר במנחה פניך 13

* est regis filia * inclyta Tota .populi diuites deprecabuntur

[f] חלה [f]יחלו עשירי עם: כל־כבודה בת־מלך 14

‖ polymitis auris induta. .*eius vestimentum* *auri* *ocellaturis ex* ‖ :intrinsecus

פנימה ממשבצות זהב לבושה:

Cum vestibus Phrygioncis eam post virgines :regi adducetur *recamatis in*

[g] יבל לרקמות [g]תובל למלך בתולות אחריה 15

† concomitantes eam, ducentur ad te. ,lætitiis *in* ‡ Ducentur .*tibi* *adductæ* *eius sociæ* †
‡ cum

רעותיה מובאות לך: תובלנה בשמחת 16

.regis palatium *in* ingredientur: :exultatione &

[h] גול [h]וגיל תבאינה בהיכל מלך:

principes *in* eos pones :tui filij erunt tuis patribus Pro

[i] היה [k] שות תחת אבתיך [i]יהיו בניך [k]תשיתמו לשרים 17

omni in tuum nomen faciam Memorare .terra vniuersa in

בכל־הארץ: אזכירה שמך בכל־ 18

tibi confitebūtur populi propterea :generatione & ,generatione

דר ודר על־כן עמים יהודך

vltra .*perpetuum* & ,seculum in

לעלם ועד:

PSAL. XLVI. מו

.canticum Halamoth ſuper ;Corach filiis Victori
1 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח עַל־עֲלָמוֹת [l]שִׁיר׃
angustiis in auxilium :fortitudo & ,ſpes nobis Deus
2 אֱלֹהִים לָנוּ מַחֲסֶה [m]וָעֹז עֶזְרָה [n]בְצָרוֹת
mutando in timebimus non Propterea *.valde inuentum* †
3 נִמְצָא מְאֹד׃ עַל־כֵּן לֹא־[o]נִירָא בְּהָמִיר
,Sonabunt *.marium* † cor in montes *motando in* || & !terram
4 אָרֶץ וּבְמוֹט הָרִים בְּלֵב יַמִּים׃ [p]יֶהֱמוּ
,eius *ſublimitate in* ‡ ,montes contremiſcent :eius aquæ turbabũtur
יֶחְמְרוּ מֵימָיו יִרְעֲשׁוּ־הָרִים בְּגַאֲוָתוֹ
:Dei ciuitatem lætificabunt *eius* riui Fluminis .Selah
5 סֶלָה׃ נָהָר פְּלָגָיו יְשַׂמְּחוּ עִיר־אֱלֹהִים
,eius *interiori* ‡ in Deus .altiſſimi habitaculorum † ſanctum
6 קְדֹשׁ מִשְׁכְּנֵי [q]עֶלְיוֹן׃ אֱלֹהִים בְּקִרְבָּהּ
.mane *reſpiciendo* † ,Deus eam adiuuabit :commouebitur non
בַּל־תִּמּוֹט יַעְזְרֶהָ אֱלֹהִים [r]לִפְנוֹת בֹּקֶר׃
ſua voce in * dedit :regna ſunt mota ,gentes Sonuerunt
7 הָמוּ גוֹיִם מָטוּ מַמְלָכוֹת נָתַן בְּקוֹלוֹ
eleuatio :nobiſcum exercituum Dominus .terra *eſt liquefacta*
8 תָּמוּג אָרֶץ׃ יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב
opera videte ,*Ite* || .Selah ,Iahacob Deus nobis
9 לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃ [s]לְכוּ [t]חֲזוּ מִפְעֲלוֹת
.terra in ſolitudines ,poſuit quæ ;Domini
יְהוָה אֲשֶׁר־שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ׃
arcum ,terræ extremum ad vſque bella ceſſare *Faciens*
10 מַשְׁבִּית מִלְחָמוֹת עַד־קְצֵה הָאָרֶץ קֶשֶׁת
.igni *in* comburet plauſtra :haſtam concidet & ,conteret
יְשַׁבֵּר וְקִצֵּץ [u]חֲנִית עֲגָלוֹת יִשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃
exaltabor :Deus † ego quia ,ſcitote & ,*Remittite* ||
11 [x]הַרְפּוּ [y]וּדְעוּ כִּי־אָנֹכִי אֱלֹהִים אָרוּם
exercituum Dominus .terra in exaltabor ,gentibus in
12 בַּגּוֹיִם אָרוּם בָּאָרֶץ׃ יְהוָה צְבָאוֹת
.Selah ,Iahacob Deus nobis eleuatio :nobiſcum
עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃

[l] שור
[m] עזז [n] צור
† inuenimus validum.
*cum mutabit
[o] ירא
|| cũ moueris
† maris.
[p] המה
‡ propter ſublimitatem
† locum
‡ medio
[q] עלה
† reſpiciente
[r] פנה
*vocem ſuã, defluxit
Venite.
[s] ילך [t] חזה
Facit
[u] חנה
|| Vacate
† ſum
[x] רפה [y] ידע

PSAL. XLVII. מז

.cantus Corach filiis Victori
1 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃
Deo iubilate :palma plaudite populi Omnes
2 כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־[a]כָף [b]הָרִיעוּ לֵאלֹהִים
.oratiōnū ‡ voce in
3 בְּקוֹל [c]רִנָּה׃ altiſſimus Dominus Quoniam
כִּי־יְהוָה [d]עֶלְיוֹן
.terram omnem ſuper magnus rex :terribilis
נוֹרָא מֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃
.noſtros pedes ſubter nationes * & :nos ſubter populos Ducet
4 יַדְבֵּר עַמִּים תַּחְתֵּינוּ וּלְאֻמִּים תַּחַת רַגְלֵינוּ׃
Iahacob excellentiam :noſtram hæreditatem nobis Eliget
5 יִבְחַר־לָנוּ אֶת־נַחֲלָתֵנוּ אֶת־[e]גְּאוֹן יַעֲקֹב
:iubilo in Deus Aſcendit .Selah ,dilexit quem
6 אֲשֶׁר־אָהֵב סֶלָה׃ עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה
:cantate Deo Cantate .tubæ voce in Dominus
7 יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר׃ זַמְּרוּ אֱלֹהִים זַמֵּרוּ
omnis rex Quoniam ,cantate noſtro regi ,cantate
8 זַמְּרוּ לְמַלְכֵּנוּ זַמֵּרוּ׃ כִּי מֶלֶךְ כָּל־
:intelligens canite ,Deus terræ
הָאָרֶץ אֱלֹהִים זַמְּרוּ מַשְׂכִּיל׃
ſuper ſedit Deus :gentes ſuper Deus Regnauit
9 מָלַךְ אֱלֹהִים עַל־גּוֹיִם אֱלֹהִים יָשַׁב עַל־
ſunt aggregati populorum Magnifici .ſuæ ſanctitatis thronum
10 כִּסֵּא קָדְשׁוֹ׃ נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ
;terræ ſcuta $ Dei ipſius quoniam ,Abraham Dei populo
עַם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם כִּי לֵאלֹהִים [f]מָגִנֵּי־אֶרֶץ
.eſt eleuatus * vehementer
מְאֹד נַעֲלָה׃

Marginal notes:
[a] בְּכַף manu,
[b] רוּעַ
‡ laudis
[c] רַנֵּן [d] עָלָה
* tribus
[e] גַּאֲוָה gloriam
intelligibiliter.
Optimates
$ ſunt protectiones
[f] גָּנַן
* enim

PSAL. XLVIII. מח

.Corach filiis cantus Canticum
1 [g]שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־קֹרַח׃
[g] שׁוּר
ciuitate in :valde laudabilis & ,Dominus Magnus
2 גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר

.eius ſanctitatis monte noſtri Dei
אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ׃
Siion mons terræ vniuerſæ gaudium ,*climate* Pulcher — termino,
3 יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל־הָאָרֶץ הַר־צִיּוֹן
:magni regis ciuitas :Aquilonis latera † — † ad
יַרְכְּתֵי צָפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ [h]רָב׃ — [h] רַבַב
.eleuationem ad eſt notus eius *palatiis* † in Deus — † ædibus
4 אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׂגָּב׃
.pariter tranſierunt ;*conuenerunt* reges ecce Quoniam — cōgregati ſūt:
5 כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים [i]נוֹעֲדוּ עָבְרוּ יַחְדָּו׃ — [i] יָעַד
feſtinauerunt ,ſunt territi .ſunt admirati ſic ,viderunt Ipſi
6 הֵמָּה רָאוּ כֵּן תָּמָהוּ נִבְהֲלוּ נֶחְפָּזוּ׃
.parturientis tanquam dolor :ibi eos apprehendit Tremor
7 רְעָדָה אֲחָזָתַם שָׁם [k]חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃ — [k] חוּל
.*Tharſis* * naues conteres Orientali vento In — * maris
8 בְּרוּחַ קָדִים תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ׃
Domini ciuitate in vidimus ſic ,audiuimus Sicut
9 כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן [l]רָאִינוּ בְּעִיר־יְהוָה — [l] רָאָה
in vſque eam *firmabit* Deus ;noſtri Dei ciuitate in ,exercituū — fundauit
צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ עַד־
,tuam miſericordiam Deus Cogitauimus .Selah ,ſeculum — [m] דָּמָה
10 עוֹלָם סֶלָה׃ [m]דִּמִּינוּ אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ — ‡ medio
.tui templi *interiori* † in
בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ׃ — vſque ad
fines *ſuper* tua laus ſic ,Deus tuum nomen Secundum — [n] הָלַל
11 כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן [n]תְּהִלָּתְךָ עַל־קַצְוֵי־
mons Lætetur .tua dextera eſt plena iuſtitia :terræ
12 אֶרֶץ צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ׃ יִשְׂמַח הַר־
.tua iudicia propter Iehudah filiæ exultent ,Siion
צִיּוֹן [o]תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ׃ — [o] גּוּל
.eius turres numerate :eam circuite & ,Siion Circundate
13 [p]סֹבּוּ צִיּוֹן [q]וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ׃ — [p] סָבַב [q] נָקַף
roborate :eius antemurale ad veſtrum cor Ponite
14 [r]שִׁיתוּ לִבְּכֶם לְחֵילָה פַּסְּגוּ — [r] שׁוּת
.nouiſſima progenie in enarretis vt :eius palatia
אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תְּסַפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן׃

‡ in
† vltrà:
‖ vſque ad

: *perpetuum* † & ,ſeculum ‡ noſter Deus Deus iſte Quoniam
כִּי זֶה אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד 15
. mortem *ſuper* ‖ nos ducet ipſe
הוּא יְנַהֲגֵנוּ עַל־מוּת׃

PSAL. XLIX. מט

. cantus Corach filiis Victori
לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ 1
omnes auſcultate :populi omnes hoc Audite
שִׁמְעוּ־זֹאת כָּל־הָעַמִּים הַאֲזִינוּ כָּל־ 2
filij etiam ,hominis filij Etiam .orbis habitatores
יֹשְׁבֵי חָלֶד׃ גַּם־בְּנֵי אָדָם גַּם־בְּנֵי־ 3

pauper.
אָבָה [b] פֶּה

loquetur meum Os . *indigus* & ,diues pariter viri
אִישׁ יַחַד עָשִׁיר [a] וְאֶבְיוֹן׃ [b] פִּי יְדַבֵּר 4
.intelligentias mei cordis meditatio & :ſapientias
חָכְמוֹת [c] וְהָגוּת לִבִּי תְבוּנוֹת׃

[c] הָגָה

[a] cum

cithara *in* [a] aperiam :meam aurem parabolam ad Inclinabo
אַטֶּה לְמָשָׁל אָזְנִי אֶפְתַּח בְּכִנּוֹר 5
?mali diebus in timebo quid Vt .meum ænigma
חִידָתִי׃ לָמָּה [d] אִירָא בִּימֵי רָע 6

[d] יָרֵא
† quando

?me circundabit meorum calcaneorum iniquitas †
[e] עֲוֺן עֲקֵבַי [f] יְסֻבֵּנִי׃

[e] עָוָה [f] סָבַב

‖ Sūt qui fidūt in opibus ſuis; ‡ diuitiarū ſua rum iactāt ſe,

ſuæ opulentiæ ‡ multitudine in & ;*ſua facultate ſuper Fidentes* ‖
הַבֹּטְחִים עַל־חֵילָם [g] וּבְרֹב עָשְׁרָם 7
,*vir* * redimet redimendo non Fratrem . *gloriabuntur*
יִתְהַלָּלוּ׃ אָח לֹא־פָדֹה יִפְדֶּה אִישׁ 8

[g] רָבַב
* quiſpiam,

erit pretioſa Et .ſuam propitiationem Deo dabit nec
לֹא־יִתֵּן לֵאלֹהִים כָּפְרוֹ׃ וְיֵקַר 9

‡ vt quieſcat quis

.ſeculum in *deſinet* & ‡ ,eorum animæ redemptio
[h] פִּדְיוֹן נַפְשָׁם וְחָדַל לְעוֹלָם׃

[h] פָּדָה
† ſeculum·
* viſurus ſepulchrum.

.*foueam videns* * non :*æternum* † in adhuc viuat Et
[i] וִיחִי־עוֹד לָנֶצַח לֹא יִרְאֶה [k] הַשָּׁחַת׃ 10
inſipiens & ,ſtultus ſimul ,*morientur* ‡ ſapientes ,videbit Nam ‖
כִּי יִרְאֶה׀ חֲכָמִים יָמוּתוּ יַחַד כְּסִיל וָבַעַר 11

[i] חָיָה [k] שׁוּת
‖ At
‡ mori,&quòd
‡ diuitias ſuas,
* Interiora

eorum *Intimum* * . *ſuam facultatem* ‡ alienis relinquent & ;peribunt
יֹאבֵדוּ וְעָזְבוּ לַאֲחֵרִים חֵילָם׃ קִרְבָּם 12

generatione in eorum tabernacula ,seculum in eorum domus
בָּתֵּימוֹ ׀ לְעוֹלָם מִשְׁכְּנֹתָם לְדוֹר
.terras *super* suis nominibus in vocauerunt:generationem &
וָדֹר קָרְאוּ בִשְׁמוֹתָם עֲלֵי אֲדָמוֹת׃
iumenta sicut * assimilatus ;*pernoctabit* non honore in homo Et
13 וְאָדָם בִּיקָר בַּל־יָלִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת
eorum posteri & ,ipsis stultitia eorum via Hæc *sunt excisi* ‖
14 נִדְמוּ׃ זֶה דַרְכָּם כֵּסֶל לָמוֹ וְאַחֲרֵיהֶם ׀
inferno in *pecus* † Sicut .Selah ,*volent ipsorum ore in* $
15 בְּפִיהֶם יִרְצוּ סֶלָה׃ כַּצֹּאן ׀ לִשְׁאוֹל
recti *eos in* $ dominabuntur & ,eos depascet mors ,ponentur
שַׁתּוּ מָוֶת יִרְעֵם וַיִּרְדּוּ בָם יְשָׁרִים ׀
habitaculo ab *sepulchrum veterandum ad* ‖ eorum figura & :mane *in*
לַבֹּקֶר וְצִירָם לְבַלּוֹת שְׁאוֹל מִזְּבֻל
manu $ de meam animam redimet Deus Veruntamen .sibi †
16 לוֹ׃ אַךְ־אֱלֹהִים יִפְדֶּה־נַפְשִׁי מִיַּד
cùm ,timueris Ne .Selah ,me susceperit cùm :inferi
17 שְׁאוֹל כִּי יִקָּחֵנִי סֶלָה׃ אַל־תִּירָא כִּי־
.eius domus gloria *fuerit multiplicata* ‡ cùm ;vir fuerit ditatus
יַעֲשִׁר אִישׁ כִּי־יִרְבֶּה כְּבוֹד בֵּיתוֹ׃
neque ;omnia accipiet *ipsum moriendo in* $ non Quoniam
18 כִּי לֹא בְמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל לֹא־
suæ animæ Quoniam .eius gloria eum post descendet
19 יֵרֵד אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ׃ כִּי־נַפְשׁוֹ
.tibi benefeceris si ,te laudabunt & ;*benedicet suis vitu* ‖ in
בְּחַיָּיו יְבָרֵךְ וְיוֹדֻךָ כִּי־תֵיטִיב לָךְ׃
in vsque † ,suorum patrum progeniem in vsque Introibit
20 תָּבוֹא עַד־דּוֹר אֲבוֹתָיו עַד־
non & ,honore in Homo .lumen videbunt non *æternum* ‡
21 נֵצַח לֹא יִרְאוּ־אוֹר׃ אָדָם בִּיקָר וְלֹא
sunt excisi iumenta sicut ‖ ,est assimilatus :intelliget
יָבִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ׃

PSAL. L. נ

,est locutus Dominus *Deus* *Fortis* .Asaph ipsi Cantus
1 מִזְמוֹר לְאָסָף אֵל ׀ אֱלֹהִים יְהוָה דִּבֶּר

permanebit, * iumentis
לוּן
‖ quę intereūt.
דמה
$ secundum ipsam ibunt, † pecora $ eis
רצה שות
רעה ירד
וצורם
ק
‖ vt veterascat egredietur ad foueam
לקח
† quod erat $ potestate ‡ creuerit $ cùm mortuus fuerit
לקח
‖ vita sua ille benedixit;
חיה ירה
† qui
‡ seculum
ראה
‖ iumentis,quę pereunt.
דמה
Deus Deorum.

occaſum .eius *ingreſſum* ad vſque Solis ortu ab ;terram aduocauit &

וַיִּקְרָא־אָרֶץ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־[a]מְבֹאוֹ׃ [a] בּוֹא

‡ perfecti .effulſit Deus decoris *uniuerſitate* ‡ Siion Ex

2 מִצִּיּוֹן מִכְלַל־[b]יֹפִי אֱלֹהִים [c] הוֹפִיעַ׃ [b] יָפָה [c] יָפַע

coram eo *eius facies ad* ignis ,ſilebit non & ,noſter Deus Veniet

3 יָבֹא אֱלֹהֵינוּ וְאַל־יֶחֱרַשׁ אֵשׁ־לְפָנָיו

vorabit, ‖ in .vehementer eſt excitata tempeſtas eius circuitu ‖ & ,*peredet*

תֹּאכֵל וּסְבִיבָיו נִשְׂעֲרָה מְאֹד׃

vt iudicet *iudicandum ad* ,terram ad & :deſuper cælos ad Aduocabit

4 יִקְרָא אֶל־הַשָּׁמַיִם מֵעָל וְאֶל־הָאָרֶץ לָדִין

‡ ſanctos * qui pepigerunt *ferientes* * :meos *pios* ‡ mihi Congregate .ſuum populum

5 עַמּוֹ׃ אִסְפוּ־לִי חֲסִידָי כֹּרְתֵי

‡ nunciabunt cæli *indicabunt* ‡ Et .ſacrificium ſuper meum pactum

6 בְרִיתִי עֲלֵי־זָבַח׃ [d] וַיַּגִּידוּ שָׁמַיִם [d] נָגַד

† eſt, .Selah ,*ipſe* † iudex Deus quòd :eius iuſtitiam

צִדְקוֹ כִּי־אֱלֹהִים שֹׁפֵט הוּא סֶלָה׃

faciam teſtificari & ,Iſrael ;loquar & ,mi populus Audi

7 שִׁמְעָה עַמִּי וַאֲדַבֵּרָה יִשְׂרָאֵל [e] וְאָעִידָה [e] עוּד

† contra ʼſum ſuper Non .*ego tuus Deus Deus :te *in* †

8 בָּךְ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ אָנֹכִי׃ לֹא עַל־

† nec ſuper holocauſta tua quod non fuerint .ſemper me coram *tua aſcenſiones &* † :te arguam tua ſacrificia

זְבָחֶיךָ [f] אוֹכִיחֶךָ [g] וְעוֹלֹתֶיךָ לְנֶגְדִּי תָמִיד׃

tuis ſeptis de :iuuencum tua domo è accipiam Non

9 לֹא־אֶקַּח מִבֵּיתְךָ [h] פָר מִמִּכְלְאֹתֶיךָ [f] יָכַח [g] עָלָה

[h] פָּר :ſiluæ beſtia omnis ‡ mihi Quoniam .hircos

10 עַתּוּדִים׃ כִּי־לִי כָל־[i]חַיְתוֹ־יָעַר ‡ ſunt

[i] חַיָּה volatile omne Cognoui .mille montibus in animalia

11 בְּהֵמוֹת בְּהַרְרֵי־אָלֶף׃ יָדַעְתִּי כָּל־עוֹף

‖ mecum eſt. non ,eſuriero Si .*me apud* ‖ agri fera & ;montium

12 הָרִים וְזִיז שָׂדַי עִמָּדִי׃ אִם־אֶרְעַב לֹא־

meus eſt .eius plenitudo & ,orbis *mihi* quia ;tibi dicam

אֹמַר לָךְ כִּי־לִי תֵּבֵל וּמְלֹאָהּ׃

taurorum; hircorum ſanguinem & ;*fortium* carnem comedam Nunquid

13 הַאוֹכַל בְּשַׂר אַבִּירִים וְדַם עַתּוּדִים

laudem: altiſſimo redde & :*confeſſionem* Deo Immola ?bibam

14 אֶשְׁתֶּה׃ זְבַח לֵאלֹהִים [k] תּוֹדָה וְשַׁלֵּם [l] לְעֶלְיוֹן [k] יָדָה [l] עָלָה

,te eruam :anguſtiæ die in me inuoca Et .tua vota

15 אֲחַלֶּצְךָ צָרָה [m] בְּיוֹם וְקָרָאֵנִי נְדָרֶיךָ׃ [m] צור

,tibi Quid :Deus dixit impio Et .me honorificabis &

16 מַה־לְּךָ אֱלֹהִים אָמַר וְלָרָשָׁע וּתְכַבְּדֵנִי׃

ſuper † meum pactum aſſumas & :mea ſtatuta *narrandum ad* ‡ ‡ vt enarres † in

עָלֵי־ בְרִיתִי [o] וַתִּשָּׂא [n] חֻקָּי לְסַפֵּר [n] חקק

mea verba proieciſti & ,diſciplinam odiſti tu Et ?tuo ore

17 דְּבָרַי וַתַּשְׁלֵךְ מוּסָר שָׂנֵאתָ וְאַתָּה [p] פִיךָ׃ [o] נשא [p] פפה

cum & ;eo cum *complacebas &* ,furem videbas Si .te poſt delectabaris

18 וְעִם עִמּוֹ [r] וַתִּרֶץ גַנָּב [q] אִם־רָאִיתָ אַחֲרֶיךָ׃ [q] ראה [r] רצה

;malum in mittebas tuum Os .| tua portio adulteris ‖ erat.

19 בְרָעָה שָׁלַחְתָּ פִּיךָ מְנָאֲפִים חֶלְקֶךָ׃

tuum fratrem *in* * ,Sedebas .dolum concinnabat tua lingua & * contra

20 בְּאָחִיךָ [s] תֵשֵׁב מִרְמָה׃ תַּצְמִיד וּלְשׁוֹנְךָ [s] ישב

.probrum dabas tuæ matris filium *in* ‡ ;loquebaris ‡ contra

תִּתֶּן־[t] דֹּפִי׃ אִמְּךָ בְּבֶן־ תְדַבֵּר [t] דפה

eſſem eſſendo † exiſtimaſti ;tacui & ,feciſti Hæc † quòd

21 אֶהְיֶה־ הֱיוֹת [y] דִּמִּיתָ [x] וְהֶחֱרַשְׁתִּי עָשִׂיתָ [u] אֵלֶּה [u] עשה

.* tuis oculis in ordinabo & ,te arguam ‡ :tu ſicut [x] דמה [y] היה ‡ ſed

לְעֵינֶיךָ׃ וְאֶעֶרְכָה אוֹכִיחֲךָ כָמוֹךָ * iudicium.

,rapiam fortè ne ;Dei *obliuioſi* ‡ hoc *nunc* | Intelligite | quæſo

22 אֶטְרֹף פֶּן־ אֱלוֹהַּ שֹׁכְחֵי זֹאת בִּינוּ־נָא ‡ qui obliuiſcimini

,me honorificauit ,confeſſionem *Sacrificans* .*eruens* * non & * ſit qui eruat:

23 יְכַבְּדָנְנִי תוֹדָה [a] זֹבֵחַ [z] מַצִּיל׃ וְאֵין Qui ſacrificauerit

.Dei ſalutem *in eum faciam videre* , † viam ponenti & [z] נצל [a] ידה

בְּיֵשַׁע אֱלֹהִים׃ [b] אַרְאֶנּוּ דֶּרֶךְ וְשָׂם † Dei corã ſe, oſtendam

PSAL. LI. נא

[b] ראה

eum ad *veniendo In* ‡ .Dauid ipſi cantus Victori ‡ Quando venit

1 אֵלָיו בְּבוֹא־ לְדָוִד׃ מִזְמוֹר לַמְנַצֵּחַ

.ſebah-Bath ad intrauit quando .*prophetam* Nathan propheta:

2 בַּת־שָׁבַע׃ אֶל־ [c] בָּא כַּאֲשֶׁר־ הַנָּבִיא נָתָן [c] בוא

:tuam *miſericordiam* ſecundum Deus mei Miſerere pietatem

3 כְּחַסְדֶּךָ׃ אֱלֹהִים [d] חָנֵּנִי [d] חנן

dele tuarum miſericordiam multitudinem ſecundum

מְחֵה רַחֲמֶיךָ כְּרֹב

Plurimùm ?mea iniquitate ab me laua ,Multiplica .meas præuaricationes
הרב | פשעי׃ הרבה כבסני [a]מעוני 4
ק | meas præuaricationes Quoniam .me munda meo peccato à &
עורה [a] | ומחטאתי טהרני׃ כי־פשעי 5
agnofco: * eft | .femper* me coram meum peccatum & ;cognofcam ego
אני [b]אדע וחטאתי נגדי תמיד׃
ידע [b] | ,feci tuis oculis in malum & ,peccaui tibi foli ,Tibi
רוע [c] | לך לבדך חטאתי [c]והרע בעיניך עשיתי 6
iuftifices te cum locutus fueris purifices te cum iudicaueris. | te iudicando in fis mundus ,te loquendo in fis iuftus vt
למען תצדק בדברך תזכה בשפטך׃
me calefecit † peccato in * & ;fum formatus ‖ iniquitate in * Ecce
הן־בעון חוללתי ובחטא יחמתני 7
† cum ‡ genitus ‡ calefacta eft de | :renibus in voluifti veritatem Ecce :mea mater
אמי׃ הן־[d]אמת חפצת [e]בטחות 8
.me facies ‡ fcire fapientiam abftrufo ‡ in &
אמן [d] טוח [e] | ובסתם חכמה תודיעני׃
‡ occulto ‡ fecifti | ,me lauabis mundabor & hyffopo in me peccato à Purificabis
תחטאני באזוב ואטהר תכבסני 9
,gaudium me facies Audire .dealbabor niue præ &
לבן [f] ששש [g] | ומשלג [f]אלבין׃ תשמיעני [g]ששון 10
‡ quæ | Abfconde .contriuifti ‡ offa exultabunt :lætitiam &
גול [h] דכה [i] | ושמחה [h]תגלנה עצמות [i]דכית׃ הסתר 11
‡ faciē tuam | .dele meas iniquitates omnes & ;meis peccatis à tuas facies ‡
פניך מחטאי וכל־עונתי מחה׃
rectum fpiritum & ;Deus mihi crea mundum Cor
לב טהור ברא־לי אלהים ורוח נכון 12
* vifceribus meis. ‖ facie tua; | ;tuis faciebus ‖ à me proiicias Ne .meo interiori * in innoua
חדש בקרבי׃ אל־תשליכני מלפניך 13
Redde .me à capias ne tuæ fanctitatis fpiritum &
לקח [k] שוב [l] | ורוח קדשך אל־[k]תקח ממני׃ [l]השיבה 14
confirma | .me facies voluntario fpiritu & ;tuæ falutis gaudium mihi
לי ששון ישעך ורוח נדיבה תסמכני׃
te ad peccatores & :tuas vias præuaricatores Docebo
אלמדה פשעים דרכיך וחטאים אליך 15
,Deus fanguinibus de me Erue .conuertentur
נצל [m] | ישובו׃ [m]הצילני מדמים ׀ אלהים 16

.tuam iustitiam mea lingua laudabit :meæ salutis Deus
ⁿישׁע אלהי ⁿתשׁועתי תרנן לשׁוני צדקתך׃
annunciabit meum os & ;aperies mea labia Domine
ºנגד 17 אדני שׂפתי תפתח ופי ºיגיד
:darem & ‡ ,sacrificium *voles* † non Quoniam .tuam laudem † vis
‡ alioqui
18 תהלתך׃ כי לא־תחפץ זבח ואתנה
spiritus Dei Sacrificia .*acceptabis* * non *ascensionem* † § holocaustū
* vis
19 עולה לא תרצה׃ זבחי אלהים רוח
non Deus † confractum & ,contritum cor :contritus † hæç
נשׁברה לב־נשׁבר ונדכה אלהים לא
·Siion ipsi ,tua voluntate in fac Bene .despicies
ᵖרצה 20 תבזה׃ היטיבה ᵖברצונך את־ציון
sacrificia voles Tunc .Ierusalaim muros *ædificabis* † † ædifices
21 תבנה חומות ירושׁלם׃ אז תחפץ זבחי־
super *facient ascendere* ‖ tunc :*holocaustum &* ,*ascensionem* * ,iustitiæ * holocaustū,
& oblatione:
צדק עולה וכליל אז ᑫיעלו על־ ‖ offerent
.*iuuencos* † tuum altare † vitulos.
ᑫעלה ʳפר מזבחך ʳפרים׃

PSAL. LII. נב

Doegh *veniendo In* ‖ .Dauid ipsi *Maschil* * Victori * intellectus
1 למנצח משׂכיל לדוד׃ בבוא דואג ‖ Quādo venit
† Edomæus,
in Dauid Venit ·ei dixit & ,Saul ipsi nūciauit & ,*Edomæum* †
ˢנגד 2 האדומי ˢויגד לשׁאול ויאמר לו בא דוד אל־
‡ iactas te de
?potens ô malitia *in gloriaberis* ‡ Cur .Achimelech domum
ᵗרוע 3 בית אחימלך׃ מה־תתהלל ᵗברעה הגבור
† est
cogitabit Prauitates * .die omni † Dei misericordia *Cōtritiones
cogitauit
4 חסד אל כל־היום׃ ᵘהוות תחשׁב
ᵘהוה .dolum faciens acuta nouacula sicut :tua lingua
ˣרמה לשׁונך כתער מלטשׁ עשׂה ˣרמיה׃
loqui quàm † mendacium :*bono præ* ‖ malum Dilexisti ‖ magis quàm
5 אהבת רע מטוב שׁקר מדבר bonum:
† magis
lingua deuorationis verba *omnia* ‡ Dilexisti .Selah ,iustitiam ‡ omninò
6 צדק סלה׃ אהבת כל־דברי־בלע לשׁון *seculū tollet
ʸנתץ ,te *conteret æternum* * in :te destruet Deus Etiam .dolosa
ᶻחתה 7 מרמה׃ גם־אל ʸיתצך לנצח ᶻיחתך

euellet ,viuentium terra è te eradicabit & :tabernaculo è te abradit &

נסח a — ויסחך a מאהל ושרשך מארץ חיים

eum super & ;timebunt & ,iusti videbunt Et .Selah

ראה b — סלה׃ b ויראו צדיקים וייראו ועליו 8

‡ qui — ,suâ fortitudine Deum posuit non* vir Ecce .ridebunt

שום c עוז d — ישחקו׃ הנה הגבר לא c ישים אלהים d מעוזו 9

† sed — .sua prauitate in est roboratus ;*suæ opulentiæ multitudine in*‡ fidit &†

‡ multitudini diuitiarum suarum — ויבטח ברב עשרו יעז e בהותו׃

sperau :Dei domo in *frondosa* § olea sicut ego Et

הוה e — ואני כזית רענן בבית אלהים בטחתי 10

§ viridis
* in
‖ vltrà — .*perpetuum* ‖ & ,seculum * Dei misericordia in

בחסד־אלהים עולם ועד׃

expectabo & :fecisti quoniam ,seculum in tibi Confitebor

ידה f עשה g — אודך f לעולם כי g עשית ואקוה 11

* est — .tuis misericordibus coram* bonum quoniam ,tuum nomen

שמך כי־טוב נגד חסידיך׃

PSAL. LIII. נג

† intellectus — ,Dauid ipsi *Maschil*† ,Machalath super Victori

למנצח על־מחלת משכיל לדוד׃ 1

stultus ‡ est — ,§corruperunt :Deus‡ non ,suo corde in *nebulo* Dixit

§ viam suam, — אמר נבל בלבו אין אלהים השחיתו 2

* &
‖ est qui faciat — .bonum *faciens* ‖ non* ,iniquitatem fecerunt abominabilē &

והתעיבו עול אין עשה־טוב׃

,hominum filios super prospexit cælis è Deus

אלהים משמים השקיף על־בני־אדם 3

.Deum requirens ,intelligens sit an *videndum ad* †

† vt videat — h לראות היש משכיל דרש את־אלהים׃

ראה h — *faciens** non *fœtuerunt* † pariter ,retrocessit ille *Omnis* ‡

‡ Quotusquisque est
† computruerunt,
* est qui faciat — i כלו סג יחדו נאלחו אין עשה 4

.vnus etiam † non ,bonum

טוב אין גם־אחד׃

כלל i — *edentes* ‡ ;iniquitatem operantes cognouerunt Nonne

† est
‡ deuorantes — הלא k ידעו פעלי און אכלי 5

.inuocauerunt non Deum :panē *comederunt* § ,meum populum

ידע k — עמי אכלו לחם אלהים לא קראו׃

quoniam ,timor fuit non* ,timore timuerunt Ibi — * vbi

6 שָׁם פָּחֲדוּ־פַחַד לֹא־הָיָה פָחַד כִּי־

quoniam ,affecisti pudore :te *obsidentis* ‖ ossa dispersit Deus — ‖ castrametātis contra

אֱלֹהִים פִּזַּר עַצְמוֹת [l]חֹנָךְ [m]הֱבִשֹׁתָה כִּי־ — [l]חנה [m]בוש

salutes Sion ex dabit Quis .eos spreuit Deus

אֱלֹהִים מְאָסָם׃ מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשֻׁעוֹת 7

;sui populi captiuitatem *Deum conuertendo in* † ;Israel — † conuertente Deo

יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב אֱלֹהִים שְׁבוּת עַמּוֹ

.Israel lætabitur ,Iahacob exultabit

[n]יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל׃ — [n]גול

PSAL. LIIII. נד

.Dauid ipsi *Maschil* ,*Neghinoth* ‡ in Victori — ‡ psalmis, intellectus

1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ — Cum venissēt abscōditus est apud nos;

Dauid Nōnne Saul ad dixissent & ,Ziphim *veniendo In*

2 בְּבוֹא הַזִּיפִים וַיֹּאמְרוּ לְשָׁאוּל הֲלֹא דָוִד — [o]ישע

,fac me saluum tuo nomine in Deus :*nobiscum se abscondit* — * iudica

3 מִסְתַּתֵּר עִמָּנוּ׃ אֱלֹהִים בְּשִׁמְךָ [o]הוֹשִׁיעֵנִי — * sermones — [p]דון [q]פלל

audi Deus .me *iudicabis** tua fortitudine in & — ‖ aduersum

4 וּבִגְבוּרָתְךָ [p]תְדִינֵנִי׃ אֱלֹהִים שְׁמַע — † fortes

alieni Quoniam .mei oris *dicta** ausculta :meam orationem — [r]קום

5 [q]תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה לְאִמְרֵי־פִי׃ כִּי זָרִים ׀ — ‡ coram se,

:meam animam quæsierunt *terribiles* † & ,me *super*‖ insurrexerūt — [s]שום

[r]קָמוּ־עָלַי וְעָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי — ‡ auxiliatur * est

.Selah ,*sui regione è* ‡ Deum posuerunt non

לֹא [s]שָׂמוּ אֱלֹהִים לְנֶגְדָּם סֶלָה׃ — [t]שוב [u]שור

sustentatores inter * Dominus ;mihi *auxilians* ‡ Deus Ecce — ישיב

6 הִנֵּה אֱלֹהִים עֹזֵר לִי אֲדֹנָי בְּסֹמְכֵי — ק

tua veritate in :meis inimicis malum Reddet .meæ animę

7 נַפְשִׁי׃ [t]יָשׁוּב הָרַע [u]לְשֹׁרְרָי [x]בַּאֲמִתְּךָ — [x]אמן

confitebor :tibi sacrificabo *deuotione In* ‖ .illos succide — [y]צמת

8 [y]הַצְמִיתֵם׃ בִּנְדָבָה אֶזְבְּחָה־לָּךְ [z]אוֹדֶה — ‖ Voluntariè

omni ex Quoniam :†bonum quoniam ,Domine tuo nomini — † est.

9 שִׁמְךָ יְהוָה כִּי־טוֹב׃ כִּי מִכָּל־ — [z]ירה

.meus oculus vidit meis *inimicis* † in & :me eripuit angustia — † hostibus

[a]צָרָה [b]הִצִּילָנִי וּבְאֹיְבַי רָאֲתָה עֵינִי׃ — [a]צור [b]נצל

PSAL. LV. נה

. Dauidi ipſi *Maſchil* , *modulis* in Victori
1 למנצח בנגינות משכיל לדוד׃
ne & ;meam orationem Deus percipe Auribus
2 האזינה אלהים ^a תפלתי ואל־
,mihi Intende . mea deprecatione à te abſcondas
3 תתעלם ^b מתחנתי׃ הקשיבה לי
.tumultuabor & ,*mea meditatione in conquerar* * :me exaudi &
^c ועננּי אריד ^d בשיחי ואהימה׃
quoniam ;impij *coarctationis faciebus* * à ,inimici voce A
4 מקול אויב מפני ^e עקת רשע כי־
.mihi *aduerſabuntur naſo* † in & ,mendacium me *ſuper facient labi* ‡
^f ימיטו עלי און ובאף ישטמוני׃
mortis terrores & :*meo interiori in cruciabitur* * meum Cor
5 לבי ^g יחיל בקרבי ואימות מות
:me *inveniet* * tremor & ,Timor . me ſuper ceciderunt
6 נפלו עלי׃ יראה ורעד יבא בי
pennam mihi dabit Quis † :dixi Et .*horror* ‡ me operuit &
7 ^h ותכסני פלצות׃ ואמר מי־יתן־לי אבר
. *inhabitabo &* , *volabo* ‡ ; columba ſicut
כיונה אעופה ואשכנה׃
.Selah ,deſerto in *pernoctabo; vagando* ‖ me *elongabo* * Ecce
8 הנה ארחיק נדד ^k אלין במדבר סלה׃
.*turbine à excitato* ‡ vento à ;*mihi euaſionem Accelerabo* ‡
9 אחישה מפלט לי מרוח סעה מסער׃
quoniam ;eorum linguam diuide , Domine *Degluti* *
10 בלע אדני פלג לשונם כי־
nocte ac Die . ciuitate in *rixam & ,rapinam* * vidi
11 ^l ראיתי חמס וריב בעיר׃ יומם ולילה
labor ‡ & ,iniquitas & :eius muros ſuper eam circundederunt
יסובבה על־חומתיה ואון ועמל
recedet ‖ non & ;eius *interiori in* † Prauitates .eius *interiori in*
12 בקרבה׃ ^m הוות בקרבה ולא־ימיש
inimicus non Quia .dolus & ,fraus eius platea è
13 מרחובה תך ומרמה׃ כי לא־אויב

---

psalmis, intellectus

^a פלל

^b חנן

* clamabo in ſermone meo,

^c ענה ^d שוח

* facie anguſtię

^e עיק ^f מוט

‡ extenderunt contra

† furore aduerſari ſunt

* doluit in medio mei:

^g חול ^h כסה

* venit ſuper

‡ tremor.

† Vtinā haberem alas

‡ volarem, & requieſcerem.

* elongarem

‖ trāſmigrādo, commorarer

^i נתן ^k לון

‡ Feſtinarem eruere me;

‡ turbinis & tempeſtatis.

* Perde

* iniquitatem, & contradictionem

^l ראה

‡ peruerſitas eſt in medio

† ſūt in medio

‖ receſſit

^m הוה

me *ſuper* ‡ me habens odio non ;*feram* ‡ & ,me *afficiet* * probris

עָלָי ‎מְשַׂנְאִי ‎לֹא־ ‎וְאֶשָּׂא ‎[n] ‎יְחָרְפֵנִי

.eo ab me *abſcondam &* :*magnificauit* ‡

הִגְדִּיל ‎וְאֶסָּתֵר ‎מִמֶּנּוּ׃

,meus *præceptor* :*meam comparationem* * ſecundùm homo tu *Es* *

14 וְאַתָּה אֱנוֹשׁ ‎כְּעֶרְכִּי ‎אַלּוּפִי

:ſecretum *edulcorabamus* † ſimul Qui .meus notus &

15 וּמְיֻדָּעִי׃ ‎אֲשֶׁר ‎יַחְדָּו ‎נַמְתִּיק ‎סוֹד

.*ſtrepitu in* ‡ ambulabamus Dei domo in

בְּבֵית ‎אֱלֹהִים ‎נְהַלֵּךְ ‎בְּרָגֶשׁ׃

:viuentes *ſepulchrum* * deſcendant ,eis *ſuper mors Mulctet* ‡

16 [o] יַשִּׁימָוֶת ‎עָלֵימוֹ ‎[p] יֵרְדוּ ‎שְׁאוֹל ‎חַיִּים

.eorum *interiori* * in ,eorum *habitatione* † in | mala quia

כִּי־רָעוֹת ‎בִּמְגוּרָם ‎בְּקִרְבָּם׃

.me ſeruabit Dominus & :clamabo Deum ad Ego

17 אֲנִי אֶל־אֱלֹהִים אֶקְרָא ‎וַיהוָה ‎[q] יוֹשִׁיעֵנִי׃

:tumultuabor & ,*meditabor* † meridie & ,mane *&* ,Veſpere

18 עֶרֶב ‎וָבֹקֶר ‎וְצָהֳרַיִם ‎אָשִׂיחָה ‎וְאֶהֱמֶה

meam animam pace in Redimet .meam vocem exaudiet &

19 וַיִּשְׁמַע ‎קוֹלִי׃ ‎פָּדָה ‎בְשָׁלוֹם ‎נַפְשִׁי

.mecum *fuerunt multis in* | quoniam :me *in conflictu* ‡ à

מִקְּרָב־לִי ‎כִּי־[r] בְרַבִּים ‎הָיוּ ‎עִמָּדִי׃

.Selah ,*quondam ſedens* ‡ & ,eos humiliabit & ,Deus Audiet

20 יִשְׁמַע ‎אֵל ‎[ſ] וְיַעֲנֵם ‎וְיֹשֵׁב ‎קֶדֶם ‎סֶלָה

.Deum timuerunt non & :*eis* mutationes * non quibus

אֲשֶׁר ‎אֵין ‎חֲלִיפוֹת ‎לָמוֹ ‎וְלֹא ‎יָרְאוּ ‎אֱלֹהִים׃

.eius pactum polluit ,*eius pacificos in ſuas manus* ‡ Miſit

21 שָׁלַח ‎יָדָיו ‎בִּשְׁלֹמָיו ‎חִלֵּל ‎בְּרִיתוֹ׃

,eius cor *conflictus* | & ,ſuum os *butyris præ* † Lenierunt

22 חָלְקוּ ‎מַחְמָאֹת ‎[t] פִּיו ‎וּקְרָב ‎לִבּוֹ

.*ſtricti* gladij ipſa & ,*oleo præ* ‡ eius verba fuerunt *mollia* *

[u] רַכּוּ ‎דְבָרָיו ‎מִשֶּׁמֶן ‎וְהֵמָּה ‎פְתִחוֹת׃

;te *educabit* † ipſe & ,tuum *donum* ‡ Dominum ſuper Proiice

23 הַשְׁלֵךְ ‎עַל־יְהוָה ‎יְהָבְךָ ‎וְהוּא ‎יְכַלְכְּלֶךָ

.iuſto nutationem ſeculum in dabit non

לֹא־יִתֵּן ‎לְעוֹלָם ‎מוֹט ‎לַצַּדִּיק׃

* affecit
‡ quod ſuſtinuiſſem,
‡ Aduerſum

[n] נשׂא

‡ magnificauit os ſuum; quia abſcondiſſem
* Sed
* æqualitatem meam: dux
† dulceſcere faciebamus
‡ coniunctim.
‡ Exigat debitum mors ab
* in infernum

ישי מות

ק

[o] נשׁה [p] ירד

[q] ישׁע

|| ſunt
† ſocietate
* medio
† loquar,
‡ bello, quod eſt contra
|| multi ſunt

[r] רבב [ſ] ענה

‡ manens ab initio,
* ſunt

‡ manu ſuam in eos qui pacificierant cū eo,
† magis quàm butyrum
|| prœlium
* leniora
‡ pluſquam oleum,

[t] פה [u] רכך

‡ pondus
† feret

;foueæ puteum in eos facies descendere Deus tu Et
ואתה אלהים [a]תורדם לבאר [b]שחת 24
ego & :suos dies dimidiabunt non *doli* * & *,sanguinum* viri
אנשי דמים ומרמה לא [c]יחצו ימיהם ואני
. te in confidam †
אבטח־בך׃

PSAL. LVI. נו

Dauid ipsi ,remotis * mutam columbam super Victori
למנצח על־יונת אלם רחוקים לדוד 1
.Gath in Pelistim eum *tenendo in* :Michtam †
מכתם באחז אותו פלשתים בגת׃
omni ,homo me *absorbuit* * quoniam ,Deus mei Miserere
[d]חנני אלהים כי־שאפני אנוש כל־ 2
mei *inuidi* ‡ me *Absorbuerunt* ‖ .me *opprimet* * bellans die
היום לחם ילחצני׃ שאפו [e]שוררי 3
.excelse ô mihi † bellantes multi quoniam :die omni
כל־היום כי־[f]רבים לחמים לי מרום׃
.fidam *te in* ‡ ego :timebo *Interdiu* ‖
יום אירא אני אליך אבטח׃ 4
non ,fidi Deo *in* ,eius verbum laudabo Deo In
באלהים אהלל דברו באלהים בטחתי לא 5
mea verba * die Tota .mihi caro faciat quid ;timebo
אירא מה־יעשה בשר לי׃ כל־היום דברי 6
.malum in eorum cogitationes omnes † me *super ;afficient* * dolore
יעצבו עלי כל־מחשבתם [g]לרע׃
:obseruabunt ‡ mea vestigia ipsi *,se abscondent ,Commorabuntur* †
יגורו יצפינו המה עקבי ישמרו 7
iniquitatem *Super* ‖ .meam animam *expectauerunt vt*
כאשר [h]קוו נפשי׃ על־און 8
.Deus descendere fac populos *naso* * in ? eis † euasio
פלט־למו באף עמים [i]הורד אלהים׃
*meam lachrymam,** pone tu ,numerasti *meam Motionem* ‖
[k]נדי ספרתה אתה [l]שימה דמעתי 9
conuertentur Tunc ? ‡ tuo libro in nonne :tuo vtre in
בנאדך הלא בספרתך׃ אז ישובו 10

ירד[a] שוח[b]
sanguinolēti,
*dolosi
חצה[c]
† fido tibi.
*in
† *insigne aureolum:*
cum tenerent
*absorbere vult
חנן[d]
* opprimit
‖ Absorbere volunt
‡ inimici
שור[e] רבב[f]
† pro me sunt in excelso.
‖ In die
‡ tibi
* per
* afficiunt me; aduersum
† sunt
רוע[g]
† Congregantur, latent.
‡ obseruant, cum expectāt
יצפונו
ק
‖ Nū propter
† erit
* furore
קוה[h] ירד[i]
‖ Migrationes meas
* meas lachrymas
נוד[k] שום[l]
‡ sunt

quòd ,noui hoc :clamabo † die in ,retrorſum mei inimici | † qua

אֹיְבַי אָחוֹר בְּיוֹם אֶקְרָא זֶה־יָדַעְתִּי כִּי־

Domino in :rem ʒ laudabo Deo In .mihi * Deus | * pro me eſt.

11 אֱלֹהִים לִי׃ בֵּאלֹהִים אֲהַלֵּל דָּבָר בַּיהוָה | ʒ verbum:

,timebo non ,fidi Deo In .negotium ‖ laudabo | ‖ verbum;

12 אֲהַלֵּל דָּבָר׃ בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא | * ſunt;

;* tua vota Deus me Super :mihi homo faciat quid

13 מַה־יַּעֲשֶׂה אָדָם לִי׃ עָלַי אֱלֹהִים נְדָרֶיךָ

meam animā eripuiſti Quoniam .tibi laudes reddam

14 אֲשַׁלֵּם ᵐתּוֹדֹת לָךְ׃ כִּי ⁿהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי | ᵐ ידה ⁿ נצל

facies ad deambulandum ad ,lapſu à † meos pedes ‡ nonne ,morte à | ‡ &

מִמָּוֶת הֲלֹא רַגְלַי ᵒמִדֶּחִי לְהִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי | † ab expulſione mei, vt ambulem coram Deo:

.viuentium lumine in ;Dei

אֱלֹהִים בְּאוֹר הַחַיִּים׃ | ᵒ דחה

PSAL. LVII. נז

ipſum fugiendo in ‡ ,Mictam * Dauid ipſi ,diſperdas ne Victori | * inſigne aureum, ‡ quando fugit

1 לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בְּבָרְחוֹ

,Deus mei Miſerere .ſpeluncam in Saul facie à

2 מִפְּנֵי־שָׁאוּל בַּמְּעָרָה׃ ᵖחָנֵּנִי אֱלֹהִים | ᵖ חנן

vmbra in & ,mea anima ſperauit te in quoniam ,mei miſerere

חָנֵּנִי כִּי בְךָ חָסָיָה נַפְשִׁי ᵠוּבְצֵל | ᵠ צלל

.contritiones tranſeat donec :ſperabo tuarum alarum | tranſeant

כְּנָפֶיךָ אֶחְסֶה עַד־יַעֲבֹר הַוּוֹת׃

perficientem † Deum ad :altiſſimum Deum ad Clamabo | † retribuentē,

3 אֶקְרָא לֵאלֹהִים ʳעֶלְיוֹן לָאֵל גֹּמֵר | ʳ עלה

probro affecit ‖ me ſeruabit & ,cælis è Mittet .me ſuper | mihi. ‖ à

4 עָלָי׃ יִשְׁלַח מִשָּׁמַיִם וְיוֹשִׁיעֵנִי חֵרֵף

;ſuam miſericordiam Deus mittet .Selah ,me ſorbentem ‡ | ‡ deglutire volentis

שֹׁאֲפִי סֶלָה יִשְׁלַח אֱלֹהִים חַסְדּוֹ

iacebo ,leonum medio in ʒ mea Anima .ſuam veritatē & | ʒ eſt inter leones: iaceo inter

5 ˢוַאֲמִתּוֹ׃ נַפְשִׁי בְּתוֹךְ לְבָאִם אֶשְׁכְּבָה

;ſagittæ & ,lancea ‖ eorum dentes ‡ ,hominum filios † ,ardentes | † inter ‡ quorum ‖ ſunt vt

לֹהֲטִים בְּנֵי־אָדָם ᵗשִׁנֵּיהֶם ᵘחֲנִית וְחִצִּים

,acutus gladius * eorum lingua & | ˢ אמן ᵗ שנן

וּלְשׁוֹנָם חֶרֶב ˣחַדָּה׃ | ᵘ חנה ˣ חדד

omnem super :Deus cælos super te Exalta

רוּמָה עַל־הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל־ 6

,meis gressibus parauerunt Rete .tuam gloriam terram

כּוּן[a] הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃ רֶשֶׁת ׀ הֵכִינוּ[a] לִפְעָמַי 7

‡ incuruauit * ante me ceciderunt ;foueam *meæ facies ad* * foderunt ,mea anima se *flexit* ‡

כָּפַף נַפְשִׁי כָּרוּ לְפָנַי שִׁיחָה נָפְלוּ

,Deus meum cor Paratum .Selah ,eius medium in

בְתוֹכָהּ סֶלָה׃ נָכוֹן לִבִּי אֱלֹהִים 8

.canam & ,cantabo :meum cor paratum

שׁוּר[b] נָכוֹן לִבִּי אָשִׁירָה[b] וַאֲזַמֵּרָה׃

exurgam ,citharæ & ,nebel exurge ,mea gloria Exurge

עוּרָה כְבוֹדִי עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר אָעִירָה 9

† & ‡ tibi te ‡ canam † :Domine populis in tibi Confitebor .diluculo

ידה[c] שָׁחַר׃ אוֹדְךָ[c] בָעַמִּים ׀ אֲדֹנָי אֲזַמֶּרְךָ 10

‡ est :tua misericordia cælos ad vsq; ‡ magna Quoniam .gentibus in

בַּלְאֻמִּים׃ כִּי־גָדֹל עַד־שָׁמַיִם חַסְדֶּךָ 11

cælos cælos super te Exalta .tua veritas *æthera* ad vsque &

אמן[d] וְעַד־שְׁחָקִים אֲמִתֶּךָ[d]׃ רוּמָה עַל־שָׁמַיִם

.tuam gloriam terram omnem super :Deus

אֱלֹהִים עַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃

PSAL. LVIII. נח

.Mictam † Dauid ipsi ,disperdas ne ,Victori

†*insigne aureum* לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם׃ 1

rectitudines ‡ ?loquemini iustitiam congregatio ‡ vere Num

‡ ô ‡ æquitates הַאֻמְנָם אֵלֶם צֶדֶק תְּדַבֵּרוּן מֵישָׁרִים 2

iniquitates corde in Etiam .hominum filij iudicabitis

עור[e] תִּשְׁפְּטוּ בְּנֵי אָדָם׃ אַף־בְּלֵב עוֹלֹת[e] 3

appendetis: ?*liberabitis* vestrarum manuum iniquitatem terra in ,operamini

תִּפְעָלוּן בָּאָרֶץ חֲמַס יְדֵיכֶם תְּפַלֵּסוּן׃

loquentes ,vtero ab errauerunt :vulua a impij sunt Alienati

זור[f] תעה[g] זֹרוּ[f] רְשָׁעִים מֵרָחֶם תָּעוּ[g] מִבֶּטֶן דֹּבְרֵי 4

‡ est * instar *veneni similitudinem secundum* * illis ‡ Venenum .mendacium

דמה[h] יחם כָזָב׃ חֲמַת־לָמוֹ כִּדְמוּת[h] חֲמַת־[i] 5

‖ quæ obturat .suam aurem *obturabit* ‖ surdæ aspidis sicut :serpentis

נָחָשׁ כְּמוֹ־פֶתֶן חֵרֵשׁ יַאְטֵם אָזְנוֹ׃

iungentis :*muſsitantium* *vocem ad* *audiet* † non Quæ
6 אשר לא־ישמע לקול מלחשים חובר
eorum dentes contere Deus .*docti* *coniunctiones*
7 חברים מחכם: אלהים הרס־שנימו
.Domine *deſtrue* *leunculorum* ‡ molas :ipſorum ore in
בפימו [k] מלתעות כפירים נתוץ יהוה:
tendet * :ſibiipſis ambulabunt ,aquæ ſicut *Liqueſcent* ‡
8 ימאסו כמו־מים יתהלכו־למו ידרך
liquefactionis ‡ limax Sicut .*exciderentur* † ſi ac ‖ ſuas ſagittas
9 חצו [l] כמו [m] יתמללו: כמו שבלול [n] תמס
.Solem videant ne ,mulieris abortiuus :*ibit*
יהלך נפל אשת בל־[o] חזו שמש:
,*viuentem ſic* ;*rhamnum* *veſtræ ſpinæ* *intelligant* ‡ Antequam
10 בטרם יבינו סירתיכם אטד כמו־[p] חי
cum ,iuſtus Lætabitur .eum *rapiet turbine* * ira ſic
11 כמו־[q] חרון ישערנו: ישמח צדיק כי־
.impij ſanguine in lauabit ſuos pedes :vindictam viderit
חזה נקם פעמיו ירחץ בדם הרשע:
eſt vtique :iuſto fructus ‖ Verè ,homo dicet Et
12 ויאמר אדם אך־[r] פרי לצדיק אך יש־
.terra in iudicans Deus
אלהים שפטים בארץ:

PSAL. LIX. נט

mittendo in ,Mictam ‡ Dauid ipſi ,*corrumpas* ne ,Victori
1 למנצח אל־תשחת לדוד מכתם בשלח
.eum *interficiendum ad* ‡ ,domum cuſtodierunt & ,Saul
שאול וישמרו את־הבית [s] להמיתו:
mihi abſiſtentibus * ab ,mi Deus meis inimicis ab me Eripe
2 הצילני [t] מאיבי אלהי [u] ממתקוממי
viris a & :*iniquitatis* † operariis ab me Eripe .me eleua
3 תשגבני: הצילני מפעלי און ומאנשי
ſunt inſidiati ecce Quia .me ſerua *ſanguinum* ‡
4 דמים [x] הושיעני: כי הנה ארבו
,mea *præuaricatio nõ* * ;fortes me *ſuper* ‡ ſunt congregati ,meæ animæ
לנפשי יגורו עלי [y] עזים לא־פשעי

† obtẽperabit voci incantãtium, incãtãtis incãtationes ſapienter.
‡ catulorum leonum confringe
פרץ [k]
‡ Diſſoluẽtur intendent
‖ ſed erunt
† eſſet exciſe.
‡ defluẽs pergent; ſicut
חצץ [l] מול [m]
מסס [n] חזה [o]
‡ ſentiãt lebetes veſtri, ignem rhamni ſicut caro cruda,
*vt turbo perdet
חיה [p] חרה [q]
‖ eſt
פרה [r]
diſperdas,
‡ *inſigne aureũ*, quando miſit
‡ vt interficerent
מורת [s]
*inſurgẽtibus contra me
נצל [t] קום [u]
† iniquis;
‡ ſãguinolẽtis
ישע [x]
*aduerſum
*abſque præuaricatione
עזז [y]

.current ‡ iniquitate Absque .Domine *meum peccatum non* &

ולא־חטאתי יהוה: בלי־עון[a] ירצון[b] 5

.vide & ,meum occursum in te suscita :se *parabunt* ‡ &

ויכוננו עורה לקראתי וראה:

,Israel Deus ,exercituum Deus Domine tu Et

ואתה יהוה־אלהים צבאות אלהי ישראל 6

omnium miserearis ne :gentes omnes visitandum ad euigila

[c]הקיצה לפקד כל־הגוים אל־תחן[d] כל־

,vesperam ad Conuertentur .Selah ,*iniquitatis* praeuaricatorū

בגדי און סלה: ישובו לערב 7

.ciuitatem circuibunt & ,canis sicut tumultuabuntur

[e]יהמו ככלב ויסובבו עיר:

:eorum labiis in || gladij ,suo ore in *scaturient* * Ecce

הנה יביעון בפיהם חרבות בשפתותיהם 8

deridebis Domine tu Et ?*audiens* † quis quoniam

כי־מי שמע: ואתה יהוה תשחק־ 9

eius Fortitudinem gentes omnes subsannabis :eos

למו תלעג לכל־גוים: עזו[f] 10

.‡mea eleuatio Deus quoniam :custodiam *te ad* ‡

אליך אשמרה כי־אלהים משגבי:

me faciet videre Deus :me praeueniet meae misericordiae Deus

אלהי חסדו יקדמני אלהים יראני[g] 11

obliuiscantur forte ne ,eos occidas Ne .*meis inuidis in* *

בשוררי: אל־תהרגם פן־ישכחו 12

;eos *demitte* || & ,tua fortitudine in eos commoue :meus populus

עמי הניעמו[h] בחילך והורידמו

verbum ‡ ,eorum oris peccatum † .Domine noster clypeus

מגננו אדני: חטאת־פימו דבר־ 13

.*periurio* * de & :*sua eleuatione in* ‡ capiantur & ,eorum labiorum

שפתימו וילכדו בגאונם ומאלה

,consume ,furore in Consume .*narrabunt* *macie* † de &

ומכחש יספרו: כלה בחמה כלה 14

,Iahacob in *dominans* ‡ Deus quia ,sciant & ,*ipsi* † non &

ואינמו וידעו כי־אלהים משל ביעקב

,vesperam ad conuertentur Et .Selah ,terrae fines ad vsque

לאפסי הארץ סלה: וישבו[i] לערב 15

absque peccato meo
‡ mea cucurrerunt,
[a]עוה [b]רוץ
‡ parauerunt
[c]קוץ [d]חנן
iniquorum
[e]המה
loquentur
|| sunt
† audit?
[f]עזז
‡ tibi
‡ est.
חסדי
ק
[g]ראה
* vltionem de inimicis meis
|| depone
[h]נוע
† Propter
‡ propter
‡ propter superbiam suam:
* contumelia,
* mendacio narrantes.
† sint
‡ dominatur
[i]שוב

.ciuitatem circuibunt & ,canis sicut tumultuabuntur
יֶהֱמוּ כַכָּלֶב וִיסוֹבְבוּ עִיר׃
,fuerint saturati non si :vescendum ad ‡ vagabuntur Ipsi ‡ vt comedant
16 הֵמָּה יְנוּעוּן לֶאֱכֹל אִם־לֹא יִשְׂבְּעוּ יניעון
,tuam fortitudinem cantabo ego Et .murmurabunt & ק
17 [k]וַיָּלִינוּ׃ וַאֲנִי [l]אָשִׁיר עֻזֶּךָ ‡ לון [l] שור
eleuatio fuisti quia ,tuam misericordiam manè in prædicabo * & * laudabo
וַאֲרַנֵּן לַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ כִּי־[m]הָיִיתָ מִשְׂגָּב [m] הירה
.mihi † angustiæ die in refugium & ;mihi † meæ.
לִי וּמָנוֹס בְּיוֹם [n]צַר־לִי׃ [n] צור
;mea eleuatio Deus quia ;cantabo te ad ‡ ,mea Fortitudo ‡ tibi
18 עֻזִּי אֵלֶיךָ אֲזַמֵּרָה כִּי־אֱלֹהִים מִשְׂגַּבִּי
,meæ misericordiæ Deus
אֱלֹהֵי חַסְדִּי׃

PSAL. LX. ס

Dauid ipsi Michtam ‡ ,testimonij Susan † super Victori † lilium
‡ insigne aureum
1 לַמְנַצֵּחַ עַל־שׁוּשַׁן [o]עֵדוּת מִכְתָּם לְדָוִד [o] עוד
,Naharaim Aram cum ipsum rixando In ‡ .docendum ad ‡ Cùm rixaretur
2 לְלַמֵּד׃ [p]בְּהַצּוֹתוֹ אֶת אֲרַם נַהֲרַיִם [p] נצה
percussit & ,Ioab est reuersus & ,Sobah Aram cum &
וְאֶת־אֲרַם צוֹבָה [q]וַיָּשָׁב יוֹאָב [r]וַיַּךְ אֶת־ [q] שוב [r] נכה
.millia duodecim ,Salis valle in Edom
אֱדוֹם בְּגֵיא־מֶלַח שְׁנֵים עָשָׂר אָלֶף׃
reuerteris ,es exacerbatus * ;nos rupisti ‡ ,nos elongasti Deus ‡ scidisti
3 אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ פְרַצְתָּנוּ אָנַפְתָּ תְּשׁוֹבֵב * iratus
sana :eam scidisti ,terram tremere Fecisti .nos ad
4 לָנוּ׃ הִרְעַשְׁתָּה אֶרֶץ פְּצַמְתָּהּ רְפָה
tuum populum fecisti Videre .nutat quia ,eius contritiones
5 שְׁבָרֶיהָ כִי־[s]מָטָה׃ [t]הִרְאִיתָ עַמְּךָ [s] מוט [t] ראה
.perturbationis * vinum nobis fecisti propinare :durum ‡ ‡ dura:
קָשָׁה [u]הִשְׁקִיתָנוּ יַיִן תַּרְעֵלָה׃ * soporatiuũ.
facie à se eleuandum ad ,vexillum ‖ te metuentibus Dedisti [u] שקה
6 נָתַתָּה לִּירֵאֶיךָ נֵּס לְהִתְנוֹסֵס מִפְּנֵי ‖ signũ, vt eleuet se propter
fac saluum :tui dilecti liberentur Vt .Selah ,veritatis veritatem,
7 קֹשֶׁט סֶלָה׃ לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה

per sanctitatem suam. | ועונני | ק | † tabernaculorū | סכך[a] עוז[b] | * Meus est

.sua sanctitate in est locutus Deus .me exaudi & ,tua dextera
8 ימינך ועננו: אלהים דבר בקדשו
.metiar Succoth † vallem & :Sechem diuidam ,lætabor
אעלזה אחלקה שכם ועמק [a] סכות אמדד:
fortitudo Ephraim & ,Menasseh mihi ‡ & ,Ghilhad Mihi *
9 לי גלעד ולי מנשה ואפרים [b] מעוז
,meæ lotionis olla Moab .meus legifer, Iehudah :mei capitis
10 ראשי יהודה מחקקי: מואב סיר רחצי
Peleseth me super ;meum calceamentum proiiciam Edom super
על־אדום אשליך נעלי עלי פלשת
quis ? munitionis † ciuitatem ‡ me deducet Quis .iubila
11 התרועעי: מי יובלני עיר מצור מי
Deus tu Nonne ? Edom ad vsque me deducet
12 [c] נחני עד־אדום: הלא־אתה אלהים
‡ nostris exercitibus in ‖ Deus egredieris non & ?nos elongasti ‡
זנחתנו ולא־[d] תצא אלהים בצבאותינו:
mendacium & * :angustia ab auxilium nobis Da
13 [e] הבה־לנו עזרת מצר ושוא
:fortitudinem faciemus Deo In .hominis salus
14 [f] תשועת אדם: באלהים נעשה־חיל
.nostros angustiatores † conculcauit ipse &
והוא יבוס צרינו:

‡ ad † munitam? | נחה[c] | ‡ proiecisti ‖ cum | יצא[d] | * nam | יהב[e] | ישע[f] | † inimicos

PSAL. LXI. סא

.Dauid ipsi Neghinoth ‡ super Victori
1 למנצח על־נגינת לדוד:
.meæ orationi intende ;meum clamorem Deus Audi
2 שמעה אלהים [g] רנתי הקשיבה [h] תפלתי:
:meum cor deficiendo in ‖ clamabo te ad terræ extremo Ab
3 מקצה הארץ אליך אקרא בעטף לבי
.me deduces ,me à exaltabitur * petram in †
בצור־ירום ממני [i] תנחני:
faciebus ‡ à fortitudinis turris :mihi spes fuisti Quia
4 כי־[k] היית מחסה לי מגדל־עז מפני
sperabo :sæcula ‡ tuo tabernaculo in Habitabo .inimici
5 אויב: אגורה באהלך עולמים אחסה

‡ modulationibus | רנן[g] פלל[h] | ‖ cum defecerit | † ad * quæ celsior est | נחה[i] | ‡ facie | היה[k] עזז | ‡ in

tu Quoniam .Selah ,tuarum alarum abſcondito in
6 כִּי־אַתָּה בְּסֵתֶר כְּנָפֶיךָ סֶלָה׃
timentibus hæreditatem dediſti :mea vota audiſti Deus
אֱלֹהִים שָׁמַעְתָּ לִנְדָרָי נָתַתָּ יְרֻשַּׁת יִרְאֵי
eius anni :adiicies regis dies ſuper Dies .tuum nomen
7 שְׁנוֹתָיו [m] תּוֹסִיף יָמִים עַל־יְמֵי־מֶלֶךְ שְׁמֶךָ׃
facies ad * ſeculum † Manebit .generatio & generatio ſicut
8 לִפְנֵי עוֹלָם יֵשֵׁב כְּמוֹ־דֹר וָדֹר׃
.eum *custodient* ‖ ,præpara veritatem & miſericordiam : *Dei*
אֱלֹהִים חֶסֶד [n] וֶאֱמֶת מַן יִנְצְרֻהוּ׃
me reddendum ad :*perpetuum* ‡ in tuo nomini canam Sic
9 לְשַׁלְּמִי לָעַד כֵּן אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ
.*die* *die* ‡ mea vota
נְדָרַי יוֹם ׀ יוֹם׃

[m] יֹסֵף † in * coram Deo; ‖ quæ conſeruant
[n] אֱמֶן † ſeculum, vt reddam ‡ de die in diem

PSAL. LXII. סב

.Dauid ipſi cantus Ieduthun *ſuper* Victori
1 לַמְנַצֵּחַ עַל־יְדוּתוּן מִזְמוֹר לְדָוִד׃
.mea ſalus ipſo ab ;mea anima *ſilens* *Deum* *ad* Tantùm
2 אַךְ אֶל־אֱלֹהִים [o] דּוּמִיָּה נַפְשִׁי מִמֶּנּוּ יְשׁוּעָתִי׃
non ,mea eleuatio :mea ſalus & ,*mea petra* † ipſe Tantùm
3 אַךְ־הוּא צוּרִי וִישׁוּעָתִי מִשְׂגַּבִּי לֹא־
?*virum* *ſuper* *detrahetis* ‡ Vſquequo .*multùm* *labaſcam*
4 אֶמּוֹט רַבָּה׃ עַד־אָנָה ׀ [p] תְּהוֹתְתוּ עַל־אִישׁ
maceria ‖ ,inclinatus paries tãquam ‡ vos vniuerſi ;interficiemini
תְּרָצְּחוּ כֻלְּכֶם כְּקִיר [q] נָטוּי גָּדֵר
conſuluerunt *eius celſitudine* † à Veruntamen .impulſa
5 הַדְּחוּיָה׃ אַךְ [r] מִשְּׂאֵתוֹ ׀ יָעֲצוּ
;benedicebant ſuo ore in ,mendacium voluerunt , ‖ expellere
לְהַדִּיחַ [ſ] יִרְצוּ כָזָב בְּפִיו יְבָרֵכוּ
Deo Tantùm .Selah ,maledicebant ſuo intimo in &
6 וּבְקִרְבָּם יְקַלְלוּ־סֶלָה׃ אַךְ לֵאלֹהִים
Tantùm .*mea expectatio* ‡ eo ab quoniam :mea anima tace
7 אַךְ־ [t] דּוֹמִּי נַפְשִׁי כִּי־מִמֶּנּוּ תִּקְוָתִי׃
.*mutabo* † non * ,mea eleuatio :mea ſalus & ,mea *petra* ‡ ipſe
הוּא צוּרִי וִישׁוּעָתִי מִשְׂגַּבִּי לֹא אֶמּוֹט׃

ipſi
[o] דּוּמִיָּה Deo ſilet † eſt Deus meus
declinabo multa declinatione. ‡ cogitabitis praua cõtra vnumquẽque?
[p] הוּה [q] נטה ‡ eritis ‖ & † magnitudine Dei
[r] נשׂא [ſ] נדח ‖ alter alterũ, ‡ eſt quod præſtolor.
[t] דּוּמִיָּה ‡ eſt fortitudo * ideo † declinabo

In ‡ eſt † robur
,meæ fortitudinis *rupes* † :mea gloria & ,mea ſalus ‡ Deo *Super*
8 עַל־אֱלֹהִים יִשְׁעִי וּכְבוֹדִי צוּר־עֻזִּי

*populi,
,*populus* * tempore omni in eo in Sperate .Deo in mea ſpes
9 מַחְסִי בֵּאלֹהִים׃ בִּטְחוּ בוֹ בְכָל־עֵת ׀ עָם

‡ coram illo ‖ noſtra,
, *nobis* ‖ ſpes Deus :veſtrum cor *eius facies ad* ‡ effundite
שִׁפְכוּ־לְפָנָיו לְבַבְכֶם אֱלֹהִים מַחֲסֶה־לָּנוּ

* ſunt
mendacium ,hominum filij * vanitas Tantùm .Selah
10 סֶלָה׃ אַךְ ׀ הֶבֶל בְּנֵי־אָדָם כָּזָב

† ſtateras ſi aſcēdāt: omnes leuiores ſunt
,pariter vanitate à *ipſi :aſcendendo b. lances* † in ,viri filij
בְּנֵי אִישׁ בְּמֹאזְנַיִם [a]לְעָלוֹת הֵמָּה מֵהֶבֶל יָחַד׃

עלרת [a]
:euaneſcatis ne *rapina in &* ,*extorſione in* ‡ fidatis Ne
11 אַל־תִּבְטְחוּ בְעֹשֶׁק וּבְגָזֵל אַל־תֶּהְבָּלוּ

‡ calumnię,& rapinæ * ſubſtantia ſi multiplicetur,
.cor ponatis ne , *pullulauerit cùm facultas* *
חַיִל ׀ כִּי־יָנוּב אַל־[b]תָּשִׁיתוּ לֵב׃

quia ;audiui hoc bis ,Deus eſt locutus Semel
12 אַחַת ׀ דִּבֶּר אֱלֹהִים שְׁתַּיִם־זוּ שָׁמַעְתִּי כִּי

שורת [b]
‡ eſt
quia ;miſericordia Domine tibi Et .Deo ‖ fortitudo
13 [c]עֹז לֵאלֹהִים׃ וּלְךָ־אֲדֹנָי חָסֶד כִּי־

עזז [c]
† vnicuique
.ſuum opus ſecundum *viro* † reddes tu
אַתָּה תְשַׁלֵּם לְאִישׁ כְּמַעֲשֵׂהוּ׃

PSAL. LXIII. סג

cùm eſſet
.Iehudah deſerto in *ipſum exiſtendo in* ,Dauid ipſi Cantus
1 מִזְמוֹר לְדָוִד [d]בִּהְיוֹתוֹ בְּמִדְבַּר יְהוּדָה׃

הירה [d]
‡ es,
te ſitiuit ,te quæram diluculo ,*tu* ‡ meus Deus Deus
2 אֱלֹהִים ׀ אֵלִי אַתָּה אֲשַׁחֲרֶךָּ צָמְאָה לְךָ

* deſiderauit ‖ deſerti, ‡ ſitibunda
anhelāte ‡ & ,*ſitibundæ* ‖ terra in :mea caro te *ad appetiit* * ,mea anima
נַפְשִׁי כָּמַהּ לְךָ בְשָׂרִי בְּאֶרֶץ־צִיָּה [e]וְעָיֵף

עוף [e]
† aqua,
videndum ad ‡ ;te vidi ſanctitate in Sic .*aquis* † abſque
3 בְּלִי־מָיִם׃ כֵּן בַּקֹּדֶשׁ [f]חֲזִיתִךָ [g]לִרְאוֹת

‡ vt videam
bona ‖ Quoniam .tuam gloriam & ,tuam fortitudinem
4 עֻזְּךָ וּכְבוֹדֶךָ׃ כִּי־טוֹב

חוה [f] ראה [g]
‖ melior eſt ‡ quàm vita; † laudabunt
.te *celebrabunt* † mea labia ;*vitu præ* ‡ tua miſericordia
חַסְדְּךָ [h]מֵחַיִּים שְׂפָתַי יְשַׁבְּחוּנְךָ׃

חיה [h] נשא [i]
‡ vita mea:
leuabo tuo nomine in *:meu vitu* ‡ in tibi benedicam Sic
5 כֵּן אֲבָרֶכְךָ בְחַיָּי בְּשִׁמְךָ [i]אֶשָּׂא

ſaturabitur ‖ pinguedine & ,adipe Sicut .meas *palmas* † † manus

6 כפי׃ k כמו חלב ודשן תשבע ‖ ſaturatur

כפף k

.meum os *laudabit præconiorum* ‡ labiis & :mea anima

נפשי ושפתי רננות יהלל־ l פי׃ ‡ laudationū laudat

cuſtodiū | in :meis ſtratis *ſuper* † tui ſum recordatus Si

פה l

7 אם־זכרתיך על־יצועי באשמרות † in

vmbra in & :mihi auxilium fuiſti Quia .te *in* ″ meditabor | vigiliis ″ de

8 אהגה־בך׃ כי־ m היית עזרתה לי u ובצל היה m צלל n

:*te poſt* † mea anima Adhæſit .*dicam præconia* ‡ tuarum alarum ‡ laudabo. † tibi.

9 כנפיך ארנן׃ דבקה נפשי אחריך

deſolationem ad ipſi Et .tua dextera *ſuffulſit* ‡ me *in* ‡ ſuſtentauit

10 בי תמכה ימינך׃ והמה לשואה

.terræ inferiora *in* introibunt :meam animam quærent

יבקשו נפשי o יבאו בתחתיות הארץ׃ בוא o

.erunt vulpium pars :*gladii manus ſuper eum facient Fundere* * * Occident eum gladio:

11 p יגירהו על־ידי־חרב q מנת שועלים יהיו׃ נגר p מנה q

iurans † omnis laudabitur ,Deo in lætabitur rex Et † qui iurat per eum:

12 והמלך ישמח באלהים יתהלל כל־הנשבע

.mendacium loquentium os obſtruetur quia ;*eo in*

בו כי יסכר r פי דוברי־שקר׃ פה r

PSAL. LXIIII. סד

.Dauid ipſi cantus Victori

1 למנצח מזמור לדוד׃

pauore à :mea loquela ‡ in meam vocem Deus Audi ‡ ſermone meo:à timore

שמע־אלהים קולי f בשיחי מפחד שוח f

ſecreto † à me *Abſcondes* .*meas vitas cuſtodies* | inimici | cuſtodi vitã meã. Abſcōde † conſilio

3 אויב t תצר u חיי׃ תסתירני מסוד נצר t חיה u

.iniquitatem operantium tumultu à :malignorum

x מרעים מרגשת פעלי און׃ רגש x חצץ y

tetenderunt :ſuam linguam gladium vt acuerunt *Qui* ‡ ‡ Quia

4 אשר שננו כחרב לשונם דרכו

abſconditis in *ſagittandum Ad* * .amarum verbum ſuam ſagittã * Vt ſagittis impetant

5 y חצם דבר מר׃ z לירות במסתרים ירה z תמם a

.*timebunt* † non & ,cum *ſagittabunt* ‡ ſubito :perfectum ‡ ſagittauerūt † timuerunt.

a תם פתאם ירהו ולא ייראו׃

Roborauerũt ‡ narrauerũt vt abſcondant *Sũt ſcrutati | *abdendum ad narrabunt* ‡ :nequam verbum ſibiipſis *Roborabunt*
יחזקו־למו ׀ דבר רע יספרו לטמון 6
Inueſtigabunt * :eos videbit Quis ,dixerunt :laqueos
[a] יקש | יחפשו־ ׃ ראה־למו מי אמרו [a]מוקשים 7
‖ ſcrutatum | intimum & :*peruestigatum* ‖ ſcrutinium perfecerunt ,iniquitates
[b] עור־ | וקרב מחפש חפש תמנו [b]עולת
†vniuſcuiuſque, | ſagitta Deus eos ſagittauit Et .profundum cor & ,*viri* †
ויר׳ אלהים חץ ׃ עמק ולב איש 8
‡ plagæ | *eam* facient impingere Et .eorum *percuſsiones* ‡ fuerunt :ſubito
[d]נכה [c]היה | ויכשילהו ׃ [d]מכותם [c]היו פתאם 9
‡elõgabũt ſe omnes videntes | .eos *videns omnis ſe amouebunt* ‡ :ſuam linguam ſemetipſis in
עלימו לשונם יתנודדו כל־ראה בם ׃
opus annunciauerunt & ,homines omnes timuerunt Et
פעל ויגידו כל־אדם ויראו 10
iuſtus Lætabitur .intellexerunt eius opus & :Dei
ישמח צדיק ׃ אלהים ומעשהו השכילו 11
laudabunt | .corde recti omnes *gloriabuntur* & :eo in ſperabit & ,Domino in
ביהוה וחסה בו ויתהללו כל־ישרי־לב ׃

PSAL. LXV. סה

.canticum ,Dauid ipſi cantus Victori
[e] שור | למנצח מזמור לדוד [e]שיר ׃ 1
‡ ſilet | reddetur tibi & ;Siion in Deus laus *ſilentium* ‡ Tibi
[f] הלל | לך דמיה ׀ [f]תהלה ׀ אלהים בציון ולך ישלם־ 2
* Tu audis | omnis te ad vſque ;orationem *Audiens* * .votum
[g] פלל | כל־ עדיך [g]תפלה שמע ׃ נדר 3
‖ veniet. Reb. iniquis quæ † nobis;& | :*mihi* † præualuerunt *iniquitatum Verba* .*venient* ‖ caro
[h]בוא [i]עוה | מני גברו [i]עונת דברי ׃ [h]יבאו בשר 4
,*eas* propitiaberis tu noſtris præuaricationibus
אתה תכפרם ׃ פשעינו
‡ Beatus quẽ elegiſti, ‡ feciſti, *in atriis tuis | ,*tua atria* * habitabit ,*facie*, ‡ appropinquare & ,*eliges Felicitates* ‡
חצריך ישכן ותקרב תבחר אשרי 5
.tui templi ſancti ;tuæ domus bono in ſaturabimur
נשבעה בטוב ביתך קדש היכלך ׃
‖ In terribilibus †exaudies nos | ;noſtræ ſalutis Deus *nobis reſpondebis* † iuſtitia in *Terribilia* ‖
[k]ירא [l]ענה | ישענו אלהי [l]תעננו בצדק [k]נוראות 6

– *.longinquorum* ‡ maris ‡ & ,terræ finium omnium ſpes

:מִבְטָח כָּל־קַצְוֵי־אֶרֶץ וְיָם רְחֹקִים

.fortitudine in accinctus‖ :ſua potentia in montes *Firmans

7 :מֵכִין הָרִים בְּכֹחוֹ נֶאְזָר בִּגְבוּרָה m

,eorum fluctuum ſonitum ,marium ſonitum *Compeſcens* †

8 מַשְׁבִּיחַ שְׁאוֹן יַמִּים שְׁאוֹן n גַּלֵּיהֶם

finium habitatores timuerunt Et .gentium *turbam* ‡ &

9 וַהֲמוֹן לְאֻמִּים: o וַיִּירְאוּ יֹשְׁבֵי קְצָוֹת

.*facies laudare *veſpere & ,aurora exitus* ‡ :tuis ſignis a

:מֵאוֹתֹתֶיךָ p מוֹצָאֵי בֹקֶר וָעֶרֶב תַּרְנִין

;eam *ditabis* † plurimum,*ei intuliſti deſiderium &* ,‖terram Viſitaſti

10 פָּקַדְתָּ הָאָרֶץ q וַתְּשֹׁקְקֶהָ r רַבַּת תַּעְשְׁרֶנָּה

quia ,eorũ frumentũ *parabis* ‡ :aquis ‡ plenus Dei riuus

פֶּלֶג אֱלֹהִים מָלֵא מָיִם s תָּכִין דְּגָנָם כִּי־

fac deſcendere ,inebria eius *Liras* ‖ .eam *parabis* * ſic

11 כֵן תְּכִינֶהָ: תְּלָמֶיהָ רַוֵּה נַחֵת

.benedices ‡ eius germini ,eam *liquefacies* ‡ imbribus In :eius *ſulcos* †

:גְּדוּדֶהָ בִּרְבִיבִים t תְּמֹגְגֶנָּה צִמְחָהּ תְּבָרֵךְ

ſtillabunt tuæ orbitæ * & :tuo bono annum Coronaſti

12 עִטַּרְתָּ u שְׁנַת טוֹבָתֶךָ וּמַעְגָּלֶיךָ יִרְעֲפוּן

exultatione & :deſerti *paſcua Stillabunt* ‖ .pinguedinem

13 דָּשֶׁן: יִרְעֲפוּ x נְאוֹת מִדְבָּר y וְגִיל

,pecore campi ‡ ſe Induerunt *.ſe accingent* † colles

14 גְּבָעוֹת תַּחְגֹּרְנָה: לָבְשׁוּ כָרִים הַצֹּאן

canent etiam ,clamabunt :frumento ſe operuerunt valles &

:וַעֲמָקִים יַעַטְפוּ־בָר יִתְרוֹעֲעוּ אַף־z יָשִׁירוּ

PSAL. LXVI. סו

omnis Deo Iubilate .cantus canticum Victori

1 לַמְנַצֵּחַ שִׁיר מִזְמוֹר a הָרִיעוּ לֵאלֹהִים כָּל־

,gloriam ponite :eius nominis gloriam Cantate .terra

2 הָאָרֶץ: זַמְּרוּ כְבוֹד־שְׁמוֹ b שִׂימוּ כָבוֹד

;tuis operibus terribilis ‡ Quam :Deo Dicite .eius laudem

3 c תְּהִלָּתוֹ: אִמְרוּ לֵאלֹהִים מַה־d נּוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ

.tui inimici te *in mentientur* ‡ tuæ fortitudinis *multitudine in*

:בְּרֹב e עֻזְּךָ יְכַחֲשׁוּ לְךָ אֹיְבֶיךָ

‡ inſularum
‡ diſtantium
* Qui firmat
‖ qui eſt

m כּוּן
† Qui cõpeſcit
n גלל
‡ multitudinem
o חמה
‡ ſtellas matutinas & veſpertinas * te
p יצא
‖ pluuia, poſtquã deſiderare feciſti eam
† locupletaſti
q שוק r רבב
‡ eſt ‡ paraſti
* diſpoſuiſti
‖ Sulcos
† in lineas
‡ liquefac
‡ benedic
s כון t מוג
* cæli tui ſtillauerunt
u שנה x נאה
‖ Stillauerũt in cãpeſtrib.
† accinxerũt
‡ paſcua pecudibus,
y גול z שור
a רוע
b שום c הלל
‡ terribilia ſunt opera tua propter multitudinem
* negabunt
d ירא e עזז

Omnes terræ habitatores | canent :tibi canent & ,tibi se incuruabunt terra Omnis
f שַׁחֲר־ | כָּל־הָאָרֶץ ׀ f יִשְׁתַּחֲווּ לְךָ וִיזַמְּרוּ־לָךְ יְזַמְּרוּ 4
:Dei opera videte & ,Ite § .Selah ,tuo nomini
§ Venite | שִׁמְךָ סֶלָה׃ g לְכוּ h וּרְאוּ מִפְעֲלוֹת אֱלֹהִים 5
g לְךָ h רְאֵה | mare Conuertit .hominum filios super opere terribilis*
*terribile opus | נוֹרָא עֲלִילָה עַל־בְּנֵי אָדָם׃ הָפַךְ יָם ׀ 6
‖ per flumen | .ipso in lætabimur † ibi :pede in transierunt flumine in ‖ ;aridam in
† lætati sumus | לַיַּבָּשָׁה בַּנָּהָר יַעַבְרוּ בְרָגֶל שָׁם נִשְׂמְחָה בּוֹ׃
‡ Qui dominatur | gentes in eius oculi ,seculo § sua fortitudine in Dominans ‡
§ in seculum. | מֹשֵׁל בִּגְבוּרָתוֹ ׀ עוֹלָם עֵינָיו בַּגּוֹיִם 7
* speculatur: | .Selah ,seipsos eleuent ne rebelles speculabuntur*
יָרוּמוּ | תִּצְפֶּינָה הַסּוֹרְרִים ׀ אַל־יָרִימוּ לָמוֹ סֶלָה׃
ק | vocem facite audire & :nostro Domino populi Benedicite
בָּרְכוּ עַמִּים ׀ אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁמִיעוּ קוֹל 8
‖ Qui posuit | non & :vitam in nostram animam Ponens ‖ .eius laudis
i הַלֵּל k שׂוּם | i תְּהִלָּתוֹ׃ k הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים וְלֹא־ 9
† permisit vt declinaret pes noster. | nos probasti Quoniam .nostrum pedem nutandum ad dedit †
‡ conflasti | נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ׃ כִּי־בְחַנְתָּנוּ 10
§ sicut conflatus | .argentum excoquere secundum § nos excoxisti ‡ Deus
אֱלֹהִים צְרַפְתָּנוּ כִּצְרָף־כָּסֶף׃
* angustiam | .nostris lumbis in coarctationem * posuisti :rete in nos Introduxisti
הֲבֵאתָנוּ בַמְּצוּדָה שַׂמְתָּ מוּעָקָה בְמָתְנֵינוּ׃ 11
‖ super | sumus ingressi ;nostrum caput in ‖ hominem fecisti Equitare
הִרְכַּבְתָּ אֱנוֹשׁ לְרֹאשֵׁנוּ בָּאנוּ־ 12
† terram | .irriguam † ad nos eduxisti & ;aquas in & ,ignem in
l יָצָא | בָאֵשׁ וּבַמַּיִם l וַתּוֹצִיאֵנוּ לָרְוָיָה׃
‡ holocausta: | tibi reddam :ascensionibus ‡ in tuam domum Ingrediar
אָבוֹא בֵיתְךָ בְעוֹלוֹת אֲשַׁלֵּם לְךָ 13
m פָּצָה | est locutum & :mea labia aperuerunt Quæ .mea vota
נְדָרָי׃ אֲשֶׁר־m פָּצוּ שְׂפָתָי וְדִבֶּר־ 14
§ dum esset | * Holocausta agnorum | medullatorum Ascensiones * .mihi angustia in § meum os
פִּי n בַּצַּר־לִי׃ עֹלוֹת o מֵחִים 15
o צוּר n מוּת | boum † faciam :arietum suffitu cum tibi ascendere faciam
‖ offertam | † boues | אַעֲלֶה־לָּךְ עִם־קְטֹרֶת אֵילִים אֶעֱשֶׂה בָקָר
‡ Venite | narrabo & ,audite Ite ‡ .Selah ,hircis cum
p יֵלֵךְ | עִם־עַתּוּדִים סֶלָה׃ p לְכוּ־שִׁמְעוּ וַאֲסַפְּרָה 16

.meæ animæ fecit quæ ,Deum timentes omnes
כָּל־יִרְאֵי אֱלֹהִים אֲשֶׁר עָשָׂה לְנַפְשִׁי׃
.mea lingua *sub est exaltatus* & :clamaui ore ipsum Ad — exaltabitur
17 אֵלָיו פִּי־קָרָאתִי וְרוֹמַם תַּחַת לְשׁוֹנִי׃
.Dominus exaudiet non ,meo corde in vidi si Iniquitatem
18 אָוֶן אִם־[q]רָאִיתִי בְלִבִּי לֹא יִשְׁמַע אֲדֹנָי׃ — [q] ראה
.meæ orationis *voce in* attendit :Deus exaudiuit Vere — voci
19 אָכֵן שָׁמַע אֱלֹהִים הִקְשִׁיב בְּקוֹל [r]תְּפִלָּתִי׃ — [r] פלל
,meam orationem remouit non qui ,Deus Benedictus
20 בָּרוּךְ אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא־[s]הֵסִיר תְּפִלָּתִי — [s] סור
.mea suam misericordiam &
וְחַסְדּוֹ מֵאִתִּי׃

PSAL. LXVII. סז

.cantici cantus Neghinoth in Victori
1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר׃
illuminet :nobis benedicat & ,nostri misereatur Deus — lucere faciat
2 אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ [t]וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר — [t] חנן
terra in *sciendum Ad* ‡ .Selah ,nobiscum *suas facies* — vultum suum ‡ Vt sciamus
3 פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה׃ [u]לָדַעַת בָּאָרֶץ — [u] ידע
.tuam salutem gentibus omnibus in ;tuam viam
דַּרְכֶּךָ בְּכָל־גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ׃
populi tibi confiteantur .Deus populi tibi Confiteantur
4 [x]יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים — [x] ידה
quoniam ,gentes *orent* † & ,Lætentur .ipsi omnes — † clament
5 כֻּלָּם׃ יִשְׂמְחוּ [y]וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי־ — [y] רנן
eas duces terram in gentes & :æquitate ‡ populos iudicabis — ‡ in
תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישׁוֹר וּלְאֻמִּים בָּאָרֶץ תַּנְחֵם
tibi confiteantur :Deus populi tibi Confiteantur .Selah
6 סֶלָה׃ יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ
nobis benedicat :suum *germen* dedit Terra .ipsi omnes populi — fructum
7 עַמִּים כֻּלָּם׃ אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ
metuant & :Deus nobis Benedicat .noster Deus ,Deus
8 אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ׃ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וְיִירְאוּ
.terræ fines omnes eum
אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ׃

PSAL. LXVIII. סח

.cantici cantus David ipsi Victori

1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר [a]שִׁיר׃

fugiant & :eius inimici dispergantur* ,Deus Exurgat

2 יָקוּם אֱלֹהִים יָפוּצוּ אוֹיְבָיו וְיָנוּסוּ

,fumum propelli Vt† .eius faciebus ‡ à eum habentes odio*

3 מְשַׂנְאָיו מִפָּנָיו׃ כְּהִנְדֹּף עָשָׁן

impij peribunt ‖ ignis faciebus à ceram liquefieri vt ; ‡ propelles

תִּנְדֹּף [b]כְּהִמֵּס דּוֹנַג מִפְּנֵי־אֵשׁ יֹאבְדוּ רְשָׁעִים

exultabunt ,lætabuntur iusti Et .Dei faciebus ⁰ à

4 מִפְּנֵי אֱלֹהִים׃ וְצַדִּיקִים יִשְׂמְחוּ יַעַלְצוּ

.lætitia in gaudebunt & ,Dei facies ad*

לִפְנֵי אֱלֹהִים [c]וְיָשִׂישׂוּ בְשִׂמְחָה׃

equitantem † exaltate ,eius nomini canite ,Deo Cantate

5 [d]שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ [e]סֹלּוּ לָרֹכֵב

.eius facies ad ‡ exultate & ;eius nomen* Iah in ,cælis supremis in

בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו׃

habitaculo in Deus :viduarum iudex & ,pupillorum ‖ Pater

6 אֲבִי יְתוֹמִים [f]וְדַיַּן אַלְמָנוֹת אֱלֹהִים בִּמְעוֹן

vnicos habitare faciens ‡ Deus .suæ sanctitatis

7 קָדְשׁוֹ׃ אֱלֹהִים [g]מוֹשִׁיב יְחִידִים

veruntamen :compedibus in vinctos educens ,domo in

בַּיְתָה מוֹצִיא אֲסִירִים בַּכּוֹשָׁרוֹת אַךְ־

te egrediendo in⁰ ,Deus .siccum* habitauerunt rebelles

8 סוֹרְרִים שָׁכְנוּ צְחִיחָה׃ אֱלֹהִים [h]בְּצֵאתְךָ

.Selah ,solitudine in te incedere in :tui populi facie ad

לִפְנֵי עַמֶּךָ בְּצַעְדְּךָ בִישִׁימוֹן סֶלָה׃

,faciebus † à distillauerunt cæli etiam ,tremuit Terra

9 אֶרֶץ רָעָשָׁה ׀ אַף־שָׁמַיִם נָטְפוּ מִפְּנֵי

.Israel Dei ‡ ,Dei faciebus * à ; ‖ Sinai hic ,Dei

אֱלֹהִים זֶה סִינַי מִפְּנֵי אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃

,tuā hereditatē⁰ ;Deus fecisti eleuare munificentiarum* Pluuiam

10 גֶּשֶׁם נְדָבוֹת [i]תָּנִיף אֱלֹהִים נַחֲלָתְךָ

.eam confirmasti tu confectam labore ‡ &

וְנִלְאָה אַתָּה כוֹנַנְתָּהּ׃

---

[a] שׁוּר
‡ &

* qui odio habuerunt
‡ facie
† Sicut propellitur fumus,
‡ eos, sicut liquescit cera à facie
‖ sic

[b] מָסַס
⁰ facie
* coram Deo

[c] שׂוּשׂ
† eũ q. ascẽdit super cælos,

[d] שׁוּר [e] סָלַל
* nomine
‡ coram eo,
‖ est

[f] דּוּן
‡ facit

[g] יָשַׁב
* in sicco.
⁰ cùm egredereris corā populo tuo: cùm incederes per desertum.

[h] יָצָא
† facie
‖ tremuit
* facie
‡ qui est Deus
* voluntariam
⁰ propter

[i] נוּף
‡ si laborauit

pauperi *tua bonitate in parabis* || :ea in habitauerunt tua *Societas* †

11 לְעָנִי בְּטוֹבָתְךָ תָּכִין בָּהּ יָשְׁבוּ [k]חַיָּתְךָ

annunciatricum ‡ :ſermonem dabit Dominus .Deus

12 הַמְבַשְּׂרוֹת אֹמֶר יִתֶּן אֲדֹנָי אֱלֹהִים׃

,fugiebant exercituum Reges *multus* † exercitus

13 [n]יִדֹּדוּן צְבָאוֹת מַלְכֵי [m]רָב׃ צָבָא

.ſpolium ‡ diuidebat domus *habitatio* ℥ & :fugiebant

שָׁלָל׃ תְּחַלֵּק בַּיִת וּנְוַת יִדֹּדוּן

tecta || columbæ pennæ * ,tripodes inter *accubueritis* ℥ Si

14 נֶחְפָּה יוֹנָה כַּנְפֵי שְׁפַתַּיִם בֵּין תִּשְׁכְּבוּן אִם

diſsipando In † .auro flauo in eius alæ & argento *in*

15 בְּפָרֵשׂ חָרוּץ׃ בִּירַקְרַק וְאֶבְרוֹתֶיהָ בַּכֶּסֶף

Mons .Salmon in *nix vt albeſcebas* || ,ea in reges *Saddai*

16 הַר בְּצַלְמוֹן׃ תַּשְׁלֵג בָּהּ מְלָכִים שַׁדַּי

.Baſan mons *gibborum* * mons :Baſan mons ‡ Dei

בָּשָׁן׃ הַר גַּבְנֻנִּים הַר בָּשָׁן הַר אֱלֹהִים

deſiderauit * montem ,*gibboſi* ‡ montes *deſpicitis* * quid Vt

17 חָמַד הָהָר גַּבְנֻנִּים הָרִים תְּרַצְּדוּן לָמָּה

:*æternum* † in inhabitabit Dominus etiam :*eum* inhabitare Deus

לָנֶצַח׃ יִשְׁכֹּן יְהוָה אַף לְשִׁבְתּוֹ [o]אֱלֹהִים

Dominus :*duplicata* ‡ millia *myriades duæ* * Dei Currus

18 אֲדֹנָי [p]שִׁנְאָן אַלְפֵי רִבֹּתַיִם אֱלֹהִים רֶכֶב

,altitudinem in Aſcendiſti .ſanctitate in Sinai ,eis *in* ||

19 לַמָּרוֹם [q]עָלִיתָ בַּקֹּדֶשׁ׃ סִינַי בָּם

:*homine* ℥ in dona Accepiſti ,captiuitatem captiuam duxiſti

בָּאָדָם מַתָּנוֹת לָקַחְתָּ שֶּׁבִי [r]שָׁבִיתָ

.Deum *Iah inhabitandum ad* * ,rebelles etiam &

אֱלֹהִים׃ יָהּ לִשְׁכֹּן סוֹרְרִים וְאַף

Deus ,nobis *onus in imponet* ,*d e die* † Dominus Benedictus

20 הָאֵל לָנוּ יַעֲמָס יוֹם יוֹם אֲדֹנָי בָּרוּךְ

,ſalutes ad Deus ‡ nobis Deus .Selah ,noſtram ſalutem

21 [ſ]לְמוֹשָׁעוֹת אֵל לָנוּ הָאֵל סֶלָה׃ יְשׁוּעָתֵנוּ

Veruntamen .exitus ‡ mortem ad *Adonai* * Domino &

22 אַךְ תּוֹצָאוֹת׃ לַמָּוֶת אֲדֹנָי וְלֵיהוִה

;crinis verticem ,ſuorum inimicorum caput transfiget Deus

שֵׂעָר קָדְקֹד אֹיְבָיו רֹאשׁ יִמְחַץ אֱלֹהִים

---

† Cõgregatio
‖ locũ parare feciſti propter bonitatẽ tuam
[k] עֲנִיָּה חַיָּה
‡ earum quæ annunciant
† magnus erat
[m] רַבָּב [n]נָדַד
℥ familia
‡ ſpolia.
℥ dormieritis
* eritis ſicut
‖ quæ tecta eſt.
† Cũ diſſiparet Omnipotens
‖ ningere faciebat
‡ eſt
* excelſus
* ſaltatis
‡ excelſi?
* quem
† ſecu'lum.
[o] יָשַׁב
* vigiti millia
‡ angelorum:
[p] שָׁנָה
‖ cum
[q] עָלָה
℥ hominibus
[r] שָׁבָה
* ,vt inhabitarent Dominum
† quotidie, afferet
‡ eſt
[ſ] יָשַׁע
* Deo
‡ ſunt

Basan Ex ,Dominus Dixit .suis delictis in ambulantis
23 מִתְהַלֵּךְ בַּאֲשָׁמָיו׃ אָמַר אֲדֹנָי מִבָּשָׁן
.maris profundis de redire faciam:faciam redire
[a] אָשִׁיב אָשִׁיב מִמְּצֻלוֹת יָם׃ — [a] שׁוּב
rubescat pes tuus — tuorum canum lingua ,sanguine in *tuum pedem figas* Vt
24 לְמַעַן תִּמְחַץ רַגְלְךָ בְּדָם לְשׁוֹן כְּלָבֶיךָ
ipsis — :Deus tua itinera Viderunt .*ipso ex* inimicis ex
25 מֵאֹיְבִים מִנֵּהוּ׃ [b] רָאוּ הֲלִיכוֹתֶיךָ אֱלֹהִים — [b] רָאָה
Præuenerunt .sanctitate in mei regis ,mei Dei itinera
26 הֲלִיכוֹת אֵלִי מַלְכִּי בַקֹּדֶשׁ׃ קִדְּמוּ
psallentes; — .tympanizantium puellarum medio in ;*modulatores* post cantores
[c] שָׁרִים אַחַר נֹגְנִים בְּתוֹךְ עֲלָמוֹת תּוֹפֵפוֹת׃ — [c] שׁוּר
‡ qui estis — .Israel vena ex ‡ Domino :Deo benedicite ecclesiis In
27 בְּמַקְהֵלוֹת בָּרְכוּ אֱלֹהִים אֲדֹנָי מִמְּקוֹר יִשְׂרָאֵל׃
paruulus — ,Ihiudah principes ,eis dominans *pusillus* Biniamin Ibi
28 שָׁם בִּנְיָמִן צָעִיר [d] רֹדֵם שָׂרֵי יְהוּדָה — [d] רָדָה
duces — .Naphthali principes ,Zebulun principes :eorum *lapis*
רִגְמָתָם שָׂרֵי זְבֻלוּן שָׂרֵי נַפְתָּלִי׃
‖& ⁋quod — ‖hoc Deus fortifica ⁋,tuæ fortitudini tuus Deus Præcepit
29 צִוָּה אֱלֹהֶיךָ עֻזֶּךָ עוּזָּה אֱלֹהִים זוּ
*In ‡in — tibi Ierusalem *super** tuo templo *A* ‡ .nobis es operatus
30 פָּעַלְתָּ לָּנוּ׃ מֵהֵיכָלֶךָ עַל־יְרוּשָׁלַם לְךָ
* munera Dis perde congregationem calami, — ,*cannæ feram Increpa* .*munus* * reges offerent
31 יוֹבִילוּ מְלָכִים שָׁי׃ גְּעַר [e] חַיַּת קָנֶה — [e] חַיָּה
se gloriantem populorum vitulis *in robustorum* ‡ congregationem
עֲדַת אַבִּירִים בְּעֶגְלֵי עַמִּים מִתְרַפֵּס
‡taurorũ cum †cũ incisionibus argẽteis: ‖qui bella volunt. — .*volent conflictus* ‖ populos dispersit :*argenti fragmentis in* †
[f] בְּרַצֵּי־כֶסֶף בִּזַּר עַמִּים קְרָבוֹת יֶחְפָּצוּ׃
Ætiopia :Ægypto ex principes magni Venient
32 יֶאֱתָיוּ חַשְׁמַנִּים מִנִּי מִצְרָיִם כּוּשׁ — [f] רָצָץ
terræ Regna .Deo suas manus faciet currere
33 [g] תָּרִיץ יָדָיו לֵאלֹהִים׃ מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ — [g] רוּץ
Equitanti .Selah ,Domino cantate :Deo cantate
34 שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ אֲדֹנָי סֶלָה׃ לָרֹכֵב
ab Oriente — vocem sua voce in dabit En :*quondam* cælorum cælis in
בִּשְׁמֵי שְׁמֵי־קֶדֶם הֵן [h] יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל — [h] נָתַן

Israel super ,Deo fortitudinem Date .fortitudinis

35 עֹז׃ [i] תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל — עוז [i]

.atheribus ‡ in eius fortitudo & :eius celsitudo ‖ — ‖ magnificētia ‡ cælis,

גַּאֲוָתוֹ [k] וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים׃ — גאה [k]

ipse Israel Deus :tuis * sanctuariis à $ Deus Terribilis — $ in * suis:

36 נוֹרָא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא

.Deus benedictus :populo robora & ,fortitudinem dans — dat

נֹתֵן עֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם בָּרוּךְ אֱלֹהִים׃

PSALM. LXIX. סט

.Dauid ipsi Sosannim ‡ super Victori — ‡ liliis

1 לַמְנַצֵּחַ עַל־שׁוֹשַׁנִּים לְדָוִד׃

ad vsque aquæ intrauerunt quoniam ,Deus me Serua

2 הוֹשִׁיעֵנִי [l] אֱלֹהִים כִּי [m] בָאוּ מַיִם עַד־ — ישע [l] בוא [m]

:status * non & ,profundi cœno ‖ in sum Demersus .animam — ‖ limo * est

3 נָפֶשׁ׃ טָבַעְתִּי בִּיוֵן מְצוּלָה וְאֵין מָעֳמָד

.me inundauit alueus † & ,aquarum profunda in veni — † flumen operuit

בָּאתִי בְמַעֲמַקֵּי־מַיִם וְשִׁבֹּלֶת שְׁטָפָתְנִי׃

,meum guttur est adustum ‡ ,me clamando in Laboraui — ‡ siccatum

4 יָגַעְתִּי בְקָרְאִי נִחַר גְּרוֹנִי

sunt Plures .meo Deo in sperans $:mei oculi defecerunt — $ spero

5 כָּלוּ [n] עֵינַי מְיַחֵל לֵאלֹהָי׃ רַבּוּ [o] — כלה [n] רבב [o]

sunt roborati gratis me habentes odio ‖ ,mei capitis capillis præ ‡ — ‡ quàm capilli ‖ qui odio habent

מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי שֹׂנְאַי [p] חִנָּם עָצְמוּ

tunc rapui non quæ :falsò † mei inimici me conterentes — חנן [p] צמת [q]

[q] מַצְמִיתַי אֹיְבַי שֶׁקֶר אֲשֶׁר לֹא־גָזַלְתִּי אָז — * qui disperdūt † gratis:

,meam stultitiam nosti tu Deus .reddam ‡ — ‡ reddidi.

6 אָשִׁיב׃ [r] אֱלֹהִים אַתָּה יָדַעְתָּ לְאִוַּלְתִּי — שוב [r]

;afficiantur pudore Ne .sunt celata † non te à mea delicta & — † abscondita

7 וְאַשְׁמוֹתַי מִמְּךָ לֹא־נִכְחָדוּ׃ אַל־יֵבֹשׁוּ

erubescant ne exercituum Domine ,Domine te expectātes me in † — † propter me qui expectant

בִּי [s] קֹוֶיךָ אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת אַל־יִכָּלְמוּ — קוה [s]

te super ‡ Quoniam .Israel Deus ,te quærentes * me in ‖ — ‖ propter * qui quærunt ‡ propter

8 בִּי מְבַקְשֶׁיךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ כִּי־עָלֶיךָ

.meas facies $ confusio operuit :opprobrium sustinui — $ faciē meam.

נָשָׂאתִי חֶרְפָּה [t] כִּסְּתָה כְלִמָּה פָנָי׃ — כסה [t]

. meæ matris filiis extraneus & ;meis fratribus fui Alienus

זור [a] | מוּזָר [a] הָיִיתִי לְאֶחָי וְנָכְרִי לִבְנֵי אִמִּי׃ 9

probra & ;me comedit tuæ domus zelus Quoniam

כִּי־קִנְאַת בֵּיתְךָ אֲכָלָתְנִי וְחֶרְפּוֹת 10

eorũ qui probris afficiũt te | ieiunio in fleui Et .me super ceciderunt *tibi exprobrantium*

חוֹרְפֶיךָ נָפְלוּ עָלָי׃ וָאֶבְכֶּה בַצּוֹם 11

† afflixi animã meam: | *dedi* ‡ Et .mihi opprobria in fuit & ;*meæ animæ* †

‡ posui | נַפְשִׁי [b] וַתְּהִי לַחֲרָפוֹת לִי׃ וָאֶתְּנָה 12

היה [b] | .parabolam in eis fui & ;saccum meum vestimentum

שׂק [c] | לְבוּשִׁי [c] שָׂק וָאֱהִי לָהֶם לְמָשָׁל׃

† Locuti sunt contra | *bibentium moduli* ‖ & ;porta * sedentes me *in* *Eloquentur* ‡

* in | יָשִׂיחוּ בִי יֹשְׁבֵי שָׁעַר וּנְגִינוֹת [d] שׁוֹתֵי 13

‖ cantationes factus sum bibentibus | tempus :Domine te ad † mea oratione ego Et .sechar

† cõuerti me | שֵׁכָר׃ וַאֲנִי [e] תְפִלָּתִי־לְךָ יְהוָה עֵת 14

שׁתה [d] | ,me exaudi :tuæ misericordiæ *multitudine in* ‡ Deus * beneplaciti

רְצוֹן [f] אֱלֹהִים בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי

פלל [e] | :infigar *non &* * ,luto è me Eripe .tuæ salutis *veritate in* ‡

* est | בֶּאֱמֶת [g] יִשְׁעֶךָ׃ הַצִּילֵנִי [h] מִטִּיט וְאַל־אֶטְבָּעָה 15

‡ propter multitudinem | .aquarum profundis è & ,me habentibus odio ab eripiar

*propter veritatem * ne | אִנָּצְלָה [h] מִשֹּׂנְאַי וּמִמַּעֲמַקֵּי־מָיִם׃

רצה [f] אמן [g] | me absorbeat nec ,aquarum *alueus* † me *inundet* ‖ Ne

נצל [h] | אַל־תִּשְׁטְפֵנִי שִׁבֹּלֶת מַיִם וְאַל־תִּבְלָעֵנִי 16

‖ operiat | .suum os puteus me super *obturet* ‡ neque :profundum

† fluuius | מְצוּלָה וְאַל־תֶּאְטַר־עָלַי בְּאֵר [i] פִּיהָ׃

‡ claudat | :tua misericordia ‡ bona quoniam ,Domine me Exaudi

‡ est | עֲנֵנִי [k] יְהוָה כִּי־טוֹב חַסְדֶּךָ 17

פה [i] ענה [k] | ,me *ad* respice tuarum miserationum multitudinem secundum

רבב [l] | כְּרֹב [l] רַחֲמֶיךָ פְּנֵה אֵלָי׃

faciem tuam | ‡ angustia quoniam :tuo seruo à *tuas facies* abscondas ne Et

‡ est | וְאַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵעַבְדֶּךָ כִּי־[m]צַר־ 18

צור [m] | ,*meam animam ad* ‖ Appropinqua .me exaudi ,festina ,mihi

‖ animæ meæ, | לִי מַהֵר עֲנֵנִי׃ קָרְבָה אֶל־נַפְשִׁי 19

nostri Tu .me redime ‖ meos inimicos propter :eam redime

פדה [n] | גְּאָלָהּ לְמַעַן אֹיְבַי [n] פְּדֵנִי׃ אַתָּה יָדַעְתָּ 20

.meam ignominiam & ,meum pudorem & ,meum probrum

בושׁ [o] | חֶרְפָּתִי [o] וּבָשְׁתִּי וּכְלִמָּתִי

,meum cor contriuit Probrum .mei hostes omnes * te coram * sunt

21 נֶגְדְּךָ כָּל־צוֹרְרָי׃ חֶרְפָּה שָׁבְרָה לִבִּי

,consolantes & :† non & condolendum ad † expectaui & ,fui anxius ‖ & ‖ dolui,

וָאָנוּשָׁה וָאֲקַוֶּה לָנוּד וָאַיִן וְלַמְנַחֲמִים † qui cōdoleret, ‡ fuit

, fel meam escam in dederunt Et .inueni non &

22 וְלֹא מָצָאתִי׃ וַיִּתְּנוּ ° בְּבָרוּתִי רֹאשׁ ° ברה

eorum mensa Erit .acetum mihi propinauerunt mea siti in &

23 וְלִצְמָאִי יַשְׁקוּנִי חֹמֶץ׃ ᵖיְהִי־שֻׁלְחָנָם ᵖ היה

.offendiculum in ,paces ad & :laqueum in suas facies ad coram eis laqueus: & retributiones

לִפְנֵיהֶם ᵠלְפָח וְלִשְׁלוֹמִים ʳלְמוֹקֵשׁ׃

eorum lumbos & :videndo à * eorum oculi Obscurabuntur ᵠ פוח ʳ יקש

24 תֶּחְשַׁכְנָה עֵינֵיהֶם ˢמֵרְאוֹת וּמָתְנֵיהֶם * ne videant:

:tuam iram eos super Effunde .facies nutare semper ˢ ראה

25 תָּמִיד הַמְעַד׃ שְׁפָךְ־עֲלֵיהֶם זַעְמֶךָ

eorum palatium Sit .eos comprehendat tui nasi ‖ furor & ‖ iræ suæ

26 ᵗוַחֲרוֹן אַפְּךָ ᵘיַשִּׂיגֵם׃ תְּהִי־טִירָתָם ᵗ חרה ᵘ נשג

.habitans ‡ sit ne eorum tentoriis † in :desolatum † tabernaculis ‡ qui habitet.

נְשַׁמָּה בְּאָהֳלֵיהֶם אַל־יְהִי יֹשֵׁב׃

ad * & :sunt persecuti ,percussisti quem tu ‡ Quoniam ‡ eum * super

27 כִּי־אַתָּה אֲשֶׁר־ˣהִכִּיתָ רָדָפוּ וְאֶל־ ˣ נכה

iniquitatem ‖ Da .narrabunt tuorum vulneratorum dolorem ‖ punitionem iniquitatis

28 מַכְאוֹב חֲלָלֶיךָ יְסַפֵּרוּ׃ תְּנָה־ʸעָוֺן ʸ עוה

.tuam iustitiam in ingrediantur non & :eorum iniquitatem super

עַל־עֲוֺנָם וְאַל־יָבֹאוּ בְּצִדְקָתֶךָ׃

non iustis cum & :viuentium libro è Deleantur

29 ᶻיִמָּחוּ מִסֵּפֶר חַיִּים וְעִם צַדִּיקִים אַל־ ᶻ מחה

tua salus :dolens & ,afflictus † ego Et .scribantur † sum pauper,

30 יִכָּתֵבוּ׃ וַאֲנִי עָנִי וְכוֹאֵב יְשׁוּעָתְךָ

,cantico in ‡ Dei nomen Laudabo .me eleuabit Deus ‡ cum

31 אֱלֹהִים תְּשַׂגְּבֵנִי׃ אֲהַלְלָה שֵׁם־אֱלֹהִים בְּשִׁיר

erit melior ‡ Et .confessione in eum magnificabo & ‡ pulchrior

32 וַאֲגַדְּלֶנּוּ ᵃבְתוֹדָה׃ ᵇוְתִיטַב ᵃ ירה ᵇ יטב

.vngulificans ‖ ,cornificans vitulus * ,bos quàm ,Domino * quàm ‖ &

לַיהוָה מִשּׁוֹר פָּר מַקְרִן מַפְרִיס׃

,Deum quærentes ‡ :gaudebunt † ,humiles viderunt † & ‡ &

33 ᶜרָאוּ עֲנָוִים יִשְׂמָחוּ דֹּרְשֵׁי אֱלֹהִים ᶜ ראה

audit paupe-res | *egenos ad audiens* Quoniam .vestrum cor viuet &
[d] חָיָה [e] אָבָה | כִּי־שֹׁמֵעַ אֶל־[e]אֶבְיוֹנִים ׃ לְבַבְכֶם [d] וִיחִי 34
eum Laudent .despexit non suos vinctos & ;Dominus
יְהַלְלוּהוּ ׃ יְהוָה וְאֶת־אֲסִירָיו לֹא בָזָה 35
.eis in repens omne & ,maria :terra & ,cæli
שָׁמַיִם וָאָרֶץ יַמִּים וְכָל־רֹמֵשׂ בָּם ׃
ciuitates ædificabit & ,Siion seruabit Deus Quoniam
[f] יָשַׁע | כִּי אֱלֹהִים [f] יוֹשִׁיעַ צִיּוֹן וְיִבְנֶה עָרֵי 36
.eam accipient hæreditate & ,ibi habitauerunt & :Iehudah
יְהוּדָה וְיָשְׁבוּ שָׁם וִירֵשׁוּהָ ׃
hereditate accipient, | diligentes & :eam *hæreditabunt* eius seruorum semen Et
וְזֶרַע עֲבָדָיו יִנְחָלוּהָ וְאֹהֲבֵי 37
.ea in habitabunt eius nomen
שְׁמוֹ יִשְׁכְּנוּ־בָהּ ׃

PSAL. LXX. ע

.recordandum ad Dauid ipsi Victori
לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד לְהַזְכִּיר ׃ 1
vt eruas | mei auxilium ad Domine ,me *liberandum ad* Deus
[g] נָצַל | אֱלֹהִים [g] לְהַצִּילֵנִי יְהוָה לְעֶזְרָתִי 2
quærentes erubescant & afficiantur Pudore .festina
[h] יָבֵשׁ | חוּשָׁה ׃ [h] יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ מְבַקְשֵׁי 3
בּוֹשׁ | volentes ;erubescant & ,retrorsum Conuertantur .meã animã
[i] סוּג | נַפְשִׁי [i] יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיִכָּלְמוּ חֲפֵצֵי
‡ pro | ,sui pudoris mercede *super* ‡ Conuertantur .meum malum
[k] רוּעַ | רָעָתִי ׃ [k] יָשׁוּבוּ עַל־עֵקֶב בָּשְׁתָּם 4
$ qui dicunt | te in lætentur & ,Gaudeant .euge ,euge *dicentes* $
[l] שׂוּשׂ | הָאֹמְרִים הֶאָח הֶאָח ׃ [l] יָשִׂישׂוּ וְיִשְׂמְחוּ בְּךָ 5
,Deus magnificetur :semper dicant & ,te quærentes omnes
כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ וְיֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל אֱלֹהִים
† qui diligunt | *indigus & afflictus* ‡ ego Et .tuam salutem *diligentes* †
‡ egenus, & pauper sum, | אֹהֲבֵי יְשׁוּעָתֶךָ ׃ וַאֲנִי [m] עָנִי וְאֶבְיוֹן 6
[m] עָנָה | ;tu * meus erutor & ,meum auxilium ,*mihi* $ festina Deus
$ propter me, * es: | אֱלֹהִים חוּשָׁה־לִּי עֶזְרִי וּמְפַלְטִי אַתָּה
.tardaueris ne Domine
יְהוָה אַל־תְּאַחַר ׃

PSAL. LXXI. עא

.ſeculum in afficiar pudore ne :ſperaui Domine te In

1 בְּךָ־יְהוָה [n]חָסִיתִי אַל־אֵבוֹשָׁה לְעוֹלָם׃

me ad inclina :me erues ‖ & ,me *eripies tua iuſtitia In*

2 בְּצִדְקָתְךָ [o]תַּצִּילֵנִי וּתְפַלְּטֵנִי הַטֵּה־אֵלַי

habitaculi petrã in † mihi Eſto .me ſerua & ,tuam aurem

3 אָזְנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנִי׃ הֱיֵה לִי ׀ לְצוּר מָעוֹן

mea petra quia :me ſeruare præcepiſti ,iugiter *ingrediendum ad*

לָבוֹא תָּמִיד [p]צִוִּיתָ לְהוֹשִׁיעֵנִי כִּי־סַלְעִי

:impij manu è me erue mi Deus .tu ‡ mea munitio &

4 וּמְצוּדָתִי אָתָּה׃ אֱלֹהַי פַּלְּטֵנִי מִיַּד רָשָׁע

:mea expectatio tu Quoniam .*violenti** & ,peruertẽtis *volã* ‡ è

5 מִכַּף מְעַוֵּל וְחוֹמֵץ׃ כִּי־אַתָּה [q]תִקְוָתִי

meũ pueritiũ à † mea fiducia *Dominus* ‖ ,Domine

אֲדֹנָי יְהוִה מִבְטַחִי מִנְּעוּרָי׃

tu meæ matris *viſceribus à ventre de* ‡ ſum innixus *te Super*

6 עָלֶיךָ ׀ נִסְמַכְתִּי מִבֶּטֶן מִמְּעֵי אִמִּי אַתָּה

portentum Tanquam .ſemper mea laus te in :meus eductor

7 גוֹזִי בְּךָ תְהִלָּתִי תָמִיד׃ כְּמוֹפֵת

.fortis mea ſpes tu & :multis fui

[r]הָיִיתִי לְרַבִּים וְאַתָּה מַחֲסִי־[ſ]עֹז׃

.tua gloria die tota :tua laude meum os Repleatur

8 יִמָּלֵא פִי [t]תְּהִלָּתֶךָ כָּל־הַיּוֹם תִּפְאַרְתֶּךָ׃

*deficere ſecundum** :ſenectutis tempore in me proiicias Ne

9 אַל־תַּשְׁלִיכֵנִי לְעֵת זִקְנָה [u]כִּכְלוֹת

mei inimici *dixerunt* ‖ Quia .me derelinquas ne ,*meam fortitudinẽ*

10 כֹּחִי אַל־תַּעַזְבֵנִי׃ כִּי־אָמְרוּ אוֹיְבַי

.pariter ſunt conſiliati meam animam cuſtodientes & *:mihi* †

לִי וְשֹׁמְרֵי נַפְשִׁי [x]נוֹעֲצוּ יַחְדָּו׃

,perſequimini :eum dereliquit Deus :Dicendo

11 לֵאמֹר אֱלֹהִים עֲזָבוֹ רִדְפוּ

ne Deus .*eruens* ‡ non quia ,eum comprehendite &

12 וְתִפְשׂוּהוּ כִּי־אֵין [y]מַצִּיל׃ אֱלֹהִים אַל־

.feſtina meum auxilium ad mi Deus :me à elongeris

תִּרְחַק מִמֶּנִּי אֱלֹהַי לְעֶזְרָתִי חִישָׁה׃

[n] חסה Propter iuſtitiã tuam eripe ‖ erue

[o] נצל † robuſtũ habitaculũ, vt ingrediar

[p] צוה ‡ es

‡ manu * opprimẽtis

[q] קוה ‖ Deus † ab adoleſcẽtia mea. Tibi ‡ ab vtero, de ventre

[r] היה [ſ] עזז

[t] הלל * cùm defecerit fortitudo mea,

[u] כלה ‖ locuti ſunt, † aduerſũ me

[x] יעץ ‡ eſt qui eruat

[y] נצל

חושה ק

operiatur ,meæ animæ aduersarij deficiant afficiatur Pudore

יבש[a] עטה[b] — יעטו[b] יכלו שטני נפשי יבשו[a] 13

ego Et .meum malum quærentes ;pudore & ,probro

רוע[c] — ואני[c] רעתי: חרפה וכלמה מבקשי 14

.tuam laudem omnem super adiiciam & ,expectabo semper

הלל[d] — תמיד איחל והוספתי על־כל־תהלתך[d]:

:tuam salutem die tota ,tuam iustitiam narrabit meum Os

פה[e] ישע[f] — פי[e] יספר צדקתך כל־היום תשועתך[f] 15

fortitudines *in* Introibo .numeros cognoui non quoniam

כי לא ידעתי ספרות: אבוא בגברות 16

‡ Dei: & — :solius tuæ iustitiæ recordabor *:Domini* ‡ Domini

אדני יהוה אזכיר צדקתך לבדך:

ab adolescentia mea: — annunciabo hactenus & *:meis pueritiis à* me docuisti Deus

נגד[g] — אלהים למדתני מנעורי ועד־הנה אגיד[g] 17

:caniciem & ,senium ad vsque etiam Et .tua mirabilia

נפלאותיך: וגם עד־זקנה ושיבה 18

‡ tu — tuum brachium annunciem donec ,me derelinquas ne Deus ‡

אלהים אל־תעזבני עד־אגיד זרועך

‖ qui — .tuam fortitudinem est venturus ‖ omni ;generationi

לדור לכל־יבוא גבורתך:

fecisti quæ ,excelsum in vsque Deus tua iustitia Et

עשה[h] — וצדקתך אלהים עד־מרום אשר־עשית[h] 19

‡ sunt — mihi ostendisti Qui ?tu sicut quis Deus :magna ‡

ראה[i] — גדלות אלהים מי כמוך: אשר הראיתני[i] 20

ני — :me *viuificabis reuerteris* † ,malas & ,multas angustias

ק — צרות רבות ורעות תשוב תחיני

.me *facies* ‡ ascendere *reuerteris* ‡ terræ voraginibus ex &

† conuersus viuificabas ‡ conuersus ‡ faciebas — ומתהומות הארץ תשוב תעלני[i]:

.me *consolaberis circuibis* * & :meā magnitudinem *Multiplicabis* ‖

עלה[i] רבה[k] — תרב[k] גדלתי ותסב[l] תנחמני: 21

‖ Multiplicabas * cōuersus cōsolabaris — ,nabel instrumento in tibi confitebor ego Etiam

גם־אני אודך בכלי־נבל 22

.Israel sancte :cithara in tibi cantabo mi Deus :tuā veritatem

סבב[l] — אמתך אלהי אזמרה לך בכנור קדוש ישראל:

* Laudabunt — mea anima & :tibi cantauero cùm ,mea labia *Prædicabunt* *

תרננה שפתי כי אזמרה־לך ונפשי 23

loquetur die tota mea lingua Inſuper .redemiſti quam

אֲשֶׁר ᵐפָּדִיתָ׃ גַּם־לְשׁוֹנִי כָּל־הַיּוֹם תֶּהְגֶּה 24

ᵐ פָּדָה

erubuerunt quia ,ſunt affecti pudore quia :tuam iuſtitiam

צִדְקָתֶךָ כִּי־בֹשׁוּ כִּי־חָפְרוּ

. meum malum quærentes

מְבַקְשֵׁי רָעָתִי׃

PSAL. LXXII. עב

:da regi tua iudicia Deus .Selomoh Ipſi

לִשְׁלֹמֹה ׀ אֱלֹהִים מִשְׁפָּטֶיךָ לְמֶלֶךְ ⁿתֵּן 1

ⁿ נָתַן

tuum populum Iudicabit .regis filio tuam iuſtitiam &

וְצִדְקָתְךָ לְבֶן־מֶלֶךְ׃ ᵒיָדִין עַמְּךָ 2

ᵒ דּוּן

montes Deferent .iudicio in tuos *afflictos* & :iuſtitia in

pauperes

בְצֶדֶק וַעֲנִיֶּיךָ בְמִשְׁפָּט׃ ᵖיִשְׂאוּ הָרִים 3

ᵖ נָשָׂא

afflictos ‡ Iudicabit .*iuſtitia in* † colles & :populo pacem

† iuſtitiam.
‡ pauperes

שָׁלוֹם לָעָם וּגְבָעוֹת בִּצְדָקָה׃ יִשְׁפֹּט ᵠעֲנִיֵּי 4

ᵠ עָנָה ʳ יָשַׁע

te Timebunt .*oppreſſorē contundet &* :*egeni* ‡ filios ſeruabit,populi

‡ pauperis:cōfringet calūniatorem.

עָם ʳיוֹשִׁיעַ לִבְנֵי אֶבְיוֹן וִידַכֵּא עוֹשֵׁק׃ יִירָאוּךָ 5

.generationum *generatio ,lunæ facies ad* || & :ſole cum

|| dum fuerit luna, in generatione

עִם־שָׁמֶשׁ וְלִפְנֵי יָרֵחַ דּוֹר דּוֹרִים׃

ſtillicidium † imbres ſicut,vellus ſuper pluuia ſicut Deſcendet

† ſtillantes ſuper terram.

יֵרֵד כְּמָטָר עַל־גֵּז כִּרְבִיבִים זַרְזִיף 6

,pacis multitudo & :iuſtus eius diebus in Florebit .*terræ*

אָרֶץ׃ יִפְרַח־בְּיָמָיו צַדִּיק ˢוְרֹב שָׁלוֹם 7

ˢ רָבַב

ad vſque mari à Dominabiturque . *lunam* * non *ad vſque*

donec * ſit luna.

עַד־בְּלִי יָרֵחַ׃ ᵗוְיֵרְדְּ מִיָּם עַד־ 8

ᵗ רָדָה

.terræ terminos ad vſque flumine à & ,mare

| Coram illo procident habitatores deſerti,

יָם וּמִנָּהָר עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃

pulverem † eius inimici & ,*ſolitudinicolæ ſe incuruabūt eius facies Ad* |

† terram

לְפָנָיו יִכְרְעוּ ᵘצִיִּים וְאֹיְבָיו עָפָר 9

ᵘ צִיָּה ˣ אִי

:reddent munus inſularum & ,*Tharſis* ‡ Reges .lingent

‡ maris,

יְלַחֵכוּ׃ מַלְכֵי תַרְשִׁישׁ ˣוְאִיִּים מִנְחָה ʸיָשִׁיבוּ 10

ʸ שׁוּב

ſe incuruabunt Et .offerent *honorarium* || Seba & ,*Scheba* † reges

מַלְכֵי שְׁבָא וּסְבָא אֶשְׁכָּר יַקְרִיבוּ׃ ᶻוְיִשְׁתַּחֲווּ 11

ᶻ שָׁחָה

.ei ſeruient gentes omnes :reges omnes ei

† Seba Arabicè
| Æthiopicæ munus

לוֹ כָל־מְלָכִים כָּל־גּוֹיִם יַעַבְדוּהוּ׃

pauperem | non & ,afflictum ‡ & :clamantem egenum eruet Quia
‡ paupere cui

12 כִּי־[a] יַצִּיל[b] אֶבְיוֹן מְשַׁוֵּעַ וְעָנִי וְאֵין־ | נצל[a] אבה[b]

*est | animas & :egeno & ,tenui super ‖ Parcet .ei auxiliator *

13 עֹזֵר לוֹ׃ יָחֹס[c] עַל־דַּל[d] וְאֶבְיוֹן וְנַפְשׁוֹת

‖ pauperi, & inopi, | redimet extorsione ab † & ,dolo A .seruabit egenorum ‡

14 אֶבְיוֹנִים יוֹשִׁיעַ׃ מִתּוֹךְ וּמֵחָמָס יִגְאַל | חוס[c] דלל[d]

‡ pauperum † iniquitate | .eius oculis in eorum sanguis erit pretiosus & :eorū animam

נַפְשָׁם וְיֵיקַר דָּמָם בְּעֵינָיו׃

‖ Seba Arabicę eo pro orabit & ,Scheba ‖ auro de ei dabit & ,viuet Et

15 וִיחִי[e] וְיִתֶּן־לוֹ מִזְּהַב שְׁבָא וְיִתְפַּלֵּל בַּעֲדוֹ | חיה[e]

.ei benedicet die tota :semper

תָּמִיד כָּל־הַיּוֹם יְבָרֲכֶנְהוּ׃

‖ pugillus *satus ‡ concutietur † in | perstrepet ‡ ,montium capite in * terra in ,frumēti particula ‖ Erit

16 יְהִי[f] פִסַּת־בַּר בָּאָרֶץ בְּרֹאשׁ הָרִים יִרְעַשׁ

herba sicut ciuitate à † florebunt & :eius fructus Lebanon sicut

כַּלְּבָנוֹן פִּרְיוֹ[g] וְיָצִיצוּ מֵעִיר כְּעֵשֶׂב | פס[f] פרה[g]

‖ ante solem | solis facies ad ‖ :seculum in eius nomen Erit .terræ

17 הָאָרֶץ׃ יְהִי שְׁמוֹ לְעוֹלָם לִפְנֵי־שֶׁמֶשׁ

propagabitur ,gentes omnes eo in benedicentur & ,eius nomen filiabitur

יִנּוֹן[h] שְׁמוֹ וְיִתְבָּרְכוּ בוֹ כָּל־גּוֹיִם | נין[h]

Deus Deus Dominus Benedictus .eum beatificabunt *

18 יְאַשְּׁרוּהוּ׃ בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי | ינון ק

benedictum Et .ipse solus mirabilia faciens ‖ :Israel

* & ‖ quia fecit

19 יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ׃ וּבָרוּךְ

eius gloria replebitur & ,seculum in eius gloriæ nomen

שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת

‡ Verum, & verum sit. | .amen & ,Amen ‡ ,terra omnis

כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן׃

. Isai filij Dauid orationes sunt Consummatæ

20 כָּלּוּ[i] תְּפִלּוֹת[k] דָּוִד בֶּן־יִשָׁי׃ | כלל[i] פלל[k]

ספר שלישי

PSAL. LXXIII. עג

‡ est | † Deus Israeli ‡ bonus Profectò .Asaph ipsi Cantus

1 מִזְמוֹר לְאָסָף אַךְ טוֹב לְיִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים

declinauerunt *parum quasi ego* * Et .corde mundis

2 לברי לבב׃ ואני כמעט [l]נטוי

.mei gressus sunt effusi *nihil quasi* || :*mei* pedes

רגלי כאין שפכה אשרי׃

.*videbo* * impiorum pacem :insanos in zelaui Quia

3 כי קנאתי בהוללים שלום רשעים אראה׃

‡ sana & ,eorum morte in ligamenta ‡ non Quia

4 כי אין חרצבות למותם ובריא

eum & ;*ipsi* † non hominis labore In .eorum fortitudo

5 אולם׃ בעמל אנוש אינמו ועם־

eos *ligauit torque* || Ideo .flagellabuntur non hominibus

6 אדם לא ינגעו׃ לכן ענקתמו

adipe præ *Exiit* .*eos iniquitas ornamento inuoluet* ‡ :superbia

7 גאוה יעטף־[m]שית חמס למו׃ יצא מחלב

.cordis *imaginationes* † transierunt ;eorum *oculus* *

עינמו עברו [n]משכיות לבב׃

excelso de :calumniam *malo in loquentur & ,dissolutos se Reddent* ‡

8 [o]ימיקו וידברו ברע עשק ממרום

eorum lingua & :suum os cælos in Posuerunt .*loquentur* †

9 ידברו׃ שתו בשמים פיהם ולשונם

:huc eius populus reuertetur Ideo .terra in *ambulabit* ‡

10 תהלך בארץ׃ לכן ישיב עמו הלם

quomodo ,dixerunt Et .eis exprimentur pleni || aquæ &

11 ומי מלא [p]ימצו למו׃ ואמרו איכה

isti Ecce ?excelso in scientia est & :Deus sciuit

12 ידע־אל ויש דעה [p]בעליון׃ הנה־אלה

.*facultatem multiplicarunt* ‡ seculi *tranquilli* † & ;impij

רשעים ושלוי עולם [r]השגו־חיל׃

munditia " in laui & :meum cor mundaui frustra Verè

13 אך־ריק זכיתי לבבי וארחץ [s]בנקיון

mea increpatio & :die omni flagellatus fui Et .meas *volas* ||

14 [t]כפי׃ ואהי נגוע כל־היום ותוכחתי

ecce :hoc sicut Narrabo ,dicebam Si .*matutinum in* ‡

15 לבקרים׃ אם־אמרתי אספרה כמו הנה

.sum præuaricatus || tuorum filiorum generatio

דור בניך בגדתי׃

* sed
" mei penè
[l] נטה
נטיו
ק
| ferè
* videns.
‡ sunt
‡ est
† sunt
| coronauit
‡ operiet se vt tollat prędam sibi. Egressi sūt
* oculi
† cogitationes
[m] שות
[n] שכה
‡ Dissoluerūt & locuti sunt malitiosè
[o] מוק
† locuti sunt
‡ graditur
ישוב
ק
| calicis
[p] מצה
[q] עלה
† pacē haben-tes
‡ apprehenderunt diuitias.
" innocentia
[r] שגה [s] נקה
|| manus
[t] כפף
‡ singulo mane.
|| dicent quòd

§ ſed * eſt — .meis oculis in *ipſum* * labor § :hoc ſcire putabam Et

הוא — וְאַחְשְׁבָה לָדַעַת זֹאת עָמָל הִיא בְעֵינָי׃ 16

ק — intelligam ‖ :Dei ſanctuaria *ad* intrem Donec

‖ & — עַד־אָבוֹא אֶל־מִקְדְּשֵׁי־אֵל אָבִינָה 17

† locis — poſuiſti lubricis † in Profectò .eorum nouiſſimum

לְאַחֲרִיתָם׃ אַךְ בַּחֲלָקוֹת תָּשִׁית 18

fuerunt Quomodo .deſolationes in eos feciſti cadere :eos

נפל[a] — לְמוֹ [a]הִפַּלְתָּם לְמַשּׁוּאוֹת׃ אֵיךְ הָיוּ 19

à ſunt conſumpti ,defecerunt :ſubitò ferè deſolationem in

סוף[b] תמם[c] — לְשַׁמָּה כְרָגַע [b]סָפוּ [c]תַמּוּ מִן־

‡ expergefacto — Domine :§*expergiſcendo* ‡ ab ſomnium Velut .terroribus

§ homine e-runt: — בַּלָּהוֹת׃ כַּחֲלוֹם [d]מֵהָקִיץ אֲדֹנָי 20

קוץ[d] — *acceſcet* ‖ Quia .ſpernes eorum imaginem ,*ſuſcitando in* *

* cùm ſuſcita-ueris eos, — בָּעִיר ׀ צַלְמָם תִּבְזֶה׃ כִּי יִתְחַמֵּץ 21

‖ dolore fue-rat affectum — ,‡inſipiens ego Et .*acuar meu renibus* † & :meum cor

‖lumbi mei a-cuti fuerant. — לְבָבִי [e]וְכִלְיוֹתַי [f]אֶשְׁתּוֹנָן׃ וַאֲנִי־בַעַר 22

‡ eram, — ,te apud eram iumenta † :cognoſcebam non &

וְלֹא [g]אֵדָע בְּהֵמוֹת הָיִיתִי עִמָּךְ׃

כלה[e] שנן[f] — .meam dexteram manum *in* tenuiſti :*tecum ſemper ego Et

† vt — וַאֲנִי תָמִיד עִמָּךְ אָחַזְתָּ בְּיַד־יְמִינִי׃ 23

ירע[g] — .me accipies gloriam ‖ poſtea & :me duces tuo conſilio In

* fuit: ‖ ad — [h]בַּעֲצָתְךָ תַנְחֵנִי וְאַחַר כָּבוֹד [i]תִּקָּחֵנִי׃

.terra in ‡ nolui tecum & :cælo in † mihi Quis 24

יעץ[h] לקח[i] — מִי־לִי בַשָּׁמָיִם וְעִמְּךָ לֹא־חָפַצְתִּי בָאָרֶץ׃ 25

† eſt ‡ quippiam — ,mei cordis *rupes* § ,meum cor & ,mea caro Defecit

§ robur — כָּלָה שְׁאֵרִי וּלְבָבִי צוּר־לְבָבִי 26

* eſt — .ſeculum in Deus * mea pars &

וְחֶלְקִי אֱלֹהִים לְעוֹלָם׃

‖ qui ſe elõgãt — feciſti ſuccidere :peribunt ,te à *ſe elongantes* ‖ ecce Quoniam

כִּי־הִנֵּה רְחֵקֶיךָ יֹאבֵדוּ הִצְמַתָּה 27

† noui, quòd acceſſus — *appropinquatio* † ego Et .te à fornicantem omnem

כָּל־זוֹנֶה מִמֶּךָּ׃ וַאֲנִי ׀ קִרֲבַת 28

‡ ad Deum mi hi eſt bonus — :meam ſpem *Domino* † Domino in poſui :*bona mihi Dei* ‡

† Deo — אֱלֹהִים לִי טוֹב [k]שַׁתִּי ׀ בַּאדֹנָי יְהוִה [l]מַחְסִי

שות[k] חסה[l] — .tua opera omnia *narrandum ad* *

לְסַפֵּר כָּל־מַלְאֲכוֹתֶיךָ׃

PSAL. LXXIIII. עד

te elongasti Deus quid Vt .Asaph ipsi *Eruditio*
1 משכיל לאסף למה אלהים זנחת
?tuæ pascuæ *pecus in* *tuus nasus* *fumabit* *:finem* ‡ in
לנצח יעשן אפך בצאן [l] מרעיתך:
redemisti ,*quondam* * acquisiuisti ,*tui cœtus* † Recordare
2 זכר עדתך קנית קדם גאלת
.*eo in* habitasti || ,istum Siion montem :tuę hæreditatis virgam
שבט נחלתך הר־ציון זה שכנת בו:
omnia *:perpetuitatu* ‡ desolationes ad tuos pedes Leua
3 [m] הרימה פעמיך למשאות נצח כל־
tui hostes Rugierunt .sanctitate in *inimicus* *malefecit*
4 [n] הרע אויב בקדש: שאגו צורריך
.signa sua signa posuerunt :tui *conuentus intimo* † in
בקרב [o] מועדך [p] שמו אותתם אתות:
ligni perplexitate in *sublime in* || adducens *velut* *Cognoscetur* *
5 יודע כמביא למעלה בסבך־עץ
,bipenni *in* ;pariter eius *appertiones* † nunc Et ,secures
6 קרדמות: ועת פתוחיה יחד בכשיל
:tua sanctuaria *igne in* † Miserunt .*conquassabunt* ‡ malleis &
7 וכילפות יהלמון: שלחו באש מקדשך
Dixerunt .tui nominis tabernaculum polluerunt terra in
8 לארץ חללו משכן שמך: אמרו
conuenticula || omnia incēderunt :pariter *eorum posteri* * ,suo corde in
בלבם [q] נינם יחד שרפו כל־מועדי־
vltrà † non ,videmus non nostra Signa .terra in Dei
9 אל בארץ: אתותינו לא־[r]ראינו אין־עוד
,quo vsque *cognoscens* ‡ nobiscum ‡ non & :propheta
נביא ולא־אתנו יודע עד־מה:
blasphemabit *:hostis* * afficiet probris Deus Vsquequo
10 עד־מתי אלהים יחרף צר ינאץ
reduces † quid Vt ?*æternum* || in tuum nomen inimicus
אויב שמך לנצח: למה [s] תשיב
.*consume* ‡ tui sinus *interiori ex* ‡ ?tuam dexteram & ,tuam manū
11 ידך וימינך מקרב חוקך כלה:

Intellectus
‡ seculum: &
sumat furor
tuus contra
pecudes
[l] רעה
congregatio
nis tuæ quam
* ab antiquo,
quod || in quo
‡ duraturas in
seculum super
omnem ini-
micum qui
malefecit
[m] רום [n] רוע
† medio ta-
bernaculi
[o] יעד [p] שום
* Contritum
est sicut
|| supernè
† ca[illegible]uras
ועתה
ק
‡ contriuerūt
† ignem in
* Depopule-
mur eos
|| tabernacula
† est
[q] נין [r] ראה
‡ est
‡ qui cogno-
scat
* aduersarius:
spernet
|| seculum?
† reducis
[s] שוב
‡ è medio
‡ non educis
inimicos con-
sumendo;
חיק
ק

† eſt
‡ medio

ꝭinteriori ‡ in ſalutes operans :initio ab † meus rex Deus Et
12 ואלהים מלכי מקדם פעל ישועות בקרב
confregiſti :mare tua fortitudine *in* contriuiſti Tu .terræ

a פור

13 הארץ: אתה a פוררת בעזך ים שברת

§ in

capita confregiſti Tu .aquis *ſuper* § cetorum capita
14 ראשי תנינים על־המים: אתה רצצת ראשי

* dediſti
‖ deſerta incolenti.

ſolitudinicolis ‖ populo eſcam eum *dabis* * :Leuiathan
לויתן תתננו מאכל לעם b לציים:

b ציה

ſiccaſti tu :torrentem & ,fontem *rupiſti* † Tu

† dirupiſti
‡ fortes.
§ Tuus eſt
* tua eſt
‖ minus

15 אתה בקעת מעין ונחל אתה הובשת
:nox *tibi* * etiam ,dies *Tibi* § *fortitudinis* ‡ fluuios
16 נהרות איתן: לך יום אף־לך לילה
.ſolem & ‖ luminare præparaſti tu

c כון

אתה c הכינות מאור ושמש:
hyemem & ,æſtatem :terræ terminos omnes ſtatuiſti Tu

d יצב

17 אתה d הצבת כל־גבולות ארץ קיץ וחרף
afficit probris inimicus :huius Memento .*ea* plaſmaſti tu
18 אתה יצרתם: זכר־זאת אויב חרף

ſpreuit

.tuum nomen *blaſphemauerunt* ſtultus populus & :Dominum
יהוה ועם־נבל נאצו שמך:

§ congregationi inimicorum
* congregationis pauperum

cætus * :tuæ turturis animam *feræ* § tradas Ne
19 אל־תתן e לחיר־ת נפש תורך חית
,æternum in obliuiſcaris ne .tuorum *afflictorum*
f עניך אל־תשכח לנצח:

e חיה f ענה

terræ tenebroſa loca ſunt repleta quia :pactum ad Reſpice
20 הבט לברית כי־מלאו מחשכי־ארץ

‖ habitatione iniquorum pauper

:affectus pudore *tenuis* † recedat Ne .*rapinæ habitaculis* ‖
21 נאות חמס: אל־ישב g דך נכלם

g דכך

.tuum nomen laudabunt *egenus & afflictus* ‡
עני ואביון יהללו שמך:

§ pauper & mendicus
‡ iudica cauſam

,tui probri memento :tuam *litem litiga* § Deus Surge
22 קומה אלהים h ריבה ריבך זכר חרפתך

h רוב

vocis obliuiſcaris Ne .die omni ſtulto à *
23 מני־נבל כל־היום: אל־תשכח קול

‡ quo afficeris
‖ inimicorum tuorum aſcendit

.ſemper *aſcendens tibi obſiſtentium* ‖ ſonitus :tuorum hoſtium
צרריך שאון i קמיך עולה תמיד:

PSAL. LXXV. עה

.canticum Asaph ipsi cantus ,*corrumpas* ne ,Victori
1 למנצח אל־תשחת מזמור לאסף שיר׃[k]
‡ propinquum & ,*sumus confessi* ‡ ,Deus tibi *sumus Confessi* †
2 [l]הודינו לך אלהים הודינו וקרוב
accepero Cum .tua mirabilia *narrant* * :tuum nomen
3 שמך ספרו נפלאותיך׃ כי [m]אקח
Liquefacti ‡ .iudicabo *rectitudines* † ego :*statutum* tempus
4 [n]מועד אני מישרים אשפט׃ [o]נמגים־
aequilibrio direxi ego :eius habitatores omnes & ,terra
ארץ וכל־ישביה אנכי [p]תכנתי
:insaniatis Ne ,insanis Dixi .Selah ,eius columnas
5 עמודיה סלה׃ אמרתי להוללים אל־[q]תהלו
extollatis Ne .cornu exaltetis Ne ,impiis &
6 ולרשעים אל־תרימו קרן׃ אל־[r]תרימו
.*praefracto* | collo in loquamini * :vestrum cornu excelsum in
למרום קרנכם תדברו בצואר עתק׃
deserto à nec :Occidente ab & ;†exitu ab non Quia
7 כי לא [s]ממוצא וממערב ולא ממדבר
hunc :iudicans Deus Quoniam .*montium* ‡
8 הרים׃ כי־אלהים שפט זה
.exaltabit hunc & ,humiliabit
ישפיל וזה [t]ירים׃
*plenus ,rubuit vinum & ,Domini manu in calix Quia
9 כי כוס ביד־יהוה ויין חמר מלא
,exprimens * eius faeces Veruntamen .hoc ex effudit & ,mixto
מסך [u]ויגר מזה אך־שמריה [x]ימצו
annunciabo ego Et .terrae impij omnes bibent
10 [y]ישתו כל רשעי־ארץ׃ ואני [z]אגיד
.Iahacob Deo cantabo :seculum in
לעלם אזמרה לאלהי יעקב׃
exaltabuntur :*concidam* † impiorum cornua omnia Et
11 וכל־קרני רשעים אגדע תרוממנה
.iusti cornua
קרנות צדיק׃

[i] קום disperdas,
[k] שור †Confitemur ‡confitemur, ‡est *recensentq;
[l] ירח [m] לקח †recte ‡Liquefacta est
[n] יעד [o] מוג
[p] תכן
[q] הלל
[r] רום *ne |pingui.
‡solis, nec
[s] יצא ‡venit exaltatio.
[t] רום *est
*quas
[u] נגר [x] מצה
[y] שתה [z] נגד
confringam: &

PSAL. LXXVI. עו

pſalmis .canticum Aſaph ipſi cantus ,modulis in Victori

a שור — למנצח בנגינת מזמור לאסף [a] שיר: 1

magnum Iſrael in : Deus Iehudah in Notus

נודע ביהודה אלהים בישראל גדול 2

b היה c סכך — :eius tabernaculum Salem in fuit Et .eius nomen

‖ ſagittas — שמו: [b] ויהי בשלם [c] סוכו 3

ignita iacula ‖ confregit Ibi .Sijon in eius habitatio &

ומעונתו בציון: שמה שבר רשפי 4

d גנן — .Selah ,bellum ac ,gladium & ,ſcutum :arcus

קשת [d] מגן וחרב ומלחמה סלה:

*es — .*præda* * montibus præ potens ‡ :tu * Illuſtris

‡ &

* rapacibus. — נאור אתה אדיר מהררי טרף: 5

‡ in ſomno ſuo — :*ſuum ſomnum* ‡ dormitauerunt ,corde fortes fuerunt Spoliati

e נום — אשתוללו אבירי לב [e] נמו שנתם 6

† robuſti vires in manib. ſuis. — .*ſuas manus roboris* † viri omnes inuenerunt non &

ולא מצאו כל אנשי חיל ידיהם:

Propter increpationem tuam — ,currus & ,eſt ſoporatus :Iahacob Deus *tua increpatione Ab*

† es: — מגערתך אלהי יעקב נרדם ורכב 7

* coram te, — ,*tuas facies ad* * ſtabit quis & :*tu* † Terribilis Tu .equus &

f ירא — וסוס: אתה [f] נורא אתה ומי יעמד לפניך 8

‖ quo tempore cœperit ira — terra :iudicium feciſti audire cælis E ?tua *naris tunc* ‖ ex

מאז אפך: משמים השמעת דין ארץ 9

‡ Cùm ſurget — .Deus iudicium ad *ſurgendo In* ‡ .quieuit & ,timuit

יראה ושקטה: בקום למשפט אלהים 10

* vt ſeruet — .Selah ,terræ *manſuetos* ‡ omnes *ſeruandum ad* *

‡ humiles — [g] להושיע כל [h] ענוי ארץ סלה:

g ישע h ענה — irarum reſiduum :tibi confitebitur hominis *feruor* * Quoniam

* ira — כי חמת אדם [i] תודך שארית חמת 11

i ידה — omnes veſtro Deo Domino reddite & ,Vouete .accinges

תחגר: נדרו ושלמו ליהוה אלהיכם כל 12

‖ qui eſtis circuitu — in ſpiritum *Amputabit* ‡ .terribili munus afferant :eius *circuitus* ‖

‡ Succidet — סביביו יובילו שי למורא: יבצר רוח 13

* erit — .terræ regibus * terribilis :ducum

נגידים נורא למלכי ארץ:

PSAL. LXXVII. עז

.cantus Asaph ipsi ,Iduthun *super* Victori — ipsi
1 לַמְנַצֵּחַ עַל־יְדִיתוּן לְאָסָף מִזְמוֹר׃ — ידותון ק
,Deum ad mea vox:clamabo & ,Deum ad mea Vox
2 קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְאֶצְעָקָה קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים
Dominum meæ angustiæ die In .me *ad auscultando* * & — * auscultabit
3 וְהַאֲזִין אֵלָי׃ בְּיוֹם [k]צָרָתִי אֲדֹנָי — צור [k]
renuit :*se remisit* † non & ,defluxit nocte mea *manus* ‡ ,quæsiui — † plaga
דָּרָשְׁתִּי יָדִי לַיְלָה נִגְּרָה וְלֹא תָפוּג מֵאֲנָה — ‡ quieuit
:*tumultuabor* & ,Dei Recordabor .mea anima consolari — inquietus ero
4 הִנָּחֵם נַפְשִׁי׃ אֶזְכְּרָה אֱלֹהִים [l]וְאֶהֱמָיָה — המה [l]
Tenuisti .Selah ,meus spiritus *inuoluetur* & ;*meditabor* — loquar, & deficiet
5 [m]אָשִׂיחָה וְתִתְעַטֵּף רוּחִי סֶלָה׃ אָחַזְתָּ — שוח [m]
.loquar non & ,sum *quassatus* ‡ ;meorum oculorum vigilias
שְׁמֻרוֹת עֵינָי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר׃ — ‡ contritus
.seculorum annos :principio à * dies Supputaui — * qui fuerunt
6 חִשַּׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם [n]שְׁנוֹת עוֹלָמִים׃ — שנה [n]
meo corde cum nocte in , mei *moduli* Recordabor ‡ — ‡ Recordor psalmi
7 אֶזְכְּרָה נְגִינָתִי בַּלָּיְלָה עִם־לְבָבִי
secula in Nunquid .meus spiritus *peruestigabit* & ,meditabor † — † meditor: & scrutatur
8 אָשִׂיחָה וַיְחַפֵּשׂ רוּחִי׃ הַלְעוֹלָמִים
?vltra *velle* * addet non & :Dominus se elongabit — * vt velit
יִזְנַח אֲדֹנָי וְלֹא־יֹסִיף [o]לִרְצוֹת עוֹד׃ — רצה [o]
est consumptum :eius misericordia *æternum in desiit* ‖ Nunquid — ‖ defecit in secula
9 הֶאָפֵס לָנֶצַח חַסְדּוֹ גָּמַר — † furore
?generationem & ;generatione in ,eloquium — חנן [p]
אֹמֶר לְדֹר וָדֹר׃ — * cogitaui occidere me propter annos
naso † in clausit num :Deus misereri est oblitus Nunquid
10 הֲשָׁכַח [p]חַנּוֹת אֵל אִם־קָפַץ בְּאַף — [q]חלל [r]עלה
:*ipsum meum infirmari dixi* * Et .Selah ? suas misericordias ‡ — ‡ operum Domini:
11 רַחֲמָיו סֶלָה׃ וָאֹמַר [q]חַלּוֹתִי הִיא
: *Iah studiorum* ‡ Recordabor .excelsi dexteræ *anni* — אזכור
12 שְׁנוֹת יְמִין [r]עֶלְיוֹן׃ אֶזְכִּיר מַעַלְלֵי־יָהּ — ק
.*tui miraculi quondam* † à recordabor quia — † principio mirabilium tuorum.
כִּי־אֶזְכְּרָה מִקֶּדֶם פִּלְאֶךָ׃

† omnibus operibus tuis: * de operibus | tuis *ſtudiis in* * & : *tuo opere omni* † in meditabor Et
הֲגָה [a] | וְהָגִיתִי [a] בְכָל־פָּעֳלֶךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ 13
‖ loquar | Deus Quis .tua via ſanctitate in Deus .*faber* ‖
‡ es ‖ qui facis | אָשִׂיחָה׃ 14 אֱלֹהִים בַּקֹּדֶשׁ דַּרְכֶּךָ מִי־אֵל
:mirabile *faciens* ‖ Deus ‡ Tu ‡ Deus ſicut ,magnus
גָּדוֹל כֵּאלֹהִים׃ 15 אַתָּה הָאֵל עֹשֵׂה פֶלֶא
Redemiſti .tuam fortitudinem populis in feciſti ſcire
יָדַע [b] | הוֹדַעְתָּ [b] 16 בָעַמִּים עֻזֶּךָ׃ גָּאַלְתָּ
.Selah ,Ioſeph & ,Iahacob filios :tuum populum brachio in
בִּזְרוֹעַ עַמֶּךָ בְּנֵי־יַעֲקֹב וְיוֹסֵף סֶלָה׃
† doluerunt: | :*parturierunt* †,aquæ te viderunt ,Deus aquæ te Viderunt
רָאָה [c] חוּל [d] | רָאוּךָ [c] מַּיִם ׀ אֱלֹהִים רָאוּךָ [c] מַּיִם יָחִילוּ [d] 17
* Inundare fecerunt | aquas *Inundauerunt* * .voragines ſunt commotæ etiam
אַף יִרְגְּזוּ תְהֹמוֹת׃ 18 זֹרְמוּ מַיִם ׀
‡ tonitruum ‖ cæli: † fulgura tua iuerunt. * rota, | .*ibunt tua ſagitta* † etiam :*ætheres* ‖ dederunt *vocem* ‡ ,nubes
עָבוֹת קוֹל נָתְנוּ שְׁחָקִים אַף־חֲצָצֶיךָ יִתְהַלָּכוּ׃
fulgura illuminarunt ,*rotunditate* * in tui tonitrui Sonitus
אוֹר [e] | קוֹל רַעַמְךָ ׀ בַּגַּלְגַּל הֵאִירוּ [e] בְרָקִים 19
.terra contremuit & ,eſt commota :orbem
תֵּבֵל רָגְזָה וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ׃
‖ Kinera | tua *veſtigia* ‖ & :multis aquis in tuæ ſemitæ & ,tua via mari In
יתיר ‖ | בַּיָּם דַּרְכֶּךָ וּשְׁבִילְךָ בְּמַיִם רַבִּים וְעִקְּבוֹתֶיךָ 20
* oues | :tuum populum *pecus* * ſicut Duxiſti .agnita ſunt non
יָדַע [f] נָחָה [g] | לֹא נוֹדָעוּ [f]׃ 21 נָחִיתָ [g] כַצֹּאן עַמֶּךָ
‡ per manum | .Aharon & ,Moſeh *manu in* ‡
בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃

PSAL. LXXVIII. עח

Intellectus | :meam legem mi populus Auſculta .Aſaph ipſi *Eruditio*
יָרָה [h] | מַשְׂכִּיל לְאָסָף הַאֲזִינָה עַמִּי תּוֹרָתִי [h] 1
Aperiam .mei oris eloquia ad veſtram aurem inclinate
נָטָה [i] פֶּה [k] | הַטּוּ [i] אָזְנְכֶם לְאִמְרֵי־פִי [k]׃ 2 אֶפְתְּחָה
loquar † principio. | .*quondam* † à ænigmata *ſcaturiam* :meum os parabola in
בְמָשָׁל פִּי אַבִּיעָה [l] חִידוֹת מִנִּי־קֶדֶם׃
נָבַע [l] | noſtri patres & :*ea* cognouimus & ,audiuimus Quæ
יָדַע [m] | אֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ וַנֵּדָעֵם [m] וַאֲבוֹתֵינוּ 3

,eorum filiis à *celabimus* Non .nobis narrauerunt [n] abſconde-
4 ספרו־לנו׃ לא נכחד מבניהם mus
,Domini laudes narrantes nouiſſimæ generationi
לדור אחרון מספרים [n] תהלות יהוה [n] הלל
.fecit quæ eius mirabilia & ,eius fortitudinem &
ועזוזו ונפלאותיו אשר עשה׃
poſuit legem & ,Iahacob in teſtimonium ſuſcitauit Et
5 [o] ויקם עדות ביעקב [p] ותורה שם [o] קום [p] ירה
ea *notificandum ad* noſtris patribus præcepit quæ Iſraël in vt notificarēt
בישראל אשר צוה את־אבותינו [q] להודיעם [q] ידע
filij nouiſſima generatio cognoſcant Vt .ſuis filiis
6 לבניהם׃ למען ידעו דור אחרון בנים
.ſuis filiis narrabunt & ,ſurgent :naſcentur § § qui
יולדו יקמו ויספרו לבניהם׃
obliuiſcantur non & ,ſuam ſpem Deo in ponant *Et* * * Vt
7 [r] וישימו באלהים כסלם ולא ישכחו [r] שום
.cuſtodiant eius mandata & , Dei *ſtudiorum* ‡ ‡ operum
מעללי־אל [ſ] ומצותיו ינצרו׃ [ſ] צור
,rebellis & ,declinās generatio ,eorum patres ſicut ſint non Et
8 ולא יהיו כאבותם דור סורר ומרה
cum fuit fidelis nec :ſuum cor præparauit non * generatio * quæ
דור לא־[t] הכין לבו ולא־נאמנה את־ [t] כון
iacientes ,armati Ephraim Filij .eius ſpiritus Deo
9 אל רוחו׃ בני־אפרים נושקי רומי־
cuſtodierunt Non .*conflictus* die in ſe verterunt :arcu belli.
10 קשת הפכו ביום קרב׃ לא שמרו
. ambulare *renuerunt* eius lege in & ;Dei pactum noluerunt
ברית אלהים ובתורתו מאנו [u] ללכת׃ [u] ילך
quæ ,eius mirabilium & :eius *ſtudiorum* ſunt obliti Et operum
11 וישכחו עלילותיו ונפלאותיו אשר
terra in *miraculum* fecit eorum patribus Coram .eis oſtendit mirabilia:
12 [x] הראם׃ נגד אבותם עשה פלא בארץ [x] ראה
:eos fecit tranſire & ,mare Rupit .Sohan agro ‖ Ægypti ‖ in
13 מצרים שדה־צען׃ בקע ים ויעבירם
.aceruum veluti aquas fecit ſtare &
[y] ויצב־מים כמו־נד׃ [y] וצב

per diem: lumine in nocte tota & :interdiu nube in eos duxit Et

14 וינחם בענן יומם וכל־הלילה באור

dedit potum & :deserto in petras Scidit .ignis

צור[a] שקה[b] 15 אש: יבקע [a] צרים במדבר [b] וישק

† eis in ‡ magnis. :petra de fluenta eduxit Et .multum ‡ voraginibus vt †

16 כתהמות רבה: ויוצא נוזלים מסלע

addiderunt Et .aquas flumina tanquam fecit descendere &

ירד[c] 17 [c] ויורד כנהרות מים: ויוסיפו

* vt peccarent ei, vt prouocarent .solitudine in excelsum exacerbandum ad ,ei peccandum ad * adhuc

עוד לחטא־לו [d] למרות [e] עליון בציה:

מרה[d] cibum petendo :suo corde in Deum tentauerunt Et

18 [f] וינסו־אל בלבבם לשאל־אכל

עלה[e] poterit Nunquid :dixerunt ,Deum in|| sunt locuti Et .suæ animæ

נסה[f] 19 לנפשם: וידברו באלהים אמרו היוכל

|| contra † parare ‡ Ecce ,petram percussit En ‡ ?deserto in mensam disponere † Deus

20 אל לערך שלחן במדבר: הן הכה־צור

etiam Nunquid .inundauerunt torrentes & ,aquæ fluxerunt &

ויזובו מים ונחלים ישטפו הגם־

?suo populo carnem parabit num ;dare poterit panem

נתן[g] כון[h] לחם יוכל [g] תת אם־[h] יכין שאר לעמו:

est succensus ignis & :est iratus & ,Dominus audiuit Ideo

נשק[i] 21 לכן שמע יהוה ויתעבר ואש [i] נשקה

‡ furor † contra Quia .Israel in † ascendit nasus ‡ etiam & :Iahacob in

22 ביעקב וגם־אף עלה בישראל: כי

.eius salute in sperauerunt nec ,Deo in crediderunt non

לא האמינו באלהים ולא בטחו בישועתו:

cælis .aperuit cælorum ianuas & :desuper ætheribus mandauit Et

צוה[k] 23 [k] ויצו שחקים ממעל ודלתי שמים פתח:

triticum & :comedendum ad Man eos super pluit Et

24 וימטר עליהם מן לאכל ודגן־

:vir comedit fortium Panem .eis dedit cæleste

25 שמים נתן למו: לחם אבירים אכל איש

cibum fecit Proficisci .saturitatem ad eis misit venationem

צוד[l] נסע[m] 26 [l] צידה שלח להם לשבע: [m] יסע

.Austrum sua fortitudine in induxit & :cælis in Eurum

עזז[n] קדים בשמים וינהג [n] בעזו תימן:

arenam ſicut & : carnem puluerem ſicut eos ſuper pluit Et

27 וימטר עליהם כעפר שאר וכחול

interius ‡ in fecit cadere Et .alarum volatile marium † medium

28 בקרב ° ויפל : כנף עוף ימים ° נפל

.eius habitacula circa :eius *caſtrametationis* caſtrorum

מחנהו סביב למשכנותיו :

eorum deſiderium & :valde ſunt ſaturati & ,comederunt Et

29 ותאותם ᵖ מאד וישבעו ויאכלו ᵖ אוה

adhuc : ſuo deſiderio à ſunt alienati Non .eis attulit

30 עוד מתאותם זרו ʳ לא : יבא להם ᑫ ᑫ בוא ʳ זור

,eos in aſcendit Dei *naſus* Et . eorum ore in eorum eſca furor

31 אכלם בפיהם : ואף אלהים עלה בהם

.incuruauit Iſrael electos & :eorum pingues *in* occidit &

ויהרג במשמניהם ובחורי ישראל הכריע :

crediderunt non & :adhuc peccauerunt hoc omni In

32 בכל־זאת חטאו־עוד ולא האמינו

:eorum dies vanitate in conſumpſit Et .eius mirabilibus *in*

33 בנפלאותיו : ˢ ויכל־בהבל ימיהם ˢ כלה

, eos occidebat Si .*terrore in* ‡ eorum annos & ‡ feſtinanter.

34 ושנותם בבהלה : אם־הרגם

.Deum *mane* quærebant & ,reuertebantur & :eum quærebant &

ודרשוהו ᵗ ושבו ושחרו־אל : ᵗ שוב

Deus & :eorum *petra* Deus quia ,ſunt recordati Et fortitudo

35 ויזכרו כי־אלהים צורם ואל

.eſt eorum redemptor ,excelſus

ᵘ עליון גאלם : ᵘ עלה

חצי הספר

.ei ſunt mentiti ſua lingua in & :ſuo ore in *eum allexerunt* Et blanditi ſũt ei

36 ˣ ויפתוהו בפיהם ובלשונם יכזבו־לו : ˣ פתה

fuerunt fideles nec ,eo cum rectum erat non eorum cor Et permanſerunt

37 ולבם לא־נכון עמו ולא נאמנו

,iniquitati *propitiabitur* * miſericors ipſe Et .eius pacto in * propitiatus eſt

38 בבריתו : והוא רחום יכפר ʸ עון ʸ עוה ᶻ רבה

ſuum naſum auertendum ad ‖ , multiplicabit & .diſperdet non & ‖ vt auerteret iram ſuam,

ולא־ישחית ᶻ והרבה להשיב אפו

est recordatus Et .suam iram omnem suscitabit non &

39 ולא־ a יעיר כל־חמתו : ויזכר a עור

‡ sunt: * vadit Quoties .redibit || non & ,vadens * spiritus :ipsi ‡ caro quod

|| reuertitur. 40 כי־בשר המה רוח הולך ולא ישוב : כמה

† irritauerunt !solitudine in eum affecerunt dolore † ,deserto in eū exacerbauerunt

b ימרוהו במדבר יעציבוהו בישימון : b מרה

Israel sanctum & :Deum tentauerunt & ,sunt reuersi Et

41 וישובו c וינסו אל וקדוש ישראל c נסה

‡ signauerunt qua diei :eius manus sunt recordati Non .limitauerunt ‡

42 d התוו : לא־זכרו את־ידו יום אשר־ d תוה

Ægypto in posuit Qui .angustia de eos redemit

43 e פדם מני־ f צר : אשר־ g שם במצרים e פדה f צור

g שום conuertit Et .Sohan campo * in sua portenta ‡ & :sua signa

‡ mirabilia 44 אותותיו ומופתיו בשדה־צען : ויהפך

* regione .biberent ne ,eorum fluenta & :eorum riuos || sanguinem in

|| flumina

לדם יאריהם ונזליהם בל־ h ישתיון : h שתה

,ranam & :eos comedit & ,mixtionem † eos in Misit

† omne genus bestiarum,

45 ישלח בהם ערב ויאכלם וצפרדע

‡ disperdidit eorū labore & :eorū germen † brucho dedit Et .eos corrupit ‡ &

‡ fructum

46 ותשחיתם : i ויתן לחסיל יבולם ויגיעם i נתן

eorū sycomoros & :eorū vineam grandine in Occidit .locustæ

* vites

47 לארבה : יהרג בברד גפנם ושקמותם

|| locusta & bruchus. :eorum iumentum ‡ grandini conclusit † Et .glaciato lapide in ||

† tradidit 48 בחנמל : ויסגר לברד בעירם

‡ iumenta iram eos in Misit .carbonibus eorum possessiones &

49 k ומקניהם לרשפים : ישלח־בם l חרון k קנה l חרה

‡ indignationis immissionem :angustiam & ,furorem & .iram ,suæ naris ‡

אפו עברה וזעם m וצרה משלחת m צור

non ,suo naso * semitam Ponderauit .malorum angelorum

* furori

50 מלאכי רעים : יפלס נתיב לאפו לא־

|| vitam pesti † eorum bestiam || & :eorum animam morte à prohibuit

† morti

חשך ממות נפשם n וחיתם לדבר n חיה

:Ægypto in primogenitum omne percussit Et .conclusit ‡

adidit.

51 הסגיר : o ויך כל־בכור במצרים o נכה

.Cham tabernaculis in fortitudinum principium

רֵאשִׁית אונים באהלי־חם :

eos eduxit & ;suum populum oues sicut fecit proficisci Et

52 וַיַּסַּע P כַּצֹּאן עַמּוֹ וַיְנַהֲגֵם — P נסע

non & *fiducia in* eos eduxit Et .deserto in gregem sicut — confidenter,

53 כַּעֵדֶר בַּמִּדְבָּר׃ וַיַּנְחֵם לָבֶטַח וְלֹא

eos adduxit Et .mare operuit eorum inimicos & *:expauerunt* — timuerunt

54 פָּחָדוּ וְאֶת־אוֹיְבֵיהֶם כִּסָּה הַיָּם׃ P וַיְבִיאֵם — q בוא

acquisiuit ‡ ,istum montem † suæ sanctitatis terminum ad — † in ‡ quem

אֶל־גְּבוּל קָדְשׁוֹ הַר־זֶה r קָנְתָה — r קנה

,gentes eorum *faciebus* ‡ a eiecit Et .eius dextera — ‡ facie

55 יְמִינוֹ׃ וַיְגָרֶשׁ f מִפְּנֵיהֶם גּוֹיִם — f פנה

fecit habitare & :hæreditatis *fune* † in eas fecit cadere & — † portione

t וַיַּפִּילֵם בְּחֶבֶל נַחֲלָה וַיַּשְׁכֵּן — t נפל

tentauerunt Et .Israel tribus eorum tabernaculis in

56 בְּאָהֳלֵיהֶם שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ u וַיְנַסּוּ — u נסה

eius testimonia & :excelsum Deum exacerbauerunt &

x וַיַּמְרוּ אֶת־אֱלֹהִים y עֶלְיוֹן z וְעֵדוֹתָיו — x מרה

,sunt præuaricati & ,se auerterunt Et :custodierunt non — y עלה

57 לֹא שָׁמָרוּ׃ a וַיִּסֹּגוּ וַיִּבְגְּדוּ — z עוד

.*doli* ‡ arcus vt sunt versi :eorum patres sicut — a סוג

כַּאֲבוֹתָם נֶהְפְּכוּ כְּקֶשֶׁת רְמִיָּה׃

suis sculptilibus in & :suis excelsis in eum irritauerunt Et — ‡ dolosus.

58 וַיַּכְעִיסוּהוּ בְּבָמוֹתָם וּבִפְסִילֵיהֶם

:est iratus & ,Deus Audiuit .eum fecerunt æmulari

59 יַקְנִיאוּהוּ׃ שָׁמַע אֱלֹהִים וַיִּתְעַבָּר

tabernaculum reliquit Et .Israel in valde *reprobauit* & — spreuit

60 וַיִּמְאַס מְאֹד בְּיִשְׂרָאֵל׃ b וַיִּטֹּשׁ מִשְׁכַּן — b נטש

tradidit Et *.homine in* *collocauit* tentorium :Siloh — quo habitauit inter homines.

61 שִׁלוֹ אֹהֶל שִׁכֵּן בָּאָדָם׃ c וַיִּתֵּן

manum in suam gloriam & :suam fortitudinem captiuitatem in

לַשְּׁבִי d עֻזּוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ בְיַד־ — c נתן

:suum populum gladio *conclusit* ‡ Et *.angustiatoris* † — d עזז

62 צָר׃ וַיַּסְגֵּר לַחֶרֶב עַמּוֹ — † hostis. ‡ tradidit

comedit eius *Electos* ‡ .est iratus suam hæreditatem in & — ‡ Iuuenes

63 וּבְנַחֲלָתוֹ הִתְעַבָּר׃ בַּחוּרָיו אָכְלָה־

.sunt celebrata epithalamio * non eius virgines & :ignis — * fuerunt nuptui traditæ,

אֵשׁ וּבְתוּלֹתָיו לֹא e הוּלָּלוּ׃ — e חלל

non eius viduæ & :ceciderunt gladio in eius Sacerdotes
64 כֹּהֲנָיו בַּחֶרֶב נָפָלוּ וְאַלְמְנֹתָיו לֹא
:Dominus dormiens tanquam est excitatus Et . fleuerunt
65 [a] תִבְכֶּינָה׃ [b] וַיִּקַץ כְּיָשֵׁן ׀ אֲדֹנָי
potens tanquam .vino præ exclamans suos hostes percussit Et
66 כְּגִבּוֹר מִתְרוֹנֵן מִיָּיִן׃ [c] וַיַּךְ־צָרָיו
retrorsum :opprobrium † seculi dedit .eis reprobauit ' Et
67 אָחוֹר חֶרְפַּת עוֹלָם נָתַן לָמוֹ׃ וַיִּמְאַס
in tentorium :Ioseph & in tribum Ephraim non elegit.
בְּאֹהֶל יוֹסֵף וּבְשֵׁבֶט אֶפְרַיִם לֹא בָחָר׃
quem ,Siion montem :Iehudah tribum elegit Et
68 וַיִּבְחַר אֶת־שֵׁבֶט יְהוּדָה אֶת־הַר צִיּוֹן אֲשֶׁר
. dilexit :suum sanctuarium excelsa * sicut ædificauit Et
69 אָהֵב׃ [d] וַיִּבֶן כְּמוֹ־[e]רָמִים מִקְדָּשׁוֹ
sicut terram ‡ fundauit eam in seculum. Dauid in elegit Et
70 כְּאֶרֶץ יְסָדָהּ לְעוֹלָם׃ וַיִּבְחַר בְּדָוִד
:suum seruum & tulit eum de caulis † pecoris. post De
71 עַבְדּוֹ [e] וַיִּקָּחֵהוּ מִמִּכְלְאֹת צֹאן׃ מֵאַחַר
fœtas, adduxit eum, ‡ ad pascendum in Iahacob populum suum:
[f] עָלוֹת [g] הֱבִיאוֹ לִרְעוֹת בְּיַעֲקֹב עַמּוֹ
& in Israel hæreditatẽ suam. Et pauit eos ‖ secundum integritatẽ
72 וּבְיִשְׂרָאֵל נַחֲלָתוֹ׃ [h] וַיִּרְעֵם כְּתֹם
cordis sui: & in intelligentiis ‡ volarum suarum duxit eos.
לְבָבוֹ וּבִתְבוּנוֹת [i] כַּפָּיו יַנְחֵם׃

[a] בָּכָה [b] יָקַץ clamans propter vinum.
[c] נָכָה
† perpetuum
' spreuit
* palatia
[d] בָּנָה [e] רוּם
‡ quam
† ouium.
A sequendo
[e] לָקַח
‡ vt pasceret
[f] עוּל [g] בּוֹא
‖ in simplicitate
[h] רָעָה
‡ manuum
[i] כַּף

PSAL. LXXIX. עט

gentes venerunt Deus .Asaph ipsi Cantus
1 מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים [k] בָּאוּ גוֹיִם ׀
in hæreditatem tuam, polluerunt templum sanctitatis tuæ:
בְּנַחֲלָתֶךָ טִמְּאוּ אֶת־הֵיכַל קָדְשֶׁךָ
posuerunt Ierusalaim in aceruos. Dederunt † cadauer
2 [l] שָׂמוּ אֶת־יְרוּשָׁלִַם לְעִיִּים׃ נָתְנוּ אֶת־[m]נִבְלַת
seruorũ tuorum escam ‡ volatili cælorum: carnem * piorum tuorum
עֲבָדֶיךָ מַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמָיִם בְּשַׂר חֲסִידֶיךָ

[k] בּוֹא
† cadauera
[l] שׂוּם [m] נָבַל
‡ volatilibus
* sanctorum

aquā tanquam eorū ſanguinem Effuderunt .terræ ipſius feræ | [beſtiis

3 לְחַיְתוֹ־אָרֶץ׃ שָׁפְכוּ דָמָם כַּמַּיִם

probrum Fuimus .ſepeliens* non & :Ieruſalaim circuitibus ‡ ‡ in * erat qui ſepeliret.

4 סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלִָם וְאֵין קוֹבֵר׃ [n]הָיִינוּ חֶרְפָּה

.noſtris circumuicinis ‡ deriſio & ,ſubſannatio :noſtris vicinis [n]היה

לִשְׁכֵנֵינוּ לַעַג וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ׃ ‡ qui erant in circuitibus ‡ ſeculum,

velut ardebit .æternum ‡ in iraſceris Domine Vſquequo

5 עַד־מָה יְהוָה תֶּאֱנַף לָנֶצַח תִּבְעַר כְּמוֹ־

,gentes ad tuam iram Effunde ?tuus zelus ignis ſuper

6 אֵשׁ קִנְאָתֶךָ׃ שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ אֶל־הַגּוֹיִם

quæ regna ſuper & ,te cognouerunt non quæ

אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּךָ וְעַל־מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר

:Iahacob comedit * Quia .inuocauerunt non tuo nomine in † † nomē tuum * comederūt

7 בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ׃ כִּי אָכַל אֶת־יַעֲקֹב

nobis ‡ memineris Ne .deſolauerunt eius habitaculum & ‡ contra nos.

8 וְאֶת־[o]נָוֵהוּ [p]הֵשַׁמּוּ׃ אַל תִּזְכָּר־לָנוּ [o]נוה [p]שמם

:tuæ miſericordiæ nos præueniant ,feſtina :priorum iniquitatum

[q]עֲוֺנֹת רִאשֹׁנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ [q]עוה

noſtræ ſalutis Deus nos Adiuua .valde ſumus attenuati quia

9 כִּי [r]דַלּוֹנוּ מְאֹד׃ עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ [r]דלל

propitiare & ,nos erue & :tui nominis gloriæ verbum ſuper propter gloriam

עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שְׁמֶךָ [s]וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר [s]נצל

˚dicent quid Vt .tuum nomen propter noſtris peccatis ſuper

10 עַל־חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ לָמָּה יֹאמְרוּ

,gentibus in † cognoſcatur ?eorum Deus] Vbi :gentes | eſt

הַגּוֹיִם אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם יוּדַע בַּגֹּיִים בגוים

.effuſi ‡ tuorum ſeruorum ſanguinis vltio ,noſtris oculis in ק

לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם־עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ׃ ‡ qui effuſus eſt.

magnitudinē ſecundum ,vincti ‖ clamor tuas facies ad ˚ Introeat ˚ coram te ‖ vinctorum,

11 תָּבוֹא לְפָנֶיךָ אֶנְקַת אָסִיר כְּגֹדֶל ‡ relinque

redde Et ,mortis † filios reſiduos fac ‡ :tui brachij † morti obnoxios.

12 זְרוֹעֲךָ [t]הוֹתֵר בְּנֵי תְמוּתָה׃ [u]וְהָשֵׁב

eorum probrum :eorum ſinum ad ‖ :ſeptuplum noſtris vicinis [t]יתר [u]שוב

לִשְׁכֵנֵינוּ שִׁבְעָתַיִם אֶל־חֵיקָם חֶרְפָּתָם ‖ in ſinu

,tuus populus nos Et .Domine te probris affecerunt qui

13 אֲשֶׁר חֵרְפוּךָ אֲדֹנָי׃ וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ

oues ,generatione in ,ſeculum in tibi confitebimur tuæ paſcuæ *pecus* &

רעה[a] | וְצֹאן [a]מַרְעִיתֶךָ נוֹדֶה לְּךָ לְעוֹלָם לְדֹר

.tuam laudem narrabimus ,generationem &

הלל[b] | וָדֹר נְסַפֵּר [b]תְּהִלָּתֶךָ׃

‡ ſuper *liliu*

עוד[c]

PSAL. LXXX. פ

* Qui paſcis | .cantus Aſaph ipſi ,teſtimonium Soſannim *ad* Victori

‡ qui ducis | 1 לַמְנַצֵּחַ אֶל־שֹׁשַׁנִּים [c]עֵדוּת לְאָסָף מִזְמוֹר׃

* pecudes

‡ qui ſedes ſuper | :Ioſeph *pecus* * tanquam *ducens* ‡ ,auſculta Iſrael *Paſcens* *

2 רֹעֵה יִשְׂרָאֵל הַאֲזִינָה נֹהֵג כַּצֹּאן יוֹסֵף

‡ illuſtrare fac. | ,Ephraim *facies Ad* .*irradia* ‡ Cherubim *inſidens* ‡

Coram | 3 יֹשֵׁב הַכְּרוּבִים [d]הוֹפִיעָה׃ לִפְנֵי אֶפְרַיִם

יפע[d] | *ito* * & :tuam fortitudinem ſuſcita Menaſſeh & ,Biniamin &

* veni | וּבִנְיָמִן וּמְנַשֶּׁה עוֹרְרָה אֶת־גְּבוּרָתֶךָ וּלְכָה

שוב[e] אור[f] | illuſtra & :nos conuerte Deus .nobis ſalutem ad

† faciē tuam, | 4 לִישֻׁעָתָה לָּנוּ׃ אֱלֹהִים [e]הֲשִׁיבֵנוּ [f]וְהָאֵר

‖ fumabis | :exercituum Deus Domine .ſeruabimur & ,*tuas facies* †

פלל[g] | 5 פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃ יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת

* lachrymas in menſura. | cos feciſti Comedere ?tui populi oratione in *fumaſti* ‖ vſquequo

6 עַד־מָתַי עָשַׁנְתָּ [g]בִּתְפִלַּת עַמֶּךָ׃ הֶאֱכַלְתָּם

שקה[h] | .*magna menſura lachrymis in* * eis feciſti propinare & :lachrymæ panē

‡ contradictionem | לֶחֶם דִּמְעָה [h]וַתַּשְׁקֵמוֹ בִּדְמָעוֹת שָׁלִישׁ׃

שום[i] | noſtri inimici & :noſtris vicinis *contentionem* ‡ nos Poſuiſti

‡ nos | 7 [i]תְּשִׂימֵנוּ מָדוֹן לִשְׁכֵנֵינוּ וְאֹיְבֵינוּ

* faciem tuā, | :nos conuerte exercituum Deus .ſibi ‡ ſubſannabunt

ישע[k] | 8 יִלְעֲגוּ־לָמוֹ׃ אֱלֹהִים צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ

* ciecisti | Ægypto ex Vitem .ſeruabimur & ,*tuas facies* * illumina &

נסע[l] נטע[m] | 9 וְהָאֵר פָּנֶיךָ [k]וְנִוָּשֵׁעָה׃ גֶּפֶן מִמִּצְרַיִם

‖ Euacuaſti ante eam: | .eam plantaſti & ,gentes *expuliſti* ‖ :feciſti proficiſci

[l]תַּסִּיעַ תְּגָרֵשׁ גּוֹיִם [m]וַתִּטָּעֶהָ׃

פנה[n] | impleuit & ,eius radices feciſti radicare & :*eius facies ad Scopaſti* ‖

צלל[o] | 10 [n]פִּנִּיתָ לְפָנֶיהָ וַתַּשְׁרֵשׁ שָׁרָשֶׁיהָ וַתְּמַלֵּא־

‡ vt | eius rami & :eius vmbra montes ſunt Operti . terram

† altiſſimæ. Miſiſti ſummitates | 11 אָרֶץ׃ כָּסּוּ הָרִים [o]צִלָּהּ וַעֲנָפֶיהָ

:mare ad vſque eius *palmites Mittet* .*fortis* † cedri ‡

12 אַרְזֵי־אֵל׃ תְּשַׁלַּח קְצִירֶהָ עַד־יָם

:eius macerias dirupiſti quid Vt .eius *ramulos* * flumen ad ‖ &
13 וְאֶל־נָהָר יוֹנְקוֹתֶיהָ׃ לָמָּה פָּרַצְתָּ גְדֵרֶיהָ
? viam † tranſeuntes omnes eam *decerpſerunt* ‡ &
וְאָרוּהָ [p] כָּל־עֹבְרֵי דָרֶךְ׃
.eam eſt depaſta agreſtis *fera & :ſilua de* ‡ aper eam Conſumpſit
14 יְכַרְסְמֶנָּה חֲזִיר מִיָּעַר וְזִיז שָׂדַי [q] יִרְעֶנָּה׃
,cælis è reſpice ,obſecro reuertere exercituum Deus
15 אֱלֹהִים צְבָאוֹת שׁוּב נָא [r] הַבֵּט מִשָּׁמַיִם
quod ,vitiarum * Et .iſtam vitem viſita & :vide &
16 וּרְאֵה וּפְקֹד גֶּפֶן זֹאת׃ וְכַנָּה אֲשֶׁר־
.tibi roboraſti ‖ filiū ſuper & :tua dextera plātauit
נָטְעָה יְמִינֶךָ וְעַל־בֵּן אִמַּצְתָּה לָּךְ׃
tuarum faciērum increpatione præ ‡ :ſucciſa ,igne *in* Incenſa
17 שְׂרֻפָה בָאֵשׁ כְּסוּחָה מִגַּעֲרַת פָּנֶיךָ
:tuæ dexteræ virum ſuper tua manus Sit .peribunt
18 יֹאבֵדוּ׃ [s] תְּהִי־יָדְךָ עַל־אִישׁ יְמִינֶךָ
retrocedemus non Et .tibi roboraſti † hominis filium ſuper
19 עַל־בֶּן־אָדָם אִמַּצְתָּ לָּךְ׃ וְלֹא־נָסוֹג
.inuocabimus *tuo nomine in* & ,nos viuificabis :te à
מִמֶּךָּ [t] תְּחַיֵּנוּ וּבְשִׁמְךָ נִקְרָא׃
illumina :nos conuerte exercituum Deus Domine
20 יְהוָֹה אֱלֹהִים צְבָאוֹת [u] הֲשִׁיבֵנוּ [x] הָאֵר
.ſeruabimur & ,tuam faciem
פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃

PSAL. LXXXI. פא

.Aſaph ipſi Haghitith ſuper Victori
1 לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לְאָסָף׃
Deo iubilate :noſtræ fortitudini Deo Vociferate
2 הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים [y] עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי
citharam :tympanum date & ,pſalmum Sumite .Iahacob
3 יַעֲקֹב׃ [z] שְׂאוּ־זִמְרָה וּתְנוּ־[a] תֹף כִּנּוֹר
:tuba *nouilunio* ‡ in Clangite .nebel cum iucundam
4 נָעִים עִם־נָבֶל׃ תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר
ſtatutum Quia .noſtræ ſolemnitatis die in ſtatuto tēpore in
5 בַּכֶּסֶה לְיוֹם [b] חַגֵּנוּ׃ כִּי [c] חֹק

‖ vſque
* propagines.
‡ collegerunt
† per
ארח [p]
‡ ſilueſtris, & auis
רעה [q]
נבט [r]
* habitationē quam
‖ quem
‡ propter increpationem iræ tuæ
היה [s]
† quem
nomen tuum
חיה [t]
[u] שוב [x] אור
עזז [y]
נשא [z]
תפף [a]
‡ Calendis
[b] חגג [c] חקק

Testimonium Jahacob Deo iudicium :istud Israeli
לישראל הוא משפט לאלהי יעקב: עדות [a] 6
: AEgyti terram super *ipsum excundo in* ‡ ,illud posuit Ioseph in
ביהוסף [b] שמו בצאתו על ארץ מצרים
onere ab Subduxi *.audiam* || noueram non *labium* *
שפת לא ידעתי אשמע: [c] הסירותי מסבל 7
.transibunt † , alieno ab eius manus :eius humerum
שכמו [d] כפיו מדוד תעברנה:
absconditio in te *exaudiam* ‡ , te erui & ,inuocasti angustia In
בצרה [e] קראת ואחלצך אענך בסתר 8
Audi .Selah *,litigij aquas super te probabo* ‡ : tonitrui
רעם אבחנך על מי [f] מריבה סלה: שמע 9
audieris si ,Israel ; te in faciam testificari & ,mi populus
עמי [g] ואעידה בך ישראל אם תשמע
te incuruabis nec :alienus Deus te in erit Non :mihi
לי: לא יהיה בך אל זר ולא [h] תשתחוה 10
te *faciens ascendere* || tuus Deus Dominus * Ego .extraneo Deo
לאל נכר: אנכי יהוה אלהיך [i] המעלך 11
.illud implebo & ,tuum os dilata :AEgyti terra à
מארץ מצרים הרחב פיך ואמלאהו:
non † Israel & :meæ voci meus populus paruit non Et
ולא שמע עמי לקולי וישראל לא 12
:sui cordis *pertinacia* ‡ in eum dimisi Et .mihi *acquieuit*
אבה לי: ואשלחהו בשרירות לבם 13
audiens * meus populus Vtinam .suis consiliis in *ibunt* ‡
ילכו [k] במועצותיהם: לו עמי שמע 14
parum Quasi *,ambulassent* || meis viis in Israel :mihi
לי ישראל בדרכי יהלכו: כמעט 15
vertissem eorum hostes *super* ‡ & :humiliassem eorum inimicos
אויביהם אכניע ועל צריהם אשיב
: *ei mentientur* ‡ Dominum odio Habentes .meam manum
ידי: [l] משנאי יהוה יכחשו לו 16
adipe *ex* cum cibauit Et .seculum in eorum tempus erit &
[m] ויהי עתם לעולם: ויאכילהו מחלב 17
.te *saturabo* ‡ melle petra de & :frumenti
[n] חטה ומצור דבש אשביעך:

est;
עור [a]
‡ cùm exiret ipse
שום [b]
*linguam quã
|| audiui.
סור [c] כפף [d]
† transierunt.
‡ exaudiui
צור [e]
‡ probaui te apud aquas cõtradictionis.
ריב [f]
עוד [g]
שחה [h]
* sum
|| qui ascendere feci
עלה [i]
† noluit obtemperare
‡ fortitudine
‡ iuerunt
† obtẽperasset
יעץ [k]
|| ambulasset.
Breui tempore
‡ contra
‡ negauerunt eum:
שנא [l]
היה [m]
‡ saturaui
חנט [n]

PSAL. LXXXII. פב

:fortis cœtu in ſtans † Deus .Aſaph ipſi *Cantus* ‖ — ‖ Pſalmus †ſtat in cōgregatione Dei:
1 מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל
iudicabitis Vſquequo .iudicauit *diuorum interiori* ‡ in — ‡ medio iudicum
2 בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט׃ עַד־מָתַי תִּשְׁפְּטוּ־
.Selah ?ſuſcipietis impiorum facies & :iniquitatem
עָוֶל וּפְנֵי רְשָׁעִים [o]תִּשְׂאוּ־סֶלָה׃ — [o]נשא
.iuſtificate *pauperem & afflictum* * : pupillo & ,*tenui* ‡ Iudicate — ‡ pauperi, *pauperem, & egenum
3 שִׁפְטוּ־דַל וְיָתוֹם עָנִי [p]וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ׃ — [p]רוש
.eruite impiorum manu de :egenum & ,*exhauſtum* ‖ Eripite — ‖ pauperem,
4 פַּלְּטוּ־דַל [q]וְאֶבְיוֹן מִיַּד רְשָׁעִים [r]הַצִּילוּ׃ — [q]אבה [r]נצל
: *ambulabunt tenebroſitate* † in ,intellexerunt nec ,Neſcierunt — †tenebris ambulauerunt:
5 לֹא יָדְעוּ וְלֹא [ſ]יָבִינוּ בַּחֲשֵׁכָה יִתְהַלָּכוּ
,dixi Ego .terræ fundamenta omnia *nutabunt* — nutauerunt
6 יִמּוֹטוּ כָּל־[t]מוֹסְדֵי אָרֶץ׃ אֲנִי־אָמַרְתִּי — [ſ]בין [t]יסד
.vos omnes excelſi filij & :*vos* ‡ Dij — ‡ eſtis:
אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי [u]עֶלְיוֹן כֻּלְּכֶם׃ — [u]עלה
principum * vnus ſicut & :moriemini *homo* ‡ſicut Verè — ‡ homines *è principibus
7 אָכֵן כְּאָדָם תְּמוּתוּן וּכְאַחַד הַשָּׂרִים
quoniam :terram iudica ,Deus Surge .cadetis
8 [u]תִּפֹּלוּ׃ קוּמָה אֱלֹהִים שָׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי־ — [u]נפל
.gentes omnes *in* hæreditabis tu
אַתָּה תִנְחַל בְּכָל־הַגּוֹיִם׃

PSAL. LXXXIII. פג

ne Deus .Aſaph ipſi Cantus ,Canticum
1 [x]שִׁיר מִזְמוֹר לְאָסָף׃ אֱלֹהִים אַל־ — [x]שור
.Deus quieſcas ne & taceas ne : tibi *ſilentium* — ſileas
2 [y]דֳּמִי־לָךְ אַל־תֶּחֱרַשׁ וְאַל־תִּשְׁקֹט אֵל׃ — [y]דמה
te habentes odio & :*tumultuabuntur* tui inimici ecce Quoniam — ſonuerunt:
3 כִּי־הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ [z]יֶהֱמָיוּן וּמְשַׂנְאֶיךָ — [z]המה
inibunt ‡ callide tuum populum Super .caput extulerunt — ‡egerunt conſilium.
4 נָשְׂאוּ רֹאשׁ׃ עַל־עַמְּךָ יַעֲרִימוּ
.tuos abſconditos ſuper *conſiliabuntur* * & ,*ſecretum* — *cōſiliati ſunt
סוֹד וְיִתְיָעֲצוּ עַל־צְפוּנֶיךָ׃

non & :gente de eos succidamus & ,Venite ,Dixerunt

[a] ולך — אָמְרוּ [a]לְכוּ וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי וְלֹא־ 5

sunt consiliati Quoniam .vltrà Israel nomen memoretur

[b] יעץ — יִזָּכֵר שֵׁם־יִשְׂרָאֵל עוֹד׃ כִּי [b]נוֹעֲצוּ 6

† contra
*pepigerunt

Tabernacula .excident * fœdus te super † :pariter corde

לֵב יַחְדָּו עָלֶיךָ בְּרִית יִכְרֹתוּ׃ אָהֳלֵי 7

,Ghebal .Hagharim & ,Moab ,Ismahelim & , Edom

אֱדוֹם וְיִשְׁמְעֵאלִים מוֹאָב וְהַגְרִים׃ גְּבָל 8

.Sor habitatoribus cum Peleseth :Hamalech & ,Hammon &

וְעַמּוֹן וַעֲמָלֵק פְּלֶשֶׁת עִם־יֹשְׁבֵי צוֹר׃

brachium fuerunt ; eis cum est copulatus Assur Etiam

[c] היה — גַּם־אַשּׁוּר נִלְוָה עִמָּם [c]הָיוּ זְרוֹעַ 9

Sisera sicut :Midian sicut illis Fac .Selah ,Loth filiis

לִבְנֵי־לוֹט סֶלָה׃ עֲשֵׂה־לָהֶם כְּמִדְיָן כְּסִיסְרָא 10

Disperierunt

:Dor-Hen in sunt Deleti .Chison torrente Iabin sicut

כְיָבִין בְּנַחַל קִישׁוֹן׃ נִשְׁמְדוּ בְעֵין־דֹּאר 11

† vt
‡ & duces

,eorum magnificos ‡ eos Pone .terræ stercus † fuerunt

[d] שות — הָיוּ דֹּמֶן לָאֲדָמָה׃ [d]שִׁיתֵמוֹ נְדִיבֵמוֹ 12

Salmunah sicut & , Zebach sicut & :Zeeb sicut & ,Horeb sicut

כְּעֹרֵב וְכִזְאֵב וּכְזֶבַח וּכְצַלְמֻנָּע

nobis Possideamus ,dixerunt Qui .eorum principes omnes

כָּל־נְסִיכֵמוֹ׃ אֲשֶׁר אָמְרוּ נִירְשָׁה לָּנוּ 13

:rotam sicut eos pone mi Deus .Dei habitacula

[e] נאה — אֵת [e]נְאוֹת אֱלֹהִים׃ אֱלֹהַי שִׁיתֵמוֹ כַגַּלְגַּל 14

coram vento.
† qui ardet in silua:
* quę cõburet

:siluam comburet † ignis Sicut .venti facies ad stipulam sicut

כְּקַשׁ לִפְנֵי־רוּחַ׃ כְּאֵשׁ תִּבְעַר־יָעַר 15

eos persequeris Ita :montes conflagrabit * flamma sicut &

וּכְלֶהָבָה תְּלַהֵט הָרִים׃ כֵּן תִּרְדְּפֵם 16

Imple .eos terrebis tuo turbine in & :tua tempestate in

בְּסַעֲרֶךָ וּבְסוּפָתְךָ תְבַהֲלֵם׃ מַלֵּא 17

.Domine tuum nomen quærent & :ignominia eorum facies

[f] קלה — פְנֵיהֶם [f]קָלוֹן וִיבַקְשׁוּ שִׁמְךָ יְהוָה׃

in seculum seculi:

erubescant & :perpetuum in vsque terreantur & afficiantur Pudore

[g] בוש — יֵבֹשׁוּ [g] וְיִבָּהֲלוּ עֲדֵי־עַד וְיַחְפְּרוּ 18

‡ es, qui es

,Domine tuum nomen ‡ tu quod cognoscant Et .pereant &

וְיֹאבֵדוּ׃ וְיֵדְעוּ כִּי־אַתָּה שִׁמְךָ יְהוָה 19

.terram omnem super altissimus ‡ : tu solus ‡ &

לְבַדְּךָ [h]עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃ [h]עָלָה

PSAL. LXXXIV. פד

.cantus Corach filiis Haghitith super Victori

1 לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃

!exercituum Domine tua tabernacula dilecta Quàm

2 מַה־יְּדִידוֹת מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת׃

atria *ad* mea anima desiderauit etiam & ,Concupiuit [i]כָּלָה

3 נִכְסְפָה וְגַם־[i]כָּלְתָה נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת

.viuum Deum ad exultabunt ,mea caro & ,meum cor :Domini [k]חַי

יְהוָה לִבִּי וּבְשָׂרִי יְרַנְּנוּ אֶל אֵל־[k]חָי׃

,sibi nidum hirundo & , domum inuenit passer Etiam

4 גַּם־צִפּוֹר מָצְאָה בַיִת וּדְרוֹר קֵן לָהּ *in

Domine tua altaria :suos pullos poneret quo *

אֲשֶׁר־שָׁתָה אֶפְרֹחֶיהָ אֶת־מִזְבְּחוֹתֶיךָ יְהוָה

habitatores Beati .mi Deus & , mi rex ,exercituum

5 צְבָאוֹת מַלְכִּי וֵאלֹהָי׃ אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי ‡ in seculum
‡ Beatus homo cui est

hominis Beatitudines ‡ .Selah , te laudabunt *adhuc* ‡ ; tuæ domus

6 בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃ אַשְׁרֵי אָדָם [l]סָלַל

Transeuntes .eorum corde in *stratæ* viæ : te in *ei* fortitudo

7 עוֹז־לוֹ בָךְ [l]מְסִלּוֹת בִּלְבָבָם׃ עֹבְרֵי *per
‖piscinas operiet pluuia.
† exercitu in exercitum:

benedictionibus ‖ etiam :eam ponent fontem Habbacha vallem *in**

בְּעֵמֶק הַבָּכָא מַעְיָן יְשִׁיתוּהוּ גַּם־בְּרָכוֹת

videbitur :*virtutem ad virtute* † de Ibunt *.docens operietur*

8 יַעְטֶה מוֹרֶה׃ יֵלְכוּ מֵחַיִל אֶל־חָיִל יֵרָאֶה

exercituum Deus Domine .Siion in Deorum Deus

9 אֶל־אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן׃ יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת [m]פָּלַל

.Selah ,Iahacob Deus auscultà :meam orationem exaudi

שִׁמְעָה [m]תְפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃ † Clypeum
‡ facie Christi

.tui *uncti facies* ‡ aspice & :Deus vide *noster Clypeus* † [n]גָּנַן [o]נָבַט

10 [n]מָגִנֵּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים [o]וְהַבֵּט פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃ * melior est

elegi ,mille *præ* tuis atriis in dies *bonus* * Quia ‖quàm

11 כִּי טוֹב־יוֹם בַּחֲצֵרֶיךָ מֵאָלֶף בָּחַרְתִּי [p]סָפַף

tabernaculis in habitare *præ* ‖ ;mei Dei domo in limine in esse

[p]הִסְתּוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹהַי מִדּוּר בְּאָהֳלֵי־

‡ est
,Deus Dominus ‡ scutum & sol Quia .impietatis
רשע׃ כי שמש ומגן יהוה אלהים 12
bonum prohibebit non :Dominus dabit gloriam & ,gratiam
חנן [a]
חן [a] וכבוד יתן יהוה לא ימנע־טוב
‖ perfecte.
*beatus homo qui sperat
*beatitudines :exercituum Domine .integritate in ‖ ambulantibus
להלכים בתמים׃ יהוה צבאות אשרי 13
. te in sperantis hominis
אדם בטח בך׃

PSAL. LXXXV. פה

Complacuisti .cantus Corach filiis Victori.
רצה [b]
למנצח לבני־קרח מזמור׃ [b] רצית 1
.Iahacob captiuitatem reduxisti :tuæ terræ Domine
שוב [c]
יהוה ארצך [c] שבת [d] שבות יעקב׃ 2
,eorũ peccatum omne operuisti :tui populi iniquitatẽ Sustulisti
שבה [d]
Remisisti
נשאת [e] עון עמך כסית כל־חטאתם 3
ira ab ‡ te reduxisti :tuam iram omnem Collegisti * . Selah
שבית
ק
סלה׃ אספת כל־עברתך השיבות [f] מחרון 4
irritam † fac & :nostræ salutis Deus nos Conuerte .tui nasi
עור [e]
אפך׃ שובנו אלהי ישענו [g] והפר 5
* Abstulisti
‡ à furore faciem tuam
exacerbaberis ‡ seculũ in Nunquid .nobiscum tuam indignationem
כעסך עמנו׃ הלעולם תאנף־ 6
חרה [f] פור [g]
?generationem & ,generationem in tuum nasum protrahes :nos in
בנו תמשך אפך לדר ודור׃
†cessare iram tuã cõtra nos.
‡irasceris cõtra nos: extẽdes iram tuã
tuus populus & :nos viuificabis, conuerteris tu Nonne
הלא אתה תשוב [h] תחיינו ועמך 7
:tuã misericordiam Domine nobis Ostende ?te in lætabuntur °
חיה [h]
ישמחו־בך׃ [i] הראנו יהוה חסדך 8
°lætabitur
loquetur quid Audiam .nobis dabis * tuam salutem &
ראה [i]
וישעך תתן־לנו׃ אשמעה מה־ידבר 9
*da
,suum populum ad pacem loquetur quoniam ,Dominus Deus
האל יהוה כי ידבר שלום אל־עמו
†prope est
‖ ut habitet
.stultitiam ad conuertentur non & :suos misericordes ad &
ואל־חסידיו ואל־ישובו לכסלה׃
habitandum ad ‖ :eius salus eum timentibus propinqua † Verè
אך קרוב ליראיו ישעו לשכן 10

:sibi obuiauerunt veritas & Misericordia .nostra terra in *gloriā* — gloria

11 כבוד בארצנו׃ חסד ^k ואמת נפגשו — ^k אמן

:*germinabit* ‡ terra è Veritas .sunt osculatæ pax & iustitia — ‡ orietur:

12 צדק ושלום נשקו׃ אמת מארץ תצמח

dabit Dominus Etiam .prospexit *cælis* $ è iustitia & — $ cælo

13 וצדק משמים נשקף׃ גם־יהוה ^l יתן — ^l נתן

eius facies ad | Iustitia .suum *germen* * dabit nostra terra & :bonū — * fructum

14 הטוב וארצנו תתן יבולה׃ צדק לפניו — || ante eum

.suos pedes via in ponet & :ambulabit

יהלך וישם לדרך פעמיו׃

PSAL. LXXXVI. פו

tuam aurem Domine Inclina :Dauidi ipsi Oratio

1 ^m תפלה לדוד ^n הטה־יהוה אזנך — ^m פלל

Custodi .*ego* * egenus & *afflictus* ‡ quoniam :me exaudi — ^n נטה

2 ענני כי־ ^o עני ^p ואביון אני׃ שמרה — ‡ pauper

tuum seruum serua :*ego* ‡ misericors quoniam ,meam animam — * sum

נפשי כי־חסיד אני הושע עבדך — ^o ענה ^p אבה

:Domine mei Miserere .te *ad* † sperantem mi Deus tu — † in

3 אתה אלהי הבוטח אליך׃ ^q חנני יהוה — ^q חנן

animam Lætifica .die omni clamabo te ad quoniam

4 כי־אליך אקרא כל־היום׃ שמח נפש

.*leuabo* $ meam animam domine te ad quoniam :tui serui — $ leuaui.

עבדך כי אליך אדני נפשי ^t אשא׃ — ^t נשא

misericordia multus & :*parcens* * & ,bonus Domine tu Quoniam — * propitiabi-lis:

5 כי־אתה יהוה טוב וסלח ^r ורב־חסד — ^r רבב

:meā orationē Domine Ausculta .te inuocantibus omnibus

6 לכל־קראיך׃ האזינה יהוה ^t תפלתי — ^t פלל

.mearum deprecationum *voce in* ‡ intende & — ‡ voci

והקשיבה בקול תחנונותי׃

.me exaudies quia :te inuocabo meæ angustiæ die In

7 ביום ^u צרתי אקראך כי תענני׃ — ^u צור

;tua opera secundum † nec ,Domine deos inter tu sicut ‖ Non — ‖ est

8 אין־כמוך באלהים אדני ואין כמעשיך׃ — * genu flectēs

se incuruabunt * & ,venient fecisti quas gentes Omnes — ^x עשה

9 כל־גוים אשר ^x עשית יבואו ^y וישתחוו — ^y שחה

coram te | Quoniam .tuum nomen glorificabunt & ,Domine *tuas facies ad*

לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי וִיכַבְּדוּ לִשְׁמֶךָ׃ כִּי־ 10

* es. ‡ facis | .*tu* solus Deus tu ,mirabilia *faciens* ‡ & ,tu * magnus

גָדוֹל אַתָּה וְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ׃

:tua veritate in ambulabo ,tuam viam Domine me Doce

אָמַן [b] יָרֵה [a] | [a] הוֹרֵנִי יְהוָה דַּרְכֶּךָ אֲהַלֵּךְ [b] בַּאֲמִתֶּךָ 11

† vt timeat | tibi Confitebor .tuum nomen *timendum ad* † meum cor vni

יַחֵד לְבָבִי לְיִרְאָה שְׁמֶךָ׃ אוֹדְךָ 12

tuum nomen glorificabo & :meo corde toto in mi Deus Domine

אֲדֹנָי אֱלֹהַי בְּכָל־לְבָבִי וַאֲכַבְּדָה שִׁמְךָ

‡ est | :me super ‡ magna tua misericordia Nam .seculum in

לְעוֹלָם׃ כִּי־חַסְדְּךָ גָּדוֹל עָלָי 13

inferno | Deus .inferiori *fouea* ex meam animam eruisti &

נצר [c] | [c] וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשְּׁאוֹל תַּחְתִּיָּה׃ אֱלֹהִים 14

congregatio fortium | quæsierunt *terribilium cœtus* & ,me aduersum surrexerūt superbi

זֵדִים קָמוּ עָלַי [d] וַעֲדַת עָרִיצִים בִּקְשׁוּ

יעד [d] | tu Et .se coram te posuerunt non & :meam animam

שׂום [e] | נַפְשִׁי וְלֹא [e] שָׂמוּךָ לְנֶגְדָּם׃ וְאַתָּה 15

‡ clemens: ‡ ad iram, | multus & *narium* ‡ longus :*gratiosus* ‡ & ,misericors Deus Domine

אֲדֹנָי אֵל־רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־

,mei miserere & ,me ad Respice .veritate & ,misericordia

חֶסֶד וֶאֱמֶת׃ פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי 16

.tuæ ancillæ filium serua & :tuo seruo tuam fortitudinem da

ישע [f] | תְּנָה־עֻזְּךָ לְעַבְדֶּךָ [f] וְהוֹשִׁיעָה לְבֶן־אֲמָתֶךָ׃

,me habētes odio videant & ,bonitate in signum mecum Fac

ראה [g] | עֲשֵׂה־עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה [g] וְיִרְאוּ שֹׂנְאַי 17

,me adiuuisti Domine tu quoniam :afficiantur pudore &

יבש [h] | [h] וְיֵבֹשׁוּ כִּי־אַתָּה יְהוָה עֲזַרְתַּנִי

. me es consolatus &

וְנִחַמְתָּנִי׃

PSAL. LXXXVII. פז

Fundamenta | eius *Fundamentum* .cantici cantus Corach Filiis

שור [i] | לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר [i] שִׁיר יְסוּדָתוֹ 1

‡ sanctis. D'ligit. | :Siion portas Dominus *Diligens* . .*sanctitatis* ‡ montibus in

בְּהַרְרֵי־קֹדֶשׁ׃ אֹהֵב יְהוָה שַׁעֲרֵי צִיּוֹן 2

te *in dicta* † Gloriosa .Iahacob *habitaculis omnibus præ* ‡ — ‡ super omnia habitacula † dicuntur de || Ægyptum,
3 מכל משכנות יעקב׃ נכבדות מדבר־בך
,*Rahab* || faciam Memorare . Selah Dei ciuitas
4 עיר האלהים סלה׃ אזכיר רהב
;Æthiopia cum Tyrus & ,Pelestina ecce ,me scientibus Babel &
ובבל לידעי הנה פלשת וצור עם־כוש
vir & vir ,dicetur Sion *ipsi* † Et .ibi est natus iste — † propter
5 זה ילד־שם׃ ולציון יאמר איש ואיש
Dominus .altissimus eam *firmabit* * ipse & :ea in est natus — * fundauit
6 ילד־בה והוא יכוננה [k] עליון׃ יהוה — עלה [k]
,Selah ,ibi est natus iste :populos *scribendo in* ‡ numerabit — ‡ quādo scribet
יספר בכתוב עמים זה ילד־שם סלה׃
.te in mei fontes omnes :tibicines sicut cantores Et
7 [l] ושרים כחללים כל־מעיני בך׃ — שור [l]

PSAL. LXXXVIII. פח

super victori Corach filiis cantus Canticum
1 שיר מזמור לבני קרח למנצח על־ — * *Infirmitate,* ‡ canendum intellectus
.Ezrachitæ Heman ipsi *:Maschil respondendum* ‡ ad ,Machalath *
[m] מחלת [n] לענות משכיל להימן האזרחי׃ — [m] חלה
nocte in ,clamaui *interdiu* † meæ salutis Deus Domine — [n] ענה
2 יהוה אלהי ישועתי יום־צעקתי בלילה — † in die
tuā aurem inclina :mea oratio *tuas facies ad* * Intret .te coram — * coram te
3 נגדך׃ תבוא לפניך [o] תפלתי [p] הטה אזנך — [o] פלל [p] נטה
:mea anima malis in est saturata Quia .meum clamorem ad
4 [q] לרנתי׃ כי־שבעה ברעות נפשי — [q] רנן
cum *sum Reputatus* . *pertigerunt* * sepulchrum ad *mea vita* || & — || vita mea * peruenit. Reputaui me
5 [r] וחיי לשאול [s] הגיעו׃ נחשבתי עם־ — [r] חיה [s] נגע
.fortitudo † non ‡ vir sicut fui *:cisternam* || descendentibus — || in sepulchrū: ‡ cui † est
יורדי בור [t] הייתי כגבר אין־איל׃ — ‡ dormiētes in
,sepulchro *iacentes* ‡ vulnerati sicut ,liber mortuos Inter
6 [u] במתים חפשי כמו חללים שכבי קבר — [t] היה [u] מות
tua manu à ipsi & :amplius *eorum* es recordatus non quorum — * Inferiori
אשר לא־זכרתם עוד והמה מידך — שות [x]
,tenebris in *:inferorum* * lacu in me Posuisti .sunt abscissi
7 נגזרו׃ [x] שתני בבור תחתיות במחשכים

Mihi appropinquauit ira

cunctis & :tua *excandescentia est fulta* me *Super* .profundis in

במצלות: עלי סמכה חמתך וכל־ 8

‖ fluctibus

meos notos fecisti Elongare .Selah ,afflixisti tuis *procellis* ‖

a ענה

משבריך a ענית סלה: הרחקת מידעי 9

† sum

non & † clausus :eis abominationes me posuisti ;me à

ממני שתני תועבת למו כלא ולא

.meam afflictionem propter doluit meus Oculus .egrediar

b יצא

אצא: b עיני דאבה מני עני 10

‡ expandi

§ manus

.meas *volas* te ad *distendi* ‡ :die omni in Domine te inuocaui

c כפף

קראתיך יהוה בכל־יום שטחתי אליך c כפי:

*num mortui

resurgent *manes* § * ?mirabile facies mortuis Nunquid

הלמתים תעשה־פלא אם־רפאים יקומו 11

sepulchro in narrabitur Nunquid .Selah ?tibi confitebuntur

d ידה

יודוך d סלה: היספר בקבר 12

cognoscetur Nūquid ?perditione in ,tua veritas ?tua misericordia

חסדך אמונתך באבדון: היודע 13

tenebris

?obliuionis terra in tua iustitia & :tuum mirabile *tenebrositate* in

e נשה

בחשך פלאך וצדקתך בארץ e נשיה:

mea oratio mane in & :clamaui Domine te ad ego Et

ואני אליך יהוה שועתי ובבקר תפלתי 14

:meam animam elongabis Domine quid Vt .te præueniet

תקדמך: למה יהוה תזנח נפשי 15

§ faciem tuam

* Pauper sum

‖ deficiens

moribundus ‖ & ,ego *Afflictus* * ?me à *tuas facies* § abscondes

תסתיר פניך ממני: f עני אני g וגוע 16

f ענה g גוע

† timores

* timebo.

.*addubitabo* ‡ tuos *terrores* † portaui :adolescentia ab

מנער נשאתי אמיך h אפונה:

.me succiderunt tui terrores :tuæ iræ transierunt me Super

h פון i חרה

עלי עברו i חרוניך בעותיך צמתתוני: 17

§ circundederunt

me *super ambierunt* § ;die tota ,aqua sicut me Circundederunt

k סבב l יקף

סבוני k כמים כל־היום הקיפו l עלי 18

amicum, notos meos in tenebris.

meis notis ,*socium* & ,amantem me à Elongasti .pariter

יחד: הרחקת ממני אהב m ורע מידעי 19

.obscuritas

m רעה

מחשך:

PSAL. LXXXIX. פט

.Ezrachitæ Ethan ipsi *Maschil* ‡ ‡ Intellectus

מַשְׂכִּיל לְאֵיתָן הָאֶזְרָחִי׃

generatione in :cantabo seculum ‡ Domini Misericordias ‡ in

1 חַסְדֵי יְהוָה עוֹלָם אָשִׁירָה לְדֹר

.meo ore in tuam veritatem faciam scire generatione &

2 וָדֹר ⁿ אוֹדִיעַ ᵒ אֱמוּנָתְךָ ᵖ בְּפִי׃ ⁿדור ᵒ ידע

cælis ‖ :ædificabitur misericordia seculum * dixi Quoniam ᵖ פרה

כִּי־אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבָּנֶה שָׁמַיִם ‖

;meo electo ‡ fœdus *Excidi* † .*eis in* tuam veritatem firmabis *in ‖in † Percussi ‡ cum,

3 תָּכִן אֱמוּנָתְךָ בָהֶם׃ כָּרַתִּי בְרִית לִבְחִירִי

seculum in Vsque .meo seruo Dauid iuraui

4 נִשְׁבַּעְתִּי לְדָוִד עַבְדִּי׃ עַד־עוֹלָם

generatione & generatione in ædificabo & :tuum semen stabiliã

5 אָכִין ᑫ זַרְעֶךָ ʳ וּבָנִיתִי לְדֹר־וָדוֹר ᑫ כון ʳ בנה

tuum mirabile cæli confitebuntur Et .Selah ,tuum thronũ

כִּסְאֲךָ סֶלָה׃ ᶠ וְיוֹדוּ שָׁמַיִם פִּלְאֲךָ ᶠ ידה

.sanctorum ecclesia in tuam veritatem etiam ;Domine

6 יְהוָה אַף־אֱמוּנָתְךָ בִּקְהַל קְדֹשִׁים׃

assimilabitur :Domino æquabitur *æthere* in quis Quoniam cælo

כִּי מִי בַשַּׁחַק יַעֲרֹךְ לַיהוָה יִדְמֶה

secreto in *formidandus* Deus :Deorum filiis in Domino terribilis

7 לַיהוָה בִּבְנֵי אֵלִים׃ אֵל נַעֲרָץ בְּסוֹד־

.eius *circuitus omnes super* terribilis & :multo sanctorum qui sunt in circuitibus

8 קְדֹשִׁים ᵗ רַבָּה וְנוֹרָא עַל־כָּל־סְבִיבָיו׃ ᵗ רבב

:*Iah* † fortis tu sicut quis ,exercituum Deus Domine † Domine:

יְהוָה ‖ אֱלֹהֵי צְבָאוֹת מִי־כָמוֹךָ חֲסִין ‖ יָהּ

elatione in dominans ‡ Tu .*tui circuitus* † tua veritas & ‡ in circuitibus tuis.

9 וֶאֱמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ׃ אַתָּה מוֹשֵׁל ⁿ בְּגֵאוּת ‡ dominaris elationi

.eos compesces tu ,eius fluctus *eleuando in* * :maris * cùm eleuauerint se

10 הַיָּם בְּשׂוֹא ˣ גַלָּיו אַתָּה תְשַׁבְּחֵם׃ ⁿגאה ˣגלל

brachio in :*Rahab* ‖ vulneratum tanquam confregisti Tu

אַתָּה דִכִּאתָ כֶחָלָל רָהַב בִּזְרוֹעַ ‖ Aegyptum:

,cæli *Tibi* † .tuos inimicos dispersisti tuæ fortitudinis † Tui sunt

11 עֻזְּךָ ʸ פִּזַּרְתָּ אוֹיְבֶיךָ׃ לְךָ שָׁמַיִם ʸ עזז

.*ea* fundasti tu eius plenitudinem & orbem :terra *tibi* ‡ etiam ‡ tua est

12 אַף־לְךָ אָרֶץ תֵּבֵל וּמְלֹאָהּ אַתָּה יְסַדְתָּם׃

meridiem — Chermon & Tabor ,*ea* creasti tu *dexteram* & ,Aquilonem

צָפוֹן וְיָמִין אַתָּה בְרָאתָם תָּבוֹר וְחֶרְמוֹן 13

‡ laudabunt — :fortitudine cum brachium $ Tibi .*personabunt* ‡ tuo nomine in

$ est

בְּשִׁמְךָ יְרַנֵּנוּ׃ לְךָ זְרוֹעַ עִם־גְּבוּרָה 14

.tua dextera exaltetur ,tua manus roboretur

תָּעֹז יָדְךָ תָּרוּם יְמִינֶךָ׃

habitaculum — veritas & misericordia :tui solij *paratus locus* iudiciū & Iustitia

צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאֶךָ חֶסֶד וֶאֱמֶת 15

faciem tuam. — :Iubilationem *scientium populi Beatitudines .tuas facies* præcedent

Beatus populus qui scit

יְקַדְּמוּ פָנֶיךָ׃ אַשְׁרֵי הָעָם יֹדְעֵי תְרוּעָה 16

‡ Vultus tui — tuo nomine In .ambulabunt *tuarum faciterum* ‡ lumine in Domine

יְהוָה בְּאוֹר־פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן׃ בְּשִׁמְךָ 17

.se exaltabunt tua iustitia in & :die omni exultabunt

גִּיל [a] — [a] יְגִילוּן כָּל־הַיּוֹם וּבְצִדְקָתְךָ יָרוּמוּ׃

es: — tua voluntate in & :*tu* eorum fortitudinis gloria Quoniam

עֹז [b] — כִּי־תִפְאֶרֶת [b] עֻזָּמוֹ אָתָּה וּבִרְצוֹנְךָ 18

† cornua nostra. ‡ est — :noster clypeus ‡ Domino Quia .*nostrum cornu* † exaltabis

תָּרִים קַרְנֵנוּ׃ כִּי לַיהוָה [c] מָגִנֵּנוּ 19

תרום — visione in es locutus Tunc .noster Rex Israelis sancto &

ק — וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מַלְכֵּנוּ׃ אָז דִּבַּרְתָּ־[d] בְחָזוֹן 20

:potentem super adiutorium Posui ,dixisti & ,tuo misericordi

[c] גָּנַן [d] חָזָה — לַחֲסִידֶיךָ וַתֹּאמֶר [e] שִׁוִּיתִי עֵזֶר עַל־גִּבּוֹר

[e] שָׁוָה — :meum seruum Dauid Inueni .populo de electum exaltaui

[f] רוּם — [f] הֲרִימוֹתִי בָחוּר מֵעָם׃ מָצָאתִי דָּוִד עַבְדִּי 21

$ Cum — mea manus quo $ .eum vnxi meæ sanctitatis oleo in

בְּשֶׁמֶן קָדְשִׁי מְשַׁחְתִּיו׃ אֲשֶׁר יָדִי 22

.eum roborabit meum brachium etiam :*eo cum* erit firma

תִּכּוֹן עִמּוֹ אַף־זְרוֹעִי תְאַמְּצֶנּוּ׃

ǁ ab — non iniquitatis filius & :eo *in* ǁ inimicus exiget Non

[g] נָשָׁה — לֹא־[g] יַשִּׁא אוֹיֵב בּוֹ וּבֶן־עַוְלָה לֹא 23

ǁ concidam a facie — :eius hostes eius *faciebus à contundam* ǁ Et .eum affliget

[h] עָנָה [i] צוּר — [h] יְעַנֶּנּוּ׃ וְכַתּוֹתִי מִפָּנָיו [i] צָרָיו 24

mea misericordia & ,mea veritas Et .percutiā eū habētes odio &

וּמְשַׂנְאָיו אֶגּוֹף׃ וֶאֱמוּנָתִי וְחַסְדִּי 25

.eius cornu exaltabitur meo nomine in & :ipso cum

עִמּוֹ וּבִשְׁמִי תָּרוּם קַרְנוֹ׃

.eius dexteram fluminibus in & :eius manum mari in ponam Et
26 [k] וְשַׂמְתִּי בַיָּם יָדוֹ וּבַנְּהָרוֹת יְמִינוֹ׃ — [k] שׂוּם
rupes † & ,meus Deus :tu meus Pater ,me inuocabit Ipse — es:
27 הוּא יִקְרָאֵנִי אָבִי אָתָּה אֵלִי וְצוּר — ‡ fortitudo
:eum dabo primogenitum ego Etiam .meæ salutis — ponam
28 יְשׁוּעָתִי׃ אַף־אָנִי בְּכוֹר אֶתְּנֵהוּ
ei custodiam seculum In .terræ regibus † excelsum — † præ
29 [l] עֶלְיוֹן לְמַלְכֵי־אָרֶץ׃ לְעוֹלָם אֶשְׁמוֹר־לוֹ — [l] עלה
.ipsi erit fidele meum pactum & :meam misericordiam
חַסְדִּי וּבְרִיתִי נֶאֱמֶנֶת לוֹ׃
dies sicut eius thronum & :eius semen *perpetuum* in ponam Et — seculum
30 וְשַׂמְתִּי לָעַד זַרְעוֹ וְכִסְאוֹ כִּימֵי
:meam legem eius filij dereliquerint Si .*cælorum* — cæli.
31 שָׁמָיִם׃ אִם־יַעַזְבוּ בָנָיו [m] תּוֹרָתִי — [m] ירה
mea statuta Si .ambulauerint non meis iudicijs in &
32 וּבְמִשְׁפָּטַי לֹא יֵלֵכוּן׃ אִם־[n]חֻקֹּתַי — [n] חקק
.custodierint non mea præcepta & :prophanauerint
יְחַלֵּלוּ [o] וּמִצְוֺתַי לֹא יִשְׁמֹרוּ׃ — [o] צוה
plagis in & :eorum præuaricationem virga in visitabo Et
33 וּפָקַדְתִּי בְשֵׁבֶט פִּשְׁעָם וּבִנְגָעִים
non meam misericordiam At .eorum iniquitatem
34 [p] עֲוֺנָם׃ וְחַסְדִּי לֹא־ — [p] עוה
.mea veritate in *fallam* ‡ neque :eo *cum à infringam* † — † auferam ab ‡ faciam mendacium
[q] אָפִיר מֵעִמּוֹ וְלֹא אֲשַׁקֵּר בֶּאֱמוּנָתִי׃
meorū labiorum egressum & :meum pactum prophanabo Non — [q] פור
35 לֹא־אֲחַלֵּל בְּרִיתִי [r] וּמוֹצָא שְׂפָתַי — [r] יצא
:meam sanctitatem per iuraui Semel .mutabo non
36 לֹא אֲשַׁנֶּה׃ אַחַת נִשְׁבַּעְתִּי בְקָדְשִׁי
;erit seculum in eius Semen .mentiar Dauidi Si
37 אִם־לְדָוִד אֲכַזֵּב׃ זַרְעוֹ לְעוֹלָם יִהְיֶה
stabilietur luna Sicut .me coram sol sicut eius thronus &
38 וְכִסְאוֹ כַשֶּׁמֶשׁ נֶגְדִּי׃ כְּיָרֵחַ יִכּוֹן
tu At .Selah ,fidelis *æthere* * in testis & :seculum § — § in * cælo
39 עוֹלָם וְעֵד בַּשַּׁחַק נֶאֱמָן סֶלָה׃ וְאַתָּה
.tuo *vncto* † cum es iratus :*reprobasti* ‖ & ,elongasti — ‖ spreuisti
זָנַחְתָּ וַתִּמְאָס הִתְעַבַּרְתָּ עִם־מְשִׁיחֶךָ׃ — † Christo

Abiecisti — .eius diadema terra in prophanasti :tui serui pactum *Aboleuisti*

40 נארתה ברית עבדך חללת לארץ נזרו׃

Destruxisti — eius munitiones posuisti :eius macerias omnes *Rupisti*

41 פרצת כל־גדרתיו [a]שמת מבצריו [a]שוס

per viam — :*via* transeuntes omnes eum Diripuerunt .contritionem

42 מחתה׃ [b]שסהו כל־עברי דרך [b]שסס

dexteram Exaltasti .suis vicinis opprobrium fuit

43 היה חרפה לשכניו׃ הרימות ימין

auertisti — *auertes* Etiam .eius inimicos omnes lætificasti :eius hostiū

44 [c]צריו השמחת כל־אויביו׃ אף־[d]תשיב [c]צור [d]שוב

sublevasti — .prœlio in eum *statuisti* non & :eius gladij aciem

צור חרבו ולא הקמתו במלחמה׃

terram in eius solium & :eius munditiam fecisti Cessare

45 השבת מטהרו וכסאו לארץ

adolescentiæ — operuisti :eius *adolescentiarum* dies Abbreuiasti .fecisti cadere

46 מגרתה׃ הקצרת ימי עלומיו [e]העטית [e]עטה

te abscondes Domine Vsquequo .Selah ,pudore eum *super*

47 עליו בושה סלה׃ עד־מה יהוה תסתר

seculum — † ira — Memento ?tua *exandescentia* † ignis sicut exardescet:*æternum* in

48 לנצח תבער כמו־אש חמתך׃ זכר־

‡ quid sum, quid tempus: * frustra — filios omnes creasti *vane* * quid vt *: aui quanti ego* ‡

אני מה־חלד על־מה־שוא בראת כל־בני־

?mortem videbit non & , viuet vir Quis ?hominum

49 אדם׃ מי גבר יחיה ולא יראה־מות

* sunt — * Vbi . Selah ?inferi manu de suam animam eruet

50 ימלט נפשו מיד־שאול סלה׃ איה׳

‡ antiqua — ſ quas — Dauidi iurasti ſ :Domine *prisca* ‡ tuæ misericordiæ

חסדיך הראשנים׀ אדני נשבעת לדוד

;tuorū seruorū opprobrij Domine Recordare ?tua veritate in

51 באמונתך׃ זכר אדני חרפת עבדיך

‖ quod fero in sinu meo, opprobrijomniū fortiū populorū recordare inquam — .*populos multos omnes meo sinu in me ferre* ‖

52 [f]שאתי בחיקי כל־[g]רבים עמים׃

quod ;Domine tui inimici affecerint probris Quod

53 אשר חרפו אויביך׀ יהוה אשר

[f] נשא [g]רבב — Dominus Benedictus .tui *uncti* ‡ vestigia affecerint probris

‡ Christi — חרפו עקבות משיחך׃ ברוך יהוה

.amen & ,amen ,seculum in

לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן׃

ספר רביעי

PSAL. XC. צ

Domine .Dei viri Moseh ipsius Oratio

1 תְּפִלָּה[h] לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי — [h] פלל

.generatione & generatione in nobis fuisti tu habitaculum

מָעוֹן אַתָּה הָיִיתָ[i] לָּנוּ בְּדֹר וָדֹר[k]׃ — [i] היה [k] דור

,terram formares & ,nascerentur montes Priusquam

2 בְּטֶרֶם הָרִים יֻלָּדוּ וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ

.Deus ‡ tu seculum ad vsque seculo à & :orbem & — ‡ es

וְתֵבֵל וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל׃

,dices | & :contritionem ad vsque hominem *Conuertes* * — * Conuertis | dicis

3 תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד־דַּכָּא וַתֹּאמֶר

anni mille Quoniam .hominum filij Conuertimini

4 שׁוּבוּ[l] בְנֵי־אָדָם׃ כִּי אֶלֶף שָׁנִים — [l] שוב

custodia & :transierit cùm hesterna dies sicut ,tuis oculis in

בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה

mane *in* * erunt somnus ‡ ,eos Inundasti .nocte in — ‡ vt * &

5 בַלָּיְלָה׃ זְרַמְתָּם שֵׁנָה יִהְיוּ[m] בַּבֹּקֶר — [m] היה

:transibit & ,florebit *matutino In* .*mutabitur* herba sicut — quæ mutatur

6 כֶּחָצִיר יַחֲלֹף׃ בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף — Mane

sumus consumpti Quia .siccabitur & ,excidetur *vespera in* * — * vesperi

7 לָעֶרֶב יְמוֹלֵל[n] וְיָבֵשׁ׃ כִּי־כָלִינוּ[o] — [n] מול [o] כלה

Posuisti .sumus territi tua *excandescentia* ‡ in & :tuo *naso* * in — * furore ‡ ira

8 בְאַפֶּךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ׃ שַׁתָּ[p] — [p] שית [q] עוה

luminare ad *nostrum absconditum* ᵃ :te coram nostras iniquitates

עֲוֺנֹתֵינוּ[q] לְנֶגְדֶּךָ עֲלֻמֵנוּ לִמְאוֹר — שתה

declinauerunt nostri dies omnes Quoniam .*tuarum facierum* ‡ — ק

9 כִּי כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ[t] פָנֶיךָ׃ — ᵃ errores nostros

.sermonem tanquam nostros annos consumpsimus :*tua ira in* — ‡ vultus tui. * propter irã tuam:

בְעֶבְרָתֶךָ כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ[f] כְמוֹ־הֶגֶה׃

si & ,anni septuaginta ipsis in nostrorum annorum Dies

10 יְמֵי־שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם — [t] פנה [f] שנה

‡ fortitudo † peruerſitas. ,labor † eorum faſtus ‡ & ,anni octoginta fortitudinibus in

בִּגְבוּרֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרָהְבָּם עָמָל

quoniam receſſit — Quis .auolauimus & ,citò reſecatur quia :iniquitas &

גזז[a] עוף[b] — וָאָוֶן כִּי־גָז[a] חִישׁ וַנָּעֻפָה[b]: מִי־ 11

† cognoſcit ‡ iræ — .tua ira ,tuus timor ſicut & :tuæ naris | fortitudinem cognoſcens †

יוֹדֵעַ עֹז[c] אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ:

עזז[c] — cor adducemus & :fac ſcire ſic ,noſtros dies numerandum Ad ‡

‡ Vt numeremus — לִמְנוֹת[d] יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע[e] וְנָבִא לְבַב 12

conſolare & :vſquequo Domine Conuertere .ſapientiam

מנה[d] ידע[e] — חָכְמָה: שׁוּבָה יְהוָה עַד־מָתָי וְהִנָּחֵם 13

‡ in manè — :tua miſericordia matutino in ‡ nos Satura .tuos ſeruos ſuper

עַל־עֲבָדֶיךָ: שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ 14

* laudabimus, — .noſtris diebus omnibus in lætabimur & ,ouabimus * &

וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל־יָמֵינוּ:

* quibus — vidimus ‡ annos :nos afflixiſti * dies iuxta nos Lætifica

ענה[f] ראה[g] — שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ[f] שְׁנוֹת רָאִינוּ[g] 15

gloria tua — tuus decor & :tuum opus tuis ſeruis in Conſpiciatur .malum

רָעָה: יֵרָאֶה אֶל־עֲבָדֶיךָ פָעֳלֶךָ וַהֲדָרְךָ 16

decor — noſtri Dei Domini iucunditas ſit Et .eorum filiis in

עַל־בְּנֵיהֶם: וִיהִי נֹעַם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ 17

:nos ſuper ſtabile fac noſtrarum manuum opus & ,nos ſuper

עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ

. illud confirma noſtrarum manuum opus &

וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

PSAL. XCI. צא

‡ Qui habitat

‡ omnipotētis Sadai ‡ vmbra in :altiſſimi abſcondito in Habitans ‡

עלה[h] — יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן[h] בְּצֵל שַׁדַּי 1

* arx — :mea munitio * & ,mea ſpes ,Domino Dicam .commorabitur

לון[i] — יִתְלוֹנָן[i]: אֹמַר לַיהוָה מַחְסִי וּמְצוּדָתִי 2

נצל[k] — te liberabit ipſe Quoniam .eo in ſperabo meus Deus

‖ lue corruptionū. — אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ: כִּי הוּא יַצִּילְךָ[k] 3

Alis ſuis — ſua ala In .contritionum peſte | à :venatoris laqueo à

פוח[l] הוה[m] — מִפַּח[l] יָקוּשׁ מִדֶּבֶר[m] הַוּוֹת: בְּאֶבְרָתוֹ[l] 4

scutum :sperabis eius pennis sub & ,tibi obumbrabit

[n] יסך לך ותחת־כנפיו תחסה [o] צנה

:noctis *pauore* † à timebis Non .eius veritas *parma* ‡ &

5 לא תירא מפחד לילה וסחרה [p] אמתו:

:ambulabit caligine in *peste* ‡ A .diem per volauerit * sagitta à

6 מדבר באפל יהלך [q] מחץ יעוף יומם:

,mille tuo latere à *Cadet* ‡ .meridie *vastabit excidio ab* †

7 יפל [r] מצדך אלף מקטב ישוד צהרים:

Veruntamen *accedet* ‖ non *te ad* * :tua dextera à millia decē &

8 רק ורבבה מימינך אליך לא [s] יגש:

.videbis impiorum retributionem & :aspicies tuis oculis in

בעיניך [t] תביט ושלמת רשעים תראה:

posuisti excelsum :mea spes Domine tu Quoniam

9 כי־אתה יהוה [u] מחסי [x] עליון שמת

plaga & :malum *te ad fortuitò accidet* * Non .tuum habitaculum

10 מעונך: לא־תאנה אליך [y] רעה ונגע

suis angelis Quoniam .tuo *tentorio in* | appropinquabit non

11 לא־יקרב באהלך: כי מלאכיו

In .tuis viis omnibus in te *custodiendum ad* ‡ ;tibi mandabit

12 יצוה־לך לשמרך בכל־דרכיך: על־

.tuus pes lapidem *in percutiatur* † forte ne ,te portabunt *volis* ‡

כפים [z] ישאונך פן־[a] תגף באבן רגלך:

,*leunculum* ‡ conculcabis ,calcabis *aspidem* * & leonem Super

13 על־שחל ופתן תדרך תרמס כפיר

:eum eruam & ,*est amplexus* ‡ me *in* Quoniam .draconem &

14 ותנין: כי בי חשק ואפלטהו

.meum nomen cognouit quoniam ,eum exaltabo

אשגבהו כי־ידע שמי:

ego † ipso cum :eum exaudiam & ,me *Inuocabit*

15 יקראני [b] ואענהו עמו אנכי

.eum glorificabo & ,eum eruam :angustia in

בצרה אחלצהו ואכבדהו:

eum videre faciam & :eum saturabo dierum Longitudine

16 ארך ימים אשביעהו ואראהו

.*mea salute in*

בישועתי:

---

[n] סבך [o] צנן
‡ clypeus est
† timore
[p] אמן
* quæ
‡ morte quæ
† à morsu qui vastat
‡ Cadent
[q] חצץ [r] נפל
* tibi
‖ appropinquabit
[s] נגש [t] נבט
[u] חסה
[x] עלה
* occurret tibi
[y] רוע
| tabernaculo
‡ vt custodiāt
‡ manibus
† impingat ad
[z] כפף [a] נגף
* Basiliscum
‡ catulū leonis.
‡ peramauit.
Inuocauit
† sum
[b] ענה
ostendā ei salutem meam.

PSAL. XCII. צב

.Sabbathi die in cantici Cantus

a שׁוּר | מִזְמוֹר a שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת׃ 1

† est | tuo nomini psallere & ;Domino confiteri † Bonum

b יָדָה | טוֹב b לְהֹדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ 2

:tuam misericordiam mane in annunciandum Ad .altissime

c נגד | עֶלְיוֹן׃ c לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ 3

veritatem. | ;nebel super & ,decachordo Super .noctibus in tuam *fidem* &

d אָמַן | d וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת׃ עֲלֵי־עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נָבֶל 4

Domine me lætificasti Quia .cithara cum Highaion super

e הָגָה | עֲלֵי e הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר׃ כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְהוָה 5

$ operibus tuis: | Quam *ouabo* ‖ tuarum manuum *factis* * in *:tuo opere* $ in

* operibus ‖ laudans exultabo. | מַה־ אֲרַנֵּן׃ יָדֶיךָ בְּמַעֲשֵׂי בְּפָעֳלֶךָ 6

sunt profundæ valde :Domine tua opera sunt magnificata

גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה מְאֹד עָמְקוּ

insipiens | stultus & :cognoscet non *stupidus* Vir .tuæ cogitationes

מַחְשְׁבֹתֶיךָ׃ אִישׁ־בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל 7

Dum floruerint impij | ,herba sicut *impios florendo In* .illud intelliget non

לֹא־יָבִין אֶת־זֹאת׃ בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב 8

erit ad exterminiũ eorum | *eos exterminari ad* :iniquitatis operarij omnes germinauerint &

seculum | וַיָּצִיצוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם

.Domine seculum in excelsus tu Sed .*perpetuum* in vsque

עֲדֵי־עַד׃ וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְהוָה׃ 9

tui inimici ecce quoniam ;Domine tui inimici ecce Quoniam

כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְהוָה כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ 10

disperdentur ‡ exaltabitur | *exaltabis* ‡ Et .iniquitatis operarij omnes *segregabuntur* :peribunt

f רוּם | יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ f וַתָּרֶם 11

† consperſus | .viridi oleo *in* sum *delibutus* † :meũ cornu monocerotis sicut

g בלל | כִּרְאֵים קַרְנִי g בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן׃

$ hostibus | consurgentibus in ,meis *inuidis* $ in meus oculus respexit Et

h נבט i שׁוּר | h וַתַּבֵּט עֵינִי i בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים 12

Iustus .meæ aures audient malignis me aduersum

k רוּעַ | עָלַי k מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי׃ צַדִּיק 13

.multiplicabitur Lebanon in cedrus sicut :florebit palma vt

כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה׃

florebu it noſtri Dei atriis in ;Domini domo in Plantati

14 שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ׃

.erunt virides & ,pingues *canicie in germinabunt* Adhuc

15 עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים [l] יִהְיוּ׃

,mea *rupes* ‡ :Dominus † rectus quòd annunciandum Ad

16 [m] לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר יְהוָה צוּרִי

.eo in iniquitas ⁑ non &

וְלֹא־עוֹלָתָה בּוֹ׃

fructificabunt in ſenectutes: [l] הָיָה

† eſt
‡ fortitudo

[m] נָגַד

⁑ eſt

PSAL. XCIII. צג

Dominus induit ,induit *celſitudinem* ;regnauit Dominus

1 יְהוָה מָלָךְ [n] גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְהוָה

.mutet ⁑ ne *orbis firmabitur* ‡ etiam :ſe accinxit ,fortitudinem

[o] עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט׃

.† tu ſeculo a *:tunc* ‖ ex tuum ſolium * Paratum

2 נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה׃

flumina eleuauerunt ;Domine flumina Eleuauerunt

3 נָשְׂאוּ נְהָרוֹת יְהוָה נָשְׂאוּ נְהָרוֹת

.ſuam illiſionem flumina eleuabunt *:ſuam vocem* ‡

קוֹלָם [p] יִשְׂאוּ נְהָרוֹת [q] דָּכְיָם׃

procellarum potentium * ,multarum aquarum *vocibus Pra* ⁑

4 מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־

tua Teſtimonia .Dominus excelſo in *potens* ‖ :maris

5 יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְהוָה׃ [r] עֵדֹתֶיךָ

Domine :ſanctitas eſt decora tuæ domui ,valde ſunt fidelia

נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־קֹדֶשׁ יְהוָה

.dierum longitudinem in

לְאֹרֶךְ יָמִים׃

gloriam [n] גָּאָה

‡ firmauit orbem
⁑ ſe moueat.

[o] עָזַז

* eſt
‖ eo tempore:
& † es

‡ ſuum ſonũ:

[p] נָשָׂא

[q] דָּכָה

⁑ Magis quàm ſonitus
* fortium fluctuum
‖ fortis eſt

[r] עוּד

PSAL. XCIIII. צד

.*irradia* vltionum Deus ,Domine vltionum Deus

1 אֵל־נְקָמוֹת יְהוָה אֵל נְקָמוֹת [ſ] הוֹפִיעַ׃

ſuper retributionem redde terram iudicans te Eleua

2 הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ [t] הָשֵׁב גְּמוּל עַל־

quo-vſque :Domine impij quo Vſque .ſuperbis

3 גֵּאִים׃ עַד־מָתַי רְשָׁעִים יְהוָה עַד־מָתַי

appare [ſ] יָפַע

[t] שׁוּב

Effabuntur * dura: extollent — se prædicabunt :durum * loquentur Effutient ?exaltabunt impij

רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ׃ [a]יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ עָתָק יִתְאַמְּרוּ 4

[a] נבע — Domine tuum Populum .iniquitatis | operarij omnes

inquis? — כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ עַמְּךָ יְהוָה 5

Viduam ?affligent tuam hæreditatem & ;conterent

[b] ענה — יְדַכְּאוּ וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ׃ [b] אַלְמָנָה 6

,dixerunt Et ?occident pupillos & :interficent peregrinum &

וְגֵר יַהֲרֹגוּ וִיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ׃ וַיֹּאמְרוּ 7

Dominus — .Iahacob Deus intelliget non & :Iah videbit non

לֹא יִרְאֶה־יָּהּ וְלֹא יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃

aliquando sapite. — ?intelligetis quando fatui & :populo in stulti Intelligite

בִּינוּ בֹּעֲרִים בָּעָם וּכְסִילִים מָתַי תַּשְׂכִּילוּ׃ 8

oculum formans an :audiet non aurem plantans Nonne

הֲנֹטַע אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע אִם־יֹצֵר עַיִן 9

?arguet nonne gentes corripiens Nonne ?aspiciet non

[c] נבט — הֲלֹא [c]יַבִּיט׃ הֲיֹסֵר גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ 10

† qui docet ‡ cognoscit — sciens ‡ Dominus ?scientiam hominem docens † ipse

[d] ידע — הַמְלַמֵּד אָדָם [d]דָּעַת׃ יְהוָה יֹדֵעַ 11

§ sunt — .vanitas ipsæ § quoniam :hominis cogitationes

מַחְשְׁבוֹת אָדָם כִּי־הֵמָּה הָבֶל׃

* Beatus vir | Domine.& legem tuam — tua lege è & :Iah | cum erudieris quem viri Felicitates *

אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־תְּיַסְּרֶנּוּ יָּהּ [e]וּמִתּוֹרָתְךָ 12

[e] ירה — :mali diebus à ,ei præstandum ‡ quietem Ad ‡ eum docueris

‡ Vt † præstes — תְלַמְּדֶנּוּ׃ לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רָע 13

derelinquet non Quia .fouea impio fodiatur donec

[f] נטש — עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת׃ כִּי לֹא־[f]יִטֹּשׁ 14

. derelinquet non suam hæreditatem & :suum populū Dominus

יְהוָה עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב׃

illud post & :iudicium reuertetur iustitiam ad vsque Quia

כִּי־עַד־צֶדֶק יָשׁוּב מִשְׁפָּט וְאַחֲרָיו 15

iniquis? — cum mihi consurget Quis .corde recti omnes

[g] רוע — כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃ מִי־יָקוּם לִי עִם־ 16

‡ auxilio fuisset § ferè — ?iniquitatis operariis cum mihi stabit quis ?malignantibus

[g]מְרֵעִים מִי־יִתְיַצֵּב לִי עִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃

habitasset parum quasi § :mihi auxilium ‡ Dominus Nisi

לוּלֵי יְהוָה עֶזְרָתָה לִּי כִּמְעַט שָׁכְנָה 17

:meus pes est Motus ,dicebam Si .mea anima *silentium* * — * sepulchrum

18 אם־אמרתי מטה רגלי דומה נפשי:

multitudine In .me sustentabat Domine tua misericordia — [h] רבב

19 ברב [h] חסדך יהוה יסעדני: — lætificabunt

delectabunt tuæ consolationes :meo intimo in mearū cogitationū

ישעשעו תנחומיך בקרבי שרעפי — † tecum

?*confractionum* ‡ thronus *tibi* † iungetur Nunquid .meam animam — ‡ peruersitatū;

20 הוות [i] כסא היחברך נפשי: — [i] הוה

contra *exeurrent Turmatim* ?*statuto super laborem* § formans — § iniquitatē in præcepto; Cōgregabūt exercitum

21 יגודו על־ יצר עמל עלי־חק:

fuit Et .condemnabunt innocentē sanguinē & :iusti animam — [k] נקה

22 ויהי ירשיעו: נפש צדיק ודם נקי [k]

.meæ fiduciæ *petram in* * meus Deus & :*eleuationē in* * mihi Dominus — † eleuatio * petra

יהוה לי למשגב ואלהי לצור [l] מחסי: — [l] חסה

eorum *malitia in* † & ,eorum iniquitatem eis *super* reddet Et — † propter malitiam

23 וישב עליהם את־אונם וברעתם

.noster Deus Dominus eos succidet :eos succidet

יצמיתם יצמיתם יהוה אלהינו:

PSAL. XCV. צה

fortitudini iubilemus :*Domino dicamus præconium* ,*Adeste* — Venite laudemus Dominū.

1 לכו נרננה ליהוה נריעה [m] לצור — [m] רוע

:confessione in eius *facies* * Præoccupemus .nostræ salutis — * faciem

2 נקדמה פניו בתודה ישענו:

Dominus magnus Deus Quoniam .ei iubilemus *cantilenis* ‖ in — ‖ canticis

3 בזמרות נריע לו: כי אל גדול יהוה

eius ‡ manu *in Quod* .deos omnes super magnus rex & — In cuius ‡ sunt

4 ומלך גדול על־כל־אלהים: אשר בידו

ei Quod * .ei montium *cacumina* § & :terræ inuestigationes — § fortitudines * Cuius est

מחקרי־ארץ [n] ותועפות הרים לו: אשר־לו 5 — [n] יעף

.formauerunt eius manus siccam & :illud fecit ipse & ,mare

הים והוא עשהו ויבשת ידיו יצרו:

facies a ‖ genuflectamus :nos incuruemus & ,adoremus Venite — ‖ coram Domino factore nostro.

6 באו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני־

nos & ,noster Deus † ipse Quia .*nostri factoris Domini* — † est

יהוה [o] עשנו: כי הוא אלהינו ואנחנו 7 — [o] עשה

voci — eius *voce in* si hodie :eius manus pecus & ,eius pascuæ populus

עַם [a] מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ הַיּוֹם אִם־בְּקֹלוֹ — [a] רעה

obtemperaueritis: — *:Meribah* ‡ sicut vestrum cor obduretis Ne *:audieritis*

‡ in contradictione: — 8 תִשְׁמָעוּ׃ אַל־[b]תַּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כִּמְרִיבָה

me tentauerunt quo † .deserto in *Massah* ‖ die * sicut

[b] קשה — 9 כְּיוֹם [c] מַסָּה בַּמִּדְבָּר׃ אֲשֶׁר נִסּוּנִי

* in
‖ tentationis
† In — .meum opus viderunt etiam ;me probauerunt :vestri patres

אֲבוֹתֵיכֶם בְּחָנוּנִי גַּם־[d]רָאוּ פָעֳלִי׃

[c]נסה [d]ראה — ;dixi & ,generatione *in habui fastidio** annis Quadraginta

* litigaui cum — 10 אַרְבָּעִים שָׁנָה׀ אָקוּט בְּדוֹר וָאֹמַר

† sunt: — cognouerunt non ipsi & *:ipsi* † corde errantium Populus

[e] תעה — עַם [e]תֹּעֵי לֵבָב הֵם וְהֵם לֹא־יָדְעוּ

* Propterea
‡ ira
$ quòd non — introibunt *si* $:mea *nare* ‡ in iuraui *Quod* * .meas vias

11 דְרָכָי׃ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי בְאַפִּי אִם־[f]יְבֹאוּן

[f] בוא — . meam requiem in

אֶל־מְנוּחָתִי׃

PSAL. XCVI. צו

Domino cantate :nouum canticum Domino Cantate

[g] שור — 1 [g]שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ שִׁירוּ לַיהוָה

:eius nomini benedicite ,Domino Cantate .terra omnis

2 כָּל־הָאָרֶץ׃ שִׁירוּ לַיהוָה בָּרְכוּ שְׁמוֹ

annunciate — gentibus *in* Narrate .eius salutem diem in die de *euangelizate*

3 בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־לְיוֹם יְשׁוּעָתוֹ׃ סַפְּרוּ בַגּוֹיִם

.eius mirabilia populis omnibus *in* :eius gloriam

את — כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו׃

ק — terribilis :valde *laudatus* ‡ & ,Dominus magnus Quoniam

‡ laudabilis — 4 כִּי־גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד [h]נוֹרָא

[h] ירא — dij omnes Quoniam .deos omnes super *ipse* ‖

‖ est — 5 הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ כִּי׀ כָּל־אֱלֹהֵי

* idola — Gloria .fecit cælos Dominus Et *:vana* * populorum

‡ coram eo: — 6 הָעַמִּים׀ אֱלִילִים וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה׃ הוֹד־

† gloria — .eius sanctuario in *pulchritudo* † & fortitudo *:eius facies ad* ‡ decor &

[i] עזז — וְהָדָר לְפָנָיו [i]עֹז וְתִפְאֶרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ׃

‖ Afferte — Domino *tribuite* ‖ :populorum familiæ Domino *Tribuite* ‡

[k] יהב — 7 [k]הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיהוָה

gloriam Domino *Tribuite* ‡ .fortitudinem & gloriam ‡ Afferte
8 כָּבוֹד וָעֹז׃ הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד
.eius atria in introite & ,*munus* † ferte :eius nominis † munera,
שְׁמוֹ [l] שְׂאוּ־מִנְחָה וּבֹאוּ לְחַצְרוֹתָיו׃ — [l] נָשָׂא
pauete :ſanctitatis decore in Domino vos Incuruate
9 [m] הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ [n] חִילוּ — [m] שָׁחָה
gentibus in Dicite . terra vniuerſa eius *faciebus* ‡ à — [n] חוּל
10 מִפָּנָיו כָּל־הָאָרֶץ׃ אִמְרוּ בַגּוֹיִם — ‡ facie
:*nutet* ‖ ne ,orbis firmabitur etiam , regnauit Dominus — ‖ commoueatur:
יְהוָה מָלָךְ אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט
,cæli Lætabuntur .*rectitudinibus* ‡ in populos iudicabit — ‡ rectitudine.
11 [o] יָדִין עַמִּים בְּמֵישָׁרִים׃ יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם — [o] דּוּן
.eius plenitudo & ,mare tonabit : terra exultabit &
[p] וְתָגֵל הָאָרֶץ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ׃ — [p] גּוּל
dicent præconia * tunc:eo in † quod omne & ,ager Exultabit — † eſt *laudabunt
12 יַעֲלֹז שָׂדַי וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ אָז יְרַנְּנוּ
quoniam : venit quia *Domini facies Ad* ‡ .ſiluæ ligna omnia — ‡ Coram Domino
13 כָּל־עֲצֵי־יָעַר׃ לִפְנֵי יְהוָה כִּי בָא כִּי
populos & ,iuſtitia in orbem iudicabit ;terram iudicare venit
בָּא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים
:ſua veritate in
בֶּאֱמוּנָתוֹ׃

PSAL. XCVII. צז

inſulæ lætentur ;terra exultet ,regnauit Dominus
1 יְהוָה מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ יִשְׂמְחוּ אִיִּים
iudicium & iuſtitia :eius *circuitus* caligo & ,Nubes .multæ — in circuitu
2 [q] רַבִּים׃ עָנָן וַעֲרָפֶל סְבִיבָיו צֶדֶק וּמִשְׁפָּט — [q] רָבַב
exuret & :ibit *eius facies ad* ‡ Ignis .eius ſolij *paratus locus* † — † habitaculū ‡ coram eo
3 מְכוֹן כִּסְאוֹ׃ אֵשׁ לְפָנָיו [r] תֵּלֵךְ וּתְלַהֵט — [r] יָלַךְ
:orbem eius fulgura Illuminauerunt .eius hoſtes *circum* * — * in circuitu
4 סָבִיב [s] צָרָיו׃ [t] הֵאִירוּ בְרָקָיו תֵּבֵל — [s] צוּר [t] אוֹר
cera ſicut Montes .terra contremuit & , vidit
5 רָאֲתָה [u] וַתָּחֵל הָאָרֶץ׃ הָרִים כַּדּוֹנַג — [u] חוּל
omnis Domini *faciebus* ‖ à Domini *faciebus* ‡ à ſunt diſſoluti ‡ facie
[x] נָמַסּוּ מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל־ — [x] מָסַס

terra. viderunt & :eius iuſtitiam cæli Annunciauerunt .terræ

נגד[a] ראה[b] 6 הארץ׃ [a]הגידו השמים צדקו [b]וראו

omnes afficiantur Pudore .eius gloriam populi omnes

בוש[c] 7 כל־העמים כבודו׃ [c]יבשו כל־

† qui ſeruiunt ſculptilibus, qui iactant ſe in idolis: ei vos incuruate :vanis in ſe glorificantes ,ſculptili ſeruientes †

עבדי פסל המתהללים באלילים [d]השתחוו־לו

‡ angeli. exultauerunt & ,Siion eſt lætata & ,Audiuit :Diui ‡ omnes

שחה[d] גול[e] 8 כל־אלהים׃ שמעה ותשמח ציון [e]ותגלנה

.Domine tua iudicia propter :Iehudah filiæ

בנות יהודה למען משפטיך יהוה׃

:terram omnem ſuper excelſus Dominus tu Quoniam

9 כי־אתה יהוה עליון על־כל־הארץ

‡ angelos. . Diuos ‡ omnes ſuper es eleuatus valde

עלה[f] מאד [f]נעלית על־כל־אלהים׃

† Qui diligitis * cuſtodit cuſtodiens * ,malum habete odio Dominum Diligentes †

רוע[g] 10 אהבי יהוה שנאו [g]רע שמר

‡ miſericordium .eos eruet impiorum manu è :ſuorum piorum ‡ animas

נפשות חסידיו מיד רשעים [h]יצילם׃

נצל[h] Lætamini .lætitia corde rectis & :iuſto eſt ſata Lux

11 אור זרע לצדיק ולישרי לב שמחה׃ שמחו

.eius ſanctitatis memoriæ confitemini & :Domino in iuſti

ירה[i] 12 צדיקים ביהוה [i]והודו לזכר קדשו׃

PSAL. XCVIII. צח

Pſalmus. quia ,nouum canticum Domino Cantate ,Cantus

שור[k] 1 מזמור [k]שירו ליהוה שיר חדש כי־

ſeruauit eum brachium & ,eius dextera ei fecit ſalutem :fecit mirabilia

ישע[l] נפלאות עשה [l]הושיעה־לו ימינו וזרוע

:ſuam ſalutem Dominus fecit Notam .eius ſanctitatis

ידע[m] 2 קדשו׃ [m]הודיע יהוה ישועתו

eſt Recordatus .ſuam iuſtitiam reuelauit gentiũ oculis in

3 לעיני הגוים גלה צדקתו׃ זכר

viderunt :Iſrael domum erga ſuæ veritatis & ,ſuæ miſericordiæ

חסדו ואמונתו לבית ישראל ראו

Iubilate . noſtri Dei ſalutem terræ fines omnes

4 כל־אפסי־ארץ את ישועת אלהינו׃ הריעו

:canite & ,*dicite praeconia* & ,vociferate :terra omnis Domino laudate,

ליהוה כל־הארץ פצחו ורננו וזמרו׃

.cantus voce & ,cithara in ;cithara in Domino Canite

5 זמרו ליהוה בכנור בכנור וקול זמרה׃

facies ad ‡ iubilate ;cornu *voce* † & ,classicis tubis In † sonitu ‡ coram

6 בחצצרות וקול שופר הריעו לפני

,orbis :eius plenitudo & ,mare Tonet .*Domini* *regis* rege Domino.

7 המלך יהוה׃ ירעם הים ומלואו תבל

montes simul :*vola* plaudent Flumina .eo in habitantes & manu

8 וישבי בה׃ נהרות ימחאו־כף יחד הרים

;terram iudicare venit quia *Domini facies* *Ad* .*ouabunt* laudabunt.

9 ירננו׃ לפני־יהוה כי־בא לשפט הארץ Coram Domino

.*rectitudinibus* || in populos & ,iustitia in orbem iudicabit || rectitudine.

ישפט־תבל בצדק ועמים במישרים׃

PSAL. XCIX. צט

insident :populi contremiscant ,regnauit Dominus sedet in

1 יהוה מלך ירגזו עמים ישב

:magnus Siion in Dominus .terra *nutet* ,Cherubim contremiscat

2 כרובים תנוט הארץ׃ יהוה בציון גדול

Confitebuntur .populos omnes super *ipse* excelsus & est

3 [n] ורם הוא על־כל־העמים׃ [o] יודו [n] רום [o] יודה

. *ipsum* * sanctum † terribili & ,magno tuo nomini † quod * est.

שמך גדול ונורא קדוש הוא׃

parasti tu :dilexit iudicium regis fortitudo Et

4 [p] ועז מלך משפט אהב אתה כוננת [p] עוז

.fecisti tu Iahacob in iustitiam & iudicium *rectitudines* ‡ ‡ rectitudine

מישרים משפט וצדקה ביעקב אתה [q] עשית׃ [q] עשה

vos incuruate & ,nostrum Deum Dominum Exaltate

5 רוממו יהוה אלהינו [r] והשתחוו [r] שחה

Aharon & Moseh .*ipsum* || sanctum * eius pedum scabello * quod || est

6 להדום רגליו קדוש הוא׃ משה ואהרן

;eius nomen inuocantes inter Semuel & ,eius sacerdotes inter

בכהניו ושמואל בקראי שמו

.eos exaudiebat ipse & :Dominum *ad clamantes* inuocabant

קראים אל־יהוה והוא [s] יענם׃ [s] ענה

custodiebant :eos ad loquebatur nubis columna In

שָׁמְרוּ אֲלֵיהֶם יְדַבֵּר עָנָן בְּעַמּוּד 7

.eis dedit † ſtatutum & ,eius teſtimonia

:לָמוֹ נָתַן וְחֹק [b] עֵדֹתָיו [a]

† quod

עוד[a] חקק[b]

parcens * Deus ,eo exaudiſti tu ,noſter Deus Domine

נֹשֵׂא אֵל עֲנִיתָם[c] אַתָּה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה 8

* peperciſti propter eos, & vltionem feciſti propter opera

.illorum ſtudia ſuper vindicans & :eis fuiſti

:עֲלִילוֹתָם עַל־ וְנֹקֵם לָהֶם הָיִיתָ

ענה[c]

monti vos incuruate & ,noſtrum Deum Dominum Exaltate

לְהַר וְהִשְׁתַּחֲווּ אֱלֹהֵינוּ יְהוָה רוֹמְמוּ 9

.noſter Deus Dominus ſanctus quoniam :eius ſanctitatis

:אֱלֹהֵינוּ יְהוָה קָדוֹשׁ כִּי־ קָדְשׁוֹ

PSAL. C. ק

.terra omnis Domino Iubilate .confeſſione pro Cantus

1 :הָאָרֶץ כָּל־ לַיהוָה הָרִיעוּ[e] לְתוֹדָה[d] מִזְמוֹר

ידה[d] רוע[e]

eius facies ad ingredimini :lætitia in Domino Seruite

לְפָנָיו בֹּאוּ[f] בְּשִׂמְחָה אֶת־יְהוָה עִבְדוּ 2

coram eo

בוא[f]

:Deus * ipſe Dominus quod Scitote .ouatione in

אֱלֹהִים הוּא יְהוָה כִּי־ דְּעוּ[g] :בִּרְנָנָה

cum cantico

* eſt

ידע[g]

pecus & ,eius populus :nos ‡ non & ,nos fecit ipſe

וְצֹאן עַמּוֹ אֲנַחְנוּ וְלֹא עָשָׂנוּ[h] הוּא 3

‡ ipſi

ולו

eius atria ,confeſſione cū eius portas Ingredimini .eius paſcuæ

חֲצֵרֹתָיו בְּתוֹדָה שְׁעָרָיו בֹּאוּ :מַרְעִיתוֹ

ק

Quoniam .eius nomini benedicite ,ei confitemini ;laude cum

כִּי־ :שְׁמוֹ בָּרְכוּ לוֹ הוֹדוּ בִּתְהִלָּה[i] 4

עשה[h]

הלל[i]

in vſque & :eius miſericordia ſeculum in ,Dominus † bonus

וְעַד־ חַסְדּוֹ לְעוֹלָם יְהוָה טוֹב 5

† eſt

.eius veritas generationem & generationem

:אֱמוּנָתוֹ וְדֹר דֹּר[k]

דור[k]

PSAL. CI. קא

:cantabo iudicium & Miſericordiam .cantus Dauid Ipſius

אָשִׁירָה[l] וּמִשְׁפָּט חֶסֶד־ מִזְמוֹר לְדָוִד 1

שיר[l]

quando ,perfecta via in Intelligam .canam Domine tibi

מָתַי תָּמִים בְּדֶרֶךְ אַשְׂכִּילָה :אֲזַמֵּרָה יְהוָה לְךָ 2

interiori in ,mei cordis perfectione in ambulabo :me ad veniet medio
תבוא אלי אתהלך m בתם־לבבי בקרב — m תמם

Beliiahal verbum meis oculis coram ponam Non .meæ domus rem impiam,
3 ביתי: לא־n אשית לנגד עיני דבר־בליעל — n שורת

,*me in* ‖ adhærebit non * : odiui *declinantium* ‡ facere — ‡ præuaricationes * hoc ‖ mihi.
עשה־o סטים שנאתי לא ידבק בי:

.cognoſcam non malum : me à recedet prauum Cor
4 לבב עקש יסור ממני p רע לא אדע: — o שוט p רוע

elatum :ſuccidam hunc ſuo *ſocio* ‡ ſecreto in *Obloquentem* † — † Detrahentē ‡ proximo
5 מלושני בסתר q רעהו אותו אצמית גבה־ — q רעה

.* potero non ipſum corde *vaſtum* ‡ & ,oculis — ‡ turgido * ferre.
עינים ורחב לבב אותו לא אוכל:

ambulans : mecum *ſedendum ad* ‖ , terræ fideles ad mei Oculi — ‖ vt ſedeant
6 עיני בנאמני־ארץ r לשבת עמדי הלך — r ישב

habitabit Non .mihi miniſtrabit ipſe ,perfecta via in
7 לא ישבי ... בדרך תמים הוא ישרתני:

: mendacia loquens , dolum faciens , meæ domus *interiori* in medio
בקרב ביתי עשה רמיה דבר שקרים

matutinis In ‡ .meis oculis coram † firmabitur nequaquam — † talis ‡ Singulo mane
8 לא־יכון לנגד עיני: לבקרים

ciuitate a *exſcindendum ad* : terræ impios omnes ſuccidam — vt exterminē
אצמית כל־רשעי־ארץ להכרית מעיר

.iniquitatis operarios omnes Domini
יהוה כל־פעלי און:

PSAL. CII. קב

:*Domini facies ad &* :*angore deficiet cùm afflicti* Oratio — pauperis cùm deficeret , & coram Domino effunderet
1 ſ תפלה לעני כי־יעטף ולפני יהוה

meam orationem exaudi Domine .ſuum eloquium *effundet*
2 ישפך שיחו: יהוה שמעה תפלתי: — ſ פלל

tuas facies ‖ abſcondas Ne .veniat te ad meus clamor & — ‖ faciem tuam
3 ושועתי אליך תבוא: אל־תסתר פניך

:tuam aurem me ad inclina mihi anguſtiæ die in ,me à
ממני ביום t צר לי u הטה־אלי אזנך — t צור u נטה

.me exaudi ,feſtina ,inuocauero ‡ die in — ‡ qua
ביום אקרא מהר ענני:

sicut fumus — focus tanquam mea ossa & :mei dies *fumo in* defecerunt Quia

4 כִּי־[a]כָלוּ בְעָשָׁן יָמָי וְעַצְמוֹתַי כְּמוֹקֵד — [a]בלה

:meum cor aruit & ,herba sicut est Percussum .sunt exusta

5 [a]נִחָרוּ: [b]הוּכָּה כָעֵשֶׂב וַיִּבַשׁ לִבִּי — [a]חרה[b]נכה

comedere — .meum panem *edendo ab* sum oblitus quia

כִּי שָׁכַחְתִּי מֵאֲכֹל לַחְמִי:

.meæ carni meum os adhæsit ,mei gemitus voce A

6 מִקּוֹל אַנְחָתִי דָּבְקָה עַצְמִי לִבְשָׂרִי:

bubo — *falco* sicut fui :deserti pellicano sum Assimilatus

7 [c]דָּמִיתִי לִקְאַת מִדְבָּר [d]הָיִיתִי כְּכוֹס — [c]דמה[d]היה

super solitarius passer sicut fui & ,Vigilaui .solitudinum

8 חֳרָבוֹת: שָׁקַדְתִּי וָאֶהְיֶה כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל־

:mei inimici me afficiebant probris die Tota .tectum

9 גָּג: כָּל־הַיּוֹם חֵרְפוּנִי אוֹיְבָי

*in — cinerem Quia .iurabant me aduersum ,me * insanientes

10 מְהוֹלָלַי בִּי נִשְׁבָּעוּ: כִּי־אֵפֶר

meum potum — .miscui fletu cum *meos potus* & ;manducaui panem tanquam

כַּלֶּחֶם אָכָלְתִּי וְשִׁקֻּוַי בִּבְכִי מָסָכְתִּי:

facie — ,me eleuasti quia :tuæ iræ & ,tuæ indignationis *faciebus* A

11 מִפְּנֵי־זַעַמְךָ וְקִצְפֶּךָ כִּי נְשָׂאתַנִי

‡ fuerunt — ego & :inclinata vmbra sicut ‡ mei Dies .me proiecisti &

12 וַתַּשְׁלִיכֵנִי: יָמַי [e]כְּצֵל [f]נָטוּי וַאֲנִי — [e]צלל[f]נטה

permanebis: — :*sedebis* seculum in Domine tu Et .arui herba sicut

13 כָּעֵשֶׂב אִיבָשׁ: וְאַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם [g]תֵּשֵׁב — [g]ישב

.generatione & generatione in tui memoria &

וְזִכְרְךָ [h]לְדֹר וָדֹר: — [h]דור

.eius miserendi tempus quia :Siion miseraberis ,exurges Tu

14 אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי־עֵת לְחֶנְנָהּ

tui serui *bene* voluerunt Quia *statutum* tempus venit quia

15 כִּי־בָא [i]מוֹעֵד: כִּי־[k]רָצוּ עֲבָדֶיךָ — [i]יעד[k]רצה

.sunt miserti eius pulueris & :eius lapidibus

אֶת־אֲבָנֶיהָ וְאֶת־עֲפָרָהּ [l]יְחֹנֵנוּ: — [l]חנן

reges omnes & :Domini nomen gentes timebunt Et

16 וְיִירְאוּ גוֹיִם אֶת־שֵׁם יְהוָה וְכָל־מַלְכֵי

:Siion Dominus ædificauit Quia .tuam gloriam terræ

17 הָאָרֶץ אֶת־כְּבוֹדֶךָ: כִּי־בָנָה יְהוָה צִיּוֹן

orationem ad Respexit .sua gloria in videbitur

18 נראה בכבודו׃ פנה אל־תפלת

.eorum orationem spreuit non & : solitarij

הערער ולא בזה את־תפלתם׃

creatus ‡ populus & : nouissimæ generationi $ hoc Scribatur

19 תכתב זאת לדור אחרון ועם נברא

excelso de prospexit Quia .Iah $ laudabit

20 יהלל־יה׃ כי־השקיף ממרום

.aspexit terram in cælis de Dominus :suæ sanctitatis

קדשו יהוה משמים ׀ אל־ארץ °הביט׃

.mortis* filios soluendum ad :vincti $gemitum audiendum Ad

21 לשמע אנקת אסיר לפתח בני תמותה׃

eius laudem & : Domini nomen Siion in narrandum Ad

22 לספר בציון שם יהוה ᵖותהלתו

regna & ; simul populos congregari In ‖ . Ierusalaim in

23 בירושלם׃ בהקבץ עמים יחדו וממלכות

.Domino seruiendum ad †

לעבד את־יהוה׃

.meos dies abbreuiauit, meam foritudinem via in Afflixit

24 ענה בדרך ᵠכחי קצר ימי׃

dimidio in me facias ascendere $ ne mi Deus , Dicam ‡

25 אמר אלי אל־ʳתעלני ˢבחצי

.tui anni * generationum generationem in : meorum dierum

ימי בדור דורים שנותיך׃

tuarum manuum opus & : fundasti terram Antea

26 לפנים הארץ יסדת ומעשה ידיך

,stabis tu & .peribunt Ipsi . cæli*

27 שמים׃ המה ׀ יאבדו ואתה תעמד

,eos mutabis vestimentum sicut :veterascēt vestis sicut ipsi omnes &

וכלם כבגד ᵗיבלו כלבוש תחליפם

.consumentur non tui anni & , * ipse $ tu Et .mutabuntur &

28 ויחלפו׃ ואתה הוא ושנותיך לא יתמו׃

eorum semen & : habitabunt tuorum seruorum Filij

29 בני־עבדיך ישכנו וזרעם

. stabilietur tuas facies ad

לפניך יכון׃

eorũ qui sunt veluti myricę:

ᵐערער ⁿפלל

†pro generatione nouissima:

‡ creandus

$ Dominum.

° נבט

Vt audiret

$vinctorum:

vt solueret

*morti obnoxios. Vt narrēt

ᵖ הלל

‖ Cùm congregati fuerint populi

† vt seruiant

ᵠ כוח

‡ Dicebam

$ succidas

ʳ עלה

ˢ חצה

*sunt

*sunt

pallium

$autem idem

* es

coram te

PSAL. CIII. קג

omnia & :Domino mea anima Benedic .Dauid Ipſi

1 לְדָוִד ׀ בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְכָל־

mea anima Benedic .eius ſanctitatis nomini mea interiora

2 קְרָבַי אֶת־שֵׁם קָדְשׁוֹ׃ בָּרְכִי נַפְשִׁי

.eius retributionum omnium obliuiſcaris ne & ;Domino

אֶת־יְהוָה וְאַל־תִּשְׁכְּחִי כָּל־גְּמוּלָיו׃

† Qui propitiatur — omnes ſanans ᵃ :tuæ iniquitati omni Parcens †

ᵃqui ſanat

3 הַסֹּלֵחַ לְכָל־ᵃעֲוֹנֵכִי הָרֹפֵא לְכָל־

* Qui redimit — :tuam vitam fouea de Redimens * .tuas infirmitates

עוה ᵃ חיה ᵇ

4 תַּחֲלוּאָיְכִי׃ הַגּוֹאֵל מִשַּׁחַת ᵇ חַיָּיְכִי

† qui coronat — Saturans .miſerationibus & ,miſericordia te redimens †

5 הַמְעַטְּרֵכִי חֶסֶד וְרַחֲמִים׃ הַמַּשְׂבִּיעַ

.tua adoleſcentia aquilæ vt renouabitur :tuum os bono in

ᵇ עדי

בַּטּוֹב ᵇ עֶדְיֵךְ תִּתְחַדֵּשׁ כַּנֶּשֶׁר נְעוּרָיְכִי׃

Qui facit — omnibus iudicia & :Dominus iuſtitias Faciens

6 עֹשֵׂה צְדָקוֹת יְהוָה וּמִשְׁפָּטִים לְכָל־

quibus vis infertur. — Iſrael filiis ,Moſeh ſuas vias Notificauit .oppreſsis

ᶜ ידע

7 עֲשׁוּקִים׃ ᶜ יוֹדִיעַ דְּרָכָיו לְמֹשֶׁה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל

* opera — longus ,Dominus gratioſus ‡ & ,Miſericors .ſua ſtudia *

‡ clemens

8 עֲלִילוֹתָיו׃ רַחוּם וְחַנּוּן יְהוָה אֶרֶךְ

† ira, — :contendet ſeculum in Non .miſericordia multus & ,naribus †

ᵈ רבב

9 אַפַּיִם ᵈ וְרַב־חָסֶד׃ לֹא־לָנֶצַח יָרִיב

‖ iram, — noſtra peccata ſecundum Non .‖ cuſtodiet ſeculum in nec

ᵉ נטר

10 וְלֹא לְעוֹלָם ᵉ יִטּוֹר׃ לֹא כַחֲטָאֵינוּ

.nobis ſuper retribuit noſtras iniquitates ſecundũ neq; ,nobis fecit

עָשָׂה לָנוּ וְלֹא כַעֲוֹנֹתֵינוּ גָּמַל עָלֵינוּ׃

:terram ſuper cæli altitudinem ſecundum Quoniam

11 כִּי כִגְבֹהַּ שָׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ

roborauit miſericordiam ſuam — .eum timentes ſuper eius miſericordia eſt roborata

גָּבַר חַסְדּוֹ עַל־יְרֵאָיו׃

‡ Quantũ diſtat oriens — nobis à fecit diſtare :occidente ab orientem diſtare Secundum ‡

12 כִּרְחֹק מִזְרָח מִמַּעֲרָב הִרְחִיק מִמֶּנּוּ

Quomodo miſeretur pater filiorum: — :filiis ſuper patrem miſereri Secundum .noſtras præuaricationes

13 אֶת־פְּשָׁעֵינוּ׃ כְּרַחֵם אָב עַל־בָּנִים

.ipsum *timentibus* *super* * Dominus est misertus — * timentium

רִחַם יְהוָה עַל־יְרֵאָיו׃

recordatus :nostrum figmentum cognouit ipse Quia

14 כִּי־הוּא יָדַע [f] יִצְרֵנוּ זָכוּר — [f] יצר

:*eius* † dies herba sicut Hominis † . *nos* ‡ puluis quòd — ‡ sumus. † sunt.

15 כִּי־עָפָר אֲנָחְנוּ׃ אֱנוֹשׁ כֶּחָצִיר יָמָיו

transiuit ‖ ventus Quoniam .florebit sic agri flos sicut — ‖ transibit super

16 כְּצִיץ הַשָּׂדֶה כֵּן יָצִיץ׃ כִּי רוּחַ עָבְרָה־

.eius locus amplius eum cognoscet non & :*ipse* * non & ,eum *in* — * erit;

בּוֹ וְאֵינֶנּוּ וְלֹא־[g] יַכִּירֶנּוּ עוֹד מְקוֹמוֹ׃ — [g] נכר

seculum in vsque & seculo à Domini misericordia Et

17 וְחֶסֶד יְהוָה מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם

.filiorum *filiis* eius iustitia & :eum timentes super — super filios

עַל־[h] יְרֵאָיו וְצִדְקָתוֹ לִבְנֵי בָנִים׃ — [h] ירא

,eius præceptorum *recordantibus* ‡ & :eius pactum *Custodientibus* ‖ — ‖ Super custodientes ‡ eos qui recordantur

18 לְשֹׁמְרֵי בְרִיתוֹ וּלְזֹכְרֵי פִקֻּדָיו

:suum thronum parauit cælis in Dominus .ea faciendum ad

19 לַעֲשׂוֹתָם׃ יְהוָה בַּשָּׁמַיִם [i] הֵכִין כִּסְאוֹ — [i] כון

Domino Benedicite .*dominatum est omnes in* ipsius regnum & — omnibus dominatur,

20 וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה׃ בָּרְכוּ יְהוָה

audiendum ad † :eius verbum facientes robore fortes ,eius angeli — † vt obtemperetur voci

מַלְאָכָיו גִּבֹּרֵי [k] כֹחַ עֹשֵׂי דְבָרוֹ לִשְׁמֹעַ — [k] כוח

:eius exercitus omnes Domino Benedicite .eius verbi *voce in*

21 בְּקוֹל דְּבָרוֹ׃ בָּרְכוּ יְהוָה כָּל־צְבָאָיו

Domino Benedicite .eius voluntatẽ facientes ,eius ministri

22 מְשָׁרְתָיו [l] עֹשֵׂי [m] רְצוֹנוֹ׃ בָּרְכוּ יְהוָה — [l] עשה

:eius dominationis locis omnibus in ,eius opera omnia — [m] רצה

כָּל־מַעֲשָׂיו בְּכָל־[n] מְקֹמוֹת מֶמְשַׁלְתּוֹ — [n] קום

. Domino mea anima benedic

בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה׃

PSAL. CIIII. קד

mi Deus Domine ;Domino mea anima Benedic

בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה יְהוָה אֱלֹהַי

.es indutus decorem & gloriam :vehementer es magnificátus

גָּדַלְתָּ מְּאֹד הוֹד וְהָדָר לָבָשְׁתָּ׃

‖ Amictus — calos * extendens :vestimento sicut lumine te Amiciens ‖
*cælum

2 עטה אור כשלמה נוטה שמים

§ Qui cõtignat — ponens ,sua cænacula ‡ aquis in Contignans § .cortinam sicut

‡ superiora eius, qui ponit — 3 כיריעה : המקרה במים [a]עליותיו [b]השם־

עלה[a] [b]שום — .venti alas † super ambulans * : suum currum nubes

* qui ambulat — עבים רכובו המהלך על־כנפי־רוח :

† extremitates — ignem suos ministros :spiritus suos angelos Faciens ‖

Qui facit — 4 עשה מלאכיו רוחות משרתיו אש

* vrentem. — ne :eius bases § super terram Fundauit .flagrantem *

§ stabilitatem — 5 להט : יסד־ארץ על־מכוניה בל־

‡ moueat in — vestimento sicut Abysso . perpetuò * & ,seculum mutet ‡
* in seculum

6 תמוט עולם ועד : תהום כלבוש

† stant — tua increpatione Ab .aquæ stabunt † montes super :eã operuisti

כסה [c] — 7 [c] כסיתו על־הרים יעמדו־מים : מן־גערתך

‖ fugiunt — Ascendent .præcipites ferentur § tui tonitrui voce * à : fugiens ‖
* sonitu

§ formidant. — 8 ינוסון מן־קול רעמך יחפזון : יעלו

Ascendunt — fundasti quem † locum ad §valles descendent ‡ ,montes
‡ descendunt

campi: — הרים ירדו בקעות אל־מקום זה יסדת

† huius — reuertantur ne :transeant ne posuisti Terminum .eis

שוב [d] — 9 להם : גבול־שמת בל־יעברון בל־[d]ישובון

* Qui misit — :conuallibus in fontes Mittens * .terram operiendũ ad

כסה [e] — 10 [e] לכסות הארץ : המשלח מעינים בנחלים

‖ iuerunt. — :agri bestiæ omni * Propinabunt .ibunt ‖ montes inter
*omnibus be-

stiis agrestib*: — 11 בין הרים יהלכון : [f] ישקו כל־[g]חיתו שדי

שקה[f] [g]חיה — volatile § eos Super .suam sitim onagri frangent

§ volucres — 12 ישברו פראים צמאם : עליהם עוף־
‡ habitabunt:

.vocem dabunt frondes inter ex :habitabit ‡ cæli

נתן [h] — השמים ישכון מבין עפאים [h] יתנו־קול :

* Qui irrigat — tuorũ operum fructu de :suis cœnaculis † de montes Adaquans *
† excelsis

פרה [i] — 13 משקה הרים מעליותיו [i] מפרי מעשיך

,iumento * herbam faciens Germinare ‖ . terra satiabitur

‖ Qui germi-
nare facit — 14 תשבע הארץ : מצמיח חציר לבהמה

*pro iumẽtis, — panem educendum ad § :hominum obsequium ad herbam &
§ vt educat:

יצא [k] — ועשב לעבדת האדם [k] להוציא לחם

‡ quod lætifi- — ,hominis cor exhilarabit ‡ vinum Et .terra de

cat — 15 מן־הארץ : ויין ישמח לבב־אנוש

hominis cor † panem & :oleo ab *facies faciendum nitere ad* *

להצהיל [l] פנים משמן ולחם לבב־אנוש

Lebanon cedri :Domini *ligna* * Saturabuntur *.sustentabit* ‖

16 יסעד: ישבעו עצי יהוה ארזי לבנון

:nidificent aues ibi Vt .plantauit quas

17 אשר נטע: אשר־שם צפרים יקננו

excelsi Montes *.eius* ‡ domus abietes *ciconia* §

18 חסידה ברושים ביתה: הרים הגבהים

lunam Fecit *.cuniculis refugium* † petræ :ibicibus

19 ליעלים סלעים מחסה לשפנים: עשה ירח

.suum occasum cognouit sol :tempora stata in

למועדים שמש ידע מבואו:

repet ‖ ipsa in :nox fuit & *,tenebresitatem Pones* *

20 [m] תשת־חשך [n] ויהי לילה בו־תרמש

:prædam ad *rugientes* * Leunculi .siluestris bestia omnis

21 כל־[o] חיתו־יער: הכפירים שאגים לטרף

,sol Orietur .suan. escam Deo à quærendum ad &

22 ולבקש מאל אכלם: תזרח השמש

Egredietur .accubabunt suis habitaculis in & :se congregabũt

23 יאספון ואל־מעונתם ירבצון: יצא

.vesperam ad vsque suam culturam ad & :suum opus ad homo

אדם לפעלו ולעבדתו עדי־ערב:

ipsa omnia ,Domine tua opera sunt multiplicata Quàm

24 מה־[p] רבו מעשיך יהוה כלם

.tua possessione terra est impleta :fecisti sapientia in

בחכמה [q] עשית מלאה הארץ [r] קנינך:

non & ,*reptile ibi* ;*manibus* latum & magnum mare Hoc

25 זה הים גדול ורחב ידים שם־רמש ואין

.magnis cum pusillæ bestiæ :numerus §

מספר חיות קטנות עם־גדלות:

formasti ‡ iste Leuiathan ;ambulabunt naues Ibi

26 שם [s] אניות יהלכון לויתן זה־יצרת

,dandum ad :sperabunt † te ad ipsa. Vniuersa .eo *in* * ludendum ad

27 לשחק־בו: כלם אליך ישברון [t] לתת

,suo tempore in eorum escam

אכלם בעתו:

* vt illustret faciem
† qui
[l] פנה
‖ fulcit.
* arbores excelsæ
§ miluo
‡ sunt.
† hospitium leporibus.
* Posuisti tenebras
‖ ambulabit
[m] שות [n] היה
* rugiunt
[o] חיה
[p] רבב
[q] עשה
[r] קנה
spaciis; ibi reptilia, quorũ § est
‡ quem
[s] אנה
* cum
† sperãt: vt des
[t] נתן

ſaturabuntur ,tuam manum aperies :colligent ,eis Dabis

תתן להם ילקטון תפתח ידך ישבעון 28

‡ faciem tuam auferes — *colliges* ‡ ;terrebuntur ,*tuas facies* ‡ Abſcondes .bono

a יסף — טוב: תסתיר פניך יבהלון a תסף 29

† deficient: — reuertentur ſuum puluerem in & :*expirabunt* † ,eorum ſpiritum

רוחם יגועון ואל־עפרם ישובון:

faciem — .terræ *facies* innouabis & :creabuntur ,tuum ſpiritum Emittes

תשלח רוחך יבראון ותחדש פני אדמה: 30

Dominus lætabitur :ſeculum in Domini gloria Erit

b היה — b יהי כבוד יהוה לעולם ישמח יהוה 31

‡ Qui aſpicit tremit: tãgit — *tanget* :*tremet* * & ,terram *ad* *Adſpiciens* ‡ .ſuis operibus in

c נבט — במעשיו: c המביט לארץ ותרעד יגע 32

* fumant. || vita mea: — :*meis vitis* || in Domino Cantabo *fumabunt* * & ,montes *in*

d שיר e חיה — בהרים ויעשנו: d אשירה ליהוה e בחיי 33

† quãdiu fuero. Iucundum erit — eo ſuper *Dulceſcet* *me adhuc in* † meo Deo canam

אזמרה לאלהי בעודי: יערב עליו 34

Conſumentur .Domino in lætabor ego :meum eloquium

f שוח g תמם — f שיחי אנכי אשמח ביהוה: g יתמו 35

|| erunt — benedic .*ipſi* || non vltra impij & ;terra de peccatores

חטאים מן־הארץ ורשעים עוד אינם ברכי

‡ *Laudate Dominum.* — .Iah-Hallelu ‡ Domino mea anima

נפשי את־יהוה הללו־יה:

PSAL. CV. קה

facite nota :eius nomen *in* inuocate ,Domino Confitemini

1 הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו

opera — :ei pſallite ,ei Cantate .eius *ſtudia* populis in

2 בעמים עלילותיו: שירו־לו זמרו־לו

de — vos Laudate .eius mirabilibus vniuerſis *in* loquimini

3 שיחו בכל־נפלאותיו: התהללו

ſancto — .Dominum quærentium cor lætetur :eius *ſanctitatis* nomine in

בשם קדשו ישמח לב מבקשי יהוה:

faciem — eius *facies* quærite :eius fortitudinem & Dominum Quærite

h עזז i פנה — 4 דרשו יהוה h ועזו בקשו i פניו

;fecit quæ eius mirabilium Mementote .ſemper

5 תמיד: זכרו נפלאתיו אשר־עשה

,eius oris iudiciorum & ,eius prodigiorum
מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־[k]פִיו׃ — [k] פֶּה
.eius electi Iahacob filij :eius ſerui Abraham Semen
6 זֶרַע אַבְרָהָם עַבְדּוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו׃
.eius iudicia ‡ terra vniuerſa in :noſter Deus Dominus † Ipſe — † eſt ‡ ſunt
7 הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו׃
mille ad præcepit * verbi :ſui pacti ſeculum in fuit Memor — * quod
8 זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף
ſuũ iuramentum & :Abraham cum *excidit* † Quod .*generationes*‖ — ‖ generationibus. † pepigit
9 דּוֹר׃ אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ
;ſtatutum in Iahacob ipſi illud ſtatuit Et .Iſchac ad
10 לְיִשְׂחָק׃ וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב [l]לְחֹק — חָקַק
dabo Tibi ,Dicendo .*ſeculi* ‡ pactum ‡ Iſraeli — ‡ in ‡ ſempiternũ:
11 לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם׃ לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת־
.veſtræ hæreditatis funiculum ;Chenaham terram
אֶרֶץ כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם׃
ea in peregrini *&* *parum ſicut* :*numeri* *viros ipſos exiſtendo In* — Cùm eſſent viri pauci numero,&
12 [m]בִּהְיוֹתָם מְתֵי מִסְפָּר כִּמְעַט [n]וְגָרִים בָּהּ׃
ad regno de :gentem ad gente de ambulauerunt Et — [m]הָיָה [n]גּוּר
13 וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל־
:*eos opprimere* hominem permiſit Non .alterum populum — iniuria ei eis:
14 עַם אַחֵר׃ לֹא־[o]הִנִּיחַ אָדָם לְעָשְׁקָם — [o] יָנַח
attingatis Ne .reges eos propter corripuit &
15 וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים׃ אַל־[p]תִּגְּעוּ — [p] נָגַע
.malefaciatis ne meis prophetis & ;meos *vnctos in* — Chriſtos
בִּמְשִׁיחָי וְלִנְבִיאַי אַל־[q]תָּרֵעוּ׃ — [q] רוּעַ
panis virgam omnem :terram ſuper famem vocauit Et
16 וַיִּקְרָא רָעָב עַל־הָאָרֶץ כָּל־[r]מַטֵּה־לֶחֶם — [r] נָטָה
eſt venditus *ſeruum in* † :virum *eorum facies ad* ‖ Miſit .contriuit — ‖ ante eos † pro ſeruo
17 שָׁבָר׃ שָׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ לְעֶבֶד נִמְכַּר — [ſ] עָנָה
ferrum :eius pedem compede in Afflixerunt .Ioſeph — רגלו
18 יוֹסֵף׃ [ſ]עִנּוּ בַכֶּבֶל רַגְלָיו בַּרְזֶל — קֹ
venire ‡ tempus ad Vſque .eius animam eſt ingreſſum — ‡ quo venit
19 בָּאָה נַפְשׁוֹ׃ עַד־עֵת [t]בֹּא־ — [t] בּוֹא
.cum *examinauit* ‡ Domini eloquium :eius verbum — ‡ pugnauit
דְּבָרוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרָפָתְהוּ׃

נתה [a] populorum dominator :cum soluit & ,rex Misit

שלח מלך [a] ויתירהו משל עמים 20

שום [b] dominatorem & :suæ domus dominū eū Posuit .eum soluit &

Vt alligaret ויפתחהו: [b] שמו אדון לביתו ומשל 21

‖secundū animam suam: *sua anima in* ‖ eius principes *alligandū Ad* .sua possessione omni in

קנה [c] שור [d] בכל־[c]קנינו: לאסר [d] שריו בנפשו 22

Israel est ingressus Et .efficeret sapientes eius senes &

וזקניו יחכם: ויבא ישראל 23

גור [e] .Cham terra in est peregrinatus Iahacob & :Aegyptum

auxit מצרים ויעקב [e] גר בארץ־חם:

פרה [f] eum roborauit & :valde suum populum *fecit fructificare* Et

vt odio haberent [f] ויפר את־עמו מאד ויעצמהו 24

odiendum ad eorum cor Conuertit .suis hostibus præ

צור [g] לבב [h] [g] מצריו: הפך [h] לבם לשנא 25

‖vt machinarentur Misit .ipsius seruos in *agendum callide ad* ‖ ;ipsius populum

*hi עמו להתנכל בעבדיו: שלח 26

שום [i] *Posuerunt .eo in* elegit quem Aharon :suum seruū Moseh

משה עבדו אהרן אשר־בחר בו: [i] שמו־ 27

.Cham terra in prodigia & :suorum signorum verba eis in

tenebras, בם דברי אתותיו ומופתים בארץ חם:

מרה [k] exacerbauerunt non & :fecit obtenebrare & ,*tenebrositatem* Misit

שלח חשך ויחשך ולא [k] מרו 28

דברו ;sanguinem in eorum aquas Conuertit .eius verbum

קם את־דבריו: הפך את־מימיהם לדם 29

‖occidit pisces eorum terra *Produxit* † .eorum *piscem interfecit* ‖ &

†Edidit [l] וימת את־דגתם: שרץ ארצם 30

מות [l] venit & ,Dixit .eorum regum cubicula in ‡ :ranas

‡etiam צפרדעים בחדרי מלכיהם: אמר [m] ויבא 31

בוא [m] .eorum termino omni in pediculi :insectorum mixtura

ערב כנים בכל־גבולם:

flammarum ignem :grandinem ,eorum pluuias Dedit

vites †ficus נתן גשמיהם ברד אש להבות 32

;eorum *ficulneam* † & ,eorum *vineam* percussit Et .eorum terra in

נכה [n] בארצם: [n] ויך גפנם ותאנתם 33

arbores :locusta venit & ,Dixit .eorum termini *lignum* conteruit &

וישבר עץ גבולם: אמר ויבא ארבה 34

omnem comedit Et .numerus † non & ,bruchus & — † erat
35 וְיֶלֶק וְאֵין מִסְפָּר׃ וַיֹּאכַל כָּל־
.eorum terræ fructum comedit & :eorum terra in herbam
עֵשֶׂב בְּאַרְצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אַדְמָתָם׃
primitiuum :eorum terra in primogenitum omnem percuſſit Et
36 °וַיַּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּאַרְצָם רֵאשִׁית — °נכה
:auro & argento cum eos eduxit Et .eorum roboris omnis — laboris
37 לְכָל־אוֹנָם׃ ᵖוַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב — ᵖיצא
Aegyptus eſt Lætata .corruens ‡ eius tribubus in † non & — † erat ‡ debilis.
38 וְאֵין בִּשְׁבָטָיו כּוֹשֵׁל׃ שָׂמַח מִצְרַיִם
.eos ſuper eorum pauor ceciderat * quia :eos egrediendo in § — § cùm egreſſi ſunt: * irruerat
ᑫבְּצֵאתָם כִּי־נָפַל פַּחְדָּם עֲלֵיהֶם׃ — ᑫיצא
illuminandū ad ignem & :operimentum in nubem Expandit
39 פָּרַשׂ עָנָן לְמָסָךְ וְאֵשׁ לְהָאִיר
cæli pane & :coturnicem † adduxit & ,Petijt ‖ .noctem — † Ad petitionē † coturnices:
40 לָיְלָה׃ שָׁאַל וַיָּבֵא שְׂלָו וְלֶחֶם שָׁמַיִם — שלו
:aquæ fluxerunt & ,petram Aperuit .eos ſaturauit
41 יַשְׂבִּיעֵם׃ פָּתַח צוּר וַיָּזוּבוּ מָיִם — ק
eſt recordatus Quoniam .fluminis ſiticuloſa ‡ in abierunt — ‡ arida aquæ
42 הָלְכוּ ʳבַּצִּיּוֹת נָהָר׃ כִּי זָכַר — ʳציה
eduxit Et .ſui ſerui Abraham :ſuæ ſanctitatis § verbi — § ſancti ſui:&c
43 אֶת־דְּבַר קָדְשׁוֹ אֶת־אַבְרָהָם עַבְדּוֹ׃ וַיּוֹצִא
.ſuos electos ouatione * in :gaudio in ſuum populum — * laude
עַמּוֹ ˢבְשָׂשׂוֹן ᵗבְּרִנָּה אֶת־בְּחִירָיו׃ — ˢשוש ᵗרנן
nationum laborem & :gentium terras eis dedit Et — vt labores populorum
44 ᵘוַיִּתֵּן לָהֶם אַרְצוֹת גּוֹיִם וַעֲמַל לְאֻמִּים — ᵘנתן
eius leges & ,eius ſtatuta cuſtodirent Vt † .poſſiderent — † Quatenus ſcilicet
45 יִירָשׁוּ׃ בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ ˣחֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו — ˣחקק
.Iah Hallelu ‡ .conſeruarent
יִנְצֹרוּ הַלְלוּ־יָהּ׃ — ‡ Laudate Dominum.

PSAL. CVI. קו

: bonus quoniam Domino Confitemini .Iah § Laudate — § Dominum.
הַלְלוּ יָהּ ʸהוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב — ʸידה
.eius miſericordia ſeculum in quoniam
1 כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

¶ & — omnem euulgabit †:Domini fortitudines eloquetur Quis

מִי יְמַלֵּל גְּבוּרוֹת יְהוָה יַשְׁמִיעַ כָּל־ 2

‡qui custodiũt — institiam *faciens* *:iudicium *custodientes* ‡ Beati ‡eius laudem

*qui faciunt — אַשְׁרֵי שֹׁמְרֵי מִשְׁפָּט עֹשֵׂה צְדָקָה [a]תְּהִלָּתוֹ׃ 3

הלל [a] — voluntate in Domine mei Memento .tempore omni in

רצה [b] — בִרְצוֹן [b] זָכְרֵנִי יְהוָה בְכָל־עֵת׃ 4

‡ Vt videam bonum — *bonitate in videndum Ad* ‡ .tua salute in me visita :tui populi

עַמֶּךָ פָּקְדֵנִי בִּישׁוּעָתֶךָ׃ [c] לִרְאוֹת בְּטוֹבַת 5

ראה [c] — *gloriandum ad* *:tuæ gentis lætitia in *lætandum ad* ‡,tuorũ electorum

‡ vt lætter * vt glorier — בְּחִירֶיךָ לִשְׂמֹחַ בְּשִׂמְחַת גּוֹיֶךָ לְהִתְהַלֵּל

,nostris patribus cum Peccauimus .tua hæreditate cum

עִם־נַחֲלָתֶךָ׃ חָטָאנוּ עִם־אֲבוֹתֵינוּ 6

Ægypto in nostri Patres .fecimus impia ,fecimus praua

עוה [d] — [d] הֶעֱוִינוּ הִרְשָׁעְנוּ׃ אֲבוֹתֵינוּ בְמִצְרַיִם 7

fuerunt memores non ;tua mirabilia intellexerunt non

לֹא־הִשְׂכִּילוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ לֹא זָכְרוּ אֶת־

iuxta rebellauerunt sed :tuarum misericordiarum multitudinis

מרה [e] — רֹב חֲסָדֶיךָ וַיַּמְרוּ [e] עַל־

Suph. — :suum nomen propter eos seruauit Et .carecti mari in ,mare

יָם בְּיַם־סוּף׃ וַיּוֹשִׁיעֵם לְמַעַן שְׁמוֹ 8

yt notam faceret — ,Suph mare *in* increpauit Et .suam fortitudinẽ *notificandum ad*

ידע [f] — [f] לְהוֹדִיעַ אֶת־גְּבוּרָתוֹ׃ וַיִּגְעַר בְּיַם־סוּף 9

‡ ac si fuisset in — .deserto *sicut* ‡ ,abyssos per eos fecit ambulare & :est siccatum &

וַיֶּחֱרָב וַיּוֹלִיכֵם בַּתְּהֹמוֹת כַּמִּדְבָּר׃

eos redemit & ;habentis odio manu de eos seruauit Et

ישע [g] — [g] וַיּוֹשִׁיעֵם מִיַּד שׂוֹנֵא וַיִּגְאָלֵם 10

:eorum hostes aquæ operuerunt Et .inimici manu de

כסה [h] — מִיַּד אוֹיֵב׃ [h] וַיְכַסּוּ־מַיִם צָרֵיהֶם 11

:eius verbis in crediderunt Et .remansit non eis ex vnus

יתר [i] — אֶחָד מֵהֶם לֹא [i] נוֹתָר׃ וַיַּאֲמִינוּ בִדְבָרָיו 12

:eius operũ sunt obliti ,Festinauerunt .eius laudẽ cantauerunt

הלל [k] — יָשִׁירוּ [k] תְּהִלָּתוֹ׃ מִהֲרוּ שָׁכְחוּ מַעֲשָׂיו 13

concupiscentiã concupierũt Et .eius consiliũ expectauerũt non

חכה [l] יעץ [m] — לֹא־[l]חִכּוּ [m] לַעֲצָתוֹ׃ וַיִּתְאַוּוּ תַאֲוָה 14

eis dedit Et .solitudine in Deum tentauerunt & :deserto in

נסה [n] — בַּמִּדְבָּר [n] וַיְנַסּוּ־אֵל בִּישִׁימוֹן׃ וַיִּתֵּן לָהֶם 15

.eorum anima in *maciem* † misit & :eorum petitionem †perditionem

שאלתם וישלח רזון בנפשם :

sanctum Aharon in :*castrametatione* ‡ in Moseh in sunt zelati Et ‡ castris:

16 ויקנאו למשה במחנה לאהרן קדוש

operuit & :Dathan deglutiuit & ,terra Aperuit .Domini

17 יהוה : תפתח ארץ ותבלע דתן °ותכס °כסה

:eorum *cœtum* in ignis exarsit Et .Abiram *cœtum* *super* ‡ ‡ congregationem

18 על ᵖעדת אבירם : ותבער אש בעדתם * congregatione

:Choreb in vitulum Fecerunt .Impios combussit flamma

19 להבה תלהט רשעים : ᑫיעשו עגל בחרב ᵖיעד

mutauerunt Et .conflatili se incuruauerunt & ᑫעשה

20 ʳוישתחוו ˢלמסכה : ᵗוימירו את ʳשחה ˢנסך

.herbam comedentis bouis *exemplar* † in :suam gloriam †similitudinē

כבודם ᵘבתבנית שור אכל עשב : ᵗמיר ᵘבנה

magna *facientis* * :sui seruatoris Dei sunt Obliti * qui fecerat

21 שכחו אל מושיעם עשה גדלות

terribilia :Cham terra in Mirabilia .Ægypto in

22 במצרים : נפלאות בארץ חם ˣנוראות ˣירא

nisi ,eos *delendos ad* ‡ dixit Et .Suph mari super ‡ vt disperderet

23 על ים סוף : ויאמר להשמידם לולי

auertendum ad :*eius facies ad rupitura* | in stetisset eius electus Moseh | diuisione corā eo: vt auerteret irā eius, ne disperderet. Et spreuerunt terrā desiderabilem:

משה בחירו עמד בפרץ לפניו ʸלהשיב

terra in reprobauerunt Et .*corrumpendo à eius excandescentiam*

24 חמתו מהשחית : וימאסו בארץ

.eius verbo crediderunt non :*desiderij*

חמדה לא האמינו לדברו : ʸשוב

voce in audierunt † non :suis *tentoriis* | in murmurauerunt Et | tabernaculis † obtemperauerunt voci

25 וירגנו באהליהם לא שמעו בקול

faciendum ‡ cadere *ad* :*eis* § suam manum eleuauit Et .Domini § super eos: vt ‡ faceret

26 יהוה : ᶻוישא ידו להם ᵃלהפיל ᶻנשא ᵃנפל

eorum semen *faciendum* † cadere *ad* Et .deserto in eos † faceret

27 אותם במדבר : ולהפיל זרעם

sunt adiuncti ‡ Et .terras in eos *spargendum ad* ‖ & :gentibus in ‖ dispergeret ‡ adhæserunt

28 בגוים ולזרותם בארצות : ויצמדו

.mortuorum sacrificia comederunt & :pehor Bahal ipsi

לבעל פעור ויאכלו זבחי ᵇמתים : ᵇמות

eum in operibus — .plaga eis in *erupit* † & :suis *studiis in* irritauerant Et

† multiplicata est — 29 וַיַּכְעִיסוּ בְּמַעַלְלֵיהֶם וַתִּפְרָץ־בָּם [c]מַגֵּפָה׃

‡ prohibita — .plaga est *restricta* ‡ & :diiudicauit & ,Pinechas stetit Et

c נגף — 30 וַיַּעֲמֹד פִּינְחָס וַיְפַלֵּל וַתֵּעָצַר [c]הַמַּגֵּפָה׃

generatione & generatione in :iustitiam ad ei est reputatum Et

d דור — 31 וַתֵּחָשֶׁב לוֹ לִצְדָקָה [d]לְדֹר [d]וָדֹר

‖ eum iuxta — :Meribah * aquas *super* ‖ irritauerunt Et .seculum in vsque

* contradictionis: — 32 עַד־עוֹלָם׃ וַיַּקְצִיפוּ עַל־מֵי [e]מְרִיבָה

e רוב — .eos propter Moseh ipsi fuit malum &

וַיֵּרַע לְמֹשֶׁה בַּעֲבוּרָם׃

† protulit — .suis labiis *ineffutiit* † & :eius spiritum exacerbauerunt Quia

f מרה — 33 כִּי־[f]הִמְרוּ אֶת־רוּחוֹ וַיְבַטֵּא בִּשְׂפָתָיו׃

Dominus dixit quos ,populos disperdiderunt Non

34 לֹא־הִשְׁמִידוּ אֶת־הָעַמִּים אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה

didicerunt & :gentibus cum se miscuerunt Et .eis

35 לָהֶם׃ וַיִּתְעָרְבוּ בַגּוֹיִם וַיִּלְמְדוּ

sculptilibus — fuerunt & :eorum *doloribus* seruierunt Et .eorum opera

g היה — 36 מַעֲשֵׂיהֶם׃ וַיַּעַבְדוּ אֶת־עֲצַבֵּיהֶם [g]וַיִּהְיוּ

‡ laqueus. — ,suos filios sacrificauerunt Et .*laqueum in* ‡ eis

h נקש — 37 לָהֶם [h]לְמוֹקֵשׁ׃ וַיִּזְבְּחוּ אֶת־בְּנֵיהֶם

sanguinem effuderunt Et .dæmoniis suas filias &

38 וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם לַשֵּׁדִים׃ וַיִּשְׁפְּכוּ דָם

innocentem, — quos ,suarum filiarum & ,suorum filiorum sanguinem ,*innocuum*

i יקר — [i]נָקִי דַּם־בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר

† sculptilibus — terra est infecta & :Chenahan *doloribus* † sacrificauerunt

זִבְּחוּ לַעֲצַבֵּי כְנָעַן וַתֶּחֱנַף הָאָרֶץ

sanguine. — sunt fornicati & :suis operibus in se polluerūt Et .*sanguinibus in*

k זנה — 39 בַּדָּמִים׃ וַיִּטְמְאוּ בְמַעֲשֵׂיהֶם [k]וַיִּזְנוּ

† operibus — Domini *nasus* ‖ est iratus Et .suis *adinuentionibus* † in

‖ furor — 40 בְּמַעַלְלֵיהֶם׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה

.suam hæreditatem est abominatus & :suum populum in

בְּעַמּוֹ וַיְתָעֵב אֶת־נַחֲלָתוֹ׃

eis — *eos in* sunt dominati & :gentium manu in eos dedit Et

41 וַיִּתְּנֵם בְּיַד־גּוֹיִם וַיִּמְשְׁלוּ בָהֶם

,eorum inimici eos oppresserunt Et .eos habentes odio

42 שֹׂנְאֵיהֶם׃ וַיִּלְחָצוּם אוֹיְבֵיהֶם

,eos eruit multis Vicibus .eorum manu fub funt humiliati &

43 פְּעָמִים רַבּוֹת יַצִּילֵם וַיִּכָּנְעוּ תַּחַת יָדָם׃ — l נצר

funt humiliati & :fuo confilio in § exacerbauerunt ipfi & — § eum

וַיָּמֹכּוּ m בַּעֲצָתָם וְהֵמָּה יַמְרוּ — m מכך

:eis anguftia in † ,vidit Et .fuam iniquitatē propter — † cùm effet

44 וַיַּרְא n בַּצַּר לָהֶם בַּעֲוֹנָם׃ — n ראה

eos erga eft recordatus Et .eorum clamorē ipfum audiendo in ‖ — ‖ eùm audiret ipfe

45 וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּשָׁמְעוֹ אֶת o רִנָּתָם׃ — o רנן

.fuarū miferationū multitudinē fecundū eum pœnituit & :fui pacti

חֲסָדָו׃ p כְּרֹב בְּרִיתוֹ וַיִּנָּחֵם — p רבב

.eos captiuantium omnium facies ad * mifericordias in eos dedit Et — * corā omnibus qui captiuos duxerant

46 וַיִּתֵּן אוֹתָם לְרַחֲמִים לִפְנֵי כָּל q שׁוֹבֵיהֶם׃ — q שבה

de nos congrega & ,nofter Deus Domine nos Serua

47 r הוֹשִׁיעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן — r ישע

glorificandum ad ‡ :tuæ fanctitatis nomini confitendum ad § ,gentibus — § vt confiteamur

הַגּוֹיִם s לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ — ‡ vt gloriemur

Ifrael Deus Dominus Benedictus .tua laude in

48 בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל t בִּתְהִלָּתֶךָ׃ — s ידה t הלל

:populus omnis dixit * & :feculum in vfque & ,feculo à — * dicat

מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל הָעָם

.iah-Hallelu † :Amen — † Laudate Dominum.

אָמֵן הַלְלוּ יָהּ׃

ספר חמישי

PSAL. CVII. קז

quoniam :bonus quoniam Domino Confitemini

1 הֹדוּ u לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי — u ידה

:Domini redempti Dicant .eius mifericordia feculum in

2 לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ יֹאמְרוּ גְּאוּלֵי יְהוָה

,eos congregauit terris de Et .hoftis manu de eos redemit quos

3 אֲשֶׁר גְּאָלָם מִיַּד x צָר׃ וּמֵאֲרָצוֹת קִבְּצָם — x צור

.mari à & ,aquilone ab :occidente ab & ,oriente ab

מִמִּזְרָח וּמִמַּעֲרָב מִצָּפוֹן וּמִיָּם׃

ciuitatem :viæ folitudine in deferto in Errauerunt — inuia:

4 y תָּעוּ בַמִּדְבָּר בִּישִׁימוֹן דָּרֶךְ עִיר — y תעה

:ſitibundi etiam ,Famelici .inuenerunt non habitationis

a יֹשֵׁב — a מוֹשָׁב לֹא מָצָאוּ׃ רְעֵבִים גַּם־צְמֵאִים 5

Dominum ad clamauerunt Et .defecit ipſis in eorū anima

נַפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַטָּף׃ וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה 6

‖ ſua
† anguſtiis

.eos eruit ſuis *coarctationibus* † de :*eis* ‖ anguſtia in

b נָצַל — בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם b יַצִּילֵם׃

‡ vt irent

ciuitatem ad *eundum ad* ‡ .rectam viam per eos fecit ambulare Et

c יָלַךְ — וַיַּדְרִיכֵם בְּדֶרֶךְ יְשָׁרָה c לָלֶכֶת אֶל־עִיר 7

‡ igitur
* propter

:eius miſericordiam * Domino ‡ Confiteantur .habitationis

מוֹשָׁב׃ יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ 8

animam fecit ſaturare Quia .hominum filiis eius mirabilia &

וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃ כִּי־הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ 9

vacuam

Habitantes .bono impleuit famelicam animam & :*cupidam*

שֹׁקֵקָה וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה מִלֵּא־טוֹב׃ יֹשְׁבֵי 10

in tenebris,&
caligine:
‡ inopia

.ferro & ,*afflictione* ‡ vinctos :*mortis vmbram &* ,*tenebroſitatem*

חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת אֲסִירֵי d עֳנִי וּבַרְזֶל׃

d עָנָה

altiſſimi conſilium & :Dei eloquia irritauerunt Quia

e מָרָה f יָעַץ — כִּי־e הִמְרוּ אִמְרֵי־אֵל f וַעֲצַת עֶלְיוֹן 11

:eorum cor labore in humiliauit Et .deſpexerunt

נָאָצוּ׃ וַיַּכְנַע בֶּעָמָל לִבָּם 12

† erat

ad clamauerunt Et .auxiliator † non & ,impegerunt

כָּשְׁלוּ וְאֵין עֹזֵר׃ וַיִּזְעֲקוּ אֶל־ 13

‡ ſua,
‡ anguſtiis,

.eos ſeruauit eorum *coarctationibus* ‡ de ;*eis* ‡ anguſtia in Dominū

g יָשַׁע — יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם g יוֹשִׁיעֵם׃

* tenebris,

eorum vincula & :mortis vmbra & ,*tenebroſitate* * de eos Eduxit

יוֹצִיאֵם מֵחֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם 14

‖ igitur
† propter

:eius miſericordiam † Domino ‖ Confiteantur .diſrupit

יְנַתֵּק׃ יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ 15

portas contriuit Quia .hominum filiis eius mirabilia &

וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃ כִּי־שִׁבַּר דַּלְתוֹת 16

ferreos con-
fregit,

viam propter Stulti .*concidit* ferri vectes & ,æreas

נְחֹשֶׁת וּבְרִיחֵי בַרְזֶל גִּדֵּעַ׃ אֱוִלִים מִדֶּרֶךְ 17

.fuerunt afflicti eorū iniquitates propter & :eorū præuaricationis

h עָוָה i עָנָה — פִּשְׁעָם h וּמֵעֲוֺנֹתֵיהֶם i יִתְעַנּוּ׃

peruenerunt & :eorum anima eſt abominata eſcam Omnem

k נָגַע — כָּל־אֹכֶל תְּתַעֵב נַפְשָׁם k וַיַּגִּיעוּ

Dominum ad clamauerunt Et .mortis portas ad vsque
19 וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה עַד־שַׁעֲרֵי־מָוֶת׃
Misit .eos seruauit suis *coarctationibus à* † :*eis* ‖ angustia in
20 יִשְׁלַח בַּצַּר[l] לָהֶם מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם[m] יוֹשִׁיעֵם׃
.eorum *corruptionibus* ‡ de eruit & :eos sanauit & ,suum verbum
דְּבָרוֹ וְיִרְפָּאֵם וִימַלֵּט מִשְּׁחִיתוֹתָם׃
eius mirabilia & :eius misericordiam * Domino ‡ Confiteantur
21 יוֹדוּ[n] לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו
,laudis sacrificia sacrificent Et .hominum filiis
22 לִבְנֵי אָדָם׃ וְיִזְבְּחוּ זִבְחֵי תוֹדָה
mare ad Descendentes .*praconio* in eius opera narrent &
23 וִיסַפְּרוּ מַעֲשָׂיו בְּרִנָּה[o]׃ יוֹרְדֵי הַיָּם
.multis aquis in opus facientes :nauibus in
בָּאֳנִיּוֹת[p] עֹשֵׂי[q] מְלָאכָה בְּמַיִם רַבִּים׃
eius mirabilia & :Domini opera viderunt Ipsi
24 הֵמָּה רָאוּ[r] מַעֲשֵׂי יְהוָה וְנִפְלְאוֹתָיו
:turbinis *spiritum fecit stare* & ,dixit Et .profundo in
25 בִּמְצוּלָה׃ וַיֹּאמֶר וַיַּעֲמֵד רוּחַ סְעָרָה
descenderunt ,cælum † Ascenderunt .eius fluctus *eleuauit* ‖ &
26 וַתְּרוֹמֵם גַּלָּיו[s]׃ יַעֲלוּ[t] שָׁמַיִם יֵרְדוּ
.se liquefecit malo in eorum anima :abyssos ‡
תְהוֹמוֹת נַפְשָׁם בְּרָעָה[u] תִתְמוֹגָג׃
omnis & :ebrius sicut se mouerunt & ,*orbem in Iuerunt* ‡
27 יָחוֹגּוּ וְיָנוּעוּ כַּשִּׁכּוֹר וְכָל־
Dominum ad clamauerunt Et .est absorpta eorū sapientia
28 חָכְמָתָם תִּתְבַּלָּע׃ וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה
.eos eduxit eorum *coarctationibus* * de & :*eis* ‡ angestia in
בַּצַּר לָהֶם וּמִמְּצוּקֹתֵיהֶם יוֹצִיאֵם[x]׃
.eorum fluctus siluerunt & :silentium in turbinem fecit Stare
29 יָקֵם סְעָרָה לִדְמָמָה וַיֶּחֱשׁוּ גַּלֵּיהֶם[y]׃
portum ad eos duxit & :siluerunt quoniam ,sunt lætati Et
30 וַיִּשְׂמְחוּ כִּי־יִשְׁתֹּקוּ וַיַּנְחֵם אֶל־מְחוֹז
:eius misericordiam ‡ Domino ‡ Confiteantur .eorū voluntatis
31 חֶפְצָם׃ יוֹדוּ[z] לַיהוָה חַסְדּוֹ
.hominum filiis eius mirabilia &
וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃

‖ sua:&
† ab angustiis
צוּר[l] צוּק[m]
‡ perditionibus
‡ igitur
* propter
יָדָה[n]
prędicatione,
רָנַן[o]
אָנָה[p]
עָשָׂה[q]
רָאָה[r]
stetit spiritus
‖ exaltauit
† vsque ad
גַּלַּל[s] עָלָה[t]
‡ vsque ad
רוּעַ[u]
‡ Tremuerunt
‡ sua:
* angustiis
יָצָא[x]
גָּלַל[y]
terminum
‡ igitur
‡ propter
יָדָה[z]

seniorum cathedra in & :populi ecclesia in eum exaltent Et

[a] ישב — וירוממוהו בקהל עם [a] ובמושב זקנים 32

exitus & :desertum in flumina Posuit .eum laudent

[b] שום — יהללוהו׃ [b] ישם נהרות למדבר ומצאי 33

fructiferam — :salsuginem in *fructus* Terram .sitis locum in aquarum

[c] פרה — מים לצמאון׃ ארץ [c] פרי למלחה 34

.ea in habitantium malitiam propter

[d] רוע — [d] מרעת יושבי בה׃

‖ desertam — *siticulosam* ‖ terram & :aquarum stagnum in desertum Posuit

ישם מדבר לאגם־מים וארץ ציה 35

† collocauit — :famelicos ibi *fecit habitare* † Et .aquarum exitus in

למצאי מים׃ ויושב שם רעבים 36

.habitationis ciuitatem præparauerunt &

ויכוננו עיר מושב׃

fecerunt & :vineas plantauerunt & ,agros seminauerunt Et

[e] עשה — ויזרעו שדות ויטעו כרמים [e] ויעשו 37

‖ & prouentū. — sunt multiplicati & ,eis benedixit Et .*prouentus* ‖ fructum

[f] רבה — פרי תבואה׃ ויברכם [f] וירבו 38

† iumenta
* rursus — sunt diminuti * Et .minuit non eorum *animal* † & :valde

מאד ובהמתם לא ימעיט׃ וימעטו 39

‡ potestate
* dolore — .*anxietate* * & ,mala *tyrannide* ‡ a sunt humiliati &

[g] שחח — [g] וישחו מעצר רעה ויגון׃

eos fecit errare & :*magnificos* * super despectionem *Effundens* ‖

‖ Effudit
* principes:

[h] תעה — שפך בוז על־נדיבים [h] ויתעם 40

:*afflictione ab egenum* ‡ subleuauit Et .via absque *inani* ‡ in

‡ solitudine — בתהו לא־דרך׃ וישגב [i] אביון [k] מעוני 41

‡ pauperem ab inopia: — ,recti Videbunt .familias *pecus* * sicut posuit &

[i] אבה [k] ענה — וישם כצאן משפחות׃ יראו ישרים 42

* gregem
‖ laudet — .suum os *compescuit* ‖ iniquitas omnis & :lætabuntur &

וישמחו וכל־עולה קפצה [l] פיה׃

[l] פה — *intelligent* † & :hæc custodiet & ,sapiens Quis

† intelliget — מי־חכם וישמר־אלה ויתבוננו 43

?Domini misericordias

חסדי יהוה׃

PSAL. CVIII. קח

.Dauid ipſi cantus Canticum

1 שִׁיר מִזְמוֹר לְדָוִד׃ m

canam & ,cantabo :Deus meum cor Paratum

2 נָכוֹן לִבִּי אֱלֹהִים אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה

:cithara & ,nablum Euigila. .meam gloriam etiam

3 אַף־כְּבוֹדִי׃ עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר

:Domine populis in tibi Confitebor .diluculo me ſuſcitabo

4 אָעִירָה שָּׁחַר׃ n אוֹדְךָ o בָעַמִּים יְהוָה

cælos deſuper ‡ magna Quia .nationibus in tibi canam &

5 וַאֲזַמֶּרְךָ בַּלְאֻמִּים׃ כִּי־גָדוֹל מֵעַל־שָׁמַיִם

Exaltare .tua veritas æthera ad vſque & :tua miſericordia

6 חַסְדֶּךָ וְעַד־שְׁחָקִים p אֲמִתֶּךָ׃ רוּמָה

.tua gloria terram omnem ſuper & :Deus cælos ſuper

עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים וְעַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃

;tua dextera ſerua :tui dilecti liberentur Vt

7 לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ q הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ

:ſuam ſanctitatem per eſt locutus Deus .me exaudi &

8 r וַעֲנֵנוּ׃ אֱלֹהִים דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ

.metiar Succoth vallem & :Sechem partiar † ,exultabo

אֶעְלֹזָה אֲחַלְּקָה שְׁכֶם וְעֵמֶק ſ סֻכּוֹת אֲמַדֵּד׃

fortitudo Ephraim & ,Menaſſeh mihi ‡ .Ghilhad Mihi ‡

9 לִי גִלְעָד לִי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם מָעוֹז

.meæ lotionis olla Moab .meus legifer Iehudah :mei capitis

10 רֹאשִׁי יְהוּדָה מְחֹקְקִי׃ מוֹאָב סִיר רַחְצִי

Peleſeth ſuper :meum calceamentum proiiciam Edom ſuper

עַל־אֱדוֹם אַשְׁלִיךְ נַעֲלִי עֲלֵי פְלֶשֶׁת

quis ?munitionis* ciuitatem ‡ me deducet Quis .taratantarizabo

11 אֶתְרוֹעָע׃ מִי יֹבִלֵנִי עִיר מִבְצָר מִי

!nos elongaſti Deus Nonne ?Edom ad vſque me ducet

12 נָחַנִי עַד־אֱדוֹם׃ הֲלֹא־אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ

Da ?noſtris exercitibus cum Deus egredieris non &

13 וְלֹא־t תֵצֵא אֱלֹהִים בְּצִבְאֹתֵינוּ׃ הָבָה־

.hominis ſalus mendacium & :anguſtia ab auxilium nobis

לָנוּ עֶזְרָת u מִצָּר וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם׃

.noſtros hoſtes conculcabit ipſe & :virtutem ‖ faciemus Deo In

14 בֵּאלֹהִים נַעֲשֶׂה־חָיִל וְהוּא יָבוּס צָרֵינוּ׃

m שׁוּר

Surge pſalterium,

n עוּר o יָדָה

mané.

‡ eſt ſuper

cælos

p אָמַן

q יָשַׁע

r עָנָה

נִי

קְ

† diuidam

ſ סָכַךְ

‡ Meus eſt

‡ meus eſt

‡ ad

* munitam

t יָצָא

mendax enim

u צוּר

‖ fortitudinem

PSAL. CIX. קט

ne meæ laudis Deus .cantus Dauid ipſi Victori

הלל a ‏ למנצח לדוד מזמור אלהי a תהלתי אל־ 1

doloſi me ſuper *doli* os & ,impij os Quia .taceas

תחרש׃ כי פי רשע ופי־מרמה עלי 2

& & verbis Et .*falſitatis* † lingua mecum ſunt locuti ‖ :aperuerunt

† mendaci. פתחו דברו אתי לשון שקר׃ ודברי

odioſis .gratis me impugnauerunt & :me circundederunt *odij*

שנאה סבבוני וילחמוני חנם׃ 3

vir orationis eram. .*oratio* ego & ,mihi ſunt aduerſati mea dilectione Pro

פלל b ‏ תחת־אהבתי ישטנוני ואני b תפלה׃ 4

odium & ,bono pro malum me aduerſum poſuerunt Et

שום c ‏ וישימו c עלי רעה תחת טובה ושנאה 5

:impium eum ſuper Conſtitue .mea dilectione pro

תחת אהבתי׃ הפקד עליו רשע 6

Cùm iudicat' fuerit ipſe exeat *ipſum iudicari In* .eius dexteram ad ſtet Satan &

יצא d ‏ ושטן יעמד על־ימינו׃ בהשפטו d יצא 7

eius dies Sint .peccatum in ſit eius oratio & :impius

פלל e ‏ רשע e ותפלתו תהיה לחטאה׃ יהיו־ימיו 8

eius filij Sint .alter accipiat eius præfecturam :pauci

לקח f הָיָה g ‏ מעטים פקדתו f יקח אחר׃ g יהיו־בניו 9

ſe moueant mouendo Et .vidua eius vxor & :pupilli

יתומים ואשתו אלמנה׃ ונוע ינועו 10

deſertis Illaqueet .ſuis *deſolationibus* de quærant & :poſtulēt & ,eius filij

בניו ושאלו ודרשו מחרבותיהם׃ ינקש 11

† ſunt .eius laborem alieni diripiant & :ei † quæ omnia fœnerator

בזז h ‏ נושה לכל־אשר־לו h ויבזו זרים יגיעו׃

extendens ‡ qui miſereatur *miſereſcens* ‡ ſit ne & :miſericordiam *protrahens* ei ſit Ne

אל־יהי־לו משך חסד ואל־יהי חונן 12

* poſteritas ₰ in exterminium: :*ſuccidendum ad* ₰ eius *nouiſsimum* * Sit .eius pupillis

לִיתומיו׃ 13 יהי־אחריתו להכרית

Memoretur .eorum nomen deleatur altera generatione in

coram Domino, בדור אחר ימח שמם׃ יזכר 14

eius matris peccatum & ,*Dominum ad* eorum patrum iniquitas

עוה i ‏ i עון אבתיו אל־יהוה וחטאת אמו

ſuccidat & :ſemper Domino coram Sint .deleatur ne

15 אל־[k]תמח: יהיו נגד־יהוה תמיד ויכרת

[k] מחרה

eſt recordatus non quòd eo Pro .eorum memoriam terra e

16 מארץ זכרם: יען אשר לא־זכר

egenum & ,afflictum virum eſt perſecutus & ,miſericordiam facere

pauperem, & mendicum:

[l]עשות חסד וירדף איש־עני [m]ואביון

[l] עשה

,maledictionem dilexit Et .interficiendũ ad corde contritũ &

17 ונכאה לבב למותת: ויאהב קללה

[m] אברה

ſe elongauit & ,benedictionem in voluit non & :eum inuaſit ‡ &

‡ veniet ei:

ותבואהו ולא־חפץ בברכה ותרחק

intrauit & ,ſuũ amictum ſicut maledictionem induit Et .eo ab

veſtimentum

18 ממנו: וילבש קללה כמדו [n]ותבא

[n] בוא

.eius oſſa in oleum ſicut & :eius interius in † aqua ſicut

† interiora

כמים בקרבו וכשמן בעצמותיו:

ſemper ‡ cingulum in * & :ſe operiet ‡ veſtimentũ ſicut ei Sit

‡ quo operit
* ſicut
‡ quo
† accingit ſe.

19 תהי־לו כבגד יעטה ולמזח תמיד

eum à meorum aduerſariorum opus Hoc .illud accinget †

20 יחגרה: זאת פעלת שטני מאת

.meam animam contra malum loquentium & :Domino

יהוה והדברים [o]רע על־נפשי:

[o] רוע

propter mecum fac ,Domine Domine tu Et

21 ואתה יהוה אדני עשה־אתי למען

* eſt

.me erue ,tua miſericordia * bona quia :tuum nomen

[p] נצל

שמך כי־טוב חסדך [p]הצילני:

‡ pauper
† ſum:
‖ abſciſſum
‡ viſceribus meis.

eſt vulneratum ‖ meum cor & :† ego egenus & afflictus ‡ Quia

22 כי־עני ואביון אנכי ולבי חלל

:ambulaui ipſam declinare circa * vmbra Sicut .meo interiori ‡ in

* cùm declinat, ego pertranſeo: inſtabilis factus ſum

23 בקרבי: [q]כצל [r]כנטותו נהלכתי

:ieiunio à labarunt mei Poplites † .locuſta ſicut excuſſus ſum

24 ננערתי כארבה: ברכי כשלו מצום

[q] צלל [r] נטה

opprobrium fui ego Et .pinguedine a macruit mea caro &

25 ובשרי כחש משמן: ואני [s]הייתי חרפה

† Genua mea debilitata ſũt
‡ videntes

me Adiuua .ſuum caput mouerunt me viderunt ‡ :eis

26 להם [t]יראוני יניעון ראשם: עזרני

[s] היה [t] ראה

,tuam miſericordiam ſecundum me ſerua :meus Deus Domine

יהוה אלהי [u]הושיעני כחסדך:

[u] ישע

.hoc fecisti Domine tu :hoc tua manus quia sciant Et
27 וְיֵדְעוּ כִּי־יָדְךָ זֹאת אַתָּה יְהוָה [a]עֲשִׂיתָהּ: [a]עָשָׂה

,insurrexerunt ,benedices tu & ipsi Maledicent
28 יְקַלְלוּ־הֵמָּה וְאַתָּה תְבָרֵךְ [b]קָמוּ ׀ [b]קום

se Induent .lætabitur tuus seruus & ,afficientur pudore &
29 [c]וַיֵּבֹשׁוּ וְעַבְדְּךָ יִשְׂמָח: יִלְבְּשׁוּ [c]יָבֵשׁ

indumentum .suo pudore *pallium* tanquā operientur & ;pudorem mei aduersarij
שׂוֹטְנַי כְּלִמָּה [c]וְיַעֲטוּ כַמְּעִיל בָּשְׁתָּם: [d]עָטָה

multorū medio in & :meo ore in valde Domino Confitebor
30 [e]אוֹדֶה יְהוָה מְאֹד בְּפִי וּבְתוֹךְ רַבִּים [e]ידה

pauperis: *:egeni* dexteram ad stabit Quoniam .eum laudabo
31 אֲהַלְלֶנּוּ: כִּי־יַעֲמֹד לִימִין [f]אֶבְיוֹן [f]אָבָה

vt seruet .eius animæ iudicibus à *saluandum ad*
[g]לְהוֹשִׁיעַ מִשֹּׁפְטֵי נַפְשׁוֹ: [g]יָשַׁע

PSAL. CX. קי

sede ,meo domino Dominus Dixit .cantus Dauidis
1 לְדָוִד מִזְמוֹר נְאֻם יְהוָה ׀ לַאדֹנִי [h]שֵׁב [h]יָשַׁב

.tuis pedibus scabellū tuos inimicos ponā donec :meā dexterā ad
לִימִינִי עַד־[i]אָשִׁית אֹיְבֶיךָ הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ: [i]שׁות

: Siion ex Dominus mittet tuæ fortitudinis Virgam
2 [k]מַטֵּה [l]עֻזְּךָ יִשְׁלַח יְהוָה מִצִּיּוֹן [k]נָטָה [l]עזן

† medio
tuus Populus .tuorum inimicorum *interiori* † in dominare
3 רְדֵה בְּקֶרֶב אֹיְבֶיךָ: עַמְּךָ

* spōtè veniet
ℨ pulcritudinibus
‡ ex vtero
‖ fuit
vulua a ‡ sanctitatis *decoribus* ℨ in tuæ fortitudinis die in *deuotionū* *
נְדָבֹת בְּיוֹם חֵילֶךָ בְּהַדְרֵי־קֹדֶשׁ מֵרֶחֶם

,Dominus Iurauit .tuæ natiuitatis ros tibi ‖ :aurora ab
4 מִשְׁחָר לְךָ טַל יַלְדֻתֶיךָ: נִשְׁבַּע יְהוָה ׀

ℨ eum,
‡ es
† secundum morem
‖ qui est
meum verbum super † :seculum in sacerdos ‡ tu , ℨ pœnitebit non &
וְלֹא יִנָּחֵם אַתָּה־כֹהֵן לְעוֹלָם עַל־דִּבְרָתִי

transfixit ,tuam dexteram ad ‖ Dominus .Sedech Malchi
5 מַלְכִּי־צֶדֶק: אֲדֹנָי עַל־יְמִינְךָ מָחַץ

‡ furoris
impleuit ,gentibus in Iudicauit .reges *sui nasi* ‡ die in
6 בְּיוֹם־אַפּוֹ מְלָכִים: [m]יָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא [m]דִּין

cadaueribus: .multam terram super caput transfixit *corporibus*
גְּוִיּוֹת מָחַץ רֹאשׁ עַל־אֶרֶץ רַבָּה:

.caput exaltabit propterea :bibet via in torrente De

7 מנחל בדרך ישתה על־כן [n] ירים ראש׃ — [n] רום

PSAL. CXI. קיא

.Iah-Hallelu* :corde toto in Domino Confitebor — * *Laudate Dominum.*

1 הללו יה׀ [o] אודה יהוה בכל־לבב — [o] יודה

.cœtu † & ,rectorum secreto in :Domini opera Magna

2 בסוד ישרים [p] ועדה׃ גדלים [q] מעשי יהוה — † congregatione. [p] ועד [q] עשה

.ea volentibus omnibus quæsita decor & ,Gloria

3 דרושים לכל־חפציהם׃ הוד־והדר

.perpetuum in stans ‖ eius iustitia & :eius opus fecit Memoriam — ‖ manet in seculum.

4 פעלו וצדקתו עמדת לעד׃ זכר עשה

.Dominus misericors & ,*gratiosus** :suorum mirabilium — * clemens,

לנפלאתיו חנון ורחום יהוה׃

.sui pacti seculum in erit memor :se timentibus dedit *Prædam* ‖ — ‖ Escam

5 טרף נתן [r] ליראיו יזכר לעולם בריתו׃ — [r] ירא

,suo populo annunciauit suorum operum Fortitudinem

6 [s] כח מעשיו [t] הגיד לעמו — [s] כוח [t] נגד

.gentium hæreditatem eis *dandum ad* ǂ eius manuum Opera — ǂ vt det

7 לתת להם נחלת גוים׃ מעשי ידיו

.eius præcepta omnia fidelia :iudicium & ,veritas

[u] אמת ומשפט נאמנים כל־פקודיו׃ — [u] אמן

,veritate in facta :seculum in *perpetuum* † in *Fulta** — * Firmata † seculum

8 סמוכים לעד לעולם [x] עשוים באמת — [x] עשה

.rectitudine & præcepit ,suo populo misit Redemptionem

9 וישר׃ [y] פדות׀ שלח לעמו צוה — [y] פדה

.eius nomen † terribile & sanctum :suum pactum seculum in — † est

לעולם בריתו קדוש ונורא שמו׃

bonus intellectus ,Domini timor sapientiæ Principium

10 ראשית חכמה׀ יראת יהוה שכל טוב — permanet in seculum.

.perpetuum in stans eius laus :ea facientibus omnibus — [z] הלל

לכל־עשיהם [z] תהלתו עמדת לעד׃

PSAL. CXII. קיב

.Iah-Hallelu‖ *Beatitudines viri timentis* :Dominum — ‖ *laudate Dominum.* Beatus vir qui timet.

1 הללו יה׀ אשרי־איש ירא את־יהוה

mandata :eius semen erit terra in Potens .valde vult eius *mandatis in*

צו—ה [a] בְּמִצְוֺתָיו חָפֵץ מְאֹד׃ גִּבּוֹר בָּאָרֶץ יִהְיֶה זַרְעוֹ [a] 2

‖Opes & diuitiæ *opulenta & Vbertas* ‖ .benedicetur rectorum generatio

דּוֹר יְשָׁרִים יְבֹרָךְ׃ הוֹן־וָעֹשֶׁר 3

† manet ‡ seculum est Ortum .*perpetuum* ‡ in *stans* † eius iustitia & :eius domo in

בְּבֵיתוֹ וְצִדְקָתוֹ עוֹמֶדֶת לָעַד׃ זָרַח 4

$ tenebris * clemens .iustus & misericors & *gratiosus* * rectis lumen *tenebrositate* $ in

בַּחֹשֶׁךְ אוֹר לַיְשָׁרִים חַנּוּן וְרַחוּם וְצַדִּיק׃

‖ donat,& cōmodat,metietur ‖ declinabit sua verba *moderabitur* :*commodans &* ,*miserescens* † vir Bonus

טוֹב־אִישׁ חוֹנֵן וּמַלְוֶה יְכַלְכֵּל דְּבָרָיו 5

memoria in :*mutabi* | non seculum in Quia .iudicio in

בְּמִשְׁפָּט׃ כִּי־לְעוֹלָם לֹא־יִמּוֹט לְזֵכֶר 6

† æterna :timebit non mala auditione Ab .iustus erit *seculi* †

עוֹלָם יִהְיֶה צַדִּיק׃ מִשְּׁמוּעָה רָעָה לֹא יִירָא 7

‡ erit $ Firmum eius cor *Suffultum* $ .Domino *in* fidens eius cor ‡ firmum

נָכוֹן לִבּוֹ בָּטֻחַ בַּיהוָה׃ סָמוּךְ לִבּוֹ 8

*hostibus suis quod optat Dispersit .*suos angustiatores in* * videbit donec :timebit non

לֹא יִירָא עַד אֲשֶׁר־יִרְאֶה בְצָרָיו׃ פִּזַּר׀ 9

‖ pauperibus, † manet ‡ seculum, eius cornu :*perpetuum* ‡ in *stans* † eius iustitia ,*egenis* ‖ dedit

נָתַן [b] לָאֶבְיוֹנִים צִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד קַרְנוֹ

אבה [b] ,irascetur & ,videbit Impius .gloria in exaltabitur

תָּרוּם בְּכָבוֹד׃ רָשָׁע יִרְאֶה׀ וְכָעָס 10

$ contabescet .peribit impiorum desiderium :*liquefiet* $ & frendet suis dētibus

שן [c] שִׁנָּיו [c] יַחֲרֹק וְנָמָס תַּאֲוַת רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃

PSAL. CXIII. קיג

‖ *Laudate Dominum.* laudate :Domini serui Laudate .Iah Hallelu ‖

הַלְלוּ יָהּ׀ הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הַלְלוּ אֶת־ 1

:benedictum Domini nomen Sit .Domini nomen

היה [d] שֵׁם יְהוָה׃ יְהִי [d] שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ 2

‖ hoc tempore ad vsque solis ortu Ab .seculum in vsque & *nunc* ‖ ex

מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־ 3

‡ laudabile super Excelsus .Domini nomen *laudatum* $;eius occasum

מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה׃ רָם עַל־ 4

.eius gloria cælos super ;Dominus gentes omnes

כָּל־גּוֹיִם יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ׃

:habitandum ad ſe ſuſtollens ‖ :noſter Deus Dominus ſicut Quis

5 מִי כַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ הַמַּגְבִּיהִי [e] לָשָׁבֶת׃

:terra in & cælo * in videndum ad ſe Humilians ‡

6 הַמַּשְׁפִּילִי [f] לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ׃

eleuabit ſterquilinio ‡ de :tenuem † puluere de Erigens ‖

7 [g] מְקִימִי מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת [g] יָרִים

cum :magnificis * cum faciendum ‡ ſedere Ad :egenum

8 [i] אֶבְיוֹן׃ לְהוֹשִׁיבִי עִם־נְדִיבִים עִם

:domum ‡ ſterilem faciens Sedere † ſui populi magnificis ‖

9 נְדִיבֵי עַמּוֹ׃ [k] מוֹשִׁיבִי עֲקֶרֶת הַבַּיִת

.Iah Hallelu .lætantem filiorum ‡ matrem

אֵם־הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּיָהּ׃

PSAL. CXIIII. קיד

populo è Iahacob domus ‖ :Ægypto ex Iſrael egrediendo In*

1 [l] בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם

Iſrael :eius ſanctitatem in † Iehudah Fuit :barbaro

2 לֹעֵז׃ הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל

circuiuit ‡ Iarden :fugit & vidit Mare .eius dominia ‡

3 מַמְשְׁלוֹתָיו׃ הַיָּם רָאָה [m] וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן [n] יִסֹּב

colles * :arietes ſicut exilierunt Montes .retrorſum

4 לְאָחוֹר׃ הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת

,fugiſti quòd mare tibi † Quid .pecoris ‖ filij ſicut

5 כִּבְנֵי־צֹאן׃ מַה־לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס

,arietes ſicut ſaltaſtis ‡ Montes .retrorſum circuiſti ‡ Iarden ô

6 הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר׃ הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְאֵילִים

contremiſce Domini faciebus † A .pecoris ‖ filij ſicut colles *

7 גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן׃ מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי

petram Conuertens ‡ .Iahacob Dei faciebus ‡ à ,terra

8 אֶרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב׃ הַהֹפְכִי הַצּוּר

.aquarum fontem in ſilicem ,aquarum ſtagnum *

אֲגַם־מָיִם חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ־מָיִם׃

PSAL. CXV. קטו

da tuo nomini ſed ,nobis non ,Domine nobis Non

1 לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא לָנוּ כִּי־לְשִׁמְךָ [o] תֵּן

---

‡ qui ſe eleuat
[c] ישב
‡ Qui humiliat
* cælo
[f] ראה
‖ Qui erigit
† inopem,
‡ ſtercore eleuat pauperē? Vt
[g] קום [h] רום
‡ faciat
* principibus
[i] אבה [k] ישב
‡ principibus
Qui ponis
‡ in familiam
& in
‡ ob filios
* Quum egrederetur
‖ familia
[l] יצא
† ſanctificatio
‡ poteſtas
‡ cōuerſus eſt
[m] נוס [n] סבב
* &
‖ pecudum
† fuit
‡ quòd cōuertiſti te
‡ ſaltauerunt
* &
‖ pecudum
† facie
‡ facie
‡ Qui cōuertit
* in
[o] נתן

.tuam veritatem propter ,tuam misericordiam propter :gloriam

[a] אָמֵן — כבוד על־חסדך על־[a]אמתך׃

† est — ?eorum Deus nunc † Vbi :gentes dicent quid Vt

2 למה יאמרו הגוים איה־נא אלהיהם׃

.fecit voluit quæ omnia :cælis in noster Deus Et

3 ואלהינו בשמים כל אשר־חפץ עשה׃

Simulachra † sunt ex argē to & auro. — .hominum manuum opus *:aurum & argentum* || eorum *Dolores*

4 עצביהם כסף וזהב מעשה ידי אדם׃

‡ est § sunt — .videbunt non & ,eis § oculi :loquentur non & eis ‡ Os

5 פה־להם ולא ידברו עינים להם ולא יראו׃

* sunt || nares sunt — non & ,eis *naris* || :audient non & ,eis * Aures

6 אזנים להם ולא ישמעו אף להם ולא

† sunt,eis, — *,eorum* † pedes :palpabunt non & *,eorum* † Manus .odorabunt

[b] מוּשׁ — 7 יריחון׃ ידיהם ולא [b]ימישון רגליהם

‡loquentur — .suo gutture in *immurmurabunt* ‡ non ,ambulabunt non &

[c] הָגָה — ולא יהלכו לא־[c]יהגו בגרונם׃

§ qui faciunt * fidit — .eis in *fidens* * qui omnis :*ea facientes* § sint ipsa Sicut

[d] היה — 8 כמוהם [d]יהיו עשיהם כל אשר־בטח בהם׃

eorum clypeus & ,eorum auxilium :Domino *in* fide Israel

[e] גָּנַן — 9 ישראל בטח ביהוה עזרם [e]ומגנם

|| est — ,eorum auxilium :Domino *in* fidite Aharon Dominus .ipse

10 הוא׃ בית אהרן בטחו ביהוה עזרם

† est. — fidite ,Dominum Timentes .† ipse eorum clypeus &

11 ומגנם הוא׃ יראי יהוה בטחו

‡ est, — .‡ ipse eorum clypeus & ,eorum auxilium :Domino in

ביהוה עזרם ומגנם הוא׃

§ & — domui benedicet ,benedicet § ;nostri fuit memor Dominus

12 יהוה זכרנו יברך יברך את־בית

timentibus Benedicet .Aharon domui benedicet :Israel

13 ישראל יברך את־בית אהרן׃ יברך יראי

.magnis cum pusillis :Dominum

יהוה הקטנים עם־הגדלים׃

,vestros filios super & ,vos super ;vos super Dominus Adiiciat

† à ‡ qui fecit — 14 יסף יהוה עליכם ועל־בניכם׃

.terram & cælos *facienti* ‡ :Domino † vos Benedicti

15 ברוכים אתם ליהוה עשה שמים וארץ׃

.hominum filiis dedit terram & :Domino *cæli* *Cæli*

16 הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־אָדָם׃

descendentes omnes nec *:Iah* ‡ laudabunt mortui Non

17 לֹא [f] הַמֵּתִים יְהַלְלוּ־יָהּ וְלֹא כָּל־יֹרְדֵי

,*nunc* † *ex* *Iah* ‖ benedicemus nos Et *ſilentium* *

18 דוּמָה׃ וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה

.*Iah Hallelu* ‡ .ſeculum in vſque &

וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּ־יָהּ׃

> Cælum cęlum
> ƺ Dominum,
> [f] מות
> * in ſepulchrũ
> ‖ Domino
> † hoc tẽpore
> ‡ Laudate Dominum.

PSAL. CXVI. קיו

,meam vocem Dominus exaudiet quoniam ,Dilexi

1 אָהַבְתִּי כִּי־יִשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹלִי

:mihi ſuam aurem inclinauit Quia *.meas deprecationes*

2 תַּחֲנוּנָי׃ כִּי־[g]הִטָּה אָזְנוֹ לִי

,mortis *funes* me Circundederunt .inuocabo meis diebus in &

3 וּבְיָמַי אֶקְרָא׃ אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי־מָוֶת

.*inueniam moleſtiam* & anguſtiam :me inuenerũt inferni anguſtię &

וּמְצָרֵי שְׁאוֹל מְצָאוּנִי [h]צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא׃

erue Domine quæſo :inuocabo Domini *nomine in* Et

4 וּבְשֵׁם־יְהוָה אֶקְרָא אָנָּה יְהוָה מַלְּטָה

noſter Deus & :iuſtus & ,Dominus *Gratioſus* .meam animam

5 נַפְשִׁי׃ חַנּוּן יְהוָה וְצַדִּיק וֵאלֹהֵינוּ

,ſum attenuatus :Dominus ſimplices Cuſtodiens .miſerans

6 מְרַחֵם׃ שֹׁמֵר פְּתָאיִם יְהוָה [i]דַּלּוֹתִי

:tuam requiem ad mea anima Reuertere .ſeruabit me &

7 וְלִי יְהוֹשִׁיעַ׃ שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחָיְכִי

meam animã eripuiſti Quia *.te ſuper* retribuit Dominus quia

8 כִּי־יְהוָה גָּמַל עָלָיְכִי׃ כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי

.*impulſu* ƺ ab meum pedem :lachryma à meũ oculum ;morte à

מִמָּוֶת אֶת־עֵינִי מִן־דִּמְעָה אֶת־רַגְלִי [k]מִדֶּחִי׃

,viuentium terris in ,*Domini* *facies ad* * Ambulabo

9 אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת [l]הַחַיִּים׃

.valde ſum *afflictus* † ego *:loquar* *quia* ‖ ,Credidi

10 הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר אֲנִי [m]עָנִיתִי מְאֹד׃

.mendax homo Omnis *:meæ feſtinatione in* ‡ dixi Ego

11 אֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב׃

> ĩ deprecationĩbus meis.
> [g] נטה
> dolores
> dolorẽ inueni.
> [h] צור
> nomen
> Clemens
> [i] דלל
> mihi.
> ƺ expulſione mei.
> [k] דחה
> * coram Domino.
> [l] חיה [m] ענה
> ‖ quando locutu: ſum,
> † depauperatus
> ‡ cùm auerem.

pro omnibus retributionibus
† quæ ſunt
‡ accipiam; & nomen

?me ſuper † eius *retributiones omnes* Domino reddam Quid
מָה־אָשִׁיב לַיהוָה כָּל־תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי׃ 12
.inuocabo Domini *nomine in &* :*leuabo* ‡ ſalutum Calicem
כּוֹס־יְשׁוּעוֹת [a] אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא׃ 13

[a] נְשָׂא

.eius populo omni nunc coram :reddam Domino mea Vota
נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ׃ 14
.eius miſericordiam mors ,Domini oculis in Pretioſa
יָקָר בְּעֵינֵי יְהוָה הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו׃ 15
tuus ſeruus ego ,tuus ſeruus ego quia ,Domine Obſecro
אָנָּה יְהוָה כִּי־אֲנִי עַבְדֶּךָ אֲנִי עַבְדְּךָ 16
ſacrificabo Tibi .mea vincula ſoluiſti :tuæ ancillæ filius
בֶּן־אֲמָתֶךָ פִּתַּחְתָּ [b] לְמוֹסֵרָי׃ לְךָ אֶזְבַּח 17

[b] יסר

nomen

.inuocabo Domini *nomine in* & :laudis ſacrificium
זֶבַח [c] תּוֹדָה וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא׃

[c] ידה

omni nunc coram ,reddam Domino mea Vota
נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה־נָּא לְכָל־ 18
tui medio in ,Domini domus atriis In .eius populo
עַמּוֹ׃ בְּחַצְרוֹת בֵּית יְהוָה בְּתוֹכֵכִי 19
Iah--Hallelu. Ieruſalaim
יְרוּשָׁלָ͏ִם הַלְלוּ־יָהּ׃

Laudate Dominum.

PSAL. CXVII. קיז

omnes cum laudate :gentes omnes Dominum Laudate
הַלְלוּ אֶת־יְהוָה כָּל־גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל־ 1
,eius miſericordia nos ſuper eſt roborata Quoniam .populi
הָאֻמִּים׃ כִּי גָבַר עָלֵינוּ חַסְדּוֹ 2
.Iah-Hallelu .ſeculum in Domini veritas &
[d] וֶאֱמֶת־יְהוָה לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ׃

[d] אָמֵן

PSAL. CXVIII. קיח

ſeculum in quoniam :bonus quoniam Domino Confitemini
[e] הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם 1

[e] ידה

ſeculum in quoniam :Iſrael nunc Dicat .eius miſericordia
חַסְדּוֹ׃ יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם 2

Familiæ

quoniam :Aharon *domus* nunc Dicant .eius miſericordia
חַסְדּוֹ׃ יֹאמְרוּ־נָא בֵית־אַהֲרֹן כִּי 3

:Dominum *timentes* nunc Dicant .eius miſericordia ſeculũ in — qui timent

4 לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ יֹאמְרוּ־נָא [f]יִרְאֵי יְהוָה — [f]יָרֵא

inuocaui anguſtia De .eius miſericordia ſeculum in quoniã

5 כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ מִן־[g]הַמֵּצַר קָרָאתִי — [g]צור

,mihi † Dominus .Iah ‡latitudine in me exaudiuit :Iah § — * Dominum:

6 יָהּ׃ עָנָנִי בַמֶּרְחָב יָהּ׃ יְהוָה לִי — ‡ Dominus. † mecum eſt,

mihi ‖ Dominus .homo mihi faciat quid :timebo non — ‖ mecum eſt

7 לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם׃ יְהוָה לִי

.me habentibus odio in † videbo ego & :meos auxiliatores inter — † quod opto

בְּעֹזְרָי וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי׃

.homine in ſperare quàm :Domino in *fidere* Melius — eſt ſperare

8 טוֹב [h]לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטֹחַ בָּאָדָם׃ — [h]חסה

.*munificus* ‡ in ſperare quàm :Domino in *confidere* § Melius — § eſt ſperare ‡principibus,

9 טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים׃

,Domini nomine in :me circundederunt gentes Omnes

10 כָּל־גּוֹיִם סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה

etiam ,me Circundederunt .eas ſuccidam quoniam

11 כִּי [i]אֲמִילַם׃ סַבּוּנִי גַם־ — [i]מול

.eas ſuccidam quoniam ,Domini nomine in :me circundederunt

סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃

:ſpinarũ ignis ſicut ſunt extinctæ ,apes ſicut me Circundederunt

12 סַבּוּנִי כִדְבוֹרִים דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים

Impellendo .eas ſuccidam quoniam ,Domini nomine in

13 בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃ דַּחֹה — vt caderem

.me adiuuit Dominus & :*cadendum ad* me impuliſti — † laus Dominus:

דְּחִיתַנִי לִנְפֹּל וַיהוָה עֲזָרָנִי׃

.ſalutem in mihi fuit & :Iah *cantio* † & mea Fortitudo

14 [k]עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ [l]וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה׃ — [k]עזז [l]היה

dextera :iuſtorum *tentoriis* ‡ in ſalutis & ,*præconij* ‖ Vox — ‖ laudis, ‡tabernaculis

15 קוֹל [m]רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים יְמִין — [m]רנן

:excelſa Domini Dextera .fortitudinem *faciens* * Domini — * fecit

16 יְהוָה עֹשָׂה חָיִל׃ יְמִין יְהוָה רוֹמֵמָה — † facit

ſed ,moriar Non .fortitudinem *faciens* † Domini dextera

17 יְמִין יְהוָה עֹשָׂה חָיִל׃ לֹא־אָמוּת כִּי־ — ‡ Domini.

me corripuit Corripiendo .Iah ‡ opera narrabo & :viuam — [n]עשה

18 אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר [n]מַעֲשֵׂי יָהּ׃ יַסֹּר יִסְּרַנִּי

Dominus: portas mihi Aperite .me tradidit non morti & :Iah
יה ולמות לא נתנני: פתחו־לי שערי־ 19
† Domino, porta Hæc .Iah † confitebor ,eas in ingrediar :iustitiæ
ידה [a] צדק אבא־בם [a] אודה יה: זה־השער 20
,tibi Confitebor .eam per intrabunt iusti :Domini
בוא [b] ליהוה צדיקים [b] יבאו בו: אודך 21
.salutem in mihi fuisti & :me exaudisti quoniam
ענה [c] כי [c] עניתני ותהי־לי לישועה:
Lapis quem ,anguli caput in fuit ;ædificantes reprobauerunt Lapidem
בנה [d] פנן [e] אבן מאסו [d] הבונים היתה לראש [e] פנה: 22
‡ & est .nostris oculis in mirabile *ipsum* ‡ :istud fuit Domino A
מאת יהוה היתה זאת היא נפלאת בעינינו: 23
* est .ea in lætemur & ,exultemus :Dominus fecit ‖ dies * Hæc
‖ quam
גור [f] זה־היום עשה יהוה [f] נגילה ונשמחה בו: 24
;Domine obsecro :nunc saluifica Domine Obsecro
ישע [g] אנא יהוה [g] הושיעה נא אנא יהוה 25
qui venit :Domini nomine in *veniens* Benedictus .nunc fac prosperare
בוא [h] הצליחה נא: ברוך [h] הבא בשם יהוה 26
,Dominus Deus .Domini domo de vobis benediximus
ברכנוכם מבית יהוה: אל יהוה 27
funibus, cornua ad vsque ,*implicationibus in* agnum Ligate :nobis illuxit &
אור [i] חגג [k] [i] ויאר לנו אסרו־[k] חג בעבתים עד־קרנות
† es ,meus Deus :tibi confitebor & ,tu † meus Deus .altaris
המזבח: אלי אתה ואודך אלהי 28
‡ & :bonus quoniam ,Domino Confitemini .te exaltabo ‡
ארוממך: הודו ליהוה כי־טוב 29
.eius misericordia seculum in quoniam
כי לעולם חסדו:

qui ambulant

PSAL. CXIX. קיט

ירה [l] .Domini lege in *euntes* :via perfecti Beati
qui custodiũt
‡ quærunt
אשרי תמימי־דרך ההלכים [l] בתורת יהוה: 1
עוד [m] .eum *quærent* ‡ corde toto in :eius testimonia *custodientes* Beati
אשרי נצרי [m] עדתיו בכל־לב ידרשוהו: 2
* qui
‖ & .ambulauerunt eius viis in ‖ :iniquitatẽ sunt operati nõ * Etiam
אף לא־פעלו עולה בדרכיו הלכו: 3

.valde *custodiendum ad* † ,tua mandata præcepisti Tu

4 אַתָּה [n] צִוִּיתָה פִקֻּדֶיךָ לִשְׁמֹר מְאֹד׃

.tua statuta custodiendum ad ,meæ viæ firmentur Vtinam

5 אַחֲלַי [o] יִכֹּנוּ דְרָכָי לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ׃

omnia ad *me respiciendo in* ;afficiar pudore non Tunc

6 אָז לֹא־אֵבוֹשׁ [p] בְּהַבִּיטִי אֶל־כָּל־

me discẽdo in :cordis rectitudine in tibi Cõfitebor .tua præcepta

7 מִצְוֺתֶיךָ׃ אוֹדְךָ בְּיֹשֶׁר לֵבָב בְּלָמְדִי

ne :custodiam tua Statuta .tuæ iustitiæ iudicia

8 מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ אֶת־[q]חֻקֶּיךָ אֶשְׁמֹר אַל־

adolescens mundabit quo In .*valde vsque* me derelinquas

9 תַּעַזְבֵנִי עַד־מְאֹד׃ בַּמֶּה יְזַכֶּה־נַּעַר

toto in ?tuum verbũ iuxta custodiendum ad :suam semitam

10 אֶת־אָרְחוֹ לִשְׁמֹר כִּדְבָרֶךָ׃ בְּכָל־

.tuis mandatis à me facias errare ne :te exquisiui meo corde

לִבִּי דְרַשְׁתִּיךָ אַל־[r]תַּשְׁגֵּנִי מִמִּצְוֺתֶיךָ׃

peccem non vt :tua eloquia abscondi meo corde In

11 בְּלִבִּי צָפַנְתִּי אִמְרָתֶךָ לְמַעַן לֹא אֶחֱטָא־

.tua statuta me doce ;Domine *tu* ‡ Benedictus .tibi

12 לָךְ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃

.tui oris iudicia omnia narraui meis labiis In

13 [s] בִּשְׂפָתַי סִפַּרְתִּי כֹּל מִשְׁפְּטֵי־[t]פִיךָ׃

super sicut :sum gauisus tuorum testimoniorum via In

14 בְּדֶרֶךְ [u] עֵדְוֺתֶיךָ [x] שַׂשְׂתִּי כְּעַל

aspiciam & :meditabor tuis præceptis In .*vbertate omni*

15 כָּל־הוֹן׃ בְּפִקֻּדֶיךָ [y] אָשִׂיחָה [z] וְאַבִּיטָה

obliuiscar non :*deliciabor* * tuis statutis In .tuas semitas

16 אֹרְחֹתֶיךָ׃ [a] בְּחֻקֹּתֶיךָ אֶשְׁתַּעֲשָׁע לֹא אֶשְׁכַּח

:viuam ‡ tuo seruo *super* Retribue .tuorum verborum

17 דְּבָרֶךָ׃ גְּמֹל עַל־עַבְדְּךָ אֶחְיֶה

aspiciam & :meos oculos Reuela .tua verba custodiam &

18 וְאֶשְׁמְרָה דְבָרֶךָ׃ [b] גַּל־עֵינַי וְאַבִּיטָה

ne :terra in * ego *Peregrinus* ‖ .tua lege de mirabilia

19 נִפְלָאוֹת [c] מִתּוֹרָתֶךָ׃ [d] גֵּר אָנֹכִי בָאָרֶץ אַל־

mea anima est Confracta .tua præcepta me a abscondas

20 תַּסְתֵּר מִמֶּנִּי [e] מִצְוֺתֶיךָ׃ גָּרְסָה נַפְשִׁי

† vt custodiãt ea

[n] צוה

[o] כון

cùm respexero

[p] נבט

cùm didicero

[q] חקק

diutius.

[r] שגה

‡ es

[s] שפה [t] פה

[u] עוד [x] שוש

omnibus diuitiis.

[y] שוח [z] נבט

* delectabor:

[a] חקק

‡ vt

[b] גלה

‖ Aduena sum

[c] ירה [d] גור

[e] צוה

‡ quod habet *Increpaſti* ʒ .tempore omni in tua iudicia ad ‡ :deſiderium ob

ʒDiſperdidiſti גָּעַרְתָּ לְתַאֲבָה אֶל־מִשְׁפָּטֶיךָ בְכָל־עֵת׃ 21

* ſcilicet Deuolue .tuis præceptis à * errantes :maledictos ſuperbos

זוּר [a] שְׁגָה [b] גָּלָה [c] גַּל [c] מִמִּצְוֺתֶיךָ׃ הַשֹּׁגִים [b] אֲרוּרִים זֵדִים [a] 22

.cuſtodiui tua teſtimonia quia;contemptũ & ,opprobrium me à

מֵעָלַי חֶרְפָּה וָבוּז כִּי עֵדֹתֶיךָ נָצָרְתִּי׃

tuus ſeruus :ſunt locuti me contra ,principes ſederunt Etiam

שׁוּר [d] עַבְדְּךָ נִדְבָּרוּ בִּי שָׂרִים [d] יָשְׁבוּ גַּם 23

ſunt delectationes mex *delitiæ* tua teſtimonia Etiam .tuis ſtatutis in meditabitur

שַׁעֲשֻׁעָי עֵדֹתֶיךָ גַּם־ בְּחֻקֶּיךָ׃ יָשִׂיחַ 24

me viuifica ;mea anima pulueri Adhæſit .mei conſilij viri

יָעַץ [e] חָיָה [f] חַיֵּנִי [f] נַפְשִׁי לֶעָפָר דָּבְקָה עֲצָתִי׃ אַנְשֵׁי [e] 25

:me exaudiſti & ,narraui meas Vias .tuum verbum ſecundum

עָנָה [g] וַתַּעֲנֵנִי [g] סִפַּרְתִּי דְּרָכַי כִּדְבָרֶךָ׃ 26

tuorum præceptorum Viam .tua ſtatuta me doce

פִּקּוּדֶיךָ דֶּרֶךְ־ חֻקֶּיךָ׃ לַמְּדֵנִי 27

Stillauit .tuis mirabilibus in meditabor :me fac intelligere

דָּלְפָה בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ׃ וְאָשִׂיחָה הֲבִינֵנִי 28

dolore: .tuum verbum iuxta me confirma *:anxietate* præ mea anima

יָגָה [h] כִּדְבָרֶךָ׃ קַיְּמֵנִי מִתּוּגָה [h] נַפְשִׁי

dona .mihi *largire* tuam legem & :me à amoue mendacij Viam

יָרָה [i] חָנֵּנִי׃ וְתוֹרָתְךָ [i] מִמֶּנִּי הָסֵר דֶּרֶךְ־שֶׁקֶר 29

poſui coram me. *.propoſui* tua iudicia :elegi veritatis Viam

שִׁוִּיתִי׃ מִשְׁפָּטֶיךָ בָחָרְתִּי אֱמוּנָה דֶּרֶךְ 30

.me afficias pudore ne Domine ,tuis teſtimoniis *in* Adhæſi

בּוֹשׁ [k] תְּבִישֵׁנִי׃ אַל־ [k] יְהוָה בְעֵדְוֺתֶיךָ דָּבַקְתִּי 31

.meum cor dilataueris cùm :curram tuorũ mandatorum Viam

לִבִּי׃ תַרְחִיב כִּי אָרוּץ דֶּרֶךְ־מִצְוֺתֶיךָ 32

eã cuſtodiam & ,tuorum ſtatutorum viam Domine me Doce

יָרָה [l] חָקַק [m] וְאֶצְּרֶנָּה [n] חֻקֶּיךָ [m] הוֹרֵנִי יְהוָה דֶּרֶךְ [l] 33

* propter mercedem. ,tuam legem cuſtodiam & ,me fac Intelligere *.mercede* *

תוֹרָתֶךָ וְאֶצְּרָה הֲבִינֵנִי [o] עֵקֶב׃ 34

נָצַר [n] בִּין [o] ſemitam per me fac *Calcare* ‖ .corde toto in illam cuſtodiam &

‖ Incedere בִּנְתִיב הַדְרִיכֵנִי׃ בְכָל־לֵב וְאֶשְׁמְרֶנָּה 35

meum cor Inclina .volui ipſam *in* quia :tuorum mandatorum

צָוָה [p] נָטָה [q] הַט־לִבִּי [q] חָפָצְתִּי׃ כִּי־בוֹ מִצְוֺתֶיךָ [p] 36

fac Tranſire concupiſcentiam † ad non & ,tua teſtimonia ad † auaritiam.
37 אל־[r]עדותיך ואל אל־בצע׃ העבר [r] עוד
.me viuifica tuis viis in :mendacium videndo à ‡ ,meos oculos ‡ vt nō videāt
עיני [s] מראות שוא [t] בדרכך חיני׃ vanitatem:
.tuum timorem ad ‡ quod :tuum eloquium tuo ſeruo Cōfirma [s] ראה [t] חיה
38 הקם לעבדך אמרתך אשר ליראתך׃ [u] ‡ eſt
tua iudicia quia :timui quod mecum opprobrium fac Tranſire קום [u]
39 העבר חרפתי אשר יגרתי כי משפטיך
tua iuſtitia in :tua mandata ad concupiui Ecce .bona
40 טובים׃ הנה [x] תאבתי לפקודיך בצדקתך [x] תאב
:Domine tuæ miſericordiæ mihi veniant Et .me viuifica
41 חיני׃ [y] ויבאני חסדך יהוה [y] בוא
mihi exprobranti * reſpondebo Et .tuū eloquiū ſecundū tua ſalus * opprobriis afficienti me.
42 [z] תשועתך כאמרתך׃ ואענה חרפי [z] ישע
meo ore de auferas † ne Et ,tuo verbo in ſperaui ‖ quòd ,verbum ‖ ſpes mea eſt
43 דבר כי־בטחתי בדברך׃ ואל־[a]תצל מפי † remoueas
.expectaui tua iudicia ad quia :valde vſque veritatis verbum [a] נצל
דבר־[b]אמת עד־מאד כי למשפטך יחלתי׃ [b] אמן
.perpetuum ‡ & ſeculum in ſemper tuam legem cuſtodiam Et
44 ואשמרה תורתך תמיד לעולם ועד׃ ‡ vltra.
.quæſiui tua mandata quia ;latitudine in ambulabo Et
45 ואתהלכה ברחבה כי פקדיך דרשתי׃
non & ,regibus coram tuis teſtimoniis in loquar Et de
46 ואדברה [c] בעדתיך נגד מלכים ולא [c] עוד
.dilexi quæ ,tuis mandatis in deliciabor Et .afficiar pudore delectabor
47 אבוש׃ ואשתעשע במצותיך אשר אהבתי׃
:dilexi quæ tua præcepta ad meas palmas leuabo Et
48 [d] ואשא [e] כפי אל־מצותיך אשר אהבתי [d] נשא [e] כפף
: tuum ſeruum erga ‡ verbi Memento .tuis ſtatutis in meditabor & ‡ ſeruo tuo:
49 [f] ואשיחה [g] בחקיך׃ זכר־דבר לעבדך [f] שוח
mea conſolatio ‖ Hæc .me feciſti expectare * quo in [g] חקק
50 על־ אשר יחלתני׃ זאת נחמתי * ſperare
Superbi .me viuificauit tuum dictum † quia :mea afflictione in ‖ eſt
51 [h] בעניו כי אמרתך חיתני׃ זדים † eloquium
.declinaui non tua lege à :valde vſque me deriſerunt [h] ענה [i] זוד
הליצני עד־מאד מתורתך לא נטיתי׃

;Domine ,seculo à tuorum iudiciorum sum Recordatus

52 זכרתי [i] משפטיך מעולם יהוה

deserentibus ,impiis ab me tenuit Terror .sum consolatus &

propter impios qui deserunt

53 ואתנחם: זלעפה אחזתני מרשעים עזבי

domo in tua statuta mihi fuerunt Cantus .tuam legem

54 תורתך: זמירות היו־לי [a] חקיך בבית [a] היה

tui nominis nocte in sum Recordatus .mearũ peregrinationũ

55 מגורי: זכרתי בלילה שמך

Hoc bonum ,mihi fuit *Hæc* .tuam legem custodiui & :Domine

56 יהוה ואשמרה [b] תורתך: זאת היתה־לי [b] ירה

,Domine meæ Portio .custodiui tua præcepta quòd

57 כי פקדיך נצרתי: חלקי יהוה

vt custodirem verbum tuũ. *tuas facies* ‖ sum Deprecatus *.tua verba custodiendum ad* ,dixi

58 אמרתי לשמר דבריך: [c] חליתי פניך

‖ faciem tuam .tuum eloquium secundum mei miserere :corde toto in

[c] חלה

בכל־לב [d] חנני כאמרתך:

[d] חנן .tua testimonia ad meos pedes conuerti & :meas vias Cogitaui

59 חשבתי דרכי [e] ואשיבה רגלי אל־עדתיך: [e] שוב

vt custodirem .tua mandata *custodiendum ad* :tardaui non & ,Festinaui

60 [f] חשתי ולא התמהמהתי לשמר [g] מצותיך: [f] חוש [g] צוה

‖ Cateruæ non tuæ legis ,me sunt *prædati* † impiorum *Funes* ‖

† prædatæ

61 חבלי רשעים [h] עודני תורתך לא

[k] עוד confitendum ad surgam *noctem Mediando* ‡ .sum oblitus

‡ Media nocte

62 שכחתי: [i] חצות־לילה אקום [k] להודות

[i] חצה [k] ידה qui omnibus *ego* ‡ Socius .tuæ iustitiæ iudicia super :tibi

‡ sum

63 לך על משפטי צדקך: חבר אני לכל־אשר

,tuæ Misericordiæ .tua præcepta custodientibus & :te timent

64 [l] יראוך ולשמרי פקודיך: חסדך [l] ירא

Bonum .me doce tua statuta :terra est plena ,Domine

65 יהוה מלאה הארץ [m] חקיך למדני: טוב [m] חקק

.tuum verbum secundum ,Domine tuo seruo cum fecisti

[n] עשית עם־עבדך יהוה כדברך: [n] עשה

Bonum sermonem tuis præceptis *in* quia :me doce scientiam & *sensus Bonitatem*

66 טוב טעם [o] ודעת למדני כי במצותיך [o] ידע

nunc & *:errans* ‖ ego humiliarer Priusquam .credidi

67 האמנתי: טרם אענה אני שגג ועתה

:beneficus & ,tu Bonus .custodiui tuum eloquium

68 אִמְרָתְךָ שָׁמָרְתִּי׃ טוֹב־אַתָּה [p] וּמֵטִיב [p] יטב

mendacium *me super Concinnarunt* .tua statuta me doce Applicuerunt mihi

69 לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃ טָפְלוּ עָלַי שֶׁקֶר

.tua præcepta custodiam corde toto in ego :superbi

זֵדִים אֲנִי בְּכָל־לֵב [q] אֶצֹּר פִּקּוּדֶיךָ׃ [q] נצר

tua lege ‡ ego :eorum cor adeps sicut se Impingauit † verò

70 טָפַשׁ כַּחֵלֶב לִבָּם אֲנִי תּוֹרָתְךָ

vt :fui afflictus quòd mihi ‡ Bonum .sum delectatus ‡ fuit

71 שִׁעֲשָׁעְתִּי׃ טוֹב־לִי כִי־[r] עֻנֵּיתִי לְמַעַן [r] ענה

millia quàm ,tui oris lex mihi § Melior .tua statuta discam § est

72 אֶלְמַד חֻקֶּיךָ׃ טוֹב־לִי תוֹרַת־פִּיךָ מֵאַלְפֵי

:me *plasmauerunt* & ,me fecerunt tuæ Manus .argenti & auri disposuerunt

73 זָהָב וָכָסֶף׃ יָדֶיךָ [s] עָשׂוּנִי וַיְכוֹנְנוּנִי [s] עשה

,te *Timentes* .tua præcepta discam & ,me fac intelligere Qui timent

74 הֲבִינֵנִי וְאֶלְמְדָה מִצְוֹתֶיךָ׃ יְרֵאֶיךָ

.expectaui tuum verbum quia :lætabuntur & ,me videbunt

יִרְאוּנִי וְיִשְׂמָחוּ כִּי לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃

veritate ‡ & :tua iudicia † iustitia quòd Domine Noui ‡ in † sunt

75 יָדַעְתִּי יְהוָה כִּי־צֶדֶק מִשְׁפָּטֶיךָ וֶאֱמוּנָה

,me consolandum ad tua misericordia nunc Sit .me affixisti

76 עִנִּיתָנִי׃ יְהִי־נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנִי

mihi Veniant .tuo seruo tuum eloquium secundum

77 כְּאִמְרָתְךָ לְעַבְדֶּךָ׃ [t] יְבֹאוּנִי [t] בוא

.meæ delitiæ tua lex quia :viuam & ,tuæ misericordiæ delectatio mea est.

רַחֲמֶיךָ וְאֶחְיֶה כִּי־תוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃

:me *peruerterunt fals*ò ‖ quoniam ,superbi afficiantur Pudore ‖ gratis peruertere voluerũt

78 יֵבֹשׁוּ זֵדִים כִּי־שֶׁקֶר עִוְּתוּנִי

me ad Conuertantur .tuis præceptis in meditabor † ego † autem

78 אֲנִי [u] אָשִׂיחַ בְּפִקּוּדֶיךָ׃ יָשׁוּבוּ לִי [u] שוח

meum cor Sit .tua testimonia *scientes* § & :te *timentes* ‡ ‡ qui timent § sciunt

79 יְרֵאֶיךָ וְיֹדְעֵי [u] עֵדֹתֶיךָ׃ יְהִי־לִבִּי [u] עוד

.afficiar pudore non vt :tuis statutis in perfectum

80 תָמִים [x] בְּחֻקֶּיךָ לְמַעַן לֹא אֵבוֹשׁ׃ [x] חקק

expectaui ‖ tuũ verbum ad :mea anima tuam salutem *ad Defecit* * * Desiderauit ‖ speraui.

81 [y] כָּלְתָה [z] לִתְשׁוּעָתְךָ נַפְשִׁי לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃ [y] כלה [z] ישע

eloquium — quando ,dicendo :tuum *dictum* ad mei oculi Defecerunt

כלו עיני לאמרתך לאמר מתי 82

fumo: — tuorū ſtatutorū .*fumario* in vter ſicut fui Quia ?me cōſolaberis

תנחמני: כי־הייתי כנאד בקיטור חקיך 83

‡ ſunt — facies quando :tui ſerui dies ‡ Quot .ſum oblitus non

לא שכחתי: כמה ימי־עבדך מתי תעשה 84

† contra — ſuperbi mihi Foderunt ?iudicium me perſequentes *in* †

[a] כרה — ברדפי משפט: [a] כרו־לי זדים 85

‡ ſit — Omnia .tuam legem ſecundum ‡ non quod :foueas

[b] ירה — שיחות אשר לא [b] כתורתך: כל־ 86

| gratis — .me adiuua ,me ſunt perſecuti *falsò* | :veritas tua mandata

[c] צוה — [c] מצותיך אמונה שקר רדפוני עזרני:

Ferè — dereliqui non ego & :terra in me cōſumpſerunt *parum Quaſi*

כמעט כלוני בארץ ואני לא־עזבתי 87

:me viuifica tuam miſericordiam Secundum .tua præcepta

[d] חיה — פקדיך: כחסדך [d] חיני 88

Domine ſeculum In .tui oris teſtimonium cuſtodiam &

ואשמרה עדות פיך: לעולם יהוה 89

permanet — generationē & generatione In .cælis in *ſtans* tuum verbum

[e] דור — דברך נצב בשמים: [e] לדר ודר 90

‡ facienda — ‡ tua iudicia Ad . ſtabit & ,terram fundaſti :tua veritas

אמונתך כוננת ארץ ותעמד: למשפטיך 91

* vſq; ad hanc diem: — tua lex Niſi .tui ſerui omnes quia *:hodie* * ſteterunt

עמדו היום כי הכל עבדיך: לולי תורתך 92

delectationes — ſeculum In .mea afflictione in periſſem tunc :† meæ *delitiæ*

† fuiſſent

[f] ענה — שעשעי אז אבדתי [f] בעניי: לעולם 93

.me viuificaſti ipſis in quia :tuorum præceptorum obliuiſcar non

לא־אשכח פקודיך כי־בם חייתני:

Tuus ego ſum, — .quæſiui tua præcepta quoniam :me ſerua ,*ego Tibi*

[g] ישע — לך אני [g] הושיעני כי פקודיך דרשתי: 94

tua teſtimonia :me perdendum ad impij expectauerunt Me

[h] קוה — לי [h] קוו רשעים לאבדני עדתיך 95

latum :finem vidi conſummationis Omnis . intelligam

[i] ראה — אתבונן: לכל־תכלה [i] ראיתי קץ רחבה 96

:tuam legem dilexi Quàm . valde tuum præceptum

מצותך מאד: מה־אהבתי תורתך 97

meis inimicis Præ .mea meditatio ‡ ipſa *die omni* quotidie ‡ eſt
98 כָּל־הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי׃ מֵאֹיְבַי
mihi ipſa † ſeculum in ‖ quia :tuis præceptis me *facies* ſapientem effeciſti ‖ lex tua † eſt apud me,
תְּחַכְּמֵנִי מִצְוֺתֶךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא־לִי׃
tua teſtimonia quia :intellexi me docentibus omnibus Præ
99 מִכָּל־מְלַמְּדַי הִשְׂכַּלְתִּי כִּי עֵדְוֺתֶיךָ
tua præcepta quia *:ero prudens* ‡ ſenibus Præ *mihi* * meditatio * mea ſunt. ‡ intellexi:
100 שִׂיחָה לִי׃ מִזְּקֵנִים אֶתְבּוֹנָן כִּי פִקּוּדֶיךָ
vt :meos pedes *arcui* mala ſemita omni Ab .cuſtodiui prohibui
101 נָצָרְתִּי׃ מִכָּל־אֹרַח [k]רָע כָּלִאתִי רַגְלַי לְמַעַן רוֹעַ [k]
.tuum verbum cuſtodiam
אֶשְׁמֹר דְּבָרֶךָ׃
:receſſi non tuis iudiciis A
102 מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא־[l]סָרְתִּי סוּר [l]
meo palato *dulcuerunt* † Quàm . me *docuiſti* ‡ tu quia ‡ feciſti doctũ. † dulcia fuerũt
103 מַה־נִּמְלְצוּ לְחִכִּי כִּי־אַתָּה [m]הוֹרֵתָנִי׃ ירה [m]
:ſiã prudens ⁿ tuis præceptis A .meo ori melle præ :tua eloquia ⁿ intelligentiam mihi cõparo:
104 מִפִּקּוּדֶיךָ אֶתְבּוֹנָן אִמְרָתֶךָ מִדְּבַשׁ לְפִי׃
.*falſitatis* * ſemitam omnem odiui propterea * mendacij.
עַל־כֵּן שָׂנֵאתִי כָּל־אֹרַח שָׁקֶר׃
.meæ ſemitæ lumen & :tuum verbum meo pedi Lucerna
105 נֵר־לְרַגְלִי דְבָרֶךָ וְאוֹר לִנְתִיבָתִי׃
.tuæ iuſtitiæ iudicia *cuſtodiendum ad :faciam ratum* | & Iuraui | mecum conſtitui, vt cuſtodirem
106 נִשְׁבַּעְתִּי [n]וָאֲקַיֵּמָה לִשְׁמֹר מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ קוּם [n]
me viuifica Domine *:valde vſque* ‡ ſum Afflictus ‡ vehementiſſime:
107 נַעֲנֵיתִי [o] עַד־מְאֹד יְהוָה [p]חַיֵּנִי ענה [o] חיה [p]
quæſo velis mei oris Voluntaria .tuum verbum ſecundum
108 כִדְבָרֶךָ׃ נִדְבוֹת [q] פִּי רְצֵה־נָא פֶּה [q]
mea Anima .me doce tua iudicia & :Domine
109 יְהוָה וּמִשְׁפָּטֶיךָ לַמְּדֵנִי׃ נַפְשִׁי ‡ manu
.ſum oblitus non tuæ legis & :ſemper mea *vola* ‡ in כַּף [r]
[r]בְּכַפִּי תָמִיד וְתוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ † Poſuerunt
non tuis præceptis a & ;mihi laqueum impij *Dederunt* † פוח [s]
110 נָתְנוּ רְשָׁעִים [s]פַּח לִי וּמִפִּקּוּדֶיךָ לֹא תָּעָה [t]
quia :ſeculum in tua teſtimonia accepi Hæreditate .errani
111 [t]תָעִיתִי׃ נָחַלְתִּי עֵדְוֺתֶיךָ לְעוֹלָם כִּי־ * ſunt שׂוּשׂ [u]
meum cor Inclinaui . *ipſa* * mei cordis gaudium
112 [u]שְׂשׂוֹן לִבִּי הֵמָּה׃ [x]נָטִיתִי לִבִּי נטה [x]

vſq; in finem. *Excogitata* .*calcem* ,ſeculum in tua ſtatuta faciendum ad
Surculos
עשה [a] סעפים :עקב לעולם חקיך [b] לעשות [a] 113
,meum Latibulum .dilexi tuam legem & :habui odio
חקק [b] סתרי :אהבתי ותורתך שנאתי 114
les .expectaui tuum verbum in :tu | meum ſcutum &
:יחלתי לדברך אתה ומגני
.mei Dei præcepta cuſtodiam & :maligni me à Recedite
נצר [c] :אלהי מצות ואצרה [c] מרעים ממני סורו 115
‡ Confirma ne & :viuam & ,tuum *dictum* ‡ ſecundum me *Fulcito* ‡
‡ verbum
ואל־ ואחיה כאמרתך סמכני 116
† ab expecta- :ſeruabor & ,me *Suſtenta* ‖ .mea *ſpe à* † me afficias pudore
tione
‖ Confirma ואושעה סעדני :משברי תבישני [d] 117
בוש [d] omnes Conculcaſti .ſemper tuis ſtatutis in *ſolatiabor* ‡ &
‡ delectabor כל־ סלית [e] :תמיד בחקיך ואשעה 118
סלה [e] ſcorias ‡ .eorum dolus *falſitas* † quia :tuis ſtatutis à errantes
† mēdaciū eſt סיגים :תרמיתם [f] שקר־כי מחקיך שוגים 119
‡ Vt .tua teſtimonia dilexi ideo :terræ impios omnes feciſti ceſſare
רמה [f] :עדתיך אהבתי לכן ארץ־רשעי־כל השבת
‖ propter ti- .timui tuis iudiciis à & :mea caro *tuo pauore à* ‖ Horruit
morem tuum
:יראתי וממשפטיך בשרי מפחדך סמר 120
‡ derelinquas me *permittas* ‡ ne :iuſtitiam & ,iudicium Feci
ינח [g] :תניחני[g]־בל צדק ו משפט עשיתי 121
‖ Dirige ſeruū ne :bonum in *tuo ſeruo Fideiube* ‖ .me opprimentibus
tuum
אל־ לטוב עבדך ערב :לעשקי 122
† vim infe- :tuā ſalutem ad defecerunt mei Oculi .ſuperbi *me opprimant* †
rant mihi
כלה [i] זוד [h] לישועתך כלו [i] עיני :זדים [h] יעשקני 123
tuo ſeruo cum Fac .tuæ iuſtitiæ eloquium ad &
עבדך־עם עשה :צדקך ולאמרת 124
.me doce tua ſtatuta & ,tuam miſericordiam ſecundum
חקק [k] :למדני וחקיך [k] כחסדך
* ſum, .tua teſtimonia ſciam & :me intelligere fac ,* ego tuus Seruus
עור [m] ירע [l] :עדתיך [m] ואדעה [l] הבינני אני־עבדך 125
.tuam legem diſſipauerunt :Domino faciendi Tempus
ירה [o] פור [n] :תורתך [o] הפרו [n] ליהוה לעשות עת 126
‡ magis quàm *obrizo præ &* ,*auro præ* ‡ tua præcepta dilexi Ideo
aurum, & ob-
rizum, :ומפז מזהב מצותיך אהבתי כן־על 127

ſemitam omnem :*direxi* ‡ omnia ,præcepta omnia Propterea ‡ inquam, recta cenſui:

128 על־כן כל־פקודי כל ישרתי כל־ארח

:tua teſtimonia Mirabilia .habui odio *falſitatis* † † mendacij

129 שקר שנאתי: פלאות עדותיך

tuorum verborum Apertio .mea anima ea cuſtodiuit ideo

130 על־כן נצרתם נפשי: פתח דבריך

:reſpiraui & ,*patefeci* ‡ meū Os .ſimplices *erudiens ,illuminabit* ‡ ‡ illuminat,& intelligere facit

131 [p] יאיר מבין [q] פתיים: פי פערתי ואשאפה

me ad Aſpice .deſideraui tua præcepta ad quia ‡ aperui:

132 כי [r] למצותיך יאבתי: פנה־אלי [p] אור [q] פתח

.tuum nomen diligentes erga *ius* † ſecundum :mei miſerere & [r] צוה

וחנני כמשפט לאהבי שמך: † conſuetudinem tuam

imperium exercebit ‖ non & :tuo eloquio in firma meos Greſſus ſ dominabitur mihi

133 פעמי הכן באמרתך ואל־תשלט־

:hominis oppreſſione ab me Redime .iniquitas omnis *me in*

134 בי כל־און: [f] פדני מעשק אדם [f] פדה

,tuo ſeruo *in* lucere fac *tuas Facies* † .tua præcepta cuſtodiā & †Faciem tuam

135 ואשמרה פקודיך: פניך האר בעבדך

deſcenderunt aquarum *Pelagi* ‡ .tua ſtatuta me doce & ‡ Riui

136 ולמדני את־[t]חקיך: פלגי־מים ירדו [t] חקק

.tuam legem cuſtodierunt non quòd propterea :meis oculis ‡ ‡ ab

עיני על לא־שמרו תורתך:

.*tua iudicia* † rectum & :Domine *tu* * Iuſtus * es † iudicium tuum.

137 צדיק אתה יהוה וישר משפטיך:

.valde veritatem & :tua teſtimonia iuſtitiam ‡ Præcepiſti ‡ nobis

138 צוית צדק [u] עדתיך ואמונה מאד: [u] עוד

tuorum verborum ſunt obliti quia :meus zelus me Succidit

139 צמתתני קנאתי כי־שכחו דבריך

tuus ſeruus & ,valde *tuum dictum Purificatum* .mei hoſtes Probatus eſt ſermo tuus

140 צרי: [x] צרופה אמרתך מאד ועבדך [x] צור

tuorū præceptorū :deſpectus & ,*ego* † Paruulus .*illud* ‖ dilexit ‖ illum.

141 אהבה: צעיר אנכי ונבזה פקודיך † ſum, * tamen

:ſeculum in iuſtitia tua Iuſtitia .ſum oblitus non

142 לא שכחתי: צדקתך צדק לעולם

:me inuenerunt anguſtia & Afflictio .veritas tua lex &

143 ותורתך [y] אמת: צר־ומצוק מצאוני [y] אמן

† funt. tuorū teſtimoniorū Iuſtitia .† meæ delectationes tua præcepta

144 מִצְוֺתֶיךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃ צֶדֶק עֵדְוֺתֶיךָ

toto in Clamaui .viuam & ,me fac intelligere :ſeculum in

145 לְעוֹלָם [a] הֲבִינֵנִי וְאֶחְיֶה׃ קָרָאתִי בְכָל־ [a] בִּין

.cuſtodiam tua ſtatuta :Domine me exaudi ;corde

לֵב [b] עֲנֵנִי יְהוָה חֻקֶּיךָ [c] אֶצֹּרָה׃ [b] עָנָה [c] נָצַר

Clamaui ad .tua teſtimonia cuſtodiam & :me ſerua ,te *Inuocaui*

146 קְרָאתִיךָ [d] הוֹשִׁיעֵנִי וְאֶשְׁמְרָה עֵדֹתֶיךָ׃ [d] יָשַׁע

expectaui tuū verbum *ad* :clamaui & ,crepuſculo *in* Præueni

147 קִדַּמְתִּי בַנֶּשֶׁף וָאֲשַׁוֵּעָה לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃ יתיר

† eloquio. .tuo *dicto* † in meditandū ad :vigilias mei oculi Præuenerunt

148 קִדְּמוּ עֵינַי אַשְׁמֻרוֹת [e] לָשִׂיחַ בְּאִמְרָתֶךָ׃ [e] שׂוּחַ

Domine :tuam miſericordiam ſecundum audi meam Vocem

149 קוֹלִי שִׁמְעָה כְחַסְדֶּךָ יְהוָה

Appropinquauerunt .me viuifica tuum iudicium ſecundum

150 כְּמִשְׁפָּטֶךָ [f] חַיֵּנִי׃ קָרְבוּ [f] חָיָה

cogitationem malam: .ſe elongauerunt tua lege à :*nefarium cogitatum* ſequentes

רֹדְפֵי [g] זִמָּה [h] מִתּוֹרָתְךָ רָחָקוּ׃ [g] זָמַם [h] יָרָה

.veritas * tua præcepta omnia & :Domine tu *Propinquus* ‡

‡ Prope es *funt

קָרוֹב אַתָּה יְהוָה וְכָל־מִצְוֺתֶיךָ [i] אֱמֶת׃

151 .ea fundaſti ſeculum in quia :tuis teſtimoniis de noui Antea [i] אָמַן

קֶדֶם יָדַעְתִּי [k] מֵעֵדֹתֶיךָ כִּי לְעוֹלָם יְסַדְתָּם׃

152 tuæ legis quia :me crue & ,meam afflictionem Vide [k] עוּד

153 רְאֵה־[l] עָנְיִי וְחַלְּצֵנִי כִּי־תוֹרָתְךָ [l] עָנָה

Iudica iudicium meum ;me redime & ,*meam litem Litiga* .ſum oblitus non

154 לֹא שָׁכָחְתִּי׃ [m] רִיבָה רִיבִי וּגְאָלֵנִי [m] רוּב

impiis ab eſt Longe .me viuifica tuum eloquium propter

155 לְאִמְרָתְךָ חַיֵּנִי׃ רָחוֹק מֵרְשָׁעִים

tuæ Miſericordiæ .quæ fierunt non tua ſtatuta quia :ſalus

156 יְשׁוּעָה כִּי־[n] חֻקֶּיךָ לֹא דָרָשׁוּ׃ רַחֲמֶיךָ [n] חָקַק

*funt *Multi .me viuifica tua iudicia ſecundū :Domine multæ

157 רַבִּים יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חַיֵּנִי׃ [o] רַבִּים [o] רָבַב

.declinaui non tuis teſtimoniis à :mei hoſtes & ,me perſequētes

רֹדְפַי וְצָרָי מֵעֵדְוֺתֶיךָ לֹא נָטִיתִי׃ [p] רָאָה

quia ;ſum affectus tædio & ,præuaricantes Vidi

158 [p] רָאִיתִי בֹגְדִים וָאֶתְקוֹטָטָה אֲשֶׁר

tua præcepta quia Vide .cuſtodierunt non tuum eloquium

159 אמרתך לא שמרו׃ ראה כי־פקודיך

.me viuifica tuam miſericordiam ſecundum Domine :dilexi

אהבתי יהוה כחסדך חיני׃

iudicium omne ſeculum in & :veritas tui verbi *Caput* — Principium

160 ראש־דברך אמת ולעולם כל־משפט

tuo verbo à & :gratis me ſunt perſecuti Principes .tuæ iuſtitiæ

161 צדקך׃ שרים רדפוני חנם ומדבריך — [a] יתיר

:tuo eloquio ſuper *ego Gaudens* ‡ .meum cor *expauit* † — † timuit ‡ Gaudeo

162 פחד לבי׃ [q] שש אנכי על־אמרתך — [q] שוש

odiui *Falſitatem* .*multum ſpolium inueniens* ‡ ſicut — ‡ qui inuenit ſpolia multa, Mendacium

163 כמוצא שלל רב׃ שקר שנאתי

die in Septies .dilexi tuam legem :ſum abominatus &

164 ואתעבה תורתך אהבתי׃ שבע ביום

multa Pax .tuæ iuſtitiæ iudicia ſuper :te laudaui

165 הללתיך על משפטי צדקך׃ שלום רב

.offenſio eis * non & :tuam legem diligentibus — * eſt

לאהבי תורתך ואין למו מכשול׃

.feci tua præcepta & :Domine tuam ſalutem *in Speraui* — Expectaui

166 שברתי [r] לישועתך יהוה [ſ] ומצותיך עשיתי׃ — [r] ישע [ſ] צוה

.vehementer ea diligo & :tua teſtimonia mea anima Cuſtodiuit

167 שמרה נפשי עדתיך ואהבם מאד׃

omnes quia :tua teſtimonia & ,tua præcepta Cuſtodiui

168 שמרתי פקודיך [t] ועדתיך כי כל־ — [t] עוד

tuæ facies ad ‡ meus clamor Appropinquet .te coram †meæ viæ — † ſunt ‡ coram te

169 דרכי נגדך׃ תקרב [u] רנתי לפניך — [u] רנן

Veniat .me fac intelligere tuum verbum ſecundũ :Domine

170 יהוה כדברך [x] הבינני׃ תבוא — [x] בין

.me erue tuũ eloquium ſecundũ .*tuas facies ad* mea deprecatio coram te:

תחנתי לפניך כאמרתך [y] הצילני׃ — [y] נצל

.tua ſtatuta me docueris cùm :laudem mea labia Bructabunt

171 תבענה [z] שפתי תהלה כי תלמדני [a] חקיך׃ — [z] נבע [a] חקק

tua mandata omnia quia :tuũ eloquium mea lingua *Reſpondebit* ‡ — ‡ Loquetur

172 תען [b] לשוני אמרתך כי כל־מצותיך — [b] ענה

quoniam :mihi auxiliandum ad tua manus Sit .iuſtitia ‡ — ‡ ſunt

173 צדק׃ תהי־[c] ידך לעזרני כי — [c] היה

:Domine tuam falutem Defideraui .elegi tua præcepta

174 פקודיך בחרתי: תאבתי לישועתך יהוה

delectationes :te laudabit & ,mea anima Viuet .meæ *deliciæ* tua lex &

175 [a] ותורתך שעשעי: [b] תחי־נפשי ותהללך

[a] ירה [b] חית

pecus perditū ,*periens agnus* ficut Erraui .me adiuuabunt tua iudicia &

176 ומשפטך יעזרני: [c] תעיתי כשה אבד

[c] תעה

.oblitus fum non tuorū mandatorum quia :tuum feruum quere

בקש עבדך כי מצותיך לא שכחתי:

PSAL. CXX. קכ

mea, :*mihi* angustia in Dominum Ad :graduum Canticum

1 [d] שיר המעלות אל־יהוה [e] בצרתה לי

[d] שור [e] צור

meam animam erue Domine .me exaudiuit & ,clamaui

2 קראתי [f] ויענני: יהוה הצילה נפשי

[f] ענה

* mendaci: ,tibi dabit Quid .dolofa lingua à :*falfitatis* * labio à

3 משפת־שקר מלשון רמיה: מה־[f] יתן לך

[f] נתן

‖ apponet potentis Sagittæ :dolofa lingua tibi *addet* ‖ quid &

4 ומה־יסיף לך לשון רמיה: [g] חצי גבור

[g] חצץ

† iuniperorū. ,mihi Heu .*geniftarum* † carbonibus cum ;acutæ

5 שנונים עם גחלי רתמים: אויה־לי

‡ in

§ tabernaculis .Chedar *tentoriis* ‡ cum habitaui :Mefech § fum peregrinatus quia

כי־[h] גרתי משך שכנתי עם־אהלי קדר:

.pacem habente odio cum ,mea anima fibi habitauit Multum

6 [i] רבת שכנה־לה נפשי עם שונא שלום:

[h] גור [i] רבב

* erā vir pacis

‖ loquebantur .bellum ad ‖ ipfi :loquebar cùm & ,*pax* * Ego

7 אני־שלום וכי אדבר המה למלחמה:

PSAL. CXXI. קכא

[k] נשא

:montes ad meos oculos Leuabo .graduum Canticum

1 שיר למעלות [k] אשא עיני אל־ההרים

§ qui fecit :Domino *cum* à meum Auxilium .meum auxilium veniet vnde

2 מאין יבוא עזרי: עזרי מעם יהוה

* permittet vt declinet pes tuus: ,*tuum pedem nutandum ad dabit* * Non .terram & cælum *faciente* §

3 עשה שמים וארץ: אל־יתן למוט רגלך

neque dormitabit non Ecce .te *cuſtodiens* || dormitabit neque ‖ qui cuſtodit

אַל־יָנוּם שֹׁמְרֶךָ׃ הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא 4

Dominus:tuus cuſtos Dominus .Iſrael *cuſtodiens* † dormiet †qui cuſtodit

יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל׃ יְהוָה שֹׁמְרֶךָ יְהוָה 5 Per diem

ſol *Interdiu* ‡ .tuam dexteram manum ſuper tua vmbra

[l] צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ׃ יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ 6 [l] צֵלל

‡ neque

te cuſtodiet Dominus *nocte in* * luna *&* ‡;te percutiet non * per noctem

לֹא־[m]יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה׃ יְהוָה יִשְׁמָרְךָ 7 [m] נכה

cuſtodiet Dominus .tuam animam cuſtodiet :malo omni ab

מִכָּל־[n]רָע יִשְׁמֹר אֶת־נַפְשֶׁךָ׃ יְהוָה יִשְׁמָר־ 8 [n] רוע

‖ exitum

.ſeculum in vſque & *nunc* ‡ ex :tuum *intrare* ‡ & ,tuum *egredi* ‖ † introitum

‡ hoc tempore

[o] צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ [o] יצא

PSAL. CXXII. קכב

‖ cum

dicentibus *in* ‖ ſum Lætatus .Dauidi graduum Canticum

[p] שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שָׂמַחְתִּי בְּאֹמְרִים 1 [p] שור

† in

fuerunt Stantes .ibimus Domini domum † :mihi

לִי בֵּית יְהוָה [q] נֵלֵךְ׃ עֹמְדוֹת [r] הָיוּ 2 [q] ילך [r] היה

† quę edificatur.

,*ædificata* † Ieruſalaim .Ieruſalaim tuis portis in ,noſtri pedes

רַגְלֵינוּ בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלָם׃ יְרוּשָׁלַם [s] הַבְּנוּיָה 3 [s] בנה

aſcenderunt illuc Quia .ſimul *ſibi* eſt iuncta *quæ* ‡ ,ciuitas vt ‡ cui

כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה־לָּהּ יַחְדָּו׃ שֶׁשָּׁם [t] עָלוּ 4 [t] עלה

confitendum ad :Iſraeli teſtimonium *.Iah* ‡ tribus ,tribus ‡ Domini.

שְׁבָטִים שִׁבְטֵי־יָהּ [u] עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל [x] לְהֹדוֹת [u] עוד [x] ידה

:iudicium ad *ſolia* * ſederunt ibi Quia .Domini nomini * ſedes

לְשֵׁם יְהוָה׃ כִּי שָׁמָּה יָשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט 5 ‖ ſedes

:Ieruſalaim pacem Poſtulate .Dauid domui *ſolia* ‖

כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד׃ שַׁאֲלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלָם 6 † proſperabũtur

;*tuo antemurali* ‡ in pax Sit .te diligentes *erunt quieti* †

[y] יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ׃ [z] יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ 7 ‡ antemuralibus tuis;proſperitas in domibus

:meos *ſocios* ‡ & ,meos fratres Propter .tuis *palatiis in tranquillitas*

שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ׃ לְמַעַן אַחַי [a] וְרֵעָי 8 [y] שלה [z] היה

Domini domum Propter .te in pacem nunc loquar ‡ proximos

אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ׃ לְמַעַן בֵּית־יְהוָה 9 [a] רעה

.tibi bonum quæram :noſtri Dei

אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ׃

PSAL. CXXIII. קכג

:meos oculos leuaui te Ad .graduum Canticum
שיר המעלות אליך נשאתי את־עיני 1
qui habitas | manum ad seruorum oculi sicut Ecce .cælis in *sedens*
הישבי בשמים: הנה כעיני עבדים אל־יד 2
dominæ | ita ;suæ *heræ* manum ad ancillæ oculi sicut ,suorum dominorum
ארוניהם כעיני שפחה אל־יד גברתה כן
.nostri misereatur donec :nostrū Deum Dominum ad nostri oculi
[a] חנן | עינינו אל־יהוה אלהינו עד [a]שיחננו:
multum quia :nostri miserere ,Domine nostri Miserere
[b] רבב | חננו יהוה חננו כי־[b]רב 3
nostra anima sibi est satiata Multùm .despectione sumus satiati
שבענו בוז: [b]רבת שבעה־לה נפשנו 4
† abundantiā: & | .superborum despectione :*pacatorum* † subsannatione
[c] גאוה | הלעג השאננים הבוז [c]לגאיונים:

PSAL. CXXIIII. קכד

‡ esset | fuit qui Dominus ‡ Nisi .Dauid ipsi graduum Canticum
שיר המעלות לדוד לולי יהוה שהיה 1
† nobiscum: ‖ esset | fuit qui Dominus ‖ Nisi .Israel nunc dicat :*nobis* †
לנו יאמר־נא ישראל: לולי יהוה שהיה 2
nobiscū: cùm surrexerunt aduersum | ,nos deglutissent viuos Tunc .homines nos *super surgēdo in* :*nobis*
לנו בקום עלינו אדם: אזי [d]חיים בלעונו 3
[d] חירה | ,nos *inundassent* ‡ aquæ Tunc .nos in eorū *nasum irascendo in* ‡
[e]בחרות אפם בנו: אזי המים שטפונו 4
‡ cùm irasceretur furor | transisset Tunc .nostram animam super transisset torrens *
‡ operuissent | נחלה עבר על־נפשנו: אזי עבר 5
[e] חרה | Benedictus *tumida* *aqua* ‖ ,nostram animam super
* & | על־נפשנו המים הזידונים: ברוך 6
‖ aqua superba. | .eorum dentibus prædam ʼ nos dedit non qui ,Dominus
ʼ in | יהוה שלא נתננו טרף [f]לשניהם:
[f] שן | :*irretientium* † laqueo de euasit auis sicut nostra Anima
‡ venantium: | נפשנו כצפור נמלטה [g]מפח [h]יוקשים 7
[h] יקש [g] פוח | nostrum Adiutorium .euasimus nos & ,est contritus laqueus
הפח נשבר ואנחנו נמלטנו: עזרנו 8

.terram & cælum *facientis* :Domini nomine in

בשׁם יהוה עשׂה שׁמים וארץ׃

qui fecit

PSAL. CXXV. קכה

mons ſicut ‡ :Domino in *Confidentes* .graduum Canticum

1 שׁיר[i] המעלות הבטחים ביהוה כהר־

.manebit ſeculum in ‖ ,commouebitur non * ,Siion

ציון לא־ימוט לעולם[k] ישׁב׃

circum ‖ Dominus & *,ipſam circum* † montes Ieruſalaim

2 ירושׁלם הרים סביב לה ויהוה סביב

·requieſcet non Quia .ſeculum in vſq; & *,nunc ex* *,ſuum populum*

3 לעמו מעתה ועד־עולם׃ כי לא ינוח

non *vt″* iuſtorum ſortem ſuper impietatis virga

שׁבט הרשׁע על גורל הצדיקים למען לא־

Beneſac .ſuas manus iniquitatem *in* † iuſti mittant

4 ישׁלחו הצדיקים בעולתה ידיהם׃ הטיבה[l]

.ſuis cordibus in rectis & :bonis Domine

יהוה לטובים ולישׁרים בלבותם׃

Dominus eos faciet ambulare *, ſuis tortuoſitatibus peruertentes* * Et

5 והמטים[m] עקלקלותם יוליכם[n] יהוה

. Iſrael ſuper ‡ pax :iniquitatem operantibus cum

את־פעלי האון שׁלום על־ישׂראל׃

Qui confidūt
‡ erunt
[i] שׁור
* qui
‖ ſed
[k] ישׁב
† in circuitu ſuo.
‖ in circuitu populi ſui, ex hoc tempore
″ ne
† ad
[l] טוב
* Declinantes autem in peruerſitates ſuas
[m] נטה [n] ילך
‡ autem erit

PSAL. CXXVI. קכו

reuerſionem *Dominum conuertendo In* .graduum Canticum

1 שׁיר המעלות בשׁוב יהוה את־שׁיבת[o]

riſu eſt repletum Tunc .ſomniantes veluti fuimus :Siion

2 ציון היינו כחלמים׃ אז ימלא שׂחוק

:gentibus in * dixerunt tunc *;præconio* ‖ noſtra lingua & ,noſtrum os

פינו ולשׁוננו רנה[p] אז יאמרו בגוים

.iſtis cum facere Dominus Magnificauit

הגדיל יהוה לעשׂות[q] עם־אלה׃

.lætantes fuimus :nobiſcum facere Dominus Magnificauit

3 הגדיל יהוה לעשׂות עמנו היינו[r] שׂמחים׃

torrentes ſicut ,noſtram captiuitatem Domine fac Redire

4 שׁובה יהוה את־שׁבותנו כאפיקים

Quando redire fecit Dominus captiuitatem
[o] שׁוב
‖ laudes
* inter gētes:
[p] רנן
[q] עשׂה
[r] היה

שׁביתנו

ק

arido.
Qui ſeminant cum lacrymis, cum laude * pretioſum ſemen
בוא [a]
† cum laude,

.metent *præconio in* :*lachryma in Seminantes* .*meridie* in
5 בַּנֶּגֶב׃ הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ׃
veniendo :*ſeminis tractionem* *portans flendo & ,ibit Eundo
6 הָלוֹךְ יֵלֵךְ ׀ וּבָכֹה נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ הַזָּרַע [a] בֹּא־
.ſuos manipulos portans ,*præconio in* † veniet
יָבֹא בְרִנָּה נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו׃

PSAL. CXXVII. קכז

laborant in ea qui ædificant eam:
בנה [b]
‡ vigilat
* eſt
§ maturãtibus
ישב [c]
|| &
נתן [d] ישן [e]
פרה [e]
חצץ [f]
Beatus vir
יבש [g]

non Dominus Si .Selomoh ipſi graduum Canticum
1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לִשְׁלֹמֹה אִם־יְהוָה ׀ לֹא־
Si :*ea in eius ædificatores laborauerunt* fruſtra ;domum ædificet
יִבְנֶה בַיִת שָׁוְא עָמְלוּ [b] בוֹנָיו בּוֹ אִם־
.cuſtos *vigilauit* ‡ fruſtra ,ciuitatem cuſtodiat non Dominus
יְהוָה לֹא־יִשְׁמָר־עִיר שָׁוְא ׀ שָׁקַד שׁוֹמֵר׃
,ſedere tardantibus ,ſurgere *manicantibus* § vobis * Fruſtra
2 שָׁוְא לָכֶם מַשְׁכִּימֵי קוּם מְאַחֲרֵי־[c] שֶׁבֶת
.ſomnum ſuo dilecto dabit ſic :dolorum panem edentibus ||
אֹכְלֵי לֶחֶם הָעֲצָבִים כֵּן [d] יִתֵּן לִידִידוֹ ׀ [e] שֵׁנָא׃
.ventris fructus merces ;filij Domini hæreditas Ecce
3 הִנֵּה נַחֲלַת יְהוָה בָּנִים שָׂכָר [e] פְּרִי הַבָּטֶן׃
.iumentum filij ita :potentis manu in ſagittæ Sicut
4 [f] כְּחִצִּים בְּיַד־גִּבּוֹר כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים׃
,ipſis *ex* ſuam pharetram impleuit qui *viri Beatitudines*
5 אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת־אַשְׁפָּתוֹ מֵהֶם
.porta in inimicis cum fuerint locuti cum ;afficiẽtur pudore non
לֹא־[g] יֵבֹשׁוּ כִּי־יְדַבְּרוּ אֶת־אוֹיְבִים בַּשָּׁעַר׃

PSAL. CXXVIII. קכח

† Beatus
* qui timet
" qui ambulat
|| manuum
§ beatus eris,
‡ erit
איש [h]

timentis * omnis *Beatitudines* † .graduum Canticum
1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל־יְרֵא
tuarum *volarum* | Laborem .eius viis in *ambulantiũ* " :Dominũ
2 יְהוָה הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו׃ יְגִיעַ כַּפֶּיךָ
† tua Vxor .‡ tibi bonum & ,*tuæ beatitudines* § :comedes quia
3 כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ׃ [h] אֶשְׁתְּךָ
tui filij , tuæ domus lateribus in fructificans vitis ſicut
כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ

.tuæ mensæ *circum* † :olearum plantationes sicut | † in circuitu
כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ׃
.Dominum *timens* ‡ vir benedicetur sic quia Ecce | ‡ qui timet
4 הִנֵּה כִי־כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְהוָה׃
bono in *vide* & ,Sion ex Dominus tibi Benedicat | videas bonum
5 יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב
vide ‖ Et .*tuarum vitarum* * diebus omnibus ,Ierusalaim | * vitæ tuæ, ‖ videas
6 יְרוּשָׁלָםִ כֹּל [i] יְמֵי [k] חַיֶּיךָ׃ וּרְאֵה־ | [i] יוֹם [k] חָיָה
.Israel super pacem :tuis filiis filios
[l] בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל׃ | [l] בָּנָה

PSAL. CXXIX. קכט

me affecerunt angustiis Multùm .graduum Canticum
1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת רַבַּת [m] צְרָרוּנִי | [m] צוּר
.Israel nunc dicat :*meis pueritiis à* | ab adolescentia mea:
מִנְּעוּרָי יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל׃
non *etiam* :*meis pueritiis à* me affecerunt angustiis Multùm | ab adolescētia mea, verùm
2 רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי גַּם לֹא־
arauerunt meum dorsum Supra .mihi prævaluerunt
3 יָכְלוּ לִי׃ עַל־גַּבִּי חָרְשׁוּ
.suum sulcum protraxerunt longum in :arantes
חֹרְשִׁים הֶאֱרִיכוּ [n] לְמַעֲנוֹתָם׃ | [n] עָנָה למענית‍ם
.impiorum funes concîdit :iustus Dominus
4 יְהוָה צַדִּיק קִצֵּץ עֲבוֹת רְשָׁעִים׃ | קָ
.Sion *odientes* ‖ omnes :retrorsum *recedent* * & ,afficientur Pudore | * redibunt ‖ qui odio habent
5 יֵבֹשׁוּ [o] וְיִסֹּגוּ אָחוֹר כֹּל שֹׂנְאֵי צִיּוֹן׃ | [o] סוּג
.exaruit ,*erumpat* ‡ antequam quæ :tectorum herba sicut Erunt
6 יִהְיוּ כַּחֲצִיר גַּגּוֹת שֶׁקַּדְמַת שָׁלַף יָבֵשׁ׃ | ‡ educatur,
suum sinum & ;*metens* ‖ suam *volam* † impleuit non Qua | † manum
7 שֶׁלֹּא מִלֵּא [p] כַפּוֹ קוֹצֵר וְחִצְנוֹ | ‖ qui metit; nec brachium suũ qui congregat
:transeuntes dixerunt non ‡ Et .manipulos *colligens*
8 מְעַמֵּר׃ וְלֹא אָמְרוּ הָעֹבְרִים | ‡ de qua
nomine in vobis benediximus :vos *ad* * Domini Benedictio
בִּרְכַּת־יְהוָה אֲלֵיכֶם בֵּרַכְנוּ אֶתְכֶם בְּשֵׁם | [p] כָּפַף * super
.Domini
יְהוָה׃

PSAL. CXXX. קל

clamaui ad
.Domine te *inuocaui* profundis De .graduum Canticum
שׁוד [a] שִׁיר [a] הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְהוָה׃ 1
* vocē meā &
intentæ tuæ aures fint *,mea voce in* * audi Domine
היו [b] אֲדֹנָי שִׁמְעָה בְקוֹלִי [b] תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת 2
iniquitates Si .mearum deprecationum vocem ad
עוה [c] לְקוֹל תַּחֲנוּנָי׃ אִם־[c]עֲוֹנוֹת 3
tecum Quia † ?ftabit quis Domine *:Iah* ‖ obferuaueris
‡Domine,
†Siquidē apud te eſt remiſſio
תִּשְׁמָר־יָהּ אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד׃ כִּי־עִמְּךָ 4
,Dominum Expectaui .timeberis ideo *,venia*
קוה [e] ירא [d] הַסְּלִיחָה לְמַעַן [d] תִּוָּרֵא׃ [e] קִוִּיתִי יְהוָה 5
.fum præftolatus ‡ eius verbo in & :mea anima expectauit
‡ fiduciam habui.
קִוְּתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי׃
cuftodibus matutino in cuftodibus præ ‡ Dominum ad mea Anima
‡ ante cuftodes matutinos, ante cuftodes inquā matutinos.
נַפְשִׁי לַאדֹנָי מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר שֹׁמְרִים 6
cum quia ,Dominum ad Ifrael Expecta *.matutino in*
לַבֹּקֶר׃ יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה כִּי־עִם־ 7
* eſt
ipfe Et .redemptio eo cum multa & :mifericordia* Domino
רבה [f] יְהוָה הַחֶסֶד [f] וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת׃ וְהוּא 8
.eius iniquitatibus omnibus ex Ifrael redimet
יִפְדֶּה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנֹתָיו׃

PSAL. CXXXI. קלא

eſt exaltatum non Domine .Dauid ipfi graduum Canticum
שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד יְהוָה לֹא־גָבַהּ 1
רום [g] ,magnis in ambulaui neque ,mei oculi funt elati neq; ,meū cor
* neque
‖ fupra me Nifi
לִבִּי וְלֹא־[g]רָמוּ עֵינַי וְלֹא־הִלַּכְתִּי בִּגְדֹלוֹת
feci filere & ,pofui *non Si* *.me præ* ‖ mirabilibus in & *
שוה [h] דום [i] וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי׃ אִם־לֹא [h] שִׁוִּיתִי [i] וְדוֹמַמְתִּי 2
ablactatus ficut :fuam matrem fuper ablactatū ficut ,meā animā
נַפְשִׁי כְּגָמֻל עֲלֵי אִמּוֹ כַּגָּמֻל
† eſt in
‡ Spera
‡ in Domino,
* hoc tempore
,Dominum ad ‡ Ifrael *Expecta* ‡ .mea anima me *fuper* †
עָלַי נַפְשִׁי׃ יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה 3
.feculum in vfque & *,nunc* * ex
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃

PSAL. CXXXII. קלב

:Dauid Domine Memento .graduum Canticum
1 שיר המעלות זכור־יהוה לדוד את
vouit * .Domino iurauit Qui .eius afflictionis vniuersæ * &
2 כל־[k]ענותו : אשר נשבע ליהוה נדר [k] ענוה
:meæ domus *tentorium* in introiero Si .Iahacob potenti tabernaculum
3 לאביר יעקב : אם־אבא באהל ביתי
dedero Si .*meorum stratorum* lectum super ascendero si strati mei.
4 אם־אעלה על־ערש יצועי : אם־אתן
.dormitationem meis palpebris * :meis oculis somnum * &
שנת לעיני לעפעפי תנומה :
forti habitacula † :Domino locum inueniam Donec † &
5 עד־אמצא מקום ליהוה משכנות לאביר
eam inuenimus :Ephratah in eam audiuimus Ecce .Iahacob
6 יעקב : הנה שמענוה באפרתה מצאנוה
:eius tabernacula in Introibimus :siluæ campis in ‡ &
7 נבואה למשכנותיו בשדי־יער :
Domine Surge .eius pedum scabello nos incuruabimus ‡ [l] שחוה
8 [l]נשתחוה להדם רגליו : קומה יהוה
tui Sacerdotes .tuæ fortitudinis arca & ,tu tuam requiē ad [m] עוז
9 למנוחתך אתה וארון [m]עזך : כהניך
Dauid Propter ,exultent tui sancti & :iustitiam induant [n] רנן
10 ילבשו־צדק וחסידיך [n]ירננו : בעבור דוד ‡faciē Christi
Iurauit .tui *Vncti* *facies* ‡ auertas ne tuum seruum [o]ישב [p]פנה
11 עבדך אל־[o]תשב [p]פני משיחך : נשבע־
fructu de ,ea ab auertetur non ,veritatem Dauid ipsi Dominus [q] פרה
יהוה לדוד אמת לא־ישוב ממנה [q]מפרי ‡super solium tuum
tui filij custodierint Si .*tibi solio in* ‡ ponam ,tui ventris
12 בטנך [r]אשית לכסא־לך : אם־ישמרו בניך [r] שות
etiam ,*eos* docebo quæ meum testimonium & ,meum pactum [s] עוד
בריתי [s]ועדתי זו אלמדם גם־ * seculum,
Quoniam .*tibi solio in* ‖ sedebunt ,*perpetuum* * in vsq; eorum filij ‖ super solium tuum.
13 בניהם עדי־עד ישבו לכסא־לך : כי־ † vt esset
.sibi habitaculum *in* † desiderauit :Sion *in* Dominus elegit [t] ישב
בחר יהוה בציון אוה [t]למושב לו :

sęculum, quoniam ,habitabo hic :*perpetuum* in vsque mea requies Hæc

זֹאת־מְנוּחָתִי עֲדֵי־עַד פֹּה אֵשֵׁב כִּי 14

[a] אוה [b] צור :benedicam benedicendo eius Escæ .eam desideraui

אִוִּיתִיהָ׃ [a] צֵידָהּ [b] בָּרֵךְ אֲבָרֵךְ 15

† & pauperes induam eius sacerdotes Et .pane saturabo eius *egenos* †

‡ sancti אֶבְיוֹנֶיהָ אַשְׂבִּיעַ לָחֶם׃ וְכֹהֲנֶיהָ אַלְבִּישׁ 16

.exultabunt exultando eius *pÿ* ‡ & :salutem

יֶשַׁע וַחֲסִידֶיהָ רַנֵּן יְרַנֵּנוּ׃

§ vigere
* paraui lucernam *disposui* * :Dauid cornu faciam *germinare* § Ibi

‖ Christo שָׁם אַצְמִיחַ קֶרֶן לְדָוִד עָרַכְתִּי נֵר 17

[c] בוש :pudorem induam eius Inimicos .meo *vncto* ‖

לִמְשִׁיחִי׃ אוֹיְבָיו אַלְבִּישׁ [c] בֹּשֶׁת 18

.eius corona florebit eum super &

וְעָלָיו יָצִיץ נִזְרוֹ׃

PSAL. CXXXIII. קלג

quàm & bonum quàm Ecce .Dauid ipsi graduum Canticum

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד הִנֵּה מַה־טּוֹב וּמַה־ 1

optimum oleum Sicut .pariter etiam fratres habitare ,iucundũ

נָּעִים שֶׁבֶת אַחִים גַּם־יָחַד׃ כַּשֶּׁמֶן הַטּוֹב 2

:Aharon barbam ,barbam super descendens ,caput super

quódque descendit עַל־הָרֹאשׁ יֹרֵד עַל־הַזָּקָן זְקַן־אַהֲרֹן

* oram Chermon ros Sicut .eius vestimentorũ *os* * super *descendens quod*

[d] פה שֶׁיֹּרֵד עַל־[d] פִּי מִדּוֹתָיו׃ כְּטַל חֶרְמוֹן 3

‖ descendit
‡ & vitam præcepit ibi quoniam :Sion montes super *descendens* ‖ qui

שֶׁיֹּרֵד עַל־הַרְרֵי צִיּוֹן כִּי שָׁם צִוָּה

.seculum in vsque *vitam* ‡ ,benedictionem Dominus

יְהוָה אֶת־הַבְּרָכָה חַיִּים עַד־הָעוֹלָם׃

PSAL. CXXXIIII. קלד

§ Eia Domino Benedicite *Ecce* § .graduum Canticum

* qui statis שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה 1

Domini domo in *stantes* * ,Domini serui omnes

‖ ad כָּל־עַבְדֵי יְהוָה הָעֹמְדִים בְּבֵית־יְהוָה

[e] נשא benedicite & :sanctitatem ‖ vestras manus Leuate .noctibus in

בַּלֵּילוֹת׃ [e] שְׂאוּ־יְדֵכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ 2

faciens † ,Siion ex Dominus tibi Benedicat .Domino † qui fecit

3 עֹשֵׂה מִצִּיּוֹן יְהוָה יְבָרֶכְךָ אֶת־יְהוָה׃

.terram & cælum

שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

PSAL. CXXXV. קלה

ſerui laudate :Domini nomen Laudate .Iah-Hallelu ‡

1 הַלְלוּ יָהּ ׀ הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה הַלְלוּ עַבְדֵי ‡ *Laudate Dominum,*

atriis in ;Domini domo in *ſtantes* ℨ Qui .Domini ℨ ſtatis

2 יְהוָה׃ שֶׁעֹמְדִים בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת

:Dominus bonus quia ,*Iah*-Laudate .noſtri Dei domus Dominum,

3 בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃ הַלְלוּ־יָהּ כִּי־טוֹב יְהוָה

Iahacob Quoniam .iucundum quia ,eius nomini canite

4 זַמְּרוּ לִשְׁמוֹ כִּי נָעִים׃ כִּי־יַעֲקֹב

,noui ego Quia .*ſuum peculium in* ‖ Iſrael .*Iah* * ſibi elegit * Dominus,

5 בָּחַר לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ׃ כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי ‖ vt ſit peculiaris ſibi.

omnibus præ noſter *Dominus* † & :Dominus magnus quòd ‖ Deus

כִּי־גָדוֹל יְהוָה וַאֲדֹנֵינוּ מִכָּל־

fecit Dominus voluit quæ Omnia .diis

6 אֱלֹהִים׃ כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהוָה עָשָׂה

.voraginibus omnibus & ,maribus in :terra in & cælo in

בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ בַּיַּמִּים וְכָל־תְּהֹמוֹת׃

fulgura ,terræ extremo ab *vapores faciens Aſcendere* Qui aſcendere facit nubes

7 מַעֲלֶה [f] נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ בְּרָקִים

.ſuis theſauris de ventum *educens* .*fecit* ℨ pluuiam ad [f] עלה

לַמָּטָר עָשָׂה [g] מוֹצֵא רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו׃ ℨ facit, qui educit

ad vſque homine ab :Ægypti primogenita percuſſit Qui [g] יצא

8 [h] שֶׁהִכָּה בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם מֵאָדָם עַד־

tui medio in prodigia & ſigna Miſit .iumentum [h] נכה

9 בְּהֵמָה׃ שָׁלַח [i] אוֹתֹת וּמֹפְתִים בְּתוֹכֵכִי [i] אות

percuſſit Qui .eius ſeruos omnes in & ,Paroh in :Ægypte

10 מִצְרָיִם בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו׃ שֶׁהִכָּה

.fortes reges occidit & :multas gentes

גּוֹיִם [k] רַבִּים וְהָרַג מְלָכִים עֲצוּמִים׃

:Baſan regem Hogh & ,Emoræum regem Sichon [k] רבב

11 לְסִיחוֹן ׀ מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן

corum terram dedit Et .Chenahan. regna omnia &

ולכל ממלכות כנען׃ ונתן ארצם 12

Domine .suo populo Israel hæreditatem ,hæreditatem

נחלה נחלה לישראל עמו׃ יהוה 13

generatione in tua memoria Domine :seculum in tuum nomen

ᵃ דור שמך לעולם יהוה זכרך ᵃ לדר

:suo populo Dominus faciet iudicium Quia .generationem &

ודר׃ כי־ידין יהוה עמו 14

ignoscet. ,gentium *Dolores* .*pœnitentia ducetur* suis seruis *super* &

Simulachra ועל־עבדיו יתנחם׃ עצבי הגוים 15

*est ,eis * Os .hominis manuum opus :aurum & ,argentum

כסף וזהב מעשה ידי אדם׃ פה להם 16

† sunt .videbunt non & ,eis † oculi :loquentur non &

ᵇ ראה ולא ידברו עינים להם ולא ᵇ יראו׃

§ sunt spiritus est non etiam :auscultabunt non & ,eis § Aures

אזנים להם ולא יאזינו אף אין־יש־רוח 17

‡ & qui omnis ‡ ,ea facientes sint ipsa Sicut .ipsorum ore in

ᶜ בפה ᵈ עשה ᶜ בפיהם׃ כמוהם יהיו ᵈ עשיהם כל אשר־ 18

* fidit :Domino benedicite Israel *Domus* § .eis *in* *fidens* *

§ Familiæ בטח בהם׃ בית ישראל ברכו את־יהוה 19

† familiæ Leui *Domus* ‖ .Domino benedicite Aharon *domus* †

‖ Familiæ בית אהרן ברכו את־יהוה׃ בית הלוי 20

qui timetis benedicite Dominum *timentes* :Domino benedicite

ברכו את־יהוה יראי יהוה ברכו את־

qui habitat in *habitans* :Sion ex Dominus Benedictus .Domino

יהוה׃ ברוך יהוה מציון שכן 21

* *Laudate Dominum.* .Iah-Hallelu * .Ierusalaim

ירושלם הללו־יה׃

PSAL. CXXXVI. קלו

seculum in quoniam :bonus quoniam Domino Confitemini

ᵉ ידה ᵉ הודו ליהוה כי־טוב כי לעולם 1

quoniam :deorum Deo Confitemini .eius misericordia

חסדו׃ הודו לאלהי האלהים כי 2

Domino Confitemini .eius misericordia seculum in

לעולם חסדו׃ הודו לאדני 3

Facienti .eius misericordia seculum in quoniã ,dominorum Et qui fecit

הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְעֹשֵׂה 4

.eius misericordia seculum in quoniam *:soli* magna mirabilia solus:

נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

seculum in quoniam :intelligentia in cælos *Facienti* Et qui fecit

לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם [f] בִּתְבוּנָה כִּי לְעוֹלָם 5 [f] בִּין

:aquas super terram *Expandenti* .eius misericordia Et qui exten-dit

חַסְדּוֹ׃ לְרֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם 6

luminaria *Facienti* .eius misericordia seculum in quoniam Et qui fecit

כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ לְעֹשֵׂה אוֹרִים 7

.eius misericordia seculum in quoniam :magna

גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

seculum in quoniam :die in dominium ad Solem

אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם 8

dominia ad stellas & Lunam .eius misericordia

חַסְדּוֹ׃ אֶת־הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמֶמְשְׁלוֹת 9

.eius misericordia seculum in quoniam :nocte in

בַּלָּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ || Et qui per-cussit

seculum in quoniã :eorũ primogenitis *in* * Ægyptũ *Percutienti* || * cum

לְמַכֵּה מִצְרַיִם [g] בִּבְכוֹרֵיהֶם כִּי לְעוֹלָם 10 [g] נָכָה

:eorum medio de Israel eduxit ‡ Et .eius misericordia ‡ qui

חַסְדּוֹ׃ [h] וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם 11 [h] יָצָא

,forti manu In .eius misericordia seculum in quoniam

כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ בְּיָד חֲזָקָה 12

.eius misericordia seculum in quoniam :extento brachio in & [i] נָטָה

וּבִזְרוֹעַ [i] נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ | Et qui diuisit

seculum in quoniam :diuisiones in Suph ‡ mare *Scindenti* | ‡ *carectosum*

לְגֹזֵר יַם־סוּף לִגְזָרִים כִּי לְעוֹלָם 13 ‡ per

:eius medium *in* ‡ Israel fecit transire Et .eius misericordia

חַסְדּוֹ׃ וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ 14

,Parhoh excussit Et .eius misericordia seculum in quoniam

כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וְנִעֵר פַּרְעֹה 15 * exercitum

.eius misericordia seculũ in quoniã :Suph ||mare in eius *virtute* * & || *carectosum:* †Qui ambula-re fecit

וְחֵילוֹ בְיַם־סוּף כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

seculum in quoniam *.deserto in* ‡ suum populum *Deducenti* † ‡ per desertũ:

לְמוֹלִיךְ [k] עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי לְעוֹלָם 16 [k] יָלַךְ

Et qui percuſſit — quoniam :magnos reges *Percutienti* ‡ .eius miſericordia

17 חסדו׃ למכה מלכים גדלים כי

:fortes reges occidit Et .eius miſericordia ſeculum in

18 לעולם חסדו׃ ויהרג מלכים אדירים

.eius miſericordia ſeculum in quoniam

כי לעולם חסדו׃

ſeculum in quoniam :Emorræum regem Sichon

19 לסיחון מלך האמרי כי לעולם

ſeculum in quoniam ,Baſan regem Hogh Et .eius miſericordia

20 חסדו׃ ולעוג מלך הבשן כי לעולם

:hæreditatem in eorum terram dedit Et .eius miſericordia

21 חסדו׃ ונתן ארצם לנחלה

Hæreditatem .eius miſericordia ſeculum in quoniam

22 כי לעולם חסדו׃ נחלה

.eius miſericordia ſeculum in quoniam :ſuo ſeruo Iſrael

לישראל עבדו כי לעולם חסדו׃

ſeculum in quoniã :noſtri fuit memor noſtra humilitate in Qui

23 שבשפלנו זכר לנו כי לעולם

[l] צור — quoniã :noſtris hoſtibus ab nos redemit Et .eius miſericordia

Qui dat — 24 חסדו׃ ויפרקנו [l]מצרינו כי

:carni omni panem *Dans* .eius miſericordia ſeculum in

25 לעולם חסדו׃ נתן לחם לכל־בשר

[m] ידה — Deo Confitemini .eius miſericordia ſeculum in quoniam

26 כי לעולם חסדו׃ [m]הודו לאל

Iuxta — .eius miſericordia ſeculum in quoniam :cæli

[n] בכה — השמים כי לעולם חסדו׃

dum recordaremur

PSAL. CXXXVII. קלז

†poſtulauerũt à nobis, qui captiuos duxerunt — :fleuimus etiam ;ſedimus ibi Babel flumina *Super*

1 על־נהרות בבל שם ישבנו גם[n]־בכינו

:eius medio in ſalices Super .Sion *nos recordando in*

[o] תלה — 2 בזכרנו את־ציון׃ על־ערבים בתוכה

* vt diceremus ❦ citharis ſuſpenſis verba lætitiæ: — *;nos petierunt* † ibi Quia .noſtras citharas ſuſpendimus

3 [o]תלינו כנרותינו׃ כי שם שאלונו

:lætitiam noſtros vlulatus ❦ & ,cantici verba * ,nos *captiuantes*

[p] שבה — [p]שובינו דברי־שיר ותוללינו שמחה

cantabimus Quomodo .Siion cantico de nobis cantate

4 [q]שירו לנו משיר ציון׃ איך נשיר — [q] שור

?alienigenæ *humum super* ‖ Domini canticum — ‖ in terra

את־שיר־יהוה על אדמת נכר׃

.mea dextera * obliuiscatur :Ierusalaim tui fuero oblitus Si — * mei

5 אם־אשכחך ירושלם תשכח ימיני׃

:tui meminero non si ,meo palato mea lingua Adhæreat

6 תדבק לשוני [r]לחכי אם־לא אזכרכי — [r] חכך

capite *super* † Ierusalaim fecero ascendere non si — † in

אם־לא אעלה את־ירושלם על־ראש

dici Edom filiorum Domine Recordare .meæ lætitiæ

7 שמחתי׃ זכר יהוה לבני אדום את יום

ad vsque discooperite,Discooperite *:dicentium* ‡ ,Ierusalaim — ‡ qui dicunt

ירושלם האמרים [s]ערו ערו עד — [s] ערה

beatitudines ‡ ,vastata Babel Filia .ea in fundamentum — ‡ beatus

8 היסוד בה׃ בת־בבל השדודה אשרי

.nobis retribuisti quam ,tuam retributionem tibi retribuet qui

שישלם־לך את־גמולך שגמלת לנו׃

tuos paruulos allidet & ,apprehendet qui *Beatitudines* — Beatus

9 אשרי שיאחז ונפץ את־עולליך

.petram ad

אל־הסלע׃

PSAL. CXXXVIII. קלח

coram :meo corde toto in tibi Confitebor .Dauid Ipsi — [t] ידה

1 לדוד [t]אודך בכל־לבי נגד — ‡ angelis

templum ad * me Incuruabo .tibi canam *Diuis* ‡ — * templo

2 אלהים אזמרך׃ [u]אשתחוה אל־היכל — [u] שחה

,tua misericordia super tuo nomini confitebor & ,tuæ sanctitatis

קדשך ואודה את־שמך על־חסדך — [x] אמן

omnia super magnificasti quoniam :tua veritate super & — ‖ &

ועל־[x]אמתך כי־הגדלת על־כל־ — † qua

,‡ inuocaui † die In .tuum eloquium ‖ ,tuum nomen — ‡ ie:

3 שמך אמרתך׃ ביום קראתי — † roborasti

.fortitudine *mea anima* * in me *roborabis* † :me exaudisti & — * animæ meæ

[y]ותענני תרהבני בנפשי עז׃ — [y] ענה

quia :terræ reges omnes Domine tibi Confiteantur
יודוך יהוה כל־מלכי־ארץ כי־ 4
:Domini viis in cantent Et .tui oris eloquia audierunt
שמעו אמרי־פיך : ᵃוישירו בדרכי יהוה ᵃשיר 5
* est excelsus Quoniam .Domini gloria* magna quoniam
כי גדול כבוד יהוה : כי־ᵇרם ᵇרום 6
|| excelsus .cognoscet longinquo à *altum* || videbit humilem & Dominus
יהוה ושפל יראה וגבה ממרחק יידע :
† medio .me viuificabis angustiæ *interiori* † in ambulauero Si
אם־אלך בקרב צרה תחיני 7
iram ;tuam manum mittes meorum inimicorum *nasum* super
על אף איבי תשלח ידך
retribuet ,me pro *perficiet* Dominus .tua dextera me seruabit &
ᶜותושיעני ימינך : יהוה יגמר בעדי ᶜישע 8
opus tuarum manuum *facta* :seculum in tua misericordia ,Domine
יהוה חסדך לעולם מעשי ידיך
dimittas ne
אל־תרף :

* psalmus.
|| sessionem meam, & resurrectionem meam:

PSAL. CXXXIX. קלט

,me inuestigasti Domine .*cantus* * Dauid ipsi Victori
למנצח לדוד מזמור יהוה חקרתני 1
ᵈרעה
:*meum resurgere &* ,*meum sedere* || cognouisti Tu .cognouisti &
† omnes vias meas intellexisti.
ותדע : אתה ידעת שבתי וקומי 2
‡ est
meam Semitam .longè à meam cogitationem intellexisti
ᵉזרה ᶠמלל
בנתה ᵈלרעי מרחוק : ארחי 3
assueuisti meis viis omnibus † & :ventilasti meum acubitum &
ᵍצור ʰשות
ורבעי ᵉזרית וכל־דרכי הסכנתה :
‡ manum
* Mirabilior est
nosti tu Domine ecce :mea lingua in sermo ‡ non Quia
כי אין ᶠמלה בלשוני הן יהוה ידעת 4
ᶦכפף ᵏידע
posuisti & :me formasti manè & ,Retro .ipsum totum
פליאה
כלה : אחור וקדם ᵍצרתני ʰותשת 5
;me *præ* scientia *Mirabilis* * .tuam *volam* ‡ me super
ק
עלי ᶦכפכה : פלאיה ᵏדעת ממני 6
|| eã attingere :tuo spiritu à ibo Quò .*ei* || potero non ,est excelsa
נשגבה לא־אוכל לה : אנה אלך מרוחך 7

cælos ascendero Si :fugiam *tuis faciebus* ‡ à quò &

וְאָנָה מִפָּנֶיךָ אֶבְרָח׃ אִם־[l]אֶסַּק שָׁמַיִם 8

.† tu ecce ,*infernum* ‖ fecero stratum * & :*tu* ‡ ibi

שָׁם אָתָּה [m]וְאַצִּיעָה שְׁאוֹל הִנֶּךָּ׃

nouissimo in habitauero :*aurora* ‡ pennas assumpsero ‡

אֶשָּׂא כַנְפֵי־שָׁחַר אֶשְׁכְּנָה בְּאַחֲרִית 9

me tenebit & ,me ducet tua manus ibi Etiam :*Maris* *

יָם׃ גַּם־שָׁם יָדְךָ [o]תַנְחֵנִי וְתֹאחֲזֵנִי 10

:me *occultabit tenebra* † Veruntamen :dixero ‖ Et .tua dextera

יְמִינֶךָ׃ וָאֹמַר אַךְ־חֹשֶׁךְ [p]יְשׁוּפֵנִי 11

obscurabit non tenebrositas ‡ Etiam .me circa *lux* ‡ nox &

וְלַיְלָה אוֹר בַּעֲדֵנִי׃ גַּם־חֹשֶׁךְ לֹא־יַחְשִׁיךְ 12

.*lux sicut* ,*tenebrositas sicut* * :lucebit dies sicut nox & ,te à

מִמֶּךָ וְלַיְלָה כַּיּוֹם יָאִיר כַּחֲשֵׁיכָה כָּאוֹרָה׃

vtero in me texisti :meos renes possedisti tu Quia

כִּי־אַתָּה [q]קָנִיתָ כִלְיֹתָי [r]תְּסֻכֵּנִי בְּבֶטֶן 13

† terribilibus quod *super* ‖ tibi Confitebor .meæ matris

אִמִּי׃ אוֹדְךָ עַל כִּי [s]נוֹרָאוֹת 14

mea anima & :tuis operibus mirabilibus sum mirificatus

נִפְלֵיתִי נִפְלָאִים מַעֲשֶׂיךָ וְנַפְשִׁי

,te à meum corpus fuit occultum Non .valde *cognoscens* ‡

יֹדַעַת מְאֹד׃ לֹא־נִכְחַד עָצְמִי מִמֶּךָּ 15

imis in sum compactus variè ‡ :occulto in fui factus quando

אֲשֶׁר־[t]עֻשֵּׂיתִי בַסֵּתֶר רֻקַּמְתִּי בְּתַחְתִּיּוֹת

super ‖ & ,tui oculi viderunt meum *Informe* * .terræ

אָרֶץ׃ גָּלְמִי רָאוּ עֵינֶיךָ וְעַל־ 16

vnum non & ‡ :sunt formata dies *scribentur* † *ipsa* omnia tuo libro

סִפְרְךָ כֻּלָּם יִכָּתֵבוּ יָמִים יֻצָּרוּ וְלֹא אֶחָד

tuæ cogitationes fuerunt pretiosę quam mihi Et .*eis in*

בָּהֶם׃ וְלִי מַה־יָּקְרוּ [u]רֵעֶיךָ 17

:eatum *capita* ‡ inualuerunt quàm :Deus

אֵל מֶה עָצְמוּ רָאשֵׁיהֶם׃

,*euigilaui* ‖ :multiplicabuntur arena prę * ,eas Dinumerabo

אֶסְפְּרֵם מֵחוֹל [x]יִרְבּוּן הֱקִיצֹתִי 18

:impium Deus occideris Si .† tecum ego adhuc &

וְעוֹדִי עִמָּךְ׃ אִם־תִּקְטֹל אֱלוֹהַּ רָשָׁע 19

‡ facie tua
‡ es: * si
‖ in inferno
† es.
[l] נסק [m] יצע
‡ Si
‡ luciferi:&
[n] נשא
* occidentis.
‖ si
† tenebræ occultabunt
[o] נחה [p] שוף
‡ radiabit
‡ tenebræ non occultabunt aliquid
* tenebræ sicut lux, & lux sicut tenebræ.
[q] קנה [r] סכך
‖ eo
† multis
[s] ירא
‡ cognoscit
‡ quando
[t] עשה
* Embrionem
‖ in
† scripta erāt: quæ per
‡ cùm adhuc nullum eorū extaret.
[u] רעה
‡ summæ
* &
‖ excitaui mihi molestiam, tamen † sum:
[x] רבה

‡ ſanguinolẽtos: — te dicent ‡ Qui me à recedite :ſanguinum ‡ viros &

‡ dixerunt cõtra te abominationem: — 20 ואנשי דמים סורו מני: אשר [a]ימרוך

Nonne .tui hoſtes * vanum in aſſumpſerunt :nefas in

* nomen tuũ — 21 [b]למזמה נשוא לשוא עריך: הלוא

[a]אמר [b]זמם — te in inſurgentes in ‖ & :habebo odio Domine te habentes odio

‖ contra inimicos tuos — משנאיך יהוה אשנא [c]ובתקוממיך

inimicos in ;illos odi odij Perfectione † :afficiar tædio

[c]קום — 22 אתקוטט: תכלית שנאה שנאתים לאויבים

† Perfecto odio — meum cor ſcito & ,Deus me Inueſtiga .mihi fuerunt

‡ pro inimicis — 23 היו לי: [d]חקרני אל ודע לבבי

[d]היה — via ſi vide Et .meas cogitationes ſcito & ,me proba

24 בחנני ודע שרעפי: וראה אם דרך

‡ irritationis * eſt ‖ per † ſempiternã. — ſeculi † viam in ‖ me duc & ; * me in dolorũ ‡

עצב בי [e]ונחני בדרך עולם:

[e]נחה

PSAL. CXL. קם

pſalmus — Domine me Eripe .Dauid ipſi cantus Victori

1 למנצח מזמור לדוד: חלצני יהוה

habente iniquitates cuſtodi — .me cuſtodies iniquitatum viro à :malo homine ab

2 מאדם [f]רע מאיש חמסים תנצרני:

[f]רוע — congregabunt † die omni ,corde in mala cogitauerunt Qui

† congregabunt — 3 אשר חשבו רעות בלב כל־יום יגורו

venenum ;ſerpens ſicut ſuam linguam Acuerunt .bella

4 מלחמות: שננו לשונם כמו־נחש חמת

‡ in — Domine me Cuſtodi .Selah ,eorum labiis ſub ‡ ,aſpidis

5 עכשוב תחת שפתימו סלה: שמרני יהוה

‡ habente iniquitates cuſtodi — qui :me cuſtodies iniquitatum * viro à ,impij manibus à

מידי רשע מאיש חמסים תנצרני אשר

[g]גאה — .meos pedes impellere cogitauerunt

חשבו לדחות פעמי:

in loco ſemitæ: — extenderunt funibus & ,mihi laqueum ſuperbi Abſconderunt

[h]שות — 6 טמנו־[g]גאים פח לי וחבלים פרשו

† es — .Selah ,mihi poſuerunt laqueos :orbitæ manum ad rete

רשת ליד־מעגל מקשים [h]שתו־לי סלה:

Domine auſculta :tu † meus Deus :Domino Dixi

7 אמרתי ליהוה אלי אתה האזינה יהוה

fortitudo ,Domine Domine .meatum deprecationum vocē
8 עז [i] אדני יהוה תחנוני: קול
.armaturæ ‡ die in meum caput operuiſti ‡ :meæ ſalutis
ישועתי [k] סכותה לראשי ביום נשק:
eius malam cogitationem ;impij * deſideria Domine tradas Ne
9 זממו [l] מאויי רשע יהוה אל־תתן
:me circundantium Caput .Selah ,ſe exaltabunt ,proueh as || ne
10 [n] מסבי [m] אל־תפק ירומו סלה: ראש
eos ſuper Declinabunt .eos operiet eorum labiorum labor †
11 עליהם [p] ימוטו [o] יכסומו: עמל שפתימו
ne :profundas foueas in ,eos faciet cadere ignem in ,prunæ
בל־ במהמרות [q] יפלם באש גחלים
vir ‡ ,terra in firmabitur non linguæ Vir .reſurgant
12 איש בארץ בל־יכון איש לשון יקומו:
.impulſiones ad ‡ ipſum venabitur :malus rapinæ
[r] למדחפת: רע יצודנו חמס
iudicium :afflicti * iudicium Dominus faciet quòd Noui
13 [s] משפט עני דין יהוה כי־יעשה ידעתי
:tuo nomini confitebuntur iuſti Veruntamen .mendicorum
14 לשמך [t] יודו צדיקים אך אביונים:
.tuis faciebus || cum recti habitabunt
ישבו ישרים את־פניך:

PSAL. CXLI. קמא

feſtina ;te inuocaui ‡ Domine .Dauid ipſi Cantus
1 חושה קראתיך יהוה לדוד מזמור
.te ad me clamando in ‡ meam vocem auſculta :me ad
לי האזינה קולי בקראי־לך:
eleuatio :tuas facies ad || ſuffimentum * mea oratio Firmetur
2 משאת [x] לפניך קטרת [u] תפלתי תכון
Domine Pone .veſperæ munus ‡ mearum volarum †
3 שיתה יהוה מנחת־ערב: [y] כפי
.meorum labiorum ianua ſuper ‡ cuſtodi :meo ori cuſtodiam
שפתי על־דל נצרה לפי שמרה
moliendum ad malum verbum * ad meum cor inclines Ne
4 להתעולל רע לדבר לבי [z] אל־תט

עז [i]
‡ operi
‡ armorum.
סכך [k]
*ſua impio:
[l] פוק [m] אוה
|| perficias,ne exaltet
סבב [n]
† mendacium.
יכסימו
ק
ימוטו
ק
[o] כסה [p] מוט
‡ nec
‡ hæc res ad præcipitia
[q] נפל [r] רוע
*pauperis:
[s] ענה [t] ידה
vultu tuo.
‡ clamaui ad
‡ cùm clamauero
* ſicut
|| in conſpectu tuo
[u] פלל [x] נשא
† manuum
‡ ſit vt ſacrificium veſpertinum.
‡ oſtium
* rem malam ad faciendum
[y] כפף [z] נטה

opera | :iniquitatem operantibus viris cum impietate in *studia*

עלילות בְּרֶשַׁע אֶת־אִישִׁים פֹּעֲלֵי־אָוֶן

† cibum volu- ptatum | iustus me *malleo* Percutiat :eorum *deliciis in* † comedam non &

ובל־אֶלְחַם בְּמַנְעַמֵּיהֶם: יֶהֶלְמֵנִי צַדִּיק 5

‡ in | frangat ne *capitis* * oleum ,me increpet & ,misericordia ‡

* præcipuum

נוא [a] | חֶסֶד וְיוֹכִיחֵנִי שֶׁמֶן רֹאשׁ אַל־[a]יָנִי

§ ast, vt erunt mea | .eorum malis *in* ,§ mea oratio & ,adhuc quoniam :meum caput

רֹאשִׁי כִּי־עוֹד וּתְפִלָּתִי בְּרָעוֹתֵיהֶם:

‖ Derelicti | mea verba audient & :eorũ iudices *petræ manu* * in sunt *Dimissi* ‖

* locis petrosis

נִשְׁמְטוּ בִידֵי־סֶלַע שֹׁפְטֵיהֶם וְשָׁמְעוּ אֲמָרַי 6

″ dulcuerunt. | :terra in † findens & ,scindens Sicut .*fuerunt iucunda* ″ quoniã

† ligna

כִּי נָעֵמוּ: כְּמוֹ פֹלֵחַ וּבֹקֵעַ בָּאָרֶץ 7

te ad Quia .sepulchri ore in nostra ossa sunt dispersa

נִפְזְרוּ עֲצָמֵינוּ לְפִי שְׁאוֹל: כִּי אֵלֶיךָ 8

חסה [b] | effundas ne ,speraui te in ;mei oculi Domine Domine

ערה [c] | יְהוִה אֲדֹנָי עֵינָי בְּכָה [b]חָסִיתִי אַל־[c]תְּעַר

tetenderunt † ,laquei *manibus* * a me Custodi .meam animã

* locis

† quẽ ad illaqueandum

נַפְשִׁי: שָׁמְרֵנִי מִידֵי [d]פַח יָקְשׁוּ 9

פוח [d] | :iniquitatem operantium tendiculis ‡ & ,mihi

לִי וּמֹקְשׁוֹת פֹּעֲלֵי אָוֶן:

‡ à | .*transeam donec* § ego simul ;impij eius retiacula in Cadent

§ in seculum transibo.

[e]יִפְּלוּ בְמַכְמֹרָיו רְשָׁעִים יַחַד אָנֹכִי עַד־אֶעֱבוֹר: 10

נפר [e]

PSAL. CLXII. קמב

† Intellectus

‖ cùm esset | .oratio spelunca in *ipsum existend oin* ‖ Dauidi ipsi *Maschil* †

היר [f] | מַשְׂכִּיל לְדָוִד [f]בִּהְיוֹתוֹ בַמְּעָרָה תְפִלָּה: 1

ad mea voce :clamabo Dominum ad mea Voce

קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶזְעָק קוֹלִי אֶל־ 2

in cõspectu eius orationem | :meã *meditationem eius facies ad* Effundam .deprecabor Dominũ

שוח [g] צור [h] | יְהוָה אֶתְחַנָּן: אֶשְׁפֹּךְ לְפָנָיו [g]שִׂיחִי 3

* in conspectu | *se inuoluendo In* ‡ .annunciabo eius *facies ad* * meam angustiam

‡ Cùm defecerit in

[h]צָרָתִי לְפָנָיו אַגִּיד: בְּהִתְעַטֵּף 4

via in meam semitam cognouisti tu & ,meus spiritus me *super*

עָלַי רוּחִי וְאַתָּה יָדַעְתָּ נְתִיבָתִי בְּאֹרַח־

.mihi laqueum absconderunt ;ambulabam qua

פוח [i] | זוּ אֲהַלֵּךְ טָמְנוּ [i]פַח לִי:

periit ;cognoscens ‖me* non & ,vide ‡ & ,dexteram Respice †
הַבֵּיט יָמִין ׀ וּרְאֵה וְאֵין־לִי ׀ מַכִּיר אָבַד [k] [l]
.meam animam quærens ‡ non :me à refugium *
מָנוֹס מִמֶּנִּי אֵין דּוֹרֵשׁ לְנַפְשִׁי׃
mea portio :mea spes ‖ Tu ,dixi ,Domine te ad Clamaui
6 זָעַקְתִּי אֵלֶיךָ יְהוָה אָמַרְתִּי אַתָּה [m] מַחְסִי חֶלְקִי
quia :meum præconium † ad Intende .viuentium terra in
7 בְּאֶרֶץ הַחַיִּים׃ הַקְשִׁיבָה ׀ אֶל־[n] רִנָּתִי כִּי־
quoniam :me persequentibus à me erue ,valde sum attenuatus
[o] דַלּוֹתִי מְאֹד [p] הַצִּילֵנִי מֵרֹדְפַי כִּי
meã animam clausura de Educ .me præ fuerũt * robustiores
8 אָמְצוּ מִמֶּנִּי׃ [q] הוֹצִיאָה מִמַּסְגֵּר ׀ נַפְשִׁי
cùm :iusti coronabunt me in :tuum nomen laudandum ad
[r] לְהוֹדוֹת אֶת־שְׁמֶךָ בִּי יַכְתִּרוּ צַדִּיקִים כִּי
.me super ‡ retribueris
תִגְמֹל עָלָי׃

† Dum aspicio ad ‡ video, * est qui ‖ agnoscat;
[k] נבט [l] נכר
* fuga ‡ est qui quærat ‖ es
[m] חסה
† clamorem
[n] רנן
[o] דלל [p] נצל
* sunt
[q] יצא
[r] ידה
‡ mihi.

PSAL. CXLIII. קמג

,meam orationem audi Domine .Dauid ipsi Cantus
1 מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה ׀ שְׁמַע [s] תְּפִלָּתִי
,me exaudi tua veritate in :meas deprecationes ad ausculta
הַאֲזִינָה אֶל־תַּחֲנוּנַי בֶּאֱמֻנָתְךָ [t] עֲנֵנִי
:tuo seruo cum iudicium in venias ne Et .tua iustitia in ‡
2 בְּצִדְקָתֶךָ׃ וְאַל־תָּבוֹא בְמִשְׁפָּט אֶת־עַבְדֶּךָ
Quia .viuens omnis tuas facies ad erit iustus * non quia
3 כִּי לֹא־יִצְדַּק לְפָנֶיךָ כָל־[u] חָי׃ כִּי־
:meã vitam terrã ad contudit ‖ .meã animam inimicus est persecutus
רָדַף אוֹיֵב ׀ נַפְשִׁי דִּכָּא לָאָרֶץ חַיָּתִי
se inuoluit "Et .seculi mortuos sicut ,obscuris in me fecit habitare
4 הוֹשִׁיבַנִי בְמַחֲשַׁכִּים [x] כְּמֵתֵי עוֹלָם׃ וַתִּתְעַטֵּף
.meum cor desolabitur mei medio in ;meus spiritus me super
עָלַי רוּחִי בְּתוֹכִי [y] יִשְׁתּוֹמֵם לִבִּי׃
omni in sum meditatus :quondam à dierum sum Recordatus
5 זָכַרְתִּי יָמִים ׀ מִקֶּדֶם [z] הָגִיתִי בְכָל־
.meditabor tuarum manuum opere in :tuo opere
פָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ [a] אֲשׂוֹחֵחַ׃

[s] פלל
deprecationẽ meã : propter veritatẽ tuam
[t] ענה
‡ & propter iustitiã tuam.
* se iustificabit in conspectu tuo
[u] חיה
" confregit
‖ defecit in
[x] מות
[y] שמם
qui fuerunt à principio;
[z] הגה
[a] שוח

sitiens | *lassa* terra sicut mea anima :te ad meas manus Expandi

פרשתי ידי אליך נפשי בארץ־עיפה 6

defecit ,Domine me exaudi Velociter .Selah , tibi

a כלה | לך סלה: מהר ענני יהוה a כלתה 7

* faciem tuam | *comparabor* & † :me à *tuas facies* * abscondas ne :meus spiritus

† ne assimiler | רוחי אל־תסתר פניך ממני ונמשלתי

‡ in sepulchrum. | mane *in* me fac Audire .*cisternam* ‡ descendentibus *cum*

עם־יורדי בור: השמיעני בבקר 8

§ per quam | *qua* § viam me fac scire ,speraui te in quia ;tuam misericordiam

b ידע | חסדך כי־בך בטחתי b הודיעני דרך־זו

me Erue .meam animam leuaui te ad quia :ambulem

c ילך | c אלך כי־אליך נשאתי נפשי: הצילני 9

* tuam perfectionem | me Doce .me abscondi *te* * ad ;Domine meis inimicis ab

d כסה | מאיבי יהוה אליך d כסתי: למדני 10

‖ es | tuus spiritus :meus Deus ‖ tu quia ,tuam voluntatem facere

e עשה | e לעשות f רצונך כי־אתה אלוהי רוחך

tuum nomen Propter .*rectitudinis* † terram in me ducet bonus

f רצה | טובה g תנחני בארץ מישור: למען־שמך 11

† rectam. | angustia de educes *tua iustitia in* * :me viuificabis Domine

g נחה | יהוה h תחייני בצדקתך i תוציא מצרה

* propter iustitiam tuam | ,meos inimicos *excindes tua misericordia in* ‡ Et .meam animam

h חיה i יצא | נפשי: ובחסדך תצמית איבי 12

‡ propter misericordiã tuã disperdes | .§ tuus seruus ego quia :meæ animæ hostes omnes perdes &

§ sum. | והאבדת כל־צררי נפשי כי אני עבדך:

PSAL. CXLIIII. קמד

Fortis meus qui docet prœlium, | *docens mea rupes* Dominus Benedictus .Dauid Ipsi

לדוד ברוך יהוה צורי המלמד 1

. bellum ad meos digitos ,*conflictum* ad meas manus

ידי לקרב אצבעותי למלחמה:

meus liberator & ,mea eleuatio ,mea arx & ,mea Misericordia

חסדי ומצודתי משגבי ומפלטי 2

† qui expandit | meum populum *sternens* † :speraui ipso in & ,meum scutum ,mihi

k חסה * est | לי מגני ובו k חסיתי הרודד עמי

l ידע | l :eum cognouisti & ,homo * quid Domine .me sub

תחתי: יהוה מה־אדם l ותדעהו 3

eſt ſimilis vanitati Homo ?eum reputaſti & ,hominis filius

אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה בֶּן־אֱנוֹשׁ וַתְּחַשְּׁבֵהוּ׃

inclina Domine .tranſiens vmbra ſicut ǂ eius dies ǂ ſunt

5 הַט־ [n]יְהוָה עוֹבֵר׃ [m]כְּצֵל יָמָיו [n]צלל[m] נטה

.fumigabunt & ,montes in tange :deſcendes ‡ & ,tuos cælos ‡ deſcende

וְיֶעֱשָׁנוּ׃ בֶּהָרִים [p]גַּע [o]וְתֵרֵד שָׁמֶיךָ [p]נגע [o]ירד

,tuas ſagittas mitte :eos diſperge fractos & ,fulgur Fulgura

6 חִצֶּיךָ שְׁלַח וּתְפִיצֵם בָּרָק בְּרוֹק

,me redime ,excelſo de tuas manus Mitte .illos diſturbabis * & * interfice

7 [r]פְּצֵנִי מִמָּרוֹם יָדֶיךָ שְׁלַח וּתְהֻמֵּם׃ [q]פצה [r]הים [q]

.alienigenæ ‖ filiorum manu è :multis aquis ex me erue & ‖ alienigenarum.

נֵכָר׃ בְּנֵי מִיַּד רַבִּים מִמַּיִם וְהַצִּילֵנִי [ſ]

,eorum dextera & :mendacium eſt locutum eorum os Quorum [ſ]נצל

8 וִימִינָם שָׁוְא דִּבֶּר פִּיהֶם אֲשֶׁר

Cantabo nouum canticum Deus .falſitatis dextera mendax.

9 אָשִׁירָה חָדָשׁ שִׁיר [ſ]אֱלֹהִים שָׁקֶר׃ יְמִין [ſ]שור

.tibi canam decachordo ,nebel † in ;tibi † pſalterio, in

לָךְ׃ אֲזַמְּרָה עָשׂוֹר בְּנֵבֶל לָךְ

Dauid redimens † ,regibus ſalutem Deus ǂ ǂ Qui dat

10 דָּוִד אֶת־ הַפּוֹצֶה לַמְּלָכִים [t]תְּשׁוּעָה הַנּוֹתֵן † qui redimit

me erue & ,me Redime .malo gladio de ſuum ſeruum [t]ישע

11 וְהַצִּילֵנִי פְּצֵנִי רָעָה׃ מֵחֶרֶב עַבְדּוֹ

eſt locutum eorum os quorum ,alienigenæ ‡ filiorum manu de ‡ alienigenarum,

דִּבֶּר־ [u]פִּיהֶם אֲשֶׁר נֵכָר בְּנֵי־ מִיַּד

.falſitatis * dextera ,eorum dextera & :mendacium [u]פרה

שָׁקֶר׃ יְמִין וִימִינָם שָׁוְא * mendax;

:ſuis adoleſcētiis in grādeſcentes ‖ plātationes ſicut noſtri filij * Vt * ſint

12 בִּנְעוּרֵיהֶם מְגֻדָּלִים כִּנְטִעִים בָּנֵינוּ אֲשֶׁר ‖ auctæ

.templi ſimilitudine † inciſi anguli ſicut noſtræ filiæ † palatij Anguli noſtri pleni ęducentes

הֵיכָל׃ [y]תַּבְנִית מְחֻטָּבוֹת [x]כְּזָוִיּוֹת בְּנוֹתֵינוּ

,ſpeciem ad ſpecie de educentia plena noſtra Penuaria

13 זַן אֶל־ [a]מִזַּן [z]מְפִיקִים מְלֵאִים מְזָוֵינוּ [x]זוה [y]בנה

millia decem parientes ,mille parientes noſtræ pecudes

מְרֻבָּבוֹת מַאֲלִיפוֹת צֹאונֵנוּ [z]פוק [a]זון

.noſtris plateis in

בְּחוּצוֹתֵינוּ׃

ǂ carne
ʒ est sterilis, nec quæ vagetur:
* Beatus populus
‖ est: beatus populus
† est

nec *:egrediens nec ,irruptio* ʒ non ǂ onusti nostri Boues
אַלּוּפֵינוּ מְסֻבָּלִים אֵין פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת וְאֵין 14
:ei ‖ sic cui *populi Beatitates* * ,nostris plateis in clamor
צְוָחָה בִּרְחֹבֹתֵינוּ׃ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ 15
.eius Deus † Dominus cuius *populi beatitudines*
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהוָה אֱלֹהָיו׃

PSAL. CXLV. קמה

:rex meus Deus te Exaltabo .Dauid ipsi Laus
תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ [a] 1
.perpetuum in & ,seculum in tuo nomini benedicam &
וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃
tuum nomen laudabo & :tibi benedicam die omni In
בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ 2

ǂ in
ʒ laudabilis
* est

laudatus ʒ & ,Dominus Magnus .perpetuum & ,seculum in
לְעוֹלָם וָעֶד׃ גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל 3
.inuestigatio * non eius magnitudinis & :valde
מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר׃

narrabit, laudabit
† potentiæ
ǂ res

tuas fortitudines & :tua opera *celebrabit* generationi Generatio
דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ 4
verba † & :tuæ *magnificentiæ* † gloriæ Decorem .annunciabunt
יַגִּידוּ׃ [b] הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי 5

[b] נגד

fortitudinem Et .meditabor tuorum mirabilium
נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה׃ וֶעֱזוּז 6
.eam narrabo tuam magnitudinem & :dicent tuorum terribiliũ
נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדוּלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה׃ [c]

[c] יִרְא
וגדולתך
ק

,eructabunt ʒ tuæ bonitatis multitudinis Memoriam
זֵכֶר רַב־טוּבְךָ [d] יַבִּיעוּ [e] 7
misserator & .Gratiosus *.præconio canent* * tuam iustitiam &
וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ׃ חַנּוּן וְרַחוּם 8

ʒ loquentur
[d] דבר [e] נבע
* laudabunt.
Clemens,
ʃ iurore,
† misericordiæ:

.misericordia magnus & *,naribus* ‖ longus :Dominus
יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד׃
super eius *miserationes* † & :vniuersis Dominus Bonus
טוֹב־יְהוָה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־ 9
omnia Domine tibi Confiteantur .eius opera omnia
כָּל־מַעֲשָׂיו׃ [f] יוֹדוּךָ [g] יְהוָה כָּל־ 10

[f] עשה [g] ידה
* misericordes

.tibi benedicant tui pij * & :tua opera

מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה׃

.loquentur tuam fortitudinem & :dicent tui regni Gloriam

כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ׃

:eius fortitudines *hominis* ‡ filios *faciendum* † scire *Ad* ‖ — ‖ Vt †faciant ‡ hominum

12 [h] לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו — [h] יָדַע

regnum ,tuum Regnum .eius regni decoris gloriam &

13 וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ׃ מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת

,generatione omni in tua dominatio & :seculorum omnium

כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר

:cadentes omnes Dominus *Fulciens* .generatione & — Sustentat

14 וָדֹר׃ סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנֹּפְלִים

.incuruatos omnes *erigens &* erigit

וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים׃

eis *dans* ‡ tu & *sperabunt* † te *ad* ‖ omnium Oculi — ‖ in †speram ‡ das ‡Aperis

15 עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם

,tuam manum *Aperiens* ‡ .suo tempore in eorum escam

16 אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃ פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ

.*voluntate* ‖ viuens omne *saturans* * & — *saturare facis ‖ ad voluntatem

וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־[i]חַי [k]רָצוֹן׃

misericors & :suis viis omnibus in Dominus Iustus

17 צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד — [i]חיה [k]רצה

omnibus Dominus † Propinquus .suis operibus omnibus in — † est

18 בְּכָל־[l]מַעֲשָׂיו׃ קָרוֹב יְהוָה לְכָל־ — [l]עשה

.veritate in eum inuocauerint qui omnibus :eũ inuocantibus

קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ [m]בֶאֱמֶת׃ — [m]אמן

eorum clamorem & :faciet se timentium Voluntatem

19 [n]רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם — [n]רצה

omnes Dominus *Custodiens* .eos faciet seruare & ,audiet — Custodit

20 יִשְׁמַע [o]וְיוֹשִׁיעֵם׃ שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־ — [o]ישע

.faciet disperdere impios omnes & :ipsum diligentes

אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד׃ — [p]הלל

omnis benedicet & ,meum os loquetur Domini Laudem

21 [p]תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר [q]פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־ — [q]פה

.perpetuum † & ,seculum in eius *sanctitatis* ‖ nomini caro — ‖ sancto † in

בְּשַׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃

PSAL. CXLVI. קמו

† *Laudate Dominum.*	.Dominum mea anima Lauda .Iah-Hallelu†	
	הללויה הללי נפשי את־יהוה׃	1
vita mea:	,meo Deo canam *meus vivus* in Dominum Laudabo	
חיי־ [a]	אהללה יהוה [a] בחיי אזמרה לאלהי	2
‡ dum * fuero. ‡ principibus.	hominis filio *in* ,*munificis in* ‖ fidatis Ne .*me* * adhuc *in* ‡	
	בעודי׃ אל־תבטחו בנדיבים בבן־אדם׀	3
† est ‡ Emigrabit ‡ & * ipse	* revertetur ‡ ,eius spiritus *Egredietur* ‡ .salus *ei* † non cui	
ישע [b] יצא [c]	שאין לו [b] תשועה׃ [c] תצא רוחו ישב	4
	.eius cogitationes peribunt illa die in :suam terram in	
עשת [d]	לארמתו ביום ההוא אבדו [d] עשתנתיו׃	
† Beatus est is ‡ est ‡ & cuius * est in	*eius* * spes ‡ *eius* auxilio in ‡ Iahacob Deus cuius *Beatitates* †	
	אשרי׀ שאל יעקב בעזרו שברו	5
‖ Qui fecit ‡ qui custodit	,terram & ,cælos *Faciens* ‖ .suo Deo Domino *super*	
	על־יהוה אלהיו׃ עשה שמים וארץ את־	6
	veritatem *custodiens* ‡ :eis in quæ omnia & ,mare	
	הים ואת־כל־אשר־בם השמר אמת	
‡ Qui facit * qui dat	*dans* * ,afflictis violentia iudicium *Faciens* ‡ .seculum in	
	לעולם׃ עשה משפט׀ לעשוקים נתן	7
‖ soluit	.vinctos *soluens* ‖ Dominus :famelicis panem	
נתר [e]	לחם לרעבים יהוה [e] מתיר אסורים׃	
† aperit oculos cæcorum, ‡ erigit ‡ diligit * custodit	:curuatos *erigens* ‡ Dominus ,*cæcos aperiens* † Dominus	
	יהוה׀ פקח עורים יהוה זקף כפופים	8
	custodien * Dominus .iustos *diligens* ‡ Dominus	
	יהוה אהב צדיקים׃ יהוה׀ שמר את־	9
‖ eleuabit:	impiorum viam & *erigit* ‖ viduam & ,pupillum ,aduenas	
גור [f]	[f] גרים יתום ואלמנה יעודד ודרך רשעים	
	Sion tuus Deus ,seculum in Dominus Regnabit ,subuertet	
	יעות׃ ימלך יהוה׀ לעולם אלהיך ציון	10
† *Laudate Dominum.*	.Iah-Hallelu † generatione & ,generatione in	
דור [g]	[g] לדר ודר הללו־יה׃	

PSAL. CXLVII. קמז

† Dominum, ‡ est	,nostro Deo canere ‡ bonum quoniam ,*Iah* † Laudate	
	הללויה׀ כי־טוב זמרה אלהינו	1

Ierusalaim Ædificans .laus decens ,iucundum ‡ quoniam ‡dulcis, decora est

2 כי־נעים נאוה [h] תהלה : בונה ירושלם

contritos Sanans ‖ .congregabit Israel expulsos * Dominus [h] הללו

3 יהוה נדחי ישראל יכנס : הרופא לשבורי * eiectos ‖ Qui sanat

numerum Numerans ‡ .eorum dolores alligans † & :corde † alligat

4 לב ומחבש לעצבותם : מונה מספר ‡Qui numerat

Magnus .vocabit ‡ nomina eis omnibus :stellarum ‡ vocans

5 לכוכבים לכלם שמות יקרא : גדול

* non eius intelligentiæ :fortitudine multus & ,noster Dominus * est

אדונינו [i] ורב־[k]כח לתבונתו אין [i] רבב [k] כוח

impios humilians † Dominus mansuetos Erigens ‖ .numerus ‖ leuat

6 מספר : מעודד [l] ענוים יהוה משפיל רשעים †humiliat

canite :confessione in Domino Respondete ‡ .terram ad vsque [l] ענה

7 עדי־ארץ : ענו ליהוה [m] בתודה זמרו ‡Canite

.nubibus in cælos Operiens ‡ .cithara in nostro Deo [m] ידה

8 לאלהינו בכנור : המכסה שמים בעבים ‡Qui operit

.herbam montes faciens germinare ‖ :pluuiam terræ parans * * & parat

[n] המכין לארץ מטר המצמיח הרים חציר : ‖qui germinare facit

.clamauerint quum ,coruis ‡ filiis :suum panem ‡ iumento Dans † [n] כון

9 נותן לבהמה לחמה לבני ערב אשר יקראו : † Qui dat ‡ escam suam:

viri coxendicibus in non :volet ‡ equi fortitudinem in Non ‡ coruorum,

10 לא בגבורת הסוס יחפץ לא בשוקי האיש ‡ cōplacebit neque tibias

exspectantes ‖ ;eum timentes Dominus Volens * .volet * Vult

11 ירצה : רוצה יהוה את־יראיו את־המיחלים ‖ sperantes

.eius misericordia in

לחסדו :

tuum Deum lauda :Dominum Ierusalaim Lauda

12 שבחי ירושלם את־יהוה הללי אלהיך

benedixit :tuarum portarum vectes roborauit Quoniam .Sion

13 ציון : כי־חזק בריחי שעריך ברך

:pacem tuum terminum Ponent .tuo interiori * in tuis filiis * medio tui.

14 בניך בקרבך : [o] השם־גבולך שלום Qui posuit

suum eloquium Mittens † .te faciet saturare triticorum ‖ adipe [o] שום

חלב חטים ישביעך : השלח אמרתו ‖ frumenti

.eius verbum currat ‡ velociter donec :terræ † Qui mittit ‡ currit

ארץ עד־מהרה ירוץ דברו :

Qui dat † spargit.

.sparget † cinerem sicut pruinam :lanam sicut niuem Dans

16 הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר׃

Qui proiicit ‖ coram frigore

eius frigoris facies ad ‖ :buccellas sicut suam glaciem Proiiciens

17 מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים לִפְנֵי [a] קָרָתוֹ

[a] קרר

?stabit quis ,suum verbum Mittet & ea liquefaciet: stabit

18 מִי יַעֲמֹד׃ יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם [b] יַשֵּׁב

[b] נשב

‡ & † Qui annunciat verbum suum

,eius spiritus ‡ fluent .aquæ ‡ Annuncians sua verba

19 רוּחוֹ יִזְּלוּ־מָיִם׃ [c] מַגִּיד דְּבָרוֹ

[c] נגד

:Iahacob ipsi ,sua statuta & sua iudicia .Israeli

לְיַעֲקֹב [d] חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל׃

[d] חקק

† Laudate Dominum.

Non fecit sic omni genti, & iudicia non

20 לֹא עָשָׂה כֵן לְכָל־גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בַּל־

ea cognoscent. † Hallelu-Iah.

יְדָעוּם הַלְלוּ־יָהּ׃

PSAL. CXLVIII. קמח

‖ Laudate Dominum.

‖ Hallelu-Iah. Laudate Dominum de cælis:

1 הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם

laudate eum in excelsis. Laudate eum omnes angeli eius:

2 הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים׃ הַלְלוּהוּ כָל־מַלְאָכָיו

laudate eum omnes exercitus eius. Laudate eum sol

3 הַלְלוּהוּ כָּל־צְבָאָו׃ הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ

Luminosa.

& luna: laudate eum omnes stellæ ‖ lucis: Laudate eum

4 וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל־כּוֹכְבֵי אוֹר׃ הַלְלוּהוּ

† sunt.

cæli cælorum: & aquæ quæ supra cælos †.

שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמָיִם׃

Laudent nomen Domini: quia ipse præcepit,

5 יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא צִוָּה

& creata sunt. Et stare fecit ea in perpetuum in seculum:

6 וְנִבְרָאוּ׃ וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם

statutum dedit, & non transibit. Laudate Dominum

7 חָק־נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר׃ הַלְלוּ אֶת־יְהוָה

de terra dracones, & omnes voragines.

מִן־הָאָרֶץ תַּנִּינִים וְכָל־תְּהֹמוֹת׃

faciens turbinis ventus :vapor & ,nix ,grando & ,Ignis

8 אש וברד שלג וקיטור רוח סערה עשה

,*fructus lignum* :colles omnes & ,Montes .eius verbum — arbor fructi-fera,

9 דברו : ההרים וכל גבעות עץ [e] פרי — [e] פרה

reptile :iumentum omne & ,Beſtia .cedri omnes &

10 וכל ארזים : החיה וכל בהמה רמש

:populi omnes & ,terræ Reges .*pennæ* auis & — alata.

11 וצפור כנף : מלכי ארץ וכל לאמים

etiam & Iuuenes .terræ iudices omnes & principes

12 [f] שרים וכל שפטי ארץ : בחורים וגם — [f] שור

Laudent .iunioribus cum ſenes :virgines

13 בתולות זקנים עם נערים : יהללו את

:ſolius eius nomen eſt exaltatum quia Domini nomen

שם יהוה כי נשגב שמו לבדו

.cælum & terram ſuper eius *magnificentia* — gloria

הודו על ארץ ושמים :

,eius *piis* omnibus laus :ſuo populo cornu exaltauit Et — miſericordi-bus

14 [g] וירם קרן לעמו [h] תהלה לכל חסידיו — [g] רום

. Iah-Hallelu ,ei propinquo populo ,Iſrael filiis

לבני ישראל עם קרבו הללו יה : — [h] הלל

PSAL. CXLIX. קמט

:nouum canticum Domino Cantate .Iah-Hallelu † — † *Laudate Dominum.*

1 הללו יה שירו ליהוה שיר חדש

Iſrael Lætetur .piorum *cœtu* ‡ in eius laus — ‡ congrega-tione

2 תהלתו בקהל חסידים : ישמח ישראל

. ſuo rege in exultent Sion filij § :ſuo factore in — § &

[i] בעשיו בני ציון [k] יגילו במלכם : — [i] עשה [k] גול

cithara & ,tympano in :choro in eius nomen Laudent

3 יהללו שמו במחול בתף וכנור

:ſuo populo in Dominus complacebit Quia .ei canant

4 יזמרו לו : כי רוצה יהוה בעמו

.ſalute in humiles glorificabit

יפאר [l] ענוים בישועה : — [l] ענה

laudabunt in

super præconizabunt :gloria in misericordes Exultabunt

יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ עַל־ 5

eorum gutture in Dei Exaltationes . suis cubilibus

מִשְׁכְּבוֹתָם׃ רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם 6

† anceps
‖ manibus

[m] פֶּה

.eorum *manu* ‖ in *acierum* † gladius &

וְחֶרֶב [m] פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם׃

increpationes :gentibus in vindictam faciendum Ad

לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכֵחוֹת 7

:compedibus in eorum reges alligandum Ad . populis in

בַּלְאֻמִּים׃ לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִּים 8

§ nobiles
‡ vinculis ferreis.
† erit

.*ferri compedibus* ‡ in eorum *inclytos* § &

וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל׃

† hic decor :scriptum iudicium eis in faciendum Ad

[n] לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט כָּתוּב הָדָר הוּא 9

[n] עָשָׂה
‖ misericordibus
* *Laudate Dominum.*

. Iah--Hallelu * ,suis *piis* ‖ omnibus

לְכָל־חֲסִידָיו הַלְלוּ־יָהּ׃

PSAL. CL. קנ

:eius sanctitate in Deum Laudate . Iah-Hallelu

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ 1

firmamento

[o] עָז

.eius fortitudinis *expansione* in eum laudate

הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ [o] עֻזּוֹ׃

eum laudate :eius fortitudinibus in eum Laudate

הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ 2

In multitudine

[p] רֹבַב

.eius magnitudinis *multitudinem secundum*

[p] כְּרֹב גֻּדְלוֹ׃

,nebel in eum laudate :buccinæ clangore in eum Laudate

הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל 3

. cithara &

וְכִנּוֹר׃

eum laudate :choro & ,tympano in eum Laudate

[q] תֹּף הַלְלוּהוּ בְתֹף [q] וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ 4

.organo & ,chordis in

בְּמִנִּים וְעוּגָב׃

eum laudate :*auditus* † cymbalis in, eum Laudate

5 הַלְלוּהוּ שָׁמַע בְּצִלְצְלֵי הַלְלוּהוּ

.*ouationis* ‖ cymbalis in

בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה:

.Iah-Hallelu ,*Iah* *laudabit* *halitus* Omnis

6 כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּ־יָהּ:

† ſonoris: ‖ altè ſonantibus. ſpiritus laudet Dominum.

Finis libri Pſalmorum.

תם ספר תהלים

ספר משלי

LIBER PROVERBIORVM, QVEM HEBRAEI MISLE, ID EST, PARABOLAE, SIVE SIMILITVDINES APPELLANT,

CAPVT I. א

David filij, Selomoh Parabolæ
[a] בָּנָה [a] שְׁלֵי שְׁלֹמֹה [a] בֶן־דָּוִד 1
sciendum Ad .Israel regis
[b] יָדַע [b] לָדַעַת מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ 2
:eruditionem & ,sapientiam
[c] יָסַר [c] וּמוּסָר חָכְמָה
eloquia intelligendum ad
לְהָבִין אִמְרֵי

,iustitiam :intellectus eruditionē suscipiendū ad† .intelligentię †Item

3 בינה : לקחת מוסר השכל צדק

puero ;calliditatē simplicibus dádū Ad rectitudines &,iudiciū &

4 ומשפט ומשרים : [d] לתת לפתאים ערמה לנער [d] נתן

:doctrinam addet & ,sapiens Audiet .versutiam & ,scientiam cogitationem

5 דעת [e] ומזמה : ישמע חכם ויוסף לקח [e] זמם

intelligendum Ad .possidebit solertiæ consilia intelligens &

6 [f] ונבון תחבלות יקנה : להבין [f] בין

.eorum ænigmata & ,sapientium verba facundiam†& ,parabolam † interpretationem.

משל ומליצה דברי חכמים וחידתם :

,sapientiam :scientiæ ‡ principium Domini Timor ‡ est

7 [g] יראת יהוה ראשית דעת חכמה [g] ירא

mi fili Audi .despexerunt stulti eruditionem &

8 ומוסר אוילים [h] בזו : שמע בני [h] בזה vel בוז

.tuæ matris legem dimittas ne & ;tui patris eruditionem

מוסר אביך ואל [i] תטש [k] תורת אמך : [i] נטש [k] ירה

torques & :tuo capiti ipsæ gratiæ copula ‡ Quia ‡ augmentum * erunt

9 כי [l] לוית [m] חן הם לראשך וענקים [l] לוה [m] חנן

ne ,peccatores te pellexerint † si ,mi Fili .tuis gutturibus || gutturi tuo. †incitauerint

10 לגרגרתיך : בני אם יפתוך חטאים אל

insidiemur ,nobiscum Age † ,dixerint Si .velut ‡ ‡acquiescas † Veni

11 [n] תבא : אם יאמרו [o] לכה אתנו נארבה [n] אבה [o] ילך

.gratis innocentem ad* nos abscondamus :sanguini *contra

לדם נצפנה [p] לנקי חנם : [p] נקה

integros & ,viuentes sepulchrum sicut eos Deglutiamus

12 נבלעם כשאול [q] חיים ותמימים [q] חיה

pretiosam substantiam Omnem .cisternam || descendentes sicut || in foueam,

13 כיורדי בור : כל הון יקר

spolio ‡ nostras domos implebimus † :reperiemus † & ‡ spoliis

נמצא נמלא בתינו שלל :

vnum marsupium :nostrum medio in cafere facies tuam Sortem proiice

14 גורלך [r] תפיל בתוכנו כיס אחד [r] נפל

:eis cum via in ambules ne ,mi Fili .nobis omnibus erit

15 יהיה לכלנו : בני אל [s] תלך בדרך אתם [s] ילך

eorum pedes Nam .eorum semita à tuum pedem prohibe semitis

16 מנע רגלך מנתיבתם : כי רגליהם

.sanguinem *effundendum ad festinabunt &* ,current malum ad

לרע ירוצו וימהרו לשפך־דם׃

compotis † omnis oculis in rete *expansum gratis* † Quoniam

17 כי־חנם מזרה הרשת בעיני כל־בעל

abscondent insidiabuntur eorum sanguini ipsi Et .*penna*

18 כנף׃ והם לדמם יארבו יצפנו

concupiscentis * omnis semitæ Sic .eorum *animabus* ‡

19 לנפשתם׃ כן ארחות כל־בצע

.capiet illius *patronorum* ‖ animam ;*lucri concupiscentiam*

בצע את־נפש בעליו [a] יקח׃

.suam vocē dabit plateis in :prædicabit *platea in Sapientiæ* †

20 חכמות בחוץ [b] תרנה ברחבות תתן קולה׃

,portarum ostiis in clamabit tumultuantium capite in

21 בראש [c] המיות יקרא בפתחי שערים

simplices Vsquequo .dicet sua eloquia vrbe in

22 בעיר אמריה תאמר׃ עד־מתי [d] פתים

desiderabunt derisionem derisores :simplicitatem diligetis

תאהבו פתי [e] ולצים לצון חמדו

Conuertemini * :scientiam habebunt odio stulti & :sibi

23 להם וכסילים ישנאו־[f]דעת׃ [g] תשבו

:meum spiritum vobis *eructabo* ‖ En :meam increpationem ad

[h] לתוכחתי הנה [i] אביעה לכם רוחי

,vocaui quòd eo Pro .vos mea verba faciam scire

24 אודיעה דברי אתכם׃ יען קראתי

.*attendens* † non & ,meam manum extendi :renuistis &

ותמאנו [k] נטיתי ידי ואין מקשיב׃

meā increpationē & ;meum consilium omne fecistis *feriari* ‡ Et

25 ותפרעו כל־[l]עצתי ותוכחתי

:ridebo *vestro exitio* † in ego Etiam .voluistis non

26 לא [m] אביתם׃ גם־אני באידכם אשחק

veniendo In .*vestrum pauorem veniendo in* * ,subsannabo

27 אלעג בבא פחדכם׃ בבא

turbo veluti *vestrum exitium &* ,*vestrum pauorem* ‖ desolatio sicut

כשואה פחדכם ואידכם כסופה

.*coarctationem &* .*angustiam* ‡ vos super *veniendo in* :*ingruerit* †

יאתה בבא עליכם [n] צרה וצוקה׃

currunt, & festinauit vt effundant
† frustra spargitur
‡ auis,
[t] חנן
† se propter animas
* auare sectātis lucrum
‖ dominorum
[a] לקח
† Sapientia foris
[b] רנן [c] חמה
[d] פתה
[e] לוץ
* Conuertimini
[f] ידע [g] שוב
‖ loquar
[h] יכח [i] נבע
† fuit qui attenderet.
[k] נטה
‡ cessare
[l] יעץ
† contritione vestri
[m] אבה
* cùm venerit timor vester. Cùm venerit inquam ‖ timor vester & contritio vestri
כשואה
‖ ק
† venerit: cùm venerit
‡ tribulatio & angustia.

,me diluculò quærent :exaudiam non & ,me inuocabunt Tunc

28 אז יקראנני ולא אענה ישחרנני

:scientiam odiuerunt quòd * Pro .me inuenient non & * eo

29 ולא ימצאנני: תחת כי־שנאו דעת — n צור

acquieuerunt n Nec .elegerunt non Domini timorem & — || voluerunt consilium meum.

30 ויראת יהוה לא בחרו: לא־אבו

.meam increpationem omnem spreuerunt :meo consilio

לעצתי נאצו כל־תוכחתי:

suis consiliis de & ;suæ viæ fructu de comedent Et

31 ויאכלו o מפרי דרכם וממעצתיהם — o פרה

.saturabuntur

ישבעו:

tranquillitas † & ;eos interficiet simplicium auersio Quia — † prosperitas

32 כי p משובת פתים תהרגם q ושלות — p שוב

habitabit mihi audiens Et ‡ .eos perdet stultorum

33 כסילים תאבדם: ושמע לי ישכן־ — q שלה

‡ Qui aurem obediuerit

.malo pauore à pacatus erit ‡ & :fiducialiter

‡ requiescet timore

בטח ושאנן מפחד r רעה:

r רוע

CAP. II.

mea mandata & ;mea eloquia susceperis si ,mi Fili

1 בני אם־תקח אמרי f ומצותי — f צוה

sapientiam ad faciendum † attendere Ad :tecum absconderis † — ‡ Vt facias sapientiæ

2 תצפן אתך: להקשיב לחכמה

si Quia .intelligentiæ tuum cor inclines ,tuam aurem — ‡ &

3 אזנך t תטה לבך u לתבונה: כי אם — t נטה u בין

dederis intelligentiæ ;clamaueris intelligentiam ad

לבינה תקרא לתבונה x תתן — x נתן

.tuam vocem

קולך:

abſcondites theſauros ſicut & ;argentū tanquā eam quæſieris Si

וְכַמַּטְמֹנִים תַּחְפְּשֶׂנָּה׃ כַּכָּסֶף אִם־תְּבַקְשֶׁנָּה 4

;Domini timorem intelliges Tunc .eam fueris ſcrutatus

יִרְאַת יְהוָה תָּבִין אָז תַּחְפְּשֶׂנָּה׃ 5

dat *dabit* Dominus Quia .inuenies Dei ſcientiam &

יִתֵּן כִּי־יְהוָה תִּמְצָא׃ וְדַעַת אֱלֹהִים 6

* eſt

[a] פה [b] ידע abſcondet Et intelligentia & ,ſcientia * eius ore ex :ſapientiā

יצפון

וְצָפַן וּתְבוּנָה׃ [b] דַּעַת [a] מִפִּיו חָכְמָה 7

ק

.*perfecte ambulantibus clypeus* ‡ ;eſſentiam rectis

תֹם׃ [d] מָגֵן לְהֹלְכֵי [c] תּוּשִׁיָּה לַיְשָׁרִים

‡ & proteget ambulantes ſimpliciter.

eius miſericordiam viam & :iudicij ſemitas cuſtodiendum Ad

חֲסִידָו וְדֶרֶךְ מִשְׁפָּט אָרְחוֹת לִנְצֹר 8

[c] ישה [d] גנן ;iudicium & ,iuſtitiam intelliges Tunc .cuſtodiet

‡ ſemitam

וּמִשְׁפָּט צֶדֶק תָּבִין אָז יִשְׁמֹר׃ 9

intrauerit Cùm .bonam *orbitam* ‡ omnem ,rectitudines &

dulcuerit.

תָבוֹא כִּי־ מַעְגַּל־טוֹב׃ כָּל־ וּמֵישָׁרִים 10

.*fuerit iucunda* tuæ animæ ſcientia & ;tuum cor in ſapientia

יִנְעָם׃ לְנַפְשְׁךָ וְדַעַת בְּלִבֶּךָ חָכְמָה

* Cogitatio

.te ſeruabit intelligentia :te *ſuper* cuſtodiet *Cura* *

[e] זמם

תִּנְצְרֶכָּה׃ תְּבוּנָה עָלֶיךָ תִּשְׁמֹר [e] מְזִמָּה 11

‡ Vt eruat

[f] נפל [g] רוע .peruerſitates loquente à viro :mala via à te *eruendum Ad* †

תַּהְפֻּכוֹת׃ מְדַבֵּר מֵאִישׁ [g] רָע מִדֶּרֶךְ [f] לְהַצִּילְךָ 12

‖ Qui relinquunt

vijs in eundum ad * ;rectitudinis ſemitas *Relinquentes* ‖

* vt ambulent per vias tenebroſas.

בְּדַרְכֵי־ [h] לָלֶכֶת יֹשֶׁר אָרְחוֹת הַעֹזְבִים 13

exultabunt ‡ ;malum facere *Lætantes* .*tenebroſitatis*

Qui lætantur ‡ & exultant

[k] יָגִילוּ רָע [i] לַעֲשׂוֹת הַשְּׂמֵחִים חֹשֶׁךְ׃ 14

[h] ילך [i] עשה ;*obliquæ* ‡ *eorum* ſemitæ Quorum .mali peruerſitatibus in

[k] גול

עִקְּשִׁים אָרְחֹתֵיהֶם אֲשֶׁר רָע׃ בְּתַהְפֻּכוֹת 15

mulierea te *eruendum Ad* † .eorum *orbitis* * in *recedentes* ‡

‡ peruerſæ ſūt, & peruerſitates ſunt

מֵאִשָּׁה לְהַצִּילְךָ בְּמַעְגְּלוֹתָם׃ וּנְלוֹזִים 16

Relinquens .*lenificauit* * ſua eloquia ‖ aliena ab ;extranea

* viis

† Vt eruat inquam

הָעֹזֶבֶת הֶחֱלִיקָה׃ אֲמָרֶיהָ מִנָּכְרִיָּה זָרָה 17

.eſt oblita ſui Dei pacti & ,*ſuarum adoleſcentiarum* ‡ ducem

‖ quæ

* mollit.

שָׁכֵחָה׃ אֱלֹהֶיהָ וְאֶת־בְּרִית נְעוּרֶיהָ אַלּוּף

Quę relinquit

‡ adoleſcentiæ ſuæ,

ad & ;eius domus mortem ad eſt *incuruata* ‡ Quia

* inclinata

וְאֶל־ בֵּיתָהּ אֶל־מָוֶת שָׁחָה כִּי 18

non eam ingredientes Omnes .eius orbita manes * | * mortuos semitæ † vitæ.

19 לֹא בָּאֶיהָ כָּל־ רְפָאִים מַעְגְּלוֹתֶיהָ׃

.vitarum † semitas apprehendent nec ;reuertentur

יְשׁוּבוּן וְלֹא יַשִּׂיגוּ אָרְחוֹת [l] חַיִּים׃ | [l] חיה

iustorum semitas & ;bonorum via in ambulabis ‖ Expropter | ‖ ambula per viam

20 לְמַעַן תֵּלֵךְ בְּדֶרֶךְ טוֹבִים וְאָרְחוֹת צַדִּיקִים | * custodi.

integerrimi ‡ & ;terram inhabitabunt recti Quia .custodies * | ‡ immaculati

21 תִּשְׁמֹר׃ כִּי־יְשָׁרִים יִשְׁכְּנוּ־אָרֶץ וּתְמִימִים

;succidentur terra de impij Et .ea in remanebunt

22 [m] יוֹתְרוּ בָהּ׃ וּרְשָׁעִים מֵאֶרֶץ יִכָּרֵתוּ | [m] יתר

.ea ex eradentur ‡ præuaricatores & | ‡ destruentur

וּבוֹגְדִים [n] יִסְּחוּ מִמֶּנָּה׃ | [n] נסח

CAP. III. ג

custodiat mea præcepta & ;obliuiscaris ne meæ legis ,mi Fili

1 בְּנִי [o] תּוֹרָתִי אַל־תִּשְׁכָּח [p] וּמִצְוֹתַי [q] יִצֹּר | [o] ירה [p] צוה

;vitarum * annos & ,dierum longitudinem Quia .tuum cor | * vitæ;

2 לִבֶּךָ׃ כִּי אֹרֶךְ יָמִים וּשְׁנוֹת [r] חַיִּים | [q] נצר [r] חיה

ne veritas & Misericordia .tibi addent ‡ pacem & | ‡ apponent

3 וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ׃ חֶסֶד [s] וֶאֱמֶת אַל־ | [s] אמן

super * eas scribe :tuis gutturibus super † eas liga ;te deserant | † in gutture tuo: * in

יַעַזְבֻךָ קָשְׁרֵם עַל־גַּרְגְּרוֹתֶיךָ כָּתְבֵם עַל־

;bonum intellectum & gratiam inuen: ‖ Et .tui cordis tabula | ‖ inuenies

4 לוּחַ לִבֶּךָ׃ וּמְצָא־[t] חֵן וְשֵׂכֶל־ טוֹב | [t] חנן

Domino in Fide .hominis ‡ & ,Dei oculis in | ‡ hominum.

5 בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם׃ בְּטַח אֶל־יְהוָה

.innitaris ne tuam intelligentiam ad ‡ & ;tuo corde toto in | ‡ intelligentiæ tuæ

בְּכָל־לִבֶּךָ וְאֶל־בִּינָתְךָ אַל־תִּשָּׁעֵן׃

.tuas semitas diriget ipse & ;eum scito tuis viis omnibus In

6 בְּכָל־דְּרָכֶיךָ [u] דָעֵהוּ וְהוּא יְיַשֵּׁר אֹרְחֹתֶיךָ׃ | [u] ידע

,Dominum time :tuis oculis in sapiens Sis Ne

7 אַל־[x] תְּהִי חָכָם בְּעֵינֶיךָ יְרָא אֶת־יְהוָה | [x] היה

irrigatio * & ;tuo vmbilico erit Sanitas .malo à recede & | * medulla

8 וְסוּר מֵרָע׃ רִפְאוּת תְּהִי [y] לְשָׁרֶּךָ [z] וְשִׁקּוּי | [y] שרר

;tua substantia è † Dominum Honora .tuis ossibus

9 לְעַצְמוֹתֶיךָ׃ כַּבֵּד אֶת־יְהוָה מֵהוֹנֶךָ | [z] שקה † diuitiis tuis,

tua horrea implebuntur Et .tui prouentus omnis principio à &
וּמֵרֵאשִׁית כָּל־תְּבוּאָתֶךָ׃ וְיִמָּלְאוּ אֲסָמֶיךָ 10
Correctionem .se rūpent tua torcularia nouo vino & ;saturitate
שָׂבָע וְתִירוֹשׁ יְקָבֶיךָ יִפְרֹצוּ׃ [a] מוּסַר 11
.eius increpatione in fastidias * ne & ;reprobes ‡ ne mi Fili Domini
יְהוָה בְּנִי אַל־תִּמְאָס וְאַל־[b]תָּקֹץ בְּתוֹכַחְתּוֹ׃
pater veluti & :arguet ‖ Dominus diliget † quem Quippe
כִּי אֶת אֲשֶׁר־יֶאֱהַב יְהוָה יוֹכִיחַ וּכְאָב 12
:sapientiam inuenit ,hominis Beatitudines .volet filium *
אֶת־בֵּן יִרְצֶה׃ אַשְׁרֵי אָדָם מָצָא חָכְמָה 13
.intelligentiam educet ,hominis ‡ &
eius negotiatio bona ‡ Quia
וְאָדָם [c] יָפִיק תְּבוּנָה׃ כִּי טוֹב סַחְרָהּ 14
.eius prouentus * auro præ & :argenti negotiatione præ
מִסְּחַר־כָּסֶף וּמֵחָרוּץ תְּבוּאָתָהּ׃
non tuæ voluntates omnes ‖ & ;margaritis præ ipsa Pretiosa *
יְקָרָה הִיא [d] מִפְּנִיִּים וְכָל־חֲפָצֶיךָ לֹא 15
:illius dextera in ‡ dierum Longitudo .ea in * æquabuntur
[e] יִשְׁווּ־בָהּ׃ אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ 16
viæ eius Viæ .gloria & ,opulentia ‡ illius sinistra in
בִּשְׂמֹאולָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד׃ דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי 17
vitarum ‖ Lignum .pax † eius semitæ omnes & ,amœnitatis *
נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם׃ עֵץ־חַיִּים 18
.beatus ‡ ,eam sustentantes * & :eam in apprehendentibus ipsa
הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר׃
cælos stabiliuit ;terram fundauit sapientia in Dominus
יְהוָה בְּחָכְמָה יָסַד־אָרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם 19
;sunt ruptæ abyssi eius scientia In .intelligentia in
[f] בִּתְבוּנָה׃ בְּדַעְתּוֹ תְּהוֹמוֹת נִבְקָעוּ 20
* recedant ne ,mi Fili .rorem stillabunt æthera ‡ &
וּשְׁחָקִים יִרְעֲפוּ־[g] טָל׃ בְּנִי אַל־יָלֻזוּ 21
.cogitationem & ,essentiam * custodi :tuis oculis ab
מֵעֵינֶיךָ נְצֹר [h] תֻּשִׁיָּה [i] וּמְזִמָּה׃
.tuis gutturibus ‖ gratia & ,tuæ animæ vitæ † erunt Et
[k] וְיִהְיוּ [l] חַיִּים לְנַפְשֶׁךָ [m] וְחֵן לְגַרְגְּרֹתֶיךָ׃ 22
non tuus pes & ;tua via fiducia in * ambulabis Tunc
אָז [n] תֵּלֵךְ לָבֶטַח דַּרְכֶּךָ וְרַגְלְךָ לֹא 23

& primitiis omnium frugum tuarum.
[a] יָסַר
‡ abiicias;
* tędio afficiaris ,ppter increpationem
[b] קוּץ
† diligit
‖ increpat:
* in filio cōplacebit.
Beat' homo,q
‡ homo q educerit in lucē.
‡ melior
* melior est fructus
* Pretiosior est
‖ omnia desiderabilia tua
[c] פּוּק [d] פְּנִינִים מִפְּנִינִים
[e] שָׁוָה
* ei. ‡ est
[e] שׁוּה
‡ diuitiæ,
* delectabiles;
† pacificæ.
‖ vitæ est
* qui fulciunt
‡ beati.
[f] בִּין
‡ cæli * hæc
[g] מָלַל
* legem,
[h] יָשָׁה [i] זָמַם
† vita
‖ gutturi tuo.
[k] חָיָה [l] חָיָה
[m] חָנַן [n] יָלַךְ
* fiducialiter.

;iacebis & :pauebis ‡ non ,iacueris § Si ,impinget

24 תִּגּוֹף׃ [o] אִם־תִּשְׁכַּב לֹא־תִפְחָד וְשָׁכַבְתָּ

pauore * à timebis Non .tuus somnus erit suauis &

25 וְעָרְבָה [p] שְׁנָתֶךָ׃ אַל־תִּירָא מִפַּחַד

.venerit cùm ,impiorum desolatione à & ;repentino

פִּתְאֹם [q] וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי [r] תָבֹא׃

tuum pedem custodiet & ;tua fiducia in erit Dominus Quia

26 כִּי־יְהוָה יִהְיֶה בְכִסְלֶךָ וְשָׁמַר רַגְלְךָ

existendo in ;suo patrono à † bonum prohibeas Ne .captura à

27 מִלָּכֶד׃ אַל־תִּמְנַע־טוֹב מִבְּעָלָיו [f] בִּהְיוֹת

:tuo sodali ‖ dicas Ne .faciendum ad tuæ manui facultati

28 לְאֵל יָדְךָ [t] לַעֲשׂוֹת׃ אַל־תֹּאמַר [u] לְרֵעֲךָ

.tecum est & * ,dabo cras & ,reuertere & ,Vade

לֵךְ וָשׁוּב וּמָחָר אֶתֵּן וְיֵשׁ אִתָּךְ׃

fiducia in sedens ‡ ipse & :malum tuum socium super fabrices § Ne

29 אַל־תַּחֲרֹשׁ עַל־[u] רֵעֲךָ רָעָה וְהוּא יוֹשֵׁב לָבֶטַח

non si ,gratis homine cum contendas Ne .tecum

30 אִתָּךְ׃ אַל־[x] תָּרוּב עִם־אָדָם חִנָּם אִם־לֹא

;violentiæ * virum in æmuleris Ne .malum tibi retribuit

31 גְמָלְךָ רָעָה׃ אַל־תְּקַנֵּא בְּאִישׁ חָמָס

† abominatio Quia .eius vias omnes in eligas ne &

32 וְאַל־תִּבְחַר בְּכָל־דְּרָכָיו׃ כִּי תוֹעֲבַת

Maledictio .eius secretum rectis cum & ;peruersus Domini

33 יְהוָה נָלוֹז וְאֶת־יְשָׁרִים סוֹדוֹ׃ [y] מְאֵרַת

.benedicet iustorum tugurio & * :impij domo in ‖ Domini

יְהוָה בְּבֵית רָשָׁע וּנְוֵה צַדִּיקִים יְבָרֵךְ׃

?gratiam dabit mansuetis ‡ & ;illudet ipse illusores Si §

34 אִם־[z] לַלֵּצִים הוּא יָלִיץ [a] וְלַעֲנָיִים יִתֶּן־חֵן׃

stulti * & :possidebunt hæreditate sapientes Gloriam

35 כָּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ וּכְסִילִים

.ignominiam exaltans

[b] מֵרִים [c] קָלוֹן׃

§ dormieris, ‡ timebis: & quiesces, * timore

[o] נגף [p] ישן

[q] שאה [r] בוא

† ab eo qui debet illud habere; cùm fuerit facultas manui tuæ ‖ amico

ידך ק

[f] היה [t] עשה

* si quod petit est apud te. ‡ cogites contra amicum ‡ habitat fiducialiter

[u] רעה [x] רוב

תריב ק

* iniquum: † est

[y] ארר

‖ erit * habitaculo autem § Nonne ‡ humilibus

[z] לוץ [a] ענה

לענוים ק

* stulti exaltat quod est ignominiosum

[b] רום [c] קלה

CAP. IIII. ד

sciendum ad † attendite & ;patris eruditionem filij Audite

1 שִׁמְעוּ בָנִים [d] מוּסַר אָב וְהַקְשִׁיבוּ [e] לָדַעַת

† vt sciatis

[d] יסר [e] ידע

:vobis dedi bonam doctrinam Quia -:intelligendum
בִּינָה׃ כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם 2
;meo patri fui filius Quia .derelinquatis ne meam legem
[a] תּוֹרָתִי אַל־תַּעֲזֹבוּ׃ כִּי־בֵן [b] הָיִיתִי לְאָבִי 3
.me docebat * Et .meæ matris facies ad ‡ vnicus & ,tener
[c] רַךְ וְיָחִיד לִפְנֵי אִמִּי׃ [d] וַיֹּרֵנִי 4
,mea pcepta custodi :tuū cor mea eloqa Fulciat ,mihi dicebatq;
וַיֹּאמֶר לִי יִתְמָךְ־דְּבָרַי לִבֶּךָ שְׁמֹר [e] מִצְוֹתַי
ne intelligentiam eme ,sapientiam Eme .viue | &
וֶחְיֵה׃ קְנֵה חָכְמָה קְנֵה בִינָה אַל־ 5
Ne .mei oris dictis a † declines neque ,obliuiscaris
תִּשְׁכַּח וְאַל־[f] תֵּט מֵאִמְרֵי־[g] פִי׃ אַל־ 6
.te conseruabit & ,eam dilige :te custodiet & ,eam derelinquas
תַּעַזְבֶהָ וְתִשְׁמְרֶךָּ אֱהָבֶהָ [h] וְתִצְּרֶךָּ׃
omni in & ;sapientiam acquire sapientia ‡ Principium
רֵאשִׁית חָכְמָה קְנֵה חָכְמָה וּבְכָל־ 7
,eam Exalta .intelligentiam acquire * tua acquisitione ‡
[i] קִנְיָנְךָ קְנֵה בִינָה׃ [k] סַלְסְלֶהָ 8
.fueris eam amplexatus cùm ,te glorificabit :te exaltabit &
וּתְרוֹמְמֶךָּ תְּכַבֶּדְךָ כִּי תְחַבְּקֶנָּה׃
decoris diademate † :gratiæ copulam || tuo capiti Dabit
[l] תִּתֵּן לְרֹאשְׁךָ [m] לִוְיַת־חֵן עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת 9
:mea dicta ‡ suscipe & ,mi fili Audi .te muniet ‡
תְּמַגְּנֶךָּ׃ שְׁמַע בְּנִי [n] וְקַח אֲמָרָי
sapientiæ viam In .vitarum | anni tibi multiplicabuntur &
[o] וְיִרְבּוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים׃ בְּדֶרֶךְ חָכְמָה 10
.rectitudinis orbitis in ‡ te feci calcare :te institui †
[p] הֹרֵתִיךָ הִדְרַכְתִּיךָ בְּמַעְגְּלֵי־יֹשֶׁר׃ 11
,cucurreris si & :tuus gressus coarctabitur non ,te eundo In
[q] בְּלֶכְתְּךָ לֹא־[r] יֵצַר צַעֲדֶךָ וְאִם־תָּרוּץ
:dimittas ne ,eruditionem in Apprehende ‡ .impinges non
לֹא תִכָּשֵׁל׃ הַחֲזֵק [s] בַּמּוּסָר אַל־[t] תֶּרֶף 12
impiorum semitam In .tua vita * ipsa quia ,eam custodi
נִצְּרֶהָ כִּי־הִיא חַיֶּיךָ׃ בְּאֹרַח רְשָׁעִים 13
.malorum via in gradiaris ne & :ingrediaris ne
אַל־[u] תָּבֹא וְאַל־תְּאַשֵּׁר בְּדֶרֶךְ רָעִים׃ 14

[a] ירה [b] היה
‡ inter filios
* ipse
לבני
ק
[c] רכך [d] ירה
[e] צור
|| viues.
† ab eloquiis
[f] נטה [g] פה
[h] נצר
‡ sapiētiæ eme
‡ substantia
* eme
[i] קנה [k] סלל
|| augmentum
† coronam
[l] נתן [m] לוה
‡ tradet tibi.
‡ eloquia
|| vitæ.
[n] לקח
[o] רבה
† direxi
‡ per semitas rectas. Cùm ambulaueris,
[p] ירה [q] ילך
‡ Tene
[r] יצר [s] יסר
[t] רפה
* est vita tua.
[u] בוא

,ea *desuper* † declina *:ea in* ‖ transeas ne ,eam Desere
15 פְּרָעֵהוּ אַל־תַּעֲבָר־בּוֹ שְׂטֵה מֵעָלָיו
;malefecerint nisi ,dormiunt non Etenim .transi &
16 וַעֲבוֹר׃ כִּי לֹא [x] יִשְׁנוּ אִם־לֹא [y] יָרֵעוּ
.fecerint ruere nisi ,eorum somnus rapitur & ‡
וְנִגְזְלָה שְׁנָתָם אִם־לֹא יַכְשׁוֹלוּ׃
rapinarum vinum & ;impietatis panem *comederunt* ‡ Quia
17 כִּי לָחֲמוּ לֶחֶם רֶשַׁע וְיֵין חֲמָסִים
splendens ‖ lux veluti iustorum semita Et *:bibent**
18 יִשְׁתּוּ׃ [y] וְאֹרַח צַדִּיקִים כְּאוֹר נֹגַהּ
.diem paratum ad vsque *illuminans &* ,*vadens*
הוֹלֵךְ וָאוֹר עַד־נְכוֹן הַיּוֹם׃
.corruent ‡ quid in *nouerunt non* † :caligo sicut impiorum Via
19 דֶּרֶךְ רְשָׁעִים כָּאֲפֵלָה לֹא יָדְעוּ בַּמֶּה יִכָּשֵׁלוּ׃
inclina mea eloquia ad :attende meis verbis ,mi Fili
20 בְּנִי לִדְבָרַי הַקְשִׁיבָה לַאֲמָרַי [z] הַט
ea custodi :tuis oculis ab recedant Ne .tuam aurem
21 אָזְנֶךָ׃ אַל־[a]יַלִּיזוּ מֵעֵינֶיךָ שָׁמְרֵם
;ea inuenientibus *ipsa vitæ* Quia .tui cordis medio in
22 בְּתוֹךְ לְבָבֶךָ׃ כִּי־חַיִּים הֵם לְמֹצְאֵיהֶם
.medela eius carni vniuersæ &
וּלְכָל־בְּשָׂרוֹ מַרְפֵּא׃
ipso ex quia ;tuum cor custodi custodia omni *Ex*
23 מִכָּל־מִשְׁמָר נְצֹר לִבֶּךָ כִּי מִמֶּנּוּ
;oris peruersitatem te à Remoue *.vitarum* ‡ exitus †
24 תּוֹצְאוֹת [b] חַיִּים׃ הָסֵר מִמְּךָ עִקְּשׁוּת פֶּה
.te à elonga labiorum *prauitatem* ‡ &
וּלְזוּת שְׂפָתַיִם הַרְחֵק מִמֶּךָּ׃
* dirigant tuæ palpebræ & ;aspiciant rectum ad tui Oculi
25 עֵינֶיךָ לְנֹכַח [c] יַבִּיטוּ וְעַפְעַפֶּיךָ יַיְשִׁרוּ
tuæ viæ omnes & *;tui pedis orbitam* ‖ Pondera .te coram
26 נֶגְדֶּךָ׃ פַּלֵּס מַעְגַּל רַגְלֶךָ וְכָל־דְּרָכֶיךָ
:sinistram & ‡ ,dexteram † declines Ne .stabilientur
27 יִכֹּנוּ׃ אַל־[d]תֵּט יָמִין וּשְׂמֹאול
.malo à tuum pedem remoue
[e] הָסֵר רַגְלְךָ מֵרָע׃

‖ per eam.
† ab
[y] רוֹע יָשֵׁן
‡ nec
יכשילו
ק
‡ comedunt
* bibunt.
‖ splendet, vadit, & illuminat
[y] שָׁתָה
† nesciunt
‡ cadunt.
[z] נָטָה
[a] לוּז
vita sunt
sanitas,
† sunt
‡ vitæ.
[b] יָצָא
‡ peruersitatē
* viam tuam
[c] נָבַט
‖ semitam pedum tuorum.
† ad
‡ neque ad
[d] נָטָה
[e] סוּר

CAP. V. ה

inclina meæ intelligentiæ :intende meæ sapientiæ mi Fili
בני לחכמתי הקשיבה לתבונתי הט 1
|| Vt custodias scientiam & ;sagacitates custodiendum Ad || :tuam aurem
אזנך: לשמור [a] מזמות [p] ודעת 2
labia stillabunt stillationem † Quia .conseruent tua labia
שפתיך ינצרו: כי נפת [c] תטפנה שפתי 3
eius nouissimum Et .eius palatum oleo præ lene ‡ & ;extraneæ
זרה וחלק משמן [d] חכה: ואחריתה 4
.acierum ‡ gladius veluti acutum :absinthium sicut amarum
מרה כלענה [e] חדה כחרב [f] פיות:
eius gressus infernum :mortem descendentes * eius Pedes
רגליה ירדות מות שאול צעדיה 5
sunt mobiles :ponderes forte si vitarum † Semitam .sustentabunt ||
יתמכו: ארח חיים פן תפלס [g] נעו 6
:mihi audite * filij nunc Et .scies non ‡ ;eius orbitæ ‡
מעגלתיה לא תדע: ועתה בנים שמעו לי 7
ea desuper || longè Fac .mei oris eloquiis ab recedatis ne &
ואל תסורו מאמרי פי: הרחק מעליה 8
.eius domus ostium ad † appropinques ne & ;tuam viam
דרכך ואל תקרב אל פתח ביתה:
tuos annos & :tuum decorem alienis des forte Ne
פן [h] תתן לאחרים הודך [i] ושנתיך 9
tui dolores ‡ & :tuo robore alieni saturentur forte Ne .crudeli
לאכזרי: פן ישבעו [k] זרים [l] כחך ועצביך 10
conjumendo in * :tuo nouissimo in rugias Et .aliena domo in ‡
בבית נכרי: ונהמת באחריתך [m] בכלות 11
odiui Quoniam ,dicas Et .tuum corpus & ,tuam carnem
בשרך ושארך: ואמרת איך שנאתי 12
non Et ?meum cor spreuit increpationem & :eruditionem
[n] מוסר [o] ותוכחת נאץ לבי: ולא 13
non me docentibus & :me docentium voce in audiui *
שמעתי בקול [p] מורי ולמלמדי לא
:malo omni in fui parum Quasi || ?meam aurem inclinaui
הטיתי אזני: כמעט [q] הייתי בכל רע 14

|| Vt custodias cogitationes,
[a] זמם [b] ידע
† fauum stillat
[c] נטף
‡ lenius est
[d] חכך
‡ biceps.
[e] חדד [f] פה
* descēdēt ad
‡ tenebunt.
† vitæ
[g] נוע
‡ viæ ‡ & tu
* parete
|| ab
ostio
[h] נתן [i] שנה
‡ labores
[k] זור [l] כות
‡ sint
* cùm consū-
pseris
[m] כלה
[n] יסר [o] יכח
* obtempera-
* voci
[p] ירה
|| Parum abfuit
quin fuerim
[q] היה

:tua cisterna de *aquas* ‡ Bibe .*cætus* † & ,ecclesiæ medio in † congrega-
15 מִבּוֹרֶךָ שְׁתֵה־מַיִם ׃ וְעֵדָה ʳ קָהָל בְּתוֹךְ tionis.
tui fontes *Dispergantur* ‡ .tui putei medio de fluenta & ‡ aquam.
16 מַעְיְנֹתֶיךָ ˢ יָפוּצוּ ׃ בְּאַרְצְךָ מִתּוֹךְ וְנוֹזְלִים ʳ יעד
:*tibi* soli tibi Sint .aquarum riui plateis in :foras ‡ Diuidantur
17 לְבַדֶּךָ יִהְיוּ־לְךָ ׃ פַּלְגֵי־מָיִם בָּרְחֹבוֹת חוּצָה ˢ פוץ
:benedicta tua vena Sit .tecum alienis non &
18 בָּרוּךְ יְהִי־מְקוֹרְךָ ׃ אִתָּךְ לְזָרִים וְאֵין adolescentiæ
,amorum Cerua *tuarum adolescentiarum* vxore de lætare & tuæ.
19 אַהֲבִים אַיֶּלֶת ׃ נְעוּרֶיךָ ᵗ מֵאֵשֶׁת וּשְׂמַח ᵗ איש
:tempore omni in te inebrient eius vbera ,gratiæ ibix & ᵘ חנן ˣ רוה
בְּכָל־עֵת ˣ יְרַוֻּךָ דַּדֶּיהָ ᵘ חֵן וְיַעֲלַת־ *delecteris
errabis ‖ quid vt Et .iugiter *errabis* * eius amore in ‖ delectaris
20 וְלָמָּה תִשְׁגֶּה ׃ תָּמִיד תִּשְׁגֶּה בְּאַהֲבָתָהּ † cum aliena,
:extraneæ sinum *amplexaberis* & .*extranea in* † mi fili & amplexaris
׃ נָכְרִיָּה חֵק וּתְחַבֵּק בְּזָרָה בְּנִי ‡ sunt
omnes & :viri viæ ‡ Domini oculis coram Quia
21 וְכָל־ דַּרְכֵי־אִישׁ יְהוָה עֵינֵי נֹכַח כִּי ‡ semitas
eum capient suæ iniquitates .*ponderans* * eius *orbitas* ‡ * ponderat.
22 אֶת־ יִלְכְּדֻנוֹ ʸ עֲוֺנוֹתָיו ׃ מְפַלֵּס מַעְגְּלֹתָיו ʸ עוה
morietur Ipse .tenebitur sui peccati funibus *in* & :impium
23 יָמוּת הוּא ׃ יִתָּמֵךְ חַטָּאתוֹ וּבְחַבְלֵי הָרָשָׁע ‖ eo quòd non
.errabit suæ stultitiæ *multitudine in* & :*eruditione non in* ‖ audiuit erudi-
׃ יִשְׁגֶּה אִוַּלְתּוֹ וּבְרֹב ᶻ מוּסָר בְּאֵין tionem;& pro-
pter multitu-
dinem

CAP. VI. ו ᶻ יסר

:*tuas volas* ‖ alieno defixisti * :tuo *sodali* ‡ spopondisti si ,mi Fili ‡ pro amico
* &
1 ׃ כַּפֶּיךָ ᵇ לַזָּר תָּקַעְתָּ ᵃ לְרֵעֶךָ אִם־עָרַבְתָּ בְּנִי ‖ manũ tuam.
eloquiis in es captus :tui oris verbis in es Illaquearus ᵃ ערב ᵇ כפף
2 בְאִמְרֵי־ נִלְכַּדְתָּ בְאִמְרֵי־פִיךָ נוֹקַשְׁתָּ
venisti quia ,te erue & ,mi fili nunc hoc Fac .tui oris
3 בָאתָ ᶜ כִּי וְהִנָּצֵל בְּנִי אֵפוֹא זֹאת עֲשֵׂה ׃ פִיךָ ᶜ בוא
:tuos *sodales* ‡ robora & :te *conculcandũ prabe* ‡ vade :tui *socij volam* in manum amici
‡ prosterne
׃ רֵעֶיךָ וּרְהַב הִתְרַפֵּס לֵךְ בְכַף־רֵעֶךָ ‡ amicos
.tuis palpebris dormitionem & :tuis oculis somnium des Ne
4 ׃ לְעַפְעַפֶּיךָ וּתְנוּמָה לְעֵינֶיךָ שֵׁנָה אַל־תִּתֵּן

צבר [a] .aucupis manu de auis sicut & ;manu de cerua tanquam te Erue

ö † eris הִנָּצֵל [a] כִּצְבִי מִיָּד וּכְצִפּוֹר מִיַּד יָקוּשׁ׃ 5

ילך [b] .esto † sapiens & ,eius vias vide :piger * formicam ad Vade

‡ est dux לֵךְ[b] אֶל־נְמָלָה עָצֵל רְאֵה דְרָכֶיהָ וַחֲכָם׃ 6

† nec

* tamen .dominus & ,præfectus ,gubernator ei ‡ non Cui

‡ cibum אֲשֶׁר אֵין־לָהּ קָצִין שֹׁטֵר וּמֹשֵׁל׃ 7

כון [c] messe in congregat :suum panem ‡ æstate in * Parabit

‖ dormies? תָּכִין [c] בַּקַּיִץ לַחְמָהּ אָגְרָה בַקָּצִיר 8

† Paruis somnis, paruis dormitationibus; surges quando ?iacebis ‖ piger Vsquequo .suam escam

paruo amplexu מַאֲכָלָהּ׃ עַד־מָתַי עָצֵל תִּשְׁכָּב מָתַי תָּקוּם 9

:dormitationum parum ,somnorum Parum † ?tuo somno à

* cum vxore opus est. מִשְּׁנָתֶךָ׃ מְעַט שֵׁנוֹת מְעַט תְּנוּמוֹת 10

‡ egestas .* dormiendum ad manuum complicationis parum

‖ scutatus. מְעַט חִבֻּק יָדַיִם לִשְׁכָּב׃

* impius tuus defectus & :tua paupertas ‡ viator tanquam veniet Et

‡ iniquus;ambulat in וּבָא־כִמְהַלֵּךְ רֵאשֶׁךָ וּמַחְסֹרְךָ 11

* Annuit ambulans ;iniquitatis ‡ vir Beliiahal * Homo .clypei ‖ vir tanquã

† loquitur

‡ docet כְּאִישׁ [d] מָגֵן׃ אָדָם בְּלִיַּעַל אִישׁ אָוֶן הוֹלֵךְ 12

‡ sunt loquens † ,suis oculis in Annuens * .oris peruersitate

ירה [e] נגן [d] עִקְּשׁוּת פֶּה׃ קֹרֵץ בְּעֵינָו מֹלֵל 13

* cogitat ‡ Peruersitates .suis digitis in docens ‡ :suis pedibus in

מדינים בְּרַגְלוֹ [e] מֹרֶה בְּאֶצְבְּעֹתָיו׃ תַּהְפֻּכוֹת 14

ק contentiones ;tempore omni in malum fabricans * ,eius corde in

† inter fratres בְּלִבּוֹ חֹרֵשׁ רָע בְּכָל־עֵת מדנים

‖ contritio subito :eius exitium ‖ veniet extemplò Ideo .† mittet

‡ erit

* sunt quæ יְשַׁלֵּחַ׃ עַל־כֵּן פִּתְאֹם יָבוֹא אֵידוֹ פֶּתַע 15

‡ sunt abominationes :Dominus odiuit illa * Sex .sanitas ‡ non & ,conteretur

רום [f] יִשָּׁבֵר וְאֵין מַרְפֵּא׃ שֶׁשׁ־הֵנָּה שָׂנֵא יְהוָה 16

‖ mendacem; ,sublimes Oculos .eius animæ abominatio ‡ septem &

נקר [g] וְשֶׁבַע תּוֹעֲבַת נַפְשׁוֹ׃ עֵינַיִם [f] רָמוֹת 17

† cogitans .innocentis sanguinem effundentes manus & ;fallacem ‖ linguam

* iniquas: לְשׁוֹן שָׁקֶר וְיָדַיִם שֹׁפְכוֹת דָּם־נָקִי[g]׃

‡ Eum qui loquitur festinantes pedes :iniquitatis * cogitationes fabricans † Cor

‡ testem mendacem:& mittentem iurgia לֵב חֹרֵשׁ מַחְשְׁבוֹת אָוֶן רַגְלַיִם מְמַהֲרוֹת 18

:falsitatis testis ‡ mendacia Efflabit ‡ .malum ad currere

עוד [i] פיח [h] לָרוּץ לָרָעָה׃ יָפִיחַ [h] כְּזָבִים [i] עֵד שָׁקֶר 19

mi fili Conserua . fratres inter *dißidia* *mittens* &

20 ומשלח [k]מדנים בין אחים׃ נצר בני — [k]דון [l]צוה

.tuæ matris legem dimittas ne & :tui patris præceptum

[l]מצות אביך ואל־[m]תטש [n]תורת אמך׃ — [m]נטש [n]ירה

super * ea *vinci* ‖ :semper tuo corde *super* † ea Liga — † in ‖ liga

21 קשרם על־לבך תמיד ענדם על־ — * in guttu-

,*te iacendo in* ,*te deducet* ,*te ambulando In* .*tui gutturibus* — re tuo. Cùm ambula-

22 גרגרתיך׃ בהתהלכך תנחה אתך בשכבך — ueris, ducas te cū; cùm dormieris, custo-

.te alloquetur ipsa fueris expergefactus * & :*te super custodiet* — dias tibi: * cùm

תשמר עליך [u]והקיצות היא תשיחך׃ — † vt * est ‖ vt

vitarum ‡ via & :lux ‖ lex & ,mandatum * lucerna † Quia — ‡ vitæ sunt

23 כי נר מצוה ותורה אור ודרך חיים

muliere à te *custodiendum Ad* † .eruditionis increpationes — †Vt custodiāt

24 [o]תוכחות [p]מוסר׃ לשמרך מאשת — [n]קוץ [o]יכח

concupiscas Ne .extraneæ linguæ *lenitate* [u] à :mala — [u] blanditiis

25 רע [q]מחלקת לשון נכריה׃ אל־תחמד — [p]יסר [q]רוע

.suis *palpebris in* ‡ te capiat non & :tuo corde in eius pulchritudinē — ‡ splēdoribus

יפיה בלבבך ואל־תקחך בעפעפיה׃ — [r]לקח

:panis *torram* ‖ ad vsque * meretricem mulierem propter Quia — * mendicabit ‖ homo

26 כי בעד־אשה זונה עד־ככר לחם

.venabitur pretiosam animam viri mulier &

ואשת איש נפש יקרה תצוד׃

non eius vestes & :suo sinu in ignem vir accipiet Nunquid

27 היחתה איש אש בחיקו ובגדיו לא

:prunas super vir ambulabit *Si* † ?comburentur — † Num

28 תשרפנה׃ אם־יהלך איש על־הגחלים

vxorem ad *ingrediens* ‡ Sic ?*adurentur* * non eius pedes & — * cōburentur? ‡ qui ingreditur

29 ורגליו לא תכוינה׃ כן [r]הבא אל־אשת

.eam *in tangens* ‡ omnis *mundabitur* ‡ non :sui *socij* * — [s]כוה [t]בוא

רעהו לא ינקה כל־הנגע בה׃ — * amici ‡ erit innocens ‡ qui tetigerit

implendum ad * ;fuerit furatus cùm furem spernent Non

30 לא־יבוזו לגנב כי יגנוב למלא — * vt impleat

:septuplum reddet inuentus Et .esurierit cùm ,suam animam

31 נפשו כי ירעב׃ ונמצא ישלם שבעתים

.dabit suæ domus substantiam omnem

את־כל־הון ביתו יתן׃

Qui autem adulterium cõmittit cum muliere, ‖ corrumpit † qui facit

suam animam *corrumpens* ‖ :corde deficit ,*mulierem Adulterans*

32 נֹאֵף אִשָּׁה חֲסַר־לֵב מַשְׁחִית נַפְשׁוֹ

:inueniet ignominiam & Plagam .illud *faciet* *ipse* †

33 הוּא יַעֲשֶׂנָּה: נֶגַע־[a]וְקָלוֹן יִמְצָא

קלה [a] *excandescentia* ‖ zelus Quia .delebitur non eius opprobrium &

‖ est furor * personam

34 וְחֶרְפָּתוֹ לֹא תִמָּחֶה: כִּי־קִנְאָה חֲמַת־

faciem accipiet Non .vindictæ die in parcet non & ;viri

נשא [b]

35 גֶּבֶר וְלֹא־יַחְמוֹל בְּיוֹם נָקָם: לֹא־[b]יִשָּׂא פְּנֵי

§ satisfactionis; ‡ munera.

.*munus* ‡ multiplicaueris cùm ,volet non & ;*propitiationis* § omnis

כָל־כֹּפֶר וְלֹא־יֹאבֶה כִּי [c]תַרְבֶּה־שֹׁחַד:

רבה [c]

CAP. VII. ז

recondе

abdes mea præcepta & :meos sermones custodi ,mi Fili

1 בְּנִי שְׁמֹר אֲמָרָי וּמִצְוֹתַי תִּצְפֹּן

meam legem & ,viue & ,mea præcepta Custodi .tecum

2 אִתָּךְ: שְׁמֹר מִצְוֹתַי וֶחְיֵה וְתוֹרָתִי

pupillam

. tuorum oculorum *nigredinem* tanquam

כְּאִישׁוֹן עֵינֶיךָ:

§ in † &

tabula *super* ‡ ea scribe † :tuis digitis *super* § ea Liga

3 קָשְׁרֵם עַל־אֶצְבְּעֹתֶיךָ כָּתְבֵם עַל־לוּחַ

‡ es ‖ propinquam

notam ‖ & :tu ‡ mea Soror ,sapientiæ Dic .tui cordis

ידע [d]

4 לִבֶּךָ: אֱמֹר לַחָכְמָה אֲחֹתִי אָתְּ [d]וּמֹדָע

‖ voca. Vt custodiat * quæ † lenit.

:aliena muliere à te *custodiendum Ad* .*vocabis* ‖ intelligentiam

5 לַבִּינָה תִקְרָא: לִשְׁמָרְךָ מֵאִשָּׁה זָרָה

Equidem per fenestram

fenestra in Quia . *lenificauit* † suos sermones * ,extranea ab

6 מִנָּכְרִיָּה אֲמָרֶיהָ הֶחֱלִיקָה: כִּי [f]בְּחַלּוֹן

חלל [e]

vidi Et .prospexi *meum cancellum per* ‡ ;meæ domus

7 בֵּיתִי בְּעַד אֶשְׁנַבִּי נִשְׁקָפְתִּי: וָאֵרֶא

‡ de cancello meo § inter simplices † inter filios ‖ deficientem * per plateam * per viam

.corde *carentem* ‖ iuuenem *filiis in* † consideraui *simplicibus in* §

בַפְּתָאיִם [f]אָבִינָה בַבָּנִים נַעַר חֲסַר־לֵב:

eius domus *via* & ,eius angulum apud *platea in* * Transeuntem

8 עֹבֵר בַּשּׁוּק אֵצֶל [g]פִּנָּהּ וְדֶרֶךְ בֵּיתָהּ

בין [f] פנן [g]

nigredine in :diei vespera in ,crepusculo In .gradiebatur

9 יִצְעָד: בְּנֶשֶׁף־בְּעֶרֶב יוֹם בְּאִישׁוֹן

:eius occursum in mulier ecce Et caligine & ,noctis

10 לַיְלָה וַאֲפֵלָה: וְהִנֵּה אִשָּׁה לִקְרָאתוֹ

,ipsa ‡ Tumultuosa † .corde *seruata &* ,*meretricis* * ornatu §

11 הֹמִיָּה הִיא שִׁית זוֹנָה וּנְצֻרַת לֵב׃

.eius pedes *habitabunt* ‖ non sua domo in *: declinans &*

וְסֹרָרֶת בְּבֵיתָהּ לֹא־יִשְׁכְּנוּ רַגְלֶיהָ׃

angulum omnem iuxta & :plateis in *vice* ,*vico in* *Vice* ‡

12 פַּעַם בַּחוּץ פַּעַם בָּרְחֹבוֹת וְאֵצֶל כָּל־פִּנָּה

:eum est osculata & ,eum *in* apprehendit Et .*insidiabitur* ‖

13 תֶאֱרֹב׃ וְהֶחֱזִיקָה בּוֹ וְנָשְׁקָה לּוֹ

pacificorum Victimæ .ei dixit & ,*suas facies* ‡ roborauit

14 הֵעֵזָה[h] פָנֶיהָ וַתֹּאמַר לוֹ׃ זִבְחֵי שְׁלָמִים

suum egressa Idcirco .mea vota reddidi hodie *:me super*

15 עָלָי הַיּוֹם שִׁלַּמְתִּי נְדָרָי׃ עַל־כֵּן יָצָאתִי

.te inueni & ,*suas facies mane quærendum ad* † tui occursum in

לִקְרָאתֶךָ לְשַׁחֵר פָּנֶיךָ וָאֶמְצָאֶךָּ׃

.Ægyptio fune *incisis* § ;meum lectum *adornaui Tapetibus* *

16 מַרְבַדִּים רָבַדְתִּי עַרְשִׂי חֲטֻבוֹת אֵטוּן מִצְרָיִם׃

.cinnamomo & ,aloë ,myrrha ,meum cubile *Perfudi* ‖

17 נַפְתִּי[i] מִשְׁכָּבִי מֹר אֲהָלִים וְקִנָּמוֹן׃

collætemur ;manè vsque amoribus inebriemur ,Veni

18 לְכָה[k] נִרְוֶה דֹדִים[l] עַד־הַבֹּקֶר נִתְעַלְּסָה

via in abiit :sua domo in vir ‡ non Quia .amoribus *in*

19 בָּאֳהָבִים׃ כִּי אֵין הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ הָלַךְ בְּדֶרֶךְ

diem ad :sua manu in tulit argenti Ligamen .*longinquo à* *

20 מֵרָחוֹק׃ צְרוֹר הַכֶּסֶף לָקַח בְּיָדוֹ לְיוֹם

eum fecit Declinare .suam domum ‡ veniet *temporis statuti* †

21 הַכֵּסֶא יָבֹא בֵיתוֹ׃ הִטַּתּוּ[m]

.eum cõpulit suorũ labiorũ lenitate *in sua captionis* ″ multitudine *in*

בְּרֹב לִקְחָהּ בְּחֵלֶק שְׂפָתֶיהָ תַּדִּיחֶנּוּ[n]׃

:*veniet lanienam* † ad bos veluti ,statim eam post *Vadens* ‡

22 הוֹלֵךְ אַחֲרֶיהָ פִּתְאֹם כְּשׁוֹר אֶל־טֶבַח יָבוֹא

. stulti castigationem ad compes sicut &

וּכְעֶכֶס אֶל־[o]מוּסַר אֱוִיל׃

ad *auem festinare vt* * ,eius iecur sagitta scindat Donec

23 עַד יְפַלַּח חֵץ כְּבֵדוֹ כְּמַהֵר צִפּוֹר אֶל־

. *ipse* § suam animam *in* ‖ quòd *nouit non* † & :laqueum

פָּח וְלֹא־יָדַע כִּי־בְנַפְשׁוֹ הוּא׃

§ in * meretricio, & anxia † Quæ ‡ est ; & peruersa ‖ habitant ‡ Nunc foris, nunc ‖ insidiatur

‡ vultum suũ, [h] עֹז sunt mihi:

† vt quærerẽ vultum tuum.

* Ornamentis ornaui § eleuata sunt ‖ Suffiui

[i] נוּף

[k] יָלַךְ [l] דּוֹד ‡ est

* longinqua.

† statuam ‡ ad

[m] נָטָה ″ dulcedinis sermonis sui

[n] נָדַח ‡ Vadit † victimam venit:

[o] יָסַר * sicut festinat auis † nescit ‖ contra § est

.mei oris eloquiis attendite & ?mihi parete ,filij nunc Et

וְעַתָּה בָנִים שִׁמְעוּ־לִי וְהַקְשִׁיבוּ לְאִמְרֵי[a] פִי׃ [a] פָּתַח 24

erres ne :tuum cor eius vias ad decliner Ne

אַל־[b]יֵשְׂטְ אֶל־דְּרָכֶיהָ לִבֶּךָ אַל־[c]תֵּתַע [b] שָׂטָה 25

‖vulneribus ,fecit cadere *vulneratos* ‖ multos Nam .eius semitis in

בִּנְתִיבוֹתֶיהָ׃ כִּי־[d]רַבִּים חֲלָלִים [e] הִפִּילָה [c] תָּעָה [d] רָבַב 26

[e] נָפַל :eius domus *sepulchri* † Viæ .eius occisi omnes fortes &

† inferni
‡ cubilia

וַעֲצֻמִים כָּל־הֲרֻגֶיהָ׃ דַּרְכֵי שְׁאוֹל בֵּיתָהּ 27

.mortis *penetralia* ‡ ad descendentes

יֹרְדוֹת אֶל־חַדְרֵי־מָוֶת׃

CAP. VIII. ח

§ clamat;
* dat

dabit * intelligentia & ;*clamabit* § sapientia Nonne

הֲלֹא־חָכְמָה תִקְרָא וּתְבוּנָה [f] תִּתֵּן 1

[f] נָתַן *domum* † :viam supra excelsorum *capite* ‖ In ?suam vocem

‖ summitate locorum
† in loco
‡ stat. In loco
§ in ostio
* in ingressu
† clamat.

קוֹלָהּ׃ בְּרֹאשׁ־מְרוֹמִים עֲלֵי־דָרֶךְ בֵּית 2

:ciuitatis *os ad* § ,portarum *manum Ad* .*constituta* ‡ semitarum

נְתִיבוֹת נִצָּבָה׃ לְיַד־שְׁעָרִים לְפִי־קָרֶת 3

viri vos Ad .*præconizabit* ‖ ostiorum *ingressum* *

מְבוֹא פְתָחִים [g] תָּרֹנָּה׃ אֲלֵיכֶם אִישִׁים 4

[g] רָנַן simplices Intelligite .*hominum* ‡ filios ad mea vox & ;*clamabo* †

† clamo,
‡ hominum.

אֶקְרָא וְקוֹלִי אֶל־בְּנֵי אָדָם׃ הָבִינוּ פְתָאיִם 5

quoniam ,Audite .corde intelligite stulti & .astutiam

עָרְמָה וּכְסִילִים הָבִינוּ לֵב׃ שִׁמְעוּ כִּי־ 6

§ magna
* erit restitudo

.*rectitudines* * meorum labiorum apertio & :loquar *eximia* §

נְגִידִים אֲדַבֵּר וּמִפְתַּח שְׂפָתַי מֵישָׁרִים׃

abominatio & :meum palatum loquetur veritatem Quia

[h] אָמַן כִּי־[h]אֱמֶת יֶהְגֶּה חִכִּי וְתוֹעֲבַת 7

‖ erit † sunt :mei oris eloquia omnia † Iustitia In .impietas‖ meorũ labiorũ

שְׂפָתַי רֶשַׁע׃ בְּצֶדֶק כָּל־אִמְרֵי־פִי 8

‡ est
§ nec peruersum.
* sunt

*recta ipsa Vniuersa .*obliquum &* § ,prauum eis in ‡ non

אֵין בָּהֶם נִפְתָּל וְעִקֵּשׁ׃ כֻּלָּם נְכֹחִים 9

.scientiam inuenientibus recta & ;intelligenti

[i] יָדַע לַמֵּבִין וִישָׁרִים לְמֹצְאֵי [i] דָעַת׃

[k] לָקַח scientiam & :argentum non & ,meam eruditionem Accipite

[k] קְחוּ־מוּסָרִי וְאַל־כָּסֶף וְדַעַת 10

;margarītis *præ* ſapientia *bona* † Quia *electo auro præ* ‖
11 מִפְּנִינִים [l] חָכְמָה כִּי־טוֹבָה נִבְחָר׃ מֵחָרוּץ
ſapientia Ego .*ea in* ‡ æquabuntur non *voluntates omnes* ‡ &
12 אֲנִי חָכְמָה וְכָל־חֲפָצִים לֹא [m] יִשְׁווּ־בָהּ׃
.*inueniam* ‖ cogitationum ſcientiam & :aſtutia * habitaui
שָׁכַנְתִּי עָרְמָה וְדַעַת [n] מְזִמּוֹת אֶמְצָא׃
,*elationem* ‡ & ,ſuperbiam :malum habere odio † Domini Timor
13 יִרְאַת יְהוָה שְׂנֹאת רָע גֵּאָה וְגָאוֹן ׀
,conſilium *Mihi* * .odiui *peruerſuatum* ‡ os & ,malam viam &
14 וְדֶרֶךְ [o] רָע וּפִי תַהְפֻּכוֹת שָׂנֵאתִי׃ לִי־[p]עֵצָה
.fortitudo *mihi* ‡ ,intelligentia † ego :*eſſentia* ‖ &
וְתוּשִׁיָּה אֲנִי בִינָה לִי גְבוּרָה׃
.iuſtitiam decernent *conſules* * & ;regnabunt reges me *In* ‡
15 בִּי מְלָכִים יִמְלֹכוּ וְרוֹזְנִים יְחֹקְקוּ צֶדֶק׃
magnifici † & ;principatum habebunt principes me *In* ‖
16 בִּי [q] שָׂרִים יָשֹׂרוּ וּנְדִיבִים
;diligam me diligentes Ego .*terra iudices* ‡ omnes
17 כָּל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃ אֲנִי אֹהֲבַי אֵהָב
gloria & ,*Opulentia* ‡ .me inuenient ,me *diluculo* quærentes &
18 וּמְשַׁחֲרַי יִמְצָאֻנְנִי׃ עֹשֶׁר־וְכָבוֹד
meus fructus *Bonus* † .iuſtitia & ,*durabilis* ‖ ſubſtantia * :mecū
19 אִתִּי הוֹן עָתֵק וּצְדָקָה׃ טוֹב [r] פִּרְיִי
.electo argento *præ* meus *prouentus* ‡ & ;obrizo *præ* & ,auro *præ*
מֵחָרוּץ [ſ] וּמִפָּז וּתְבוּאָתִי מִכֶּסֶף נִבְחָר׃
ſemitarum medio in ;faciam ambulare iuſtitiæ *ſemita In* ‡
20 בְּאֹרַח צְדָקָה אֲהַלֵּךְ בְּתוֹךְ נְתִיבוֹת
:*eſt* me diligentes *faciendum hæreditare Ad* * iudicij
21 מִשְׁפָּט׃ לְהַנְחִיל אֹהֲבַי ׀ יֵשׁ
,me *acquiſiuit* ‖ Dominus .replebo eorum theſauros &
22 וְאֹצְרֹתֵיהֶם אֲמַלֵּא׃ יְהוָה קָנָנִי
ſeculo A .*tunc* * ex ſua opera ante :ſuæ viæ principium
23 רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ קֶדֶם מִפְעָלָיו מֵאָז׃ מֵעוֹלָם
non In .*terræ initiis ab capite* † a ,habui principatum
24 נִסַּכְתִּי מֵרֹאשׁ מִקַּדְמֵי־אָרֶץ׃ בְּאֵין־
.aquis *aggrauata loca* * fontes *non in* ‡ ;ſum formata ‡ voragines
תְּהֹמוֹת חוֹלָלְתִּי בְּאֵין מַעְיָנוֹת נִכְבַּדֵּי־מָיִם׃

‖ magis quàm aurum electū.
† melior eſt
‡ omnia deſiderabilia ‡ ei.
[l] פְּנִין [m] שָׁוָה
* cum
‖ inueni.
† eſt
[n] זָמַם
‡ ſuperbum,
‡ loquens peruerſitates
* Meum eſt
[o] רוּעַ [p] יָעַץ
‖ lex: † ſum
‡ mea eſt
‡ Per
* principes
‖ Per
† principes
[q] שׂוּר
‡ iudicant terram.
‡ Diuitiæ
* ſunt:
‖ multa,
† Melior eſt
[r] פָּרָה
‡ fructus
[ſ] פָּזַז
‡ Per ſemitam
* Vt hæreditare faciam
‖ poſſedit
* eo tempore.
† principio ante terram.
Adhuc non erant
‡ quando
‡ adhuc non erant
* aggrauat:

collium facies ad ‖ ;essent defixi * montes Antequam

25 בטרם הרים הטבעו לפני גבעות

,plateas & ,terram fecerat non Adonai † .sum formata

26 חוללתי׃ עד־לא עשה ארץ וחוצות

.orbis pulverum caput ‡ &

וראש עפרות תבל׃

circulum eũ describendo in :ego * ibi ,cælos ipsum parando In ‡

27 בהכינו [a] שמים שם אני [b] בחקו חוג

.voraginis faciebus super

על־פני תהום׃

fontes fortificando in † :desuper æthera ipsum roborando In ‖

28 באמצו שחקים ממעל בעזוז עינות

aquæ & ‡ ,suum statutum mari ipsum ponendo ‡ In .voraginis

29 תהום׃ בשומו לים חקו ומים

fundamenta ipsum constituendo in ‖ :suum os * transirent non

לא יעברו־פיו בחוקו [c] מוסדי

eram & ,nutricius ‡ eum apud eram Et .terræ

30 ארץ׃ ואהיה אצלו אמון ואהיה

omni in eo coram ludens :die die ,deliciæ ‡

שעשעים יום יום משחקת לפניו בכל־

meæ delectationes & ;eius terræ orbe in Ludens ‡ .tempore

31 עת׃ משחקת בתבל ארצו ושעשעי

.hominum filiis cum

את־בני אדם׃

meas vias † beati & :mihi audite ‖ filij nunc Et

32 ועתה בנים שמעו־לי ואשרי דרכי

:estote sapientes & ,eruditionem Audite .custodierint

33 ישמרו׃ שמעו מוסר [d] וחכמו

mihi audientis hominis Beatitudines .feriamini ‡ ne &

34 ואל־תפרעו׃ אשרי אדם שמע לי

postes custodiendo ;die ,die * meas fores super vigilando ‡

לשקד על־דלתתי יום יום לשמר מזוזת

inuenit ,me inueniens ‖ Quoniam .meorum ostiorum

35 פתחי׃ כי מצאי מצא

.Domino à voluntatem ‡ educet & ;vitas †

חיים [e] ויפק [f] רצון מיהוה׃

‖ fundati ante colles
† Antequam faceret
‡ præcipuas terras
‡ Quando præparabat
* eram quando describebat circino superficiem
[a] בון [b] חקק
‖ quando firmabat cælos
† quando roborabit
‡ Quando ponebat ‡ vt
* littus
‖ quando describebat
[c] יסד
‡ veluti
‡ In lætitiis, quotidie: & ludebam
‡ Ludebam
‖ obtemperate
† qui
[d] יסר
‡ postponatis eam. Beatus homo qui obtemperat
‡ perseuerando iuxta
* quotidie,
‖ qui inuenit
† vitam
‡ quod voluerit
[e] חיה [f] פוק

,me *habentes odio* * omnes *:suæ animæ est iniurius ,me in peccans* ‡ Et

36 וחטאי חמס נפשו כל־משנאי

.mortem *dilexerunt* ||

אהבו מות׃

‡ qui peccauerit cōtra me, expoliat animam suam: *qui odio habent || diligunt † Sapientia

CAP. IX. ט

suas columnas excidit ;suam domum ædificauit *Sapientiæ* †

1 חכמות [g]בנתה ביתה חצבה עמודיה

[g] בנה

;suum vinum miscuit ,suam victimam Immolauit .septem

2 שבעה׃ טבחה טבחה מסכה יינה

,suas puellas Misit .suam mensam *disposuit* ‡ etiam

3 אף ערכה שלחנה׃ שלחה נערתיה

‡ parauit ‡ vocauit ad summitates

Quisquis .ciuitatis excelsorum *alas super clamabit* ‡

4 תקרא על־[h]גפי מרמי קרת׃ מי־

[h] גף [i] פתה

* est || deficienti

,*ei* dixit corde *carenti* || :huc declinet ,simplex*

[i]פתי [k]יסר הנה חסר־לב אמרה לו׃

† Venite, ‡ panem meū; ‡ vinum, quod

.miscui ,*vino in* ‡ bibite & ;*meo pane in* ‡ comedite ,*Ite* †

5 [l]לכו לחמו בלחמי ושתו ביין מסכתי׃

[k] סור [l] ילך

* viam vestrā, || viuetis:

via in † incedite & *:viuite* || & ,*simplices Relinquite

6 עזבו פתאים [m]וחיו ואשרו בדרך

† per viam ‡ accipit sibiipsi

:ignominiam *sibi accipiens* ‡ ,derisorem Corripiens .intelligētię

7 בינה׃ יסר [n]לץ לקח לו [o]קלון

[m] חיה [n] לוץ

.eius maculam ‡ ,impium increpans &

ומוכיח לרשע מומו׃

[o] קלה

‡ accipit

increpa ;te habeat odio fortè ne ;derisorem increpes Ne

8 אל־[p]תוכח לץ פן־ישנאך הוכח

[p] יכח

.te diliget & ,sapientem

לחכם ויאהבך׃

‡ increpationem,

.iustum scire fac :amplius erit sapiens & ,‡sapienti Da

9 [q]תן לחכם ויחכם עוד [r]הודע לצדיק

[q] נתן [r] ידע

|| est

timor || sapientiæ Principium .doctrinam addet &

10 ויוסף לקח׃ [s]תחלת חכמה יראת

[s] חלל

me in † Nam .intelligentia sanctorum scientia & ;Domini

† per

11 יהוה ודעת קדשים בינה׃ כי־בי

.vitæ anni tibi addentur & :tui dies multiplicabuntur

[t]ירבו ימיך ויוסיפו לך [u]שנות חיים׃

[t] רבה [u] שנה

ſi illuſor fueris,

tu ſolus ,*illuſiſti* & :tibi eris ſapiens ,ſapiens fueris Sì

אִם־חָכַמְתָּ חָכַמְתָּ לָּךְ וְלַצְתָּ לְבַדְּךָ 12

* lues pœnas. † ſtulta tumultuatur:& mulier ſimplex neſcit * ſedet

non & ,*ſimplicitatis* :*tumultuans* *ſtultitiæ* † Mulier .*portabis* *

תִשָּׂא׃ [a] אֵשֶׁת כְּסִילוּת הֹמִיָּה פְּתַיּוּת וּבַל־ 13

;ſuæ domus oſtium ad *ſedit* * Et . quicquam *nouit*

יָדְעָה־מָּה׃ וְיָשְׁבָה לְפֶתַח בֵּיתָהּ 14

[a]נשא [b]רום

. ciuitatis *excelſorum* *ſolium* ‡ ſuper

עַל־כִּסֵּא [b] מְרֹמֵי קָרֶת׃

‡ ſedē in excelſis locis † Vt vocet . ‖ per *qui dirigunt ‡ eſt

dirigentes * :viam ‖ tranſeuntes *ad clamandum* *Ad* †

לִקְרֹא לְעֹבְרֵי דָרֶךְ הַמְיַשְּׁרִים 15

:huc declinet ſimplex ‡ Quiſquis . ſuas ſemitas

[c] סור

אֹרְחוֹתָם׃ מִי־פֶתִי [c] יָסֻר הֵנָּה 16

‡ deficienti * furatæ dulciores ſunt; *in abſcōdito comeſtus magis ſapit. Etiam † mortui ſunt ‖ & quòd ‡ inferi ſunt * ab ea.

ſubductæ furto * Aquæ .ei dixit & ,corde *carenti* ‡ &

וַחֲסַר־לֵב וְאָמְרָה לּוֹ׃ מַיִם־גְּנוּבִים 17

.*erit iucundus* *abſconditorum* * panis & ,*dulceſcent*

יִמְתָּקוּ וְלֶחֶם סְתָרִים יִנְעָם׃

profundis in ‖ :ibi *manes* † quòd cognouit non Et

וְלֹא־יָדַע כִּי־רְפָאִים שָׁם בְּעִמְקֵי 18

. *eius* * inuitati *ſepulchri* ‡

שְׁאוֹל קְרֻאֶיהָ׃

‡ lætificat

CAP. X.

:patrem *lætificabit* ‡ ſapiens Filius .Selomoh Parabolæ

מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה בֵּן חָכָם יְשַׂמַּח־אָב 1

triſtitia eſt

proderunt Non .ſuæ matris *mœſtitia* ſtultus filius &

impietate acquiſiti. at

וּבֵן כְּסִיל תּוּגַת אִמּוֹ׃ לֹא־יוֹעִילוּ 2

.morte à eruet iuſtitia & *impietatis* theſauri

[d] נצל

אוֹצְרוֹת רֶשַׁע וּצְדָקָה [d] תַּצִּיל מִמָּוֶת׃

‡ propter

prauitatem ‡ & ;iuſti animam Dominus faciet eſurire Non

[e] הוה

לֹא־יַרְעִיב יְהוָה נֶפֶשׁ צַדִּיק [e] וְהַוַּת 3

‖ impios Deus † facit manus fraudulenta; ‡ mercatorum ‡ eos. *Qui congregat ‡ eſt qui dormit

doli *vola* *faciens* † Pauperem .expellet *impiorum* ‖

רְשָׁעִים יֶהְדֹּף׃ רָאשׁ עֹשֶׂה כַף־רְמִיָּה 4

. ‡ ditabit ſolicitorum ‡ manus &

וְיַד חָרוּצִים תַּעֲשִׁיר׃

,meſſe in *ſtertens*:‡ intelligens filius ,æſtate in *Congregans* *

אֹגֵר בַּקַּיִץ בֵּן מַשְׂכִּיל נִרְדָּם בַּקָּצִיר 5

iusti caput *in* | Benedictiones . † confundens * filius ‡ est

6 ברכות לראש צדיק : מביש [f] בן

iniuriam ‡ operiet impiorum os &

ופי רשעים יכסה חמס :

impiorum nomen & :benedictionem in $ iusti Memoria

7 זכר צדיק לברכה ושם רשעים

stultus & ;præcepta suscipiet corde Sapiens .putrescet

8 ירקב : חכם־לב [g] יקח [h] מצות ואויל

:confidenter *ibit integritatem Ambulans* .*præcipitabitur labiis* *

9 שפתים ילבט : הולך בתום ילך בטח

.*innotescet* | suas vias deprauans &

ומעקש דרכיו יודע :

labiis † stultus & ;dolorem dabit ,oculo *Annuens*

10 קרץ עין יתן [i] עצבת ואויל שפתים

impiorum os & ;iusti os *vitarum* ‡ vena .*præcipitabitur*

11 ילבט : מקור [k] חיים פי צדיק ופי רשעים

;*contentiones suscitabit* * Odium .*rapinam* | operiet

12 יכסה חמס : שנאה תעורר [l] מדנים

.charitas *operiet* † præuaricationes omnes *super* &

ועל כל־פשעים תכסה אהבה :

‡ virga & :sapientia inuenietur intelligentis labiis In

13 בשפתי [m] נבון תמצא חכמה ושבט

;scientiam abscondent Sapientes .corde *carentis* | corpori

14 לגו חסר־לב : חכמים יצפנו־[n] דעת

.propinqua contritio ″ stulti os &

ופי אויל מחתה קרבה :

exhaustorum † contritio :eius fortitudinis vrbs ‡ diuitis *Affluentia* *

15 הון עשיר קרית [o] עזו מחתת [p] דלים

prouentus ;vitæ $ ad | iusti Opus .eorum egestas

16 רישם : פעלת־צדיק לחיים תבואת

custodiens *vitæ* ‡ ad Semita .peccatum ad impij

17 ארח לחיים שומר רשע לחטאת :

.*faciens errare* * ;increpationem *deserens* ‡ & :correctionem

[q] מוסר ועזב [r] תוכחת מתעה :

proferens & :*falsitatis labiis* † odium *Operiens* $

18 מכסה שנאה שפתי־שקר [f] ומוציא

† est
† patrem suum.
| sunt super
f בוש
‡ iniquitatem
$ erit
h לקח צוה
* propter labia punietur.
Qui ambulat perfecte ambulat
| conteretur.
Qui annuit
† propter labia punietur.
Et
‡ vitæ est
i נתן k חיה
| iniquitatem.
* suscitat rixas.
l דון
† operit
‡ erit
m בין
| deficientis
n ידע
″ est
* Diuitiæ
‡ sunt vt
† pauperum
o עזז p דלל
| est $ vitam:
fructus vero
‡ vitam
‡ qui relinquit
* errat.
q יסר r יכח
$ operiunt
† labia mendacia:
f יצא

non verborum multitudine In .stultus *ipse* ;*infamiam*
19 [a]דִּבָּה הוּא כְסִיל : בְּרֹב דְּבָרִים לֹא
.† intelligens ,sua labia prohibens & :præuaricatio *cessabit* *
יֶחְדַּל—פָּשַׁע וְחוֹשֵׂךְ שְׂפָתָיו מַשְׂכִּיל :
impiorum ‡ cor :iusti lingua ❡ electum argentum *
20 כֶּסֶף נִבְחָר לְשׁוֹן צַדִּיק לֵב רְשָׁעִים
stulti & ;multos pascent iusti Labia .*parum vt* ‖
21 כִּמְעָט : שִׂפְתֵי צַדִּיק [b]יִרְעוּ [c]רַבִּים וֶאֱוִילִים
ipsa Domini Benedictio .morientur cordis defectu in
22 בַּחֲסַר־לֵב יָמוּתוּ : בִּרְכַּת יְהוָה הִיא
ridere Veluti .secum dolorem *adiciet* † non & ;*ditabit* *
23 תַעֲשִׁיר וְלֹא יוֹסִף עֶצֶב עִמָּהּ : כִּשְׂחוֹק
.intelligentia viro ‡ sapientia & ;*scelus* ❡ facere stulto *
לִכְסִיל [d]עֲשׂוֹת [e]זִמָּה וְחָכְמָה לְאִישׁ [f]תְּבוּנָה :
iustorum desiderium ‖ & ;ei veniet *ipsa impij Formido* †
24 [g]מְגוֹרַת רָשָׁע הִיא תְבוֹאֶנּוּ [h]וְתַאֲוַת צַדִּיקִים
iustus & :impius * non & ‡ ,turbinis transire Sicut .❡ dabit
25 יִתֵּן : כַּעֲבוֹר סוּפָה וְאֵין רָשָׁע וְצַדִּיק
,dentibus acetum Sicut .*seculi* * fundamentum ‖
26 יְסוֹד עוֹלָם : כַּחֹמֶץ [i]לַשִּׁנַּיִם
.illum mittentibus piger sic ;oculis fumus sicut &
וְכֶעָשָׁן לָעֵינָיִם כֵּן הֶעָצֵל לְשֹׁלְחָיו :
impiorum anni & :dies apponet Domini Timor
27 יִרְאַת יְהוָה תּוֹסִיף יָמִים וּשְׁנוֹת רְשָׁעִים
spes & :lætitia iustorum Expectatio .breuiabuntur
28 תִּקְצֹרְנָה : [k]תּוֹחֶלֶת צַדִּיקִים שִׂמְחָה [l]וְתִקְוַת
;Domini via † perfecta Fortitudo .peribit impiorum
29 רְשָׁעִים תֹּאבֵד : [m]מָעוֹז [n]לַתֹּם דֶּרֶךְ יְהוָה
seculum in Iustus .iniquitatem operantibus *contritio* * &
30 וּמְחִתָּה לְפֹעֲלֵי אָוֶן : צַדִּיק לְעוֹלָם
.*terram* ‡ habitabunt non impij & ;*nutabit* ❡ non
בַּל־יִמּוֹט וּרְשָׁעִים לֹא יִשְׁכְּנוּ־אָרֶץ :
peruersitatem * lingua & ;sapientiam *propagabit* ‖ iusti Os
31 פִּי צַדִּיק יָנוּב חָכְמָה וּלְשׁוֹן תַּהְפֻּכוֹת
os & :*voluntatem scient* † iusti Labia .succidetur
32 תִּכָּרֵת : שִׂפְתֵי צַדִּיק יֵדְעוּן [o]רָצוֹן וּפִי

detractionū, est
[a]דבב
* deerit
† est
* Vt
❡ est
‡ verò
‖ parum est electum.
[b]רעה [c]רבב
* ditat hominem;
† adfert
* est
❡ abominationem;
[d]עשה [e]זמם
† Quod timet impius
‖ quod desiderant iusti
[f]בין [g]גור
❡ Deus.
‡ sic
* erit
‖ est vt
* perpetuum.
[h]אוה [i]שן
[k]יחל [l]קוה
† est
[m]עוז [n]תמם
* ipsa est pauor
❡ commouebitur:
❡ in terra.
‖ loquetur
* loquēs peruersitates
† sciunt quòd placitum est Deo:
[o]רצה

.peruersitates ‡ impiorum ‡ peruersa lo-
רְשָׁעִים תַּהְפֻּכוֹת׃ quitur

CAP. XI. יא

perfectus lapis § & :Domini abominatio doli Bilances *
1 מֹאזְנֵי מִרְמָה תּוֹעֲבַת יְהוָה וְאֶבֶן שְׁלֵמָה
;ignominia venit & ,superbia Venit .eius voluntas
2 רְצוֹנוֹ׃ בָּא ᵖ זָדוֹן וַיָּבֹא ᑫ קָלוֹן
;eos ducet rectorum Integritas ‖ .sapientia modestis † cum &
3 וְאֶת־צְנוּעִים חָכְמָה׃ ʳ תֻּמַּת יְשָׁרִים תַּנְחֵם
.eos deuastabit prauaricatorum * peruersitas &
וְסֶלֶף בֹּגְדִים ˢ וְשָׁדֵּם׃
eruet iustitia & irae die in affluentia proderit ‡ Non
4 לֹא־יוֹעִיל הוֹן בְּיוֹם עֶבְרָה וּצְדָקָה ᵗ תַּצִּיל
;eius viam diriget integri § Iustitia . morte à
5 מִמָּוֶת׃ צִדְקַת תָּמִים תְּיַשֵּׁר דַּרְכּוֹ
. impius corruet sua impietate in * &
וּבְרִשְׁעָתוֹ ᵘ יִפֹּל רָשָׁע׃
præuaricatores prauitate in ‖ & :eos eruet rectorum Iustitia
6 צִדְקַת יְשָׁרִים תַּצִּילֵם ᵘ וּבְהַוַּת בֹּגְדִים
peribit ,impium hominem moriendo in* . capientur
7 יִלָּכֵדוּ׃ בְּמוֹת אָדָם רָשָׁע תֹּאבַד
. perijt roborum † expectatio :spes
תִּקְוָה וְתוֹחֶלֶת אוֹנִים אָבָדָה׃
impius veniet & ,est liberatus angustia de Iustus
8 צַדִּיק ˣ מִצָּרָה נֶחֱלָץ וַיָּבֹא רָשָׁע
suum sodalem ‡ corrumpet hypocrita * ore In .eo pro §
9 תַּחְתָּיו׃ בְּפֶה חָנֵף יַשְׁחִת ʸ רֵעֵהוּ
iustorum bonitate In .eruentur iusti scientia in &
10 וּבְדַעַת צַדִּיקִים יֵחָלֵצוּ׃ בְּטוּב צַדִּיקִים
. oratio impijs pereundo in * & ;ciuitas exultabit †
תַּעֲלֹץ קִרְיָה וּבַאֲבֹד רְשָׁעִים ᶻ רִנָּה׃
ore in & ;ciuitas exaltabitur rectorum benedictione In
11 בְּבִרְכַּת יְשָׁרִים תָּרוּם קָרֶת וּבְפִי
. subuertetur impiorum
רְשָׁעִים תֵּהָרֵס׃

* Statera dolosa est
§ Pondus perfectum
ᑫ יוד קלה
† humilibus est
‖ Perfectio
ʳ תֻּמַּם
* contemptorum perdet
ˢ ישדם ק
ᵗ ישדד נצל
‡ proderũt diuitiæ
§ perfecti
* propter impietatem suã
‖ propter prauitatem
ᵘ נפל היה
* Cum mortuus fuerit homo impius,
† diuitiarum peribit.
ˣ צור
§ in loco eius.
* impius
‡ amicum
ʸ רעה
† lætabitur
* cum perierint impij,erit exultatio.
ᶻ רנן

prudentiarum || vir & ;corde carens * suum socium † Despicit

בז [a] לרעהו חסר־לב ואיש תבונות 12

fidelis & :secretum reuelans delator Ambulans † .tacebit

יחריש: הולך רכיל מגלה־סוד ונאמן־ 13

corruet ;industria non in * .verbum aperiens ‡ spiritu

רוח מכסה דבר: באין תחבלות [b] יפל־ 14

.consiliarij ‡ multitudine in | salus & :populus

עם [c] ותשועה ברב יועץ:

odiens * & :extraneo ‡ fideiusserit cùm ,†cõteretur Cõtritione

רע [d] ירוע כי־ערב [e] זר ושונא 15

;gloriam assequetur gratia Mulier .fidens † ,stipulantes

תקעים בוטח: אשת [f] חן תתמך כבוד 16

.opulentiam adipiscentur fortes &

ועריצים יתמכו־עשר:

turbans | & ,misericordiæ vir ,*suæ animæ Retribuen ,

גמל נפשו איש חסד ועכר 17

:mendax opus faciens ‡ Impius :‡crudelis ,suam carnem

שארו אכזרי: רשע עשה פעלת־שקר 18

.veritatis * merces † iustitiam seminanti &

וזרע צדקה שכר [g] אמת:

.suam mortem ad ,malum sequens & .vitas ad iustitia Sic

כן־צדקה [h] לחיים ומרדף רעה למותו: 19

eius beneplacitum ‡ & ;corde peruersi | Domini Abominatio

תועבת יהוה עקשי־לב [i] ורצונו 20

:malus † impunis erit non manum ad Manus * .via perfecti

תמימי דרך: יד ליד לא־ינקה רע 21

.euasit iustorum semen &

וזרע צדיקים נמלט:

declinans ‡ & ,pulchra mulier * :porci nare † in aurea inauris ‡

נזם זהב באף חזיר אשה יפה [k] וסרת 22

:bonum tantummodo || iustorum Desiderium .discretionem

טעם: [l] תאות צדיקים אך־טוב 23

.penetrans furor ,impiorum præstolatio

[m] תקות רשעים עברה:

,rectitudine à prohibens * :amplius † additur & ,dispergens ‡ Est

יש מפזר ונוסף עוד וחושך מישר 24

†amicum
* deficiens
| intelligentiarum
†Qui ambulat fraudulenter, reuelat
‡operit
* Cùm non fuerint consilia,
[a] בוז [b] נפל
| est
‡cõsiliariorũ,
† homo ‡ pro
*q. odio habet
[c] ישע [d] רוע
† cõfidit. Mulieri gratiosæ adhærebit gloria;& fortibus adhærebũt diuitiæ. Qui retribuit
[e] זור [f] חנן
* bonum,est
| qui turbat
‡ est ‡ facit
† erit
* stabilis Rectus qui facit iustitiam, apprehendet vitam,& qui sequitur
[g] אמן [h] חיה
| sunt ‡ qui placẽt ei sunt
* Mox mox
† vir
[i] רצה
‡ Sicut
† naribus || sic
‡ deficiẽs cõsilio. | est
[k] סור [l] אוה
[m] קוה
‡ qui dispergit
† ei
* est qui prohibet seipsum

benedictionis ‖ Anima .‡defectum ad veruntamen

25 נֶפֶשׁ־בְּרָכָה אַךְ־לְמַחְסוֹר׃

.*pluuia* ° ipſe etiam ,*inebrians* ‡ & :impinguabitur

תְּדֻשָּׁן וּמַרְוֶה גַּם־הוּא יוֹרֶא׃

benedictio & ;populus ei maledicent ,frumentum Prohibenti

26 מֹנֵעַ בָּר ⁿיִקְּבֻהוּ לְאוֹם וּבְרָכָה

.*frangentis* *capiti* †

לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר׃

,malum *quærens* ‖ & :‡placitum *quæret* * ,bonum *mane* Quærens

27 שֹׁחֵר טוֹב יְבַקֵּשׁ רָצוֹן וְדֹרֵשׁ רָעָה

:corruet *ipſe* ,*ſua opulentia in* *Fidens* † .ei veniet

28 תְבוֹאֶנּוּ׃ בּוֹטֵחַ בְּעָשְׁרוֹ הוּא °יִפֹּל

.germinabunt iuſti folium tanquam &

וְכֶעָלֶה צַדִּיקִים יִפְרָחוּ׃

;ventum accipiet hæreditatem ,ſuam domum *Conturbans* ‡

29 עֹכֵר בֵּיתוֹ יִנְחַל־רוּחַ

lignum † iuſti Fructus .corde ſapienti ſtultus ‖ ſeruus &

30 וְעֶבֶד אֱוִיל לַחֲכַם־לֵב׃ פְּרִי ᵖצַדִּיק עֵץ

iuſto En .‡ſapiens animas *ſuſcipiens &* :*vitarum* *

31 חַיִּים וְלֹקֵחַ נְפָשׁוֹת חָכָם׃ הֵן צַדִּיק

?peccanti & ,impio *quia* *etiam* † ;reddetur terra in

בָּאָרֶץ יְשֻׁלָּם אַף כִּי־רָשָׁע וְחוֹטֵא׃

CAP. XII. יב

odiens † & ;ſcientiam *diligens* ‡ ,correctionem *Diligens* *

1 אֹהֵב ᑫמוּסָר אֹהֵב ʳדָּעַת וְשׂוֹנֵא

beneuolentiam † educet Bonus .‖ inſipiens ,increpationem

2 תוֹכַחַת בָּעַר׃ טוֹב ˢיָפִיק רָצוֹן

.*reum peraget* *machinationem* * virum & :Domino à

מֵיְהוָה וְאִישׁ ᵗמְזִמּוֹת יַרְשִׁיעַ׃

iuſtorum radix & :impietate in homo ſtabilis erit Non

3 לֹא־יִכּוֹן אָדָם בְּרֶשַׁע וְשֹׁרֶשׁ צַדִּיקִים

;ſui *mariti* † coronæ *virtutis* ‡ Mulier .commouebitur non

4 בַּל־יִמּוֹט׃ אֵשֶׁת חַיִל עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ

.*afficiens pudore* * eius oſſibus in putredo velut &

וּכְרָקָב בְּעַצְמוֹתָיו ᵘמְבִישָׁה׃

‡ rerũ ſuarũ. ‖ quæ benedicit largiendo eleemoſynas ‡ qui ſatiat * ſatiabitur.

ⁿקָבַב † ſuper caput vendentis.

Qui quærit * quærit quod eſt ‡ Deo ‖ qui quærit † Qui fidit diuitiis ſuis,

°נָפַל

‡ Qui conturbat

‖ erit † eſt vt

ᵖפְּרִי * vitæ:& qui docet ‡ eſt

† quãto magis

* Qui diligit ‡ diligit ‡ qui odio habet

ᑫיָסַר ʳיָדַע

‖ eſt. † qui odio habet ‖ eſt. † quod placitum eſt * malas habentem cogitationes, condemnabit.

ˢפּוּק ᵗזָמַם

‡ fortis † eſt viri * quæ ſuum virum pudore afficit.

ᵘבּוֹשׁ

impiorum *callida* consilia :iudicium || iustorum Cogitationes
מחשבות צדיקים משפט תחבלות רשעים 5
os & ;sanguini *insidiari* * impiorum Verba .*dolus* †
מרמה: דברי רשעים ארב־דם [a] ופי 6
:*ipsi* † non & ,impios *Vertendo* .*eos* † eruet rectorum
ישרים [b] יצילם: הפוך רשעים ואינם 7
.stabit iustorum domus &
ובית צדיקים יעמד:
corde peruersus & :vir laudabitur *ipsius intellectus os Ad* |
לפי שכלו יהלל־איש ונעוה־לב 8
:*sibi ipsi* † seruus & ,*despectus Bonus* * .contemptum in erit
יהיה לבוז: טוב נקלה ועבד לו 9
animam † iustus *Cognoscens* ‡ .pane *carente* || & ,*se glorifi ante præ*
ממתכבד וחסר־לחם: יודע צדיק נפש 10
.*crudelis* || impiorum miserationes & :sui iumenti
בהמתו ורחמי רשעים אכזרי:
,vacuos *sequens* * & :pane saturabitur suam *humum Colens*
עבד אדמתו ישבע־לחם ומרדף ריקים 11
;malorum rete impius Desiderauit .corde *carens* †
חסר־לב: חמד רשע מצוד [c] רעים 12
laqueus labiorum *prauaricatione In* .‡dabit iustorum radix & -
ושרש צדיקים יתן: בפשע שפתים [d] מוקש 13
.iustus angustia de egredietur & :*malus* ||
רע ויצא [e] מצרה צדיק:
retributionem & :bono saturabitur viri oris fructu De
[f] מפרי פי־איש ישבע־טוב וגמול 14
‡recta stulti Via .ei reddet hominis manuum
ידי־אדם [g] ישיב לו: דרך אויל ישר 15
die in Stulti .*sapiens ,consilio *audiens* † & ;eius oculis in
בעיניו ושמע [h] לעצה חכם: אויל ביום 16
.‡callidus ignominiam *operiens* || & *eius* ira cognoscetur
יודע כעסו וכסה [i] קלון ערום:
,*falsitatum* † testis & ;iustitiam annunciabit ,veritatem *Efflabit*
[k] יפיח אמונה [l] יגיד צדק ועד שקרים 17
lingua & :gladij confossiones *ut effutiens* * Est .dolum
מרמה: יש בוטה כמדקרות חרב ולשון 18

‖ sunt ad faciendum
† ad faciendū dolum.
* ad insidiandum
‡ iustos Vertet Deus † erunt.
[a] פה [b] נצל
| Secundū intellectū suum
* Melior est qui flocci pendit se.
† est ei;quàm qui glorificat
| caret
‡ Cognoscit
† appetitum
| crudeles.
Qui colit terram
* qui sequitur
† deficiens
[c] רוע
‡ fructū suū.
Propter præuaricationem
| veniet super hominē malū
[d] יקש [e] פור
[f] פרה
‡ est
[g] שוב
† qui obtemperat * est.
[h] יעץ
| qui operit
‡ est. Iustus loquetur
† mendax;
[i] קלה [k] פוח
* qui profert verba quæ sunt veluti

erit firmum *veritatis* ‡ Labium .sanitas ‖ sapientum

19 שפת־[m]אמת תכון חכמים מרפא׃

.*falsitatis linguam faciens quiescere perpetuò* * & :perpetuum in

לעד ועד־ארגיעה לשון שקר׃

,*pacis consiliarius* † & ,malum *fabricantium* ‡ corde in ‖ Dolus

20 מרמה בלב־חרשי־רע וליועצי שלום

:iniquitas omnis iusto accidet Non .lætitia

21 שמחה׃ לא־יאנה לצדיק כל־און

labia ‖ Domini Abominatio .malo sunt repleti impij &

22 ורשעים מלאו רע׃ תועבת יהוה שפתי־

.eius voluntas † ;veritatem *facientes &* ;*falsitatis* ‡

שקר [n]ועשי אמונה רצונו׃

stultorum cor & ,scientiam *operiens* callidus * Homo

23 אדם ערום כסה[o]הערת ולב כסילים

;dominabitur solicitorum Manus .stultitiam *prædicabit*‖

24 יקרא אולת׃ יד־חרוצים תמשול

viri corde in *Solicitudo* .*tributum in* † erit dolosa &

25 ורמיה תהיה [p]למס׃ דאגה בלב־איש

.illud lætificabit bonum verbum & :illud *incuruabit* *

[q]ישחנה ודבר טוב ישמחנה׃

impiorum via & :iustus suo *socio præ* *Abundans* ‡

26 יתר מרעהו צדיק ודרך רשעים

:suam venationem *fraudulentia* ‖ aduret Non .eos faciet errare

27 [r]תתעם׃ לא־יחרך רמיה [s]צידו

iustitiæ semita In .*seduli pretiosa* ‡ hominis *affluentia* † &

28 והון־אדם יקר חרוץ׃ בארח־צדקה

mors ‡ non *semita* ‖ via ‡ & ;*vita* *

חיים ודרך נתיבה אל־מות׃

CAP. XIII. יג

audiuit ‖ non delusor & :patris eruditionem ‖ sapiens Filius

1 בן חכם [t]מוסר אב ולץ לא־שמע

:*bonum* † comedet viri oris fructu De .increpationem

2 גערה׃ מפרי פי־איש יאכל טוב

,*iniuriam* ‖ præuaricatorum *anima* * &

ונפש בגדים חמס׃

‖ est † veritatis
[l]נגר[m]אמן
* ad momentum lingua
‖ est
‡ cogitantiũ
† in corde cõsulentium pacem erit
‖ sunt
‡ mendacia;& in facientibus
† est
* operit
[n]עשה[o]ידע
‖ prædicat
† tributaria.
Pauor
[p]מסס
*humiliabit
[q]שחה
‡ Abundãtior est amico
‖ vir dolosus
[r]תעה[s]צור
†diuitiæ est solicitudo.
* est vita: ‡ in
‖ semitæ eius
‡ est
‖ audit
[t]יסר
† bonus vir:
* de fructu animæ
i. comedet vir
nbis. uu

Qui custodit ‡ custodit * erit ᵃ Concupiscit anima pigri, & non est ei quòd optat:

sua labia aperienti :suam animā *seruans* ‡ ,suum os *Custodiens*

נֹצֵר פִּיו שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ פֹּשֵׂק שְׂפָתָיו 3

:*pigri ipsius anima non & Concupiscens* .*ei* contritio *

ᵃמְחִתָּה־לוֹ׃ מִתְאַוָּה וָאַיִן נַפְשׁוֹ עָצֵל 4

. impinguabitur solicitorum anima &

ᵃ חִתַּת

וְנֶפֶשׁ חָרֻצִים תְּדֻשָּׁן׃

‖mendax ‡ putrescere opera sua, † animā suū:

,*fœtere* ‡ faciet impius & :iustus habebit odio *falsitatis* ‖ Verbum

דְּבַר־שֶׁקֶר יִשְׂנָא צַדִּיק וְרָשָׁע יַבְאִישׁ 5

:via perfectum custodiet Iustitia .† afficiet pudore &

ᵇנצר ᶜתמם

וְיַחְפִּיר׃ צְדָקָה ᵇתִּצֹּר ᶜתָּם־דָּרֶךְ 6

§viā peccatoris. ‡qui diuitem ostendit, ‖ est ei quicquam : & est qui pauperem ostendit * diuitię multæ sunt ei. ‡ sunt diuitiæ † lætificat: ‖vir superbus

non & ,*se ditans* ‡ Est .*peccatum* § peruertet impietas &

וְרִשְׁעָה תְּסַלֵּף חַטָּאת׃ יֵשׁ מִתְעַשֵּׁר וְאֵין 7

.*multa vbertas* * & ,*se depauperans* :*omne* ‖

כֹּל מִתְרוֹשֵׁשׁ וְהוֹן רָב׃

non pauper & :eius *opulentia* ‡ viri animæ Redemptio

כֹּפֶר נֶפֶשׁ־אִישׁ עָשְׁרוֹ וְרָשׁ לֹא־ 8

:*lætificabit* † iustorum Lux .increpationem audiuit

שָׁמַע גְּעָרָה׃ אוֹר־צַדִּיקִים יִשְׂמָח 9

ᵈ זוד

superbia in ‖ Vere .extinguetur impiorum lucerna &

‡ consiliariis erit

וְנֵר רְשָׁעִים יִדְעָךְ׃ רַק־ᵈבְּזָדוֹן 10

.sapientia *consultis* ‡ cum & :litem dabit

ᵉ נצה

יִתֵּן ᵉמַצָּה וְאֶת־נוֹעָצִים חָכְמָה׃

‖Diuitiæ quæ veniunt ᵃ minuētur: & qui congregat diuitias manu † eas. *quæ protrahitur ‡est §vt ‖vitæ est * aliquid §propter contēptū ipsum: & timenti

manum ad vsque congregans & :minuetur ᵃ vanitate ex *Affluentia*

הוֹן מֵהֶבֶל יִמְעָט וְקֹבֵץ עַל־יָד 11

:cordis ‡ infirmitas *pertracta* Spes .† multiplicabit

יַרְבֶּה׃ ᶠתּוֹחֶלֶת מְמֻשָּׁכָה מַחֲלָה־לֵב 12

.veniens desiderium *vitarum* ‖ lignum § &

וְעֵץ חַיִּים תַּאֲוָה בָאָה׃

,præceptum *timens &* :*ei* ‡ corrumpetur *rem* * Contemnens

ᵍבָּז לְדָבָר יֵחָבֶל לוֹ וִירֵא מִצְוָה 13

ᶠיחל ᵍבוז

;*vitarum* ‡ vena ‖ sapienti Lex .*compensabitur ipse*

הוּא יְשֻׁלָּם׃ תּוֹרַת חָכָם מְקוֹר חַיִּים 14

ʼreddetur merces. ‖est vt ‡ vitæ; § contemptorum est * res suas

dabit bonus Intellectus .mortis laqueis à recedendū ad

לָסוּר מִמֹּקְשֵׁי מָוֶת׃ שֵׂכֶל טוֹב יִתֶּן 15

* callidus Omnis . dura *præuaricatorum* § via & :gratiam

חֵן וְדֶרֶךְ בֹּגְדִים אֵיתָן׃ כָּל־עָרוּם 16

,ſtultitiam *pandet* ‡ ſtultus & ;ſcientia *in* † faciet

יַעֲשֶׂה [h] בְדָעַת וּכְסִיל יִפְרֹשׂ אִוֶּלֶת׃

veritatum ‡ legatus & :malum in cadet impius Nuncius

17 מַלְאָךְ רָשָׁע [i] יִפֹּל בְּרָע וְצִיר אֱמוּנִים

:*eruditionem deſerenti* † ignominia & ,Paupertas . ſanitas

18 מַרְפֵּא׃ רֵישׁ [k] וְקָלוֹן פּוֹרֵעַ מוּסָר

.glorificabitur ,increpationem *cuſtodiens &*

וְשֹׁמֵר [l] תּוֹכַחַת יְכֻבָּד׃

abominatio & :animæ dulceſcet *exiſtens* | Deſiderium

19 תַּאֲוָה נִהְיָה תֶּעֱרַב לְנָפֶשׁ וְתוֹעֲבַת

,ſapientibus cum *Ambulans* ‡ .malo à recedere ‡ ſtultorum

20 כְּסִילִים סוּר [m] מֵרָע׃ הָלֵךְ אֶת־חֲכָמִים

Peccatores .conteretur *ſtultos paſcens &* * :erit ſapiens

21 יֶחְכָּם וְרֹעֶה כְסִילִים יֵרוֹעַ׃ חַטָּאִים

.bonum reddet ‡ iuſtis & ,malum ſequetur

תְּרַדֵּף רָעָה וְאֶת־צַדִּיקִים יְשַׁלֶּם־טוֹב׃

iuſto *recondita* † :filiorum filios faciet hæreditate Bonus

22 טוֹב יַנְחִיל בְּנֵי־בָנִים וְצָפוּן לַצַּדִּיק

eſt & :*pauperum ſulcatione* ‡ cibus Multus .peccantis *facultas* *

23 חֵיל חוֹטֵא׃ רָב־אֹכֶל נִיר רָאשִׁים וְיֵשׁ

odiens | ,ſuam virgam *Prohibens* .*iudicio ſine conſiſus* †

24 נִסְפֶּה בְּלֹא מִשְׁפָּט׃ חוֹשֵׂךְ שִׁבְטוֹ שׂוֹנֵא

.correctionem *ei diluculo quæſiuit* ‡ eum diligens & :ſuum filium

בְּנוֹ וְאֹהֲבוֹ שִׁחֲרוֹ [n] מוּסָר׃

venter & :ſuæ animæ ſaturitatem ad *comedens* ‡ Iuſtus

25 צַדִּיק אֹכֵל לְשֹׂבַע נַפְשׁוֹ וּבֶטֶן

.*egebit* † impiorum

רְשָׁעִים תֶּחְסָר׃

† eum
‡ manifeſtabit
[h] יִדַּע
‡ verax eſt
[i] נִפָּל
† erit elongāti ſe à correctione: ſed qui cuſtodit
[k] קָלֶה [l] יִכָּח
‡ factum
‡ eſt
‡ Qui graditur
[m] רוֹעַ
* ſed qui eſt amicus ſtultis;
‡ Deus
† reſeruatur
* ſubſtantia
‡ in agro magnatum:
† qui perit, cō quod non eſt ei iudicium.
Qui prohibet
|| odit
‡ quærere facit eum
[n] יִסַּר
‡ comedit
† deficiet.

CAP. XIIII. יד

ſtultitia ‡ & :ſuam domum ædificauit *mulierum Sapientes*

1 חַכְמוֹת נָשִׁים [o] בָּנְתָה בֵיתָהּ וְאִוֶּלֶת

,ſua rectitudine in *Ambulans* * .eam deſtruet ſuis manibus *in*

2 בְּיָדֶיהָ תֶהֶרְסֶנּוּ׃ הוֹלֵךְ בְּיָשְׁרוֹ

.eum *ſpernens* * ,ſuis viis peruerſus *&* " :Dominum *timens* †

יְרֵא יְהוָה וּנְלוֹז דְּרָכָיו בּוֹזֵהוּ׃

Sapiēs mulier
‡ ſtulta
[o] בָּנָה
* Qui ambulat
† timet
" ſed
* deſpicis

† est | sapientum labia & :superbiæ baculus † stulti ore In
3 כְּפִי־אֱוִיל חֹטֶר גַּאֲוָה וְשִׂפְתֵי חֲכָמִים
‖ Cùm nō fuerint boues, | :mundum ‡ præsepe ,bobus non In ‖ .eos custodient
‡ est vacuum: | 4 תִּשְׁמוּרֵם׃ בְּאֵין אֲלָפִים אֵבוּס [a] בָּר
° frugum est | veritatum * Testis .bouis potentia in prouentuum ° multitudo &
* verax
[a] בָּרר [b] כּוֹח | 5 וְרָב־תְּבוּאוֹת [b] בְּכֹחַ שׁוֹר׃ עֵד אֱמוּנִים
† loquetur | .falsitatis ‡ testis mendacia efflabit † & :mentietur non
‡ mendax | לֹא יְכַזֵּב [c] וְיָפִיחַ כְּזָבִים עֵד שָׁקֶר׃
[c] פּוּח | intelligenti scientia & :* non & ,sapientiam irrisor Quæsiuit
* fuit: | 6 בִּקֶּשׁ לֵץ חָכְמָה [d] וָאָיִן וְדַעַת [e] לְנָבוֹן
[d] יֹדֵעַ [e] בִּין | nescies & :stulto viro cum eminus ‡ Vade .leuis †
† est ‡ à lōgè | 7 [f] נָקֵל׃ לֵךְ מִנֶּגֶד לְאִישׁ כְּסִיל וּבַל־יָדַעְתָּ
[f] קָלַל | :suam viam intelligere ‖ callidi Sapientia .scientiæ labia
‖ est | 8 שִׂפְתֵי־דָעַת׃ חָכְמַת עָרוּם הָבִין דַּרְכּוֹ
‡ Stultus loquetur verba delicti: | palliabit quisque Stultorum ‡ .dolus stultorum stultitia &
9 וְאִוֶּלֶת כְּסִילִים מִרְמָה׃ אֱוִלִים [g] יָלִיץ
[g] לוּץ | .beneuolentia † rectos inter & :delictum
† erunt verba dilectionis. | אָשָׁם וּבֵין יְשָׁרִים [h] רָצוֹן׃
ipsius lætitia in & :suæ animæ amaritudinem cognoscens * Cor
[h] רָצָה | 10 לֵב יוֹדֵעַ מָרַּת נַפְשׁוֹ וּבְשִׂמְחָתוֹ
* cognoscit | :delebitur impiorum Domus .alienus miscebitur non
11 לֹא־יִתְעָרַב זָר׃ בֵּית רְשָׁעִים יִשָּׁמֵד
‖ sed tabernaculum | facies ad ‡ recta via Est .florebit ‡ rectorum tentorium & ‖
‡ Deus germinare faciet | 12 וְאֹהֶל יְשָׁרִים יַפְרִיחַ׃ יֵשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר לִפְנֵי־
‡ coram viro; | ridendo † in Etiam .mortis viæ eius nouissimum & ;viri
† risu | 13 אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ דַּרְכֵי־מָוֶת׃ גַּם־בִּשְׂחוֹק
[i] יָגַר | .tristitia lætitiæ eius nouissimum & ;cor dolebit
‡ ab ‖ recedet | יִכְאַב־לֵב וְאַחֲרִיתָהּ שִׂמְחָה [i] תוּגָה׃
vir ‖ eo desuper ‡ & :corde aduersus saturabitur suis viis De
14 מִדְּרָכָיו יִשְׂבַּע סוּג לֵב וּמֵעָלָיו אִישׁ [k] פֶּתִי
‡ timet, & recedit | intelliget callidus & :verbo omni credet Simplex .bonus
* sed | 15 טוֹב׃ [k] פֶּתִי יַאֲמִין לְכָל־דָּבָר וְעָרוּם יָבִין
[l] סוּר | stultus & *:malo à recedens & ,timens ‡ Sapiens .suum gressum ad
† irascitur, & fuit. Qui cito irascitur, | 16 לַאֲשֻׁרוֹ׃ חָכָם יָרֵא [l] וְסָר מֵרָע וּכְסִיל
stultitiam faciet naribus Breuis .fidens & ,trajcens †
17 מִתְעַבֵּר וּבוֹטֵחַ׃ קְצַר־אַפַּיִם יַעֲשֶׂה אִוֶּלֶת

.odietur machinationum ‡ vir &
וְאִישׁ ᵐמְזִמּוֹת יִשָּׂנֵא׃
callidi & :ſtultitiam ſimplices acceperunt Hæreditate
18 נָחֲלוּ פְתָאיִם אִוֶּלֶת וַעֲרוּמִים
coram mali ſunt Incuruati .ſcientiam ſibi coronam imponent ‖
19 יַכְתִּרוּ ⁿדָעַת׃ ᵒשַׁחוּ רָעִים לִפְנֵי
.‡ iuſti portas ſuper ‡ impij & :bonis
טוֹבִים וּרְשָׁעִים עַל־שַׁעֲרֵי צַדִּיק׃
diuitem diligentes & ‡ :pauper erit odioſus ſuo ſocio * Etiam
20 גַּם־לְרֵעֵהוּ יִשָּׂנֵא רָשׁ וְאֹהֲבֵי עָשִׁיר
miſereſcens & :peccans ‖ ſuum ſocium Spernens .* multi
21 רַבִּים׃ בָּז־לְרֵעֵהוּ חוֹטֵא וּמְחוֹנֵן
fabricantes errabunt ‡ Nonne .eius beatitudines modeſtorum
22 ᵖעֲנָוִים אַשְׁרָיו׃ הֲלוֹא ᑫיִתְעוּ חֹרְשֵׁי
:bonum cogitantibus † veritas & .miſericordia & :malum
רָע וְחֶסֶד ʳוֶאֱמֶת חֹרְשֵׁי טוֹב׃
‡ labiorum verbum & :augmentum erit labore omni * In
23 בְּכָל־עֶצֶב יִהְיֶה ˢמוֹתָר וּדְבַר שְׂפָתַיִם
:eorum opulentia † ſapientum Corona .defectum ad ‖ verè
24 אַךְ לְמַחְסוֹר׃ עֲטֶרֶת חֲכָמִים עָשְׁרָם
teſtis animas Eruens ‡ .ſtultitia ſtultorum ſtultitia
25 אִוֶּלֶת כְּסִילִים אִוֶּלֶת׃ ᵗמַצִּיל נְפָשׁוֹת עֵד
Domini timore In . dolus ″ mendacia efflabit & :veritatis *
26 אֱמֶת וְיָפִחַ כְּזָבִים מִרְמָה׃ בְּיִרְאַת יְהוָה
.tutela ‖ erit eius filiis & :fortitudinis fiducia ‡
מִבְטַח־ᵘעֹז וּלְבָנָיו יִהְיֶה מַחְסֶה׃
recedendum ad ;vitarum ‡ vena † Domini Timor
27 יִרְאַת יְהוָה מְקוֹר חַיִּים לָסוּר
:regis decor ‡ populi multitudine In .mortis laqueis à
28 ˣמִמֹּקְשֵׁי מָוֶת׃ בְּרָב־עָם הַדְרַת־מֶלֶךְ
.rectoris ‡ contritio populi conſumptione in * &
וּבְאֶפֶס לְאֹם ʸמְחִתַּת רָזוֹן׃
ſpiritu breuis ‖ & :intelligentia multus naribus Longus
29 אֶרֶךְ אַפַּיִם רַב־תְּבוּנָה וּקְצַר־רוּחַ
.ſtultitiam exaltans ‡
ᶻמֵרִים אִוֶּלֶת׃

‡ cogitabūdus odio habetur ab eo.
ᵐ זָמַם
‖ coronabūtur ſciētia. Incuruabunt ſe
ⁿ יָדַע ᵒ שָׁחַח
‡ ad ‡ veniēt.
* amico
‡ ſed q diligūt ſunt. Qui cōtemnit amicū ‖ peccat : ſed qui miſeretur pauperū, beatus erit.
‡ errant cogitantes
ᵖ עָנָה ᑫ תָּעָה
† erit
ʳ אָמַן
* omnibus in quibus homo laborat eſt dignitas; ſed ‡ ſuperfluum
ˢ יָתַר
‖ imputatur † diuitiæ ‡ Eruit
ᵗ נָצַל
* verax & loquetur ″ doloſus.
‡ eſt ‖ ſpes.
ᵘ עָזַז
† eſt ‡ vitæ: ‡ eſt gloria
ˣ יָקַשׁ
* cùm nō fuerit popul', eſt ‡ principis. Tardus ira eſt ‖ velox
ʸ חָתַת
‡ exaltat
ᶻ רוּם

* ossium putredo & :sanum cor * carnium †Vita

חיי בשרים לב מרפא ורקב עצמות 30

:eius factorem exprobrauit tenuem Opprimens ‖ .inuidia

קנאה: עשק [a] דל חרף עשהו 31

expelletur sua malitia In .egeni miserescens * ,eum honorans ‡ &

ומכבדו חנן [b] אביון: ברעתו ידחה 32

.iustus sua morte in sperans & :‡impius

רשע וחסה במותו צדיק:

interiori ‡ in & :sapientia requiescet intelligentis corde In

בלב [c] נבון תנוח חכמה ובקרב 33

:gentem exaltabit Iustitia .cognoscetur stultorum

כסילים [d] תודע: צדקה תרומם גוי 34

‖ regis Beneuolentia ‡ .peccatum populorum misericordia ‡ &

וחסד לאמים חטאת: [e] רצון מלך 35

.confundens † erit eius ira & :intelligentem seruum ad

לעבד משכיל ועברתו תהיה [f] מביש:

CAP. XV. טו

doloris ‖ verbum & :iram auertet ‡ mollis Responsio

מענה [g] רך [h] ישיב חמה ודבר עצב 1

reddet bonam * sapientum Lingua .furorem faciet ascendere

יעלה אף: לשון חכמים תיטיב 2

.stultitiam eructabit † stultorum os & :scientiam

[i] דעת ופי כסילים [k] יביע אולת:

.bonos & ,malos speculantes ‡ Domini oculi loco omni In

בכל מקום עיני יהוה [l] צפות רעים וטובים: 3

ea in peruersitas & :vitarum * lignum § linguæ Remissio †

מרפא לשון עץ [m] חיים וסלף בה 4

correctionem respuet ‡ Stultus .spiritu in contritio †

שבר ברוח: אויל ינאץ [n] מוסר 5

.astutus efficietur ,increpationem custodiens & † :sui patris

אביו ושמר [o] תוכחת יערים:

impij prouentu ‡ in & :multa fortitudo ‖ iusti Domo ‡

בית צדיק חסן רב ובתבואת רשע 6

cor & :scientiam spargent sapientum Labia .conturbatur

נעכרת: שפתי חכמים [p] יזרו דעת ולב 7

---

‡ Vita
* est
‖ Qui vt aufert quippiam a paupere, probris afficit
‡ honorat
* qui miseretur pauperis. Propter malitiam suam
[a] דלל
[b] ברה
‡ è mundo
sperat autem
† medio
[c] בין [d] ידע
‡ ignominia erit populis
‡ Amor ‖ est
† contra eum qui pudore eu afficit
[e] רצה [f] בוש
‡ retrahere facit
[g] רכך
[h] שוב
* decorabit
† loquetur
[i] ידע [k] נבע
‡ contemplatur
† Sanitas
‖ est vt * vitæ:
[l] צפה [m] חיה
† est
‡ contemnet
‡ sed qui custodit
[n] יסר [o] יכח
‡ In
‖ est abundantia magna:
‡ fructu
[p] זרה

abominatio ‡ impiorum Sacrificium .sic * non stultorum

8 כסילים לא־כן : זבח רשעים תועבת

Abominatio .eius voluntas rectorum oratio & :Domini

9 יהוה ¶ ותפלת ישרים רצונו : תועבת

.diliget ,iustitiam sequentem & :impij via † Domini

יהוה דרך רשע ומרדף צדקה יאהב :

,increpationem *odiens* : ‡ semitam relinquenti *mala Correptio*

10 מוסר רע לעזב ארח שונא תוכחת

etiam † :Domino coram * perditio & ,Infernus .morietur

11 ימות : שאול ואבדון נגד יהוה אף

illusor amabit Non :hominum filiorum corda *quia*

12 כי־לבות בני־אדם : לא יאהב [r] לץ

lætum Cor .ibit non sapientes ad :se *increpare*

13 הוכח לו אל־חכמים לא ילך : לב שמח

.*confractus* || spiritus cordis *dolore in &* :*facies bonificabit* ‡

ייטיב פנים ובעצבת־לב רוח נכאה :

stultorum os & :scientiam quæret intelligens Cor

14 לב נבון יבקש־דעת [ſ] ופני כסילים

bonus * & :mali *afflicti* † dies Omnes .*stultitia* || pascetur

15 ירעה אולת : כל־ימי [t] עני רעים וטוב

timore *in* || parum *Bonum* .*iuge conuiuium* ‡ corde

16 לב משתה תמיד : טוב־מעט ביראת

.eo in *tumultus &* ,*multo thesauro præ* ‡ ;Domini

יהוה מאוצר רב ומהומה בו :

,*saginato boue præ* ;*ibi* || dilectio & * ,oleris *viaticum Bonum* †

17 טוב ארחת ירק ואהבה שם משור אבוס

,*contentionem excitabit excandescentiæ* † Vir .*eo in* ‡ odium &

18 ושנאה־בו : איש חמה יגרה מדון

.*litem* * faciet quiescere *naribus longus &*

וארך אפים ישקיט [u] ריב :

rectorum semita & :*spina sepes velut* ‡ pigri Via

19 דרך עצל [x] כמשכת חדק וארח ישרים

stultus & :patrem lætificabit sapiens Filius .*strata* †

20 סלולה : בן חכם ישמח אב וכסיל

.suam matrem *despiciens* || homo

אדם בוזה אמו :

* erit rectum.
‡ est
¶ פלר־
† est
|| Flagellum malum est
‡ Domini: qui odio habet.
* sunt
† quāto magis
[r] לוץ
increpantem
‡ decorabit faciem: & propter dolorem
|| erit tristis.
ופי קרי
[ſ] פה [t] ענה
|| verbis stultitiæ.
† pauperis
* iucundus
‡ est ac si esset in conuiuio iugi. Melius est
|| cum
‡ quā thesaurus magnus, & contritio est
† Melius est conuiuium
* vbi
|| sit, quàm bos qui diu fuit in præsepio. in quo ‡ sit.
† iracūdus miscebit lites: & tardus ad irā
* lites.
‡ videtur sibi ac si esset sepes spinis:
[u] רוב [x] שוך
† plana est.
|| despicit

intelligentia † vir & :corde carenti ‡ lætitia * Stultitia
אולת־שמחה לחסר־לב ואיש [a]תבונה 21

non in † cogitationes Infringere .ambulando ‡ seipsum diriget
יישר־[b]לכת׃ [c]הפר מחשבות באין 22

.stabit ‖ consiliariorum multitudine in & ,secreto
סוד וברב יועצים תקום׃

* verbum & ‡ :sui oris responsione in viro ‡ Lætitia
שמחה לאיש במענה־פיו ודבר 23

supra vitarum ‖ Via .bonum quam ‡ suo tempore in
בעתו מה־טוב׃ ארח חיים למעלה 24

Domum .inferiori inferno ab declinare pro * intelligentem
למשכיל למען סור משאול [d]מטה׃ בית 25

.viduæ terminum statuet & :Dominus demolietur superborũ
גאים [e]יסח יהוה ויצב גבול אלמנה׃

‡ munda & :mali ‖ cogitationes * Domini Abominatio
תועבת יהוה מחשבות רע וטהורים 26

appetens * suam domum Turbans .iucunditatis † eloquia
אמרי־נעם׃ עכר ביתו בוצע 27

iusti Cor .viuet ,dona habens odio & ,concupiscentiam
בצע ושונא [f]מתנות יחיה׃ לב צדיק 28

.mala eructabit ‡ impiorũ os & :respondendũ ad ‡ meditabitur
יהגה [g]לענות ופי רשעים יביע רעות׃

iustorum orationem & :impiis ab Dominus † Longinquus
רחוק יהוה מרשעים [h]ותפלת צדיקים 29

bona auditio * :cor lætificabit oculorum Lux .audiet
ישמע׃ מאור־עינים ישמח־לב שמועה טובה 30

;vitarum † increpationem audiens ‖ Auris .os ‡ impinguabit
תדשן־עצם׃ אזן שמעת [i]תוכחת חיים 31

.commorabitur sapientum interiori in
בקרב חכמים [k]תלין׃

audiens & ‡ :suam animam spernens eruditionem Negligens ‖
פורע מוסר מואס נפשו ושמע 32

eruditio Domini Timor .cor possidens ‡ ,increpationem
תוכחת קונה לב׃ יראת יהוה מוסר 33

.modestia * gloriam ante & :sapientiæ
חכמה ולפני כבוד ענוה׃

---

* est
‡ deficienti
† intelligens
‡ ad ambulandum.
Dissipabũtur
† quando non erit cõsilium; sed
‖ firmabũtur.
[a] בין [b] ילך
[c] פור
‡ est † sed
* dictum
‡ valde est
‖ vitæ est desuper
* vt declinet
[d] נטה
[e] נסח
* sunt ‖ viri
‡ sunt
† pulchra. Turbat
* qui inhiat auaritiæ, sed qui odio habet
[f] נתן
‡ cùm fuerit
‡ loquetur
[g] ענה
† est
[h] פלל
* fama
‡ corpus.
‖ quæ audit
† vitæ; in medio
[i] יכח
[k] לון
‖ Qui deserit correctionẽ, spernit
‡ sed qui audit
‡ possidet
* humili as.

CAP. XVI. יו

responsio ‖ Domino à & :cordis *dispositiones* ‡ Hominis

1 לְאָדָם מַעַרְכֵי־לֵב וּמֵיְהוָה מַעֲנֵה

.linguæ Omnes viæ viri mundæ in oculis suis:

2 לָשׁוֹן׃ כָּל־דַּרְכֵי־אִישׁ [l]זַךְ בְּעֵינָיו

ponderans & spiritus † Dominus. Volue ad Dominum

3 וְתֹכֵן רוּחוֹת יְהוָה׃ [m]גֹּל אֶל־יְהוָה

:tua opera & firmabuntur cogitationes tuæ.

מַעֲשֶׂיךָ [n]וְיִכֹּנוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ׃

Omnia operatus est Dominus propter se: & etiam impium

4 כֹּל פָּעַל יְהוָה לַמַּעֲנֵהוּ וְגַם־רָשָׁע

†ad diem malum. Abominatio Domini omnis elatus

5 לְיוֹם רָעָה׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה כָּל־גְּבַהּ־

:corde ‡ manus ad manum non ‖ *innocens* erit.

לֵב יָד לְיָד לֹא יִנָּקֶה׃

In misericordia, & veritate ‡ *expiabitur* iniquitas: & in timore

6 בְּחֶסֶד [o]וֶאֱמֶת יְכֻפַּר עָוֹן וּבְיִרְאַת

Domini ‡ *recedere* à malo. *In volendo Dominum vias* viri;

7 יְהוָה סוּר מֵרָע׃ [p]בִּרְצוֹת יְהוָה דַּרְכֵי־אִישׁ

etiam inimicos eius ‖ *pacificabit* cum eo. † *Bonum* parum

8 גַּם־אוֹיְבָיו יַשְׁלִם אִתּוֹ׃ טוֹב מְעַט

† in iustitia; ‖ *præ multitudine prouentuum* absque iudicio.

בִּצְדָקָה [q]מֵרֹב תְּבוּאוֹת בְּלֹא מִשְׁפָּט׃

Cor hominis cogitabit viam suam: & Dominus * *parabit*

9 לֵב אָדָם יְחַשֵּׁב דַּרְכּוֹ וַיהוָה [r]יָכִין

gressum eius. Diuinatio ‡ *super* labiis regis: in iudicio

10 צַעֲדוֹ׃ קֶסֶם ׀ עַל־שִׂפְתֵי־מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט

non * *præuaricabitur* os eius.

לֹא יִמְעַל־[s]פִּיו׃

Statera, & bilances iudicij Domino: opus eius † *omnes*

11 פֶּלֶס ׀ וּמֹאזְנֵי מִשְׁפָּט לַיהוָה מַעֲשֵׂהוּ כָּל־

lapides marsupij. Abominatio regum ‡ facere impietatem

12 אַבְנֵי־כִיס׃ תּוֹעֲבַת מְלָכִים [t]עֲשׂוֹת רֶשַׁע

quia in iustitia firmabitur solium.

כִּי בִצְדָקָה יִכּוֹן כִּסֵּא׃

‡ sunt præpa-
rationes ‖ est

[l] זָכַךְ
* sed qui pon-
derat † est

[m] גָּלַל

[n] כּוּן

† quem addu-
cet

‡ mox mox
‖ impunis

‡ redimetur

[o] אָמַן
‡ declinatur
* Cùm placue-
rint Domino
viæ
‖ parabit
† Melius est
† cum
‖ quàm multi-
tudo frugum
* disponet

[p] רָצָה

[q] רָבַב [r]כּוּן

‡ est in
* præuaricatur

[s] פֶּה

† omnia

pondera cru-
menæ. ‡ est

[t] עָשָׂה

loquentem & :iustitiæ ‡ labia * regum Beneuolentia
רְצוֹן מְלָכִים שִׂפְתֵי־צֶדֶק וְדֹבֵר 13
vir & :mortis legati † regis Ira .diliget recta
יְשָׁרִים יֶאֱהָב׃ ᵃ חֲמַת־מֶלֶךְ מַלְאֲכֵי־מָוֶת וְאִישׁ 14
:vitæ ª regis facierum luce In ˣ .illam expiabit § sapiens
חָכָם יְכַפְּרֶנָּה׃ בְּאוֹר־פְּנֵי־מֶלֶךְ חַיִּים 15
.pluuiæ serotinæ nubes vt ‖ eius beneuolentia &
וּרְצוֹנוֹ כְּעָב מַלְקוֹשׁ׃
:puro auro præ bonum quàm † sapientiam Acquirere
קְנֹה־חָכְמָה מַה־טּוֹב מֵחָרוּץ 16
.argento præ electum ‡ intelligentiam acquirere &
ᵇ וּקְנוֹת בִּינָה נִבְחָר מִכָּסֶף׃
custodiens § :malo à declinare * rectorum via Strata
ᶜ מְסִלַּת יְשָׁרִים סוּר ᵈ מֵרָע שֹׁמֵר 17
.suam viam seruans ‖ ,suam animam
נַפְשׁוֹ נֹצֵר דַּרְכּוֹ׃ חצי
elatio ruinam ante & :superbia ˣ contritionem Ante
לִפְנֵי־שֶׁבֶר ᶠ גָּאוֹן וְלִפְנֵי כִשָּׁלוֹן גֹּבַהּ 18
diuidere præ ;mansuetis ‡ cum spiritu humiliari Bonum ‖ :spiritus
רוּחַ׃ טוֹב שְׁפַל־רוּחַ אֶת־ᶠעֲנִיִּים מֵחַלֵּק 19
inueniet ,verbum super § Intelligens .superbis cum spolium *
שָׁלָל אֶת־גֵּאִים׃ מַשְׂכִּיל עַל־דָּבָר יִמְצָא־ 20
.eius beatitudines † ,Domino in confidens & :bonum
טוֹב וּבוֹטֵחַ בַּיהוָה אַשְׁרָיו׃
labiorum dulcedo & :intelligens vocabitur corde Sapienti
לַחֲכַם־לֵב יִקָּרֵא נָבוֹן וּמֶתֶק שְׂפָתַיִם 21
:ea præditi ‡ intelligentia virorum ‖ Vena .doctrinam addet
יֹסִיף לֶקַח׃ מְקוֹר חַיִּים שֵׂכֶל בְּעָלָיו 22
prudens reddet * sapientis Cor .† stultitia stultorum eruditio &
ᵍ וּמוּסַר אֱוִלִים אִוֶּלֶת׃ לֵב חָכָם יַשְׂכִּיל 23
.doctrinam addet suis labiis super & ;suum os
פִּיהוּ וְעַל־שְׂפָתָיו יֹסִיף לֶקַח׃
,animæ dulcis :iucunditatis ‡ eloquia § mellis Fauus ‖
צוּף־דְּבַשׁ אִמְרֵי־נֹעַם מָתוֹק לַנֶּפֶשׁ 24
:viri facies ad ‖ recta via Est .ossi medela * &
וּמַרְפֵּא לָעָצֶם׃ יֵשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר לִפְנֵי־אִישׁ 25

* erit in homine habente
‡ iusta:
† est vt nūcius
ᵃ יחם
§ placabit
* Cùm illuxerit facies
ª erit vita:
‖ erit veluti
† multò meliꝰ quàm acquirere aurū pretiosum:
‡ multò meliꝰ est quàm acquirere argētum electum.
ᵇ קנה ᶜ סלל
* est § custodit
‖ qui custodit
* est
ᵈ רוע ᵉ גאה
‖ Melius est
‡ humilibus; quàm
ענוים
ק
* spolia § rē,
ᶠ ענוים
† beatus erit.
Sapiens
‖ vitæ est
‡ domini sui:
† est.
* intelliget
ᵍ יסר
‖ Vt § sunt
‡ dulcia : dulcedo
* sanitas corpori.
ˣ coram viro:

laborauit laborantis Anima .mortis viæ eius nouissimum &

26 נֶפֶשׁ עָמֵל עָמְלָה לּוֹ כִּי־אָכַף עָלָיו [h]פִּיהוּ׃ וְאַחֲרִיתָהּ דַּרְכֵי־מָוֶת׃

Beliahal † Vir .suum os eum super se inflexit ‡ quia ; sibi

27 אִישׁ בְּלִיַּעַל כֹּרֶה רָעָה וְעַל־שְׂפָתָיו כְּאֵשׁ צָרָבֶת׃

.ardens ignis vt ‖ suis labiis super & :malum fodiens

susurrator & :contentionem ‡ mittet peruersitatum * Vir

28 אִישׁ תַּהְפֻּכוֹת יְשַׁלַּח מָדוֹן וְנִרְגָּן מַפְרִיד אַלּוּף׃

:suum socium † seducet violentiæ * Vir :ducem diuidens ‡

29 אִישׁ חָמָס יְפַתֶּה רֵעֵהוּ וְהוֹלִיכוֹ בְּדֶרֶךְ לֹא־טוֹב׃

.bona non via in ‡ eum ambulare faciet &

annuens:peruersitates cogitandum ad suos oculos Claudens ‡

30 עֹצֶה עֵינָיו לַחְשֹׁב תַּהְפֻּכוֹת קֹרֵץ שְׂפָתָיו כִּלָּה [i]רָעָה׃

.malum perfecit suis labiis

.Inuenietur iustitiæ via in :canicies † gloriæ Diadema *

31 עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת שֵׂיבָה בְּדֶרֶךְ צְדָקָה תִּמָּצֵא׃

, suum spiritum in dominans & ; forti præ naribus longus Bonus ‡

32 טוֹב אֶרֶךְ אַפַּיִם מִגִּבּוֹר וּמֹשֵׁל בְּרוּחוֹ מִלֹּכֵד עִיר׃

:sors proiicitur sinum In . vrbem capiente præ

33 בַּחֵיק יוּטַל אֶת־הַגּוֹרָל וּמֵיְהוָה כָּל־מִשְׁפָּטוֹ׃

.eius iudicium omne ‖ Domino a &

CAP. XVII. יז

Animo præ * ;ea in tranquillitas ‡ & ,sicca buccella Bona ‡

1 טוֹב פַּת חֲרֵבָה [k]וְשַׁלְוָה־בָהּ מִבַּיִת מָלֵא זִבְחֵי־[l]רִיב׃

dominabitur intelligens Seruus .iurgij victimis plena

.hæreditatem diuidet fratrum medio in & ;confundentem filium in ‡

2 עֶבֶד־מַשְׂכִּיל יִמְשֹׁל בְּבֵן [m]מֵבִישׁ וּבְתוֹךְ אַחִים יַחֲלֹק נַחֲלָה׃

corda probans & ;auro ‡ caminus & ,argento ‡ Conflatorium *

3 מַצְרֵף לַכֶּסֶף וְכוּר לַזָּהָב וּבֹחֵן לִבּוֹת יְהוָה׃

.Dominus

‡ incuruauit se ei
† impius fodit
[h] פִּיהוּ
‖ est
שפתו
ק
* volubilis
‡ litem:
‡ diuidet duces
* iniquus
† amicum
‡ per viã non bonam.
‡ Claudit
[i] רוּע
* Corona
† est
‡ Melior est tardus ad irã, quàm fortis, & qui dominatur spiritui suo, quàm is qui capit
‖ est
‡ Melior est
‡ pax
* quàm dom^o
[k] שלה [l] רוב
‡ filio stulto pudore afficienti patrem suum & inter fratres
[m] בוש
* Sicut
‡ argentum,
‡ aurum ; sic probat

‡ attēdit ser-
moni iniquo:
mēdax auscul-
tat linguam
prauam. Qui
subsannat
רוע[a] און[b]
* qui lætatur
הורה[c]
רשש[d]
‖ Corona
‡ est decora
stulto lingua
excellēs: quā-
to magis
† nō est deco-
ra lingua mē-
dax? Vt
‡ gratiosus est
חנן[e] נחת[f]
* domini
‡ omnē locū
ad quē se ver-
terit, q̃ mune-
ra tribuit, ꝓ-
sperabitur.
Qui tegit præ-
uaricationes
cuiuspiā, quæ-
rit eius
‡ qui verò im-
properat ali-
quid, diuidit
duces. Magis
prodest
* vna intelli-
genti, quàm
‡ vir rebellis
"suū: † cōtra
‖ vrso orbato
meli' est viro;
quàm stulto
תמוש
ק
נבה[g] מרה[h]
רוע[i] דוב[k]
‡ Qui aperit a-
quam, * est
‡ eam.

auscultans falsitas :iniquitatis labio super attendens ‡ Malus
4 מרע[a] מקשיב על־שפת־און שקר[b] מזין
. prauitatum lingua super
על־לשון[c] הות:
lætans * :eius factorem affecit probris ,pauperem *Subsannans*
5 לועג[d] לרש חרף עשהו שמח
filij senum *Diadema* ‖ .impunis erit non ,contritione in
6 לאיד לא ינקה: עטרת זקנים בני
.eorum patres filiorum gloria & :filiorum
בנים ותפארת בנים אבותם:
liberali *quia etiam :dignitatis labium stulto decorum* ‡ Non
7 לא־נאוה לנבל שפת יתר אף כי־לנדיב
oculis in munus *gratiæ* ‡ Lapis *?falsitatis labium* †
8 שפת־שקר: אבן[e] חן השחד בעיני
.aget prudenter ,respexerit quod omne ‡ ad :eius *patroni* *
בעליו אל־כל־אשר יפנה ישכיל:
,verbo in iterans & ‡ ;amorem *quærens ,prauaricationem Tegens*
9 מכסה פשע מבקש אהבה ושנה בדבר
. ducem separans
מפריד אלוף:
stultum percutere *præ ;intelligentem in* * increpatio *Descendet*
10 תחת[f] גערה במבין מהכות[g] כסיל
nuncius & :" malum quæret *rebellio* ‡ Profecto . centies
11 מאה: אך[h] מרי יבקש־רע[i] ומלאך
orbatum vrsum ‖ Occurrere .eum *in* † mittetur crudelis
12 אכזרי ישלח־בו: פגוש[k] דב שכול
. sua stultitia in *stultum non & ;virum in*
באיש ואל־כסיל באולתו:
malum recedet non :bono pro .malum Reddens
13 משיב[l] רעה תחת טובה לא־תמיש רעה
;contentionis * principium *,aquas Aperiens* ‡ .eius domo de
14 מביתו: פוטר מים ראשית מדון
.‡ dimitte ,lis misceatur antequam &
ולפני התגלע הריב נטוש:
abominatio :iustum faciens iniquum & ,impium Iustificans
מצדיק רשע ומרשיע צדיק תועבת

pretium *hoc* * quid Vt .ipsi ambo etiam ‖ Domini * sunt ‖ est

16 למה־זה מחיר :יהוה גם־שניהם שׁוּב[l]

?‡ non cor & ,sapientiam *acquirendum ad* † ;stulti manu in † vt emat

ביד־כסיל [m]לקנות חכמה ולב־אין: ‡ est ei?

angustiam *ad* * frater & amicus *diligens* ʒ tempore omni *In* [m] קנה

17 בכל־עת אהב [n]הרע ואח לצרה ʒ diligit * propter

spondens :*volam percutiens* ‡ corde *carens* ‖ Homo .*nascetur* † † nascitur re-mouenda

18 יולד: אדם חסר־לב תקע [o]כף ערב ‖ deficiens

,præuaricationem *Diligens* .*sui amici facies ad* ‖ sponsionem ‡ percutit manum.

19 ערבה לפני רעהו: אהב פשע [n] רעה [o] כפף

,contritionem *quærens* ‡ ,suum ostium *eleuans* ʒ :litem *diligens* * ‖ coram amico suo. Diligit

אהב מצה מגביה פתחו מבקש־שבר: * qui diligit

se *vertens* * & :bonum inueniet non corde Peruersus ʒ qui eleuat

20 עקש־לב לא ימצא־טוב ונהפך ‡ quærit

.malum in cadet ,sua lingua in ʺ qui verterit

בלשונו [p]יפול ברעה: [p] נפל ליגה

pater lætabitur non & :*sibi* ‡ tristitiam ad stultum *Generans* ‖ ‖ Qui generat

21 ילד כסיל [q]לתוגה לו ולא ישמח אבי ‡ suam generauit filium:

spiritus & :medicina † benefaciet lætum Cor .stulti † vt

22 נבל: לב שמח ייטב גהה ורוח

;capiet impius sinuē Munus .*os* ‡ exsiccabit *contritus* * * tristis ‡ ossa.

23 תיבש־גרם: שחד מחיק רשע [r]יקח [r] לקח

.iudicij semitas peruertendum ad

[s]להטות ארחות משפט: [s] נטה

‖ stulti oculi & :sapientia *intelligentis faciebus Cum* * * Corā in el-ligente erit

24 את־פני מבין חכמה ועיני כסיל ‖ erunt

:stultus filius *suo* patri ‡ Ira .terræ extremo in ‡ est † condemnare

25 בקצה־ארץ: כעס לאביו בן כסיל ʺ est

ʺ non ,iustum *mulctare* † Etiam .suæ genitrici amari ʺ & [t] ממרר [u] נכה

26 [t]וממר ליולדתו: גם ענוש לצדיק לא־ ‡ principes propter

.‡ rectitudinem *super magnificos* ʒ percutere :bonum ‡ nō est bonū.

טוב [u]להכות נדיבים על־יושר: Prohibet

† spiritu pretiosus :scientiam *sciens* * ,sua eloquia *Prohibens* * qui scit test

27 חושך אמריו יודע [x]דעת יקר־רוח יקר

.intelligentiæ vir

איש [y]תבונה: [x] ידע [y] בין

* cum tacuerit
‡ qui claudit
‡ reputabitur.

obturans ‡ :reputabitur sapiens tacens * stultus Etiam
גם אויל מחריש חכם יחשב אטם 28
.intelligens ,sua labia
שפתיו נבון׃

CAP. XVIII. יח

‡ Secundum
* suum
‡ sapientiam, qui se ab aliis diuidit;
| sapientia
ישה [a]

existentia | omni in ;separatus ‡ quæret * desiderium Ad ‡
לתאוה יבקש נפרד בכל־[a]תושיה 1
quin ,intelligentia in ‡ stultus volet Non .se miscebit
יתגלע׃ לא־יחפץ כסיל בתבונה כי אם־ 2

‡ intelligētiā, nasi & manifestetur
† Quando venit impius,
גלה [b] קלה [c]
* viro ignominioso venit
‡ Vt ‡ sunt | vt
‡ personam
| est
‡ nec declinare facere
* Verba
‡ cum lite:
נטה [d] פה [e]
|| erit
חתת [f]

etiam venit ,impium veniendo In † .eius cor se manifestando in
[b]בהתגלות לבו׃ בבוא רשע בא גם־ 3
.opprobrium ignominia * cum & :contemptus
בוז ועם־[c]קלון חרפה׃
scaturiens † torrens || :viri oris verba ‡ profundæ aquæ ‡
מים עמקים דברי פי־איש נחל נבע 4
:bonum | non ,impij facies ‡ Accipere .sapientiæ vena
מקור חכמה׃ שאת פני־רשע לא־טוב 5
.iudicio in iustum peruertendum ad ‡
[d]להטות צדיק במשפט׃
percussiones ad eius os & :litem in ‡ venient stulti Labia*
שפתי כסיל יבאו בריב [e]ופיו למהלמות 6
laqueus eius labia & :sibi contritio | stulti Os .vocabit
יקרא׃ פי כסיל [f]מחתה־לו ושפתיו מוקש 7

‡ sunt
† vulnera:
* descēdunt ad interiora
| qui remissus est
‡ est viro dissipanti quidpiā
|| Vt † fortis
* ad
‡ Opes
† sunt vt
עזו [g]
שכה [h]

ipsa & :lenientia † vt ‡ susurrationis Verba .suæ animæ
נפשו׃ דברי נרגן כמתלהמים והם 8
:suo opere in se remittens || Etiam .ventris penetralia descenderunt*
ירדו חדרי־בטן׃ גם מתרפה במלאכתו 9
.corrumpenti patrono ipse ‡ frater
אח הוא לבעל משחית׃
,iustus curret ipsam in * :Domini nomen fortitudinis ‡ Turris ||
מגדל־עוז שם יהוה בו־ירוץ צדיק 10
;eius fortitudinis vrbs † diuitis Abundantia ‡ .exaltabitur &
ונשגב׃ הון עשיר קרית עזו[g] 11
.eius imaginatione in eleuatus murus sicut &
וכחומה נשגבה [h]במשכיתו׃

gloriam ante & :viri cor eleuabitur contritionem Antè
12 לפני־שבר יגבה לב־איש ולפני כבוד
ſtultitia ;audiat antequam verbum *Reddens* *manſuetudo* ‖
13 עַנוה׃ [i] משיב [k] דבר בטרם ישמע אולת
:eius infirmitatem ſufferet viri Spiritus .pudor & ,ei *ipſa* ‡
14 היא־לו וכלמה׃ רוח איש יכלכל מחלהו
acquiret intelligẽs Cor ?*eum* feret quis ,*contritum* † ſpiritũ &
15 ורוח נכאה מי [l] ישאנה׃ לב [m] נבון יקנה־
Donum .ſcientiam quæret ſapientum auris & :ſcientiam
16 דעת [n] ואזן חכמים תבקש־דעת׃ מתן
.eum ducet magnates ante & :‖ ei faciet dilatare hominis
אדם ירחיב לו ולפני גדולים [o] ינחנו׃
,eius *ſocius* ‡ veniet & ;ſua *lite* ‡ in * primus Iuſtus
17 צדיק הראשון בריבו ובא רעהו
inter & :ſors faciet ceſſare *Contentiones* * .eum inueſtigabit &
18 וחקרו׃ [p] מדינים ישבית הגורל ובין
:forti ciuitate *præ rebellans* † Frater .diuidet ſortes ‡
19 עצומים יפריד׃ אח נפשע מקרית־עז
.palatij vectis ſicut *contentiones* ‡ &
ומדונים כבריח ארמון׃
prouentu ‖ :eius venter ſatiabitur viri oris fructu De
20 [q] מפרי פי־איש תשבע בטנו תבואת
manu in *vita* * & Mors .ſaturabitur ſuorum labiorum
21 שפתיו ישבע׃ מות וחיים ביד־
.eius fructum comedet eam *diligens* ‡ & ;linguæ
לשון ואהביה יאכל פריה׃
beneuolentiam educet & :bonum inuenit ,† vxorem inuenit ‡
22 מצא אשה מצא טוב [r] ויפק רצון
diues & :pauper loquetur deprecationibus ‖ .Domino à
23 מיהוה׃ תחנונים ידבר־[ſ] רש ועשיר
fortia † reſpondebit
יענה [t] עזות׃
amans ‡ eſt & :ſe *præſtandum ſociabilem ad* *amicorum* ‖ Vir
24 איש [u] רעים להתרועע ויש אהב
fratre præ *adhærens*
דבק מאח׃

‖ eri humilitas. Reſpõdẽs
[i] ענה [k] שוב
‡ eſt
† percuſſum,
[l] נשא [m] בין
[n] ידע
‖ locum
[o] נחה
* eſt ‡ caput
‡ amicus
* Lites
[p] דון
‡ lites
† durior eſt
‡ lites ſunt
מדונים
ק
‖ & de
[q] פרה
* vita
‡ qui diligit
‡ Qui
† bonam,
[r] פוק
‖ Cum
[ſ] רשש
† dura verba.
[t] עזז [u] רעה
‖ diligit amicos , vt ſit amicus:
‡ amicus magis coniunctus quam frater.

CAP. XIX. יט

peruerso præ ‖ :sua integritate ‡ in ambulans * pauper Bonus ‡
טוב ᵃ רָשׁ הוֹלֵךְ בְּתֻמּוֹ מֵעִקֵּשׁ 1
animæ ſcientia abſque Etiam .ſtultus ipſe &c † ,ſuis labiis
שְׂפָתָיו וְהוּא כְסִיל : גַּם בְּלֹא־ᵇדַעַת נֶפֶשׁ 2
.peccans ‡ pedibus in feſtinus & :bonum ‡ non
לֹא־טוֹב ᶜ וְאָץ בְּרַגְלַיִם חוֹטֵא :
Dominum ſuper ‡ & :eius viam peruertet hominis Stultitia
אִוֶּלֶת אָדָם תְּסַלֵּף דַּרְכּוֹ וְעַל־יְהוָה 3
tenuis ‡ & :multos amicos addet Copia * .eius cor ſæuiet †
יִזְעַף לִבּוֹ : הוֹן ᵈיֹסִיף ᵉרֵעִים רַבִּים וְדָל 4
:impunis erit non falſitatum ‖ Teſtis .ſeparabitur ſuo amico ab
מֵרֵעֵהוּ יִפָּרֵד : עֵד שְׁקָרִים לֹא יִנָּקֶה 5
.euadet non ,mendacia efflabit * &
וְיָפִיחַ כְּזָבִים לֹא יִמָּלֵט :
amicus ‡ quiuis & :liberalis facies ‡ precabuntur Multi
רַבִּים ᶠ יְחַלּוּ פְנֵי־נָדִיב וְכָל־הָרֵעַ 6
,eum oderunt pauperes fratres Omnes .doni † viro
לְאִישׁ ᵍ מַתָּן : כָּל אֲחֵי־רָשׁ שְׂנֵאֻהוּ 7
dicta ſequens ‖ :eo ab ſe elongauerunt eius ſodales quia etiam *
אַף כִּי מְרֵעֵהוּ רָחֲקוּ מִמֶּנּוּ מְרַדֵּף אֲמָרִים
:ſuam animam diligens † ,cor Poſſidens ?ipſa non
לֹא־הֵמָּה : קֹנֶה־לֵּב אֹהֵב נַפְשׁוֹ 8
.bonum inueniendum ad ,intelligentiam cuſtodiens ‡
שֹׁמֵר ʰ תְּבוּנָה לִמְצֹא־טוֹב :
,mendacia efflabit ‖ & :erit impunis non falſitatum * Teſtis
עֵד ⁱ שְׁקָרִים לֹא יִנָּקֶה ᵏ וְיָפִיחַ כְּזָבִים 9
quia etiam † :delectatio ſtulto decora eſt Non .peribit
יֹאבֵד : לֹא־נָאוֶה לִכְסִיל תַּעֲנוּג אַף כִּי־ 10
principes in ‡ dominari ſeruum
לְעֶבֶד ׀ מְשֹׁל בְּשָׂרִים :
eius gloria & ſuam narem prolongauit ‖ hominis Intellectus
שֵׂכֶל אָדָם הֶאֱרִיךְ אַפּוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ 11
catuli veluti Rugitus .præuaricationem ſuper tranſire ‡
עֲבֹר עַל־פָּשַׁע : נַהַם כַּכְּפִיר 12

‡ Melior eſt * qui ambulat ‡ perfectione ‖ quàm peruerſus † qui eſt
ᵃ רָשׁ ᵇ יֹדֵעַ
‡ eſt ‡ peccat.
ᶜ אוּץ
‡ contra † iraſcetur
* Opes addent ‡ pauper
ᵈ יֹסֵף ᵉ רֵעָה
‖ mendax * qui loquitur ‡ faciem ‡ eſt
ᶠ חָלָה
† dona tribuenti.
ᵍ נָתַן
* quin & amici ‖ proſequitur eos ille verbis quæ non probant.
† diligit
לוֹ
קְ
‡ cuſtodit * mendax ‖ qui loquitur
ʰ בִּין ⁱ עוּר
ᵏ פּוּחַ
† quãto magis nõ eſt decorũ ‡ principibus? ‖ eſt prolongare furorẽ ſuũ; ‡ eſt pertranſire ‡ leonis eſt ita

.eius beneuolentiæ herbam super ros sicut & :regis sæuitia ‡

זַעַף מֶלֶךְ [l] וּכְטַל עַל־עֵשֶׂב [m] רְצוֹנוֹ׃

* cōtinuans stillatio ‖ & :stultus filius suo patri Contritiones †

13 [n] הַוֺּת לְאָבִיו בֵּן כְּסִיל וְדֶלֶף טֹרֵד

:patrum hæreditas copia ‡ & ,Domus .mulieris contentiones

14 [o] מִדְיְנֵי אִשָּׁה׃ בַּיִת וָהוֹן נַחֲלַת אָבוֹת

.intelligens mulier † Domino à &

וּמֵיְהוָה אִשָּׁה מַשְׂכָּלֶת׃

fraudulenta ‡ anima & :soporem faciet cadere Pigredo

15 עַצְלָה [p] תַּפִּיל תַּרְדֵּמָה וְנֶפֶשׁ רְמִיָּה

:suam animam custodiens † ,mandatum Custodiens ‡ .famescet

16 תִרְעָב׃ שֹׁמֵר מִצְוָה שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ

,Domino Mutuans ‡ .morietur ,suas vias contemnens *

17 בּוֹזֵה דְרָכָיו יוּמָת׃ מַלְוֵה יְהוָה

.ei reddet eius retributionem & :tenuis miserescens ‖

חוֹנֵן [q] דָּל וּגְמֻלוֹ יְשַׁלֶּם־לוֹ׃

eius fremitum ‡ ad & :spes est quia * tuum filium Castiga

18 יַסֵּר בִּנְךָ כִּי־יֵשׁ תִּקְוָה וְאֶל־[r] הֲמִיתוֹ

ferens † ira Magnus .tuam animam eleues ne

19 אַל־תִּשָּׂא נַפְשֶׁךָ׃ גְּרָל־חֵמָה נֹשֵׂא

.‡addes adhuc & ,erueris si quia :mulctam

עֹנֶשׁ כִּי אִם־[s] תַּצִּיל וְעוֹד תּוֹסִף׃

sis sapiens vir ;correctionem suscipe & ,consilium Audi

20 שְׁמַע [t] עֵצָה וְקַבֵּל מוּסָר לְמַעַן תֶּחְכַּם

:viri corde in ‖ cogitationes Multæ .tuo nouissimo in

21 בְּאַחֲרִיתֶךָ׃ [u] רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב־אִישׁ

hominis Desiderium .stabit ‡ ipsum ,Domini consilium &

22 [x] וַעֲצַת יְהוָה הִיא תָקוּם׃ [y] תַּאֲוַת אָדָם

.mendacij viro præ ‖ pauper bonus * & :eius misericordia

חַסְדּוֹ וְטוֹב [z] רָשׁ מֵאִישׁ כָּזָב׃

non ,commorabitur satur & :vitas † ad Domini Timor

23 יִרְאַת יְהוָה לְחַיִּים וְשָׂבֵעַ [a] יָלִין בַּל־

:axilla † in suam manum piger Abscondit .malo visitabitur

24 יִפָּקֶד רָע׃ טָמַן עָצֵל יָדוֹ בַּצַּלָּחַת

.eam reducet non suum os ad etiam

גַּם־אֶל־[b] פִּיהוּ לֹא [c] יְשִׁיבֶנָּה׃

טלל l
רצה m
† Contritio est
‖ fiunt * sunt
הוה n
‡ diuitiæ
דון o
† est
‡ remissa
נפל p
‡ Qui custodit
† custodit
* qui contēnit
‡ Mutuat
ימות
ק
‖ qui largitur pauperi:
* quando
‡ interficiendum eum
† sustinet pœnam
דלל q
חמה r
גדל
ק
‖ cum.
‡ castigare eū,
נצל s יעץ t
‖ sunt
‡ permanebit.
רבב u יעץ x
* melior
‖ quàm vir mendax.
† vitam:
אוה y
רשש z לון a
† sinu:
פה b שוב c

† si :efficietur astutus simplex & ,percusseris † Derisorem

לוץ[a] נכה[b] יערם ופתי[c] תכה[b] לץ[a] 25

‖ si * quispiā .scientiam intelliget ,intelligentem * increpauerit ‖ &

פתה[c] ידע[d] והוכיח לנבון יבין[d] דעת׃

† Qui destruit paterna bona, ,afficiens pudore filius ,matrem fugabit ,patrem Expilans †

משדד־אב יבריח אם בן מביש 26

יסר[e] :eruditionem audire mi fili Cessa .faciens erubescere &

‡ quæ adducit te, vt erres ומחפיר׃ חדל־בני לשמע[e] מוסר 27

.scientiæ eloquiis ab *errandum ad* ‡

‖ impius לשגות מאמרי־דעת׃

impiorum os & ;iudicium deridebit *Belialal* ‖ Testis

‡ abscondet עד בליעל יליץ משפט ופי רשעים 28

:iudicia delusoribus sunt Parata .iniquitatem *deglutiet* ‡

גלה[f] יבלע־און׃ נכונו ללצים שפטים 29

‡ Derisorem efficit . stultorum corpori percussiones &

‖ tumultuantem efficit ומהלמות לגו[f] כסילים׃

* q oblectatur

‡ est

‖ qui irascitur cum eo, peccat contra

“est *quiescere

CAP. XX. כ

,eo in *errans* * omnis & :sechar ‖ *tumultuans* ,vinum *Derisor* ‡

לץ היין המה שכר וכל־שגה בו 1

terror ‡ leunculi tanquam Rugitus .erit sapiens non

ישב[g] לא יחכם׃ נהם ככפיר אימת 2

‡ mendicabit æstate. .suam animam *peccans ei succensens* ‖ : regis

מלך מתעברו חוטא נפשו׃

ושאל .se miscebit stultus omnis & :lite à *considere* * viro “Gloria

קן כבוד לאיש שבת[g] מריב וכל־אויל יתגלע׃ 3

‖ erit q det ei. ,*messe in postulabit* ‡ :arabit non piger hiemem Propter

Vt aqua profunda est מחרף עצל לא יחרש ישאל בקציר 4

יעץ[h] דלה[i] :viri corde in consilium *profundæ Aquæ* .‖ non &

* homo intelligēs “Magni ואין׃ מים עמקים עצה[h] בלב־איש 5

. illud hauriet *intelligentiæ vir* * &

† prædicabit vnusquisque misericordiā: ואיש תבונה ידלנה[i]׃

virum & : *sua misericordiæ virum vocabit* † hominis *Multitudo*“

‡ veracem

‡ Ambulantis רב־אדם יקרא איש חסדו ואיש 6

* perfectione sua *integritate* * in *Ambulans* ‡ ? inueniet quis *veritatum* ‡

תמם[k] אמונים מי ימצא׃ מתהלך בתמו[k] 7

.eum post eius filij * beati ;iustus [k] | k iusti *erunt

צַדִּיק אַשְׁרֵי בָנָיו אַחֲרָיו׃

suis oculis in dispergens †,iudicij solium super sedens ‡ Rex | ‡ qui sedet † dispergit

8 מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא־דִין מְזָרֶה בְעֵינָיו

sum mundus ?meum cor Mundaui ,dicet * Quis .malum omne | * potest dicere,

9 כָּל־[l]רָע׃ מִי־יֹאמַר [m]זִכִּיתִי לִבִּי טָהַרְתִּי | [l]רוֹע [m]זכה

abominatio ;ephah & ephah ,lapis & Lapis ‡ ?meo peccato à | ‡ Duplex pondus, & duplex mensura? *sunt

10 מֵחַטָּאתִי׃ אֶבֶן וָאֶבֶן אֵיפָה וְאֵיפָה תּוֹעֲבַת

.ipsa ambo etiam * Domini

יְהוָה גַּם־שְׁנֵיהֶם׃

mundum vtrùm ;puer cognoscetur suis studiis ‡ in Etiam | ‡ operibus

11 גַּם בְּמַעֲלָלָיו יִתְנַכֶּר־נָעַר אִם־[n]זַךְ | [n]זָכַךְ

.eius opus * rectum vtrùm & * sit

וְאִם־יָשָׁר פָּעֳלוֹ׃

fecit Dominus ;videntem oculum & ,audientem Aurem

12 אֹזֶן שֹׁמַעַת וְעַיִן רֹאָה יְהוָה עָשָׂה

forte ne ,somnum diligas Ne .ipsa ambo † etiam | † vtrumque.

13 גַּם־שְׁנֵיהֶם׃ אַל־תֶּאֱהַב שֵׁנָה פֶּן־

.pane teipsum satura ,tuos oculos aperi :efficiaris pauper

תִּוָּרֵשׁ פְּקַח עֵינֶיךָ שְׂבַע־לָחֶם׃

tunc sibi abiens * & :emptor dicet ,‡ malum ,Malum | ‡ est * vadens

14 [o]רַע רַע יֹאמַר הַקּוֹנֶה וְאֹזֵל לוֹ אָז | [o]רוֹע

vas * & :margaritarum multitudo & ,aurum Est :s iactabit | * vt

15 יִתְהַלָּל׃ יֵשׁ זָהָב וְרָב־[p]פְּנִינִים [q]וּכְלִי | [p]פנה [q]כלה

.scientiæ labia ‡ pretiosum | ‡ sunt

יְקָר שִׂפְתֵי־דָעַת׃

:extraneo | fideiussit quia ,eius vestimentum Tolle | | pro

16 לְקַח־בִּגְדוֹ כִּי־עָרַב [r]זָר | [r]זור

.illud tolle pignus in extraneis pro & | נכריה

וּבְעַד נָכְרִים חַבְלֵהוּ׃ | ק

implebitur postea & :falsitatis* panis viro est Suauis | * mendacis

17 עָרֵב לָאִישׁ לֶחֶם שָׁקֶר וְאַחַר יִמָּלֵא־

:firmabitur | consilio in Cogitationes .calculo eius os | | firmantur:

18 [s]פִיהוּ חָצָץ׃ מַחֲשָׁבוֹת [t]בְּעֵצָה תִכּוֹן | [s]פה [t]יעץ

.bellum fac industriis in ‡ & | ‡ consiliis

וּבְתַחְבֻּלוֹת עֲשֵׂה מִלְחָמָה׃

† Qui reuelat
*incedit fraudulenter:
† dilatanti labia sua
‖ obscuritate tenebrarum.

suis labiis pellicienti † & :*delator vadens* *,secretum *Reuelans* †
גּוֹלֶה־־סּוֹד הוֹלֵךְ רָכִיל וּלְפֹתֶה שְׂפָתָיו 19
,suam matrem & ,suum patrem Maledicentis .te miscebis non
לֹא תִתְעָרָב׃ מְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ 20
.*tenebrositatis nigro e* ‖in *eius* lucerna extinguetur
יִדְעַךְ נֵרוֹ בֶּאֱשׁוּן חֹשֶׁךְ׃

‡ festinanter acquisita
† in nouissimo
‖ erit benedicta.

non eius *nouissimum* † & :principio in *festinans* ‡ Hæreditas
נַחֲלָה מְבֹהֶלֶת בָּרִאשׁוֹנָה וְאַחֲרִיתָהּ לֹא 21
expecta :malum Reddam ,dicas Ne .*benedicetur* ‖
תְבֹרָךְ׃ אַל־תֹּאמַר אֲשַׁלְּמָה־־רָע קַוֵּה 22
Domini Abominatio .te faciet saluum & ,Dominum
לַיהוָה וְיֹשַׁע לָךְ׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה 23

† est duplex pondo: & bilanx dolosa non est bona.

.*bonum non ,doli bilances & :lapis & lapis* †
אֶבֶן וָאָבֶן וּמֹאזְנֵי מִרְמָה לֹא־טוֹב׃

* diriguntur: a בִּין
† est homini deglutire sanctificatum:
‖ Dispergit
b יָקֵשׁ
c שׁוּב

intelliget quomodo homo & :*viri gressus Domino A
מֵיְהוָה מִצְעֲדֵי־גָבֶר וְאָדָם מַה־־[a]יָּבִין 24
post & :*sanctitatem deuorabit hominis* † Laqueus :suam viam
דַּרְכּוֹ׃ [b]מוֹקֵשׁ אָדָם יָלַע קֹדֶשׁ וְאַחַר 25
:sapiens rex impios *Spargens* ‖ .inquirere vota
נְדָרִים לְבַקֵּר׃ מְזָרֶה רְשָׁעִים מֶלֶךְ חָכָם 26
.rotam eos super faciet redire &
[c]וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם אוֹפָן׃

* est animus
† quæ inuestigat
‡ interiora
d אָמַן e נָצַר

omnia *inuestigans* † ;hominis *mens* * Domini Lucerna
נֵר יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם חֹפֵשׂ כָּל־ 27
custodient veritas & Misericordia .ventris *penetralia* ‡
חַדְרֵי־בָטֶן׃ חֶסֶד [d]וֶאֱמֶת [e]יִצְּרוּ־ 28
.suum solium misericordia *in* fulcit & :regem
מֶלֶךְ וְסָעַד בַּחֶסֶד כִּסְאוֹ׃

f כּוֹחַ
† sunt medicina
‡ homine: sic
תמרוק
ק
g נכה
‡ in

,senum decor & ;eorum fortitudo iuuenum Gloria
תִּפְאֶרֶת בַּחוּרִים [f]כֹּחָם וַהֲדַר זְקֵנִים 29
plagæ & :‡ malo in *detersio* † vulneris Liuores .canicies
שֵׂיבָה׃ חַבֻּרוֹת פֶּצַע תַּמְרִיק בְּרָע [g]וּמַכּוֹת 30
.ventris interioribus ‡
חַדְרֵי־־בָטֶן׃

CAP. XXI. כא

super † :Domini manu in regis cor* ,aquarum Pelagi | — | Vt riuuli

1 פַּלְגֵי־מַיִם לֶב־מֶלֶךְ בְּיַד־יְהוָה עַל־ — * est †ad

.illud inclinabit ,voluerit quod omne

כָּל־אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יַטֶּנּוּ[h]׃ — נָטָה[h]

ponderans | & :eius oculis in ‡ recta viri via Omnis — ‡ est ‖ ponderat

2 כָּל־דֶּרֶךְ אִישׁ יָשָׁר בְּעֵינָיו וְתֹכֵן

:iudicium & ,iustitiam Facere .Dominus corda — * magis est, † quam sacri- ficium

3 לִבּוֹת יְהוָה׃ עֲשֹׂה צְדָקָה וּמִשְׁפָּט

,oculorum Exaltatio .sacrificio præ † Domino electum* — ‡ cogitatio | sunt.

4 נִבְחָר לַיהוָה מִזָּבַח׃ רוּם עֵינַיִם

,‖ peccatum ,impiorum nouale ‡ :cordis latitudo & — ″viri * tēdūt

וּרְחַב־לֵב נִר רְשָׁעִים חַטָּאת׃ — [l]יָתַר [k]אוּץ

omnis & :superabundantiam ad * vere soliciti ″Cogitationes — † qui est præ- ceps tendit

5 מַחְשְׁבוֹת חָרוּץ אַךְ־[i]לְמוֹתָר וְכָל־ — ‡ Cōgregatio * mendaci; est

.defectum ad vere festinus † — vt stipula pro- pulsata:quęrūt

[k]אָץ אַךְ־לְמַחְסוֹר׃ — ‡ q eos cōgre- gant. Rapinā | adducet Do- minus super

,expulsa vanitas :falsitatis* lingua in thesaurorum Opus ‡

6 פֹּעַל אוֹצָרוֹת בִּלְשׁוֹן שָׁקֶר הֶבֶל [l]נִדָּף

:eos terrebit ‖ impiorum Rapina .‡ mortem quærentes — [l]נָדַף [m]שָׁדַד ‡impij †viri

7 מְבַקְשֵׁי־מָוֶת׃ [m]שֹׁד־רְשָׁעִים יְגוֹרֵם

via est Inuersa .iudicium facere renuerunt quia — [n]עָשָׂה [o]זוּר

8 כִּי מֵאֲנוּ [n]לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט׃ הֲפַכְפַּךְ דֶּרֶךְ

.eius opus rectum † mundi & :alieni & ,‡ viri — ‡ est ‡ in † quàm cum ‡ contētiosa, ‖in † ampla.

אִישׁ [o]וָזָר [p]וְזַךְ יָשָׁר פָּעֳלוֹ׃

muliere præ † ;recti angulo super ‡ habitare ‡ Melius — מְדוֹנִים

9 טוֹב לָשֶׁבֶת עַל־פִּנַּת־גָּג מֵאֵשֶׁת

.societatis* domo ‖ & ,contentionum ‡ — ק

מִדְוָנִים וּבֵית חָבֶר׃ — [p]זָכַךְ [q]אָוָה

erit gratus non :malum desiderauit impij Anima

10 נֶפֶשׁ רָשָׁע [q]אִוְּתָה רָע לֹא־[r]יֻחַן — [r]חָנַן

.eius amicus eius oculis in — ‡ Cùm iudex mulctauerit

בְּעֵינָיו רֵעֵהוּ׃ — [s]לוּץ [t]פָּתָה

:simplex efficietur sapiens ,derisorem mulctando In ‡ — † Cùm intel- lexerit sapiēs alterū sapien- tem,

11 בַּעֲנָשׁ־[s]לֵץ יֶחְכַּם־[t]פֶּתִי

.scientiam accipiet ,sapientem ad intelligendo in † &

וּבְהַשְׂכִּיל לְחָכָם יִקַּח־דָּעַת׃

impios peruertens †:impij domum ad ‖ iustus Intelligens §

12 משכיל צדיק לבית רשע מסלף רשעים

:tenuis ‡ clamore à suam aurem Obturans .*malum ad

13 לרע׃ אטם אזנו מזעקת־[a]דל

.exaudietur non & ,clamabit ipse etiam §

גם־הוא יקרא ולא יענה׃

sinu in munus & ;furorem teget ‡ abscondito in Donum

14 [b]מתן בסתר יכפה־אף ושחד בחק

:iudicium :facere iusto † Lætitia .‖fortem iram

15 חמה [c]עזה׃ שמחה לצדיק עשות משפט

.iniquitatem operantibus * contritio &

ומחתה לפעלי און׃

manium concione † in ;intellectus via de errans ‖ Homo

16 אדם תועה מדרך השכל בקהל רפאים

diligens ‖ lætitiam diligens defectus * Vir .requiescet

17 ינוח׃ איש מחסור אהב שמחה אהב

.ditabitur non oleum ‡ & ,vinum

יין ושמן לא יעשיר׃

.præuaricator rectis pro & :impius iusto Propitiatio ‖

18 כפר לצדיק רשע ותחת ישרים בוגד׃

contentionum * muliere præ † ;deserti terra in habitare Bonum ‡

19 טוב [d]שבת בארץ מדבר מאשת [e]מדונים

habitaculo in oleum ‖ & ,desiderabilis Thesaurus .iracundia &

20 וכעס׃ אוצר נחמד ושמן בנוה

.eum deglutiet * homo stultus & :sapientis

חכם וכסיל אדם יבלענו׃

,vitam inueniet :misericordiam & ,iustitiam Sequens ‡

21 רדף צדקה וחסד ימצא [f]חיים

.gloriam & ,iustitiam

צדקה וכבוד׃

faciet descendere & :sapiens ascendit fortium Ciuitatem

22 עיר גברים עלה חכם וירד

;suam linguam & ,suum os Custodiens .‡fiduciæ robur

23 [g]עז מבטחה׃ שמר [h]פיו ולשונו

arrogans ‖ ,Superbus .suam animam angustiis ab custodiens †

24 שמר [i]מצרות נפשו׃ [k]זד יהיר

§ Considerat ‖ finem domus † & videt quòd Dominus peruertit ‡ ipsorū Qui ‡ pauperis:

[a] דלל

‡ datum

[b] נתן

‖ teget. † est

[c] עוז

*erit ‖ qui errat † cœtu mortuorum *egenus erit qui diligit ‖ qui diligit ‡ pinguia,

‖ Pro redemptione iusti dabitur ‡ Melius est † quam cum * contentiosa & iracunda,

[d] ישב [e] דון

מדינים

ק

‖ pinguedo est * dissipabit ‡ Qui sequitur

[f] חיה

‡ eius. Qui custodit

[g] עזו [h] פה

† custodit ‖ clarus

[i] צור [k] זוד

.superbiæ ira in *faciens** :eius nomen ‖ derisor
לֵץ שְׁמוֹ עוֹשֶׂה בְּעֶבְרַת זָדוֹן׃

eius manus renuerunt quia :eum interficiet pigri Desideriū
25 [l]תַּאֲוַת עָצֵל [m]תְּמִיתֶנּוּ כִּי־מֵאֲנוּ יָדָיו

:concupiscentiam *concupiuit* ‖ die Tota .‡facere
26 לַעֲשׂוֹת׃ כָּל־הַיּוֹם הִתְאַוָּה תַאֲוָה

.prohibebit non & :tribuet iustus &
וְצַדִּיק יִתֵּן וְלֹא יַחְשֹׂךְ׃

quia etiam ‖ :abominatio* impiorum Sacrificium
27 זֶבַח רְשָׁעִים תּוֹעֵבָה אַף כִּי־

:peribit *mendaciorum* ‡ Testis .illud attulerit *mala cogitatione in*
28 [k]בְזִמָּה [i]יְבִיאֶנּוּ׃ עֵד־כְּזָבִים יֹאבֵד

vir ‖ Roborauit .loquetur *finem in* *audiens* † vir &
29 וְאִישׁ שׁוֹמֵעַ לָנֶצַח יְדַבֵּר׃ [m]הֵעֵז אִישׁ

.suam viam *parabit* † ipse rectus & *:suis faciebus in* ‡ impius
רָשָׁע בְּפָנָיו וְיָשָׁר הוּא [n]יָכִין דַּרְכּוֹ׃

contra consilium nec ;intelligentia neque ,sapientia * Non
30 אֵין חָכְמָה וְאֵין [o]תְּבוּנָה וְאֵין [p]עֵצָה לְנֶגֶד

,belli diem ad* paratus Equus .Dominum
31 יְהוָה׃ סוּס מוּכָן לְיוֹם מִלְחָמָה

.salus † Domini & ‡
וְלַיהוָה [q]הַתְּשׁוּעָה׃

CAP. XXII. כב

,argento præ :multa opulentia præ ‖ nomen * Eligibilius
1 נִבְחָר שֵׁם מֵעֹשֶׁר [r]רָב מִכֶּסֶף

:sibi obuiauerunt pauper & Diues .bona gratia *auro præ &*
2 וּמִזָּהָב חֵן טוֹב׃ עָשִׁיר [f]וָרָשׁ נִפְגָּשׁוּ

,malum vidit Callidus .Dominus ipsos omnes faciens
3 עֹשֵׂה כֻלָּם יְהוָה׃ עָרוּם רָאָה רָעָה

.mulctabuntur ‡ & ,sunt transgressi simplices & :se abscondit &
וְנִסְתָּר [t]וּפְתָיִים עָבְרוּ וְנֶעֱנָשׁוּ׃

,gloria & *,opulentia* † :Domini timor *mansuetudinem* ‖ Propter
4 עֵקֶב עֲנָוָה יִרְאַת יְהוָה עֹשֶׁר וְכָבוֹד

*.vitæ** &
וְחַיִּים׃

‖ est * qui facit opera sua
[l]אוה [m]מות
‡ quicquam
‖ piger concupiscit
* est ‖ quanto magis si mala intentione
‡ mendax
[k]זמם [l]בוא
† qui testificatur quod audiuit, semper
‖ contra eum
‡ faciem suā:
† disponet
[m]עזז [n]כון
יבין
ק
* est
[o]בין [p]יעץ
‡ sed † est
[q]ישע
* est ‖ bonū, quàm diuitiæ multę; & quā argentum, & quam aurum eligibilior est
[r]רבב
[f]רשש
‡ pœnis afficientur.
ונסתר
ק
[t]פתה
‖ humili autem veniunt homini
† diuitię * vita.

,ſuam animam *cuſtodiens* ‖ peruerſi via in ‡ laquei ,Spinæ
5 a צנים פחים בדרך עקש שומר נפשו
:ſuæ viæ *os ſuper* * puerum *Initia* ‡ .eis ab ſe elongabit
6 ירחק מהם: חנך לנער על־פי דרכו
.ea ab recedet non ,ſenuerit cùm etiam
גם כי־יזקין לא־יסור ממנה:
viro mutuans ſeruus ‖ & :dominabitur *pauperes in* † Diues
7 עשיר ברשים ימשול ועבד לוה לאיש
virga & *:calamitatem* * metet iniquitatem *Seminans .cõmodanti*
8 מלוה: זורע עולה יקצור־און ושבט
.*conſumet* ‡ eius iræ
עברתו יכלה:
ſuo pane de dedit quia :benedicetur ipſe ,*oculus Bonus* ‡
9 טוב־עין הוא יברך כי־נתן מלחמו
ceſſabit & :contentio egredietur & ,deriſorem Eiice ·*tenui* †
10 b לדל: גרש c לץ ויצא מדון וישבת
,cordis munditiam *Diligens* ‡ .ignominia & ,iudicium
11 דין d וקלון: אהב טהר־לב
Domini Oculi :rex * eius amicus ,eius labiorum *gratia* ‖
12 חן שפתיו רעהו מלך: עיני יהוה
.præuaricatoris verba peruertet & :ſcientiam cuſtodierunt
נצרו e דעת ויסלף דברי בגד:
platearum medio in *:vico in* † Leo :piger Dixit
13 אמר עצל ארי בחוץ בתוך רחבות
inſenſus cui † :alienarum ‡ os ‖ profunda fouea ‡ .occidar
14 ארצח: שוחה עמקה פי f זרות זעום
corde in * colligata Stultitia .illuc cadet Dominus
15 יהוה g יפול־שם: אולת קשורה בלב־
.eo ab eam faciet elongare correctionis virga :pueri
נער שבט h מוסר ירחיקנה ממנו:
‡ verè ,diuiti *dans :ſibi multiplicandum ad ,tenui Extorquens*
16 עשק i דל להרבות לו נתן לעשיר אך
:ſapientum verba audi & ,tuam aurem Inclina .defectum ad
17 למחסור: k הט אזנך ושמע דברי חכמים
.meam ſcientiam ad *pones* ‡ tuum cor &
ולבך l תשית לדעתי:

‡ ſiat
‖ qui cuſtodit
a צנן
* Imbue
‡ ſecundum modum
† pauperibus
‖ mutuum accipiens ſeruus erit viro mutuanti. Qui ſeminat
יקצר
ק
* iniquitatem
‡ deficiet.
‡ Benignus oculo
† pauperi.
b דלל c לוץ
‡ Qui diligit
d קלה
‖ propter gratiam * erit
e ידע
† eſt foris
‡ Vt ſ eſt
‡ mulierum
† is cõtra quẽ iratus eſt * eſt
f זור g נפל
יפל
ק
h יסר
Qui vi aufert à paupere, vt augeat ſua: qui dat ‡ erit ſibi
i דלל k נטה
‡ pone
l שות

dirigentur :tuo ventre ‡ in ea custodieris si ‖delectabilis Quia

18 כִּי־נָעִים כִּי־תִשְׁמְרֵם בְּבִטְנֶךָ [m]יִכֹּנוּ

Domino in existendum Ad § .tuis labiis super * pariter

19 יַחְדָּו עַל־שְׂפָתֶיךָ׃ [n]לִהְיוֹת בַּיהוָה

.†tu etiam hodie ‡ te feci scire .tuam fiduciam ‖

מִבְטַחֶךָ הוֹדַעְתִּיךָ הַיּוֹם אַף־אָתָּה׃

?scientia & ,consiliis in ,terna * tibi scripsi Nonne

20 הֲלֹא כָתַבְתִּי לְךָ שָׁלִשִׁים [o]בְּמֹעֵצֹת וָדָעַת׃

:veritatis eloquiorum certitudinem † te faciendum scire Ad ‖

21 לְהוֹדִיעֲךָ קֹשְׁטְ אִמְרֵי [p]אֱמֶת

?te mittentibus veritatis eloquia referendum * ad

לְהָשִׁיב אֲמָרִים אֱמֶת לְשֹׁלְחֶיךָ׃

conteras ne & :ipse tenuis ‖ quia ,tenuem ‡ diripias Ne

22 אַל־תִּגְזָל־דָּל כִּי דַל־הוּא וְאַל־תְּדַכֵּא

:eorum litem litigabit * Dominus Quia .porta in afflictum †

[q]עָנִי בַשָּׁעַר׃ 23 כִּי־יְהוָה [r]יָרִיב רִיבָם

.animam eorum configentium configet ‖ &

וְקָבַע אֶת־קֹבְעֵיהֶם נָפֶשׁ׃

excandescentiarum * viro cum & ;nasi auctori associeris ‡ Ne

24 אַל־[s]תִּתְרַע אֶת־בַּעַל אָף וְאֶת־אִישׁ חֵמוֹת

capias & ;eius semitas, discas forte Ne congrediaris ‖ ne

25 לֹא תָבוֹא׃ פֶּן־תֶּאֱלַף אֹרְחֹתָו וְלָקַחְתָּ

;volam percutientibus in † sis Ne .tuæ animæ laqueum

26 [t]מוֹקֵשׁ לְנַפְשֶׁךָ׃ אַל־תְּהִי בְתֹקְעֵי־כָף

.debita fideiubentibus in

בַּעֹרְבִים [u]מַשָּׁאוֹת׃

tollet quid ut ;reddendum ad tibi ‖ non Si

27 אִם־אֵין־לְךָ לְשַׁלֵּם לָמָּה [u]יִקַּח

terminum retroagas * Ne .te subter de † tuum cubile ‡

28 מִשְׁכָּבְךָ מִתַּחְתֶּיךָ׃ אַל־[x]תַּסֵּג גְּבוּל

virum Vidisti .tui patres fecerunt quem ;seculi §

29 עוֹלָם אֲשֶׁר [y]עָשׂוּ אֲבוֹתֶיךָ׃ [z]חָזִיתָ אִישׁ

non :statuetur regum facies ad ‡ ?suo opere in velocem

מָהִיר בִּמְלַאכְתּוֹ לִפְנֵי־מְלָכִים יִתְיַצָּב בַּל־

.tenebrosorum facies ad statuetur ‖

יִתְיַצֵּב לִפְנֵי חֲשֻׁכִּים׃

‖ est ‡ corde

כּוֹן [m]

* in § Ut sit

הָיָה [n]

‖ fiducia tua: ‡ hæc † custodi. * perfecta.

יָעַץ [o]

‖ Ut scire facerem † rectitudinē

אָמַן [p]

* respondedū ‡ pauperem, ‖ pauper est: † egenum * iudicabit causam

[q]עָנָה [r]רִיב

‖ rapiet à rapientibus eos ‡ sis amicus furibundo; * iracundo ‖ eas.

[s]רָעָה [t]יָקַשׁ

† inter percutientes manū fideiubendo; inter fideiubētes pro debitis.

נָשָׁה [u]

לָקַח [u]

‖ est ‡ lectum † quod est * transferas

סוּג [x]

§ antiquum,

[y]עָשָׂה [z]חָזָה

‡ coram regibus stabit: ‖ stabit coram tenebrosis

CAP. XXIII. כג

considerando ;dominatore † cum comedendum ad sederis Cùm
כִּי־[a]תֵשֵׁב לִלְחוֹם אֶת־מוֹשֵׁל בִּין
.tuas facies ad * quod considerabis ‡
תָּבִין אֶת־אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ׃
animæ compos * si :tua fauce ‡ in cultrum pones Et
וְשַׂמְתָּ [b]שַׂכִּין בְּלֹעֶךָ אִם־בַּעַל נֶפֶשׁ
hoc & | :eius sapidos cibos † concupiscas Ne .tu
אָתָּה׃ אַל־[c]תִּתְאָו לְמַטְעַמּוֹתָיו וְהוּא
.mendaciorum panis
לֶחֶם כְּזָבִים׃
.cessa * tua intelligentia ab :ditescendum ad ‡ labores Ne
אַל־[d]תִּיגַע לְהַעֲשִׁיר מִבִּינָתְךָ חֲדָל׃
quia ,ipsum non & ? illud in ‡ tuos oculos facies volare An
[e]הֲתָעוּף עֵינֶיךָ בּוֹ וְאֵינֶנּוּ כִּי
volabit aquila sicut * :alas sibi faciet || faciendo
עָשֹׂה יַעֲשֶׂה־לּוֹ כְנָפַיִם כְּנֶשֶׁר [e]יָעִיף
:oculi mali † panem comedas Ne .cælos in
הַשָּׁמָיִם׃ אַל־תִּלְחַם אֶת־לֶחֶם [f]רַע עָיִן
.eius sapidos cibos ad * concupiscas ne &
וְאַל־תִּתְאָו לְמַטְעַמֹּתָיו׃
comede :hos ‡ sic ,sua anima in ‡ æstimauit sicut Quoniam
כִּי כְּמוֹ־שָׁעַר בְּנַפְשׁוֹ כֶּן־הוּא אֱכוֹל
.tecum * non eius cor & :tibi dicet ,bibe &
וּשְׁתֵה יֹאמַר לָךְ וְלִבּוֹ בַּל־עִמָּךְ׃
tua verba corrumpes & :eam euomes || ,comedisti † tuã Buccellam
פִּתְּךָ־אָכַלְתָּ [g]תְקִיאֶנָּה וְשִׁחַתָּ דְּבָרֶיךָ
quia ;loquaris ne stulti auribus In .iucunda *
הַנְּעִימִים׃ בְּאָזְנֵי כְסִיל אַל־תְּדַבֵּר כִּי־
.tuorum eloquiorum intellectum contemnet
יָבוּז לְשֵׂכֶל [h]מִלֶּיךָ׃
pupillorum agros ‡ in & :seculi * terminum loco moueas ‡ Ne
אַל־[i]תַּסֵּג גְּבוּל עוֹלָם וּבִשְׂדֵי יְתוֹמִים
.introeas ne :|| fortis illorum redemptor Quia ipse
אַל־[k]תָּבֹא׃ כִּי־גֹאֲלָם חָזָק הוּא־

† domino;
ישב [a]
‡ considera
* erit corã te,
‡ gutture tuo:
* prędītus cupiditate sis.
שוך [b] אוה [c]
† pulmenta
|| quæ sunt cibus fallax.
יגע [d]
‡ vt diteris: ne
* desinas. Nũquid illustrabis
‡ vt diuitias accipias? sed non erunt.
יעוף קרי
| facient
* similes aquilæ & volabũt
† malum oculum habentis.
עוף [e] רוע [f]
* pulmenta
‡ amico suo,
‡ fuit:
* erit
† quam
|| euomas: & corrumpas
קוא [g]
* dulcia.
מלל [h]
‡ transferas
* antiquum:
‡ agrum
סוג [i]
|| est:
בוא [k]

. tecum *eorum litem* *litigabit* † ‡ iudicabit causam eorum

יָרִיב אֶת־רִיבָם אִתָּךְ׃ [l]

tuas aures & ;tuum cor eruditionem ad fac Ingredi

12 וְאָזְנֶךָ לִבֶּךָ [m] לַמּוּסָר הָבִיאָה — [l] רוב [m] יסר

:correctionem puero à prohibeas Ne .scientiæ eloquia ad

13 מוּסָר מִנַּעַר אַל־תִּמְנַע׃ לְאִמְרֵי־דָעַת

. morietur non ,virga in eum percusseris *cum* * * si

כִּי־[n]תַכֶּנּוּ בַשֵּׁבֶט לֹא יָמוּת׃ — [n] נכה

inferno ab eius animam & ;eum percuties virga in Tu

14 מִשְּׁאוֹל וְנַפְשׁוֹ תַּכֶּנּוּ בַּשֵּׁבֶט אַתָּה

lætabitur;tuum cor fuerit sapiens si ,mi Fili .erues

15 יִשְׂמַח לִבֶּךָ בְּנִי אִם־חָכַם [o]תַּצִּיל׃ — [o] נצל

;mei renes exultabunt Et .‡ ego etiam ,meum cor ‡ lætabor.

16 [p]כִלְיוֹתָי וְתַעֲלֹזְנָה גַם־אָנִי׃ לִבִּי — [p] כלה

. *rectitudines* ‡ tua labia *loquendo in* * * cùm locutà fuerint ‡ quæ recta sunt

בְּדַבֵּר שְׂפָתֶיךָ מֵישָׁרִים׃

quinimò ‖ peccatores *in* tuum cor æmuletur Ne ‖ sed

17 כִּי אִם־ בַּחַטָּאִים לִבְּךָ אַל־יְקַנֵּא

est *si* † Quia . die tota *Domini timore in * sis

18 כִּי אִם־יֵשׁ יְהוָה כָּל־הַיּוֹם׃ בְּיִרְאַת־ † verè

,mi fili tu Audi .succidetur non tua spes & ;*nouissimum* ‡ ‡ merces;

19 שְׁמַע־אַתָּה בְנִי וְתִקְוָתְךָ [q] לֹא תִכָּרֵת׃ אַחֲרִית — [q] קור

.tuum cor *via in progredi* ‡ fac & :*esto* ‖ sapiens & ‖ eris:

וַחֲכָם [r] וְאַשֵּׁר בַּדֶּרֶךְ לִבֶּךָ׃ — ‡ ambulare per viam

carnis comessatoribus *in* * :vini potatoribus *in* * sis Ne

20 בָשָׂר בְּזֹלֲלֵי בְסֹבְאֵי־יָיִן אַל־תְּהִי — [r] אשר

*eum

scissuras ‡ & ,*efficietur pauper* ‡ edax & ,bibax Quia .*sibi* ‡ pauperes efficientur; ‡ vestibus scissis

21 וּקְרָעִים [s] יִוָּרֵשׁ כִּי־סֹבֵא וְזוֹלֵל לָמוֹ׃

:te genuit ipse ,tuo patri *Audi* * .dormitatio induere faciet

22 יְלָדֶךָ זֶה שְׁמַע לְאָבִיךָ נוּמָה׃ תַּלְבִּישׁ — [s] ירש

.tuam matrem ,senuerit cùm ,contemnas ne & *Obtempera

וְאַל־תָּבוּז כִּי־זָקְנָה אִמֶּךָ׃

,eruditionem & ,sapientiam :vendas ne & ,eme Veritatem

23 וּמוּסָר חָכְמָה וְאַל־תִּמְכֹּר קְנֵה [t] אֱמֶת — [t] אמן

. intelligentiam &

וּבִינָה׃

ק
ויולד
ק
*sicut †est
תצורנה
ק
‡ veluti
[a]נצר [b]צור
*est
‡ anxietas,
[c]יסף [d]אבה
† loquacitas,
‖ frustra?
מדינים
ק
[e]שוח [f]הבן
‡ erit? *in
‡ euntibus
* mixtũ vinũ.
[g]בוא [h]ראת
‖ quando rubescit,
בכוס
ק
* colorem
† ingredietúrque directè.
‡ In * dolore afficiet.
‡ visiones
[i]נשך [k]זור
† cogitabit
‖ dormiens
‡ mali nauis.
[l]היר
[m]נכר
‡ eum qui me percussit,
[n]קיץ

,sapientem generans :iusti pater exultabit Exultando
גול יגול אבי צדיק יולד חכם 24
:tua mater & ,tuus pater Lætabitur .eo in lætabitur &
וישמח בו׃ ישמח־אביך ואמך 25
:mihi tuum cor mi fili Præbe .tua genitrix exultabit &
ותגל יולדתך׃ תנה בני לבך לי 26
† profunda fouea * Quia .custodiant meas vias tui oculi &
ועיניך דרכי [a]תרצנה׃ כי־שוחה עמוקה 27
.aliena angustus puteus ‡ & ;meretrix
זונה ובאר [b]צרה נכריה׃
præuaricatores & :insidiabitur prædæ tanquam ipsa Etiam
אף־היא כחתף תארב ובוגדים 28
cui ,egestas ‡ cui ,væ * Cui .addet hominibus in
באדם [d]תוסיף׃ למי אוי למי [c]אבוי למי 29
cui ?gratis ‖ vulnera cui ,murmur † cui ,rixæ
מדונים למי [e]שיח למי פצעים [f]חנם למי
:vino super * Morantibus ?‡ oculorum rubor
חכלילות עינים׃ למאחרים על־היין 30
.mixturam * quærendum ad ingredientibus ‡
[g]לבאים לחקור ממסך׃
calice in dederit cùm ,rubuerit cùm ‖ vinum intucaris Ne
אל־[h]תרא יין כי יתאדם כי־יתן בכיס 31
.rectitudinibus in ibit † ,suum oculum *
עינו יתהלך במישרים׃
regulus velut & ;mordebit serpens sicut suo Nouissimo ‡
אחריתו כנחש [i]ישך וכצפעני 32
tuum cor & ;extraneas ‡ videbunt tui Oculi .punget *
יפרש׃ עיניך יראו [k]זרות ולבך 33
;maris corde in iacens ‖ veluti eris Et .peruersa loquetur †
ידבר תהפכות׃ [l]והיית כשכב בלב־ים 34
.rudentis * capite in iacens ‡ sicut &
וכשכב בראש חבל׃
non ,me concusserunt :ægrotaui non ,me Verberauerunt
[m]הכוני בל־חליתי הלמוני בל־ 35
.adhuc illud quæram addam ?euigilabo quando ,‡ cognoui
ידעתי מתי [n]אקיץ אוסיף אבקשנו עוד׃

CAP. XXIIII. כד

desideres ne & :malitiæ* homines in æmuleris Ne
1 אַל־תְּקַנֵּא בְּאַנְשֵׁי רָעָה וְאַל־תִּתְאָו
;eorum cor meditabitur rapinam Quia .eis cum existendum ad‖
2 לִהְיוֹת אִתָּם׃ כִּי־שֹׁד יֶהְגֶּה לִבָּם
ædificabitur sapientia In .loquentur eorum labia laborem† &
3 וְעָמָל שִׂפְתֵיהֶם תְּדַבֵּרְנָה׃ בְּחָכְמָה יִבָּנֶה
scientia in * Et ,stabilietur intelligentia in & :domus
4 בָּיִת וּבִתְבוּנָה יִתְכּוֹנָן׃ וּבְדַעַת
.iucunda & ,pretiosa copia omni ‡ ,replebuntur penetralia
חֲדָרִים יִמָּלְאוּ כָּל־הוֹן יָקָר וְנָעִים׃
roborans scientiæ § vir & :fortitudine in * sapiens Vir
5 גֶּבֶר־חָכָם בַּעוֹז וְאִישׁ־דַּעַת מְאַמֶּץ־
:bellum tibi facies industriis in‖ Quia .potentiam
6 כֹּחַ׃ כִּי בְתַחְבֻּלוֹת תַּעֲשֶׂה־לְּךָ מִלְחָמָה
.consiliarij † multitudine in salus &
וּתְשׁוּעָה בְּרֹב יוֹעֵץ׃
aperiet non porta in :sapientiæ stulto Excelsa *
7 רָאמוֹת לֶאֱוִיל חָכְמוֹת בַּשַּׁעַר לֹא יִפְתַּח
patronum ‡ eum :malefacere Cogitantem .suum os
8 פִּיהוּ׃ מְחַשֵּׁב לְהָרֵעַ לוֹ בַּעַל
.vocabunt malarum cogitationum
מְזִמּוֹת יִקְרָאוּ׃
abominatio & :peccatum stultitiæ § mala Cogitatio
9 זִמַּת אִוֶּלֶת חַטָּאת וְתוֹעֲבַת
.derisor * homini
לְאָדָם לֵץ׃
.tua fortitudo‖ angusta :angustiæ die in fuisti Remissus
10 הִתְרַפִּיתָ בְּיוֹם צָרָה צַר כֹּחֶכָה׃
,occisionem ad nutantes † & :mortem ad captos * Erue
11 הַצֵּל לְקֻחִים לַמָּוֶת וּמָטִים לַהֶרֶג
?prohibebis si ‡
אִם־תַּחְשׂוֹךְ׃
ponderans § nonne ,hunc nouimus non En ,dixeris Cum *
12 כִּי־תֹאמַר הֵן לֹא־יָדַעְנוּ זֶה הֲלֹא־תֹכֵן

* qui faciunt malum.
אוּרָה o
‖ esse
שֹׁדֶד p
† iniquitatem
* per scientiā interiora
בִּין q
‡ omnib⁹ opibus pretiosis & iucundis.
* est § perit
roborat vires.
עֹז r יֹדֵעַ s
‖ consiliis
† cōsiliariorū.
כּוֹחַ t יֵשַׁע u
* Excelsiores sunt
רוּם x
‡ virum malas habentem cogitationes
פֶּה y רוֹעַ z
זָמַם a
§ hominis stulti est
זָמַם b לוּץ c
* est ‖ erit
רָפָה d צוּר e
* eos qui capti sunt † eos qui labuntur
כּוֹחַ f נָצַל g
מוּט h
‡ nonne * Si § qui pōderat

§qui custodit ipse tuam animam *custodiens* § & ?intelliget ipse ,corda

לִבּוֹת הוּא־יָבִין וְנֹצֵר נַפְשְׁךָ הוּא

?suum opus secundum homini redderque:cognoscet

[a] שׁוּב יֵדָע [a] וְהֵשִׁיב לְאָדָם כְּפָעֳלוֹ׃

‡ est † est † dulce fauum & :§bonum quia ,mel mi fili Comede

[b] נוף אֱכָל־בְּנִי דְבַשׁ כִּי טוֹב [b] וְנֹפֶת מָתוֹק 13

‡ dulcescat ;tuæ animæ ‡ sapientiæ scientia Sic .tuo palato *super*

[c] חיך עַל־[c] חִכֶּךָ׃ כֵּן דְּעֶה חָכְמָה לְנַפְשֶׁךָ 14

*nonne inuenies, & erit merces: .excidetur non tua expectatio & :*nouissimum est* & ,*inuenisti si**

אִם־מָצָאתָ וְיֵשׁ אַחֲרִית [d] וְתִקְוָתְךָ לֹא תִכָּרֵת׃

§ô ‡ rapias *vastes* ÷ nec ;iusti habitaculo impie ‖ insidieris Ne

[d] קִוָּה אַל־תֶּאֱרֹב רָשָׁע לִנְוֵה צַדִּיק אַל־תְּשַׁדֵּד 15

;surget & ,iustus cadet septies Quia .eius accubitum

[e] נפל רִבְצוֹ׃ כִּי שֶׁבַע [e] יִפּוֹל צַדִּיק וָקָם 16

.malum in corruent impij &

[f] רוע וּרְשָׁעִים יִכָּשְׁלוּ [f] בְרָעָה׃

*Cùm ceciderit inimicus tuus. § cùm impegerit, ‡ conuersus ,*eum impingendo in* § & :læteris ne ,*tuum inimicum cadendo In**

בִּנְפֹל אוֹיִבְךָ אַל־תִּשְׂמָח וּבִכָּשְׁלוֹ 17

,Dominus videat ‡ forte Ne .tuum cor exultet ne

אַל־יָגֵל לִבֶּךָ׃ פֶּן־יִרְאֶה יְהוָה 18

† quod displicet .*suam narem eo desuper* * auertat & :eius oculis in *malum* † &

וְרַע בְּעֵינָיו וְהֵשִׁיב מֵעָלָיו אַפּוֹ׃

* Deus ab eo furorem suū. .impios *in* æmuleris ne :malignis *in succenseas* § Ne

§ commerciū habeas cum אַל־[g] תִּתְחַר בַּמְּרֵעִים אַל־תְּקַנֵּא בָּרְשָׁעִים׃ 19

[g] חרה impiorum lucerna :*maligno nouissimum* † erit non Quia

† finis homini malo: כִּי לֹא־תִהְיֶה אַחֲרִית לָרָע נֵר רְשָׁעִים 20

:regem & ,mi fili Dominum Time .extinguetur

יִדְעָךְ׃ יְרָא אֶת־יְהוָה בְּנִי וָמֶלֶךְ 21

.te misceas ne ‡ iterantibus cum

‡ iniquitates suas עִם־[h] שׁוֹנִים אַל־תִּתְעָרָב׃

[h] שׁנה contritionem & ;eorum *exitum* § consurget repente Quoniam

§ contritio כִּי־פִתְאֹם יָקוּם אֵידָם וּפִיד 22

:‡sapientibus hæc Etiam ?*sciens* † quis *eorum* amborū

‖ scis?

‡ dicuntur: שְׁנֵיהֶם מִי יוֹדֵעַ׃ גַּם־אֵלֶּה לַחֲכָמִים 23

† faciem * est .bonum * non ,iudicio in *facies* † Cognoscere

[i] נכר [i] הַכֵּר־פָּנִים בְּמִשְׁפָּט בַּל־טוֹב׃

:populi ei maledicent ,in ‖ Iustus ,impio Dicenti
אמר לרשע צדיק אתה * יקבהו k עמים 24
increpantibus Et * .nationes eum detestabuntur
יזעמוהו לאמים: ולמוכיחים l 25
.bona benedictio ingredietur † eos super & erit iucundus ‡
ינעם ועליהם תבוא ברכת־טוב:
.recta verba respondens ‖ :osculabitur Labia
שפתים m ישק n משיב דברים נכחים: 26
agro in illud præpara & ,tuum opus vico in ‡ Præpara
o הכן בחוץ מלאכתך ועתדה בשדה 27
.tuam domum ædificabis & postea :tibi ‡
לך אחר p ובנית ביתך:
pellicies nunquid * & :tuum socium ingratis † testis sis Ne
אל־q תהי עד־חנם ברעך והפתית 28
,mihi fecit Quemadmodum ,dicas Ne .tuis labiis in
בשפתיך: אל־תאמר כאשר עשה־לי 29
.suum opus secundum viro reddam .ei faciam sic
כן אעשה־לו r אשיב לאיש כפעלו:
vineam super † & :transiui pigri hominis agrum Super ‖
על־שדה איש־עצל עברתי ועל־כרם 30
.corde carentis ‡ hominis
אדם חסר־לב:
eius facies sunt operta ,urtica ‡ ipsum totum ascendit ‖ ecce Et
והנה עלה כלו קמשונים s כסו פניו 31
.erat destructa eius lapidum maceria & :carduus
חרלים וגדר אבניו נהרסה:
accepi ,vidi :meum cor posui ,ego vidi Et
ואחזה אנכי t אשית לבי u ראיתי לקחתי 32
parum :dormitationum parum ,somniorum Parum .eruditionem
x מוסר: מעט שנות מעט תנומות מעט 33
.tacendum ‡ ad manuum complicationis
חבק ידים לשכב:
tui * defectus & :tua paupertas viator ‖ veniet Et
ובא־מתהלך y רישך ומחסריך 34
.clypei ‡ vir tanquam
כאיש z מגן:

k קבב
* Sed
l יכח
‡ impios, ducescet Dominus: † veniet ‖ qui respondet
n נשק
‡ foris
o שוב כון
‡ tuo:
p בנה
† mendax contra amicum
* ne conteras eum
q היה
r שוב
‖ Iuxta † iuxta
‡ deficientis
‖ ascenderant per
‡ spinæ, operuerat superficiem urticæ:
s כסה
t שות
u ראה
Paruis somnis paruis dormitationibus, paruo amplexu
‡ dormiendū cū vxore sua opus est. ‖ tanquam * tuis
x יסר
y רשש
‡ scutatus.
z גנן

CAP. XXV. כה

‡ sunt — transtulerunt quas :Selomoh parabolæ ‡ hæ Etiam

גם־אלה משלי שלמה אשר העתיקו 1

‡ est — ‡ Dei Gloria .Iehudah regis Chizchijah viri

אנשי חזקיה מלך־יהודה׃ כבוד אלהים 2

.verbum inuestigare regum gloria & :verbum celare

הסתר דבר וכבוד מלכים חקר דבר׃

cordis & :profunditate in terræ & ,altitudine in Cælorum

† est

שמים לרום וארץ לעמק ולב 3

[a] הָגֹה — :argento de scorias Remoue .inuestigatio † non regum

‡ argentario
ʒ coram rege:

מלכים אין חקר׃ [a]הגו סיגים מכסף 4

:regi facies ad ʒ impium Remoue :vas conflanti ‡ egredietur &

ויצא לצרף כלי׃ הגו רשע לפני־מלך 5

.eius solium iustitia in firmabitur &

‡ magnifices te corã rege:

ויכון בצדק כסאו׃

magnorum loco in & :regis facies ad te decorum ostendas Ne

† est vt dicat

אל־תתהדר לפני־מלך ובמקום גדלים 6

,huc Ascende ,tibi dicere † melius Quia .steteris ne

* quàm quòd humiliet te coram principe:

7 אל־תעמד׃ כי טוב אמר־לך עלה הנה

.tui oculi viderunt quem :magnifici facies ad te demittere præ *

[b] ראה [c] יצא

מהשפילך לפני נדיב אשר[b] ראו עיניך׃

aliquid fortè ne ,citò litigandum ad egrediaris Ne

quando pudore affecerit te amicus tuus.

אל־[c]תצא לרב מהר פן מה 8

.tuum socium te afficiendo pudore in :eius nouissimo in facias

תעשה באחריתה בהכלים אתך רעך׃

[d] רעה — alterius secretum & :amico tuo cum litiga tuum Litigium

ריבך ריב את־[d]רעך וסוד אחר 9

[e] גלה — :audiens te afficiat probris fortè Ne .reueles ne

אל־[e]תגל׃ פן־יחסדך שמע 10

[f] דבב — .reuertatur non tua infamia &

[f]ודבתך לא תשוב׃

† Sicut mala aurea cum figuris argenteis est:

dictum verbum ,argenti transparentibus thecis in auri poma †

תפוחי זהב [g]במשכיות כסף דבר דבר 11

[g] שֹׂכָה — :obrizi ornamentum & ,auri * inauris ʒ .suis rotis super ‖

על־אפניו׃ נזם זהב וחלי־כתם 12

.audiente aure super sapiens arguens ‡
[h]מוכיח חכם על־אזן שמעת׃
fidelis legatus ‡ ,messis die in ,niuis frigus Sicut
13 [i]כצנת־שלג ביום קציר ציר נאמן
.faciet *reuerti* ‖ sui domini animam & :illum mittentibus
לשלחיו ונפש אדניו [k]ישיב׃
se iactans † vir :*non *pluuia* ‡ & ,ventus & ,*Vapores* ‡
14 נשיאים ורוח וגשם אין איש מתהלל
:*gubernator persuadebitur narium longitudine In* .*falsitatis* ‖ dono *in*
15 [l]במתת־שקר׃ בארך אפים יפתה קצין
.*ei* † confringet mollis lingua &
ולשון [m]רכה תשבר־גרם׃
forte ne :*tuam sufficientiam* ‡ comede ,inuenisti Mel
16 דבש מצאת אכל [n]דיך פן־
tuum pedem *fac Rarum* ‖ .illud euomas & ;*eo satieris* *
17 תשבענו [o]והקאתו׃ הקר רגלך
.te habeat odio & ,te *satietur* * forte ne :tui *socij* † domo à
מבית [p]רעך פן־ישבעך ושנאך׃
respondens ‡ vir ‖ :acuta sagitta & ,gladius & ,*Dispergens* ‡
18 [q]מפיץ וחרב [r]וחץ שנון איש־ענה
,confractus dens .*falsitatis* ‡ testimonium suum *socium in*
19 ברעהו [s]עד שקר׃ שן רעה
.angustiæ die in præuaricationis fiducia ,*luxatus* * pes &
ורגל מועדת מבטח בוגד ביום [t]צרה׃
super acetum ‡ ,frigoris die in vestimentum *Remouens* ‡
20 מעדה־בגד ביום קרה חמץ על־
.malo corde super * canticis in cantans & :nether †
נתר [u]ושר בשרים על לב־רע׃
si & :pane illum ciba ,te habens odio esurierit Si
21 אם־רעב שנאך האכלהו לחם ואם־
.aquam ei propina ,sitiuerit
צמא השקהו מים׃
Dominus & ‡ :eius caput super *capiens* † tu prunas Quia
22 כי גחלים אתה חתה על־ראשו ויהוה
.tibi reddet
ישלם־לך׃

‡ est qui arguit sapientē, cui est auris obtemperans ‡ sic
[h]יכח [i]צנן
‖ requiescere
[k]שוב [l]נתן
‡ Vt nubes
‡ pluuiam
* gignētes: sic
† qui se iactat de
‖ mendaci. Lōganimitate flectetur princeps
† ossa.
[m]רכך [n]די
‡ quantum sufficit tibi
* saturus,
‖ Prohibe
[o]קוא
† proximi
* satiatus de
‡ Vt malleus
‖ est † qui testificatur cōtra proximū
‡ falsum. Sicut
[p]רעה [q]פוץ
* labens: sic est
[r]חפץ [s]עוד
‡ Sicut qui remouet à se
‡ sicut
† *nitrum*: sic &
* cordi afflicto.
[t]צור [u]שור
† accipis
‡ etiam

conturbatæ † facies & * :pluuiam parturiet ‡ aquilo Ventus ₰

רוח צפון תחולל גשם ופנים נזעמים 23

:tecti angulo super ‖ sedere * Melius :occultationis ‡ linguam

לשון סתר: טוב [a] שבת על־פנת־גג 24

.societatis ‡ domo † & ,contentionum " muliere præ ‡

מאשת [b] מדינים ובית חבר:

bonus auditus & :lassa anima super ‖ frigidæ Aquæ

מים קרים על־נפש [c] עיפה ושמועה טובה 25

.longinqua terra è

מארץ מרחק:

lapsus iustus † :corrupta vena & conculcatus ' Fons ‡

מעין נרפש ומקור משחת צדיק [d] מט 26

:bonum ₰ non multiplicando * mel Comedere .impij facies ad ‖

לפני רשע: אכל דבש הרבות לא־טוב 27

.gloria † illorum gloriæ * inuestigatio & ‡

וחקר כבודם כבוד:

non cuius vir :murus non ₰ dirupta Vrbs *

עיר פרוצה אין חומה איש אשר אין 28

.suo spiritui c'austrum ‖

מעצר לרוחו:

CAP. XXVI. כו

non † sic :* messe in pluuia sicut & ,æstate in nix Sicut

כשלג בקיץ וכמטר בקציר כן לא־ 1

hirundinis sicut ,vagari * auis Sicut .gloria stulto decens

נאוה לכסיל כבוד: כצפור לנוד כדרור 2

.veniet non gratis maledictio sic :volare ‡

לעוף כן קללת חנם לא תבא:

corpori ₰ virga & :asino frenum * ,equo Flagellum

שוט לסוס מתג לחמור ושבט [e] לגו 3

:eius stultitiam secundum stulto respondeas Ne .stultorum

כסילים: אל־[f] תען כסיל כאולתו 4

stulto Responde .tu etiam ei adæqueris fortè ne

פן־תשוה־לו גם־אתה: ענה כסיל 5

.suis oculis in sapiens sit fortè ne :eius stultitiam secundū

כאולתו פן־יהיה חכם בעיניו:

₰ Sicut
‡ fugat
* sic
† iracunda
‡ occultè detrahentem.
* est
‖ in
‡ quàm cum
* contentiosa,
† in
₰ ampla. Sicūt

[a] ישב [b] דון

‖ animæ sitienti: sic

[c] עוף [d] מוט

‡ Sicut
* pedibus turbatus & scaturigo
† sic est
‖ corā impio. Sicut

* multum
₰ est
‡ sic
* nimia
† non est
* Sicut
₰ absque muro est:
‖ est prohibitio
* non est conueniens:
‡ nec conueniens est
* est
‡ est
* & camus
₰ necessaria est

[e] גוה
[f] ענה

verba *mittens* ‖ :bibens *rapinam* † ,pedes *Decurtans* ‖

6 מִקְצֶה רַגְלַיִם חָמָס שֹׁתֶה שֹׁלֵחַ דְּבָרִים [g]

parabola & :*claudo à* *coxas* *Eleuate* ‡ . stulti *manu in* ‡

7 דַּלְיוּ שֹׁקַיִם מִפִּסֵּחַ וּמָשָׁל [h] בְּיַד־כְּסִילִים׃

:*lapidum cumulo* * in lapidem *ligare* ‖ Sicut .stultorum ore in

8 כִּצְרוֹר אֶבֶן בְּמַרְגֵּמָה בְּפִי כְסִילִים׃

.gloriam stulto *dans* † sic

כֵּן־נוֹתֵן לִכְסִיל כָּבוֹד׃

ore in parabola & * :ebrij manu in ascendit ‡ Spina ‡

9 חוֹחַ עָלָה בְיַד־שִׁכּוֹר וּמָשָׁל בְּפִי

dans * mercedem & :omnia *formans* ‖ Magnus .stultorum

10 כְסִילִים׃ [k] רַב מְחוֹלֵל־כֹּל וְשֹׂכֵר

.transgressoribus *dans* † mercedem & ,stulto

כְּסִיל וְשֹׂכֵר עֹבְרִים׃

iterans * stultus ‡ :suum vomitum *super reuertens* ‡ canis Sicut

11 כְּכֶלֶב שָׁב עַל־[l] קֵאוֹ כְּסִיל שׁוֹנֶה

:suis oculis in sapientem virum Vidisti . *sua stult.tia in*

12 בְּאִוַּלְתּוֹ׃ [m] רָאִיתָ אִישׁ חָכָם בְּעֵינָיו

Pardus * :piger Dixit .eo de quàm ‖ stulto † spes

13 תִּקְוָה לִכְסִיל מִמֶּנּוּ׃ אָמַר עָצֵל שַׁחַל

super *voluetur* *Ianua* * .plateas inter Leo :via in

14 בַּדָּרֶךְ אֲרִי בֵּין הָרְחֹבוֹת׃ הַדֶּלֶת תִּסּוֹב עַל־

piger Abscondit .suo lectulo *super* ‡ piger & ‡ .suo cardine

15 צִירָהּ וְעָצֵל עַל־[n] מִטָּתוֹ׃ טָמַן עָצֵל

.suum os ad eam reducere *laborauit* * :sinu in suam manum

יָדוֹ בַּצַּלָּחַת נִלְאָה [o] לַהֲשִׁיבָהּ אֶל־פִּיו׃

referentes ‖ septem *quàm* :suis oculis in piger † Sapientior

16 חָכָם עָצֵל בְּעֵינָיו מִשִּׁבְעָה מְשִׁיבֵי

. *exactum* consilium

טָעַם׃

transeundo se ingerens ,*transiens* * :canis aures in *Apprehendens* ‡

17 מַחֲזִיק בְּאָזְנֵי־כָלֶב עֹבֵר מִתְעַבֵּר

sibi *non* *litem* *super*

עַל־רִיב לֹּא־לוֹ׃

.mortem & ,sagittas ,scintillas *iaciens* *insaniens* ‖ Sicut

18 [p] כְּמִתְלַהְלֵהַּ הַיֹּרֶה [q] זִקִּים [r] חִצִּים וָמָוֶת׃

Sicut fuecit [*] sic iniquitate est qui mittit

קָצֶה [g]

‡ per manum ‡ Sicut inequa les sunt tibiæ claudi: sic

דָּלָה [h] שׁוֹק [i]

‖ qui ligat * funda: † est qui dat ‡ Sicut ‡ quæ * sic est ‖ Domin° creat

רָבַב [k]

* dat ‡ reuertitur ad ‡ sic * iterat stultitiam suam.

קוֹא [l] רָאָה [m]

† est de ‖ magis * Leo est * Sicut ostium vertitur ‡ sic ‡ in

נָטָה [n]

* laborat

שׁוּב [o]

† est ‖ respondentibus ‡ Sicut qui apprehendit * sic est qui transit, qui irascitur in lite quæ non est sua. ‖ abscondit se qui iacit

לָהַהּ [p]

זוּק [q] חָצַץ [r]

nónne :dicet & :suum *socium* * fraudauit ‡ vir Sic
19 כן־איש רמה את־רעהו ואמר הלא־
:ignis extinguetur *lignorum consumptione In* :ego ridens ₰
20 משחק אני: באפס עצים תכבה־אש
.contentio silebit *susurrone non in* ‡ &
ובאין נרגן ישתק [a]מדון:
contentionum ‡ vir & † ignem ad ligna & prunas ad * carbo ₰
21 פחם לגחלים ועצים לאש ואיש [a]מדינים
:*lenientia* * veluti susurronis Verba .litem succidendum ad
22 [b]לחרחר־ריב: דברי נרגן כמתלהמים
.ventris *penetralia descenderunt* ₰ ipsa &
והם ירדו חדרי־בטן:
labia ‡ :testam super obductum *scoriarum* * Argentum †
23 כסף סיגים מצפה על־חרש שפתים
,*habens odio agnoscetur* * suis labiis In .malum cor & ,*ardentia* ₰
24 דלקים ולב־[c]רע: בשפתיו ינכר שונא
.dolum ponet *suo interiori* † in &
ובקרבו [d]ישית מרמה:
quoniã :*eum in* ‡ credideris ne ,suam vocem *gratificabit* ₰ Cum
25 כי־יחנן קולו אל־תאמן־בו כי
odium se Operiet .illius corde in * abominationes septem
26 שבע תועבות בלבו: תכסה שנאה
.*concione* ‖ in eius malitia erit manifesta :*desolatione* ‡ in
[e]במשאון תגלה רעתו בקהל:
eum ad ,* lapidem *voluens* ‡ & :cadet eam in ,foucam *Fodiens* *
27 כרה שחת בה [f]יפל וגלל אבן אליו
:*suos contritos* ‡ habebit odio *falsitatis Lingua* ₰ .reuertetur
28 תשוב: לשון־שקר ישנא [g]דכיו
.* expulsionem faciet blandum os &
ופה חלק יעשה מדחה:

CAP. XXVII. כז

quid *scies non* ‡ quia :crastino die in † te laudes Ne
1 אל־תתהלל ביום מחר כי לא־[h]תדע מה־
:suum os non & ,alienus te Laudet [illegible] dies sit pariturus
2 ילד יום: יהללך [i]זר ולא־פיך

‡ qui
* amicum
‡ ludo? Cùm non fuerint ligna
‡ cùm nõ fuerit susurro
[a] רון
₰ Sicut
* est dispositus
† sic
‡ cõtentiosus
* blanda sunt:
[b] חרר
₰ descendunt ad interiora
† Sicut
* plenũ scoriis
‡ sic sunt
₰ succendẽtia lites, * aliũ se preferet qui odio habet,
† interioribus suis
₰ extulerit orando ‡ ei:
* sunt
[c] רוע [d] שות
‡ deceptionẽ:
‖ congregatione.
[e] נשא
* Qui alteri fodit
‡ qui voluit
* contra aliũ
₰ Linguam mendacem
‡ contritus corde:
* à via vitæ.
[f] נפל [g] דכה
† de his quæ facturus es
‡ nescis
[h] ידע
[i] זור

pondus & *lapidis* * Grauitas .tua labia non & ,extraneus * est saxo

נָכְרִי וְאַל־שְׂפָתֶיךָ׃ כֹּבֶד אֶבֶן וְנֵטֶל

.ipsis ambobus præ grauis ‡ stulti ira & ‡ :arenæ ‡

הַחוֹל וְכַעַס אֱוִיל כָּבֵד מִשְּׁנֵיהֶם׃

stabit quis & *:nasi inundatio &* ,*excandescentiæ* ‡ Crudelitas

4 אַכְזְרִיּוּת חֵמָה וְשֶׁטֶף אָף וּמִי יַעֲמֹד

amor quàm ,manifesta increpatio *Bona* *?inuidiæ facies ad* ‡

5 לִפְנֵי קִנְאָה׃ טוֹבָה [k] תּוֹכַחַת [l] מְגֻלָּה מֵאַהֲבָה

crebra † & :diligentis vulnera || Fidelia .absconditus

6 מְסֻתָּרֶת׃ נֶאֱמָנִים פִּצְעֵי אוֹהֵב וְנַעְתָּרוֹת

.habentis odio oscula

נְשִׁיקוֹת שׂוֹנֵא׃

omne famelicæ animæ & :fauum calcabit saturata Anima

7 נֶפֶשׁ שְׂבֵעָה תָּבוּס נֹפֶת וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה כָּל־

sic :suo nido à *vagans* ‡ auis Sicut .dulce ‡ amarum

8 [m] מַר מָתוֹק׃ כְּצִפּוֹר נוֹדֶדֶת מִן־קִנָּהּ כֵּן

suffimentum & ,vnguentum * .suo loco à *vagans* || vir

9 אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ׃ שֶׁמֶן וּקְטֹרֶת

.animæ *consilio à* † sui amici dulcedo & * :cor *lætificabit* ‡

יְשַׂמַּח־לֵב וּמֶתֶק רֵעֵהוּ [n] מֵעֲצַת־נָפֶשׁ׃

domũ & ,derelinquas ne tui patris amicum & ,tuum Amicum

10 [o] רֵעֲךָ וְרֵעַ אָבִיךָ אַל־תַּעֲזֹב וּבֵית

vicinus *bonus* *:tui exitij* ‡ die in ingrediaris ne tui fratris

אָחִיךָ אַל־תָּבוֹא בְּיוֹם אֵידֶךָ טוֹב שָׁכֵן

.longinquus frater quàm ,propinquus

קָרוֹב מֵאָח רָחוֹק׃

respondebo & :meum cor lætifica & ,mi fili sapiens Sis

11 חֲכַם בְּנִי וְשַׂמַּח לִבִּי [p] וְאָשִׁיבָה

,malum vidit Callidus .verbum me afficienti probris

12 חֹרְפִי דָבָר׃ עָרוּם רָאָה רָעָה

.sunt *condemnati* || ,transierunt simplices :se abscondit

נִסְתָּר פְּתָאיִם עָבְרוּ נֶעֱנָשׁוּ׃

pro & :extraneo † fideiussit quia ,eius vestimentum Tolle

13 [q] לְקַח־בִּגְדוֹ כִּי־עָרַב זָר וּבְעַד

,eius pignus cape extranea

נָכְרִיָּה חַבְלֵהוּ׃

‡ est ‡ sed * grauior est vtroque.
‡ est in ira, & impetus in furore:
‡ coram inuidia? Melior est
[k] יכח [l] גלה
|| sunt
† multa

‡ erit
‡ vagatur
[m] מרר
|| vagatur
* Sicut
‡ lætificat
* sic
† propter cõsilium
[n] יעץ
יתיר ה
[o] רעה
‡ contritionis tuæ: melior est enim
[p] שוב
|| & puniti
† pro
[q] לקח

Qui benedixit amico ‖ surgendo:

.manicando ‖ manè *in* grandi voce *in* suo *socio Benedicens*

14 מברך רעהו בקול גדול בבקר השכים

die in assidua Stillatio .ei reputabitur maledictio

15 קללה תחשב לו: דלף טורד ביום

‡ pluuiæ: ‖ contentiosa a quauerunt se. Abscondens * sicut vnguentum quod est in dextera sua

.*est æquata contentionum* ‖ mulier & .*imbris* ‡

סגריר ואשת [a] מדונים נשתוה:

eius dexteræ oleum * & :ventum abscondit ,eam *Abscondentes*

16 צפניה צפן־רוח ושמן ימינו

acuet vir & :acuetur ferro *in* Ferrum .clamabit

17 יקרא: ברזל בברזל יחד ואיש יחד

[a] דון

faciem ‡ Qui seruat ‡ qui custodit

:eius fructum comedet ,ficum *Seruans* ‖ .sui amici *facies*

18 פני־רעהו: נצר תאנה יאכל פריה

.glorificabitur suum dominum *custodiens &*

ושמר אדניו יכבד:

† in aqua ‡ faciei apparet:

.homini hominis cor sic :*faciebus* ‡ facies *aquis* † Sicut

19 כמים הפנים [b] לפנים כן לב־האדם לאדם:

[b] פנה

hominum oculi & :saturabuntur non perditio & ,Sepulchrum

20 שאול ואבדה לא תשבענה ועיני האדם

ואבדו

ק

caminus & ,*argento* ‡ Connatorium .saturabuntur non

21 לא תשבענה: מצרף לכסף וכור

‡ argentum, ‖ aurum:& virum os * eum laudantis probat.

.*suam laudem secundum vir &* :*auro* ‖

לזהב ואיש לפי מהללו:

‡ farris confusi † ab ‡ vultum † &

medio in ,mortario in stultum contuderis Si

22 אם־תכתוש את־האויל במכתש בתוך

.eius stultitia eo *desuper* † recedet non ,pistillo *in cõtusorũ triticorũ* ‡

הריפות בעלי לא־תסור מעליו אולתו:

[c] ידע [d] שות

diuitiæ sunt duraturæ: & num † erit ‖ Apparuit

tuum cor pone † :tui pecoris *facies* ‡ agnoscas Agnoscendo

23 ידע [c] תדע פני צאנך [d] שית לבך

† corona *an &* :*fortitudo* ‖ seculum in non Quia .greges ad

24 לעדרים: כי לא לעולם חסן ואם־נזר

ודור

ק

,herba *est Reuelata* ‖ ‡generationem & ,generatione in

25 לדור דור: גלה חציר

‡ apparebit † colligentur * Ouium lanæ erũt pro indumentis tuis: ‖ erunt.

.montium herbæ *sunt colligendæ* † & :germen *apparuit* ‡ &

ונראה־דשא ונאספו עשבות הרים:

.hirci ‖ agri pretium & :*tuas vestes ad* *Oues* *

26 כבשים ללבושך ומחיר שדה עתודים:

panem ‡ in ,tuum panem † in caprarum lactis sufficientia ‡ Et

27 וְדֵי ׀ חֲלֵב עִזִּים לְלַחְמְךָ לְלֶחֶם

:tuis puellis vitas * & :tuæ domus

בֵּיתֶךָ [e] וְחַיִּים לְנַעֲרוֹתֶיךָ׃

CAP. XXVIII. כח

iusti & :impius ‡ ,persequens † non & ,Fugerunt

1 [f] נָסוּ וְאֵין־רֹדֵף רָשָׁע וְצַדִּיקִים

multi ‖ terræ prævaricatione In .fidet ‡ leunculus veluti

2 כִּכְפִיר יִבְטָח׃ בְּפֶשַׁע אֶרֶץ רַבִּים

.prolongabit sic sciente intelligente homine in * & :eius principes

[g] שָׂרֶיהָ וּבְאָדָם מֵבִין יֹדֵעַ כֵּן יַאֲרִיךְ׃

,trahens † pluuia ‡ pauperes opprimens * & ,pauper Vir

3 גֶּבֶר רָשׁ וְעֹשֵׁק [h] דַּלִּים מָטָר סֹחֵף

.panis ‡ non &

וְאֵין לָחֶם׃

custodientes & :impium laudabunt legem Derelinquentes

4 עֹזְבֵי [i] תוֹרָה יְהַלְלוּ רָשָׁע וְשֹׁמְרֵי

non mali Viri .eis in miscebunt litem ‖ legem

5 תּוֹרָה [k] יִתְגָּרוּ בָם׃ אַנְשֵׁי־רָע לֹא־

.omnia intelligent Dominũ quærentes & :iudiciũ intelligẽt

[l] יָבִינוּ מִשְׁפָּט וּמְבַקְשֵׁי יְהוָה [m] יָבִינוּ כֹל׃

peruersus quàm :sua integritate in ambulans ‖ pauper Bonus *

6 טוֹב־רָשׁ הוֹלֵךְ בְּתֻמּוֹ מֵעִקֵּשׁ

‡ filius ,legem Custodiens ‡ .diues ipse & ,viis

7 דְּרָכַיִם וְהוּא עָשִׁיר׃ נוֹצֵר תּוֹרָה בֵּן

.suum patrem afficiet pudore ,comedones pascens † & :intelligẽs

מֵבִין וְרֹעֶה זוֹלְלִים יַכְלִים אָבִיו׃

miserescendum † ad :augmento & ,vsura in suam copiam Multiplicans *

8 מַרְבֶּה הוֹנוֹ בְּנֶשֶׁךְ וְתַרְבִּית לְחוֹנֵן

.eam ‖ congregabit ,tenuium

[n] דַּלִּים יִקְבְּצֶנּוּ׃

etiam :legem audiendo ab ‡ suam aurem Remouens †

9 [o] מֵסִיר אָזְנוֹ מִשְּׁמֹעַ תּוֹרָה גַּם־

.abominatio ‡ eius oratio

[p] תְּפִלָּתוֹ תּוֹעֵבָה׃

‖ erunt
‡ sufficiet pretium lacti
† cibum
* victum
[e] היה
† erat ‡ impij:
[f] נוס [g] שור
‡ fident. Propter præuaricationem populi
‖ sunt
* propter hominem intelligentem & scientem prolongabitur regnum.
* rapiens
‡ est vt
† inundans,
‡ est
[h] הלל [i] ירה
‖ litigabũt cũ
[k] גרה
[l] [m] בין
* Melior est
‖ qui ambulat in perfectione
‡ Qui custodit
‡ est
† qui pascit
* qui multiplicat diuitias suas
† ad largiendũ pauperib. eas.
[n] דלל
† Qui remouet
‡ ne audiat
‡ est
[o] סור [p] פלל

‡ Qui errare facit + per

a רוֹעַ a eius foueam in ,malam viam in ‡ rectos faciens Errare *

† corruet : & perfecti — בְּשַׁחוּתוֹ רָע a בְּדֶרֶךְ יְשָׁרִים מַשְׁגֶּה 10

.bonum accipient hæreditate integri & :cadet † ipse

b נָפַל b — טוֹב׃ יִנְחֲלוּ וּתְמִימִים יִפּוֹל b הוּא

‡ est * pauper intelligens tenuis * & :diues vir ‡ suis oculis in Sapiens

‖ Cùm exultauerint iusti — מֵבִין וְדַל אִישׁ עָשִׁיר בְּעֵינָיו חָכָם 11

c רָבַב c :gloria multa iustos exultando In ‖ .eum scrutabitur

† cùm surrexerint impij, — תִּפְאָרֶת c רַבָּה צַדִּיקִים בַּעֲלֹץ יַחְקְרֶנּוּ׃ 12

‡ Qui tegit .homo inuestigabitur ,impios surgendo in † &

scelera sua — אָדָם׃ יְחֻפַּשׂ רְשָׁעִים וּבְקוּם

* confitentis, ,confitens * & :prosperabitur non suas præuaricationes Tegens ‡

d יָדָה d — וּמוֹדֶה d יַצְלִיחַ לֹא פְּשָׁעָיו מְכַסֶּה 13

‡ relinquentis miserebitur. .consequetur misericordiam relinquens ‡ &

† Beatus homo qui pauet — יְרֻחָם׃ וְעֹזֵב

‖ sed qui indurat † corruet suum cor indurans & ‖ :semper pauentis hominis Beatitudines †

‡ Vt — לִבּוֹ וּמַקְשֶׁה תָּמִיד מְפַחֵד אָדָם אַשְׁרֵי 14

‡ dominatur .malum in cadet †

* pauperi. — יִפּוֹל בְּרָעָה׃

‖ deficiens

e בִּין e super impius dominans ‡ :auidus vrsus & ,rugiens leo ‡

‡ multiplicabit rapinas: — עַל רָשָׁע מוֹשֵׁל שׁוֹקֵק וְדֹב נֹהֵם אֲרִי 15

sed qui odio multus ‡ & ,intelligentiis carens ‖ Dux :tenui * populo

habet auaritiam — וְרַב תְּבוּנוֹת e חֲסַר נָגִיד עַם דָּל׃ 16

.dies prolongabit cupiditatem odiens :oppressionibus

שָׂנֵא — יָמִים׃ יַאֲרִיךְ בֶּצַע שֹׂנֵא מַעֲשַׁקּוֹת

ק cisternam * ad vsque :animæ sanguine in oppressor ‡ Homo

‡ raptor propter sanguinē — בּוֹר עַד נָפֶשׁ בְּדַם עָשֻׁק אָדָם 17

* sepulchrum ,integer Ambulans † .eum in apprehendant ‡ ne ,fugiet

‡ teneant — תָּמִים הוֹלֵךְ יָנוּס אַל יִתְמְכוּ בוֹ׃ 18

† Qui ambulat perfectè. .vna in ‡ cadet viis peruersus & :erit saluus

‡ semel. — בְּאֶחָת׃ יִפּוֹל דְּרָכַיִם וְנֶעְקַשׁ יִוָּשֵׁעַ

* Qui colit terram vacuos sequens ‖ & :pane saturabitur suam humum Colens *

‡ qui sectatur viros inanes — רֵקִים וּמְרַדֵּף לָחֶם יִשְׂבַּע אַדְמָתוֹ עֹבֵד 19

† fidelis multiplicat benedictiones: & qui :benedictionibus multus veritatum † Vir .egestate saturabitur

festinat ditari — בְּרָכוֹת רַב אֱמוּנוֹת אִישׁ רִישׁ׃ יִשְׂבַּע 20

.impunis erit non ditandum ad festinans &

f אוּץ f — יִנָּקֶה׃ לֹא לְהַעֲשִׁיר f וְאָץ

buccellam *super* ‡ & :bonum ‖ non *facies* ₰ Cognoscere

21 הַכֵּר־פָּנִים[g] לֹא־טוֹב וְעַל־פַּת־

.vir præuaricabitur panis

לֶחֶם יִפְשַׁע־גָּבֶר׃

quòd *sciet* ₰ non & :oculi mali vir *copiam ad* *Festinus* *

22 נִבְהָל לַהוֹן אִישׁ רַע עָיִן וְלֹא יֵדַע כִּי־

gratiam :*me post* ‡ hominem *Arguens* † .ei veniet defectus

23 חֶסֶר יְבֹאֶנּוּ׃ [h]מוֹכִיחַ אָדָם אַחֲרַי [i]חֵן

.lingua *leniente præ* inueniet

יִמְצָא מִמַּחֲלִיק לָשׁוֹן׃

₰ non ,*dicens &* ,*suam matrem &* *suum patrem* *Rapiens* ‡

24 גּוֹזֵל אָבִיו וְאִמּוֹ וְאֹמֵר אֵין־

.*corrumpentis* ‡ viri *ipse* *socius* † :præuaricatio

פָּשַׁע חָבֵר הוּא לְאִישׁ מַשְׁחִית׃

,Domino *super fidens &* ‖ :litem miscebit animo Latus

25 רְחַב־נֶפֶשׁ יְגָרֶה מָדוֹן וּבֹטֵחַ עַל־יְהוָה

ambulans ‡ & :stultus *ipse* † suo *corde in* *Fidens* * .impinguabitur

26 יְדֻשָּׁן׃ בּוֹטֵחַ בְּלִבּוֹ הוּא כְסִיל וְהוֹלֵךְ

.euadet ipse *sapientia in*

בְּחָכְמָה הוּא יִמָּלֵט׃

.suos oculos abscondenti & :defectus ‖ non ,pauperi Danti

27 נוֹתֵן לָרָשׁ אֵין מַחְסוֹר וּמַעְלִים עֵינָיו

.maledictionum multitudo ₰

28 רַב־מְאֵרוֹת[k]׃

eos pereundo in ‖ & :homo se abscondet ,*impios* *surgendo In* *

בְּקוּם רְשָׁעִים יִסָּתֵר אָדָם וּבְאָבְדָם

.iusti multiplicabuntur

יִרְבּוּ[l] צַדִּיקִים׃

CAP. XXIX. כט

,conteretur repente ,ceruicem *indurans* *increpationum* * Vir

1 אִישׁ[m] תּוֹכָחוֹת מַקְשֶׁה־עֹרֶף פֶּתַע יִשָּׁבֵר

populus lætabitur ,*iustos* *multiplicari In* ‡ .sanitas ‖ non &

וְאֵין מַרְפֵּא׃ בִּרְבוֹת צַדִּיקִים יִשְׂמַח הָעָם

.populus gemet ,*impium* *dominando in* ‖ &

וּבִמְשֹׁל רָשָׁע יֵאָנַח עָם׃

₰ faciam in iudicio ‖ est ‡ propter

[g] נכר

* Festinat ad diuitias

₰ cognoscit

† Qui arguit

‡ qui retrocedit

[h] יכח [i] חנן

‖ magis quàm is qui blanditur

‡ Qui rapit bona patris sui, & matris suæ, & dicit,

₰ est

† particeps est

‡ dissipantis bona sua.

‖ sed qui fidit

* Qui fidit cordi † est

‡ qui ambulat sapienter

‖ erit

₰ erit

[k] ארר

* Cùm surrexerint impij, ‖ cùm perierint

[l] רבה

* Increpatus qui indurat

[m] יכח

‖ erit

‡ Cum dominati fuerint iusti, ‖ cum dominatus fuerit impius.

pascens & † :suum patrem lætificabit sapientiam diligens * Vir
3 אִישׁ־אֹהֵב חָכְמָה יְשַׂמַּח אָבִיו וְרֹעֶה
faciet stare iudicio in Rex .substantiam perdet scorta
4 זוֹנוֹת יְאַבֶּד־הוֹן׃ מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד
leniens ‡ Vir .eam diruet ,oblationum ‖ vir & :terram
5 אֶרֶץ וְאִישׁ תְּרוּמוֹת יֶהֶרְסֶנָּה׃ גֶּבֶר מַחֲלִיק
.eius pedibus *super* *expandens* ‡ rete ,suo *socio* *super*
עַל־רֵעֵהוּ רֶשֶׁת פּוֹרֵשׂ עַל־פְּעָמָיו׃
,*dicet præconia* † iustus & :laqueus malus ‡ viri *præuaricatione In* ‖
6 בְּפֶשַׁע אִישׁ רָע [a]מוֹקֵשׁ וְצַדִּיק [b]יָרוּן
impius :*tenuium* * iudicium iustus *Cognoscens* ‖ .lætabitur &
7 וְשָׂמֵחַ׃ יֹדֵעַ צַדִּיק דִּין [c]דַּלִּים רָשָׁע
.scientiam intelliget non
לֹא־יָבִין [d]דָּעַת׃
sapientes & :ciuitatem illaqueabunt *irrisionis* *Viri* †
8 אַנְשֵׁי לָצוֹן [e]יָפִיחוּ קִרְיָה וַחֲכָמִים
cum *subiens iudicium* ‡ sapiens Vir .*nasum* * auertent
9 [f]יָשִׁיבוּ אָף׃ אִישׁ־חָכָם נִשְׁפָּט אֶת־
.requies ‡ non & ,ridebit & ,irascetur & :stulto viro
אִישׁ אֱוִיל וְרָגַז וְשָׂחַק וְאֵין נָחַת׃
recti & :perfectum habebunt odio *sanguinum* † Viri
10 אַנְשֵׁי דָמִים יִשְׂנְאוּ־[g]תָם וִישָׁרִים
proferet suum spiritum Totum .eius animam quærent
11 יְבַקְשׁוּ נַפְשׁוֹ׃ כָּל־רוּחוֹ יוֹצִיא
.eum *sedabit* * posterum in sapiens & :stultus
כְּסִיל וְחָכָם בְּאָחוֹר יְשַׁבְּחֶנָּה׃
eius ministri omnes :*falsitatis* ‡ verbo *super attendente Dominante*
12 מוֹשֵׁל מַקְשִׁיב עַל־דְּבַר־שָׁקֶר כָּל־מְשָׁרְתָיו
:sibi obuiauerunt *contritionum* * vir & Pauper .impij †
13 רְשָׁעִים׃ רָשׁ וְאִישׁ תְּכָכִים נִפְגָּשׁוּ
.Dominus *ipsorum* ‖ amborum oculos illuminans
[h]מֵאִיר עֵינֵי שְׁנֵיהֶם יְהוָה׃
perpetuum † in eius thronus :*tenues* ‡ veritate in *iudicans* * Rex
14 מֶלֶךְ שׁוֹפֵט [i]בֶּאֱמֶת דַּלִּים כִּסְאוֹ לָעַד
puer & :sapientiam tribuet increpatio & Virga .firmabitur
15 יִכּוֹן׃ שֵׁבֶט וְתוֹכַחַת יִתֵּן חָכְמָה וְנַעַר

* qui amat
† sed qui pascit
‖ qui suscipit dona,
‡ qui blanditur amico
‡ expandit
‖ Propter præuaricationem
‡ veniet ei
† laudabit
רָנַן [b] יָקֹשׁ [a]
‖ Cognoscit
* pauperum:
יָדַע [d] דָּלַל [c]
† Homines derisores
* furorem:
‡ in iudicio erit
שׁוּב [f] פּוּחַ [e]
‡ erit
† sanguinolenti
תָּמַם [g]
* quiescere faciet
‡ Quando dominatur qui attendit
‡ mendacij:
† sunt
* fraudulentus
‖ est
אוֹר [h]
* qui iudicat
‡ pauperes
† æternum
אָמַן [i]

suam matrem *afficiens* † pudore dimissus † afficit
מְשַׁלֵּחַ [k] מֵבִישׁ אִמּוֹ׃ [k] בוש
iusti & :præuaricatio multiplicabitur *impios multiplicari In* | | Cùm multiplicati fuerint impij
16 בִּרְבוֹת רְשָׁעִים יִרְבֶּה־פָּשַׁע וְצַדִּיקִים
,tuum filium Corripe .videbunt eorum ruinam *in*
17 בְּמַפַּלְתָּם [l] יִרְאוּ׃ יַסֵּר בִּנְךָ [l] נפל
.tuæ animæ delitias dabit & :te faciet requiescere &
וִינִיחֶךָ [m] וְיִתֵּן מַעֲדַנִּים לְנַפְשֶׁךָ׃ [m] נוח
,legem custodiens & :populus *feriabitur* ,*visione non In* † † Cùm non fuerit visio rebellis erit
18 בְּאֵין [n] חָזוֹן יִפָּרַע עָם וְשֹׁמֵר [o] תּוֹרָה
quia :seruus erudietur non verbis *In* .ipse beatus
19 אַשְׁרֵהוּ׃ בִּדְבָרִים לֹא־יִוָּסֶר עָבֶד כִּי־ [n] חוה [o] ירה
velocem virum Vidisti .*respondens* ‡ non & ,intelliget ‡ erit respōsio * erit.
20 יָבִין וְאֵין מַעֲנֶה׃ [p] חָזִיתָ אִישׁ אָץ [p] חזה
.illo *præ* ‖ stulto * spes :suis verbis in * est de ‖ magis quàm
בִּדְבָרָיו תִּקְוָה לִכְסִיל מִמֶּנּוּ׃
suo nouissimo *&* † :suum seruum pueritia à delicate *Nutriens* * * Qui nutrit † in
21 מְפַנֵּק מִנֹּעַר עַבְדּוֹ וְאַחֲרִיתוֹ
. filius ‡ erit ‡ superbus perinde ac
יִהְיֶה [q] מָנוֹן׃ [q] נין
multus excandescentia auctor * :litem miscebit *naris* § Vir § furibundu's *iracūd' multiplicat præuaricationē.
22 אִישׁ־אַף יְגָרֶה מָדוֹן וּבַעַל חֵמָה רַב־
humilis ‖ & :eum humiliabit hominis Superbia .*præuaricatione* ‖ humilem
23 פָּשַׁע׃ [r] גַּאֲוַת אָדָם תַּשְׁפִּילֶנּוּ וּשְׁפַל־ [r] גאה
odiens † fure cum *Partiens* .*gloriam assequetur* ‡ spiritu ‡ sustentabit gloria.
24 רוּחַ יִתְמֹךְ כָּבוֹד׃ חוֹלֵק עִם־גַּנָּב שׂוֹנֵא
.annunciabit non & ,audiet *execrationem* | :suam animam Qui participat † odio habet | maledictionē
נַפְשׁוֹ אָלָה יִשְׁמַע וְלֹא [s] יַגִּיד׃
Domino *infidens* & † :laqueum *dabit* ‡ hominis *Tremor* * * Timor ‡ ponet † qui fidit
25 חֶרְדַּת אָדָם יִתֵּן [t] מוֹקֵשׁ וּבוֹטֵחַ בַּיהוָה
dominantis *facies quærentes* * Multi .eleuabitur [s] נגד [t] יקש
26 יְשֻׂגָּב׃ רַבִּים מְבַקְשִׁים פְּנֵי־מוֹשֵׁל
iustorum Abominatio .*viri* * iudicium ‖ Domino a & *quærūt faciē ‖ est
27 וּמֵיְהוָה מִשְׁפַּט־אִישׁ׃ תּוֹעֲבַת צַדִּיקִים
, via rectus ‡ impij abominatio & :*iniquitatis* † vir § * vniuscuiusq; § est † iniquus ‡ est
אִישׁ עָוֶל וְתוֹעֲבַת רָשָׁע יְשַׁר־דָּרֶךְ׃

CAP. XXX. ל

† *congregantis filij qui euomit.* — vir dixit *Assumptionem* ,Iache filij Aghur † Verba

Prophetiam — 1 דִּבְרֵי׀ אָגוּר בִּן־יָקֶה[a] הַמַּשָּׂא[b] נְאֻם הַגֶּבֶר

‡ *cum quo est Deus:* — ego *stolidus* ‡ Quia .Vchal & ,Ithiel ad :Ithiel ‡ ad

‡ stultior sum — 2 לְאִיתִיאֵל לְאִיתִיאֵל וְאֻכָל׃ כִּי בַעַר אָנֹכִי

quolibet: *est — .mihi hominum intelligentia * non & :*viro præ*

קוא[a] נשא[b] — מֵאִישׁ וְלֹא־בִינַת[c] אָדָם לִי׃

בין[c] — sanctorum scientiam & ‖ ,sapientiam didici non Et

‖ nec — 3 וְלֹא־לָמַדְתִּי חָכְמָה וְדַעַת קְדֹשִׁים

† noui. ‡ in — Quis :descendit & ,cælum ‡ ascendit Quis .*noscam* †

ירד[e] ידע[d] — 4 אֵדָע[d]׃ מִי עָלָה־שָׁמַיִם׀ וַיֵּרַד[e] מִי

‡ congregauit — aquas ligauit Quis :suis pugillis in ventum *collegit* ‡

אָסַף־רוּחַ׀ בְּחָפְנָיו׃ מִי צָרַר־מַיִם׀

* terminos — quod :terræ *fines* * omnes statuit quis :vestimento in

קום[f] — בַּשִּׂמְלָה מִי הֵקִים[f] כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ מַה־

‖ num nosti? — :*noueris quod* ‖ ,eius filij nomen quod & ,eius nomen

שְּׁמוֹ וּמַה־שֶּׁם־בְּנוֹ כִּי תֵדָע׃

† est sperantibus — *fidentibus* ipse † clypeus :purgatus Dei sermo. Omnis

5 כָּל־אִמְרַת אֱלוֹהַּ צְרוּפָה מָגֵן[g] הוּא לַחֹסִים[h]

גנן[g] חסה[h] — increpet fortè ne :eius verbis *super* addas Ne .eo in

יסף[i] — 6 בּוֹ׃ אַל־תּוֹסְףְּ[i] עַל־דְּבָרָיו פֶּן־יוֹכִיחַ

inueniaris. — prohibeas ne ;te à postulaui Duo .*fis* mēdax & ,te *in*

שנה[k] — 7 בְּךָ וְנִכְזָבְתָּ׃ שְׁתַּיִם[k] שָׁאַלְתִּי מֵאִתָּךְ אַל־תִּמְנַע

* Verbũ otiosum & verba mendacia — *mendax verbum & ,Vanitatem* * .moriar antequam ,me à

8 מִמֶּנִּי בְּטֶרֶם אָמוּת׃ שָׁוְא׀ וּדְבַר־כָּזָב

‖ diuitias — :mihi dederis ne *opulentiam* ‖ & ,paupertatem :me a elonga

נתן[l] — הַרְחֵק מִמֶּנִּי רֵאשׁ וָעֹשֶׁר אַל־תִּתֶּן[l]־לִי

† ale me cibo qui conuenit. — .*mei statuti panem mihi da prædam* †

חקק[m] — הַטְרִיפֵנִי לֶחֶם חֻקִּי[m]׃

?Dominus * quis :dicam & ,*mentiar* ‡ & ,satier fortè Ne

‡ negem * est — 9 פֶּן אֶשְׂבַּע׀ וְכִחַשְׁתִּי וְאָמַרְתִּי מִי יְהוָה

‡ assumam in vanum — nomen *apprehendam* ‡ & ,furer & ,efficiar pauper fortè ne &

ירש[n] — וּפֶן־אִוָּרֵשׁ[n] וְגָנַבְתִּי וְתָפַשְׂתִּי שֵׁם

:*suum dominum ad* * seruum *lingua crimineris* ‖ Ne .mei Dei

‖ accuses * domino suo: — 10 אֱלֹהָי׃ אַל־תַּלְשֵׁן עֶבֶד אֶל־אֲדֹנָו

suo patri ″generatio ‡ .delinquas & ,tibi maledicat fortè ne ‡ Est

11 אָבִיו דּוֹר פֶּן־יְקַלֶּלְךָ וְאָשָׁמְתָּ׃ ″ quæ

† generatio * .benedicet non suæ matri & :maledicet * Est &

12 דּוֹר יְקַלֵּל וְאֶת־אִמּוֹ לֹא יְבָרֵךְ׃ † quæ est

.lota est non sua sorde à & :suis oculis in munda

טָהוֹר בְּעֵינָיו °וּמִצֹּאָתוֹ לֹא רֻחָץ׃ °צוֹאָ vel יוֹצֵא

eius palpebræ & :*eius* oculi sunt excelsi cuius ‡ generatio * *Est ‡ quædã

13 וְעַפְעַפָּיו עֵינָיו דּוֹר מָה־ᵖרָמוּ ᵖרוּם

cultri ‖ & ,*eius dentes gladij* ‡ generatio * .sunt eleuatæ * Est

14 וּמַאֲכָלוֹת ᑫשִׁנָּיו חֲרָבוֹת דּוֹר יִנָּשֵׂאוּ׃ ‡ cuius dentes sunt vt gladij,

egenos & :terra è *afflictos comedendum ad* † ,eius molares ‖ vt

ᶠוְאֶבְיוֹנִים מֵאָרֶץ עֲנִיִּים לֶאֱכֹל מְתַלְּעֹתָיו † vt cõsumant pauperes

Tria .*da* ,*da* ‡ filiæ ‖ duæ *Halukah* .*homine* ‡ ab

15 שָׁלוֹשׁ הַב ᵗהַב בָּנוֹת שְׁתֵּי לַעֲלוּקָה מֵאָדָם׃ ᑫשֵׁן ᵗעֲנֵה

.*abundantia dixerunt non* * quatuor :saturabuntur non *ista* ‡ hominibus, Sanguisugæ

הֵנָּה לֹא תִשְׂבַּעְנָה אַרְבַּע לֹא־אָמְרוּ הוֹן׃ * sunt ‡ dicentes: affer, affer. Tria sunt quæ

:aquis satiata est non terra ,*vulua constrictio* † & ,Sepulchrum

16 שְׁאוֹל וְעֹצֶר רָחַם אֶרֶץ לֹא־שָׂבְעָה מַּיִם ᶠאָבָה ᵗיָהַב

.abundantia ‡ dixit non ignis & * nunquã dicunt sufficit.

וְאֵשׁ לֹא־אָמְרָה הוֹן׃ † sterilis vulua,

obedientiam *ad* contẽpserit & ,patrem subsannauerit ‖ Oculum ‡ sufficit.

17 לִיקְּהַת ᵘוְתָבוּז לְאָב תִּלְעַג עַיִן ‖ qui

filij eum comedant & :torrentis corui *eum* effodiant ,matris

אֵם ˣיִקְּרוּהָ עֹרְבֵי־נַחַל וְיֹאכְלוּהָ בְנֵי־ ᵘבּוּז

† quatuor & :me à sunt abscondita *ipsa* Tria .aquilæ

18 נָשֶׁר׃ שְׁלֹשָׁה הֵמָּה נִפְלְאוּ מִמֶּנִּי וְאַרְבָּעָה ˣנָקַר † quæ

.*ea* noui non

לֹא יְדַעְתִּים׃

,petram super serpentis viam ,cælis in aquilæ Viam

19 דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר בַּשָּׁמַיִם דֶּרֶךְ נָחָשׁ עֲלֵי צוּר

.*puella* ‡ in viri viam & ,maris corde in nauis viam ‡ virgine.

דֶּרֶךְ־אֳנִיָּה בְלֶב־יָם וְדֶרֶךְ גֶּבֶר בְּעַלְמָה׃

,suum os tersit & ,comedit ,*adulterantis* * mulieris via † Sic † est

20 כֵּן דֶּרֶךְ אִשָּׁה מְנָאָפֶת אָכְלָה ʸוּמָחֲתָה פִיהָ * quæ adulterium committit:

.iniquitatem sum operata Non :dixit &

וְאָמְרָה לֹא־פָעַלְתִּי אָוֶן׃ ʸמָחֲרָה

mouet se

non quatuor propter & : terra *est commota* tria Propter

21 תַּחַת שָׁלוֹשׁ רָגְזָה אֶרֶץ וְתַחַת אַרְבַּע לֹא

† potest

stultum & , regnauerit cùm seruum Propter .sustinere *poterit* ‡

22 תוּכַל [a]שְׂאֵת : תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ וְנָבָל

[a]נְשָׂא

cùm exosam Propter .pane fuerit saturatus cùm

23 כִּי יִשְׂבַּע לָחֶם : תַּחַת שְׂנוּאָה כִּי

‖ dominæ

suæ *hera* ‖fuerit hæres cùm ancillam & : fuerit maritata

תִּבָּעֵל וְשִׁפְחָה כִּי־תִירַשׁ גְּבִרְתָּהּ :

‡ sunt

sapientia ‡ ipsa & : terræ minima *ipsa* ‡ Quatuor

24 אַרְבָּעָה הֵם קְטַנֵּי־אָרֶץ וְהֵמָּה חֲכָמִים

‡ ac si sapientiam fuissent edocta.

fortis non populus Formicæ .*edocta sapienter* ‡

25 מְחֻכָּמִים : הַנְּמָלִים עַם לֹא־[b]עָז

[b]עָזז

populus Cuniculi .suum *panem* † æstate in *præparauerunt* &

26 וַיָּכִינוּ בַקַּיִץ לַחְמָם : שְׁפַנִּים עַם

* præparant.
† cibum
‡ fortis,

.suam domum petra in ponent & , *robustus non*

לֹא־עָצוּם [c]וַיָּשִׂימוּ בַסֶּלַע בֵּיתָם :

[c]שׂוּם

‡ est
† adunata omnis ipsa. Simia
‡ capiet: & est

.*ipsum totum dimidians* † egredietur & : locustæ ‡non Rex

27 מֶלֶךְ אֵין לָאַרְבֶּה וַיֵּצֵא חֹצֵץ כֻּלּוֹ :

.regis ædibus in *ipsa* & :*tractabit* ‡manibus in *Aranea*

28 שְׂמָמִית בְּיָדַיִם תְּתַפֵּשׂ וְהִיא בְּהֵיכְלֵי מֶלֶךְ :

‡ sunt optimi incessus:
‡ optime itinerationis.

bonificantia ‖ quatuor & *incessum bonificantia ipsa* ‡ Tria

29 שְׁלֹשָׁה הֵמָּה [d]מֵיטִיבֵי צָעַד וְאַרְבָּעָה מֵטִיבֵי

reuertetur non & : *animali in* * fortis Leo .*ire*

30 לָכֶת : לַיִשׁ גִּבּוֹר בַּבְּהֵמָה וְלֹא־יָשׁוּב

[d]יָטַב

*inter animalia:
† facie cuiusquam. Lelaps.
‡ *non surgere*

rex & : hircus vel , lumbos accinctus .*omnis faciebus* † à

31 [e]מִפְּנֵי־כֹל : זַרְזִיר מָתְנַיִם אוֹ־תַיִשׁ וּמֶלֶךְ

.eo cum Alcum ‡

[f]אַלְקוּם עִמּוֹ :

[e]פָּנָה [f]קוּם

‡ cùm efferres
‖ iniquè
*pone.
† eliciet

;cogitasti *malum* ‖ si & : te *eleuando in* ‡egisti stultè Si

32 אִם־נָבַלְתָּ בְהִתְנַשֵּׂא וְאִם־[g]זַמּוֹתָ

butyrum *educet* † lactis emulsor Quia .os ad manum

33 יָד לְפֶה : כִּי מִיץ חָלָב [h]יוֹצִיא חֶמְאָה

[g]זָמַם [h]יָצָא

‡ eliciet

furorum emunctor & : sanguinem *educet* ‡ naris emunctor &

וּמִיץ־אַף יוֹצִיא דָם וּמִיץ אַפַּיִם

‡ eliciet

.litem *educet* ‡

[i]יוֹצִיא רִיב :

[i]רוּב

CAP. XXXI. לא

1 eum erudiuit qua *assumptio* † : regis Lemuel Verba — †propheria
דברי למואל מלך [k] משא אשר־יסרתו — [k]נשא
2 filij quid & : mei vteri filij quid & , mi fili Quid , sua mater
אמו : מה־ברי ומה־בר־בטני ומה־בר־
3 :tuam *facultatem*‡ mulieribus dederis Ne .§ meorum votorum — §facis. ‡ substantiam
נדרי : אל־[l]תתן לנשים חילך — [l]נתן
4 *regibus* *Ne* . reges delendum ad tuas vias & — [m]מחה
ודרכיך [m]למחות מלכין : אל למלכים
gubernatoribus ‖ & vinum bibere *regibus* *ne* * , Lemuel — *Non est regũ ‖ principum non est
למואל אל למלכים שתו־יין ולרוזנים
5 :statuti obliuiscatur & , bibat forte Ne .sechar *vbi*
או שכר : פן־ישתה וישכח מחקק — או ק
affliẞi ‡ filiorum omnium iudicium mutet &
וישנה [n]דין כל־בני־[o]עני : — ‡ pauperis.
6 animo *amaris* † vinum & : pereunti sechar Date — [n]דון [o]ענה
תנו־שכר לאובד ויין למרי נפש : — †iis qui amaro sunt
7 non sui laboris & : suæ egestatis obliuiscatur & Bibat
ישתה וישכח רישו ועמלו לא
8 ad : muto tuum os Aperi .amplius recordetur
יזכר־עוד : פתח־[p]פיך לאלם אל־ — [p]פרה
9 tuum os Aperi .*transitu* § filiorum omnium iudicium — §mundi.
דין כל־בני חלוף : פתח־פיך
.egeni & *affliẞi*, * iudicium & :iustitiam iudica — * pauperis.
שפט־צדק ודין עני[q] ואביון : — [q]אברה
margaritis à distans & ?inueniet quis *virtutis* † Mulierem — † fortem
10 אשת־חיל מי ימצא ורחק מפנינים
spolio † & : sui *mariti* ‡ cor ea in Confidit .eius *merces* ‡ — ‡ est pretium ‡ viri †spoliis § vitæ suæ.
11 מכרה : בטח בה לב בעלה ושלל
:malum non & bonum ei Retribuit .indigebit non — [a]חיה
12 לא יחסר : גמלתהו טוב ולא־רע — † linum ‖ secundum voluntatem manibus suis.
,lanam Quæsiuit .*suarum vitarum* § diebus omnibus
13 כל ימי [a]חייה : דרשה צמר — [b]עפה
.*suarum volarum voluntate in* ‖ fecit & : *lina* † &
ופשתים [b]ותעש בחפץ [c]כפיה : — [c]כפף

* mercatoris. adducet longè de :*circueuntis* * naues velut Fuit
quæ
14 היתה כאניות סוחר ממרחק תביא
קום d deditque ,nocte adhuc *in* ‡ surrexit Et .suum panem
‡ existente
‡ cibū familiæ
† quod conueniebat
15 לחמה׃ d ותקם בעוד לילה ותתן
.suis puellis *statutum* † & :suæ *domui* *prædam* ‡
טרף לביתה e וחק לנערתיה׃
חקק e suarum *volarum* * fructu de:eum accepit &, agrum Cogitauit
‡ manuum
16 זממה שדה ותקחהו מפרי כפיה
,suos lumbos fortitudinē *in* Accinxit .vineam plantauit
17 נטעה כרם׃ חגרה בעוז מתניה
.sua brachia roborauit &
ותאמץ זרועתיה׃
† negotiatio est extinguetur non :eius *circuitio* † bona quòd Gustauit
18 טעמה כי־טוב סחרה לא־יכבה
:vertibulum ad misit suas Manus .eius lucerna nocte in
19 בלילה נרה׃ ידיה שלחה בכישור
‡ manus . colum apprehenderunt eius *volæ* ‡ &
וכפיה תמכו פלך׃
‖ Manum *misit* ‡ suas manus & :*afflictum* * ad extendit suam *Volam* ‖
* pauperem
‡ extendit
‡ familiæ
20 כפה פרשה לעני וידיה שלחה
quia :niue à suæ *domui* ‡ timebit Non .egenum ad
21 לאביון׃ f לא־תירא לביתה משלג כי f אברה
* familia *Tapetia* .*coccinis* † vestita , eius *domus* * omnis
† est duplicibus. Torques
22 כל־ביתה לבש g שנים׃ מרבדים
.eius indumentum purpura & ,byssus :sibi fecit
שן g
h עשתה־לה שש וארגמן לבושה׃
עשה h senioribus cum ‖ *ipsum sedendo in* :*eius maritus* ‖ portis in Notus
‖ vir eius: cùm sederit ipse
23 i נודע בשערים בעלה בשבתו עם־זקני־
ידע i tradidit cingulum & :vendidit & ,fecit *Sindonem* ‡ terræ
‡ Linteum
24 ארץ׃ סדין עשתה ותמכור וחגור נתנה
ridebit & :eius indumentum decor & ,Fortitudo .negotiatori
25 לכנעני׃ עז־והדר לבושה ותשחק
.nouissimo die in
‡ sapienter:
† clementiæ.
tuit in
ליום אחרון׃
super misericordiæ † les & :*sapientia in* ‡ aperuit suum Os
26 k פיה פתחה בחכמה ותורת־חסד על־ k פ־ה

panem & :suæ domus vias *Speculans* * .eius lingua *Speculata est

27 [l]צָפְרָה לְשׁוֹנָהּ: [l]צוֹפִיָּה הֲלִיכוֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם

,eius filij Surrexerunt .*edet* $ non pigritiæ $ comedit.

28 עַצְלוּת לֹא תֹאכֵל: [m]קָמוּ בָנֶיהָ

.eam laudauit & ,eius *maritus* ‡ :eam *beatificauerunt* || & ||beatam dixerunt ‡ vir

וַיְאַשְּׁרוּהָ בַּעְלָהּ וַיְהַלְלָהּ:

super ascendisti tu & :*virtutem* ‡ fecerunt filiæ Multæ ‡ diuitias

29 [m]רוֹם [n]רַבַּב [n]רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל וְאַתְּ עָלִית עַל־

mulier:pulchritudo *vanitas* || & ,gratia *Falsitas* $.*ipsas* vniuersas $ Fallax est ||vana.

30 [o]חֲנַן [p]יָפָה כֻּלָּנָה: [o]שֶׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל [p]הַיֹּפִי אִשָּׁה

.laudabitur ipsa ,Domini timor† † cui est

יִרְאַת־יְהוָה הִיא תִתְהַלָּל:

eam laudent & ,suarum manuum fructu de ei Date

31 [q]נָתַן [r]פְּרָה [q]תְּנוּ־לָהּ [r]מִפְּרִי יָדֶיהָ וִיהַלְלוּהָ

.eius opera portis in

בַשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ:

Finis libri Parabolarum.

תם ספר משלי

ספר קהלת

LIBER CHOHELETH, QVI GRÆCE appellatur ECCLESIASTES.

CAPVT I. א

Dauid filij Choheleth VERBA
דִּבְרֵי קֹהֶלֶת בֶּן־דָּוִד 1
Vanitas .Ierusalaim in regis
מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ הֲבֵל 2
‡ concionans. :Choheleth ‡ dixit ,vanitatum
הֲבָלִים אָמַר קֹהֶלֶת
.vanitas oïa vanitatũ vanitas
הֲבֵל הֲבָלִים הַכֹּל הָבֶל׃ 3
† est ‡ de ,suo labore omni *in* ‡ ,homini vtilitatis † Quid
מַה־יִּתְרוֹן לָאָדָם בְּכָל־עֲמָלוֹ 4

generatio & ,*vadens* ‡ Generatio :sole sub *laborabit* ‖ quo ‖ laborat ‡ vadit,
5 דור הלך ודור : שיעמל תחת השמש
,sol orietur Et .*stans* ‖ seculum in terra & ,*veniens** * venit,
וזרח השמש : בא[a] והארץ לעולם עמדת ‖ stat בוא[a]
ipse oriens anhelus ‡ suum locum ad & ,sol *ingredietur* † & † occidet ‡ transit vbi
ובא השמש ואל־מקומו שואף זורח הוא oritur. Vadit
,circuiens :aquilonem ad *circuiens* & ,*austrum ad Vadens* .*ibi* ad meridiem, & circuit
6 שם: הולך אל־דרום וסובב אל־צפון סובב
reuertitur suos circuitus *super* ‡ & ,spiritus *vadens** ,circuiens *pergit ‡ ad
סבב הולך הרוח ועל־סביבתיו שב[b] שוב[b]
mare & ,mare ad *euntia* † flumina Omnia ,spiritus † pergunt
7 הרוח: כל־הנחלים הלכים אל־הים והים
euntia ‡ flumina *quo* ‡ locum Ad .*plenum ipsum* ‖ non ‖ impletur. ‡ ad quem
איננו מלא אל־מקום שהנחלים הלכים ‡ pergunt reuertuntur, vt
verba Omnia .eundum ad reuertentia ipsa illuc pergant. Cunctæ res labo-
8 שם הם שבים ללכת[c]: כל־הדברים rioſç * potest
oculus *satiabitur* † non :eloqui vir *poterit* * non *laboriosa* † satiatur
יגעים לא־יוכל[d] איש לדבר לא־תשבע עין הלך[c]
fuit quod *Quid* .audiendo *ab* auris *implebitur* ‖ nec ,videndo ‖ impletur
9 לראות[e] ולא־תמלא אזן משמע: מה־שהיה יכל[d] ראה[e]
non ‡ & :fiet *quod idipsum* ,est factum quod *quid* & ,erit quod *ipsum* ‡ nihil est
הוא שיהיה ומה־שנעשה הוא שיעשה ואין
:*dicat quod verbum* ‖ Est .sole sub nouum *omne* ‖ quidpiam de quo dici possit
10 כל־חדש תחת השמש: יש דבר שיאמר
quod seculis in fuit Iam ?*ipsum* * nouum hoc vide * est
ראה־זה חדש הוא כבר היה לעלמים אשר
etiam & ,priorum memoria † Non .nos ante fuit † est
11 היה מלפנינו: אין זכרון לראשנים וגם
cum ,memoria *eis* erit non ,erunt qui ,posteriorum
לאחרנים שיהיו לא־יהיה להם זכרון עם
super rex fui Choheleth ‡ Ego .*posterum in* † erunt qui ‡ ‡ his † postea; ‡ *concionans*
12 שיהיו לאחרנה: אני קהלת היית[f] מלך על־ היה[f]
quærendum ad meum cor dedi Et .Ierusalaim in Israel
13 ישראל בירושלם: ונתתי[g] את־לבי לדרוש נתן[g]
est factum quod omne *super* ,sapientia in inuestigandum ad &
ולתור בחכמה על כל־אשר נעשה

*occupationẽ Deus dedit malam *negotiationem* * Hanc .cælo sub
רוֹעַ [i] עִנְיָה [h] תַּחַת הַשָּׁמָיִם הוּא [i] עִנְיַן [h] רָע נָתַן אֱלֹהִים
‡ *hominis* vt omnia Vidi .ea in se *affligendum ad* Adam ‡ filiis
occupent
† fiunt
14 לִבְנֵי הָאָדָם לַעֲנוֹת בּוֹ׃ רָאִיתִי אֶת־כָּל־
עָשָׂה [lk] vniuersa ecce & :sole sub *sunt facta* † quæ opera
† sunt
הַמַּעֲשִׂים [k] שֶׁנַּעֲשׂוּ [l] תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה הַכֹּל
* cogitatio :dirigi *poterit* ‡ non Peruersum .spiritus *pastio* * & ,vanitas‖
‡ potest
15 הֶבֶל [m] וּרְעוּת רוּחַ׃ [n] מְעֻוָּת לֹא־יוּכַל לִתְקֹן
רָעָה [m] cum ego sum Locutus .numerari *poterit* ‡ non defectus &
16 וְחֶסְרוֹן לֹא־יוּכַל [o] לְהִמָּנוֹת׃ דִּבַּרְתִּי אֲנִי עִם־ [n] עוּת
מָנָה [o] addidi & ,feci magnificare *ecce* Ego :dicendo ,meo corde
לִבִּי לֵאמֹר אֲנִי הִנֵּה הִגְדַּלְתִּי [p] וְהוֹסַפְתִּי
יָסַף [p] *super meas facies ad* † fuit qui omnem super sapientiam
† ante me in
‡ multitudinẽ
חָכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר־הָיָה לְפָנַי עַל־
יָדַע [a] .scientiæ & ,sapientiæ *multum* ‡ vidit meum cor & :Ierusalaim
יְרוּשָׁלִָם וְלִבִּי רָאָה הַרְבֵּה חָכְמָה [a] וָדָעַת׃
,scientiam & , sapientiam sciendum ad meum cor dedi Et
17 נָתַן [b] וָאֶתְּנָה לִבִּי לָדַעַת חָכְמָה וְדַעַת [b]
† & *confractio ipsum* ‡ hoc etiam quod agnoui: stultitiam & ,insanias†
‡ est cogitatio
הוֹלֵלוֹת [c] וְשִׂכְלוּת יָדַעְתִּי שֶׁגַּם־זֶה הוּא רַעְיוֹן
הָלַל [c] :ira multa sapientiæ multitudine in Quia .spiritus
18 רוּחַ׃ כִּי בְּרֹב חָכְמָה רָב־כָּעַס
*qui addit
‡ addit
dolorem *addet* ‡ scientiam *addet* * & —
וְיוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף מַכְאוֹב׃

CAP. II. ב

probabo ,lætitia in te *tentabo* ‖ nunc Vade :meo corde in *ego* Dixi
1 אָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי [d] לְכָה־נָּא [e] אֲנַסְּכָה בְשִׂמְחָה
נָסָה [e] יָלַךְ [d] *Risui* .vanitas hoc etiam ecce & :bonum *in* vide &
2 וּרְאֵה בְטוֹב וְהִנֵּה גַם־הוּא הָבֶל׃ לִשְׂחוֹק
†insanire facis
‡ boni facis?
Inuestigaui ; *faciens hoc* ‡ quid ,lætitiæ & :*insane* † ,dixi
3 אָמַרְתִּי מְהוֹלָל וּלְשִׂמְחָה מַה־זֹּה עֹשָׂה׃ תַּרְתִּי [f]
תּוּר [f] meum cor & :meam carnem vinum in *trahendum ad*‖ ,meo corde in
בְלִבִּי לִמְשׁוֹךְ בַּיַּיִן אֶת־בְּשָׂרִי וְלִבִּי
‖ vt traherem
* assuescere fa
cerem
‡ vt tenerem
donec ,stultitiam *in apprehendendum ad* ‡ & sapientia in *ducens**
נֹהֵג בַּחָכְמָה וְלֶאֱחֹז בְּסִכְלוּת עַד אֲשֶׁר

faciant quod , Adam ‖ filiorum bonum hoc ubi † viderem † quale est ‖hominis,

אֶרְאֶה אֵי־זֶה טוֹב לִבְנֵי הָאָדָם אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ

Magnificaui .eorum vitæ dierum numero cælis sub

4 הִגְדַּלְתִּי תַּחַת הַשָּׁמַיִם מִסְפַּר יְמֵי [g]חַיֵּיהֶם׃ [g]חָיָה

.vineas mihi plantaui ,domos mihi ædificaui :mea opera

מַעֲשָׂי [h]בָּנִיתִי לִי בָּתִּים נָטַעְתִּי לִי כְּרָמִים׃ [h]בָּנָה

lignum ‖ eis in plantaui & :paradisos & ,hortos mihi Feci ‖arbores

5 עָשִׂיתִי לִי גַּנּוֹת וּפַרְדֵּסִים וְנָטַעְתִּי בָהֶם עֵץ

irrigandum ad * ,aquarum piscinas mihi Feci .fructus omnis * vt irrigarefacerem cum

6 כָּל־פֶּרִי׃ עָשִׂיתִי לִי בְּרֵכוֹת מָיִם [i]לְהַשְׁקוֹת [i]שָׁקָה

,seruos Acquisiui .*ligna* ‡ germinantem siluam illis *ab* ‡ arbores.

7 מֵהֶם יַעַר צוֹמֵחַ עֵצִים׃ [k]קָנִיתִי עֲבָדִים [k]קָנָה

,*bouis acquisitio* † etiam :mihi *fuit* ‡ domus filij & ,ancillas & ‡ erant † pecudes, & boues,& pecora multa erãt *ante me

וּשְׁפָחוֹת וּבְנֵי־בַיִת הָיָה לִי גַּם מִקְנֶה בָקָר

meas facies ad * fuerunt qui omnibus præ mihi *fuit multa pecoris &*

וָצֹאן הַרְבֵּה הָיָה לִי מִכֹּל [l]שֶׁהָיוּ לְפָנַי

,aurum & argentum etiam mihi Coaceruaui .Ierusalaim in [l]הָיָה

8 בִּירוּשָׁלָם׃ כָּנַסְתִּי לִי גַּם־כֶּסֶף וְזָהָב

,*cantores* ‖ mihi feci :prouinciarum & ,regum *peculium* † & † peculiaria ‖diuersa musica instrumēta,

וּסְגֻלַּת מְלָכִים [m]וְהַמְּדִינוֹת עָשִׂיתִי לִי [n]שָׁרִים

.*captiuas & ,captiuam hominis* ‡ filiorum delicias & *cantatrices &* [m]דּוּן [n]שׁוּר

וְשָׁרוֹת וְתַעֲנוּגֹת בְּנֵי הָאָדָם [o]שִׁדָּה וְשִׁדּוֹת׃ ‡ hominũ electas mulieres ex præda habui.

meas facies ad fuit qui omni * præ sum auctus & ,sum magnificatus Et

9 וְגָדַלְתִּי וְהוֹסַפְתִּי מִכֹּל שֶׁהָיָה [p]לְפָנַי * omnibus qui fuerunt ante me † mecum.

.*mihi* † stetit mea sapientia insuper .Ierusalaim in

בִּירוּשָׁלָם אַף חָכְמָתִי עָמְדָה לִּי׃ [o]שׁוּד [p]פָּנָה

subtraxi ‖ non mei oculi postulauerunt quæ omnia Et ‖ prohibui

10 וְכֹל אֲשֶׁר שָׁאֲלוּ עֵינַי לֹא אָצַלְתִּי

nam :lætitia omni ab meum cor prohibui nec .eis *ab*

מֵהֶם לֹא־מָנַעְתִּי אֶת־לִבִּי מִכָּל־שִׂמְחָה כִּי־

mea pars fuit hoc & ,meo labore omni de est lætatum meum cor

לִבִּי שָׂמֵחַ מִכָּל־עֲמָלִי וְזֶה־הָיָה חֶלְקִי

mea opera omnia *in ego* † respexi Et .meo labore omni de † ad

11 מִכָּל־עֲמָלִי׃ [q]וּפָנִיתִי אֲנִי בְּכָל־[r]מַעֲשַׂי [q]פָּנָה [r]עָשָׂה

faciendũ ad laboraui quo laborem ad & ,meæ manus fecerant quę

שֶׁעָשׂוּ יָדַי וּבֶעָמָל שֶׁעָמַלְתִּי לַעֲשׂוֹת

reliquum § non & ,spiritus pastio * & ,vanitas vniuersa ecce &
וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל [a] וּרְעוּת רוּחַ וְאֵין יִתְרוֹן
,sapientiam videndum ad † ego respexi Et .sole sub
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ וּפָנִיתִי אֲנִי [b] לִרְאוֹת חָכְמָה 12
est venturus qui ,homo ‡ quid Nam .stultitiam & ,insanias &
וְהוֹלֵלוֹת וְסִכְלוּת כִּי מֶה הָאָדָם שֶׁיָּבוֹא
:ipsum ‡ fecerunt iam quod § regem post
אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֵת אֲשֶׁר־כְּבָר עָשׂוּהוּ׃
:stultitiam supra sapientiæ præstantia est ‖ quod ego vidi Et
וְרָאִיתִי אָנִי שֶׁיֵּשׁ יִתְרוֹן לַחָכְמָה מִן־הַסִּכְלוּת 13
tenebrositate præ lucis excellentia * sicut
כִּיתְרוֹן הָאוֹר מִן־הַחֹשֶׁךְ׃
tenebrositate in † stultus & ,eius capite in eius ‡ oculi Sapientis
הֶחָכָם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ וְהַכְּסִיל בַּחֹשֶׁךְ 14
eueniet vnus euentus quòd ,ego etiam cognoui Et .ambulans
הוֹלֵךְ וְיָדַעְתִּי גַם־אָנִי שֶׁמִּקְרֶה אֶחָד יִקְרֶה
euentum secundum † meo corde in ego Dixique .ipsis omnibus
אֶת־כֻּלָּם׃ וְאָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי כְּמִקְרֵה 15
ego sapui * quid vt & ,mihi eueniet ego etiam stulti
הַכְּסִיל גַּם־אֲנִי יִקְרֵנִי וְלָמָּה חָכַמְתִּי אֲנִי
etiam quod ,meo corde in sum locutus Et excellentius § tunc
אָז יוֹתֵר וְדִבַּרְתִּי בְלִבִּי שֶׁגַּם־
cum sapientis memoria § non Quia ,vanitas ‡ hoc
זֶה הָבֶל׃ כִּי אֵין זִכְרוֹן לֶחָכָם עִם־ 16
omne venientium dierum iam quod eo in ‖ :seculum in stulto
הַכְּסִיל לְעוֹלָם בְּשֶׁכְּבָר הַיָּמִים [c] הַבָּאִים הַכֹּל
?stulto cum sapiens morietur quomodo & ,est oblitum
נִשְׁכָּח וְאֵיךְ יָמוּת הֶחָכָם עִם־הַכְּסִיל׃
me super † malum quia ,vitas § odi Et
וְשָׂנֵאתִי אֶת־[d] הַחַיִּים כִּי רַע עָלַי 17
,vanitas omnia quia :sole sub fit quod opus
הַמַּעֲשֶׂה שֶׁנַּעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּי־הַכֹּל הֶבֶל
omnem ego odi Et .spiritus pastio * &
וּרְעוּת רוּחַ׃ וְשָׂנֵאתִי אֲנִי אֶת־כָּל־ 18
:sole sub laborans ego ‖ quo ,meum laborem
עֲמָלִי שֶׁאֲנִי עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ

* cogitatio
§ vtilitas est
[a] רְעָה
† vt viderem
[b] רְאֵה
§ est
§ qui non sit facturus
‡ alij?
‡ vtilior est sapientia quàm stultitia,
* vtilior lux quàm tenebrę
‡ sunt
† in tenebris ambulat.
† si vt euenit stulto,
* laboraui vt sapiens essem
§ magis?
‡ est
§ erit
‖ cùm dies qui vēturi sunt omnes obliuioni tradendi sint,
[c] בּוֹא
§ vitam,
† est mihi
[d] חַיָּה
* cogitatio
‖ laboro

.me post erit qui ,homini illum dimittam quia

יָנַח e שאניחנו e לאדם שיהיה אחרי׃

?stultus vel sit futurus sapiens vtrum *sciens* ‡ quis Et ‡ scit

19 ומי יודע החכם יהיה או סכל

,laboraui quo meo labore omni *in habebit auctoritatem* ‖ & ‖dominabitur

וישלט בכל־עמלי שעמלתי

.† vanitas hoc etiam :sole sub essem sapiens quo & † est.

ושחכמתי תחת השמש גם־זה הבל׃

super :meum cor *faciendum* ‖ desperare *ad* ‡ ego sum versus Et ‡ vt ‖ facerem

20 וסבותי f אני ליאש את־לבי על — סבב f

est Nam .sole sub laboraui quo ,laborem omnem

21 כל־העמל שעמלתי תחת השמש׃ כי־יש

:rectitudine in &,scientia *in* &,sapientia in *eius* ‖ labor cuius homo ‖ est

אדם שעמלו בחכמה g ובדעת ובכשרון — ידע g

.suam partem *ei* dabit ,ea in laborauit non qui ,homini &

ולאדם שלא עמל־בו h יתננו חלקו — נתן h

.magnum malum & ,vanitas† hoc etiam † est

גם־זה הבל i ורעה רבה׃ — רוע i

suo labore vniuerso *in* ‖ homini *existens* ‡ quid Quia ‡ est ‖ de

22 כי מה־הוה לאדם בכל־עמלו

?sole sub *laborans ipse* * quo ,sui cordis *contritione in* ‡ & ‡ cogitatione * laborauit

ובהעיון לבו שהוא עמל תחת השמש׃

.eius *negotium* ‖ ira & ,dolores † eius dies omnes Quia † sunt ‖ occupatio

23 כי כל־k ימיו מכאבים וכעס l ענינו — יום k ענה l

vanitas hoc etiam :eius cor *iacuit* * non nocte in etiam * dormit

גם־בלילה לא־שכב לבו גם־זה הבל

,comedat quod ‡ homine in bonum ‡ Non .*ipsum* ‡ ‡ est. ‡ nisi

24 אין־טוב באדם שיאכל הוא׃

:suo labore *in* * bonum suæ animæ ostendat & ,bibat & * de

ושתה והראה את־נפשו טוב בעמלו

.*illud* ‡ Dei manu de quod *ego* vidi hoc etiam ‡ est.

גם־זה m ראיתי אני כי מיד האלהים היא׃ — ראה m

?me *præ* *extra* *sentiet* ‖ quis & ,comedet quis Quia ‖ fruetur sensibus vt ego?

25 כי מי יאכל ומי יחוש חוץ ממני׃

,sapientiam dedit ,*eius faciem ad* ‡ bonus† cui homini Quia † est ‡ coram eo

26 כי לאדם שטוב לפניו נתן חכמה

*occupationē, vt congreget & coaceruet ‡ coram Deo: † est ‡ cogitatio

,colligendum ad negotium * dedit peccatori & :lætitiam & ,scientiā &
ודעת ושמחה ולחוטא נתן ענין לאסוף
:Dei facies ad ‡ bono dandum ad congregandū ad &
ולכנוס [a] לתת לטוב לפני האלהים גם [a] נתן
.spiritus pastio ‡ & ,vanitas † hoc
זה הבל ורעות רוח׃

CAP. III. ג

† est ‡ quod volueris

voluntati ‡ omni tempus & † determinatum tempus Omnibus
1 לכל זמן ועת לכל חפץ
:moriendi tempus & ,nascendi Tempus .cælis sub
2 תחת השמים׃ עת [b] ללדת ועת למות [b] ילד
.plantatum euellendi tempus & plantandi tempus
עת [c] לטעת ועת לעקור נטוע׃ [c] נטע

‡ destruendi,

,irrumpendi ‡ tempus :medendi tempus & .occidendi Tēpus
3 עת להרג ועת לרפוא עת לפרוץ
tempus & ,flendi Tempus .ædificandi tempus &
4 ועת [d] לבנות׃ עת [e] לבכות ועת [d] בנה [e] בכה

† lamentandi,

.saltandi tempus & ,plangendi † tempus ,ridendi
לשחוק עת ספוד ועת רקוד׃

‡ colligendi

:lapides aceruandi ‡ tempus & ,lapides proiiciendi Tempus
5 עת להשליך אבנים ועת כנוס אבנים
.amplectendo ab se elongandi tēpus & ,amplexandi tempus
עת לחבוק ועת לרחק מחבק׃
tēpus & ,custodiēdi tēpus :perdendi tempus & ,quærēdi Tēpus
6 עת לבקש ועת לאבד עת לשמור ועת
tempus :suendi tempus & ,scindendi Tempus .proiiciendi
7 להשליך׃ עת לקרוע ועת לתפור עת
tempus & ,diligendi Tempus .loquendi tempus & ,tacendi
8 [f] לחשות ועת לדבר׃ עת לאהב ועת [f] חשה
.pacis tempus & ,belli tempus :habēdi odio
לשנא עת מלחמה ועת שלום׃

† Quid vtilitatis facienti ‡ laborat? ‖ occupationem, quam ‖ ea.

‖ laborans ‡ ipse quo in facientis præstantia Quæ †
9 מה־יתרון העשה באשר הוא עמל׃
filiis Deus dedit quod ,negotium ‖ Vidi
10 [g] ראיתי את־הענין אשר נתן אלהים לבני [g] ראה

pulchrum fecit Omne .eo ‖ in se *affligendum ad* ‡ hominum ‡ vt occupēt

11 ʰעִנְיַן הָאָדָם ʰלַעֲנוֹת בּוֹ׃ אֶת־הַכֹּל עָשָׂה יָפֶה

eorum corde in dedit *seculum* † Etiam .suo tempore in † perpetuitatis desiderium

בְעִתּוֹ גַּם אֶת־הָעֹלָם נָתַן בְּלִבָּם

opus homo inueniret non *quòd propter* * * vt

מִבְּלִי אֲשֶׁר לֹא־יִמְצָא הָאָדָם אֶת־הַמַּעֲשֶׂה

.finem ad vsque & ,*capite* ‡ à Deus fecit quod principio

אֲשֶׁר־עָשָׂה הָאֱלֹהִים מֵרֹאשׁ וְעַד־סוֹף׃

, lætari *quin* ‡ :eis in *bonum* † non quòd Noui † est melius ‡ nisi

12 יָדַעְתִּי כִּי אֵין טוֹב בָּם כִּי אִם־לִשְׂמוֹחַ

homo omnis etiam Et .*suu vitu* ‡ in bonum facere & ‡ vita sua.

13 ⁱהָיָה וְלַעֲשׂוֹת טוֹב ⁱבְּחַיָּיו׃ וְגַם כָּל־הָאָדָם

,suo labore omni *in* * bonum videat & ,bibat & ,comedat quòd * de

שֶׁיֹּאכַל וְשָׁתָה וְרָאָה טוֹב בְּכָל־עֲמָלוֹ

quod omne quòd Noui .*ipsum* * Dei donum * est.

14 ᵏנָתַן ᵏמַתַּת אֱלֹהִים הִיא׃ יָדַעְתִּי כִּי כָּל־אֲשֶׁר

non illud super .*seculum* ‖ in erit ipsum ,Deus faciet ‖ perpetuum.

יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם עָלָיו אֵין

,fecit Deus & :diminuendum non eo ab & ,addendum † † est

ˡיֹסֵף ˡלְהוֹסִיף וּמִמֶּנּוּ אֵין לִגְרֹעַ וְהָאֱלֹהִים עָשָׂה

,*ipsum* * iam fuit Quod .eius *faciebus* ‡ à timeant vt ‡ facię * est,

15 שֶׁיִּרְאוּ מִלְּפָנָיו׃ מַה־שֶּׁהָיָה כְּבָר הוּא

requiret Deus & ‡ fuit iam *fore* ‡ quod & ‡ futurum est

ᵐהָיָה וַאֲשֶׁר ᵐלִהְיוֹת כְּבָר הָיָה וְהָאֱלֹהִים יְבַקֵּשׁ אֶת־

locum * ,sole sub vidi adhuc Et ?*consequutum* ‖ ‖ tempus præsens?

16 נִרְדָּף׃ וְעוֹד רָאִיתִי תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ מְקוֹם

ibi ,iustitiæ *locum* † & ,impietas ibi ,iudicij † in loco † in loco

הַמִּשְׁפָּט שָׁמָּה הָרֶשַׁע וּמְקוֹם הַצֶּדֶק שָׁמָּה

Iustum ,meo corde in *ego* Dixi .impietas

17 הָרָשַׁע׃ אָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי אֶת־הַצַּדִּיק

omni † tempus quia :Deus iudicabit impium & † est

וְאֶת־הָרָשָׁע יִשְׁפֹּט הָאֱלֹהִים כִּי־עֵת לְכָל־ ‡ quod volueris.

ego Dixi .*ibi* opus omne super & *voluntati* ‡ ‡ propter filios hominū,

18 חֵפֶץ וְעַל כָּל־הַמַּעֲשֶׂה שָׁם׃ אָמַרְתִּי אֲנִי

eos purgandos ad Adam filiorum verbum Super ‡ ,meo corde in vt eligeret eos

ⁿבֵּרֵר בְּלִבּוֹ עַל־דִּבְרַת בְּנֵי הָאָדָם ⁿלְבָרָם

ostenderet quòd sunt veluti animalia ipsis.
[a] ראה
† hominum.
* iumentorũ est ‡ est
‖ moritur
‡ moritur ille,
‡ amplius homini quàm iumento nõ est.
* sunt
[b] יתר
† Omnia pergunt
‡ omnia fuerunt
‡ omnia reuertuntur in
† scit an spiritus
[c] שוב
* ascendat
‡ descendat
[d] נטה
‡ melius est,
[e] ראה
‡ est
[f] עשה

sibi ipsi animal ipsi quod videndum ad & :Deus
האלהים [a] ולראות שהם־בהמה המה להם׃
,*animalis* * euentus & ,*Adam* † filiorum euentus Quia
כי מקרה בני־האדם ומקרה הבהמה 19
illum mori ‡ sic ,istud *mori* ‖ sicut :eis ‡ vnus *euentus &*
ומקרה אחד להם כמות זה כן מות זה
animali præ hominis præstantia ‡ & :omnibus vnus spiritus &
ורוח אחד לכל [b] ומותר האדם מן־הבהמה
.vanitas * omnia quia ,*nulla*
אין כי הכל הבל׃
ex *fuit omne* ‡ :vnum locum ad *vadens Omne* †
הכל הולך אל־מקום אחד הכל היה מן־ 20
spiritus sciens † Quis .puluerem *ad reuertens omne* ‡ & ,puluere
העפר והכל [c] שב אל־העפר׃ מי יודע רוח 21
spiritus & :sursum *ipse ascendens* * hominum filiorum
בני האדם העלה היא למעלה ורוח
?terram subtus *ipse descendens* ‡ iumenti
הבהמה הירדת היא [d] למטה לארץ׃
homo lætetur quòd quàm ,*bonum* ‡ non quòd vidi Et
[e] וראיתי כי אין טוב מאשר ישמח האדם 22
eum adducet quis quia :eius pars * illud quia ;suis operibus in
[f] במעשיו כי־הוא חלקו כי מי יביאנו
?eum post erit quod illud *in* videndum ad
לראות במה שיהיה אחריו׃

CAP. IIII. ד

*oppressiones quæ
† lachrymæ
‡ erat
‡ viribus,
[g] כוח
† erat
* laudaui
[h] מות

qui oppressos * omnes vidi & ,*ego* sum cõuersus Et
ושבתי אני ואראה את־כל־העשקים אשר 1
,oppressorum *lachryma* † ecce & ,sole sub fiunt
נעשים תחת השמש והנה דמעת העשקים
,*potentia* ‡ eos opprimentium manu de & ,consolator eis ‡ non &
ואין להם מנחם ומיד עשקיהם [g] כח
mortuos *ego laudans* * Et .consolator eis † non &
ואין להם מנחם׃ ושבח אני את־[h] המתים 2

viui, ipsi ‡ qui ,viuos supra ‡ sunt mortui iam qui | ‡ magis quàm ‡ sunt

שֶׁכְּבָר מֵתוּ מִן־הַחַיִּים אֲשֶׁר הֵמָּה חַיִּים

adhuc vsque qui ipsis ambobus præ bonus * Et .vsque huc | * melior vtroque

עֲדֶנָה׃ וְטוֹב מִשְּׁנֵיהֶם אֵת אֲשֶׁר־עֲדֶן

quod ,malum opus vidit non qui ,fuit non

לֹא הָיָה אֲשֶׁר לֹא־רָאָה אֶת־הַמַּעֲשֶׂה [i] הָרָע אֲשֶׁר | [i] רוּעַ

omnem ego vidi Et .sole sub fit

נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ וְרָאִיתִי אֲנִי אֶת־כָּל־ 4 | ‡ congruentiā

inuidia ipsa * quod ,operis rectitudinem ‡ omnem & ,laborem | * esset

עָמָל וְאֵת כָּל־כִּשְׁרוֹן הַמַּעֲשֶׂה כִּי הִיא קִנְאַת־ | † vniuscuiusq; ad proximum suum.

.spiritus pastio ‡ & ,vanitas * hoc etiam :suo socio à viri † | * est

אִישׁ [k] מֵרֵעֵהוּ גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃ | ‡ cogitatio

.suam carnem comedens ‡ & ,suas manus complicans * Stultus | * cōplectitur ‡ comedit

5 הַכְּסִיל חֹבֵק אֶת־יָדָיו וְאֹכֵל אֶת־בְּשָׂרוֹ׃ | [k] רעה

pugillorum † plenitudo quàm,requie ‡ volæ plenitudo Bona ‡ | ‡ Melior est

6 טוֹב מְלֹא [l] כַף [m] נָחַת מִמְּלֹא חָפְנַיִם | ‡ cum

,vidi & ,ego sum conuersus Et .spiritus pastione * &,labore | † volarū cum

7 עָמָל וּרְעוּת רוּחַ׃ וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֶרְאֶה | [l] כַּפַּף [m] נוּח

,secundus † non & ,vnus Est .sole sub vanitatem | * cogitatione † est

8 הֶבֶל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ יֵשׁ אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי | ‡ est

,eius laboris omnis finis ‡ non & ,ei ‡ non frater & ,filius etiam | ‡ oculi

גַּם בֵּן וָאָח אֵין־לוֹ וְאֵין קֵץ לְכָל־עֲמָלוֹ | † satiantur diuitiis:

ego cui & : opulentia satiabitur ‡ non .eius oculus † etiam

גַּם־עֵינָיו לֹא־תִשְׂבַּע עֹשֶׁר וּלְמִי אֲנִי | עינו [k] ק

* etiam ‡ bono à meam animam faciens † deficere & ,laborans * | * laboro † facio

עָמֵל וּמְחַסֵּר אֶת־נַפְשִׁי מִטּוֹבָה גַּם־ | * est ‡ occupatio mala est.

.ipsum malum negotium ‡ & ;vanitas * hoc

זֶה הֶבֶל [n] וְעִנְיַן [o] רָע הוּא׃ | [n] ענה [o] רוע

eis est quia :vnus quam duo ‡ Meliores | ‡ sunt

9 טוֹבִים [p] הַשְּׁנַיִם מִן־הָאֶחָד אֲשֶׁר יֵשׁ־לָהֶם | [p] שׁנה

vnus ceciderit si Quia .eorum labore in ‡ bona merces | ‡ propter laborem

10 שָׂכָר טוֹב בַּעֲמָלָם׃ כִּי אִם־[q] יִפֹּלוּ הָאֶחָד | [q] נפל

,ceciderit cùm vni illi væ & :suum socium faciet stare | † non erit

יָקִים אֶת־חֲבֵרוֹ וְאִילוֹ הָאֶחָד שֶׁיִּפּוֹל | * dormierint

iacuerint * si Etiam .cum sublenandum ad secundus non & †

11 וְאֵין שֵׁנִי [r] לַהֲקִימוֹ׃ גַּם אִם־יִשְׁכְּבוּ | [r] קום

?calor erit quomodo vni & :eis erit calor & ,duo

שנה [a] — שנים וחם להם ולאחד איך יחם: 11

:eum contra stabunt duo ,vnus ei præualuerit si Et

ואם־יתקפו האחד השנים יעמדו נגדו 12

§ citò — .rumpetur *festinantia in* § non triplicatum filum &

והחוט המשלש לא במהרה ינתק:

* est puer — ,stulto & ,sene rege *præ* :sapiens & pauper *gnatus* * Melior

טוב ילד מסכן וחכם ממלך זקן וכסיל 13

† nescit admonitionem recipere — vinctorum domo è Quia .adhuc *moneri* *nouit* *non* † qui

אשר לא־ידע להזהר עוד: כי־מבית הסורים 14

‖ regum: — .pauper est natus suo regno in etiã quia ;*regnandum*‖ ad est egressus

ילד [b] — יצא למלך כי גם במלכותו [b]נולד רש:

sub ambulantes viuentes cunctos Vidi

ראה [c] — [c]ראיתי את־כל־החיים המהלכים תחת 15

§ puero — .eo pro stabit qui ,secundo *gnato* § cum ,sole

השמש עם הילד השני אשר יעמד תחתיו:

‡ est *omniũ qui fuerunt — *eorum facies ad fuit* *qui* *omni* * .populo omni finis ‡ Non

קצץ [d] — אין־[d]קץ לכל־העם לכל אשר־היה לפניהם 16

§ hoc etiam quia :eo in lætabuntur non posteri *etiam*

§ est — גם האחרונים לא ישמחו־בו כי־גם־זה

† cogitatio — .spiritus *contritio* † & ,vanitas

הבל ורעיון רוח:

‡ vadis — domum ad *ibis* ‡ quando ,tuum pedem Custodi

יתיר י — שמר רגליך כאשר [e]תלך אל־בית 17

† quia propinquior est te § quàm quod dant stulti — *stultos* *dare præ* § audiendum ad *propinquus* & † :Dei

האלהים וקרוב לשמע [f]מתת הכסילים

.*malum* *facere se* *scientes* *ipsi non*‖ quia:sacrificium

ילך [e] נתן [f] — זבח כי־אינם יודעים [g]לעשות רע:

‖ nesciunt facere voluntatem eius.

CAP. V. ה

[g] accelerer ne tuum cor & ,tuo ore *super* festines Ne

עשר [g] — אל־תבהל על־פיך ולבך אל־ימהר 1

§ ante Deum ‡ est — ,cælis in ‡ Deus quia *:Dei* *facies ad* § verbum proferre

יצא [h] — [h]להוציא דבר לפני האלהים כי האלהים בשמים

.pauca tua verba sint idcirco :terram super tu &

ירה [i] — ואתה על־הארץ על־כן [i]יהיו דבריך מעטים:

vox & *negotij* * multitudine in somnium *veniens* ‡ Quia
כִּי בָא חֲלוֹם בְּרֹב עִנְיָן וְקוֹל
votum voueris Quum .verborum multitudine in stulti
כְּסִיל בְּרֹב דְּבָרִים׃ כַּאֲשֶׁר [k] תִּדֹּר נֶדֶר
voluntas ‖ non quia :illud reddere tardes ne ,Deo
לֵאלֹהִים אַל־תְּאַחֵר לְשַׁלְּמוֹ כִּי אֵין חֵפֶץ
.redde ,voueris Quæ :stultis in
בַּכְּסִילִים אֵת אֲשֶׁר־תִּדֹּר שַׁלֵּם׃
non & ,voueas quod quàm ,voueas non quòd ‡ Melius
טוֹב אֲשֶׁר לֹא־תִדֹּר מִשֶּׁתִּדּוֹר וְלֹא
faciendum peccare ad * tuum os des Ne .reddas
5 תְשַׁלֵּם׃ אַל־תִּתֵּן אֶת־פִּיךָ לַחֲטִיא
error quia ,*angeli facies ad* † dicas ne & ,tuam carnem
אֶת־בְּשָׂרֶךָ וְאַל־תֹּאמַר לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ כִּי שְׁגָגָה
dissipabit & ,tuam vocē propter Deus irascetur quid Vt .*istud*
הִיא לָמָּה יִקְצֹף הָאֱלֹהִים עַל־קוֹלֶךָ וְחִבֵּל
,somniorum multitudine in Quia :tuarū manuum opus
6 אֶת־מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ׃ כִּי בְרֹב חֲלֹמוֹת
.time Deum sed :*multum* ‡ verba & ,vanitates &
וַהֲבָלִים וּדְבָרִים [m] הַרְבֵּה כִּי אֶת־הָאֱלֹהִים יְרָא׃
iustitiæ & ,iudicij rapinam & ,pauperis oppressionem Si
7 אִם־עֹשֶׁק [n] רָשׁ וְגֵזֶל מִשְׁפָּט וָצֶדֶק
quia :voluntate *super* ‡ mireris ne ,prouincia in ,videris
תִּרְאֶה [o] בַמְּדִינָה אַל־תִּתְמַהּ עַל־הַחֵפֶץ כִּי
,eos super * excelsi & ,*custodiens* ‡ excelsum *desuper* † excelsus
גָבֹהַּ מֵעַל גָּבֹהַּ שֹׁמֵר וּגְבֹהִים עֲלֵיהֶם׃
agro ‖ lex :*ipsa* ‡ omnibus in terræ *præstantia* ‡ Et
8 וְיִתְרוֹן אֶרֶץ בַּכֹּל הִיא מֶלֶךְ לְשָׂדֶה
,argento satiabitur non argentum *Diligens* † .seruus *fit*
9 נֶעֱבָד׃ אֹהֵב כֶּסֶף לֹא־יִשְׂבַּע כֶּסֶף
,vanitas * hoc etiam :*fructus* *non multitudine in diligens* ‡ qui &
וּמִי־אֹהֵב [p] בֶּהָמוֹן לֹא תְבוּאָה גַּם־זֶה הָבֶל׃
quid & :illud ‖ comedentes *sunt multiplicati, bonum multiplicādo In* ‡
10 בִּרְבוֹת הַטּוֹבָה רַבּוּ אוֹכְלֶיהָ וּמַה־
?*eius oculorum videre quinimò* ‡ ,suis dominis *rectum*
כִּשְׁרוֹן לִבְעָלֶיהָ כִּי אִם־[q] רְאִית עֵינָיו׃

‡ venit
* occupationis
[k] נדר
‖ est
‡ est
* vt peccare facias
[l] פרה
† ante angelū, quòd ignorātia sit.
‡ sunt multa:
[m] רבה
[n] רש [o] דין
‡ de diuina
† qui est super
‡ qui custodit
* sunt
‡ vtilitas culturæ ‖ est
* propter vtilitatē agrorū est
† Qui diligit
‡ amat habere multitudinē, est sine fructu.
* est ‡ Quādo multiplicātur bona, multiplicātur ‖ illa: & quod bonū est ‡ nisi vt videat oculis suis?
הוא
ק
[p] המה
[q] ראה
ראות
ק

multum siue ,parum siue ,operantis somnus **Dulcis**
מתוקה שנת העבד אם־מעט ואם־הרבה 11
* finit eum .dormire *ei permittens* ipsa* non diuitis saturitas & :comedat
[a] ינח יאכל והשבע לעשיר איננו [a] מניח לו לישון׃
† quam *opulentia"* , sole sub vidi † infirmitas mala Est
" diuitiæ conseruatæ יש רעה חולה ראיתי תחת השמש עשר 12
|| peribúntq; diuitiæ ipsæ *opulentia perit* || Et .suum malum in suis dominis *custodita*
שמור לבעליו לרעתו׃ ואבד העשר 13
* est eius manu in nō & ,filiū genuit & :mala occupatione in *ipsa*
[b] ענין ההוא [b] בענין רע והוליד בן ואין בידו
suæ matris vtero ex est egressus Quemadmodum .quicquam
מאומה׃ כאשר יצא מבטן אמו 14
† vt vadat quicquam & :venit quòd secundum *eundum* † reuertetur ,nudus
ערום ישוב [c] ללכת כשבא ומאומה
* de .sua manu in ducat quòd ,suo labore *in** portabit non
[d] הלך לא־ישא בעמלו [d] שילך בידו׃
† hæc est mala infirmitas, quemadmodū sic ,venit *quo pacto omni ,dolorosum malum hoc* † etiam Et
וגם־זה רעה חולה כל־עמת [e] שבא כן 15
[e] בוא ?ventum in laborauit quòd ,ei *præstantia** quid Et .ibit
* vtilitatis est ילך ומה־יתרון לו שיעמל לרוח׃
" vitæ suæ in tenebris ,multa ira & :comedet *tenebra in suis"* diebus cunctis Etiam
גם כל־ימיו בחשך יאכל וכעס הרבה 16
ego vidi quod Ecce .furore & ,*sua* infirmitate &
[f] חלה [f] וחליו וקצף׃ הנה אשר־ראיתי אני 17
est, videre & ,bibere & ,comedere † ,pulchrum quod ,bonum
[g] שתה טוב אשר־יפה לאכול [g] ולשתות ולראות
* de† laborauit .sole sub *laborabit* † quo ,suo labore omni *in** bonum
טובה בכל־עמלו ׀ שיעמל־תחת־השמש
" vitæ suæ :Deus ei dedit quos ,*suarum vitarum** dierum numero
[h] חיה מספר ימי־[h] חיו אשר־נתן־לו האלהים
" hæc est Dominus diuitias,& substantias, cui ,homo omnis Etiam .eius pars *istud"* quia
כי־הוא חלקו׃ גם כל־האדם אשר 18
* vt comedat ex eis, ,ei dedit facultatem & ,*opes &* ,*opulentiam Deus ei* dedit
נתן־לו האלהים עשר ונכסים והשליטו
|| vt sumat
" vt lętetur de *lætandum ad"* & ,suam partem *tollendum ad* || & ,*eo ex edendum ad**
[k] נתן לאכל ממנו [i] ולשאת את־חלקו ולשמח

;istud † Dei donum hoc :suo labore *in* † est.

בַּעֲמָלוֹ זֹה [k] מַתַּת אֱלֹהִים הִיא׃ [i] נָשָׂא

quia :suæ vitæ dierum recordabitur multum non Quia

19 כִּי לֹא הַרְבֵּה יִזְכֹּר אֶת־יְמֵי [l] חַיָּיו כִּי [l] חָיָה

.eius cordis *lætitia in* *respondens* ‖ Deus ‖ rependit lætitiam

הָאֱלֹהִים מַעֲנֶה בְּשִׂמְחַת לִבּוֹ׃

CAP. VI. ו

ipsum multum ⁿ & ,sole sub vidi quod malum Est * frequens homini.

1 יֵשׁ רָעָה אֲשֶׁר [m] רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְרַבָּה הִיא [m] רָאָה

,*opulentiam* * Deus *ei* dedit cui Vir .*hominem super*

2 עַל־הָאָדָם׃ אִישׁ אֲשֶׁר יִתֶּן־לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר * diuitias, & substantias,

omnibus ex eius animæ *deficiens ipse* † non & ,gloriam & ,*opes &* † deficit

וּנְכָסִים וְכָבוֹד וְאֵינֶנּוּ חָסֵר לְנַפְשׁוֹ מִכֹּל

Deus ei potestatem *dabit* * non & :*desiderabit* ‖ quæ ‖ desiderans * dedit

אֲשֶׁר־יִתְאַוֶּה וְלֹא־יַשְׁלִיטֶנּוּ הָאֱלֹהִים

hoc *illud* * comedet extraneus vir sed ,*eo* ⁿ ex comedendi ⁿ eis, * eas

לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ כִּי אִישׁ נָכְרִי יֹאכְלֶנּוּ זֶה

vir genuerit Si .*ipsum* * mala infirmitas & ,†vanitas † est, * est.

3 אִם־יוֹלִיד אִישׁ וָחֳלִי [n] רָע הוּא׃ הֶבֶל [n] חָלָה

dies fuerint *quod multum* ‖ & ,vixerit multos annos & ,centū ‖ multiplicati

מֵאָה וְשָׁנִים [o] רַבּוֹת יִחְיֶה וְרַב שֶׁיִּהְיוּ יְמֵי־ [o] רָבַב

etiā & ,bono *de* saturata fuerit non eius anima &,eius annorū

שָׁנָיו [p] וְנַפְשׁוֹ לֹא־תִשְׂבַּע מִן־הַטּוֹבָה וְגַם־ [p] שָׁנָה

abortiuum * illio *præ* *bonum* ‖ dixi :ei fuerit non sepultura ‖ quòd melior est * abortiuus.

קְבוּרָה לֹא־הָיְתָה לּוֹ אָמַרְתִּי טוֹב מִמֶּנּוּ הַנָּפֶל׃

tenebrositate in ‖ & :ibit *tenebrositatem in* ⁿ & ,venit vanum in Quia ⁿ in tenebras ‖ in tenebris

4 כִּי־בַהֶבֶל בָּא וּבַחֹשֶׁךְ יֵלֵךְ וּבַחֹשֶׁךְ

non & viderit non solem ‖ Etiam .operietur eius nomen ‖ quòd

5 שְׁמוֹ יְכֻסֶּה׃ גַּם־שֶׁמֶשׁ לֹא־רָאָה וְלֹא

vixerit si Et illi quàm † huic * requies ,cognouerit * est † magis

6 יָדָע [q] נַחַת לָזֶה מִזֶּה׃ וְאִלּוּ חָיָה [q] נוּחַ

nonne :viderit non bonum & ,vicibus duabus ,annos mille

אֶלֶף שָׁנִים פַּעֲמַיִם וְטוֹבָה לֹא רָאָה הֲלֹא

labor Omnis ?*vadens* * omnis vnum locum ad * vadit?

7 אֶל־מָקוֹם אֶחָד הַכֹּל הוֹלֵךְ׃ כָּל־עֲמַל

Quia .implebitur non anima etiã & :eius os ob hominis
הָאָדָם לְפִיהוּ וְגַם־הַנֶּפֶשׁ לֹא תִמָּלֵא׃ כִּי 8
scienti *afflicto* 'Quid ?stulto quàm sapienti *præstantius* || quid
מַה־יּוֹתֵר לֶחָכָם מִן־הַכְּסִיל מַה־[a]לֶּעָנִי יוֹדֵעַ
ire præ * oculorum visio *Bona* ?*vitu coram* ‡ pergere
לַהֲלֹךְ נֶגֶד הַחַיִּים׃ טוֹב מַרְאֵה עֵינַיִם מֵהֲלָךְ־ 9
Quicquid .spiritus *pastio* || & ,vanitas hoc etiam :*animam*
נָפֶשׁ גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃ מַה־ 10
ipse quod *notum* † & ,eius nomen est vocatum iam fuerit
שֶּׁהָיָה כְּבָר נִקְרָא שְׁמוֹ וְנוֹדָע אֲשֶׁר־הוּא
.se *præ fortis* † qui eo cum iudicare *poterit non* & :homo
אָדָם וְלֹא־יוּכַל [b]לָדִין עִם שֶׁהַתַּקִּיף מִמֶּנּוּ׃
vanitatem *multiplicantium multum verborum est Quia* ||
כִּי יֵשׁ־דְּבָרִים הַרְבֵּה מַרְבִּים הָבֶל 11
?homini *præstantius* * quid
מַה־יֹּתֵר לָאָדָם׃

Margin notes: [a] עָנִי — ‡ amplius est ' pauperi — ‡ ante vitam? Melior est * quàm quòd eat anima: — ‖ cogitatio † scit ' fuit — * quod non potest † fortior est — יַתִּירָה — [b] דּוּן — ‖ Sunt verba multa multiplicantia * amplius est

CAP. VII. ז

vitæ † in homini bonum ' quid *sciens* * quis Quia
כִּי מִי־יוֹדֵעַ מַה־טּוֹב לָאָדָם בַּחַיִּים 1
eos perfecit & ‡ ,suæ vanitatis *vitarum* † dierum numero
מִסְפַּר יְמֵי־[c]חַיֵּי הֶבְלוֹ וְיַעֲשֵׂם
erit quid ,homini indicabit quis quia ?vmbram tanquam
[d]כַּצֵּל אֲשֶׁר מִי־[e]יַגִּיד לָאָדָם מַה־יִּהְיֶה
oleum ‖ quàm † nomen ' Melius ?sole sub eum post
אַחֲרָיו תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן 2
Bonum .eius nasci * dies quàm ,mortis dies & :bonum
טוֹב וְיוֹם הַמָּוֶת מִיּוֹם [f]הִוָּלְדוֹ׃ טוֹב 3
:conuiuij domum ad ire quàm ,luctus domum ad ire
[g]לָלֶכֶת אֶל־בֵּית־אֵבֶל מִלֶּכֶת אֶל־בֵּית מִשְׁתֶּה
ad dabit † viuens & :hominis omnis finis *ipsum* * quod eo *in*
בַּאֲשֶׁר הוּא סוֹף כָּל־הָאָדָם וְהַחַי יִתֵּן אֶל־
faciervm tristitia in ‖ quia ,risu *præ* ira *Bona* ‡ .suum cor
לִבּוֹ׃ טוֹב כַּעַס מִשְּׂחוֹק כִּי־בְרֹעַ פָּנִים 4
cor & :luctus domo in sapientum Cor .cor erit iucundum
[h]יִיטַב לֵב׃ לֵב חֲכָמִים בְּבֵית אֵבֶל וְלֵב 5

Margin notes: * scit ' sit † vita.in — † vitæ * quos peregit — [c] חַיָּה — [d] צֵל [e] נָגַד — ' est † bonum ‖ vnguentum — ' quo natus est Melius est — [f] יָלַד — [g] הָלַךְ — * est † ponet ibi super ‡ Melior est ‖ per tristitiã vultus — [h] יָטַב

increpationem audire ‡ Melius .lætitiæ domo in stultorum ‡est

כְּסִילִים בְּבֵית שִׂמְחָה׃ טוֹב לִשְׁמֹעַ גַּעֲרַת 6

.stultorum canticum *audiens vir* ‡ quàm :sapientis ‡quòd vir audiat

חָכָם מֵאִישׁ שֹׁמֵעַ שִׁיר כְּסִילִים׃

risus † sic ,olla sub spinarum *vox* ‖ sicut Quia ‖fragor † est

כִּי כְקוֹל הַסִּירִים תַּחַת הַסִּיר כֵּן שְׂחֹק 7

faciet insanire oppressio Quia .vanitas hoc etiam ‡ :stulti ‡& † Melior est finis rei

הַכְּסִיל גַּם־זֶה הָבֶל׃ כִּי הָעֹשֶׁק יְהוֹלֵל 8

nouissimum Melius † .donum cor perdet & ,sapientem

חָכָם וִיאַבֵּד אֶת־לֵב [i] מַתָּנָה׃ טוֹב אַחֲרִית 9 [i] נָתַן

elatus quam ,spiritu *longus* ″ melior :eius principium quàm ,*verbi* ″ est longanimis

דָּבָר מֵרֵאשִׁיתוֹ טוֹב אֶרֶךְ־רוּחַ מִגְּבַהּ

quia :irascendum ad tuo spiritu in festines Ne .spiritu

רוּחַ׃ אַל־תְּבַהֵל בְּרוּחֲךָ לִכְעוֹס כִּי 10

quid ,dicas Ne .requiescet stultorum sinu in ira

כַּעַס בְּחֵיק כְּסִילִים יָנוּחַ׃ אַל־תֹּאמַר מֶה 11

quia :istis *præ* *boni* * fuerunt priores dies quòd ,fuit″ ″causæ * meliores

הָיָה שֶׁהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים [k] הָיוּ טוֹבִים מֵאֵלֶּה כִּי [k] הָיְתָה

″Bona .hoc super interrogasti sapientia ex non ″est

לֹא מֵחָכְמָה שָׁאַלְתָּ עַל־זֶה׃ טוֹבָה 12

Quia .solem videntibus magis & :hæreditate cū sapiētia

חָכְמָה עִם־נַחֲלָה וְיֹתֵר לְרֹאֵי הַשָּׁמֶשׁ׃ כִּי 13

scientiæ præstantia & :†argenti vmbra in ,sapientiæ vmbra in † requiescet homo: sed celsior est scientia sapientiæ, quia

בְּצֵל הַחָכְמָה בְּצֵל הַכָּסֶף וְיִתְרוֹן [l] דַּעַת

opus Vide .*suos patronos* * viuificabit *sapientia* * habentes eā.

הַחָכְמָה תְּחַיֶּה בְעָלֶיהָ׃ רְאֵה אֶת־מַעֲשֵׂה 14 [l] יָדַע

:ipse *deprecauerit* † quem dirigere *poterit* ″ quis quia :Dei ″ potest

הָאֱלֹהִים כִּי מִי יוּכַל לְתַקֵּן אֵת אֲשֶׁר עִוְּתוֹ׃ † curuauerit

Etiam .vide mala die in & ,bono in esto bono die In

בְּיוֹם טוֹבָה הֱיֵה בְטוֹב וּבְיוֹם רָעָה רְאֵה גַּם 15

verbum *super* ° ,Deus fecit hoc contra hoc ° υτ

אֶת־זֶה לְעֻמַּת־זֶה עָשָׂה הָאֱלֹהִים עַל־דִּבְרַת

.quicquam eum post homo inueniret non *quod*

שֶׁלֹּא יִמְצָא הָאָדָם אַחֲרָיו מְאוּמָה׃

iustus Est .meæ vanitatis diebus in vidi Omnia

אֶת־הַכֹּל [m] רָאִיתִי בִּימֵי הֶבְלִי יֵשׁ צַדִּיק 16 [m] רָאָה

‡ qui perit * dies — .sua malitia in * prolongans impius est & ,sua iustitia in ‡periens

אֹבֵד בְּצִדְקוֹ וְיֵשׁ רָשָׁע מַאֲרִיךְ בְּרָעָתוֹ׃

‡ nimium. — ,abundanter † sapiens sis ne & ,multum iustus sis Ne

17 אַל־תְּהִי צַדִּיק [a] הַרְבֵּה וְאַל־תִּתְחַכַּם יוֹתֵר [a] רַבָּה

* paueas — sis ne & ,multum improbus sis * Ne : desolaberis quid vt

18 לָמָּה תִּשּׁוֹמֵם׃ אַל־תִּרְשַׁע הַרְבֵּה וְאַל־[b]תְּהִי [b] חִיַּר־ה

?tuo tempore non in morieris quid vt :stultus

סָכָל לָמָּה תָמוּת בְּלֹא עִתֶּךָ׃

‡ est — ne hoc ab etiam & ,hoc *in* apprehendas quod ‡ Bonum

19 טוֹב אֲשֶׁר תֶּאֱחֹז בָּזֶה וְגַם־מִזֶּה אַל־

* qui enim timet — egredietur Deum *timens quia* * ;tuam manum facias quiescere

[c] תַּנַּח אֶת־יָדֶךָ כִּי־יְרֵא אֱלֹהִים יֵצֵא [c] ינח

† de omnibus his — decem *præ* * :sapientem roborabit Sapientia .*hæc omnia* †

20 אֶת־כֻּלָּם׃ הַחָכְמָה [d] תָּעֹז לֶחָכָם מֵעֲשָׂרָה

* magis quàm * potentes, — non homo Quia .ciuitate in fuerunt qui ,*potentibus* *

21 שַׁלִּיטִים אֲשֶׁר [e] הָיוּ בָּעִיר׃ כִּי אָדָם אֵין [d] עוֹז [e] היה

‡ est — .peccet non & ,bonum faciat qui :terra in iustus ‡

צַדִּיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה־טּוֹב וְלֹא יֶחֱטָא׃

* loquuntur, * ponas — *des* * ne ,*loquentur* * quæ verbis omnibus Etiam

22 גַּם לְכָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יְדַבֵּרוּ אַל־תִּתֵּן

.tibi maledicentem tuum seruum audias non vt :tuum cor

לִבֶּךָ אֲשֶׁר לֹא־תִשְׁמַע אֶת־עַבְדְּךָ מְקַלְלֶךָ׃

etiam quòd :tuum cor nouit multis vicibus etiam Quia

23 כִּי גַּם־פְּעָמִים רַבּוֹת יָדַע לִבֶּךָ אֲשֶׁר גַּם־

‡ Omnis hæc — tentaui *hoc Omne* † .aliis maledixisti tu

24 אַתְּ קִלַּלְתָּ אֲחֵרִים׃ כָּל־זֹה נִסִּיתִי אתה ק

.me à est elongata ipsa & .ero Sapiens :dixi * ,sapientia in

* & — בַחָכְמָה אָמַרְתִּי אֶחְכָּמָה וְהִיא רְחוֹקָה מִמֶּנִּי׃

Procul magis quàm erat: — quis profundum ,profundum & *:fuit quòd illud* Remotum

25 רָחוֹק מַה־שֶּׁהָיָה וְעָמֹק ׀ עָמֹק מִי

* vt scirem, — ,*sciendum ad* * meum cor & ego Circuiui :*illud* inueniet

26 יִמְצָאֶנּוּ׃ סַבּוֹתִי אֲנִי וְלִבִּי לָדַעַת

inuestigarem, & quærerem ‡ rationem & vt scirem ‡errores — *: supputationem* ‡ & ,sapientiam *quærendum &* ,*inuestigandum ad* &

וְלָתוּר וּבַקֵּשׁ חָכְמָה וְחֶשְׁבּוֹן

.*insaniarum* ‡ fatuitatem & ,stultitiæ impietatem *sciendum ad &*

וְלָדַעַת רֶשַׁע כֶּסֶל וְהַסִּכְלוּת הוֹלֵלוֹת׃

quia ,mulierem morte *pra amaram ego inueniens* Et — inuenio ego amariorem

ומוצא אני מר

27 ממות את־האשה אשר־

:eius manus vincula ,eius cor *retia* & ,*decipula ipsa* † — † est sicut hami

היא מצודים וחרמים לבה אסורים ידיה — * sagenæ

capietur peccans & ,illa ab euadet *Dei facies ad* * bonus — & vt

טוב לפני האלהים ימלט ממנה וחוטא ילכד — * coram Deo

28 vnam Choheleth ‖ dixit ,inueni hoc ,Vide .ea *in* — ab

ראה זה מצאתי אמרה קהלת אחת בה׃ — ‖ concionans

computationem inueniendum ad ,alteram *ad* * — * post

לאחת למצא חשבון׃ — vt inuenirem numerū quæsiui.

29 Hominem ,inueni non & ,mea anima quæsiuit adhuc Quam

אשר עוד־בקשה נפשי ולא מצאתי אדם

his omnibus in ‖ mulierem & ,inueni mille ex vnum — rectum ‖ rectam

30 אחד מאלף מצאתי ואשה בכל־אלה

quod ,inueni hoc *vide* Tantummodo .inueni non — ecce

לא מצאתי׃ לבד ראה־זה מצאתי אשר

inquisierunt ipsi & :rectum hominem Deus fecit

31 עשה האלהים את־האדם ישר והמה בקשו

sciens quis & ,sapiens vt Quis .multas *computationes* ‖ — ‖ cogitationes

חשבנות רבים׃ מי כהחכם ומי יודע — est; est vt cognoscens

? verbi increpationem

פשר דבר׃

CAP. VIII. ח

fortitudo & :eius *facies* † faciet lucere hominis Sapientia — † vultum

1 חכמת אדם תאיר[f] פניו ועז[g] — אור[f] עזז[g]

,*obserua* regis os ‖ Ego .mutabitur eius *facierum* — faciei

2 פניו ישנא׃ אני פי־מלך שמר — ‖ moneo te vt obserues,

festinus sis Ne .Dei iuramenti verbum *super* &

3 ועל דברת שבועת אלהים׃ אל־תבהל

omne quia .*malo verbo* in stes ne ,*abibis eius faciebus à* — vt putes à facie eius abire.

מפניו תלך אל־תעמד בדבר רע[h] כי כל־ — re mala.

:*imperium* ‖ regis verbum *quo In* .faciet voluerit quod — רוע[h]

אשר יחפץ יעשה׃ באשר דבר־מלך שלטון — Secundum ‖ est potestas.

4 ?*facies* quid :ei dicet quis & — facis.

ומי יאמר־לו מה־תעשה׃

Qui custodit — ,tempus & :*malum verbum* * cognoscet non ,præceptum *Custodiens*

*rem malam: — שׁוֹמֵר מִצְוָה לֹא יֵדַע דָּבָר רָע וְעֵת 5

† volito — *voluntati* † omni Quia .sapientis cor cognoscet iudicium &

וּמִשְׁפָּט יֵדַע לֵב חָכָם׃ כִּי לְכָל־חֵפֶץ 6

multum hominis malum quia :iudicium & ,tempus est

[a] רָבָב — יֵשׁ עֵת וּמִשְׁפָּט כִּי־רָעַת הָאָדָם [a] רַבָּה

* nescit — nam :est futurum quod *sciens ipse non* * Quia .eum super

עָלָיו׃ כִּי־אֵינֶנּוּ יֹדֵעַ מַה־שֶּׁיִּהְיֶה כִּי 7

*Nullus est — *imperans* † homo *Non* * :ei indicabit quis ,erit quando

† qui potestatem habeat — כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה מִי [b] יַגִּיד לוֹ׃ אֵין אָדָם שַׁלִּיט 8

‡ vt prohibeat ‡ est — die in potestas ‡ nec ,spiritum *prohibendum ad* * ,spiritum in

[b] נָגַד — בָּרוּחַ לִכְלוֹא אֶת־הָרוּחַ וְאֵין שִׁלְטוֹן בְּיוֹם

† est — impietas eruet neque :prœlio in dimissio † nec ,mortis

הַמָּוֶת וְאֵין מִשְׁלַחַת בַּמִּלְחָמָה וְלֹא־יְמַלֵּט רֶשַׁע

‡ habentem illam. — *dare** & ,vidi hoc Omne .*eius patronos* †

* posui — אֶת־בְּעָלָיו׃ אֶת־כָּל־זֶה [c] רָאִיתִי וְנָתוֹן 9

[c] רָאָה — & :sole sub fit quod *factum* * omne ad meum cor

* opus — אֶת־לִבִּי לְכָל־מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ

.sibi malum in hominem in homo est dominatus quo tempore

עֵת אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בְּאָדָם לְרַע לוֹ׃

‡ qui eos, — * post loco à † & * venerunt & ‡ ,sepultos impios vidi tunc Et

† qui in — וּבְכֵן רָאִיתִי רְשָׁעִים קְבֻרִים [d] וָבָאוּ וּמִמְּקוֹם 10

[d] בּוֹא — *sic* * qua † ciuitate in tradentur obliuioni & ,*ambulabunt** sancto

* ambulauerunt. — קָדוֹשׁ יְהַלֵּכוּ [e] וְיִשְׁתַּכְּחוּ בָעִיר אֲשֶׁר כֵּן־

† in * rectum — sententia fit non Quia .† vanitas hoc etiam :fecerant

[e] שָׁכַךְ — [f] עָשׂוּ גַּם־זֶה הָבֶל׃ אֲשֶׁר אֵין־נַעֲשָׂה פִתְגָם 11

† est. — filiorum cor est plenum ideò :citò * *mali facti*

* de opere malo — מַעֲשֵׂה הָרָעָה מְהֵרָה עַל־כֵּן מָלֵא לֵב בְּנֵי־

peccans Quoniam .malum faciendum ad cis in hominis

[f] עָשָׂה — הָאָדָם בָּהֶם לַעֲשׂוֹת רָע׃ אֲשֶׁר חֹטֶא 12

* facit — *sciens* ‡ etiam quia :* ei *prolongans* * & ,centies malum *faciens* *

* prolongat — * Deus dies: — עֹשֶׂה רָע [g] מְאַת וּמַאֲרִיךְ לוֹ כִּי גַּם־יוֹדֵעַ

‡ scio — *timebunt* † qui ,Deum timentibus bonum erit quòd *ego*

[g] מְאָה — אָנִי אֲשֶׁר יִהְיֶה־טּוֹב לְיִרְאֵי הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יִירְאוּ

† timent à facie — non & ,impio erit non bonum Et .eius *faciebus à*

מִלְּפָנָיו׃ וְטוֹב לֹא־יִהְיֶה לָרָשָׁע וְלֹא־ 13

timens ipse ‡ non qui * vmbra tanquam :dies prolongabit
אשר איננו ירא [h]כצל ימים יאריך
super fit quæ vanitas Est ;Dei *faciebus* à
יד 14 יש־הבל אשר נעשה על־ [i]מלפני אלהים׃
eos ad pertingens quod † iusti sunt quia :terram
הארץ אשר יש צדיקים אשר [k]מגיע אלהם
eos ad pertingens quod ‡ impij sunt & :impiorum opus *secundum*
כמעשה הרשעים ויש רשעים [l]שמגיע אלהם
.vanitas ‖ hoc etiam quòd dixi :iustorum opus *secundum*
כמעשה הצדיקים אמרתי שגם־זה הבל׃
bonum • non quòd ,lætitiam ego laudaui Et
טו 15 ושבחתי אני את־השמחה אשר אין־טוב
,bibere & ,comedere quin * ,sole sub homini
לאדם תחת השמש כי אם־לאכל [m]ולשתות
diebus ,suo labore *in eum comitabitur* † hoc & *:lætari &*
ולשמוח והוא [n]ילונו בעמלו ימי
.sole sub Deus ei dedit quos ,*suarum vitarum* ‡
[o]חייו אשר־נתן־לו האלהים תחת השמש׃
sapientiam *sciendum ad* * meum cor dedi *Quemadmodum* †
טז 16 כאשר נתתי את־לבי [p]לדעת חכמה
:terram super fit *quod negotium videndum ad* ‡ &
ולראות את־[q]הענין אשר נעשה על־הארץ
suis oculis *in* somnum nocte *in* & die *in* etiam quòd
כי גם ביום ובלילה שנה בעיניו
.*volens ipse* * non
איננו ראה׃
non quòd Dei opus omne vidi Et
יז 17 וראיתי את־כל־מעשה האלהים כי לא
fit quod opus inuenire homo *poterit* †
יוכל האדם למצוא את־המעשה אשר נעשה
,quærendum ad † ,homo *laborabit* * quod propter :sole sub
תחת־השמש בשל אשר יעמל האדם לבקש
non ,scire * sapiens dixerit si etiam & ,inueniet non &
ולא ימצא וגם אם־יאמר החכם לדעת לא
.inuenire poterit
יוכל למצא׃

* erit
‡ timet à facie
[h] צל
[i] פנה
† quibus vsu venit ac si haberent
‡ quibus vsu venit ac si haberent
[l k] נגד
‖ est
• esset
* nisi vt comedat, & bibat, lætetur:
[m] שתה
† adhærebit sibi de
‡ vitæ suæ,
[n] לוה [o] חיה
† Quando
* vt scirem
[p] ידע
‡ viderem occupationem quæ
[q] ענה
* videt.
† possit.
* laborat
† vt quærat,
* se

CAP. IX. ט

* Sane † posui — declarandū ad & ,meo corde in *dedi* † hoc omne *Quia**

opera — כִּי אֶת־כָּל־זֶה נָתַתִּי אֶל־לִבִּי וְלָבוּר 1

eorū *seruitia* & ,sapientes & iusti Quia hoc omne

* nescit — אֶת־כָּל־זֶה אֲשֶׁר הַצַּדִּיקִים וְהַחֲכָמִים וַעֲבָדֵיהֶם

sciens non * odium etiam ,amorem etiam :Dei manu in

* quæ — בְּיַד הָאֱלֹהִים גַּם־אַהֲבָה גַּם־שִׂנְאָה אֵין יוֹדֵעַ

† ante eos sunt — *sicut* ‡ Omnia .*eorum facies ad* † omnia * ,homo

‡ eueniunt ac si esset — 2 הָאָדָם הַכֹּל לִפְנֵיהֶם׃ הַכֹּל כַּאֲשֶׁר

,mundo & ,bono ,impio & iusto vnus euentus omnibus

† sacrificat: — לַכֹּל מִקְרֶה אֶחָד לַצַּדִּיק וְלָרָשָׁע לַטּוֹב וְלַטָּהוֹר

:*sacrificans ipse* † non qui ei & ,sacrificanti & ,immundo &

* qui peccat, — וְלַטָּמֵא וְלַזֹּבֵחַ וְלַאֲשֶׁר אֵינֶנּוּ זֹבֵחַ

qui iurat, — .*timens* † iuramentum qui sicut ,*iurans* .*peccator** sic ,bonus sicut

† timet. ‡ est inter om — כַּטּוֹב כַּחֹטֶא הַנִּשְׁבָּע כַּאֲשֶׁר שְׁבוּעָה יָרֵא׃

nia quæ fiunt — ,sole sub *fit* *quod* *omni in* ‡ malum Hoc

† fit — 3 זֶה רָע בְּכֹל אֲשֶׁר־נַעֲשָׂה תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ

* hominum — *hominu* filiorum cor etiā & :omnibus † vnus euentus quòd

† insania — כִּי־מִקְרֶה אֶחָד לַכֹּל וְגַם לֵב בְּנֵי־הָאָדָם

* vita — ;eorum *vitu* * in ,eorum corde in *insania* † & ,malo est plenum

* cuicunque — מָלֵא־רָע וְהוֹלֵלוֹת בִּלְבָבָם בְּחַיֵּיהֶם

electo — *eligatur* *quisquis* * Quia .mortuos ad hoc post &

יחבר — 4 וְאַחֲרָיו אֶל־[a]הַמֵּתִים׃ כִּי־מִי אֲשֶׁר יְבֻחַר

ק — *bonu* *ipse* * viuus canis quia :spes est ,viuentes omnes *ad* †

[a] מות — אֶל־כָּל־הַחַיִּים יֵשׁ בִּטָּחוֹן כִּי־לְכֶלֶב חַי הוּא טוֹב

* inter — .*sciente:* † viuentes Nam .mortuo leone *præ*

‡ est melior — 5 מִן־הָאַרְיֵה [b] הַמֵּת׃ כִּי הַחַיִּים יוֹדְעִים

† sciunt, — non & ,quicqua *scientes ipsi non** mortui & sunt morituri quòd

[b] מות — שֶׁיָּמֻתוּ וְהַמֵּתִים אֵינָם יוֹדְעִים מְאוּמָה וְאֵין־

* nesciunt † est — .eorū memoria est tradita obliuioni quia :merces eis vltrà †

עוֹד לָהֶם שָׂכָר כִּי נִשְׁכַּח זִכְרָם׃

eorum inuidia etiā ,eorum odium etiam ,eorum amor Etiam

6 גַּם אַהֲבָתָם גַּם־שִׂנְאָתָם גַּם־קִנְאָתָם

* est — omni in sæculum in vltrà eis * non pars & :periit iam

כְּבָר אָבָדָה וְחֵלֶק אֵין־לָהֶם עוֹד לְעוֹלָם בְּכֹל

comede ,Vade .sole sub fit quod

[e] לֵךְ אֱכֹל אֲשֶׁר־נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ — יֵלֵךְ [e]

:tuum vinum *bono* ‡ corde *in* bibe & ,tuum panem gaudio in — ‡ iucundo

בְּשִׂמְחָה לַחְמֶךָ וּשְׁתֵה בְלֶב־טוֹב יֵינֶךָ׃

sua opera † Deus *voluit* * iam quia — * complacet †tuis operibus,

כִּי כְבָר רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת־[d]מַעֲשֶׂיךָ׃ — עָשָׂה [d]

oleum & :candida tua vestimenta sint tempore omni *In*

בְּכָל־עֵת [e] יִהְיוּ בְגָדֶיךָ לְבָנִים וְשֶׁמֶן — הָיָה [e]

cum *vitas** Vide .deficiat non tuũ caput super — * vitam

עַל־רֹאשְׁךָ אַל־יֶחְסָר׃ רְאֵה חַיִּים עִם־

,tuæ vanitatis *vitarum* | diebus omnibus dilexisti quam ,vxore — | vitæ

אִשָּׁה אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ כָּל־יְמֵי [f] חַיֵּי הֶבְלֶךָ — חָיָה [f]

:tuæ vanitatis diebus omnibus sole sub tibi dedit quos

אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כֹּל יְמֵי הֶבְלֶךָ

tu quo ,tuo labore *in*| & :*vitæ* ‡ in tua pars *hoc* † quia — | hæc est ‡ vita: *de

כִּי הוּא חֶלְקְךָ בַּחַיִּים וּבַעֲמָלְךָ אֲשֶׁר־אַתָּה

tua manus inuenerit quod Omne .sole sub *laborans** — * laboras

עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ כֹּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ

,*computatio'* & ,opus ‡ non quia :fac *tua virtute in* faciendũ ad — secundum vires tuas ‡ est

לַעֲשׂוֹת [g] בְּכֹחֲךָ עֲשֵׂה כִּי אֵין מַעֲשֶׂה וְחֶשְׁבּוֹן — * nec cogitatio,

vadens | tu quo sepulchro in sapientia & † ,scientia & — † nec | vadis.

[h] וְדַעַת וְחָכְמָה בִּשְׁאוֹל אֲשֶׁר אַתָּה הֹלֵךְ — כּוֹחַ [g] יָדַע [h]

quod ,sole sub *videre* ‡ & ,sum Conuersus *illuc* — ‡ vidi

שָׁמָּה׃ שַׁבְתִּי וְרָאֹה תַחַת־הַשֶּׁמֶשׁ כִּי — ‡ est

etiam bellum fortium ‡ nec ,cursus leuium † non

לֹא [i] לַקַּלִּים הַמֵּרוֹץ וְלֹא לַגִּבּוֹרִים הַמִּלְחָמָה וְגַם — קָלַל [i]

,*opulentia prudentium* * non etiam & ,panis sapientium ‡ non — ‡ est * sunt rectorũ diuitiæ.

לֹא לַחֲכָמִים לֶחֶם וְגַם לֹא [k] לַנְּבֹנִים עֹשֶׁר — בִּין [k]

accidet occursus † & tempus sed :gratia scientum ‡ non etiam & — ‡ est †casus accidit

וְגַם לֹא לַיֹּדְעִים [l] חֵן כִּי־עֵת וָפֶגַע יִקְרֶה — חָנַן [l]

homo *sciet non* * etiam Quia .ipsis omnibus — * nescit

12 אֶת־כֻּלָּם׃ כִּי גַּם לֹא־יֵדַע הָאָדָם אֶת־

.malo reti *in* capiuntur qui pisces sicut .suum tempus — ‡quæ capiuntur

עִתּוֹ כַּדָּגִים שֶׁנֶּאֱחָזִים בִּמְצוֹדָה רָעָה

filij *irretiti ipsi sicut* † ,laqueo in *capta* * aues sicut & — | sic capiũtur

וְכַצִּפֳּרִים הָאֲחֻזוֹת [m] בַּפָּח כָּהֵם יוּקָשִׁים בְּנֵי — פּוּחַ [m]

† cum — eos super ceciderit *quod secundum* † ,malo tempore in hominum

[a]נפל עליהם [a]כשתפול לעת רעה האדם

sub sapientiam vidi hanc Etiam .repente

[b]ראה גם־זה [b]ראיתי חכמה תחת פתאם:

† est mihi. — ,parua Ciuitas *.me ad ipsa* † magna & :sole

השמש וגדולה היא אלי: עיר קטנה

† viri * pauci: — ,magnus rex eam aduersus venit & *parum** ea in *virorum* † &

ואנשים בה מעט ובא־אליה מלך גדול

‖ contra — magnas munitiones eā *super* ‖ extruxit & ,eam circundedit &

וסבב אתה ובנה עליה מצודים גדולים:

ipse eruit & ,sapiens pauper vir ea in est inuentus Et

15 ומצא בה איש מסכן חכם ומלט־הוא

est recordatus non homo & :sua sapientia *in* vrbem

את־העיר בחכמתו ואדם לא זכר את־

† quòd melior est sapientia quàm fortitudo, * est, — *bonam* † ego dixi Et .illius pauperis viri

16 האיש המסכן ההוא: ואמרתי אני טובה

,*contempta pauperis sapientia & *fortitudine præ* *sapientiam*

[c]בזה חכמה מגבורה וחכמת המסכן [c]בזויה

† sunt — sapientum Verba .audita *ipsa* † non eius verba &

17 ודבריו אינם נשמעים: דברי חכמים

† plus *domini inter — .stultos *in dominantiū* * clamor quàm † :audiuntur quiete in

[d]נוח [d]בנחת נשמעים מזעקת מושל בכסילים:

† Melior est *quàm instrumēta bellica. — perdet vnus peccator & *,conflictus vasis præ* * sapientia *Bona* †

18 טובה חכמה [e]מכלי קרב וחוטא אחד יאבד [e]כלח

.multum bonum

טובה הרבה:

CAP. X.

† Sicut *mortuæ

† faciunt, & *Vnguentum faciet vaporare ,faciet* † fœtere *mortuæ* * muscæ †

manare faciūt fœtore vnguēti aromatarij, sic hominem † & *stultitia parua

1 זבובי מות [f]יבאיש [g]יביע שמן

.parum stultitia ,gloria *a* † sapientia *a* pretiosum *:pigmentarij*

רוקח יקר מחכמה מכבוד סכלות מעט:

.ipsius sinistrā ad stulti cor & ,eius dexterā ad sapientis Cor

2 לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו: [f]באש[g]נבע

† cum stultus ambulat, — eius cor *,ambulans stultus quod secundum* † viam per etiam Et

3 וגם־בדרך כשהסכל הלך לבו

† spiritus Si .ipse ‖ stultus ,omnibus dicit & ,deficiens*
4 אם־רוח ׃ חסר ואמר לכל סכל הוא
quia :dimittas ne tuum locum ,te super * ascenderit dominatis
המושל תעלה עליך מקומך אל־[h]תנח כי
.magna peccata faciet quiescere sanitas*
מרפא [i]יניח חטאים גדולים׃
egrediens *qui error sicut :sole sub vidi† malum Est
5 יש רעה ראיתי תחת השמש כשגגה שיצא
excellentiis in stultitia est Data* .dominatis facie ebus à
6 מלפני השליט׃ נתן הסכל במרומים
Vidi .sedebunt humilitate in diuites & :multis*
7 רבים ועשירים בשפל ישבו׃ ראיתי
seruos tanquam ambulantes principes & :equos super seruos
עבדים על־סוסים [k] ושרים הלכים כעבדים
dissipans & ,incidet eam in ,foueam Fodiens .terram super
8 על־הארץ׃ חפר גומץ בו [l]יפל ופרץ
,lapides faciens Proficisci* .serpens cum mordebit sepem
9 גדר [m]ישכנו נחש׃ מסיע אבנים
.eis in periclitabitur † ligna scindens :eis in afficietur dolore
יעצב בהם בוקע עצים יסכן בם׃
,terserit facies non ipse * & ,ferrum fuerit hebetatum Si
10 אם־קהה הברזל והוא לא־פנים קלקל
.sapientia rectificandi præstantia & :†roborabit vires &
וחילים יגבר ויתרון הכשיר חכמה׃
præstantia'non & susurro non in † serpens mordeat Si
11 אם־[n]ישך הנחש בלוא לחש ואין יתרון
:gratia† sapientis oris Verba .linguam habenti
12 לבעל הלשון׃ דברי פי־חכם [o]חן
verborum Initium .eum deglutiet * stulti labia &
13 ושפתות כסיל תבלענו׃ [p]תחלת דברי־
.mala insania eius oris nouissimũ & :stultitia eius oris
[q]פיהו סכלות ואחרית פיהו הוללות רעה׃
homo sciet non† :verba multiplicabit stultus Et
14 והסכל [r]ירבה דברים לא־ידע האדם
?sibi annũciabit quis ,se post ,erit quod & ,erit quod quid
מה־שיהיה ואשר יהיה מאחריו מי יגיד לו׃

יתיר ה
*deficit, ‖ est
† iræ * contra
[h]ינח
* lenitas
[i]נוח
† quod * egreditur à facie
† Positus est stultus
* magnis:
[k]שור
[l]נפל
* Transferens
[m]נשך
† discrimini se exponit per illa.
* huius faciẽ non
† scindens: at excellentia sapientiæ est super alia quod rectum faciat.
* absque
† est vilis
‡ gratiosa:
[n]נשך [o]חנן
* perdent
[p]חלל
[q]פה
† nescit
[r]רבה
[s]נגד

ǂ nescit | *nouit* *non* † qui ,eum faciet laborare stultorum Labor
עמל הכסילים תיגענו אשר לא־ידע
ǂ cùm | tuus rex *quòd* ǂ ,terra tibi Væ :ciuitatem ad pergere
הלך [a] שמלכך ארץ אי־לך : לל כת אל־עיר [a]
* est: | *tuæ Beatitudines* .*comedent* * mane in tui principes & : * puer
* comedunt. Beata tu | אשריך : בבקר יאכלו : ושריך [b] נער
ǂ cùm | tempore in tui principes & :*heroum* † filius tuus rex *quod* ǂ ,terra
† est nobiliũ: | בעת ושריך בן־חורים שמלכך ארץ
[b] שור | .*poratione in* ǂ non & ,*fortitudine in comedent* *
* comedunt propter fortitudinem. | : בשתי [c] ולא בגבורה יאכלו
ǂ propter potationē. Propter pigritias manuum | manuum *deiectione in* † & :contignatio se inclinabit *pigritiũ In*
בעצלתים [d] ימך המקרה ובשפלות ידים 1
vt cadat | vinum & ,panem *facientes* ǂ risum *Ad* * .domus distillabit
† propter paupertatem | ירלף הבית : לשחוק [e] עשים לחם ויין
.*omnibus* *respondebit* † argentum & : viuos lætificabit
[c] שתה | ישמח חיים והכסף יענה את־הכל :
penetralibus in & ,vilipendas ne regem tua *scientia* * in Etiam
[d] מכך | גם [f] במדעך מלך אל־תקלל ובחדרי 2
* Propter | cælorum auis quia :diuitem vilipendas ne tui cubilis
ǂ faciunt
† obtinet omnia. | משכבך אל־תקלל עשיר כי עוף השמים
* cogitatione | .verbum annunciabit *aliũ præditus* ǂ & ,vocem faciet ire
[e] עשה [f] ידע | יוליך את־הקול ובעל הכנפים יגיד דבר :
ǂ habens alas

CAP. XI. יא

יתיר ה
† etiam ignotis ac si proiiceres | quia :aquarum *facies* * super † tuum panem Mitte
שלח לחמך על־פני המים כי 1
* faciem | ǂ partem Da .illum inuenies dierum multitudine in
ǂ panis
* indigētibus, | תן־חלק : ברב הימים תמצאנו :
† non scis | erit quid *scies* *non* † quia :octo etiam & ,* septem 2
[g] ידע | לשבעה וגם לשמונה כי לא [g] תדע מה־יהיה
pluuiam ,nubes fuerint repletæ Si .terram super mali
רעה על־הארץ : אם־ימלאו העבים גשם 3
ǂ ad | ,austrum *in* ǂ lignum ceciderit si Et .euacuabunt terrā super
† ad aquilonem in * in | על־הארץ יריקו ואם־יפול עץ בדרום
.erit ibi ,lignum ceciderit quo * loco :*aquilonem in* † si &
[h] נפל | ואם בצפון מקום [h] שיפול העץ שם יהוא :

non nubes *in videns* * & ,seminabit non ,ventum *Obseruans* † — †Qui obseruat * qui respicit

שמר רוח לא יזרע וראה בעבים לא

,venti via † quid *sciens tu* ‡ non Quemadmodum .metet — ‡ cognoscis † sit

יקצור׃ כאשר אינך יודע מה־דרך הרוח

scies non" sic :*plena* † ventre in ossa * sicut — " nec

כעצמים בבטן המלאה ככה לא תדע את־ — † prægnantis " nescis

.omnia *facies* ‖ qui ,Dei opus — ‖ facit

מעשה האלהים אשר יעשה את־הכל׃

facias quiescere ne *vespera in* † & ,tuũ semen semina mane *In* — † vesperi

בבקר זרע את־זרעך ולערב אל־[i]תנח — [i] ינח

vel ,hoc an *erit rectum hoc si sciens tu non* quia :tuam manum — nescis quid magis rectum sit

ידך כי אינך יודע אי זה יכשר הזה או־

est dulcis Et .bona *vnum sicut ipsa* ‡ ambo an & ,illud — ‡ pariter sint

זה ואם־שניהם כאחד טובים׃ ומתוק

.solem videre oculis *bonum* * & :lux — * iucũdum est

האור וטוב לעינים [k] לראות את־השמש׃ — [k] ראה

omnibus his in * ,homo vixerit multis annis si *Quia* † — † Etiam * &

כי אם־[l]שנים הרבה יחיה האדם בכלם — [l] שנה

multum quia ,tenebrositatis ‖ dierum recordetur & :fuerit lætatus — ‖ tenebrarum, quanquã multi sunt dies lucis,

ישמח ויזכר את־[m]ימי החשך כי־הרבה

.*vanitas*" ,euenit quicquid ,*erunt*

יהיו כל־שבא הבל׃ — [m] יום

" iudicabit esse vanitatem.

tuum cor tibi *sit bonum* † & ,tua adolescentia in iuuenis Lætare — † iocundetur

שמח בחור בילדותך [n] ויטיבך לבך

,tui cordis viis in ambula & .*tuarum electionum* * diebus in — [n] יטב

בימי בחורותיך והלך בדרכי לבך — * iuuentutis tuæ,

omnia propter quod scito & † .tuorum oculorum *aspectu in* ‡ & — ‡ secundum aspectum

ובמראה עיניך [o] ודע כי על־כל־

.iudicium in Deus te adducet hæc — † sed

אלה [p] יביאך האלהים במשפט׃ — [o] ידע [p] בוא

malitiam fac transire & ,tuo corde à iram amoue Et

10 והסר [a] כעס מלבך והעבר רעה — [a] סור

.* vanitas *pubertas* & † adolescentia quia .tua carne à — † & iuuentus * sunt.

מבשרך כי־הילדות והשחרות הבל׃

iuuētutis tuę, antequam

CAP. XII. יב

*de — vsque :tuarum electionum diebus in tui creatoris memento Et

נגע [b] — עד בחורתיך בימי את־בוראיך וזכר

‡ est — quibus * anni attingant & ,mali dies veniant non quo

‡ Antequam — אשר שנים והגיעו [b] הרעה ימי לא־יבאו אשר

non Donec ‡ .voluntas eis in mihi ‡ Non ,dicas

שוב [c] — לא אשר עד : חפץ בהם לי אין־ תאמר

reuertātur & ,stellæ & ,luna & ,lux & ,sol obtenebrescat

זוע [d] — ושבו [c] והכוכבים והירח והאור השמש תחשך

*incuruabunt se homines robusti. — custodes se cōmouebunt qua die In .pluuiam post nubes

שמרי [d] שיזעו ביום : הגשם אחר העבים

‡ per fenestras. — quia ,molares cessabunt :virtutis viri peruertentur * & ,domus

כי הטחנות ובטלו החיל אנשי והתעותו הבית

† ostia * sonitus — claudentur Et fenestris in ‡ videntes tenebrescent & ,diminuerūt

וסגרו : בארבות הראות וחשכו מעטו

‡ humiliabūtur — consurget & :molæ vocis * humilitate in ,platea in fores †

ויקום הטחנה קול־ בשפל בשוק דלתים

שחח [e] — .cantici filiæ omnes incuruabuntur ‡ & ,volucris vocem ad

שור [f] — השיר : [f] בנות כל־ [e] וישחו הצפור לקול

* pauebunt † reprobabitur coitus, & onerabitur dorsum, ‡ dissipabitur concupiscentia: — florebit † & ,via in consternati * & ,timebunt excelso de Etiam

ויאנץ בדרך וחתחתים ייראו מגבה גם

quoniam :auiditas dissipabit ‡ & ,locusta erit oneri & ,amygdalus

כי־ האביונה [g] ותפר החגב ויסתבל השקד

platea in circuibunt & ,sui seculi domum ad homo vadens†

ירתק — בשוק וסבבו עלמו אל־בית האדם הלך

,argenteus funis elongetur non Donec * .plangentes

ק — הכסף חבל ירחק לא־ אשר עד : הספדים

פור [g] — super hydria conteratur & :aurea lenticula confringatur &

† vadit * Antequam subtrahatur — על־ כד ותשבר הזהב גלת [i] ותרץ [h]

reuertetur Et ‡ .cisternam ad rota cōfringatur *, scaturiginem ‡

רצץ [h] גלל [i] — וישב : הבור אל־ הגלגל [k] ונרץ המבוע 7

‡ fontem — reuertetur spiritus & :fuit quod sicut * terram super † puluis

‡ Tunc † in * quemadmodum — תשוב והרוח כשהיה הארץ על־ העפר

dixit vanitatum Vanitas .illum dedit qui ,Deum ad

אמר הבלים הבל : נתנה אשר האלהים אל־ 8

Choheleth fuit quia amplius Et .vanitas omnia ,Choheleth * * concionans

הַקּוֹהֶלֶת הַכֹּל הָבֶל׃

וְיֹתֵר שֶׁהָיָה קֹהֶלֶת

fecit auscultare & ,populum scientiam docuit adhuc :sapiens

חָכָם עוֹד לִמַּד־ [k] דַּעַת אֶת־הָעָם וְאִזֵּן — [k] יֵדַע

.multum † parabolas direxit ,inuestigauit & † multas.

וְחִקֵּר [l] תִּקֵּן מְשָׁלִים הַרְבֵּה׃ — [l] תִּקֵּן

,scripturam & :voluntatis * verba inuenire Choheleth Quæsiuit *placita:

בִּקֵּשׁ קֹהֶלֶת לִמְצֹא דִּבְרֵי־חֵפֶץ וְכָתוּב

‡ sapientum Verba .veritatis verba ,rectitudinis * * rectam, & ‡ sunt

11 דִּבְרֵי חֲכָמִים — יֹשֶׁר דִּבְרֵי [m] אֱמֶת׃ — [m] אָמֵן

,collectionum † auctores ;plantati claui tanquam & ,stimuli tanquã † cõgregationum,qui

כַּדָּרְבֹנוֹת וּכְמַשְׂמְרוֹת נְטוּעִים בַּעֲלֵי אֲסֻפּוֹת

mi fili illis ab ‡ amplius Et .vno pastore à sunt dati ‡ his

12 וְיֹתֵר מֵהֵמָּה בְּנִי — נִתְּנוּ מֵרֹעֶה אֶחָד׃

lectiones * & :finis † non multum * libros facere * fis monitus ‡ faciendi * plures † est

הִזָּהֵר [n] עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין [o] קֵץ וְלַהַג

.‡ carnis labor multum * doctrina multa afflictio ‡ est.

הַרְבֵּה יְגִעַת בָּשָׂר׃ — [n] עֲשׂוֹה

:est auditus omnis verbi Finis

,time Deum — [o] קָצֵץ

13 סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת־הָאֱלֹהִים יְרָא — & ס רבתי

.homo omnis† hoc quia ,custodi eius mandata

וְאֶת־מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר כִּי־זֶה כָּל־הָאָדָם׃ — † est [p] עָשָׂה

iudicium in adducet Deus opus omne Quia

14 כִּי אֶת־כָּל־ [p] מַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים [q] יָבִא בְמִשְׁפָּט — [q] בּוֹא

.‡ malum siue ,bonum siue :occultum omne super — ‡ sit.

עַל כָּל־נֶעְלָם אִם־טוֹב וְאִם־ [r] רָע׃ — [r] רוֹעַ

Finis libri Ecclesiastes.

תם ספר קהלת

שיר השירים

CANTICVM
CANTICORVM
SELOMOH.

CAPVT I. א

quod canticorum Canticũ

שׁוּר[a] אֲשֶׁר הַשִּׁירִים [a] שִׁיר

me Osculetur .Selomoh ipsi

נָשַׁק[b] יִשָּׁקֵנִי [b] לִשְׁלֹמֹה׃

§ ille quia :sui oris osculis ex §

* meliores sunt

כִּי־ פִיהוּ מִנְּשִׁיקוֹת

.vino præ tui amores boni *

טוֹבִים דֹּדֶיךָ מִיָּיִן׃

‖ Propter oleum † ,optimorum tuorum vnguentorum odorem Ad‖

† vt

שֶׁמֶן טוֹבִים שְׁמָנֶיךָ לְרֵיחַ 3

.te dilexerunt adolescentulæ ideo :tuum nomen effusum

רִיק[c] תּוּרַק[c] שְׁמֶךָ עַל־כֵּן עֲלָמוֹת אֲהֵבוּךָ׃

‡ in cubicula ,sua penetralia ‡ rex me introduxit. curremus te post ,me Trahe

בּוֹא[d] מָשְׁכֵנִי אַחֲרֶיךָ נָּרוּצָה [d] הֱבִיאַנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו 4

amores tuos *memorabimus* ‡ ,te in lætabimur & ,exultabimus ‡ memores amorum tuorum magis quàm vini:recti
נַזְכִּירָה דֹדֶיךָ בָּךְ וְנִשְׂמְחָה נָגִילָה
desiderabilis ‖ &, *ego* † Nigra .te dilexerunt *rectitudines:vino præ* † sum,
שְׁחוֹרָה אֲנִי [e] וְנָאוָה מִיַּיִן מֵישָׁרִים אֲהֵבוּךָ׃ ‖ decora.
.Selomoh cortinæ sicut ,Chedar *tentoria** sicut :Ierusalaim filię
אוה[e] בְּנוֹת יְרוּשָׁלָםִ כְּאָהֳלֵי קֵדָר כִּירִיעוֹת שְׁלֹמֹה׃ * tabernacula
me *radiauit* ‡ quia *fusca* *ego* ‡ quòd ,me respiciatis Ne ‡ paululũ denigrata sim,
5 אַל־תִּרְאוּנִי שֶׁאֲנִי שְׁחַרְחֹרֶת שֶׁשְּׁזָפַתְנִי ‡ aspexit
me posuerunt ,me in sunt *succensi* ‖ meæ matris filij :Sol ‖ irati
חרה[f] שום[g] הַשָּׁמֶשׁ בְּנֵי אִמִּי [f] נִחֲרוּ־בִי [g] שָׂמֻנִי
non ,mihi * quæ ,meam vineam :vinearum custodem * est
נֹטֵרָה אֶת־הַכְּרָמִים כַּרְמִי שֶׁלִּי לֹא
,mea anima dilexit quem ,mihi Nuncia .custodiui
7 נגד[h] נָטָרְתִּי׃ [h] הַגִּידָה לִּי שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי
quid vt quia : meridie in facias cubare vbi ,pascas vbi
אֵיכָה תִרְעֶה אֵיכָה תַּרְבִּיץ בַּצָּהֳרָיִם שַׁלָּמָה
?tuorum sodalium greges *super se operiens* † veluti ero † declinās ad
אֶהְיֶה כְּעֹטְיָה עַל עֶדְרֵי חֲבֵרֶיךָ׃
;*mulieribus in* ‡ pulcra ô ,*tibi* ‖ cognoueris Nisi ‖ te ‡ inter mulieres;
8 ידע[i] יצא[k] אִם־לֹא תֵדְעִי לָךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים
tuas capellas pasce & ,*pecoris* * vestigia in tibi egredere * pecudum,
רעה[l] גדה[m] [k] צְאִי־לָךְ בְּעִקְבֵי הַצֹּאן [l] וּרְעִי אֶת־ [m] גְּדִיֹּתַיִךְ
curribus in meæ Equæ .pastorum tabernacula *super* ‡ ‡ iuxta
9 עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרֹעִים׃ לְסֻסָתִי בְּרִכְבֵי ‡ amica
tuæ maxillæ sunt *Decoræ* ‖ .mea *socia* ‡ te assimilaui Parhoh ‖ Pulchræ
דמה[n] פַּרְעֹה [n] דִּמִּיתִיךְ [o] רַעְיָתִי׃
10 רעה[o] נָאווּ לְחָיַיִךְ
.*torquibus in* † tuum collum ,*murenulis in* ‡ ‡ propter margaritas,
בַּתֹּרִים צַוָּארֵךְ בַּחֲרוּזִים׃
.*argenti* ‡ punctis cum tibi faciemus *auri Murenulas* † propter torques. Margaritas aureas
11 תּוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה־לָּךְ עִם נְקֻדּוֹת הַכָּסֶף׃ ‡ argenteis.
dedit mea nardus ,suo *circuitu* * in † rex *Vsquequo* Dum † esset
12 עַד־שֶׁהַמֶּלֶךְ [p] בִּמְסִבּוֹ נִרְדִּי נָתַן * accubitu
inter ,mihi meus dilectus myrrhæ Fasciculus suum odorem
סבב[p] רֵיחוֹ׃ צְרוֹר הַמֹּר דּוֹדִי לִי בֵּין
13 meus dilectus Copher ‡ Botrus .commorabitur mea vbera ‡ *camphoræ*
לון[q] שָׁדַי [q] יָלִין׃ אֶשְׁכֹּל הַכֹּפֶר דּוֹדִי
14

† es | :mea amica † pulchra tu Ecce | .Hen--ghedi vineis in ,mihi

רָעָה | הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי | לִי בְּכַרְמֵי עֵין גֶּדִי׃ 15

§ columbarũ. *es § dulcis ‖ floridus. ‡ cedrina. † abiegna. | .columba § tui oculi ,pulchra tu ecce

הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים׃

etiam ,iucundus § etiam ,mi dilecte * pulcher tu Ecce

הִנְּךָ יָפֶה דוֹדִי אַף נָעִים אַף 16

קֹרָה רַחִט | ,larites ‡ nostrarum domorum Tigna | .viridis † noster lectus

הריטנו | קֹרוֹת בָּתֵּינוּ אֲרָזִים | עַרְשֵׂנוּ רַעֲנָנָה׃ 17

ק | .abietes † nostra laquearia

רַהִיטֵנוּ בְּרוֹתִים׃

CAP. II. ב

‖ campi,& | .conuallium lilium ‖ ,Saron rosa Ego

אֲנִי חֲבַצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים׃ 1

.filias inter mea amica sic ,spinas inter lilium Sicut

כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים כֵּן רַעְיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת׃ 2

§ inter ligna | :filios inter meus dilectus sic ,filuæ ligni in § malus Sicut

כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר כֵּן דּוֹדִי בֵּין הַבָּנִים 3

.meo palato dulcis eius fructus & ,sedi & ,concupiui eius vmbra in

צֵלֶל פְּרָה | בְּצִלּוֹ חִמַּדְתִּי וְיָשַׁבְתִּי וּפִרְיוֹ מָתוֹק לְחִכִּי׃

*in | me super eius vexillum & ,vini domum ad * me Introduxit

הֱבִיאַנִי אֶל־בֵּית הַיָּיִן וְדִגְלוֹ עָלַי 4

† phialis vitreis,stipate | me roborate .lagenis in † me Fulcite .amor

רַפְּדוּנִי | סַמְּכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת | אַהֲבָה׃ 5

‖ languens ‡ ium. | eius Læua | .ego ‡ amore agra ‖ quia :malis in

חֹלָה | שְׂמֹאלוֹ | בַּתַּפּוּחִים כִּי־חוֹלַת אַהֲבָה אָנִי׃ 6

.me amplexabitur eius dextera & ,meo capite sub

תַּחַת לְרֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי׃

* Adiuro § per capreas, | vel ,capreis in § Ierusalaim filiæ vos Adiuraui *

הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַםִ בִּצְבָאוֹת אוֹ 7

‖ ceruos | feceritis euigilare si & ,suscitaueritis si ;agri ceruis in †

עוּר | בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה אִם־תָּעִירוּ וְאִם־תְּעוֹרְרוּ

.voluetit donec ,amorem

אֶת־הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃

super transiliens venit ipse Ecce ,mei dilecti Vox

בּוֹא | עַל־ מְדַלֵּג בָּא הִנֵּה־זֶה דּוֹדִי קוֹל 8

.colles super *raptim accurrens* ‖ ;montes ‖ subsiliens
הֶהָרִים מְקַפֵּץ עַל־הַגְּבָעוֹת׃
vel ,capreæ meus dilectus est Similis
:ceruorum hinnulo
דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים
è prospiciens ,nostrum parietem post *stans* ‡ iste en ‡ stat
הִנֵּה־זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ מַשְׁגִּיחַ מִן־
.cancellis è *sese prodens* † ,fenestris †prospiciens
הַחַלֹּנוֹת מֵצִיץ מִן־הַחֲרַכִּים׃
,mea *socia* ‖ tibi Surge ,mihi dixit & ,meus dilectus *Respondit** * Locutus est ‖ amica
10 עָנָה דוֹדִי וְאָמַר לִי קוּמִי לָךְ רַעְיָתִי
.tibi *abi* ‡ & ,mea speciosa ‡ veni
:transiit hyems ecce Quia
יָפָתִי[f] וּלְכִי־לָךְ׃ הסתיו
11 כִּי־הִנֵּה הַסְּתָו עָבָר
.sibi abiit ,pertransiuit imber ק
sunt visi ‖ Flores
הַגֶּשֶׁם חָלַף הָלַךְ לוֹ׃ יָפָה[f] [g] יִלָךְ
12 הַנִּצָּנִים נִרְאוּ[h]
est audita turturis vox & *pertigit* *cantus* ‡ tempus ,terra in ‖ apparuerunt ‡ putationis
בָאָרֶץ עֵת הַזָּמִיר[i] הִגִּיעַ וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע
vites & ,suos grossos *protrusit** Ficus .nostra terra in aduenit:
בְּאַרְצֵנוּ׃ הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ וְהַגְּפָנִים נָגַע[i] צִיץ
13
,mea formosa,mea amica tibi surge:odorem dederunt minutæ vuę * dulcescere fecit
סְמָדַר נָתְנוּ רֵיחַ קוּמִי לָכִי רַעְיָתִי יָפָתִי לך
.tibi *abi* † & absconditio in petræ scissuris in mea Columba
וּלְכִי־לָךְ׃ יוֹנָתִי בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע בְּסֵתֶר ק
14
:gradus mihi ostende ,tuum aspectum audire fac me † veni
הַמַּדְרֵגָה[k] הַרְאִינִי אֶת־מַרְאַיִךְ הַשְׁמִיעִנִי אֶת־ רְאָה[k]
tuam vocem quia:tuam vocem ‖ desiderabilis
.decorus ‡ tuus aspectus & ,dulcis tua vox
קוֹלֵךְ כִּי־קוֹלֵךְ עָרֵב וּמַרְאֵיךְ נָאוֶה׃ יתיר
corrumpentes ,paruas vulpes ,vulpes nobis *Prehendite* Capite
15 אֶחֱזוּ־לָנוּ שׁוּעָלִים שֻׁעָלִים קְטַנִּים מְחַבְּלִים
.minutæ vuæ nostræ vineæ & :vineas ‡ meus est.
,*mihi* ‡ meus Dilectus
כְּרָמִים וּכְרָמֵינוּ סְמָדַר׃
16 דּוֹדִי לִי
.*liliis in* *pascens* *illi* ‖ ego & ‖ sum illiusqui pascit inter lilia.
,dies aspiret Donec
וַאֲנִי לוֹ הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃
17 עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם
vel ,capreæ mi dilecte *te assimila* *circui* *: vmbræ fugiant & * verte te , similis esto
וְנָסוּ הַצְּלָלִים[m] סֹב דְּמֵה־לְךָ דוֹדִי לִצְבִי אוֹ נוּס[l] [m]סבב
.Bether † montes super ceruorum hinnulo † *diuisionis.*
לְעֹפֶר הָאַיָּלִים עַל־הָרֵי בָתֶר׃

CAP. III. ג

§ In
‖ diligit — *dilexit* ‖ quem — quæsiui noctibus in meo cubili *super* §

עַל־מִשְׁכָּבִי בַּלֵּילוֹת בִּקַּשְׁתִּי אֵת שֶׁאָהֲבָה 1

,nunc Surgam — ,eum inueni non & ,eum quæsiui :mea anima

אָקוּמָה נָּא — נַפְשִׁי בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא מְצָאתִיו׃ 2

per ciuitatē, per plateas, & per loca lata † diligit — quæram ,*latis locis in &* ,*plateis in* ,*ciuitate in* circuibo &

וַאֲסוֹבְבָה בָעִיר בַּשְּׁוָקִים וּבָרְחֹבוֹת אֲבַקְשָׁה

.cum inueni non & ,eum quæsiui :mea anima *dilexit* † quem

אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא מְצָאתִיו׃

‡ qui circumeunt per ciuitatem: — :*ciuitate in* — *circueuntes* ‡ — custodes me Inuenerunt

מְצָאוּנִי הַשֹּׁמְרִים הַסֹּבְבִים בָּעִיר אֵת 3

§ num
‖ diligit † Cùm — paululum *Tanquam* † — ?vidistis mea anima *dilexit* ‖ quem §

רָאָה[a] — כִּמְעַט — שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי [a] רְאִיתֶם׃

* diligit — *dilexit* * quem — inueni quo *vsque* ,eis ab transiuissem *quòd* 4

שֶׁעָבַרְתִּי מֵהֶם עַד שֶׁמָּצָאתִי אֵת שֶׁאָהֲבָה

donec — ,eum dimittam — non & :eum apprehendi :mea anima

רָפָה[b] — עַד — [b] אַרְפֶּנּוּ — וְלֹא — נַפְשִׁי אֲחַזְתִּיו

‡ in
† in cubiculū — .meæ genitricis *conclaue ad* † & ,meę matris domū *ad*‡eū introducā

בּוֹא[c] — שֶׁהֲבֵיאתִיו אֶל־בֵּית אִמִּי וְאֶל־חֶדֶר הוֹרָתִי׃[c]

‖ per capreas, — vel ,*capreis in* ‖ — Ierusalaim filiæ — vos — Adiuraui

בָּנָה[d] — הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם [d] בְּנוֹת יְרוּשָׁלִַם בִּצְבָאוֹת אוֹ 5

§ ceruos — feceritis euigilare si & ,suscitaueritis si — ;campi — *ceruis in* §

עוּר[e] — בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה אִם־[e]תָּעִירוּ וְאִם־תְּעוֹרְרוּ

† est
* quæ ascendit — *ascendens* * ista † Quæ — .voluerit donec ,amorem

מִי זֹאת עֹלָה — אֶת־הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃ 6

,thure & ,myrra suffita ;fumi columnæ sicut deserto è

מִן־הַמִּדְבָּר כְּתִימְרוֹת עָשָׁן מְקֻטֶּרֶת מֹר וּלְבוֹנָה

‖ ipse — *ipsius* ‖ lectus En — ?pigmentarij puluere omni ex

נָטָה[f] — הִנֵּה [f] מִטָּתוֹ — מִכֹּל אַבְקַת רוֹכֵל׃ 7

‡ est
§ in circuitu eius: — potētibus ex :*eum circum* § ,potentes sexaginta ,Selomoh ipsi ‡ qui

שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ מִגִּבֹּרֵי

‖ tenent gladium, — :*bellum* ‡ docti ,*gladio apprehensi* ‖ ipsi Omnes .Israel

‡ bellatores, vniuscuiusq; — כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה — יִשְׂרָאֵל׃ 8

* propter timorem — .noctibus in *pauore à* * ,suum femur super *eius* gladius *vir*

אִישׁ חַרְבּוֹ עַל־יְרֵכוֹ מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת׃

lignis ex Selomoh rex sibi fecit *sponsarum Thalamum* ‡

9 אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי

,*auri* † eius stratum ,*argenti* ‡ fecit eius Columnas .Lebanon

10 הלבנון : עמודיו עשה כסף רפידתו זהב

filiabus à ‖ ,amore *succensum* * eius medium :*purpura eius vehiculum*

מרכבו ארגמן תוכו רצוף אהבה מבנות

regem *in* Siion filiæ videte & ,Egredimini .Ierusalaim

11 ירושלם : g צאינה h וראינה בנות ציון במלך

die in eius mater eum coronauit *quo* ,*diademate in* † Selomoh

שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום

.eius cordis lætitiæ die in & ,suæ desponsationis

חתנתו וביום שמחת לבו :

CAP. IV. ד

tui oculi ,pulchra tu ecce ,mea amica ‡ pulchra tu Ecce

1 הנך יפה i רעיתי הנך יפה עיניך

caprarum grex vt tuus capillus :*tuam comam* ‖ intra *columbæ**

יונים מבעד לצמתך שערך כעדר העזים

† grex vt tui Dentes .Ghilhad monte de *se depilarunt* ‡ quæ

2 שגלשו מהר גלעד : k שניך כעדר

ipsæ omnes quæ ;lauacro de ascenderunt quæ ,tonsarum

הקצובות l שעלו מן הרחצה שכלם

coccineum filum Sicut .*eu in* ‡ non *orba &* .*geminantes* ‖

3 m מתאימות ושכלה אין בהם : כחוט השני

,punici mali fragmen sicut :decorum tuum eloquium & ,tua labia

שפתותיך ומדברך נאוה כפלח הרמון

,tuū collum Dauid turris Sicut .*tuam comam* * intra *tuum tempus* †

4 רקתך מבעד לצמתך : כמגדל דויד צוארך

,ea *super* ‡ suspensi clypei mille :*acumina celsa in* ‡ ædificata

בנוי n לתלפיות אלף המגן תלוי עליו

duo sicut tua vbera Duo .potentium *scuta* *omnia* †

5 כל שלטי הגבורים : שני שדיך כשני

.*liliis in* *pascentes* ‡ :capreæ gemelli hinnuli

עפרים תאומי צביה הרעים בשושנים :

ad mihi ibo :vmbræ fugiant & ,dies aspiret Donec

6 עד שיפוח היום p ונסו הצללים q אלך לי אל

‡ Aedificium
‡ argenteas,
† aureū, sellam eius purpureā
* stratum
‖ propter filias
g יצא h ראה
† cum corona qua
‡ es
i רעה
* columbarū
‖ cincinnos tuos:
‡ aspiciunt
† ouium
k שנן
l עלה
‖ faciūt gemellos, & sterilis
‡ est inter eas
m תאם
† gena tua,
* cincinnos tuos.
‡ ad docendū transeuntes:
‡ sunt in
n אלף
† omnes clypei
‡ qui pascuntur inter lilia
o צבה
p נוס q ילך

* es ˈpulchra tu Tota .thuris collem ad & ,myrrhæ montem

כֻּלָּךְ יָפָה הַר הַמּוֹר וְאֶל־גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה׃ 7

‡ est Lebanon de Mecum .te in ‡ non macula & ,mea amica

אִתִּי מִלְּבָנוֹן רַעְיָתִי וּמוּם אֵין בָּךְ׃ 8

§ vertice capite § de prospicies :venies Lebanon de mecum sponsa

בוֹא[b] מֵרֹאשׁ[a] בַּלָּל תָּשׁוּרִי תָּבוֹאִי[b] מִלְּבָנוֹן אִתִּי כַּלָּה[a]

§ vertice ‖ leonum. ,leænarum ‖ habitaculis de ,Chermon & ,Senir capite § de ,Amanah

עוֹן[c] אֲמָנָה מֵרֹאשׁ שְׂנִיר וְחֶרְמוֹן[c] מִמְּעֹנוֹת אֲרָיוֹת

† leopardorũ. mea soror meum cor Abstulisti .pardorum † montibus de

לִבַּבְתִּנִי אֲחֹתִי מֵהַרְרֵי נְמֵרִים׃ 9

torque vna in :tuis oculis ex vno in meum cor abstulisti :sponsa

בְּאַחַת עֲנָק בְּאַחַד מֵעֵינַיִךְ לִבַּבְתִּינִי כַּלָּה

ק mea soror tui amores sunt pulchri Quàm .tuis ceruicibus de §

§ colli tui. אֲחֹתִי דֹדַיִךְ מַה־יָּפוּ[d] מִצַּוְּרֹנָיִךְ׃ 10

יפה[d] odor & ,vino præ * tui amores sunt boni quàm :sponsa

† quàm vinũ. וְרֵיחַ מִיַּיִן דֹּדַיִךְ מַה־טֹּבוּ[e] כַּלָּה

טוב[e] stillabunt † Fauum :aromatibus cunctis præ tuorũ vnguentorum

† stillant תִּטֹּפְנָה[f] נֹפֶת שְׁמָנַיִךְ מִכָּל־בְּשָׂמִים׃ 11

נטף[f] odor & .tua lingua sub ‡ lac & mel :sponsa tua labia

‡ est in וְרֵיחַ לְשׁוֹנֵךְ תַּחַת וְחָלָב דְּבַשׁ כַּלָּה שִׂפְתוֹתַיִךְ

‖ offirmatus obseratus ‖ Hortus .Lebanon odor sicut tuorum vestimentorum

גנן[g] נָעוּל גַּן[g] שַׂלְמֹתַיִךְ כְּרֵיחַ לְבָנוֹן׃ 12

‖ offirmatus, .signatus fons ,obseratus ‖ fons :sponsa mea soror

* Plantationes אֲחֹתִי כַלָּה גַּל נָעוּל מַעְיָן חָתוּם׃

§ fructibus dulcibus: fructu § cum ,punicorum malorum paradisus tuæ Propagines *

פרה[h] פְּרִי[h] עִם רִמּוֹנִים פַּרְדֵּס שְׁלָחַיִךְ 13

crocus & Nardus .nardis cum cyprei :dulcedinum

נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם מְגָדִים כְּפָרִים עִם־נְרָדִים׃ 14

† calamus odoratus, ,myrrha ,thuris ligni omnibus ‖ cum cinnamomum & ,canna †

‖ cæteris arboribus thuriferis: מֹר לְבוֹנָה עֲצֵי כָּל־ עִם וְקִנָּמוֹן קָנֶה

‡ præcipuis aromatibus, .aromatum capitibus ‡ omnibus cum ,aloes &

וַאֲהָלוֹת עִם כָּל־רָאשֵׁי בְשָׂמִים׃

fluentium & ;viuentium aquarum puteus hortorum Fons

גנן[i] מַעְיַן גַּנִּים[i] בְּאֵר מַיִם חַיִּים וְנֹזְלִים 15

† Surge Auster veni & ,Aquilo Excitare † .Lebanon de

בוא[k] עוּרִי צָפוֹן וּבוֹאִי[k] תֵימָן מִן־לְבָנוֹן׃ 16

meus dilectus veniat :illius aromata fluant ,meum hortum perfla

הָפִיחִי [l] גַנִּי [m] יִזְּלוּ בְשָׂמָיו יָבֹא דוֹדִי — [l] פוּחַ [m] נזל

,suarum dulcedinum * fructum comedat & ,suum hortum ad — *pomorum, delicatorum suorum.

לְגַנּוֹ וְיֹאכַל [n] פְּרִי מְגָדָיו׃ — [n] פְּרָה

CAP. V. ה

collegi ,sponsa mea soror meum hortum in Veni — [o] כָּלַל

1 בָּאתִי לְגַנִּי אֲחֹתִי [o] כַלָּה [p] אָרִיתִי — [p] אָרָה

cum meum fauum comedi ,meo aromate cum meam myrrham

מוֹרִי עִם־בְּשָׂמִי אָכַלְתִּי יַעְרִי עִם־ — * amici,

,socij * comedite :meo lacte cum meū vinum bibi; meo melle — [q] שָׁתָה

דִּבְשִׁי [q] שָׁתִיתִי יֵינִי עִם־חֲלָבִי אִכְלוּ [r] רֵעִים — [r] רָעָה

meum cor & ,dormiens † Ego .dilecti ‡ vos inebriate & ,bibite — ‡ charissimi. † dormio. * vigilat:

2 שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ דּוֹדִים׃ אֲנִי יְשֵׁנָה וְלִבִּי

,mea soror mihi Aperi :pulsantis mei dilecti vox :vigil* — [s] עוּר

[s] עֵר קוֹל׀ דּוֹדִי דוֹפֵק פִּתְחִי־לִי אֲחֹתִי

meum caput quia ,mea perfecta ‡ ,mea columba ,mea amica — ‡ immaculata

רַעְיָתִי יוֹנָתִי [t] תַמָּתִי שֶׁרֹּאשִׁי — [t] תָּמַם

.noctis guttis mei cincinni ;rore est plenum

נִמְלָא־טָל קְוֻצּוֹתַי רְסִיסֵי לָיְלָה׃

?illam induam quomodo ,meam tunicam me Expoliaui

3 פָּשַׁטְתִּי אֶת־כֻּתָּנְתִּי אֵיכָכָה אֶלְבָּשֶׁנָּה

?illos inquinabo quomodo ,meos pedes laui

רָחַצְתִּי אֶת־רַגְלַי אֵיכָכָה אֲטַנְּפֵם׃ — ‡ per foramē ostij,

mea viscera & ,foramine è ‡ suam manum misit meus Dilectus

4 דּוֹדִי שָׁלַח יָדוֹ מִן־הַחֹר וּמֵעַי — ‖ sonuerunt in me

aperiendum ad ego Surrexi .eo super tumultuauerunt ‖

5 הָמוּ [u] עָלָיו׃ קַמְתִּי [x] אֲנִי לִפְתֹּחַ — [u] הָמָה [x] קוּם

mei digiti & ,myrrham stillauerunt meæ manus & :meo dilecto

לְדוֹדִי וְיָדַי נָטְפוּ־מוֹר וְאֶצְבְּעֹתַי — ‡ ad cardines

.sera) manubria super ‡ transeuntem myrrham — pessuli.

מוֹר עֹבֵר עַל [y] כַּפּוֹת הַמַּנְעוּל׃ — [y] כָּפַף

,trāsierat ,circuierat † meus dilectus & ‖ ,meo dilecto ego Aperui — ‖ at † verterat se, * dum loqueretur ipse.

6 פָּתַחְתִּי אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי חָמַק עָבָר

non & ,eum quæsiui ,ipsum loquendo in* ,est egressa mea anima

נַפְשִׁי יָצְאָה בְדַבְּרוֹ בִּקַּשְׁתִּיהוּ וְלֹא

עָנָה a me Inuenerũt .mihi respondit non & ,eum vocaui ;eum inueni

§ qui circũ- מְצָאֻנִי מְצָאתִיהוּ קְרָאתִיו וְלֹא a עָנָנִי׃

eunt ciuitatẽ ,me percusserunt ,ciuitate in circumeuntes § custodes

נָכָה b הִכּוּנִי b הַשֹּׁמְרִים הַסֹּבְבִים בָּעִיר

* quod erat super custodes me desuper * meum pallium tulerunt ;me vulnerauerunt

‡ Adiuro פְּצָעוּנִי נָשְׂאוּ אֶת־רְדִידִי מֵעָלַי שֹׁמְרֵי

si ;Ierusalaim filiæ vos Adiuraui ‡ .murorum

§ narrabitis הַחֹמוֹת׃ הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם אִם־ 8

|| langueo ægra || quia ?ei indicabitis § quid ,meum dilectum inueneritis

נָגַד c תִּמְצְאוּ אֶת־דּוֹדִי מַה־ c תַּגִּידוּ לוֹ שֶׁחוֹלַת

† Qualis est pulcherrima ,dilecto ‡ præ tuus dilectus Quid† ,ego amore

‡ dilectis,

* inter mulieres? אַהֲבָה אָנִי׃ מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד הַיָּפָה 9

|| habet præ dilectis. ?nos adiurasti sic quia ,dilecto præ || tuus dilectus quid ?mulieribus in*

§ insignis pre בַּנָּשִׁים מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד שֶׁכָּכָה הִשְׁבַּעְתָּנוּ׃

.millibus decẽ à vexillatus §,rubicundus & ,candidus meus Dilectus

צָחַח d דּוֹדִי d צַח וְאָדוֹם דָּגוּל מֵרְבָבָה׃ 10

* vt aurũ obrizum: nigri crispi eius cincinni :obrizi auri massa * eius Caput

תָּלַל f פָּזַז e רֹאשׁוֹ כֶּתֶם e פָּז קְוֻצּוֹתָיו f תַּלְתַּלִּים שְׁחֹרוֹת 11

‡ iuxta effusiones torrentes super ‡ columbæ sicut eius Oculi .coruus veluti

|| iuxta כָּעוֹרֵב׃ עֵינָיו כְּיוֹנִים עַל־אֲפִיקֵי 12

.plenitudinem super || manentes ,lacte in se lauantes aquarum

§ vt מַיִם רֹחֲצוֹת בֶּחָלָב יֹשְׁבוֹת עַל־מִלֵּאת׃

flores § .aromatis sulci linea sicut eius Maxillæ

† vt לְחָיָו כַּעֲרוּגַת הַבֹּשֶׂם מִגְדְּלוֹת 13

myrrham distillantia lilia † eius labia :aromatum

* vt § aurei מֶרְקָחִים שִׂפְתוֹתָיו שׁוֹשַׁנִּים נֹטְפוֹת מוֹר

pleni ,auri § circuli* eius Manus .transeuntem

|| lapidibus pretiosis instar עֹבֵר׃ יָדָיו גְּלִילֵי זָהָב מְמֻלָּאִים 14

hyacinthi:vẽter .saphiris obtectus ,eboris nitor ‡ ,eius viscera :tharsis in ||

‡ vt candidũ בַּתַּרְשִׁישׁ מֵעָיו עֶשֶׁת שֵׁן מְעֻלֶּפֶת סַפִּירִים׃

ebur,obductũ bases super fundatæ marmoris † columbæ ‡ eius Coxæ ||

|| Crura ‡ vt שׁוֹקָיו עַמּוּדֵי שֵׁשׁ מְיֻסָּדִים עַל־אַדְנֵי 15

† marmoreæ

§ cedri. .larices § vt electus ,Lebanon vt eius aspectus:obrizi auri

פָּזַז g פָז g מַרְאֵהוּ כַּלְּבָנוֹן בָּחוּר כָּאֲרָזִים׃

* est * iste ;desideria ipse totus & ,dulcedines eius Palatum

חָיַךְ h חִכּוֹ h מַמְתַקִּים וְכֻלּוֹ מַחֲמַדִּים זֶה 16

.Ierusalaim filiæ meus *socius* † iste & ,meus dilectus † est amicus

דוֹדִי וְזֶה [i] רֵעִי בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם׃ רֵעָה [i]

quò *mulieribus in* ‖ pulcherrima tuus dilectus abiit Quò ‖ inter mulieres?

17 אָנָה הָלַךְ דּוֹדֵךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים אָנָה

?tecum eum quæremus & ,tuus dilectus *respexit* ‡ ‡ declinauit

פָּנָה דוֹדֵךְ וּנְבַקְשֶׁנּוּ עִמָּךְ׃

CAP. VI. ו

fulcorum lineas ad ,suum hortum ad descendit meus Dilectus

1 דּוֹדִי יָרַד [k] לְגַנּוֹ לַעֲרוּגוֹת גַּנָּן [k]

.lilia colligendum ad & ,hortis in pascendum ad :aromatis

הַבֹּשֶׂם לִרְעוֹת בַּגַּנִּים וְלִלְקֹט שׁוֹשַׁנִּים׃ ‖ qui pascit inter lilia.

pascens ‖ ,mihi meus dilectus &, meo dilecto Ego

2 אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי הָרֹעֶה

.*liliis in* ‡ es

,Tirsah sicut mea amica *tu* ‡ Pulchra

3 בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ יָפָה אַתְּ רַעְיָתִי כְּתִרְצָה

.*vexillata* ‡ vt terribilis :Ierusalaim sicut decora ‡ castra cum vexillis.

נָאוָה כִּירוּשָׁלִָם אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת׃

:me *efferum reddiderunt ipsi* * quia ,*mea regione è* † tuos oculos Auerte † ne sint corā me,

4 הָסֵבִּי עֵינַיִךְ מִנֶּגְדִּי שֶׁהֵם הִרְהִיבֻנִי *fortiores fuerunt ‡ est

.Ghilghad de *se depilarunt* ‖ quæ ,caprarum grex sicut ‡ tuus pilus ‖ aspexerunt

שַׂעְרֵךְ כְּעֵדֶר הָעִזִּים שֶׁגָּלְשׁוּ מִן־הַגִּלְעָד׃

lauacro de ascenderunt quæ ,ouium grex sicut tui Dentes שֵׁן [l]

5 שִׁנַּיִךְ [l] כְּעֵדֶר הָרְחֵלִים שֶׁעָלוּ מִן־הָרַחְצָה † sunt gemellis plenæ,

.*eis in* ‡ non *orba* * & ,*geminantes ipsa* † omnes quæ * sterilis

שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכֻּלָה אֵין בָּהֶם׃ ‡ est inter eas

.*tuam comam* ‡ intra *tuum tempus* ‖ punici mali fragmen Sicut תָּאַם [m]

6 כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ׃ ‖ sunt tempora tua ‡ cincinnos tuos.

:*pellices* ‡ octoginta & ,reginæ *ipsa* * Sexaginta * sunt

7 שִׁשִּׁים הֵמָּה מְלָכוֹת וּשְׁמֹנִים פִּילַגְשִׁים ‡ concubinæ:

,mea columba *ipsa* † Vna .numerus † non adolescentularum & † est

8 וַעֲלָמוֹת אֵין מִסְפָּר׃ אַחַת הִיא יוֹנָתִי ‡ immaculata

:suæ genitrici *ipsa munda* ‖ ,suæ matri *ipsa* † vna ,mea *perfecta* ‡ † electa est

תַּמָּתִי [n] אַחַת הִיא לְאִמָּהּ בָּרָה הִיא לְיוֹלַדְתָּהּ תָּמַם [n]

,*pellices* ‡ & ,reginæ eā dixerunt beatam & ,filiæ eā viderunt ‡ concubinæ,

רָאוּהָ [o] בָנוֹת וַיְאַשְּׁרוּהָ מְלָכוֹת וּפִילַגְשִׁים רָאָה [o]

* est velut *respicitur* ‡ ista * Quæ .eam laudauerunt &

‡ quæ videtur — מִי־זֹאת הַנִּשְׁקָפָה כְּמוֹ־ וַיְהַלְלוּהָ׃

‖ electa terribilis ,sol vt *pura* ‖ ,luna vt pulchra ;aurora

שָׁחַר יָפָה כַלְּבָנָה בָּרָה כַּחַמָּה אֲיֻמָּה

† castra cum vexillis? videndum ad descendi nucis hortum Ad :*vexillata* † vt

רָאָה [a] אֶל־גִּנַּת אֱגוֹז יָרַדְתִּי [a] לִרְאוֹת כַּנִּדְגָּלוֹת׃ 11

‡ poma ‡ floruisset ,vitis *gemmuisset* ‡ an videndum ad ;conuallis *fructus in* ‡

בְּאִבֵּי הַנָּחַל לִרְאוֹת הֲפָרְחָה הַגֶּפֶן

.punica mala floruissent

נוץ [b] הֵנֵצוּ הָרִמֹּנִים׃ [b]

‖ vt sint mei populi quadrigæ ‖ ,me posuit mea anima ,noui Non

שׂוּם [c] לֹא יָדַעְתִּי נַפְשִׁי [c] שָׂמַתְנִי מַרְכְּבוֹת עַמִּי

‖ spontanei. * ô perfecta: reuertere :Sulamith ‡ reuertere ,Reuertere .*munifici**

שׁוּבִי שׁוּבִי הַשּׁוּלַמִּית שׁוּבִי נָדִיב׃ 12

?Sulamith in videbitis quid .te *in* intuebimur & ,reuertere

חזה [d] שׁוּבִי וְנֶחֱזֶה־בָּךְ מַה־תֶּחֱזוּ [d] בַּשּׁוּלַמִּית

.castrorum chorum *Sicut*

כִּמְחֹלַת הַמַּחֲנָיִם׃

CAP. VII.

filia calceamentis in tui pedes sunt pulchri Quàm

יפה [e] מַה־יָּפוּ [e] פְעָמַיִךְ בַּנְּעָלִים בַּת־ 1

‖ principis! ‡ sunt opus ,monilia sicut ‡ tuorum femorum vertebræ !*magnifici* ‖

נָדִיב חַמּוּקֵי יְרֵכַיִךְ כְּמוֹ חֲלָאִים מַעֲשֵׂה

* vt ,rotundus crater * tuus Vmbilicus .artificis manuum

שָׁרְרֵךְ אַגַּן הַסַּהַר יְדֵי אָמָּן׃ 2

† vt triticorum aceruus † tuus venter :temperamento indigebit non

חנט [f] אַל־יֶחְסַר הַמָּזֶג בִּטְנֵךְ עֲרֵמַת [f] חִטִּים

.liliis *in* septus

סוּגָה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃

.capreæ gemelli hinnulli duo sicut tua vbera Duo

צבה [g] שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תָּאֳמֵי [g] צְבִיָּה׃ 3

‖ eburnea: ‡ vt † iuxta ‡ nobilium: facies tua piscinæ ‡ tui oculi :*eboris* ‖ turris sicut tuum Collum

צַוָּארֵךְ כְּמִגְדַּל הַשֵּׁן עֵינַיִךְ בְּרֵכוֹת 4

turris sicut *tuus nasus* :*magnatum* ‡ filiæ portam *super* † Chesbon in

בנה [h] בְּחֶשְׁבּוֹן עַל־שַׁעַר [h] בַּת־רַבִּים אַפֵּךְ כְּמִגְדַּל

,Dammesec *facies* ‡ speculans ,Lebanon ‡ faciem

הַלְּבָנוֹן צוֹפֶה פְּנֵי דַמָּשֶׂק׃

tui capitis coma & ,*Carmelus* † veluti te super tuum Caput † coccinum,

5 וְדַלַּת רֹאשֵׁךְ ꞏ[i] רֹאשֵׁךְ עָלַיִךְ כַּכַּרְמֶל [i] דַּל

.canalibus in ligatus rex :purpura sicut

כָּאַרְגָּמָן מֶלֶךְ אָסוּר בָּרְהָטִים׃

amor fuisti *iucunda* † quàm & ,pulchruisti Quàm † dulcuisti ô dilecta

6 אַהֲבָה וּמַה־נָּעַמְתְּ מַה־[k]יָּפִית [k]יָפָה

.deliciis in

,palmæ est assimilata tua statura Ista

7 דָּמְתָה לְתָמָר [l] זֹאת קוֹמָתֵךְ בַּתַּעֲנוּגִים׃ [l]דָּמָה

.botris tua vbera &

וְשָׁדַיִךְ לְאַשְׁכֹּלוֹת׃

;eius ramos *in* apprehendam ,palmam in Ascendam ,Dixi

8 בְּסַנְסִנָּיו אֹחֲזָה בְתָמָר אֶעֱלֶה אָמַרְתִּי

,*tuæ naris* ‡ odor & ,vitis botri sicut tua vbera nunc erunt & ‡ narium tuarum,

וְיִהְיוּ־נָא שָׁדַיִךְ כְּאֶשְׁכְּלוֹת הַגֶּפֶן וְרֵיחַ אַפֵּךְ

optimum vinum sicut tuum palatum Et .malorum sicut

9 הַטּוֹב כְּיֵין [m]וְחִכֵּךְ כַּתַּפּוּחִים׃ [m]חִיךְ

loqui faciens :*rectitudines ad* ‡ ,meum dilectum ad vadens ‡ propter bonitatem:

דּוֹבֵב לְמֵישָׁרִים לְדוֹדִי הוֹלֵךְ

me super † & ,‡ mei dilecti Ego ,dormientium labia ‡ sum, † ad

10 וְעָלַי לְדוֹדִי אֲנִי שִׂפְתֵי יְשֵׁנִים׃

,agrum in egrediamur ,mi dilecte Veni ,eius desiderium * * est

11 הַשָּׂדֶה [n]נֵצֵא לְכָה דוֹדִי תְּשׁוּקָתוֹ׃ [n]יָצָא

.villis in commoremur

[o]נָלִינָה בַּכְּפָרִים׃ [o]לוּן

gemmuerit ‡ an videamus ,vineas ad *surgamus Manè* Maturemus ‡ floruerit

12 נַשְׁכִּימָה לַכְּרָמִים נִרְאֶה אִם־פָּרְחָה

ibi :punica mala *floruerint* ‡ ,parua vua se aperuerit ,vitis ‡ & an fecerint flores

שָׁם הֵנֵצוּ הָרִמּוֹנִים הַגֶּפֶן פִּתַּח הַסְּמָדַר

dederunt Mandragoræ .tibi meos amores dabo

13 הַדּוּדָאִים נָתְנוּ־ אֶתֵּן אֶת־דֹּדַי לָךְ׃

,noua ,*delicata* * omnia nostris *ostiis super* ‡ & ,odorem ‡ in portis * dulcia,

רֵיחַ וְעַל־פְּתָחֵינוּ כָּל־מְגָדִים חֲדָשִׁים

.tibi abscondi ,mi dilecte ,vetera etiam

גַּם־יְשָׁנִים דּוֹדִי צָפַנְתִּי לָךְ׃

CAP. VIII. ח

?meæ matris vbera sugentem ,mihi fratrem vt te det Quis
נָתַן [a] מִי [a] יִתֶּנְךָ כְּאָח לִי יוֹנֵק שְׁדֵי אִמִּי
‖ foris .me † contemnant non *etiam* ‡ ,te osculer *platea in* ‖ te inueniam
‡ atque
† propter אֶמְצָאֲךָ בַחוּץ אֶשָּׁקְךָ גַּם לֹא־[b]יָבֻזוּ לִי׃
בּוּז [b] :me docebis ,meæ matris domum ad te faciam venire ,te Ducam
אֶנְהָגְךָ [c] אֲבִיאֲךָ אֶל־בֵּית אִמִּי תְּלַמְּדֵנִי
בּוֹא [c] .mei granati mali dulci vino de ,*conditura* ‖ vino de te faciam bibere
‖ aromatico
שָׁקָה [d] [d] אַשְׁקְךָ מִיַּיִן הָרֶקַח מֵעֲסִיס רִמֹּנִי׃
.me amplexabitur illius dextera & ,meo capite sub eius Læua
שְׂמֹאלוֹ תַּחַת רֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי׃
† suscitatis cur & *suscitabitis* † cur :Ierusalaim filiæ vos Adiuraui
הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם מַה־תָּעִירוּ וּמַה־
‖ facitis dilectam ?voluerit ‡ donec *amorem facietis* ‖ euigilare
‡ ipsa
[e] תְּעֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃
עוּר [e] super *se adiungens* ‡ ,deserto de *ascendens* † ista * Quæ
* est
מִי זֹאת עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר מִתְרַפֶּקֶת עַל־
† quæ ascēdit te *concepit* † ibi ,te excitaui malo sub ?suum dilectum
‡ enixa
† peperit,
* concepit
quæ
דּוֹדָהּ תַּחַת הַתַּפּוּחַ עוֹרַרְתִּיךָ שָׁמָּה חִבְּלַתְךָ
.te genuit *parturiit* * ibi ,tua mater
אִמֶּךָ שָׁמָּה חִבְּלָה יְלָדַתְךָ׃
signaculum vt ,tuum cor super signaculum vt me Pone
שׂוּם [f] [f] שִׂימֵנִי כַחוֹתָם עַל־לִבֶּךָ כַּחוֹתָם
‡ est dura ,dilectio mors vt † fortis quia ,tuum brachium super
עָזַז [g] עַל־זְרוֹעֶךָ כִּי־[g]עַזָּה כַמָּוֶת אַהֲבָה קָשָׁה
† æmulatio: .*Domini flamma ,ignis prunæ* ‡ eius prunæ :*zelotypia* † infernus sicut
‡ ignitæ, flāmę vehementissimæ.
כִשְׁאוֹל קִנְאָה רְשָׁפֶיהָ רִשְׁפֵּי אֵשׁ שַׁלְהֶבֶתְיָה׃
,dilectionem extinguere poterunt non multæ Aquæ
רָבַב [i] כָּבָה [h] מַיִם [h] רַבִּים לֹא יוּכְלוּ [i] לְכַבּוֹת אֶת־הָאַהֲבָה
omnem vir dederit si :illam inundabunt non flumina &
וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּהָ אִם־יִתֵּן אִישׁ אֶת־כָּל־
‖ pro contemnent contemnendo ,dilectione *in* ‖ suæ domus substātiam
הוֹן בֵּיתוֹ בְּאַהֲבָה בּוֹז יָבוּזוּ
‡ eam. † est quid :ei * non vbera & ,paruula nobis † Soror
* sunt
לוֹ׃ אָחוֹת לָנוּ קְטַנָּה וְשָׁדַיִם אֵין לָהּ מַה־

?ea in ‡sermo fiet qua die in nostræ sorori faciemus ‡ cum

נַעֲשֶׂה לַאֲחֹתֵנוּ בַּיּוֹם שֶׁיְּדֻבַּר־בָּהּ׃

:argenti ‡ palatium eam super ædificemus ,ipsa ‖ murus Si ‖ est,

9 אִם־חוֹמָה הִיא נִבְנֶה עָלֶיהָ טִירַת כָּסֶף ‡ argenteum:

.cedri ‡ tabula eam super muniamus ,ipsa ianua † si & † ostium est.

וְאִם־דֶּלֶת הִיא [k] נָצוּר עָלֶיהָ לוּחַ אָרֶז׃ ‡ cedrina. [k] צור

fui tunc :turres sicut † mea vbera & ,murus ‡ Ego ‡ sum † sunt

10 אֲנִי חוֹמָה וְשָׁדַי כַּמִּגְדָּלוֹת אָז [l] הָיִיתִי [l] היה

Selomoh ipsi fuit Vinea .pacem reperiens sicut eius oculis in

11 בְעֵינָיו כְּמוֹצְאֵת שָׁלוֹם׃ כֶּרֶם הָיָה לִשְׁלֹמֹה

vir ‡ :custodibus vineam tradidit ,Hamon Bahal* in * valle

בְּבַעַל הָמוֹן נָתַן אֶת־הַכֶּרֶם לַנֹּטְרִים אִישׁ ‡ vt quisque

.argenteos mille eius fructu in ‖ adduceret ‖ pro

[m] יָבִא [n] בְּפִרְיוֹ אֶלֶף כָּסֶף׃ [m] בוא [n] פרה

,Selomoh* tibi mille: meas facies ad † ,mihi ‡ quæ mea Vinea ‡ est

12 כַּרְמִי שֶׁלִּי לְפָנָי הָאֶלֶף לְךָ שְׁלֹמֹה † corã me est * ô

.eius fructum custodientibus ducenti &

וּמָאתַיִם לְנֹטְרִים אֶת־פִּרְיוֹ׃

,tuam vocem ad attendentes ‖ socij ,hortis in habitans ‡ O ‡ quę habitas ‖ attendunt

13 הַיּוֹשֶׁבֶת [o] בַּגַּנִּים חֲבֵרִים מַקְשִׁיבִים לְקוֹלֵךְ [o] גנן

,capreæ tibi assimilare & ,mi dilecte Fuge .me fac audire

14 הַשְׁמִיעִנִי׃ בְּרַח דּוֹדִי וּדְמֵה־לְךָ [p] לִצְבִי [p] צבה

.aromatum montes super ceruorum hinnulo vel

אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים עַל הָרֵי בְשָׂמִים׃

Finis Cantic. Canticorum.

נשלם שיר השירים

BIBLIOTHEQUE PUBLIQUE DE GENEVE.

41

4A

E 41

Psal· Prou·
Ecclesi· Cāti·
Hebraice
interlin·

Bb
429